

Nyindu: Bible for 1 Corinthians, 1 John, 1 Peter, 1 Thessalonians, 1 Timothy, 2 Corinthians, 2 John, 2 Peter, 2 Thessalonians, 2 Timothy, 3 John, Acts, Colossians, Ephesians, Galatians, Hebrews, James, John, Jude, Luke, Mark, Matthew, Philemon, Philippians, Revelation, Romans, Titus

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

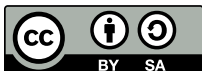
Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Matthew

Chapter 1

¹Mulala gwa Yesu-Kristo, mugala Daudi, mugala Abrahamu. ²Abrahamu anyabuta Isaka; Isaka anyabuta Yakobo; Yakobo anyabuta Yuda nya bene wabo; ³Yuda anyabuta nya Tamari Peresi na Zera; Peresi anyabuta Esromu; Esromu anyabuta Aramu; ⁴Aramu anyabuta Aminadabu; Aminadabu anyabuta Nashoni; Nashoni anyabuta Boazi wa Rahabu; Boazi anyabuta Obedi wa Rutu; Obedi anyabuta Yese, ⁵Yese anyabuta Daudi. Mufame Daudi anyabuta Sulemani ku mukazi wa Uri; ⁷Sulemani anyabuta Rehoboamu; Rehoboamu anyabuta Abiya; Abiya anyabuta Asa; ⁸Asa anyabuta Yehoshafati; Yehoshafati anyabuta; Yehoshafati anyabuta Yoram; Yoram anyabuta Uzias; ⁹Uzias anyabuta Yotamu; Yotamu anyabuta Ahazi; Ahazi anyabuta Hezekias; ¹⁰Hezekias anyabuta Manase anyabuta Amoni; Amoni anyabuta Yosias; ¹¹Yosias anyabuta Yekonia nya bene wabo, bishazi byu lushago lwi Babeli. ¹²Hanyuma lyu lushago lwi Babeli, Yekonia anyabuta Shealtiel, Shealtiel anyabuta Zerobabel, ¹³Zerobabel anyabuta Abihudi; Abihudi anyabuta Eliakimu, Eliakimu anyabuta Azor; ¹⁴Azor anyabuta Sadoki; Sadoki anyabuta Akimu; Akimu anyabuta Eliud; ¹⁵Eliud anyabuta Eliazari, Eliazari anyabuta Matani; Matani anyabuta Yakobo; ¹⁶Yakobo anyabuta Yusufum iba wa Mariamu ukabuta Yesu ubuziwe Kristo. ¹⁷Hali mibuto ikumi nine yoshi kutondera Abrahamu kuhika Daudi, kuondera Daudi kuhika lushago lwi babeli gindi kumi nine. ¹⁸kukuno ko kubutwa kwa Yesu-Kristo kukaba, Mariamu, nina, ali tizizwe nya Yusufu, anishanga alizimi, ku buhashe buMutima mwerum batanyalama haguma nga mushosi nyu mukazi. ¹⁹Yusufu, iba, ali mundu wu kuli atanyalisimire amwereshe shoni, anyatwa luhango lu ku mujanda kambishamira nyaliye. ²⁰Ali ki gwet'agasalira, Muganda wa Nahano anyamushoshokera mu kiroto, nyu kudeta: Yusufu, mugala Daudim utobohe kugonda Mariamu, mukagom kulya izim'agwete lili ku buhashe bu Mutima mweru; ²¹Agabuta mwana mutabanam ugijimuha izina lyage ye Yesu; yu giji kulula bandu bage mwa mabi gabo. ²²Yuko koshi kukahika lyo kazi byo Nahano akabwira balagu kube: ²³Lolekezagye, ulya utashubagi manya bashosi agahek'izimi, nyu kubuta mwana mutabana, bagiji muhal'izina lya Emmanuel, ko kudeta Mungu kuguma na nyetu. ²⁴Yusufu mu kubyuka anyagira byo muganda wa Nahano akamubwira, anyanga mukage. ²⁵Tya taka mumanyanya kiri lusiku lugama kuhikira bishazi akabuta mugala, ya kahal'izina lya Yesu.

Chapter 2

¹Yesu akabutwa i Bethlehemu yi Yudeya bishazi Herode ali mwami, balya banabwenge b'ishere (bushoshokero bwi zuba) nyabo banyahika i Yerusalemu, ²banyabuza hahe mwami wa ba Yuda u wabutwa ali? kulya twabona lutonde lwage ishere, kyo kyatuma tugatwa luhango kwiji mwikumba. ³Lyo mwami Herode, akuvwa yugo mwazi, nyi Yerusalemu yoshi, anya gongomwa, nyaliyo. ⁴Anyashambiza bakulu ba bagingi boshi nya basarazi nya bandu, nyu kuloza mwaz'imwabo, hahe Kristo imenene abutwe. ⁵Banyadeta: "I Bethlehemu mwi Kihugo ki Yuda; kulya lola ko bikasarangwa nyu mulagu, ⁶We Bethlehemu, mu kihugo ki Yuda, utali we mto mu twaya twi Yuda, kuly'imwabe mo mwalyoka mwami ugalanga bandu bani Israeli." ⁷Hanyuma lya yaho Herode anyabuza yabo yabo bana bwenge b'ishere mu kizimbero mwihwe, lya manya bishazi bihe yulo lutonde lwashoshoka. ⁸Anyabatwal'iBethlehemu, anyadeta, muhangukage, mwange muhanda gwi Bethlehemu, mubuze bwija mwazi gu mwana wa butwa; mukamubona, mundetere nyani mwazi ngangend'ikwikumba ye. ⁹Lyo bakuka binwa bya mwami, banahanguka banagenda na lulya lutondo bakabon'indiya lwana shangw'imbere lyabo, lwa nagenda kwimanga handu mwana abusirwe. ¹⁰Nabo lyo bakabona yulo lutondo banashamabala bushambare bunene wenene. ¹¹Baningira munyuma banabon'umwana, kuguma na Mariamu nina, banafukama bamwikumba, banashwekulwa shaho zabo, banamu tangira tunu, moro, uvuma, ni mana mane. ¹²Nabo lyo bakashungula na Mungu mwi bioto bataki galike inwa Herode, banale nga gindi njira. ¹³Ilya kaba mira bage nda, mulemberezi wa nahano anahulukira Yosefu mwi kiolo, anadeta, "Lyoka, wang'umwana na nina, ushagir'i misiri, uber'iyu munda halinde lusiku ugakuwira nyenene kulya Herode akola agaloagalo'uno mwana amulibuze." ¹⁴Analyoka ananga umwana kugumana nina, yubo bushingi boshi banagend'imisiri. ¹⁵Anaber'iyu munda halindi Herode akaa, lyo kikwira kinwa kikadeta na nahano ku bulagu bwa balagu anadeta, "Kulyok'imisiri ngabuza mwana wani." ¹⁶Lyo Herode akabona banabwenge bamushat'ubwenge anagwatwa nubute bwingi bwenene, anayuma bandu biite bana bona batabana kutondera kwi miaka i biri abari iyo mundu i Betelehemu,. Nu twaya toshi twi matambi kushimbana ni siku zoshi izilesiwa nayabo bana bwenge. ¹⁷Lyo kika kwira kinwa ikadetwa nu mulagu Yereimia akadeta, ¹⁸"Izuu likwiwa i Rama, malira ni mishibo mingi Raheli agalilira bana bage, ati meziri kuho leziwa, kulya bataliho." ¹⁹Ilyakaba Herode mira afa, mulembelezi wa Nawetu aka hulukira Yosefu kandi kwi kioto iyo mund'i misiri. ²⁰Anadeta, "Lyoka, wa ng'umwana kuguma ngende mwi kihugo ki Israeli, kulya boshi abalikoloz'umutima gu mwana mira bafa." ²¹Analyoka analenguz'u mwana na nina, banalikamwi kihungo ki Israeli. ²²Ti, ly'akuva ko Alkelao yu kagombol'iishe ku bwami anaboka kugend'iyu munda, lyalimali shungulwa kwi Kristo, anabalamira luhande lwi Galilaya. ²³Anagenda, anabera mwa kaya kabuziwe Nazareti, lya kikwira kinwa kikadetwa na balagu, agabuziwa.

Chapter 3

¹Yizo siku akalyokera Yohana muvubikani agwet'agigiriza mwinderegenye yi u Yahudi nukudeta, ²"Mwirege, kulya bwami bwi kunguba buli hasi." ³Kulya uye yukadetwa numulagu Isaya: Izuu lyu mundu ligwete liga birangira mwi nderegenye, mukunge njira za nahano, mwengere keze hoshi agalibata. ⁴Ye Yohana yenene ali nu mulondo gwage gwi singazi ngamia na kashuni ku luhu mu kibuno kyage ni biriwa byage zaali nzige(maduta) nu buki bu mu muzitu. ⁵Bikalanwa bi Yerusalemu, ni yudea yoshi, ni bihugo byoshi biri i matambi lyi Yordani, banamushomolera. ⁶Naye anabaribika m lwiji lwi Yordani, n'ukwire ga mali zabo. ⁷Ti, ly'akabon abijire bishazi agwete agaubikana, bali balenguzi, basadukayo, anabawira, "Emw'ibutwa lyi nyoka ind'ukamushungua kushag'ubute ubugija? ⁸Kwiji yuka, mubute mahu kuku lahala. ⁹Kandi mutasalire mwi mitime yenuko, twi na Data ye Ibrahimu, kulya ngwete ngamuwira ko mija ali nu buhashe mukatikagano naweganga butira i Brahimu bana. ¹⁰Shunyo mira zabi kwa hamasina lyu tuti, kati koshi akatagaha mahu mija kagasindwa nuku kabulirwa i muliro. ¹¹Biri ukuri nyehe nabavubika kwa meji mingi hanyanya lyu luhahalizi, ti haal'ugiji inyuma lyani alinu buhashe kumbina, ndumeni kiri kushwekula migozi ya kashugulu kage. Yehe agabavubika ky Mutima Mweru nuku muluro. ¹²Kayungo kalimwa maboko gage, naye agashuka wenene handu hage, nuku gu shikanya bulo bwage mwi kiliri, ti bilondolwabyoshi biga dirizwa ku muliro gutagazima. ¹³Kikyo kishazi Yesu aniji kulyok'igalilaya analuka i Galilaya Yohana amuvubike. ¹⁴Ti Yohana analazi lahila, nukudeta, nyehe nifijire nivubikwe na wehe, nabe kandi wijir'imwani? ¹⁵Yesu anamushuza anamuwira, wemerage kukuno, kulya, kakuko byumene kukwiza ukuri koshi byanahuma Emere. ¹⁶Ilya kaba Yesu mira avubika mukushona kulyoka mwa meji, lola nguba zana shwekula, anabona mutima gwa Mungu gwashonoka bga liuw gwanashonoka hitwe lyago. ¹⁷urziriza izu ku lyoka kunguba nukudeta, "Uno ali mwana wani, yu nzi misize."

Chapter 4

¹Lilyo Yesu anatwatwa mu mutima mweru mwi ndere genye, ly'agendi gerekwa na muzimu. ²Ilyakaba, mirusa siku makumi gane mushi mu bushi gi bundalaya, anuwa umwena. ³Muzimu anamwegereza kuiji mugereka, anamwira, "Ily'agaba uli mugala wa Mungu, hangulira gano nawe gahinduka bundu (mukale)." ⁴Yesu anashuza, "Bisarazirwe, mundu angalama ku bundu (mukate) nahoni ti, kwi kinwa kyoshi kilyosire mu kanwa ka Mungu." ⁵Muzimu anamulengeza anamutwala mwa kaya, anamusho nya luzulu hakalangilizo. ⁶Anamuwira, "Iryanga ba uli mwana Mungu, wishunguse hashi, kulya bisaraziwe, aga hangulira balemberenzi balemberenzi bage бага kwangilira utagaluka hashi kiri magulu gabe gataga sitala kuiwe." ⁷Yesu anamuwira, "Bisarazirwe, utamugereke nahano Mungu wabe." ⁸Muzimu anamwanga ana mushonya hutwe lu mugazi mure anamweresa mani goshi gahano hashi, mubulungalasha bwa ligo. ⁹Anawira, "Bino byoshi nga kuheza, iri wangebera nu kunyi kumba." ¹⁰Yesu anamuwira, "Galuka inyuwe muzimu. Kulya bisarazirwe, wikumbe nahano Mungu wabe, unamukolere yenene." ¹¹Lilyo muzimu anamuleka, haho haho balemberenzi banashona ka hatambi li lyage banamwangilia. ¹²Kishazi Yesu akuva ko Yohana ashwekwa, anigender'i Yerusalemu. ¹³Analyole i Nazareti anasim'agend'ilama i Kapernaumu kaya kaali habutandi lyi nyaja mwa kihugo kyo Zabuloni no Naftali. ¹⁴Lyo kikwira ikikadeta na Isaya, mulagu, ¹⁵"Bandu bi Zabuloni, ni Naftali, n'utundi twaya tuli mi matambi byi nyaja, ni bihugo ibiri mwi mutiri gui Yordani ni Galilaya ya ya banya bilongo!" ¹⁶UYe mundu labudetetere mwa mabi abon'ulwenge lunene n'imwa yabo babudetere mwi kizizi kyu lugu lwenge lwabalangashiza. ¹⁷Kulyoka yibyo kishazi Yesu anyatondera agigiriza, nu kudeta, "Mwirege kulya bwami bwi kunguba nura bwegerera." ¹⁸Ilyakaba Yesu agwete ngashonda hasi ni nyaja yi Galilaya, anabona bene wage babili, Simoni ukebuziwa Petro, na andeleya mwene wabo, bagwete bagaheba bukira mwi nyaja kulya bali bwami. ¹⁹Anabawira, "Munjimbe, nani nyamugira kuba bavubi ba bandu." ²⁰Liguma lyoke banajanda tusira twabo bana mushuhuba. ²¹Anagenda hambere anabona bandi bene wabo balikili, Yakobo mugala Zebedayo, na Yohana mwene wabo, bali mu bwato kuguma na Zebedayo ishe wabo, bagwete bagakunga bukira (tusira) twabo, anababuza. ²²Liguma lyoke, bohe n'ishe wabo bana jand'ubwato, banamushimba. ²³Yesu anasok'i Galilaya yeshi, agigiriza mu bwa mashengero bwa bobunini (sinagogi) mukwijiriza mwazi mwija gu bwami, nukukiza malwazi, n'i birema byoshi ili belulukenwe agali mukati kabo. ²⁴Miazi yage yana kwira handu hoshi mu kihugo ki Siria yali banamudetere boshi abatihashuei, abaligwete na malwazi agabelukenwe, abali lwazire rihusi, kifa kunya, nabafire birumbu, anakija. ²⁵Bandu lingi, bilikemu shimba, bali ke kuly'i Galilaya, Dekapoli ni Yerusalemu, ni Yudea, nubu kulyo k'i Yordani.

Chapter 5

¹Ly'akebona, bandu bingi anamushimbire, anashona kumugazi, anabudatala, bigiziwa bage banija imwage.

²Anashwekula kanwa kage anatondera agabigiriza. ³Nam'imwa bakeni bu mutima, kulya bwami bwi kunguba buli bwabo. ⁴Nama imwabalya bagwet'ubute, kulya bagaholeziwa. ⁵Nam'imwa balembu, kulya bohe bagimir'ikehu. ⁶Nam'imwabali nu mwena ni nyota yu kuli kulya bohe bagigusibwa, ⁷Nam'imwa bagwet'imbonga kulya bohe bagahewa imbonga. ⁸Nam'imwa bagwet'umutima gukyere kulya bohe bagabo na Mungu. ⁹Nam'imwa bagwete bagadeta mutula kulya bohe bagabuziwa bana ba Mungu. ¹⁰Nam'imwa bakalizuzwa hanyanya lyu kuli kulya bwami bwa kunguba buli bwabo. ¹¹Nam'imwenu, bishazi bagwete бага baduka, kubalibuza, kubodetera ubushumi hanyanya lyani. ¹²Musimu kandi munashambere. Kulya luhembo lwenu lwi lwingi kunguba, kulya, ko kuko bakalibuza balagu abali hambere lyenu. ¹³Mwenye muli munyu gwi kihugo, kok'iri munyu gwanga shelera gwangagirwa kute lyo gutwa? Gutanga kyumana kandi, ti kuli ku kabulirwa nu ku libatwa na bandu. ¹⁴Mwehe, muli lwenge lwi kihugo, kaya katangabishwa akali hitwe lyi mugazi. ¹⁵Kandi bandu batangasa kamole mu ku kalika ifo lyu lugega, ti kukalika la ifo lyu lungetenge, lyoke ka nalomese bandu boshi abali munyumba. ¹⁶Kona kuko, lwenge lwenu lutamos'imbere lya bandu babona ngolezi zenu nyija, bagan'ishe wen'uli kunguba.

¹⁷Mutamanye mbu ngija sherez'imigako kandiri balagu, naki ji shereza ti koke kugigo komeza. ¹⁸Kwa kulya, biri ukuli na muwira mwehe, kihyangaba nguba nigulu hano zalyoka, ndalyo kiri ya kalabe higuma higalyoka, halinde byoshi likwire. ¹⁹kuna kuko, mundu yeshi ugavuna mugako muguma mwazino zinini, na kwigiza bandu kuko, agaluziwa muto kobinali mukati ku bwami bwa kunguba. ²⁰Kyo kituma namuwira ukuri kwenu kutatalusir'ukuri kwaba. Sarazi na bale nguzi, mutagingira kiri hinini mu bwami bwa kunguba. ²¹Mira mwako bandu babutazi bakamwira, itite, n'iri mund'angita, umenene kihano. ²²Ti koke, nyehe namuwira mwehe mundu yesh'ugwet'ugafira mwewe wabo bute, umenene naye geke kihano, n'ilyangaba mundu agadetana mwene wabo raka umenene kubikwa ha lubunga, n'ilyangaba mundu agadeta muwija, umenene kusiribwe (ko kinwa). ²³Ko kuko, iri wangadeta myengo yab'ilutali iyo munda unake kengera mwene wen'ugwete kinwa na wehe.

²⁴Sig'imyengo yabe ilutali utagenda kuanwa na mwene wenu, hanyuma ugaluke wije taang'imyengo yabe.

²⁵Uvanwa na mushongelezi wabe galya mango mugwete muga kibonana, atiji kutwal'imwa mutwi wi maja, nu mutwi wi maja atiji kutwal'imwa bashangalume, halind'ushwekwe. ²⁶Bir'ukuli na kuwira, atangalyok'iyo munda utashub'ukalyul'injuma nzindikiza. ²⁷Mukuva ko babutazi bakawirwa: Utashulehe. ²⁸Ti nyehe namuwira: Mundu yeshi ngiji kelola mu kazi ku kumwifija agaba alala naliye mu mutima gwage. ²⁹N'ilyangaba isu lyabe lishosi lya kugoshesa mutula, lidotomora ulika bulire hale na wehe kulya byumenene. Kirimago kyabe kiguma kitereke, kuhima magala gabe goshi kukabulirwa mwiziba lwi muliro. ³⁰N'ilyangaba kuboko kwabe kululyo kwa kugoshesa mutula, ukutwe ukushunguse haale na wehe. Kulya byumenene kirimago kyabe kiguma ki tereka, kuhima magala gabe goshi ku kabulirwa mwi ziba lyu muliro. ³¹Nakandi' bidesirwe: Mundu yeshi ilyangasiga mukage, amuheze lupwapuro lukusigana. ³²Ti koke nyehe namuwira: Mundu yeshi ukajandana na mkage, kutali ku bushulei, amugira kuba mushule. N'iri mundu anga mulobola uly'ukasigwa azir'ubushulehi. ³³Kandi ugako bandu babutazi ko bakawirwa: Utalahiru ku bushumi, t'ukwizize Nahano birapo byabe. ³⁴Ti koke na muwira mwehe; bir'ukuli mutarape, kandiri kunguba kulya kiri kyu bwami bwa Mungu. ³⁵Kandiri hano hashi (ha kihugo) kulya kiri kyukuterekezeza magulu gwage, kandiri Yerusalemu, kulya kali kaya ku bwami bukulu. ³⁶Kandiri utarapire mwitwe lyabe, kulya utanga hindula mviri zabe kuba nyiru kandiri nyeru. ³⁷Ti binwa byenu bibe egaa, ye egaa, nanga, abe nanga, kulya kinwa kishoni kya kelyoka wenene mulya mundu. ³⁸Mira muva ko bikadetwa: Isuu kw'isu, n'irino kw'irino. ³⁹Ti koke nyehe namuwira: Mutahimane n'umundu. Mubi (utumeneni) iri mundu angaku band'ikofi mw'itama lyu lulyo, musolere lyu lumoshu geke. ⁴⁰N'ilyangaba mundu angagira mbu akushongelere nuu kunyaga kanzo kabe, muhogolere ikoti lyabe geke. ⁴¹Mundu yeshi uga lusindi ka hasi kigendo kiguma, mushagore hare. ⁴²Halindi yeshi uga kuhuva n'ugasima kuku kaba, utamusokere. ⁴³Mira muva ko byadetwa: Mbusime mutulani wani, ti ushombe mugoma wabe. ⁴⁴Ti nyehe namuwira: Musime bagoma ben, mugashanire abagwete бага badakira, mubakolere mija abamushimbire, mubahunire ababenezire, naba balibuzize. ⁴⁵Lyo muba bana bi ishe wen'uli kunguba, kulya yehe agwete galomesa izuba lyage balya babi (bana mahubi) na bija geke, agwet'aganye s'imvula mwa bandu bukuri, na baki bukuli. ⁴⁶Kulya iri mwangasima abamusimire, mugahewa luhembo luki? kiri bano buku lyuz'ulugeshe batakegaba ukumene? ⁴⁷Kandi iri mwangalamusa benewenu naho, mwakola mukolwa muki ughimire bilenu? Kiri bana birongo batakegira ibyumene? ⁴⁸Kyo kituma, nube beru (bashukwa) ngak'ishe wenu wi kunguba ali mwenu (mushukwa)

Chapter 6

¹Mulolekeze mutagiri mija genu imbere lya bandu mbu lyo bamubona, kulya, iri mwangagira kukuno mutangehewa luhembo mund'iishi wenu uli kunguba. ²Kyokituma ugatang'ingengo utalase mushekera imbere lyabe ugako balyalya ba kegira mwinda lyama Sinagogi nu mwija mbulyo babonwa na bandu biri nkuli nabawira yabo bagahewa luhembo lwabo. ³Ti bishazi wehe ukola ugatang'inyengo, kuboka kabe ku lunosho kutamanye lyo kaboka ku lulyo byo kugagira. ⁴Kiri myengo yabe yosh'ibe kwi mbisho agakuhez'uluhembo. ⁵N'ibishazi mukola mugahuma, mutabe ga balyalya, kulya bakesima kwimanga nukuhuna mwinda lwa ma sinagogi nu mu nijira, lyo biyeresha na bandu ba babona. Bir'ukuli namuwira mwehe yabo mirabahewa luhembo lwabo. ⁶Ti wehe, hano wabo huna, ingira mwa kakuma kabe ku mwinda (ibusinda) umali kuigala luuzi lwabe hunaz'iisho uli wi mbisho, n'iisho uwakebona kwi mbisho agaku hembra. ⁷Kandi mukola mugahuwa muleke kagenda mugadeta deta busha ngako banya birongo bakegera, kulya bohe makemanya mbu baguviwa hanyanya lyu kudeta bingi, n'ukuizu bihamu. ⁸Ko kuko, mutashane nalibo, kulya ishe wenu wi kunguba ananyire nyifijo zenu neno mutiji muluna. ⁹Kyo kituma, mukahuna kukuko: "Data wet'ulikunguba, Izina lyehe litundwe. ¹⁰Bwami bwabe bwije. Buloze bwabe bukole Hano hakilugo ng'ikunguba. ¹¹Utuheze zene bulye bwetu bwa kira lusiku. ¹²Utu koge kwa mahuli getu ngako netu geke twakekoga abaketuhubira, ¹³Utatubike mwi bigereko ti utululule n'ulya namugomora (muzimu) kwa kulya bwami, buhashe, n'ubulangashane bwabe miaka na myakula kube yuko." ¹⁴Kwa kula iri mwanga kaza bandu mahubi gabo, iishe wenu wi kunguba agabakoza nenugeke. ¹⁵Ti ilyangaba mutagwete mugakoza bandu mahubi guba iishe wenu wi kunguba atagaba koga mahubi genu nenu. ¹⁶Kandi kishazi mwangi hanga kulya mutabe balyalya n'iranga lizizisire, kulya bohe bagwete bagasola malanga gabo lyo bandu babona ko bihazire. Bir'ukuli mwehe namuwira, yabo bagahewa luhembo lwabo. ¹⁷Ti wehe, iri wangihanga kulya, shig'itwe lyabe nawetu, kandi wishuke malanga gabe. ¹⁸Ly'utaboneka na bandu ko wihazire kulya, ti n'iisho uli wi mbisho, n'iisho uwakebona bi mbisho agakuhez'uluhembo. ¹⁹Mutibikire mbiko hano ha kihungu, ahali kashwa ni ngisho izike shereza na bazimba kugotola, nukuzimba. ²⁰Ti mwibikwi imbiko kunguba, hatali kashwa ni ngishi ku kushereza, kandiri bazimba batanga gotola mukuzimba. ²¹Kwa kulya, ho mbiko yabe iri, ho haza naba mutima gwabe kukogege. ²²Kande ka magala lir'isu, kyokituma iri isu lyabe lyangaba likyere magala gabe goshi gagaba nu lwenge. ²³Ti ir'isu lyabe lyangaba libi magala gabe goshi gagaba kizizi n'ulwenge luri mwinda lyabe iri lwangaba kizizi, kiri kizizi kingi wenene. ²⁴Ndaye mundu wanga hash'ikolera ba Mungu babili, kulya aga gaya muguma, mukusima gundi, kandiri aginanika ku muguma nukwenega kundi, utangahash'ikolera Mungu ni njuma. ²⁵Kona kukuno mwehe mamuwira, mutitalangija hanyanya lya kalamu kenu, mbu biki muganwa, kandiri buki muga nubuza magala zenu, kalamu katali ko kahimire bulye, na magala go gali mire mirondo? ²⁶Lolekezagye tunyonyi twa lugulu, tutakebyala, kandiri tutaka shenga, tutanake gushi kanye mbu tubike mwi kitiri, t'iishe wenu uli kunguba agwete agatulira bulye ka atali mwe bija kutuhima? ²⁷Nande mukati kenu ilyanga libula, angushuba kuguma? ²⁸Na hanyanya libika, mugwete muzalibulira byambalwa? M'Utangi? Salira hanyanya lyu twaso utuli mundalo ngako gakemera, gatakekala mu kolwa, gatanake kwiluka. ²⁹Ti mwehe namuwira kudeta kiri na Solomono batakamwambaza mirondo mija nga muguma gwabo. ³⁰Aho, ilyangaba Mungu agwet'agambaza lyasi nyu mundalo ibirize naho, na shezi bihebwe mukati ki kibengesheshe kyu muliro atagabambaza mwehe ee mwehe mwebene mbikiri nini? ³¹Aho mutitalangize kudeta, tugalya biki, tunganwa biki kandiri tugambala biki? ³²Kulya bana banabirongo bagwete bagaloza bino binwa byoshi, kulya iishe nenu uli kunguba ana nyire ko mwifijire bino binda byoshi, ³³Ti koke mwehe muteoza butazi bwami bwa Mungu, wukuri kwage, na bino bindu byoshi bigushulirw'imwenu. ³⁴Kyo kituma, mutitalangize hanyanya lyibyashezi, kulya shezi agilondeza yenene. Buli bwa zene bumenene kwa zene.

Chapter 7

¹Mutatwe lubaja lyo nenu balek'imutwir'ulubaja. ²Kulya lubaja lo mu gwete mugatwirana lo nenu nuga lwirwa, ni kigero kyo mugwete muga gera nenu бага mugerera kyo. ³Hanyanya lyi biki uwine kidokozi mwisu lya mirabe ti utawiri ikiri mwisu lyabe wenene? ⁴Kandiri kute ugawira mwene wenu, mbeza luhuma ndegose kidogozi mwisu lyabe, ti utawini ikiri mwisu lyabe wenene? ⁵Mulyalya wee! Gilyosa ikiri mwisu lyabe ly'ugabona kidokozi mwisu lya mirabe. ⁶Mutaheza tubwa bindu birimu bushuke, kandiri mutahebe magete genu imbere lyi ngulube, zitiji zilibatalibata ni bisene gere byalizo, nukuzibera. ⁷Muhune wenu mugahewa, muloze nenu mugabona, komombe ku luuzi nenu mugigulirwa. ⁸Kulya yeshi wanga luna agehuwa, na yeshi wangaloza agabona na yeshi wanga ko momba agigulirwa. ⁹Nande mukati lyenu iri mwana wage angamuhun'umukase, anamuhez'iwe? ¹⁰Kandiri lwiji (moto) anamuhezi injoka? ¹¹Iyangaba mwe banamabi mwakeheza bana benu luhembo lwija? Ka'atal'ishe wenu uli kunguba agaheza balya bakemuhuna bindu bijaa? ¹²Kyo kituma, byoshi mwa kuloza bandu ba bakolere, mwehe mubakolere kuko kuko, kulya bino iri migako na balagu. ¹³Mwigirize kwi hyaluzi lujambire (hinini) kulya luuzi lunene ni njira nene (mbamu) iri yakugenda yamalibuze, nayo ili ya bandu bingi abakerenga mwa yule luuzi. ¹⁴Ti luuzi lya hujambire (lunini) Ni njira iri yu lushodoko yo yukugenda ya kalamu, bandu banini bobakegi gendamo. ¹⁵Mulolekeze balagu bu bushumi abake kuviji mwenu bembet'i mirondo yi kibuzi, ti mwinda lyi mitima yabo tuli tubwa twimuzitu. ¹⁶Mugabamanywa kwa mahu gabo bandu bagwete бага humba i? Zabibu mukati ki mishomwa kandiri tini mukati ki baruti. ¹⁷Kira kati kija kaheka mahu mija, na kira kati kabi kakeha mahu mabi. ¹⁸Kati kija katangaha mahu mabi, kandiri kati kabi katangala mahu mija. ¹⁹Kati koshi akatakeha mahu mija, kali kukushishwa nuku singulira ku muliro. ²⁰Kona kukuno muga bamanya kulengera mahu gabo. ²¹Atali kira mundu ye wakembwira: Nahano, Nahano ugungira mu bwami bwa kunguba. Ti yulya makekola buloze bwa Data ulikunguba. ²²Bandu bingi banga mubwira yulo lusiku ka tutakalagula hanyanya lyi zina lyabe? n'ukwizina lyabe tukahiva mihusi mibi, n'ukwizina lyabe tukakola ngolezi nyingi yu buhashe? ²³Kona kuko ngamuwira: Mwehe nda mwiji kishazi kyoshi mulyoke imwani mwehe mwebakazi ba mabi. ²⁴Kyo kituma, yeshi uke kuva mwazi gwami go ngedeta nukugu kolesa, agashushania nu mundu mwenge ukubaka nyumba yage ku lwala. ²⁵Mvula yanija yikihuhe ni migezi mingi, yana shulik'io nyumba, itahirima kulya iri nyumba ikubakwa ku lwala. ²⁶Ti yeshi ukuva mwazi gwani go gedeta, atana gukolesa agashushana nu mundu kyoto ukuba k'inyumba yage hitwe lyumushege. ²⁷Mvula yanania migezi yanya, kihuha kyana shulik'io nyumba yoshi yana hirima, nukuhomoka kwa kwali kunene wenene. ²⁸Iyakaba Yesu mir'usa kwigiriza bandu banasomerwa na migirizo gage. ²⁹Kulya akigiriza nga mundu ugwet'ubuhasha, tyataki giriza nga basarazi bage.

Chapter 8

¹Kishazi akandagala. Kulyoka yu mugazi, mushambiro gwa bandu bingi gwanamushimba. ²Lola mundu muguma mulwazi wi bibembi aniji mwage anafukama anadeta, "Nahano iri wangasima wanganyuka nikye." ³Anagolola kuboko kwage anamuhuma ko nukudeta: Nzimire ukye. Lilyo bibembi byage byanashukwa. ⁴Yesu anamuwira, "Utawire mundu yeshi, t'ugende wi yereke wenene imwa musingi, utange ni myengo yo Musa akahangulira ibe." ⁵Ly'akingir'i Kapernaum mukulu wa bashangalume muguma aniji mwage anamuhoha. ⁶Anadeta, "Nahano, mukozi wangu muguma ali mulwazi wamalebera alibusire wenene." ⁷Naye anamushuza anamuwira ko ngiji mukiza. ⁸Uye mushangalume anashuza, anadeta, "Nahano ndumeneni wehe kwingira ifo lyu lwitanda lwani, ti nakuhoha mashi Deta kinwa kiguma naho nu mukozi wani agakira." ⁹Kulya nyehe niri mundu ngwete abanyimangire, nani geke ngwete bashangalume ifo lyani bo ngwete ngalongekera iri nanga muwira genda anagende, Ija anije, nu mukozi wani Gira kukuno anagira. ¹⁰Lyo Yesu akuva kuko anasomerwa wenene, ana bawira yabo bali mulusize: Bir'ukuli namuwira mwehe, kiri Israeli nakabon'umundu wi mbikirizi nene iri ngino. ¹¹Kyo kituma namuwira bandu bagalyok'indija na band'ishere, nabo bagabudatala kuguma na Abrahamu, na Isaka na Yakobo mukati ku bwami bwi kunguba. ¹²Ti bana bu bwami бага kabulirwa mwi kizizi kimbunga hagaba kulira nuku jigameno. ¹³Yesu anamuwira mukulu wa bashangalume: Ingendere bib'imwenu ngako wemezi, haho, haho mukozi wage anakira. ¹⁴Yesu anagenda, aningir'imwa Petro, anabona nazala agwejeje mulwazi wa namushuma. ¹⁵Anamuhuma ko naho namushuma anakira, animanga anamukolera. ¹⁶Kabi gingwe banamudetera balwazi bingi bi mihusi, kwi binwa byage naho mihusi ya nalyoka, na balwazi bingi bana kira abali yaho. ¹⁷Lyoki kwira kinwa kikadetwa nu mulagu Isaya kudeta: Yenene akanga buzazi bwetu, nu kwanga malwazi getu. ¹⁸Lyo Yesu akabona mushambiro gwa bandu bingi gwa musoka, anabahangulira k'ikajabo. ¹⁹Musarazi muguma ana mushomolera anamuwira, "Nahano ngakushiba kazi hoshi ngagenda." ²⁰Yesu anamuwira, "Nyambwe zigwet'uluzito, n'utu nyonyi twa higulu, tugwete magisha ti, mwana wu mundu atagweti kiri huku sheganya atwe lyage." ²¹Muguma mukati ka bigizibwa bage anamuwira, "Nahano umbez'uluhuna ugendo zika Data." ²²Ti Yesu anamuwira, "Unjimbe leka abafire bakabulire birunda lyabo." ²³Ni bishazi akingira mu bwato, bigiziwa bage banamushimba. ²⁴Lolaga, bali mwinyaja hanija kihuha kilya kikayire bwato bwanahebwa hebwa, hasi kubira ni mitfunda, ti yehe ali kwigwejerere. ²⁵Bigizibwa bana tibutir'mwage, bana mubyusa, nukudeta, "Utukulule, Nahano twafa." ²⁶Anabawira, "kyoba kiki? Eee mwebene mbikirizi nini?" Ananimanga anashemera muhusi, nyaja yana hoha wenene. ²⁷Bandu banasomerwa nukudeta, "Ala! Alinand'uno? Kiri mihusi ni nyaja zamukenga?" ²⁸Ir'akajabuka, anaja bukira mu kihugo kya bagerasi balwazi babili bi mihusi banashanganana balilyoka yi ndalo ya bafire, bali kayire wenene, ndaye kiri mundu waali kereng'iyoy njira. ²⁹Lyo bakamubo, banatondera бага birangira, "Biki biri ho tushambira Mwana wa Mungu? Weh'ukujia hano kutulibuz'imbere lyi kishazi?" ³⁰Baali hare ni ndeko yi ngulube zigwete zikalisa. ³¹Iyo mihusi yama muhoha nukudeta: Iri wanga tuhiva, tuhangulire maashi tugende mwiyo ndeko yi ngurube. ³²Anaziwira, mugend, yoshi yanalyoka yanagenda kwingira mwilya ndeko yi ngurube, lilyo ndeko yoshi ngurube yanagenda kashwashwa na nyaja zanafira yumo zoshi. ³³Balagizi, banatibit'ikaya banabala myazi yoshi, iya kolekana ni yayabo balwazi bi mihusi. ³⁴Kaya koshi kanashololoka kugenda shanganana na Yesu. Lyobamubona, banamuhoha mbu abalyokere mu kihugo kyabo.

Chapter 9

¹Anashun'ubwato, ana jabukir'inyaja, aningire mwa kaya kage yenene. ²Lola banamudetera mulwazi wa malebera agwejere kwi kingo, Iyo Yesu akabon'imbikirizi yage, anawira mulwazi wa malebera, "Shambala Mwana wani mabi gabe gakogwa." ³Haho, basarazi baguma banakenu nguna mwi mitima yabo, "Uno mundu aduka." ⁴Lyo, Yesu akamanya migererezo yabo anadeta: Hanyanya libiki mugwete mugasalira binwa bibi mwinda Iyi mitima yenu? ⁵Kulya, biki byanguhire kudeta: Mabi genu gakogwa, kandi kudeta, imang'ugende? ⁶Ti mumanye ko mwana wu mundu agwet'ubuhasha hakilugo, bukukoga mabi, anawira ulya mulwazi wa malebera, imanga: Lengez'ingingo yabe ugend'imwenu. ⁷Animanga anagend'imwage. ⁸Bishazi mushambiro gu kabona yibyo, bano boha, banigana Mungu ukaheza bandu buhashe bulingabuno. ⁹Ni kishazi Yesu, alimukulenga, anabona mund'ubuziwe matayo alibudetere handu huku lyuzi z'injuma anamuwire unjimbe lilyo animanga anamushimba. ¹⁰Iri bikaba bishazi alibudetere kulungitenge agwet'agalya, anabo na bano bukulyuz'injuma na bana mabi bingi, banija banabudatala kuguma na Yesu na bigizibwa bage. ¹¹Lyo balenguzi bakabona kuko, banawira bigiziwa bage, hanyanya libiki naha mwenu agwet'agabya kuguma na banamabi, na bukulyuz'injuma? ¹²Lyo Yesu akuva anabawira: Utaguva hagalyana atangifija mufumu, ti malwazi bo bangifija mufumu naho. ¹³Mugende kwiga kino kinwa kidesire kute, nzimire mbonga, t'itali myengo kulya ndakiji buza abali mu kuli, t'abali mwa mabi birege. ¹⁴Bigizibwa ba Yohana banij'imwa Yesu banadeta: Hanyanya Iyi biki twehe na balenguzi tugwete tu gihanga kula, ti bigiziwa babe bohe batagwete bagihanga kulya? ¹⁵Yesu anabawira: Bumuya bangihanga kulya nga muya yenene bali boshi kuguma? Ti siku zili yaho hambere, bishazi muya musosi agalyosiw'imwabo, na yizo siku bagihanga kulya. ¹⁶Ndaye mundu wangabik'ikirambiro kya mulondo muhyahya ku mulondo mushaja, kulya agatwala luhande lu mulondo, ni kihande kiberesire, kiganaberwa kotalusa. ¹⁷Batangabika mavu mahyahya mwa kabindi kakulukuli, n'iri bangabika, tubindi tunabereke, na mavu ganabulagike, nu tubindi tuna yunabereke. T'iri bangabika mavu mahyahya mwa kabidi kahyahya byoshi binabe bilazirwe. ¹⁸Ilyakab'agwet'agabawira bino binwa, mwami muguma anija, anikumba nukudeta: Munyere wani akilyok'ifa hino hishazi, kwiji wije umugolere maboko naho, agakira. ¹⁹Yesu animuka anamushimba kuguma na bigiziwa bage. ²⁰Anashanga mukazi agwet'agashunguluk'umuko miak'ikumi ni biri, akij'agamudota anamuhuma ku lushonga lumulondo gwage. ²¹Kulya, akadeya nu mutima gwage yenene, nikahuma naho ku lushonga lu mulondo gwage nigakira. ²²Yesu anasoka, ly'akamubona anamuwira: Eee munyere ushambare kulya mbikirizi yabe ya kukiza. Haho haho uye mukazi anakira. ²³Ilyakahika imuye Mwami, anashanga bashasi bali munyumba, bagwete bagabanda tululu, nu tukolobe, nabandi bandu ba gagira lunganga. ²⁴Anabawira: Huluke duba, kuly'uno munyere atijifaa ty'agwejere ngana, banamushekera wenene. ²⁵T'iri bandu boshi bakahuluka, aningira anamugwata kuboka, munyere animanga. ²⁶Miazi yanashandabana hano hoshi mwa yikyo kihugo. ²⁷Ilyakaba kulyok'io munda, bihofu bibiri, byanija byamushimba nukubirangira: mbonga ee Mwama wa Daudi. ²⁸Ir'akahik'ikaya, yibyo nihofu byanamwegerera, na yesu anabibuza: Kamwemezire ka nangagira kuko? banashuza nukumuwire egaa Nahamwetu. ²⁹Lilyo anahuma kwa masu gabo nukudeya: Bibe kuko imweni kushimbana ni mbikirizi yenu. ³⁰Masu gabo ganigulwa Yesu anabagokomeza kwi misi kudeta: Mwimange kiri mundu muguma atamanye guno mwazi. ³¹Ti, bohe naho kuhuluka, banabal'umwazi goshi, gwanashandabana kihugo kyoshi. ³²Ir'akaba'kola agalyoka, banamudetera mulwazi wa bazimu ti kali kavuma. ³³Lyo yabo bazimu bakalyoka kavuma kanatondera kagadeta, bandu boshi banasomerwa nukudeta: Bindu biri ngabino bitakabonekan'i Israeli liri kiri kishazi kuguma. ³⁴Ti balenguzi banadeta ku mukulu wi mihusi, kituma agwete agahiva mihusi. ³⁵Yesu anashonda mu twaya tunene, nu tenini, agigiriza mwama sinagogi, kubal'umwazi mwija gu bwami nukukiza malwazi ni birema lyoshi. ³⁶Lyakabo ndeko ya bandu imasosire, anabafir'uboja kulya bali mali luha anabashabula nga bibuzi bitagweti mungere. ³⁷Anawira bigiziwa bage bihumbula biri bingi ti bakozi bo banini, ³⁸Muhunage Iyo Nahano wi bihumbulwa atume bakozi mwi bihumbulwa byage.

Chapter 10

¹Anabuza balya bizuzi wa bage kumi na babili, anabaheza ubuhashe buhiva mihusi mubi, nu ku kiza shusho zoshi za malwazi, ni birema.²Ala, mugajo gwa mazina g'indumwa kumi na zibiri: Mutazi, Simoni nwa kebuziwa Petro, na Andrea, mwene wabo, Yakobo mugala Zebedayo na Yohana mwene wabo.³Filipo na Bartomayo, Tomaso, Matayo mundu wu kulyuzi ikoli, Yakobo mugala Arufayo, na Tadeo.⁴Simoni mukanana, na Yuda Isikarioti uly'ukaguza Yesu.⁵Bano'kumi na babili Yesu akatuma anababuz'imirongeko kudeta: Mutagende yaba temezire, mutaningire mutwaya tunene twaba Samaria.⁶Ti mugende yi bibuz'ibikatereka mwi nyumba zaba Israeli.⁷Mugende mubale umwazi (kwigiriza) kudeta: Bwami bwa kunguba buli hasi.⁸Mukize malwazi, mubyuse abafire, mukyese bibembi, muhive mihusi mibi, mukangilira busha, nenu muhane busha.⁹Mutange noro, kandiri njuma, miringa mutushumi twenu.¹⁰Kandiri ndabaga yu lugezi, kandiri twanzo tu tubiri, kandiri tushugulu, kandiri ngoni yukusholera, kulya mukozi umenene kulisiwa.¹¹Kazi kaya koshi musingira mo, mubuze nande mundu mwija uwangabangilira, muber'imwage halinde lusiku mugalyoka (mugenda)¹²Nahano mwingira munyumba, numulamuse.¹³Iri nyumba musingiramo yumene, mutula gwenu gub'imwabo, t'ilyangaba batumeni, mu mutula gwenu gubagalukire.¹⁴Bataka bangilira, kandiri bataka buva binwa byoshi mugabawira, mulyoke mwiyo nyumba kandiri mwa yako kaya, musige mwa gukumula muvunge vunge'guli kwa magulu genu.¹⁵Bir'ukuli namuwira lusiku lwi kihano atali ko бага libuza Sodoma ni Gomora ko bagalibuza yako kaya.¹⁶Mulokeze nibatumirenga bibuzi mukati ku tubwa twi muzitu, mube benge nganjoka, kandi balembe nga kamamba.¹⁷Mwihange ni binwa bya bandu, kulya bagamushweka nukumutwala mwi mbunga zukutwir'imaja, mwama Sinagogi, bagana mushulika.¹⁸Baganabatwal'imbere lya bakulu babelulukenwe, na banmi hanyanya lyani, n'ukuba basusur'imwabo ni mwa banyabirongo.¹⁹T'iri mwanga shwekwa, mutobohe, kandiri mutahahare biki mugadeta, biki mugabawira kulya yikyo keshazi mugahewa binwa mugadeta.²⁰Kulya, atagaba mwehe mwemugadeta, ti Mutima Mweru gwishe wenu go gugadeta hanyanya lyenu.²¹Mundu agahana mwene wabo itwe, musosi gahan'umwana wage, na bana bagimukira b'ishe wabo nukubahana bitwe.²²Mugashombwa na bandu boshi hanyanya lyi zina lyani, ti yesh'ugabotelera halinde buzinda, yuga kululwa.²³Kishazi bagatondera kubalibuza mwa kaya, munashagire mwa kandi namuwira bir'ukuli mutagusa kushomola mu twaya twi Israeli Mwana wu Mundu atanija.²⁴Mwigiziwa atangahima mwigiriza kandiri mukozi atangahima nahamwabo.²⁵Byumene bigiziwa bakolerwe nga mwigiriza wabo, Mukozi akolerwe nya nahamwabo. Ilyangaba abuziwe mwimangaziwe nyumba Beelzebuli k'atali wenene balya bi mwange munyumba?²⁶Kyo kituma mutobohe kulya ndakyo kikabishw'ikitagabishuka, nikiri mwi mbisho kigananyikana.²⁷Byoshi ngwete ngamuwira mwikizizi, mubidete bwerajembe (mushi) nibidisirwe mwaka mbwewe mulibale hitwe lyinyumba.²⁸Mutobohe bukwita magala, ti mobohe balya bukwit'umutima, geke mobohe ulya wanga shereza mutima na magala, nu mwizibalyu muliro.²⁹Tunyonyi tubiri tutangagulwa kwi njuma nguma? kandiri ndaye wangatubukira hashi buzir'ishe wenu kumanya.³⁰Ti mwehe, kiri mviriziri mwitwe lyenu zigajirwe zoshi.³¹Kyo kituma mutobohe kulya mwehe muhimire tunyonyi twingi.³²Yesh'ugwet'ugambal'imbere lya bandu, nani ngambala mbere lya Data uli kunguba.³³Kandi mundu yeshi ugandahir'imbere lya bandu nani ugamulahir'imbere lya Data uli kunguba.³⁴Mutamanye mbu nijire, kudet'umutula hano hakihugo, nanga mutamanye mbunijire kudet'umutula ti kahoro (mupanga)³⁵Kulya nijire kakashaba lutungu hashambira mwana n'ishe, nina na munyere wage, mukwina nazala, shezala na mwalikazi.³⁶N'umugoma wu mund'ulya wi mwage munyumba.³⁷Yesh'usimire, ishe kandiri nina kuhima nyehe, atanyumeni, kandiri usimire mugala kandiri munyere wage. Kuhima nyehe atanyumeni.³⁸Na yesh'utabetwiri kati kage ka mahagi mukunjimba, atanyumeneni.³⁹Yeshi uwine kalamu kage, agakatera, n'ugatera kalamu kage hanyanya lyani, akagabona.⁴⁰Ugamwangilira, anyangilira nani, na yeshi ugangilira nyehe, ko kudet'angilira ukanduma.⁴¹Ugangilira mulagu kuly'alimulagu, agahewa luhembo lu bulagu, ugangilir'umundu w'ukuli kulya ali w'ukuli, agahewa uluhembo lu mundu w'ukuli.⁴²Mundu yeshi ngahano naho kiri kahe ka meji gi mbeho, muguma mwa bano bato, kuly'ali mwigiziwa wani bir'ukuli namuwira: Atagatera luhembo lwage.

Chapter 11

¹Yesu ir'akaba mirusa kuheza migiziwa bage mirongeko, anagend'iyoyi agigiriza nu kubala. Mwazi mutwaya tunene toshi twa yikyo kihugo. ²Bishazi Yohana ali shwesirwe akuva bisomeza bya Kristo, anatuma bigiziwa bage ³Anabawira, "Kaa'li wehe uly'ugija kandiri tulind'ugundi?" ⁴Yesu anabashuza anabawira mugaluke mugendewira Yohana binwa byoshi muva, nukubona. ⁵Bihofu bigwete bigabona n'ibirema bigwete bigashomola bibembi bigwete biga kyesiwa, abafire bagwete bagafuka, bakeni bagwete bagigiriza mwazi mwija. ⁶Agashanirwe uly'utanganuniga. ⁷Kishazi bano bigiziwa bakagaluka, Yesu anatondera agawira bandu hanyanya lya Yohana, mutagezire lolabiki mwi nderegenye? ka byasi bigwete bigashagaziwa nu muhusi. ⁸Mwalyoka mwalola biki? mundu wembete mironde yumenene? (mija) mulolekeze abakekwambala mironde mija (yumenene) balamire mwi nyumba zu bwami. ⁹Mutagezire lola biki? Ka mulagu? Egaa! Namuwira, numukulu kuhima mulagu. ¹⁰Uno yulya ukasarangwa hanyanya lyage: Mulolage natuma katumwa kan'i mbere lya malanga genu. Ngengerekeza njira yabe imbere lyabe. ¹¹Bir'ukuli namuwira mkati kabo ukabutwa numukazi, ndey'ukulire Yohana Muvubisi wa bandu ti, yeshi ulimuto mu bwami bwi kunguba, alimukulu kumuhima. ¹²Kutondera bishazi bya Yohana Muvubisi wa bandu kuhika kukuno, bwami bwi kunguba bu botetere bukayu, na bandu bakayu babagwasire kwi misi. ¹³Kulya balagu hoshi, ni mikago yoshi bakalagula kuhika kushazi kya Yohana. ¹⁴N'ilyangaba musimire kumwangilira ali Eliya yugija. ¹⁵Na yeshi ugwete matwiri ku kuva uve. ¹⁶Ti ngashushanya kino kirongo ni biki bashushene na bana ababudetere ha kaguliro, bagwete bagabirangira birabo bana. ¹⁷Bagwete bagadeta! Tushuba ke mulasiz'utukorobe timutaka bina, tukamiza ti mutakalira. ¹⁸Kulya Yohana a kiija, atakalya, atakananwa, ti mukadeta mbu ijwire mihusi mibi. ¹⁹Mwana wu mundu akija, analya nukunwa, banadeta mbu ali mulyi nu mulalwe, mwira wa bukubuz'ulugeshe, na bandu babi, bwengerufu bugahewa ukuli kwa libo kushimbana ni mikolwa yaliko. ²⁰Anatondera kukag'utwaya wenene halya mikolwa yage ikakolwa kwimisi, kulya bata kirega. ²¹Buhany'ibwabo Betesaida, kulya ilyangaba mikolwa yi misi yangakole kene mu kaya ki Tiro na Sidona izika kolwa mwinda lyenu, butazi bangilezire ku kwambala banabusuzu, nukwishiga luvu. ²²Kyo kituma na muwira lusiku lukutw'imaja, weh'ugakolerwa wenene kulima Tiro ni Sidoni. ²³Nabe Kapernaumu baga kushonia kunguba, namga, bagakwandagaza i kuzimu kulya ilyangaba bisomeza ibika kolekana mukati kabe bikakolekan'i Sodoni, wangabere ho kiri zene. ²⁴Kyo kituma namuwira: yulo lusiku lu kutw'imaja, uga kolerwa wenene kuhima kihugo k'i Sodoni. ²⁵Kwa kikyo kishazi Yesu anabashuza anabawira: Na kwigana eee Data Nahano wi gulu ni daho, kwa kulya ukabisha bino bind'i mwa bengerushu na bana bwenge, ti uka bibishula ya bana bato. ²⁶Eeego Data, na kwigana kulya k'ukasima. ²⁷Ngahewa bindu byoshi na Data wani, ti ndaye mundu yeshi umanyir'umwana ti Data naho, kandiri ndaye mund'umanyire Data, ti mwana nahe. N'u mwana asimisize kuwi kulirwa gwage. ²⁸Mwij' i mwani mweshi mwe mulibwire nukuluha nibyo muhesire nani ngamuluhusa. ²⁹Betula muzigo gwabe, hanyuma, ngwigize gubotelere, nenu mugahewa mutula mwi mitima yenu. ³⁰Kulya kashweko kani kahwehure nyu muzigo gwani gulelusire.

Chapter 12

¹Kwa yibyo bishazi Yesu analenga mwi ndalo zu bulo lusiku lwa kasiku, bigiziwa bage balimali halika banatondera bagenda bagawun'imirangasi nukulya. ²Iyo balengozi bakobana kuko banamuwira: lola bigiziwa babe, bakola kindu'kitahanguliru ku kola lusiku kasiku. ³Ti Yesu anabashuza: Ka mutabona hasarazirwe mwi bugu ko Daudi aligegira malishalika na kazi boshi alikeba nabo. ⁴Kut'alikekwingira mwi nyumba ya Mungu, analye mukateyi kyereso yatalike manana alye, kandiri balya alikeba nalibo, t'imwa bagingi naho. ⁵Ka? Mwi bugu lyi migako mutakalola hasarazirwe ko lusiku lwa kasiku, bagingi yulo lusiku, ndanabo buhubi bagwete? ⁶Ti, namuwira: Halikindu. Kiguma khamu kihum'ishengero. ⁷Ngamwangamanyire kute ba kushuza kino kinwa: Nzimire mbonga titali nyengo, mutangaganyir'abatali na mahubi. ⁸Kulya mwana wa bandu ye Nahano wu lusiku lwa kasiku. ⁹Analyoka yaho, anangenda, kwingira mwi sinagogi yabo. ¹⁰Hanija mundu muguma wa nabo gumulire (gakuma) anamubuza anadeta: Kabyumene kukiza lusiku lwa kasiku? kwali koloza kute bagamushongelera. ¹¹Anabawira, "Nande mukati kenu, agwete kibuzi kiguma, iri kyangaba tibukira mwi kirimba lusiku, ataga kilyosa mo? ¹²Kali kanga mundu yugwete kishingo kuhima kibuzi, byumene ku kola mija lusiku lwa kasiku." ¹³Ko kuko, anawir'uye mundu: Golola kuboko kwabe, anagolola, kwa nanakira kwanalinduka kugumana nga kundi. ¹⁴Balengezi banalyoka, banagenda gir'uluhango hanyanya lyage lukumuninga. ¹⁵Lyo Yesu akabona kuko analyoka yulo luhande, bandu bingi banamushimba anabakiza boshi. ¹⁶Anabakiriza ko mutabal'ino myazi, ¹⁷Lyo kikwira kinwa kikadetwa n'umulagu Isaya kudeta, ¹⁸Lola mukozi wani yeni kalondola musimwa wani ye mutuma gwani gukasimisiwa naliye, ngabika mutama gwani hanyanya lyage nay'agabalira birongo byoshi bulibuze. ¹⁹Atagahimana kandiri ataga birangira kandiri mundu ataguva izu lyage munjira. ²⁰Byas'ibyalibatwa atagabivuna kandiri kising'ikigwete kyalyok'ikyusi kitagazima, halinde ahime bulibuze. ²¹Ni birongo byoshi bigalangalir'izina lyage. ²²Banamudetera mulwazi wi mihusi, kihofu kandi kavuma. Anamukiza kavuma kadeta mukubona. ²³Bandu boshi banasomerwa, k'ukun'alimwana wa Daudi? ²⁴Lyo balenguzi bakuva kuko banadeta, "Uno mundu atakehiva mihusi kutalikwi Belzebuli mwani wi buhusi." ²⁵Yesu ir'akaba mira amanya rigererezo yabo, anabawira: Bwami boshi ubwa kekwigaba bonene bwa kesigala mahamba ni nyumba, kandiri kaya kenene, iri kagigaba konene, Katangimanga (kubaka). ²⁶Iri muzimu angahiva muzimu, igaba yenene, kute bwami bwage bwangubaka (kwimanga)? ²⁷N'iriangaba nyehe ngwete nga hiva mihusi mibi kulengera Belzeburi, bana benu bagwete бага bahiva kwi biki? Kyo kituma bonene bagabatwir'imaja. ²⁸N'iri kutali ku mutima gwa Mungu ko ngehiva mihusi, bwami bwa Mungu bwijir'imwenu. ²⁹Kandi, kute mundu angingira mwi nyumba yu mundu wi misi (bushashe) nukuzimba bindu byoshi, muzira kutangi mukanika umugozi uye munamisi? ³⁰Yeshi utali kuguma na nyehe ye mugoma wani, na yesh'utagatola kuguma na nyehe agashabulwa. ³¹Na kukuno mwehe namuwira, kira bubi na kira kidukani, kyoshi kigakogwa, ti bu kuduka Mutima gwa Mungu batagakogwa. ³²Nakira mundu yeshi ugadeta kinwa kibi hanyanya lyu Mwana wa Mundu yeshi ugadeta hanyanya lyu Mutima Mweru atagakogwa kandiri mwa kino kihugo kya zene, kandiri yubo bugija. ³³Mwigire kati kija na mahu gage mija, kandiri mwigire kati kabina mahu gage mabi, kulya kati koshi kija kake manyikana kwa mahu galiko. ³⁴Emwe kirongo ki njoka, nga wangaba mubi, wanga deta kinwa kija? Mundu akadeti ibijwire mwinda lyu mutima gwage. ³⁵Mundu mwija mwi ndimbiri nyija aketanga bija nu mundu mubi mwi ndimbiri nyibi aketanga bibi. ³⁶Kyo kituma namuwira, kinwa koshi kigadetwa na benebandu kitagweti kakoni, mugagira mugajo gwa yibyo binwa byoshi lusiku luzinda. ³⁷Kulya, kwi binwa byabe 'ukuli, n'ukwibinwa byage ugalibuziwa. ³⁸Haho basarazi na banabirongo baguma banamushuza nukudeta, "Mwigiriza tusime tubone tulabe imwabe." ³⁹Ti, anabashuza anabawira: Kirongo kibi kandi kyubushasha, kigwete kigahozu tulabe. ⁴⁰Kyo kituma, ily'agaba Yona akagira siku zi shatu bushigi nu mushi mwi bunda lyi samaki (nyamugumi) kona kuko mwana wu mundu agagira siku zi shatu bushigi nu mushi mu mutima gwi kihugo. ⁴¹Bandu bu kihugo ki ninawi bangimanga yulo lusiku lu buli buze, kuguma na bandu bi kirongo kya zene nakyo бага kilibuza kulya bakahubakulya bohe bakirega kwa migirizo ga Yona, na hano haali uli mukulu kuhima Yohana. ⁴²Mwamikazi kulyok'indija angimanga lusiku lu bulibuze kuguma na kino kirongo, naye agakilibuza, kulya yehe akija kulyoka buzinda bwi kihugo kuva bwenge bwa Solomono, mi kulola uly'ulumire Solomono. ⁴³Ti mihusi mib'iri yanga lyoka mu mundu, yakelenga handu hazira meji mukuloza mutula t'itakekubona. ⁴⁴Hanyuma inadeta: Ngagaluk'imwani mo nalyoka, na hano agaluka, agashanga mulibusha mira mwa hyagirwa nuku muzimba bwija. ⁴⁵Hanyuma anagenda kwanga gindi mihusi mib'irinda, ibihire kumuhima yehe yenene, nabo banagendeloza buziki bukubera, n'uye mundu shusho yage nzindilikiz'iri nyibi kuhima ulya ya butazi ko kuko ko bigaba kwa kino kirongo kya zene kibi. ⁴⁶Ilyakaba agwete agakideta nu mushambiro, nina na balumuna bani mang'imbuga, kuloza baganure naliye. ⁴⁷Mundu muguma anawira: Lola nyoko na balumuna babe bimazir'imbuga bagwete bagasima nunganure mweshi. ⁴⁸Ti, anamushuza ukamubalir'umwazi: Naande maye? Na

bande balumuna bani? ⁴⁹Anashong'iminwe luhande lwa bigiziwa bage anadeta: Lola maye na bene wetu. ⁵⁰Kulya, mundu yesh'ugakola buloze kwa Data uli kunguba bo bamaye, bali betu na bene wetu.

Chapter 13

¹Lulo lulo lusiku Yesu anahuluka munyumba anabudala ku mutiri gwa meji. ²Mushambiro gwa bandu bingi banigushikanya kuguma, naye aningira mu bwato anabudatala na bandu boshi banabera ku mutiri. ³Anabawira binwa bingi kwi migani nukudeta: Mulolekeze mubyazi akagend'ibyal mbuto zage. ⁴Ilyakaba mira abyala ziguma zanatibukira hasin'injira tunyonyi twanija twanazitola. ⁵Zindi mbuto zana tibukira kwi changalala mawe, handu hatali idaho lingi, liguma lyoke zana mera kulya zitakashang'idaho lingi. ⁶Bishaz'izaba likija (kyanda) zanaya kulya zitaligwete mizi zanuma. ⁷Zindi zanatibukira hashambir'imishomwa, mishonwa yanamera yanazisinda. ⁸Zindi zanatibukira kwi daho lija, zanakula, zanamahumu mingi magana, zindi za naha mahu makumi galindatu, zindi makumi gishatu. ⁹Ugwete matwiri gu kuv'uve. ¹⁰Bigiziwa bage banamwegerera bana muwira: Hanyanya libiki ugwet'ugabawira kwi migani? ¹¹Yesu anabashuza: Kulya mwehe mukahewa kumanya mbisho yu bwami bwi kunguba, ti yabo batakahewa. ¹²Kulya bagahez'ugwete, agamirikirwa, t'utagweti, bagamunyanga kiri ni hinini agwete. ¹³Kyo kituma njuba kebawira kwi migani kulya kubona batagweti bagabona, kuva batagweti baguva, kumanya batagweti bagamanya. ¹⁴Na hanyanya lyabo kya kwira kilya kinwa kyu mulagu Isaya kudeta: Mugwa kwa matwiri genu ti mutagamanya kulola mugalola kwa masu genu ti mutagabona. ¹⁵Kulya mitima yabano bandu ikyakire. Kwa matwiri gabo batagwete baguva, bazibya masumbu lyo batabine, kyoba mbu batiji bona na masu gabo, batiji kuva na matwiri gabo, mukumanya ni mitima yabo, mbulyo batiji kwi rega, nani nibakize. ¹⁶T'iri nama kwa masu genu, kulya gawine, na matwiri genu kulya gagwete gaguva. ¹⁷Bir'ukuli namuwira, balagu bingi na bandu b'ukuli basimire babone ko muwine, ti bohe batakuwini, buve ko mugwete muguva ti bihe batwiti. ¹⁸Muvirizagye guno mugani gunulyazi. ¹⁹Bishazi mundu uv'umwazi gu bwami atanagumany'ulya mub'agija anakwange kiri hilya hyalimali byalwa mu mutima gwage uye mundu al'ulya ugangilir'imbutu munjira. ²⁰Yesi ikangilir'imbutu mu luwegeje al'ulya mund'ukuva mwazi gwa Mungu angwangilira nubushambare. ²¹Kiri kukun'atagweti ya muzi mwinda lyage agwete ya kalangalizi hinini kandi kwi kishazi kinini, n'iri ya mujungubano kandiri ya bulibuze kuhirima. ²²Imbutu zika byaliva hashambir'imishomwa, al'ulya mundu ukuv'umwazi ti kwitala ngiza ni bikihugo, nu kwiteba nu bugale bunafulunganye yikyo kinwa nakyo kitanahema mahu. ²³N'iyi mbuto ikabyalwa mwi daho lija, al'ulya mund'ukuva mwazi anagumanya, yukaha mahu, baguma magana, bandi na kumi galindatu nabandi na kumi gashatu. ²⁴Anabawira gundi mugani kudeta: Bwami bwi kunguba, bushu shenwe nu mund'ukabyala mbuto nyija mwindalo yage. ²⁵Ilyakaba bandu mira bahunira, mugoma wag'anija anabyala bilondolwa hashambira bulo anigendera. ²⁶Ti bishazi byasi byu bulo bikatondera kumera nu kuha mahu, bilondolwa nabyo byanabaluka. ²⁷Lyo bakozi ba mwene nyumba bakija banamuwira: Nahano k'utakabyala mbuto nyiji mwi ndalo yabe? Bilondolwa byalyoka hahe? ²⁸Anabawira bagoma bobagira kukuno, bakozi bage bana muwira: Usimire tugendi bikua? ²⁹Analaira nanga kulya hano mwalitol'ingano, mwangiji ketol'ubuto kuguma. ³⁰Muleke zikulire haguma halinde lusiku lukushenga. Nibishazi byu kushenga, ngawira bashezi batelyosa bilondolwa nukubishweka batelyosa bilondolwa nukubishweka tufungo nu kubika ku nabe yi, hanyuma bagushikanye bulo banabubike mwi mbiko. ³¹Anabawira gundi mugani kudeta, "Bwami bwi kunguba bushushenwe ni mbuto yi haradali yo mundu akanga anagibyal mwi ndalo yage. ³²Iri mbuto nini wenene kuhima zindi mbuto zoshi, t'iri yangakula, iri nene kuhima shogo zoshi, kandi kanabe kati kanene ko tunyonyi tunahindule kyashalo. ³³Anabawira gundi mugani ko bwami bwi kunguba bushushenwe na mahemba go mukazi muguma akanga anabuka mwi ndengo zishatu zumushano lyo bundu buhema. ³⁴Bino binwa byoshi Yesu akawira mushambiro kwi migani, ndakyo kinwa kyoshi akadetakutali kwi migani. ³⁵Lyo kikwir'ikinwa kikadetwa nu mulagu kudeta, "Ngashweka, kanwa kani kwiri gani. Ngadeta binwa bi mbisho halinde buzinda bwi kihugo. ³⁶Anashaba mushambiro aningira munyumba, bigiziwa bage baniji mwage banamuwira, "Utuwire mugani gwi bilondolwa mukati ki ndalo." ³⁷Anabashuza anabawira: Uly'ukabala mbuto nyija ali mwana wu mundu. ³⁸Ni ndalo kiri kihugo mbuto nyija bi babano bana bu bwami, ni bilondolwa bo bana bulya namu gomola (mubi), ³⁹N'umugona ukabyala ali muzimu, ni bihumbulwa buli buzinda bwi kihugo, n'umusherezi ali mulemberezi. ⁴⁰Kushimbana nakoba gwete bagagushikanya bilondolwa nukubibika mabeyi, kuna kuko ko kugaba ku buzinda bu kihugo. ⁴¹Mwana u Mundu agatuma balemberezi bage, nabo bagatola kulyoka bwami bwage, bindu byoshi byu ku kuniza, nabalya boshi buku kola mabi. ⁴²Baganahebwa mu kibengeshehe kyu muliro, iyo mund'igab'ijogombo lya malira, nu kujiga meno. ⁴³Balya bali m'ukuli bagalangashana ngizuba mukati ku bwami bwishe wab'ugwete matwiri gu kuv'uve. ⁴⁴Bwami bwi kunguba bushushenwe ni kitiri (mbiko) iki kabishwa mundalo, mund'ukabibona anakibisha, kubusime anogenda guza byoshi aligwete. ⁴⁵Kandi bwami bwi kunguba bushushenwe n'umudandaza ugwet'ugaloza mageta mija. ⁴⁶N'ilyabon'igeta lya liki shingo kingi, anagenda gunza byoshi aligwete, anagenda ligula. ⁴⁷Kandi bwami bwi kunguba bushushenwe na kwabara, ukahebwa mwa meji, anagushikanya kira mbelulukanwe yoshi yi samaki.

⁴⁸Bishazi akijula, balobi banakulula, hanyuma lyukubudal'imutanga (mutazi) bana kelondola nyija banabike mwi kihatwa, nyibi banagikabulire.⁴⁹Kona kuko ko bigaba lusiku luzinda, balemberezi bagija n'ukugaba bana mabi lwabo luhande n'abali mukuli lwabo. ⁵⁰Nukuhebwa mu kibengesheshe kyu muliro, iyo munda igaba kulira nukujiga meno.⁵¹"Kamwamanyaga bino binwa byoshi?" Banamushuza, "Eгаа Nahano" ⁵²Anabawira, "Kyo kituma basarazi boshi abagwet'ubwenge bu bwami bwa kunguba, bashushenwe nu mundu ugwet'inyumba akilyosa mwi kitiri kyage bindu biyahya ni bishaja." ⁵³N'ilyakaba Yesu mir'usamigani, analyoka yaho anagenda. ⁵⁴Anagaluka mu kihugo kyabo, anigiriza mwana sinagogi. Abakamuva banasomerwa bwenene nukudeta: Uno mundu akalyosa bunobwenge hahe buku kola bismeza? ⁵⁵K'atali mwana wulya mubeji wu kandi mushatizi wi nyumba? K'atali Maria yenina wuno mwana? Na bene wage Yakobo, na Yusufu, na Simoni na Yuda. ⁵⁶Na baali babo, tutashaba tweshi kuguma? Hahe alyosa bino bindu lyoshi?⁵⁷Banamushomba wenene ti Yesu anabawira, "Mulagu atagir'itund'imwabo, n'imwage." ⁵⁸Atakanagira bismeza bingi yaho handu, ti bilyo kenen'ukutemera kwabo.

Chapter 14

¹Kwa yikyo kishazi, mwani Herode anuv'imyazi ya Yesu. ²Anawira bakazi bage, "Uno aliyohoha muvubikani ye wafuka mwa bafire, kyona kituma agwet'agagir'ibisomeza." ³Kulya Herode yuka gwata Yohana anamushweka, anamubika mwi mikozi yo byuma hanyanya lya Herodia muka mwene wabo Filipo. ⁴Kulya Yohana akamuwira, "Bitumeni imwabe uye mukazi abe mukazo. ⁵N'ibishazi akasima mbu'amunige, anashoha bandu kulya bali wine Yohana nga mulagu. ⁶Iri lukahika lusiku luku kenge ra kubutwa kwa mwami Herode, munyere Herodia anabina bwija imbere lya mwami anasima. ⁷Analahira mulahiko yeshi ugabina bwija yoshi agahuna ngamuheza. ⁸N'uye mwana nyere, mu kusindikwa na nina, anamuwira: Undetere kwa kahe, kitwe kya Yohana muvuvubikani. ⁹Mwami anangongonwa wenene ti hanyanya lyu mulahi gwage, na yabo ali budetere mukulya, ana hangulira bamuheze kyo. ¹⁰Anatuma bandu banagend'itwa kitwe kya Yohana uwali shwesirwe kwi migozi yi kyuma (mugufu). ¹¹Itwe lyage lyanadetwa kwa kahe, bana kihez'ulya mwana nyere, naye anakitwalire nina. ¹²Na bigigiwa bage banija, bananga kitumba kyage banagenda kizika, banagendi wira Yesu mwazi. ¹³Bishazi Yesu akuva yugo mwazi, analyoka yaho anajabuka mu bwato mupaka handu nderegenye, lyo bandu bakabona kuko, banamushimba nu kushomola na magulu. ¹⁴Lyo Yesu akalyoka mu bwato, anabona nekonyingi ya bandu imusimbire, anabakoga anakiza balwazi boshi abali yaho. ¹⁵N'iri bikaba bishazi bya kabigingwe, bigiziwa bage bene mugendera banamuwira, "Hano handu tuli mulimwi nderegenye, ni bishazi mira binyegenya, hangulira bano bandu bagende bagaloza mwa kaya ho bagagulira byukulya." ¹⁶Yesu anabashuza, "Batizimiri kugenda; mwenene mubaheze byukulya." ¹⁷Ti banamushuza, "Tugwete naho mandu gatano (mukate) na majembe gabiri." ¹⁸Anabawira, "Mubidete hano." ¹⁹Banabudataza bandu kwi byasi, ananga galya mandu gatano na majembe gabiri, analigalala kunguba, anagashanira, anagotola golola, anaheza bigiziwa bage bulya bundu nabo banaheza mushambiro gwa bandu. ²⁰Bandu boshi bana lya baniguta, musigala ikijuzi ngega kumi na zibiri. ²¹Abakalya, bali hasi basosi bihumbi bitano buzira kugaja bakazi na bana. ²²Hanyuma lyayaho, anakaniriza bigiziwa bage bashon'ubwato bashangwe bagajabuk'ikyabo kulya yehe alisigere agalagana na bandu. ²³Ilyakaba mira alagana na bandu, anashona kumugazi yenene kugend'ihuna, kabigingwe kakahika akaba akiri yenene, ²⁴Ti bwato bwalikola mukati kati inyaja, mitfunda yanaba yali kajire, bwato banakebuhusa, kulya muhusi gwali mwingi kukabij'imbere lyabo. ²⁵Bushigi bwi siku zine bihazire, Yesu anaba gendera agashomola namagulu gage hitwe lya meji. ²⁶Lyo bigizibwa bage baka bona agwet'agashomola hitwe lya meji gi nyaja, banagongomwa nukudeta, "Kaa biroto, bana birangira hanyanya lyu boba." ²⁷Yesu anabawira ligumalyoka kudeta, "Mushambale ali nyehe, mutabohe." ²⁸Petro anamushuza anamuwira, "Nahano ilyangaba wehe, umangulire nij'imwabe ngashomola namagulu hitwe lya meji." ²⁹Anamuwira, "Ijaa". Petro anashonoka mu bwato anashomola hitwe lya meji agashanga Yesu. ³⁰Lyakabona muhusi gwakaya, anaboha anatondera kubira anabirangira, "Nahano, ngulula." ³¹Haho, haho, Yesu anagolola kuboka kwage anamugwata, anamuwira, "Eee wehe wugwete mbikirizi nini, hanyanya lyibiki wagwatwa ni ngani ngani?" ³²Ni bishazi naho akashona mu bwato muhusi gwana sira. ³³Abali mu bwato bani kumbuka nukudeta, "Bir'ukuli wehe uli mwana wa Mungu." ³⁴N'ilyakaba mira bayabuka banahika mwi kihugo ki Genezareti. ³⁵Bandu bayaho handu lyo bakamanya Yesu, banatum'imyazi mu twaya toshi twi matambi, banamudetera balwazi boshi. ³⁶Bana muhoha mbu abahangulire nahume ku lushongalu mulondo gwage, nakazi boshi bakahuma kwaliro banakira.

Chapter 15

¹Bafarisayo ni basarazi kulyaka iyerusalumu banagendera Yesu banadeta ²mbuu kute bigiziwa babe bagwete bagalahira migirizo ga bashaja? kulya batagweti bagiwata maboko bakola biliwa ³anabashuza mbu tinenu mulahire migoko ya Mungu hanyanya lya migirizo yenu? ⁴kulya Mungu akadeta, ukenge isho bonanyoko: nakai wanga duka ishe kandi iri nina afe lufu. ⁵timwehe mudesire mbu ugabwira ishe kandi iri nina kazi byo nanga kuebere mo bili wakufu ⁶kuko atakeziri ishe kandi iri nina kuko mutakeziri bishe wenunabanina wenu timulahire mwazi gwa Mungu hanyanya lya mionya yenu. ⁷emwe balyalya kuli kwijakulya Isaya alilagula kwi miazia yenu anadeta. ⁸mbu bana bandu bagwete бага ngenga kwi miromo: ti mitima yabo ili hale nanie. ⁹bak nyikumba busha. banake kwigizania migirizo gakya lyoka imwa bene bandu ¹⁰anya buza mushambiro ana babwira ¹¹muvirize mumanye: atali ibyake gendi ikamwa byo byake bika mundu bushasha: tibilya byake huluka mumunduti ibyake huluka ikanwa byo byake mugira bushashav 12 lilyo bigiziwa bage banagenda munda ali bana mbwirawiji ka bafarisayo bashe mbabyo buva kilya kinwa ¹³anakulaanadeta: mbu kazi hyoshi ihitaka byialwa na datawukunguba hiakulwa ¹⁴muleku yabo balanguzi mihuta abake langula gindi mihuta numuhua guka langula gundi bombi baterekera mwikirimba ¹⁵kuko Petro anamwakua mbu utubwire guno mugani. ¹⁶kira kukuno nanenu mutagweti bwenge? ¹⁷ka mutiji kohyoshi hyake genda mwinda mukanwa mwo byaherenga binaka bulwe imambwe? tiibyake lyoka mukanwa ibyolyoka mumitima byo byakebika mundu bushasha kulwa mumutima mamwake lyoka mzaliro mbi bwitani bwejanu bushule nu buuzimba busubura bubushumi nuku dukana ²⁰bibyo byo byake kwizuza mundu lushasha tikulya butishuka kutangagira mundu bushasha ²¹Yesu analyoka iyo anagenda pande zi tira ni sidoni ²²haniya mukazi w mukananayo wa kwayizo mbibi anatera mbira anadeta enawetu mwana wa Daudi! umboneri mboga munyere waniagwesire ni mihusi mibi ²⁴anakula anadeta ndakatumwa timwibibuzi ibyali tereka binyumba ya Israel ²⁵naye anija anamufukamira anadeta nawetu undandabale ²⁶anamwakula anadet kutalikwij kwanga biliwa lya bana ubika bule tubwa ²⁷anadeta mbuega naetu kiri tubwa twake tola ibiaterekera hanyi bwlyoka kulunge tenge lwa nawabo. ²⁸Yesu ana mwakula ana mubwira emaye, bwemere bwabwe bili bunene kube imwabe ngako wahuna lilyo lilyo munyere wage anakira ²⁹Yesu analyakiiyo anahika kumutiri gwikinyaja kigalilaya: anashona kumumana. anabuda tala yo ³⁰mushambiro munene gwona mushimba banamutwa lira abakagatama ni mihuta, nutuvuma ni birema nabandi bingi bana bajanda ni wamaguligage : anabakiza, ³¹yugo mushambiro gwana samerwa lyaguka bona tuuma twadeta ni birema bikola bigumana ni mihuta ya yabona na bokagata balike genda banake kwigana Mungu wa baisrael. ³²Yesu anabuza bigiziwa bage anaba bwira: nabonera mushambira mbongo kulya zikola siku zishatu babudetere kugumananie. ti batagweti yangaliwa tiri nanga balanga banashwesere butalya ndasimiri banga holera mu njira nu mwena ³³bigiziwa banamubwira hahe twanganga mandu mingi mwino nderegenyi twiguse guno mushambiro munene ugeti nga guno? ³⁴Yesu anadeta mwugetage mandu ganga? banadeta mandu galinda ni samaki nini ³⁵anabwira mushambiro gubudatale bashi ³⁶ananga galya mandu galinda nazilya samaki anigana Mungu anzitola bitolo bitola anaheza bigiziwa nabo banaha mushambiro ³⁷banalya boshi baniguta: banashambya ngega zilinda izobasiga izijurire ³⁸abakalya bali bashoshi bihumbi bine ti bataka gaja bana na bakazi ³⁹analagamushambiro, aningira mubwato, anage luhande lwi magadani

Chapter 16

¹baniji imwage bafarisayo na basandukayo,mbu bamugereke banahuna mbua berese kismeza ikyaloya kunguba ²anabakula anadeta kuli kabigingwe, mwakedetambu kugakya: kula nguba idukwire³nakumukyo munadete mbu zene kugaba kihuha: kulya nguba dukurire kuna kyere ehmwe balyalya mwake manya kulingiza kyahanya ni nguba ti mutanga manya kamanyiso kagano mira? ⁴ibutwa bibi byubushule lihunire kismeza:ti litakihewa ti kismeza kya Yona. anasiga inigendera⁵nabigiziwa banajabuka kajabu banibagira mikite ⁶Yesu anababurira mwilange ni chachu yabana bafarisayo nabasandukayo ⁷banake hambana bonene ku bonene bana deta mbu kuya mutadeta imikate ⁸na Yesu ana manya,anababwira:timwa like hambana mwenene emwebene bwemere bunini mbu kulya mutagweti mikati?⁹kamutiji manya kamuta kengeri ilya mikati itanokubalya bihumbi bitano ngega zinga mkolola? ¹⁰kandi iri ilya mikati irinda kubalya bihumbi bine ngega zinga mukatola¹¹kutage mutamanya koatali mikati yo nakwira ti mwilange ni chachu yabafarisayo nabasandukayo ¹²baniji manya ko atali kwilanga ni chochu ya mikati ti migirizo ga bafarisayo na basandukayo¹³Yesu anagenda luhande lwa kaisaru Filipi,anabuza bigiziwa bage anadeta,mbu bandu bagwete bakwira mwana wa adumu mbu alinde? ¹⁴banadeta bandi mbu wa Yohana wa kejabika;nabandi mbu we, Elia;na bandi mbu we, Yereima,kandi iri muguma wa balagu ¹⁵nanemu mwungwizire nyende? ¹⁶Simoni Petro anakula anadeta we Kiristo mugala Mungu ulimugumana¹⁷Yesu, anamwakula,anadeta: nani imwabe Simoni, mwene Yona;kulya moyo numuko bita kwigulira bino ti Data ulikunguba ¹⁸ngubwizirage wehe we Petro na hanyanya lya luno lwala ngubaka shengero lyani ni nyusazi kuzimu zitaga lihimani¹⁹nakuha lwigulo lu bwami bwa kunguba: nikazi byugigala hakihugo nikunguba bigalwa nikazi byoshi ingigula hakihugo nikunguba bigulwa ²⁰anabalahiriza mbwenene bigiziwa mbu batabwiraga mundu koye Kiristo²¹kulyokera lilyo anatondera abwira bigiziwa ko bwumunene kugenda Yerusema nukulibuziwa bwenene imwa bashaja nabanabakuli babagingi nabasarazi nukunigwa nulwaka shatu anafuke ²²Petro anakemulahiriza mbu leka nawetu yibyo bitanga kugwata ²³anasoka anabwira Petro genda inyuma lyani muzimu uli kasitazi imwani: kulya utasaliri byaMungu ti bya bene bandu²⁴lilyo Yesu anabwira bigiwa mundu yeshi isimire mbu anjimbe irahire yenene ihese kati kamagi kage anjimbe ²⁵kulya ugasima mbuakize bugumana bwage yugabutera mulya ugabutera hanya lyani yuga bubona ²⁶kulya bunguke buki iri mundu angahewa kihugo kyoshi nubugumana bwage busherere?kindi biki mundu angatanga ibihimire bugumana bwage?²⁷kulya mugala Adamu agije nubulangashane bwishe nabalembezi bage lya giishula kazi mundu ngako ngolezi zage ²⁸mwemere nimubwizire,muli bandu mwayaba bamazire hano abataga bona lufu,halinde babone mugala adamu ajiremubwami bwage.

Chapter 17

¹Namunyuma lisiku ndatu Yesu ananga Petro na Yakobo na Yohana mwenewabo anabatwa ku mumana mule kambishamira anahinduka kikebe mwa masu gabo;iranga byage byanake langala ngiizuba mirondo yage yanaba meeru ngu lugungu.³baana huukirwa na Mus naEliya banake gamula naye ⁴Petro anakula anabwiro Yesu mbueh nahano kuli kwija twiberere hano: iri wanga sima ngubaka bitunda bishatu kguma kyage nikiguma kya Musa ni kindi kya Eliya⁵lyalikiri mukutwisa kwanija kibungu kyeru kyana babikira kimbohwa nizu lyana lyoka mwyikyo kibungu lyanadeta uno ye mugala wani musimwa wani nisimisiwe naliye:mumuvirize ⁶lyo bigiziwa bakuva banahirima bafukama banaboha bwenene ⁷Yesu aniji bahuma anadeta mwinamke mutobohe ⁸banina mula masu batanaki bana mundu ti Yesu yenene.⁹lyo balike shonoko ku mugazi anababyira mbu mutabwiraga mundu mwazi gwa bino mweresiwa halinde mugala Adamu afuka mwabafire ¹⁰bigiziwa banamubuza hanyanya libike basarazi badesire mbu byumenene Eliya atekwija aka?¹¹naye anakula anadeta ukuli Eliya agate kwija yuga kunga byoshi ¹²ti nimu bwizire Eliya mira akija batama mumanya bana mugira koshi balisimire kona kuko mugala adamu naye agendi agendi libulimwabo ¹³lilyo bigizi wa banamanya kwa adesire hanya lya Yohana ualike vubika¹⁴nabo lyo bakahika munda mushambiro mundu muguma aniji fukama anadeta ¹⁵ena nahano unvire mbonga mwana wani agwete luhungu naye alibwire kubi:kulya kingi akehirimiri muliro nu muli mango mubwiji ¹⁶namudetera bigiziwa babe tibabirwa kumu kiza¹⁷Yesu anadeta emwe butwa bitagweti bwemere ilikahabuka ku hika lihe ngabera namwe kuhika lihe ngamutwaza? mumu deti imwani ¹⁸Yesu anashemera mihusi mibi yanona mulyoka uye mutabana ananakira lilyo¹⁹munyum bigiziwa banabuza Yesu bubishama banadeta mbi titwabirwa kugihulusa ²⁰Yesu anabakula mbu hanyanya lyuku anguhirwa nu bwemere kulya nabwira kuli irimwangaba nubwemere ubuli ngihungu li aradari mwabwira mumana kulika hano ugendi irira:nago gwakulikahalagabo kandu ukata ha shikeni imwenu ²¹timwene ino itake lyoka ti kukuhuna nukushweka²²nabo lyo balike bera ialilaya yesanababwiro mugala adamu agendi bikwa mwamabo ko ga bandu nabo бага mwita nubwakashatu agafuka ²³bana gongomwa bwenene.²⁴lyo bakahika ikape rinamu abake kwishuza luhande lwi juma banijira Petro banamubuza kamwigiriza wenu yehe atake tanga luhande lwijuma? anakula mbu aketanga ²⁵lyo baki ngira mu nyumba, Yesu anambuza anadeta kute ubwine Esimoni bami bahaki hugo bake kwanga juma kandi iri bushuru imwa bandu baki? kiimwa bana babokandi iri imwa bageni²⁶naye byikadeta mbu imwa bageni Yesu anamubwira kuko bana batali mubuza ²⁷titutiji basitaza genda mwukinyaja ukabule kalobo wange kazi samaki igatangi kwija uzibule mukanwa kayo wabona mejuma: uginge abahe hanyanya lyani na nabe

Chapter 18

¹Lilyo bigiziwa banabuza Yesu banadeta ²mbuala nande ulyagi mukulu mubwani bwa kunguba? anabuza mwana amubika ho bashambira ³anadeta mbu mwemere utagaba nukulama ngabano bana mutangingira mu bwami bwakunguba ⁴kuko ngigira nakwigwata nga mwanuke yugaba mukulu mubwami bwa kunguba ⁵nakazi yeshi ugangirira mwanuke mugani guno kwizina lyani anyangurire ⁶uye ugahubisa muguma wabano banuke abimezire byumumenene ashwekerwe iwe lyuku jigira binene mwigosi ananakubulwe mwikinyaja ⁷namambi haki hugo hanyanya libindu byu kuhubisa kulya bigija naho bindu lwuku hubisa ti namambi kulya ugabideta bindu bwuku hubisa ⁸kukonga kuboko kandi iri kugulu kwabe kwanga kuhubisa ukutwe ukuka bulire hale kuli kwiji wingire mwakalamu utagweti kugulu kandi iri kuboko kuhima kukabulwa mwiziba lyumuliro gwi miakula na magulu gombi namaboko gombi ⁹nisu lyabe likakuhubisa ulikule ulikabulire hale nabe kuli kwija wingine mu bwami bwakalamo nisu liguma howanga genda mumulire namasu gombi mwizibo byu muliro ¹⁰mulole mutenege muguma wabano banuke kulya balembezi babo siku zoshi bake lola malanga gadata uli kunguba ¹¹kulya mugala adamu akiji kulula ikikatereka ¹²kute mubwine? mundu akaba nibibuza igana kiguma iri kyanga tereka atagasigo yago makumi mwenda na mwenda anashone migazi agende agaloza yikyo kyatereka? amali kibona aga shagalukira yikyo kuhima yibyo makumi mwenda na mwenda ibita lereka ¹⁴kona kukobitasimisizi ishi wenu uli kunguba mbu muguma wabano banuke atereke ¹⁵iri mwene wenu akuhubira genda umushungule wemwenaye mwembi naho iri angakuva wabona mwenewetu ¹⁶miri atanga kuvatwala mundu muguma iri kandi babiri lyo kutunwa tw basubura babiri irikandi bashatu kazi kinwa kimange ¹⁷naatu viti yabo mubwire shengero natuviti shengero nalyo amubone nga munabirongo mulya uwake kwishuza njuma ¹⁸mwemere namwubwira kobyoshi mugijike sheka hakihugo bigonashwekwa kunguba nikazi byo mwashwekula haki huga nikunguba byashweku bwa ¹⁹kandi namubwiraka babiri benu bakalagona hakihugo muginwa kwabaga hunira bagahunwa na data uli kunguba ²⁰kulya ahali babiri kandi iri bashatu abashengenene hanyanya bizina lyani nani ngoba kuguma nabo ²¹munyuma Petro anagendi mubyira mbu enawetu mwene wetu ambubire kanga nimukoge? kakiri kalinda? ²²Yesu anamubwira ndaku bwiziri mbu kalinda naho ti kalinde kili makumi galinda ²³hanyanya lyakuka bwami bwakungubabushushene nu mwami uwali giri mugaja na bakozi bage ²⁴lyalike gaja anademund muguma ugwete bihumbi ikumi ²⁵naye iliabe mira agasha byagishula nawabo anadeta mbuaguziwe na bana bage na mukage nabyoshi agwet gira yugo mwenda gwishulwe ²⁶uye mundu anahirima anikumba anadeta mbue na wetu undinde ngije kwishula guno mwenda gashi ²⁷nawabo anamukoga anamushwekula anamukoga gulya mwenda ²⁸uye mukozi anagenda anabona mirage mukozi umwali numwenda gwage gwa dinari igana anamugwata igosi anadeta nyishula mwenda gwani ²⁹mirage anahirima mwamagulu gage ana mwinginga anadeta undinde nani ngokwishula guno mwenda goshi ³⁰tiatake emera anagendi mushwekesa kuhika ishule gulya amwinda ³¹ti bakozi birage lyobakabona kwaba banagango bwenene banagenda bana bwira nawabo kivagira ³²nawabo anamubuza anamubwira ewe mukozi mubi nakukoga mwenda gwabe goshi lyo wahunangukoge ³³nabe kutashubi kumenene ukoge mirabe ngako nakukoga ³⁴na wabo anakunira anamu twala bamulibuze kuhika alyule gulya mwenda goshi ³⁵kuko ko Data wakungub amugira mutaka koga kwimi tima yenu yoshi kira mundu mwene wabo

Chapter 19

¹byiaba Yesu miruusa bina binwa analyoka igalilaya anahika kwimbibi zi buyandi ikajabo kiyorodani
²mushambiraro munene gwana mushimba anabakiza iyo³kuko bafarisayo banagende munda ali bamugereke
banamu bwira kokumenene mundu kujanda mukage kukazi byoke? anakula kudeta kamutaka soma ko uwali
mubumba akabumba mundu mushosi nu mukazi⁵anadeta hanyanya lyakuko mundu agasigi ishe nanina
bagijibana nukuba mundu muguma? kuko bagaba atakiri muguma ti bakola moyo muguma hanyanya lyakuko
byobyo Mungu akashea hata kibu uga bishwekula⁷banadeta kutage Musa akadeta mbu amuhe lupapuro
lukujandana nukumujanda⁸anababwira Musa hanyanya lyu bukayu bumitima yenu anabahangulira kujanda
batazi kutali yuko⁹nani namubwira kazi yeshi ugajanda mukage hatali anyanya lyubushule akagonda gundi
mukazi ashule:ha nakazi ugagonda uwasi gwa naye alimushule.¹⁰bi giriziwa banamubwira mwazi gwamundu
namukage kakobili kuko kwiji kutumenenikuganda¹¹ti yehe anadeta mbuatali bashi bobangangarira kinokinwa
tibalya abagweti nama¹²kulya habi abaka butwa batowashi na muli bandi abakigira bonne hamianya lyu bwami
bwakunguba ua hashiri kwangirirakino kinwa akyangirira¹³anadeterwa banabanuke mbu abahume ko anana
bahunira bigiziwa banake barahiriza¹⁴ti Yesu anadeta muleke bana banuke biji mwami mutabahange kulya
abashushire bana bwami bwakunguba buli bwabo¹⁵anabika maboko hanyanya lyabo anagenda¹⁶mundu
muguma anahiki imwage anamubuza mwigiriza ngire bija biki lyo nibona kalamu kimiakula? ¹⁷anamubwira
hanyanya libiki ugambuza hanyanya lya mija? mwija alimuguma iri usimire kwingira mwaka lamu ushimbe
migako.¹⁸Uye mukanyimba anya mubuzam ihe?Yesu anamubwira, mbu ukasima ukwire genda uguze byu gwete
ugabire bakene nabe ugaba ni mbiko kunguba hanyuma wijage unjimbe, ¹⁹Keng'isho nya nyoko, kand'usime
mwikalanwa wabe nga wenene.²⁰Ulua mukanyimba anyamushuza: bino byoshi nyakibigira. Biki bindi ngoshire
kugira? ²¹Yesu anyamushuza: ir'usimire ukwire gend'uguze bindu byabe ugabire bakene, lyu gaba nyi ndirimbi
ikunguba; unyijag'unjimbe. ²²Lya kuvwa bino binwa ananyonyomoka yeshi nyu bute; kuly'ali nyi bindu bingu.
²³Yesu anabwira bigiziwa mwimere nimu bwizire kobigakaya mugale kwingira mubwami bwakunguba
²⁴namubwira bianguhire ingamia kurenga mwikitule kisinge homugole angirira mubwami bwa Mungu.²⁵bigiziwa
lyoba kuv banahumirwa bwenene banadeta mbu nandage uwanga kululwa? ²⁶Yesu anabahenekera anababwira
imwa bandu bitaashike niti imwa Mungu byoshi biashikene ²⁷lilyo Petro anakula anamubwira lolaga twe
tukasiga byohi twana kushimba bikagi twahewa²⁸Yesu anababwira mwenere nimubwizire ko mwemuka njimba
nye mwikihugo kihyahya hano mugala adamu abudatala kwikifumbi kyubulangashane bwage na nenu
mugabudatala kwi bitumbi kumi nabibiri mutwire milala ikumi ni biri ya baisrael²⁹na kazi yeshi ukasiga nyumba
kandi mwene wabo mukazi iri mushosi iri kandi ishe iri nina iri bana iri mandalo hanyanya lyani agahawa kali
gona aganimi kalamo kimiakakula ³⁰ti bingi abali batazi bagaba bazindirika nabozinda bagaba batazi.

Chapter 20

¹Kulya bwami bwakunguba bushushne nyumba uwali lyoka sheshezi agenda aganga abmulimira aba twle mwindalo yage yimizabibu ²lyiaka lagamalagana na bahizi kumulege lege agabaha dinari anabatwala mwindala yage yi mizabibu ³anagenda kandi ni saa zi shatu anabona bandi bimazire mwikibuye abalagweti mukolwa ⁴nayabo nabo anababwira nane nu mugendi mbingira mwinda lo yani yi mizabibu ngamuha luhembo banagenda ⁵anagenda kandi bishazi bili ndatu na bishazi mwenda anagira kukogeke ⁶kiri bishazi ikumi na kiguma anagenda anashanga bandi bimazire ana babwira mbukute mwima mazira mulegelege buzira mukolwa ⁷banamwakula kulyi ndae watulalika anababwira nenu mugende mundalo yani yi mizabibu ⁸lyo mulegelege gukasira mwene ni ndalo anabwira mwimangizi wage mbu ubuze bahizi ubahage luhembo anatonderera ku bazinda kuhika batazi ⁹lyo bakahika balya bibishazi ikumi na kiguma banahewa kira muguma dinari ¹⁰nabalya batazi lyo bakija banamanya mbu bahewa nyingi nabo geke banahembwa dinari ¹¹lyo bakangirira batondera kunungunira mwene ni nyumba ¹²mbu yabo bazinda bakala kishazi kiguma naho tiwatugabira byu mene twe lwatubana nukulibula mushi goshi ¹³naye anakula muguma wabo eh mwira ndakuhubira tuta lagana dinari? ¹⁴wange yibyo byage wigendere nzimire nihembe unomuzi ndako nahemba mutazi ¹⁵kabitumeneni nikolese byani kozimire? kisu lyage lya ndola kubi kuko nagira mija? ¹⁶ko kuko muzinda agaba mutazi numutazi agaba muzinda ¹⁷lyo Yesu alikola ashona kugendi Yerusalemu anatwala balya ikumi nababiri bubishamwa nu munjira anababwira ¹⁸mulole twa shona kugendi Yerusalema nu mugala wa adamu abikwa mwamaboko ga bakulu ba bagingi na basarazi nabo бага mutwira lubaja mbu afe ¹⁹munyuma bamutwala ya bana birongo bamuhiri rike nukumunyafula mijeredi nuku munaganika nulwa kashatu agafuka ²⁰lulyo nina wabana bazebedayo anamugendera na bana bage anama fukamira nuku muhuna kinwa ²¹ana mubwira biki usimire anamubwira mbu wemere bano bagala bani babiri bote muguma kuboko kululyo nu gundi kuboko kulumosho mukotiku bwami bwabe ana mwaku mutamanyiri byo mwake huna kamwanga hashi nwera kukahenga nwera? bana kula mbu twahasha ²²ana babwira mbukuli mwakanwera ko ti kabera kukuboko kululyo kandi iri lumosho ndagweti mugako kumuha ti bagahewa abakengekiziwa na data ²³lyo yabo ikumi nababiri bakuvu banabafira bute yabo babiri ²⁴ti Yesu anababuza anababwira mwijiko bakulu babana birongo bake mwimira kwimisi na bakulu babo bake mukolesa ti imwenu kutali kuko ²⁵Yesu anyababuza nyu ku bawira, ka mwiji ko bakulu ba banabirongo bakebimira kwi misi, nya bakulu babo bakebakolesa. ²⁶Ti bitagaba kuk'wimwenu; ti yeshi ulozize kuba mukul'umwenu, abagage mukozi wenu; ²⁷kandi yeshi ulozize kuba mutaz'imwenu abage muja wenu; ²⁸Nga ko Mwana wu Mundu atakiji kolerwa, ti kukola, nyu ku tanga kalamu kage kibe kikija kyu bukuluza bwa bali bingi. ²⁹lyo bali kola balyoki yeriko mushambiro munene gwana mushimba ³⁰nabamihuta babiri babudetere hanjira nabo lyo bakuva ko Yesu alilenga banabirarangirambu enawetu mugala Daudi utufire mboga ³¹mushashambiro gwanabakalihira mbu bahulike ti bohe bananya izu bagadeta utufire mbo nganawetu mwana wa Daudi ³²Yesu animanga anababuza anadeta mbu musimire nimugirire biki? ³³banadeta enawetu tusimire masu getu gazibuke ³⁴Yesu ana babaneri mboga anabahuma kwa masu lilyo banatondera kubona banamushimba

Chapter 21

¹Iyo balikola hasi liyerusalemu ni betfage mumumana gwi mize tumi lilyo Yesu anatuma bigiziwa babiri anababwira ²mbu mugende mwayako kaya akali hambere mwashanga punda ishwesirwe nu mwana wage kuguma nayo mubishwekule munamubindetere ³niiri bangamubuza kinwa mumubwire nahano amwifijire nalilyo amuherekeza ⁴nayibyo bikabo byo kinwa ikikadetwa na mulagu kukoleke akadeta ⁵mbu mubwire munyere wi sayuni lolekeza mwami wabe ijire imwabe uboterere naye ashonire kwi punda nu mwana wi punda ⁶nayabo bigiziwa banagenda banagira ko Yesu ababwira ⁷banadeta ulya punda na mwana wi punda banabika mirondo hanyanya li punda naye ana budatala kwayo ⁸bandu bingi mwayugo mushambiro banabika mirondo hashi munjira nabandi banabika matabi gu tuti munjira ⁹Abal'inyuma lyage nabal'imbere banyateri mbira mbu hosana mugala Daudi yugashanirwe uwijire kwi zina lya Nawetu Hosana inyinya kunguba ¹⁰Iyakingira i Yerusalemu kaya koshi kanashaga muka . bandu banakedeta mbu, ka yend'uno? ¹¹Mushambiro gwanaakula mbuye yulya mulagu Yesu wi Nazareti yi Galilaya. ¹²Yesu anyingira mwi ngombe ya Mungu, anya hivwa badandaza nya bukwiji gula boshi nyuku kebirundura tushenga twa bandaza bi noro, nyi badandaza bi nijwa. ¹³Anyabawira: bisarazirwe ko nyumba yani igaba nyumba ya Mahuno, ti mwe mwa gi gira byogo bya bazimba. ¹⁴Bihofu nya balya bamalebera banyamushegenerera yumo mwi ngombe. Anyabakiza. ¹⁵Tibakulu babagingi na basarazi byo` bakabona bosomeza angizire , nabana abakabanda tululu bagala daudi banafa ubute ¹⁶bana mwubwira uwite ko bano badesire? yesu anababwira mbunuu vite: kamutasoma , kokutumwa twa bana batulenge mabake konga akwiza itunda? ¹⁷anabasiga anahukuka imbaga lya anagendi betania analala yo . ¹⁸dyikala sheshezi liali gendi mwakaya anuva mwena . ¹⁹anabona kati akabu ziwe mutini ibutambi linjira anashegenera , atana bonaka kandu kwaliko ti biasinasho anakabwira mbu kutangira zene kutakaki boneke mahum wabe kulyoka zene nimiakula yako kati kanahonga lilyo. ²⁰Iyo bigiziwa bakabona bana somerwa banadeta kute kano kana katikuma lilino , ²¹yesu anakula anadeto mwe mere nimubwizire , mukaba nubwemere. mutagwete ngani ngani mwagira bingi kuhima mutini mwabwira mumana guno kulika wihebe mulyilji , bigakoleka . ²²ni bwoshi nikazi byoshi mwahuna mukemera mwabihewa . ²³ ²⁴yesu anakula anaba bwirw ngamubuza kimwa kiguma, iri muga nyakula ngamubwira kumukago musingwete ngakola bino. ²⁵Kujabikwa kwa yonhana kuka lyoka hahe? kabuka lyoka kunguba iri bwali bwa banduu ? banakebwi ranaa bonene kubonene babadeta mbutukade buka lyoka kunguba , aga mutaka mwemera? ²⁶ matukadeta mbu bukalyoka imwa benebandu lubohire musham biro : koyohana bandu boshi biji koyohana alimulogu. ²⁸Ti kute mwanabona mundu muguma aligwete bana babili anagendera ulya mutazi, ana deta, mwana wani Zene ushibe ugahinga mwi ndalo ya yi mizabibu. ³⁰Anabuzi ulya wa kabiri, naye anadeta kuko, kuko mirage akadeta, mwana wage anashuza, ko ngagenda nawetu ata nagenda. ³¹Kwa bano ba hili nand'ukakola buloze bwa Data? bana bashuza: aliuya wa kabili. hanyuma Yesu anabawira, mwemere namuwira, mundu wu kulyuz'indulo na bashulehi bo batanga kwingira mu bwai bwa Mungu. ³²Kwa kulya, Yohana akij'mwenu kwi njira yu kwi,mwehe mutakamwemera, ti bana bukulyuz'indulo na bashulehi bakamwemera, nenu mukabona ti ndaye ukagira mwirege lyo mwemera. ³³Uve gani kundi mugani. Hai mundu Muguma aligwete nyumba yage, naye alihizire ndalo yi mizabibu, analilos'ikyogo, anahumba kirimba, anengerekeza handu hukuganira unubaka munara anahandisa bahizi anabalama. ³⁴Lyo bishazi byuku genga bibahika, ahatuma bakezi bage mwa yabo bahizi lyo bagilira mahu giyo ndalo. ³⁵Balya bahizi banagwata balya bakezi banashulika banita muguma, gundi banamwita. ³⁶Anatuma kandi bandi bakozi bage bingi kuhima balya batazi nabogeke banabagira ku kulya bakegira balya batazi. ³⁷Hanyuma anatuma mwana wage, mbulyo bangafiji shoni banamukenge. ³⁸Lyo balya bahizi ba kamubano ulya mwana wage, bana wirama: Uno, ngaba ye mwana wage mwimika wage, tumumuge lyotwa nga yubo bwime bwage. ³⁹Banamugwata bana mshungusa imbuga lyi kyogo banamuniga. ⁴⁰Aho, hano mwimangizi wino ndalo agaluka, kut'agagira bano bahizi? ⁴¹Anabawira, agali buza wenene balya babi, ni ndalo yi mizabibu, agabika mo bandi bandi bahizi, hano banu shengera mahu kwi kishazi kyu kuhumbula. ⁴²Yesu anabawira, kamu takalola, nzarango, iwe lyo bulasi bakalahila, lya hinduk'uwe liza lyi nene libutambi. Kino kinwa kilyosire imwa nawetu, nalyo lirili kosomeza kwa masu getu. ⁴³Hanya lya yikyo namuwira, bwani bwi kunguba bagabulyas'imwenu bugahewa kindi kindi kirongo iki gabuta mahu. ⁴⁴Na yeshi ugahilima kwa yily'iwe, agavumika vumika, na yeshi ye ligahilimira, ligamujiga nukujigilira. ⁴⁵Bakulu na bagingi nabalenguzi, lyo bakuv'io migani yage, bana ko agwete agabadetera. ⁴⁶Naye, lyo ba loza mbu banugwate, banaboha mushumbiro gwa bandu, kulya bohe bali mugwete nga mulagu.

Chapter 22

¹Yesu anashuza, anabawira kandi kwi migani nuku deta, ²Bwami bwi kunguba bushushenwe nu mwami muguma uka kungira mwana wage buya. ³Anatuma bakozi bage kulalika bandu ku buya, ti batakasima kwija. ⁴Anabatuma kandi bakozi bage kudeta, "Uwire balalikwako mira nengerekeza bubiri bwani ngavu zani, ni bindi binosire bira byashijwa, ni bindubyoshi byengere kere mwije yu buya. ⁵Ti bandu banakekwishereka bani gendera, muguma ya mandalo gage yenene mugundi yu budandaza bwage. ⁶N'abakasigala, banagwata yabo bakozi bage, banaba kolera bihalare nukubaniga. ⁷Ti mwami anafa bute, analuguta yo bashangalume bage, banashereza yabo bitani nukushereza kaya kabo. ⁸Kwayuk'anawira bakozi bage ko baya mira bwengerekera, ti balya bakalalikwa batali kumenene. ⁹Mugende bera hamashanganiza lyi mitalimbwa, kazi bandu boshi mugabona mubalalike bije ku buya. ¹⁰Bakozi bage banagenda yaho hamashanganiza, banabuza, bandu bosi bakashanga yaho, babi na bija, buya bwani jula bandu. ¹¹Ti, lyo mwami, akingira kubona bageni, anabona yaho mundu muguma atembeti mulondo gu buya. ¹²Anabawira: Mwira wani, kute wingira hano, utanagweti mulondo gu buya? ndakyo kinwa kyoshi akadeta. ¹³Mwami anawira, bakozi bage, mumushweke maboko na magulu nukumukabulira mwi kizizi ki mbunga, iyo mund'igaba kulira nukujiga reno. ¹⁴Kulya yabo babuziwe bageni, t'abalondolwa bali banini. ¹⁵Hanyuma balenguzi banagendagira luhango nga kute bangamusika mwi binwa byage. ¹⁶Banatum'imwage bigizi wa babo kuguma na Baherode. Nuku deta, "Mwigiriza, tumanyire kowehe uli mundu wu kuli, unake kwigiriza njira ya Mungu mu kuli, utana kesalira mundu kulya utakelolekeza shusho (kandiri) Malanga nga bandu. ¹⁷Utuwirage, kute usalire? Ka byumenene kuheza Kaisari lugeshe ao nanga." ¹⁸Ti Yesu anamanya bubi bwabo anabawira: Hanyanya lyi biki mugwete muga ngereka mwe balyalya? ¹⁹Munyereshe lunjuma lulugeshe, banamudetera dinari? ²⁰Anabawira, "Inoshusho na zino, nzarango ziri zandi?" ²¹Banamuwira ko ziri za, "Kaisari." Naye anabawira lyure Kaisari ilya Kaisari ni bya Mungu biri bya Mungu. ²²Bishazi bakuva kuko, banasomerwa, banasiga ba mujanda banigender'imwabo. ²³Yulo lusiku abasadu kay'abakedeta ko hatari kufuka, banij'imwage, banamubuza, ²⁴Nukudeta, "Musa akadeta ko iri mundu angafa, naye atakasiga mwana, mwene wabo angayan'uye mukazi amusigire abana. ²⁵Tutagwete benewetu balinda, mutazi anaganda anafa kulya atakasig'umwana, anasiga kukage hamwa mwene wabo. ²⁶Kuko kuko wa kabiri, nuwa kashatu kiri boshi balinda. ²⁷Buzinda bwa boshi, ulya mukazi anafa. ²⁸Ahoo mukati ku kufuka, agaba mukande kwa bano balinda? Kulya boshi bakamuberana. ²⁹Yesu anabashuza anabawira: Mugwete mahubi kulya mutama nyiri nsarango, kandiri buhashe bwa Mungu. ³⁰Kulya mukati ku kufuka batakegonda kandiri kugondana, ti bagaba nga balembezi kunguba. ³¹Kandi kwi binwa byu kufuka kw'abakafa mutakalolekeza mwi nzarango lyo mukawirwa na Mungu kudeta. ³²Nyehe nye Mungu wa Abrahamu na Mungu wa Isaka na Mungu wa Yakobo? Atali Mungu wa bafire ti Mungu wa baliho. ³³Ni bishaz'iyu nduko ya band'ikuva, banasomerwa wenene kwa migirizo gage. ³⁴Ti lyo, balenguzi bakuva k'ashwekatunwa twa ba Sadukayo banigushikania. ³⁵Muguma wabo ali mutwiwi maaja anamubuza mukumugereka. ³⁶Mwigiriza, mukati ki migako, mugako muki ugwikala mukulu? ³⁷Anamuwira: Usime naha mwabe Mungu wabe, kwa magala gabe goshi, nuku mutima gwabe goshi nukubwenge bwabe boshi. ³⁸Guno, go mugako mukulu kandi mutazi. ³⁹N'ugwakabili kushushene naguno: Usime mwene wenu ngako wisimire wenene. ⁴⁰Mukati kino migak'ibiri yegemere migako yoshi na balagu. ⁴¹Iri bikaba balenguzi mira bigu shikania, Yesu anababuza. ⁴²Kudeta, "Musalire kule hanyanya lya rukiza? Yeh'ali mwana wande?" Banamushuza, "Mwana wa Daudi?" ⁴³Anabawira: Aho, kutage Dsudi mukati ku mutima akabuze Nahano, kudi mukati. ⁴⁴Nahano akawira Nahano wani ubudatale mu kuboko kwani ku lulyo halinde nibike bagoma bani iifo lyi shando zani? ⁴⁵Haho Daudi anamubuza Nahano, yehe ali mwana wage kute? ⁴⁶Ndaye kiri mundu muguma ndaye ukamubuza kinwa kandi.

Chapter 23

¹Lilyo Yesu anawira mushambiro na bigizibwa bage. ²Kudeta: basarazi na balenguzi babudetere kwi ki kya Musa. ³Kyo kituma binwa byoshi byo bagwete bagabawira mukole, mubikanie nuku bikola, ti mutakole kwi migani yi ngolezi zabo, kulya bakadeta naho ti batagakola byo badeta. ⁴Egaa, bashwesire mizigo inyemire, nuku gitereka kwi bitugu bya bandu, ti bonene batangahuma kiri nu munwe gwabo. ⁵Basimire kwigeremeza lyo bandu banabona, badite ishanga, kandi bagwete bagushula ubure bu twanzo twabo. ⁶Geke basimire kimbere nwi kira bubiri, nukubudatala kwi kimbere mwana sinagogi. ⁷Hano bahika habutuza bangasima kira mundu aka kwija balamusa, kandi kira mundu akebabuza Rabi, Rabi. ⁸Ti mwehe, mutabuziwe Rabi, kulya muguma ali mwingiriza wenu, nene mweshi ali mwene wenu. ⁹Kandiri, mutabuze mundu Data wetu wi kihugo muguma ye Data wetu ui kunguba. ¹⁰Kandiri mutabuziwe mwingiriza wenu, naye ye Kristo. ¹¹T'uly'uli mukulu mukati kati kenu yu gaba mukozi wenu. ¹²Yesh'ugishonya, agashonosiwa, na yeshi, ugishonosa agashonwa. ¹³Ti buhany'i mwenu balenguzi na basarazi balyalya hanyanyilya yuko, mushwekere bandu. Bwami bwi kunguba, kulya mwehe mutingiliyo mwenene, kandili balya bagingira mutabalesiri bingire. ¹⁴Buhany'i mwenu mwe basarazina balenguzi, balyalya, hanya lya yuko, mugwete mugalya nyumba za bakana kazi, nuku bahunira mahuno nalee, na kukuno mugalibuziwa malibuze gakayire wenene. ¹⁵Buhany'i mwenu basarazi na balenguzi, balyalya, kwa kulya mugwete mugasoka kihugo ni nyaja kugira munfu muguma abe muhi ndusi, n'amali kolerwa, munamugire kuba mwana wi gehena bugira kabiri kuhima mwehe. ¹⁶Buhany'i mwenu bimangizi bihofu abagwete bagadeta: Mund'ugwet'ugalahira mulahi mwi shengero, ko katali kandu. Ti koke mundu yeshi wu kulahira mulahi kwino (miringa). ¹⁷Mwe byoto, ni bihofu, biki bingi hashambira noro mi shengero lya keshuka inoro? ¹⁸Iri mundu, angamuwira kandi ka kulahira ku lutali katali kandu, t'iri mundu angahira kwa myengo iri hanyanya lyage, mir'ishweka ku kulahira mulahi. ¹⁹Emwe bihofu, kulya biki biri binene kuhini imyengo, kandiri lutali lwa keshuk'imyengo? ²⁰Kyo kitumaga, yeshi wu kulahira mulali ku lutali, alahire mulahi ku lutali, ni bwi bindu byoshi biri hanyanya lyage. ²¹Yeshi wake lapa hakashingiro kingombe akelapa ki ngome byoshi biri hanyanya lyage. ²²Na yeshi uwa kelaaao kwi kunguba, akelapa kwi kyu bwami bwa Mungu, na hanyanya byu budeterekwi likyo. ²³Buhany'i mwenu basarazi na balenguzi, balyalya, kulya mugwete mugatanga kihandekikumi yi munana ni bizari, ni jira ti mwasiga i byumenene mwi migako. Kulibuza, mbonga, ni mbikirizi. Tikoke byumenene nweye kukola bino binwa buzila kusiga yibyo bindi. ²⁴Imwenu mwe bimangizi bihofu, mugwete mugatwaza nu kumira ngamia. ²⁵Buhany'imwenu mwe basarazina balenguzi, balyalya, kulya mugwete mugakyesa imbunga lya kahe kuku nwera, nukulira ko, ti mwinda mwijwire bunyazi, ni nyifijo nyibi. ²⁶Wee mulenguzi kihofu, ute tangi kyesa mwinda lya kahe kuku nwera nuku kulira, hanyum'imugongo nayo ibuli ikya. ²⁷Buhany'i mwenu basarazi na nabalenguzi, balyalya, kulya mushushene ni sanduku l'ishizirwe luhemba, nukuboneka bwija wenen'imbuga, ti mwinda mwijwire mavuha g'abakafa, nishusho yoshi yu bushasha. ²⁸Kona kukuno, nenu geke mwinda mubonesire nga bukuli kwa malanga ga bandu, ti mwinda mwijwire bulyalya nu bubi. ²⁹Buhany'i mwenu mwe basarazi na balenguzi, balyalya, kulya mugwete mugubaka ishinda za balagu, nukugahemba yizo shinda za bandu bukuli. ³⁰Nukudeta: Iri wehe twa ngabere bishazi bya ba Data wetu, tutangagizire luhizi nalibo ku mukogwa balagu. ³¹Kukuno mugwete mugitunda mwenene, ko muli bana ba balya aba kita balagu. ³²Mwijuzagye bigero bya bishe wenu. ³³Muli njoka, kirongo kinjoka, kute mugashagano bulibuze mu muliro? ³⁴Kyo kituma, mulole, nga mutumira balagu, na bwenge, nabasarazi, baguma mukati kabo mwana baniga bandi mwana banaganika, bandi mwana bashurika mwinde lyi ngombe zenu nini, mwana bahiva kaya kwa kaya. ³⁵Kiri hanyanya lyenu hali muko gwa balya boshi mukita bazira buhubi ngu kabulagika hano hashi, kutondera muko gwa Abeli mundu w'ukuli, kuhika muko gwa Zakaria mugala Barakia ye muganigira mwi ngombe hashambira handu hashukwa na hakashingiro. ³⁶Biri ukuli namuwira bino binwa byoshi bigahirimira hitwe lyi kirogo kyenu i kigija. ³⁷Eeh Yerusalemu, Yerusalemu, we wali ke balagu, nuku bashulika kwi birongo balya bakatumw'i mwabe. Kanga ngasima kugushikanya bana babe haguma, nga ku kulya ngoko i kefu gatira bana baliyo mu , ti mwehe mutakasima. ³⁸Mulolage nyumba zenu zigasigala mahamba. ³⁹Kulya namuwira mwehe kutondera kukuno mutaga kimbona, halinde lusiku mugadeta agashanirwe uly'ugija kwizina lya Nahano.

Chapter 24

¹Yesu anahuluka mwi ngombe ya Mungu, anigendera bigiziwa bage banamukomolera kumweresa lubako lwi ngombe. ²Ti anabashuza mukubawira, "Kaa miyawini bino bindu byoshi? Biri ukuli namwira hatagangaliwe hanyanya lyi iwe buzira kuhomolwa." ³N'ilyakaba mira abudatala hitwe lyu mugazi gwi mizeituni bigiziwa bage banamugendera bonene mukudeta, utuwire bino binwa byoshi bigaba gaho mango? Ni buki tulabe tukwija kwabe n'utubuzinda mwi gihugo?" ⁴Yesu anabashuza anabawira mulolekeze mutabwe nu mundu yeshi. ⁵Kulya, bingi bagija kwi zina lyani nukudeta ko, nyehe nye kukiza Kristo baganateba bandu bingi. ⁶Kulya kirongo kigalwa ni kirongo, bwami bagalwa nubundi bwami hagab'imwena n'umusisi gwi kihugo kira handu. ⁷Ti bino byoshi bugaba bo butondera bu bulyanze (bululu). ⁸Kyo kituma bahamuhana. Bamulibuze nuku muninga, muganasho mbwa ni birongo byoshi hanyanya lyi zina lyani. ⁹Geke, bandu bingi bagasitala, nukushobekana, nukushombana bonene ku bonene. ¹⁰Nabalagu bingi bu bushumi bagahuluka, mu kuteba shandu bingi. ¹¹Nukushimbana na bino bubi bagirukira, busime bwa bandu singi bugahoha. ¹²Ti yeshi ugabona hahindi buzinda agakululwa. ¹³Guno mwazi mwija g'ubwami guga balwa mu kihugo kyoshi, haho ho buzinda bugija. ¹⁴Kyo kituma hano mwabo na bute bu bushereza ubu kadetwa nu mulagu Daniel, hano bwimanga handu hashukwa yeshi, uwa kelola mwi bugu anamanye. ¹⁵Balya bali i Yudea bashagire kwi migazi. ¹⁶Nakazi ugeba hitwe lyi nyumba ata kishonoke kwiji kwanga ibiri mu nyumbs. ¹⁷Na yesh'ugab'indalo atakigaluke kwiji kwanga byambalwa. ¹⁸Buli buhanya imwa bagwete mazini, na bagwete bagoza yalo lusiku. ¹⁹Muhune lyo kushaga kwenu kutabe lusiku lwi mbeho kandiri lusiku lwa kanda humwa. ²⁰Kulya gagaba malibuze manene wenene agatashuba gakaba kutondera kubumbwa kwi kihugo. ²¹Na yizo siku batakiza siyagye, ndaye kiri mundu muguma wanga wine bu kize, ti yizo siku bana za siya hanyanya lya balya bakandolwa. ²²Ni kishazi mundu agamuwira: Kristo ali hano, kandir'ali halira mutamwemere. ²³Kulya bemezi bu sushumi, na balagu bu bushumi, baganeresha tulaba n'iri byangahashikana kiri n'abakalondolwa. ²⁴Mulolekeze mira namushungula yaho hambere. ²⁵Iri bangamuwira: Mulolekeze ali mwi nderegenye, mutalyoka, mulolekeze ali mutukuma munyumba, mutemeraga. ²⁶Kulya ngako mulazo gwake kwija kulyok'indaja kunabonekane kiri n'ishere, kona kuko ko mwana wa bandu agija. ²⁷Kwa kulya, ahandu birunda bigwejere, ho nahandu nyunda ziga kumana. ²⁸Liguma lyoke hanyuma lya balibuze ga yizo siku, izuba ligahinduka kizizi, numwezi gutazalomesa, ni ndonde zigatibuka kunguba n'ubuhasha bwi kunguba bugashagala. ²⁹Lyo kalabe ku mwana wa bandu kagabonekana kunguba, ni birongo byoshi bi kihugo бага jogomboka nabo bagebona mwana wa bandu aga shonoka mwi kibungu kikunguba kuguma n'ubuhasha, nu bulangashane benene. ³⁰Naye agatuma balembezi bage kuguma na katumiro ku mushekera, nabo бага guhikanya abaka londolwa bi mihusi ine, kulyoka guno mwiso gwi kunguba, kuluka yugo gundi mwiso. ³¹Muryigize guno mugani kwa kati: Ilyangaba mutabi gwa naga, nu kumera byasi byage, munamanya ko kishazi ki kyanda kyahika. ³²Nenu kona kuko zeke, hano mwabona bino bindu byoshi, munamanye ko mwana wu mundu akola ku luuzi. ³³Bir'ukuli namuwira, kino kirongo kitagahijuka, bino byoshi bitanaluka. ³⁴Nguba sidaho bigahijuka ti binwa byani bitagahijuka kiri. ³⁵Kushimbana na yuko ndaye mundu yeshi umanyire yulo kusiku kandiri kilwambululi, kiri na balembezi abali kunguba, kiri n'umwana ti Data naho. ³⁶Ngako bikaba kwi kishazi kya nuhu, ko kuko kugaba mu kwija ku mwana wa bandu. ³⁷Kulya, ngako kwali bishazi bya hambere lyi garika bandu balike lya nukunwa, kugonda nuku gondana kuhika kishazi Noa akingira mu bwato. ³⁸Nabo bataka manya kishazi garika ikija nukuba twala, ko kuko ko kugaba kwija ku mwana wa bandu. ³⁹Kyo kituma, bandu babiri bagaba mundalo muguma agangwa ngundi, aga sigala. ⁴⁰Bakazi babiri bagaba muku jiga(kuhula) muguma agangwa ngundi agasigala. ⁴¹Mulolage kulya mutama nyiri lusiku naha mwenu agija. ⁴²Ti mumanye kino kinwa, nga mwene nyumba anga manyire kishazi kiki muzimba, angalalire atangazizire nyumba yage ihomolwe. ⁴³Kona kukuno, mulalire, kulya kwi mutamanyiri, mwama wa bandu ija. ⁴⁴Nande waali mukozi mwemezi kandi wu bwenge, ye nahamwabo aka bika imangir'i nyumba, kuhan'ubulye mwi kishazi kyumenene? ⁴⁵Naama muno mukozi ye naha mwabo akashang'agwet'agagira kukuno bishazi agija. ⁴⁶ukuli namuwira aga mubik'imangire bindu byage byoshi. ⁴⁷Ti uye mukozi mubi, akedeta mu mutima gwage, Nahano wani aregelera. ⁴⁸Nukutondera kushulika bikage bakozi, nukunwa, nukulya kuguma na balalwe. ⁴⁹Nahano wu we mukozi, agija lusiku atasaliri, ni mbulu kyo atamanyiri. ⁵⁰Agamutema tema bihande nuku mubika mutuli muguma na balya lya, munda igaba kulira nuku jiga meno.

Chapter 25

¹Bwami bwi kunguba bushushenwe n'utuzira mahingo ikumi batanga tumole twabo banagenda kwangilira nahamwetu buya. ²Batano bali byoto na batano bati gwet'ubwenge. ³Yabo batano byoto (bizeze) bakanga tumole banibagira kubika mavuta mwinda(bitoro). ⁴Ti yabo bana bwenge bakanga mavuta banabika mwinda lyutumole twabu. ⁵Lyo nahamwe wu buya aka legelera boshi banagwejera n'ukuhura. ⁶Iri bikahika biwambulu birindandatu byu bushigi, hanij'ijogombo lyu lunganga, kololekeza nahamwabo wi buya ahuluka kwiji shanganana nalibo. ⁷Haho tuzira mahingo toshi twana byuka, banakunga tumore twabo. ⁸Bilya byoto (bizeze) banabawira bana bwenge, mutuheze wetu ku mavuta genu, kulya twehe tumole twetu ywazima. ⁹Ti balya banabwenge banashuza nukudeta: Atalikuko, gatagatwenera twehe na mwehe tikoke mugende ya badandaza mugule. ¹⁰Nalyo bakalyoka naho kugenda gula, nahano wu buhya anija, balya balilalire baningira mu buhya kuguma naliye, nu luuzi lwanigalwa. ¹¹Tulya tuzimahingo twaligeziregula mavuta, twanija banashanga luuzi mira lwigalwa banakomomba ku luuzi nahano, utwigulire. ¹²Ti anabashuza, anabawira: Bir'ukuli namuwira, nadamumanyiri. ¹³Mulaliire kulya mutamanyiri lusiku kandiri kiwambulu kiki mwana wa bandu agija. ¹⁴Kulya biri ngaku kulya mundu uwabalamba mwi kihugo kya hare, anabuza bakozi bage boshi, anababikisa bindu byage byoshi. ¹⁵Anahesa muguma talanta zatano n'ugundi zibiri, nugundi nguma, kira muguma kubhashe bwage, anabalama. ¹⁶Liguma lyoke uly'akahewa talanta zitano anatondera budandaza, anunguka zindi zitano za hanyanya. ¹⁷Kukogeke uly'ukahewa zibiri naye anatondera budandaza anunguka zindi zibire. ¹⁸T'ulya ukahewa nguma, anagenda fulush'idaho, anafulir'ilya njuma ya naha mwabo. ¹⁹Hanyuma lyi siki nyingi, naha mwabo wa balya bakozi anija, anagira kalondogola boshi guguma. ²⁰Uly'ukahewa talanta zitano anija anadeta zindi zitano zubunguke nukudeta: Nahano ukanzingira talanta (njuma) zitano, lolazgu nguka zindi zitano za hanyanya. ²¹Nahano wage anamuwira: Bwija mukozi mwija kandi mwemere wali mwenuzi kwi bindu binini, ngakubika hitwe lyi bindu bing'ingira mukati ku bushambare bwa nahamwenu. ²²N'uly'ukahewa talanta (njuma) zibir'anija, anadeta: Nahano, ukambeza talanta zibiri nanakola, nanunguka zindi zibiri za hanyanya. ²³Nahamwabo, anamuwira: Bwija mukozi mwija, kandi mwemere waba mwemezi kwi bindu binini, ngakubika hitwe lyi bindu bing'ingira mu bushambare bwa nahamwabe. ²⁴Uly'ukahewa talanta ngumaneye anija anadeta: Nahano, ngakubona k'ulimundu mukayu, uwakeshenga wataka byala, uwakegushikanya layatacashaba. ²⁵Ko nganoboha, nanagengi bisha talanta yabe mwi daho, wange byabe bibino. ²⁶Ti naha mwabo anamushuza nukumuwira: Wehe mukozi mubi kandi mugazi nkamany kongeshenga ho ndakabyala, kandi ngekushikakanya ho ndakashaba. ²⁷Kyo kituma, byali kumenene kubika njuma yani mwabano bukuhindula njuma, mukugaluka nangazire kali kani nubunguke bwaliko. ²⁸Wengekuko, mu munyag'iyu talanta imwage, mugyushulire uye ugwet'ikumi. ²⁹Kulya bagahez'uly;ugwete n'utagweti bagamunyaga kiri yo alangalire mbw'agwete. ³⁰Mukabulir'uye mukozi utagweti bunguke mwikizizi ki mbuga, hagaba kulira nu kujiga meno. ³¹Kishazi mwana wa bandu agija mu bulangashane bwage, na balemberenzi boshi kuguma naliye, agabudatala kwi kitfumbi kyu bulangashane bwage. ³²Bandu boshi bagimang'imbere lyage, agabagab'ugako mungere akebelula bibuzi ni mbene. ³³Agabika bibuzi mu koboko kwage ku lulyo ti mbene agazibika mu kuboko kwage ku lumoshu. ³⁴Lilyo lyo mwani agawira balya balimu kuboko kwage kululyo, mwiye mwemuka gashanirwa na Data wani, mwimirag'ubwami bo mukashangwa mwa kungirwa, kutondera ku bumbwa kwi kihugo. ³⁵Kulya naali n'umwena: Ti mwanamba byu kulya, naali ni nyota, mwanambeza meji gukunwa naali n'umulujuka mwana nyegereza. ³⁶Bwashi mwana nyambaza, nali mulwazi nenu mwanija ndola, nali kwi lazire nenu mwanija imwani. ³⁷Balya bukuli bagamushuza nukudeta: Nahano gahemango tukakubona ushalisire twanakuheza byu kulya? Kandiri nyota twana kunwesa? ³⁸N'ibishazi tukakubona mubalama twanakwegereza? Kandiri bwashi twana kwa mbaza? ³⁹N'ibishazi biki tukakubona mulwazi kandiri ushwesire twanija imwabe? ⁴⁰Mwami naye agabashuza nukubawira: Ukuli namuwira mwehe ngako mukakolera muguma wa bene wani balya bani ni(bato) nyemuka kolera. ⁴¹Hanyuma, agawira balya bali mu kuboko kwage ku lumoshu: Muhuluke imwanimwe mukadakwa mugende mwi kibengeshehe kyu muliro gwi miakula uguka kungirwa muzimu na balemberenzi bage. ⁴²Kulya naligwet'imwana ti mutakambeza byukulya, ngafa ni nyota ti mutakambeza meji gukunwa. ⁴³Naali mubalama, mutakanyegere za naali mulwazi nene mutakanyambaza nali mulwazi, kandi mushwekwa ti mueta kagenda ndola. ⁴⁴Nabo banamushuza: Nahano gahe mango tuka kubona ushalisire, kandir'uli ni nyota, kandiri bwashi kandiri ushwesirwe netu tutana kulolera? ⁴⁵Hanyuma agabashuza nukudeta bir'ukuli mwehe namuwira: Ngako mutaka kolera muguma wa bano banuke (bato) mutakangolera nyehe. ⁴⁶Nabano boshi bagenda kwingira mwa malibuze gi miakula, ti bano bukuli bagenda kwingira mukati ka kalamu kimyakula.

Chapter 26

¹Iri bikaba bishazi Yesu mir'usa binwa byage byosh'anawira bigiziwa bage. ²"Mumanyire ko hanyuma lyi sikuzibiri Pasaka igija, n'u Mwana wa Bandu agahanwa alibuziwe." ³Banigushekanya bakulu ba bagingi, nabashaja ba bandu, muluya lu muringi mukulu ubuziwe kayafa. ⁴Banagira luhanga lukugwata Yesu kuku mubingilikira nukumuniga. ⁵Tikoke banadeta, "Lutabe lusiku lukulu, lyohakaleke kwiji lyok'ulunganga, mwa bandu" ⁶Bishazi Yesu akab'i Betania mwi nyumba ya Simoni wi bibembe. ⁷Mukazi muguma anamugenderer'afumbete muhembo gwi kishingo kingi wenene, akaba abudetere agwet'agalya anagabulagira mwitwe lyage. ⁸Lyo bigiziwa bage bakabona kuko banafute nukudeta, "Hanyanya libiki bushereza mwene buno?" ⁹Kulya guno muhembo gwanga guzirwe kwi njuma nyingi nukuzigabira bakeni. ¹⁰"Ti Yesu mirabona anabawira, "Hanya lyibiki mugwete mugatalangiza uno mukazi? Kulya guli mukolwa mwija gun'angolera. ¹¹Kwa kulya mulanire na bakeni ziku zoshi ti nyehe tutali tweshi siku zoshi. ¹²Kulya, kuku mbulagira guno muhembo hitwe lya magala gan'akozire kuku nyengerekeza mukumbisha mwi shinda. ¹³Ukuli namuwira mwehe, handu hoshi mwazi mwija gugabalwa mukihugo kigumana, hino ya kishasha akol'uno mukazi ligija kegajwa muku mukengengera." ¹⁴Muguma mwabalya bigiziwa kumi na babili abuziwe Yuda Eskariota, anagendera bakulu ba bagingi. ¹⁵Anabawira, "Mugandyula bikilyo nimusheza ye mwamaboko genu? Bana mulyula bihande makumi gashatu gi faranga. ¹⁶Kutondera yikyo kishazi anatondera agaloza njira yuku muhana mwa maboko gabo. ¹⁷Lusiku lu tazi lwi mikat'itabisirwimo bukayu, bigiziwa bage banamwijira nukudeta, "Hahe usimire tu kwengerekezeze hugalira kabishi (Pasaka)." ¹⁸Anabawira, "Mugende mwa kaya hamwa mundu muguma munamuwire, "Mwigiriza adeta ko bishazi byani biri hasi, kwij'imwabe ngagilira mo kabishi kugumana bigiziwa bani." ¹⁹Bigiziwa banakola ngako Yesu akabawira, banrengerekeza kabishi (Pasaka). ²⁰Iri kabigingwe ka kahika, anabudatala banatondera kulya kuguma na bigiziwa bage yabo kumi na babili. ²¹Iyakaba bagwete bagalya anadeta, "Ukuli namuwira, muguma wenu agambana." ²²Banashomba wenene, banatondera bagamuwira muguma muguma ka nyehe Nahano? ²³Anabashuza anabawira, "Yeminwe yani ni yage ingashanganana mwakahe, ye yuye ungambana. ²⁴Mwana wa Bandu igendera ngako bikasarangwa hanyanya lyage ti buli buhany'imwag'uye mund'ukahana Mwana wu Mundu bitali kumenene abutwe." ²⁵Yuda yukamuhana anashuza, "Ka nyehe Rabi?" Anamuwira, "Wenene wadeta." ²⁶Iyakaba balikalya Yesu ananga mukate (bundu) anagugashanira nu kuguvuna vuwa, anagab'a bigiziwa anadeta, "Mwange mulye, bino gali magala gani." ²⁷Ananga kahe anakigashanira, anabaheza anadeta, "Munwe mweshi. ²⁸Kulya guno guli muko gwi kiragane ugu kabulagika hanyanya lya boshi kuhotola mabi. ²⁹Ti koke mwehe namuwira ndagakinwa kandi mahu gi mizabibu kutondera kukuno kuhika yulo lusiku nganwa buhyahya tweshi kuguma mwa yubo bwami bwa Data wani." ³⁰Iyakaba mira busa kwimba lwimbo banahuluk'imbunga kugenda yu mugazi gwi mizeituni. ³¹Yilyo Yesu anabawira, "Mwenye mugakunira hanyanya lyani, kulya bisarazirwe, gashukira mungere bibuzi byoshi bigashabulikana. ³²Ti hanyuma lyufuka kwani, ngashangwa kugend'i Galilaya." ³³Ti Petro anashuza anamuwira, "Hano boshi bakukunilira nyehe ndagakunira kiri." ³⁴Yesu anamuwira, "Bir'ukuli nakuwira ko, bushigi bwazene, luhazi lutanabika, ugandahira kashatu." ³⁵Petro anamuwira, "Iri byanguma nana nife guguma na wehe, ndaga kulahira kiri, bigiziwa boshi banadeta ko kuko." ³⁶Hanyuma Yesu banagenda boshi handu haguma habuziwe Gestemani, anabawira bigiziwa bage, "Mubudare hano, gir'ugende kwikumba halira." ³⁷Anatwala Petro na balya bana babiri ba Zebedayo anafabute nu kugongomwa wenene. ³⁸Anamuwira, "Mutima gwani gu gongomirwe wenene hasi kufa, tubere hao tulalire tweshi kaguma." ³⁹Anagenda hambere hinini anahirima hashi anikumba nukudeta, "Data wani iri byangahashikana kano kahe kandege ti kutabe kubuloze bwami, ti kube ku kusima kwabe." ⁴⁰Anagaluka, anashanga bigiziwa bage bagwijera, anabawira Petro, mutalalira kuguma na nyehe kiri kiwambulu kiguma? ⁴¹Mulalire muhune mutij'ikwingira mwi bigereko, mutima gwiengere keze ti magala go gali bugazi. ⁴²Anagenda kandi bugira kabiri, analuma nukudeta, "Ee Data wani, iri bitahashikeni kwakano kahe kundungera nirinanga kanwa, buloze bwabe bukole kane. ⁴³Anagaluka kandi, anashanga bahunire, kulya masu gabo gali nyemire. ⁴⁴Anabasiga kandi anagenda huna bugira kashatu, nukudeya bibilya binwa kandi. ⁴⁵Hanyuma anija imwa bigiziwa bage anabawira, "Mugwejerage, muluhuke mulore ko kiwambulu kyegelera n'umwana wa bandu agahanwa mwa maboko ga bana mabi. ⁴⁶Mwimange tugendi, kuly'uy'ugambana akola hasi." ⁴⁷Iyakaba agwet'agadeta Yuda muguma wa balya kumu babiri anija ni ndeko nyingi ya bandu badite migushu, nutukoma, abakalyoka ya bakulu ba bagingi na bashaja ba bandu. ⁴⁸N'uly'ukamuhana, alibawizire ko kazi ye ngahubilira yena yuye mugagwata. ⁴⁹Lilyo lilyo anagendera Yesu anamuwira, "Musingo Rabi, anamuhubilira. ⁵⁰Yesu anamuwira. Mwira, kwiz'ikyo wijire gira banija banagolola maboko hanyanya lya Yesu banamugwata. ⁵¹Lolaga, muguma wa balya bali kuguma na Yesu, anagolola ku boko kwage, analoz'umupanga gwage anagulikira mukozi muguma wu muringi mukul'anamutema kutwiri. ⁵²Lilyo Yesu anamuwira, "Galula mugushu gwabe ho magulyosa kulya boshi

abakakolesa mugushu bagalibuziwa ku mugushu.⁵³ Kadir'usalire mbu ndangahoha Data wani, naye anandumire bashangalum'abatahusire kumi na babili ba balemberezi?"⁵⁵ Kwa kukyo kiwambulu Yesu anawir'abandu, "Mwijire nyanga nga mwijire gwata munyazi, udite mupanga na kakoma? Ti kira lusiku nalike budatala mwi ngomb'ugwete ugigiriza ti mutaka ngwata?"⁵⁶ Tibino byoshi lijire lyo nzarango mulagu zikwira bigiziwa bage boshi bana musiga banashaga.⁵⁷ Yabo bagwata Yesu banamutwala mwi nyumba ya kayafu musingi mukulu, ho basarazi na bashaja bali shengenene.⁵⁸ Ti Petro alike mushimba kwa hare halinde anahika mu luhya lu musingi mukulu, aningira anabudatala kuguma na bakozi abone buzinda.⁵⁹ Bakulu ba bagingi, nu lubunga loshi banaloza mashongelezi gu bushumi hanyanya lya Yesu lya bamuniga.⁶⁰ Bataka bubona, kilya kaba bashongerezi bingi bubushumi bakinesa, hanyuma bashongerezi babiri banahuluka.⁶¹ Banadeta, "Uno mundu akadeta mb'angahomola ingombe ya Mungu, anagwibake kandi kwi siku zishatu."⁶² Musingi mukulu animanga anamuwira, "Utashuzizi kandu? Bandu bandu bagwete бага kushongelera wehe buki?"⁶³ Ti Yesu anahulika musingi anamuwira, "Nakulapira kwizina lya Mungu uwin'utuwire ilyangaba wehe we Kristo mu Mungu."⁶⁴ Yesu anawira, "Wenene wadeta tikoke mwehe namuwira kutondera kukuno mugabona Mwana wa Bandu abudetere mu kuboko kushosi ku buhashe aganija hitwe lyi kibungu ki kunguba."⁶⁵ Lilyo musingi mukulu anabera mulondo gwage nukudeta: Adakira, mashongerezi maki kandi twa kiloza? Niji ko mweshi muvite bidaki byage.⁶⁶ Musalire kute? Banashuza kudeta, "Umenene afe."⁶⁷ Banatondera kugamutwira mate imalanga gage, nuku mugufula bifune, bandi bana mubanda bigasha.⁶⁸ Nukudet'utulagule, wehe we Kristo, nande wakushulika?⁶⁹ Yaho Petro alibudetere imbuga luya mukozi mukazi muguma anij'imwage anadeta, "Wehe wali kugumana Yesu wi Galilaya geke."⁷⁰ Ti analahir'imbere lyabo bohi nukudeta, "Ndamanyiri byugwet'ugadeta."⁷¹ N'ibishazi akahuluk'imbuga kiri mulubunga, gundi mukozi mukazi ,anawira abali yaho, "Uno mundu gekenaye ali kuguma na Yesu wi Nazareti."⁷² Alahira kandi muku lapa, "Ndamanyiri uno mundu."⁷³ Hanyuma lyi hyakiwambulu hinini balya bali kwimazire yaho banija banamuwira Petro, "Bir'ukuli wehe uli kuguma wabo, kulya kiri kudeta kwabe kwemezire."⁷⁴ Kandi anatondera kwi kumbujula nuku lapa, "Ndamanyiri uno mundu mashi," ligumalyoke luhazi lwanabika.⁷⁵ Petro anakengera kinwa Yesu akamuwira, "Muhazi lutanabika, ugaba mira wandahira kashatu." Anahuluk'imbuga anagenda lira ku bululu.

Chapter 27

¹Iri bukakya sheshezi bakulu ba bagingi boshi na bashaja, na bandu banagira luhango hanyanya lyu kuniga Yesu. ²Bana mushweka bana mutwal'imwa Pilato ye wali mwimangizi wi kihugo. ³Hanyuma Yuda uly'ukamuhana, lya kabona ko mira bamulibuza, anagwatwa nu luhahalizi, anagalulira bakulu ba bagingi na bashaja bihande byabo makumi gashatu gi njuma. ⁴Anadeta: Ngahuba bishazi ngaha n'umuko gutali nu buhubi boshi, ti yabo bana deta, "Bino biri bik'imwetu? bikulolekeze wenene." ⁵Anasiga akabula bilya bande binjuma ahandu hashukwa mwi ngombe anagend'imbuga, anagenda kwimanuka yenene. ⁶Bakulu ba bagingi bananga bilya buhande bi njuma banadeta, "Bitali biya kubi bika mwi kitiri ki mbiko yetu kulya ziri zi kishingo kyu muko. ⁷Banagira luhango, banazigulamo ndalo yu mububi wi daho, habe handu huku bisha (kuzika) babalama. ⁸N'iyu ndalo, ikabuziwa, ndayo yu muko halinde ku kuno. ⁹Kyana kwira kinwa kikadetwa nu mulagu Yeremia kudeta, "Bananga bihande makumi gashatu gi njuma, kishingo kyage uly'ugagajirwa kwi kishingo, ye bana bi Israeli bakamugaja wi kishingo. ¹⁰Bana bihana kwi ndalo ya mubumbi wi daho, ngako Nahano akambwira. ¹¹Yesu animang'imbere lyu mwimangizi wi kihugo, mwamingizi wi kihugo ana mubuza nukudeta, "Ka wehe we Mwami wa Bayahudi?" Yesu anamuwira, "Wenene wadeta." ¹²Bishazi bakulu ba bagingi na bashaya balike mushongelera atakabashuza kinwa kyoshi. ¹³Lilyo Pilato anamuwira, "Kutuviti binwa bingi byo bagwete bagakushongelera?" ¹⁴Naye anamushuza kiri kinwa kiguma uye mukulu anasomerwa wenene. ¹⁵Kira kishazi kyu kulukulu, mukulu wi kihugo, yali ngomerezi abashwe kulire mundu muguma ye basimire. ¹⁶Hali mushwekwa muguma wali manyikene uwali kebuziwa Baraba. ¹⁷Lyo Baali malishanganana Pilato anabawira, "Nande musimire nimushwekulire hashambira Baraba na Yesu ubuziwe Kristo?" ¹⁸Kulya akamanywa ko bakamuhana hanyanya lyu bongwa. ¹⁹Ni bishazi akaba abudetere kwi kitfumbi kyukutwir'imaja, mukage anamutumira kudeta, "Utabe ni kinwa nalibula nibinwa bingi wenene bushigi bwa zene kwi kiro to hanyanya lyage." ²⁰Lilyo bakulu ba bagingi, na bashaja, banahwehwezeza bandu, abaheza Baraba balibuze Yesu. ²¹Ti mukulu wi kihugo anabawira "Kwa bano babiri musimire nimushwekulire nande?" Banadeta, "Baraba." ²²Pilato anabawira, "Mugagira biki nuno Yesu ubuziwe Kiristo?" Boshi banadeta, "Alibuziwe." ²³Anabawira, "Hanyanya lyi biki? Akaba kolera bubi buki?" Ti banagendelera kubirangira nukudeta, "Alibuziwe." ²⁴Lyo Pirato akabona kw'atagagira kandu kooshi, ti bandu bagendelere kugira lunganga, ananga meji anishuka maboko gage imbere lya bandu boshi nukudeta, "Nyehe ndagweti buhubi boshi hanyanya lyu muko guno mundu w'ukuli. Mulolekeze bino binwa mwenene. ²⁵Bandu boshi banashuza banadeta, "Mukogwage gube hanyanya lyetu, na hanyanya lya bana betu." ²⁶Lilyo banashwekula Baraba, anashulika Yesu komanga ana muhana bamutindibu. ²⁷Bashangalume mwimangizi wi kihugo bananga Yesu bana mubika mwinda lyi Praitorio banagushikanya ndeko nyingi. ²⁸Bana muhogol'imirondo yage bana mwambaza mirondo yu muko. ²⁹Banaluk'isita yi mishomwa bana mubika kw'itwe lyage, n'ulusheke mukubo ko gwage ku lulyo, banafumaka imbere lyage nukumundakira nukudeta, "Mwami wa Bayahudi." ³⁰Banamutwira mate, bananga lulya lusheke bana mushurika lo mwitwe. ³¹Ir'akaba mira bamudakira, bana muhogol'ilya mirondo bana mutwal'imbuga kugenda mulibuza. ³²N'iri bakalyoka banabona mundu wi kurene, izina lyage Simoni, uno bana mukaniriza atwale kati ka mahagi kage. ³³N'iri bakahika handu habuziwe habuziwe golgota ko kudeta Maereha g'itwe. ³⁴Banamuheza go bashambize ni nyongo lyaka galaba atana kinwa. ³⁵Ilyakaba mira bamutindibuza banaga bana mirondo yage, banagi bandira lubiga lyo kikwira kinwa kika lagulwa na balagu kudeta: Bakagabana mirondo yani, banagi bandira lubiga. ³⁶Banabudatala nuku mulanga yaho. ³⁷Banabika hitwe lyikitwe kyage mashongerez'agasarazirwe kudeta, "Uno ye Yesu, Mwami wa Bayahudi." ³⁸Yibyo kishazi banyazi babiri baka libuziwa kuguma uyaliye, muguma ali kuboko kwage ku lulyo, gundi ali mu kuboko kwage ku lumoshu. ³⁹Bosh'abali kerenga yaho, munjira balikesiga bamuduka, nukushaga za bitwe. ⁴⁰Nukudeta, "Wehe wu kuhomola ingombe nukugyubaka kwi siku zishatu, wiku lulage wenene, ilyangab'uli Mwana wa Mungu, shonoka yaho ku kati kamahagi. ⁴¹Kuko bakulu ba bagingi bali kemudakira kuguma na basarazi nabashaze banadeta, ⁴²Aka kulula bandi atanga hashu kwi kulula yenene yehe ali Mwami wa Baisraeli ashonakage yaho kwa kati ka mahagi twemere. ⁴³Emezire Mungu amukululage ilianga'amusimire, kulya akadeta: Nyehe niri Mwana wa Mungu amukulu lage ilianga'aba amusimire, kulya akadeta, "Nyehe niri Mwana wa Mungu." ⁴⁴Balya banyazi babili abakali buziwa kuguma nyaliye nabo bakamunda kira kukuno geke. ⁴⁵Kutondera biwambulu biri ndatu, kuhuka biwambulu mwenda mwenda kizizi kyanagwata kihugo kyosi? ⁴⁶Na hasi biwambulu mwenda Yesu anabiranga kwizu lihamu, "Eloi, Eloi, Lama Sabaktani?" Ko kuko, "Mungu wani, Mungu wani hanyanya libiki wanziga?" ⁴⁷Nabaguma bab'abali kwimazire yaho, lyoba kuva kuko banadeta, "Uno mundu agwete agabuva Elia." ⁴⁸Liguma lyoke, muguma wabo anatibita anagenda kwanga sifongo anagijuzi siki anagibika kwa kati ana munwesa. ⁴⁹Yabo bandi banadeta, "Leka tulol'iri Elia agija mukulula." ⁵⁰Yesu kandi anabirangira kwizu lihamu anajegerera. ⁵¹Lola, kisi kiliza ki ngombe yana bereka bihande bibiri kutondera higulu kuhika hashi, mukihugo mwanarenga musisi nyala zanasereka. ⁵²Shinda

zanafunuka na magala mingi ga bashukwa abalimali gwejera yanafuka. ⁵³Balyoka mwayizo shind'inyuma lyu kufuka kwage, baningira mwa kaya kakyere mu kulyoka kwa bandu bingi. ⁵⁴Uye mulazi, nakazi boshi bali kukuguma mukulanga Yesu bishazi bakuva yugo, musisi gwi kihugo, ni binw'ibikakolekana, banoboha wenene nukudeta biri ukuli uno ashuba mwana wa Mungu. ⁵⁵Yaho hali bakazi bing'abali kelolekeza kwa hare, bo babo baka mushimba Yesu kulyok'i Galilaya nukumukolera. ⁵⁶Mukati lyabo hali Maria Magdalena, na Maria nina wa Yakobo na Yose, na nina wa bana ba Zebedayo. ⁵⁷Iri bikahika kabigingwe mugare muguma wi Artimatayo. akija, alike buziwa Yosefu, naye geke alimwigiziwa wa Yesu. ⁵⁸Uno mundu anagendera Pilato anamuhuna kirunda kya Yesu. Pilato ana muhangulira ahewe kyo. ⁵⁹Yosefu ananga kulya kirund'anakishweka mwi mirondo mija kandi myeru. ⁶⁰Anagubika mw'ishinda lyage lihyahya lyakahumba mwiwe, ana lifunika niwe linene haluso, anigendera. ⁶¹Na Maria Magdalena, ali yaho na Maria gundi bali budetere imbere ly'ishinda. ⁶²Shezi lyage, hanyuma lyu kwishobeka bakuluba bagingi, na balenguzi, banagend'ishangana imwa Pilato, ⁶³Nukudeta, "Nahamwetu twakengera k'ulya mushuni alikedeta ko hanyuma lyi siku zishatu agafuka kandi. ⁶⁴Anahangilir'ishinda lilangwe halinde yizo siku zishatu zihuke, lyo bigiziwa bage batije muziniba nu kuwira bandu mbuafuka kulyoka mw'abafire n'ukutebwa kubuzinda kugahima kutazi. ⁶⁵Pilato anabawira, "Mugwete bashagalume balazi, mugende langa yily'ishinda ngako muhashire. ⁶⁶Banagenda lang'ishinda, banabika lily'iwe kalungu, kuguma na balya bashagalume balazi.

Chapter 28

¹Ilyakaba lusiku lwa kandahumwa mira lwalenga, lusiku lutazi lwi yinga Maria Magdalena, na Maria gundi banij'ilola ishinda, ²Lolaga, haali misisi munene gwi kihugo, kulya mulemberezi wa Nahano, akasho noka kulyoka kunguba aniji lyosa lily'iwe haluso lyishinda analibudetala ko. ³N'iranga lyage lyali nga mulazo, ni mirondo yage meru meru uga lugugu. ⁴Kuku muboha zilya ndazi zana juguma banaba nga balya bafire. ⁵Mulemberezi anabashuza balya bakazi mutobohe kulya nijiko mugwete mu galoza Yesu ukalibuziwa. ⁶Yehe atakiri hano, kulya mira afuka, ngako akadeta, mwije mulore handu Nawetu ashumbi gwejere. ⁷Mugendage duba muwire bigiziwa bageko mira afuka. Kulyoka mwa bafire, ko muga mushangan'i Galilaya yaho muga mubona, mira namuwira mwehe. ⁸Balyoka yaho hwi shinda dubaduba nu boba, nubusime bwingi banatibita kugenda bala u mwazi imwa bigiziwa bage. ⁹Kishazi bakagenda balira bigiziwa bag'umwazi, Yesu anashangana nalibo anababwira: Musingo bana mwengelera, bana mugwata mwa magulu bana mwikumba. ¹⁰Hanyuma Yesu anababwira, " Mutobohe, mugende wira bene wani ko bagend'igalaya na yaho bagambona." ¹¹Ilyakaba bali munjira . Bandi bashangalume balazi, banija mwa kaya, banawira bakulu ba bagingi binwa byoshi bika kole kana yaho. ¹²Na bishazi bakigushikanya haguma na bashaja banagira luhango, banaheza bashangalume njuma nyingi. ¹³Nu kudeta mudeta ko bigizibwa bage ko bija bushigi, bene muzimba bishazi tushuba kwiro. ¹⁴Nakino kinwa ili lyaguviwana mwimangizi wi kihugo, tugaganula naliye lyo mutahewe kihano. ¹⁵Bananga zilya njuma, banagira ngako bakabigiza, kino kinwa kyanakwira mukati ka bayahudi halinde kukuno zene. ¹⁶Ti yabo bigiziwa kumi na muguma banagend'i Galilaya kuhika. Kumugazi go Yesu akabawira. ¹⁷Na bishazi bakamubona banamwikumba, ti koke baguma babo banagwatwa ni ngani ngani. ¹⁸Yesu anij'imwabo anabawira anadeta, "Nahewa buhashe boshi kunguba Nahano haashi. ¹⁹Mugendage mugire banabirongo boshi babe bigiziwa bani, mubavubike kwizina lya Data, lyu mwana nu muka mweru. ²⁰Nu kubigiriza kugwatiriza binwa byoshi byo nga muwira, nani niri kuguma na mwehe siku zoshi halindi mwiso gwi kibaja."

Mark

Chapter 1

¹Guno,guli, mwazi mwija gwa Yesu Kristo mugala Mungu. ²Bisarazirwe kukuno mukati ly'ibugu lya mulagu Isaya: Mungu anyadeta: Ngatuma indumwa yani imbere lyabe. Ashangw'agalongez'injira. ³Uvage, mund'uli mundalaganda agwete agagibe. Rekania. Kw'izu lihamu ti: mushonganize na wetu njira kw'agiji lenga, muhalongeze. ⁴Uye ndumwa ye maliri Yohana w'ukuvubika bandu, nyuku ba bwira balyoke mwi byaha byabo, bavubikwe nya Mungu aga ba koga. ⁵Bandu bingi bakalyoka mukati ki Yerusalemu kiri nya hoshi mukati li provesi ya ba Yahudi. nyabo bakemer'ibyaha byabo, nyahe anyaba vubika mukati lyu lwiji Yordani. ⁶Uye Yohana, milondo yage yali lusirwe nyi lyoya bi ngamiya, alike kwishweka mukaba gu luhu mwi kibuno biribwa byage alikelya yal'inzige mu buki. ⁷Alike manyisa bandu bukuno, "Hanyuma lyani hagakij'umbimir'i misi, nani ndakwi iri kwi mama nyu ku shwekula migozi yi birato byage. ⁸Nyehe ngwete nga mu vubika mwa meji, ti yek'ugij'i mubatiza kwi njira yu mutima mweru. ⁹Mwa yizo siku, Yesu anya lyok'i Nazareti mwi provesi yi Galilaya anya vibikwa nya Yohana mukati lyu lwiji Yordani. ¹⁰Bishazi Yesu akalyoka mwa meji, anyabona kw'igulu (mbingu) ziguka, Mutima mweru gwa nya shonoka. ¹¹Yumo mw'igulu mwanya lyok'izu, lyanadeta kukuno. "Wehe we mugala wani mukundwa wengwet'uganzimisa." ¹²Buzira kutinda, Mutima mweru gwanya twala Yesu mu ndola gonda. ¹³Yesu anyusa mwo siku makumi gane, muzimu agwet'amukangata, anyotamwo kuguma nyi nyamishwa, mwa yikyo kishazi baganda la Mungu balike kwikangata. ¹⁴Myuma lyuku buzibwa kwa Yohana mukati li mbohe, Yesu anya gend'i Galilaya, ibishazi akot'io munda, alike bigiriza mwazi mwija guliosir'i mwa Mungu. ¹⁵Anya babwira kukuno, "Bishazi byahika, nyu bwami wa Mungu, mira bwegerera, kukuno mutwigirage kwi byaha byenu, mune mere." ¹⁶Bisha Yesu akashomolela hasi nyi kinyaja ki Galilaya, anyabona bavubi babiri bali kevub'ifi (samaki) Simoni, nya mwere wabo wa Andrea. ¹⁷Yesu anya babwira, "Munjimbage, ngola nga mugira bavubi ba bandu." ¹⁸Liryo banya siga injenga zabo banya mushimba. ¹⁹Iri Yesu ashegemera hambere hinini anyabona bandi babiri: Yakobo nya mwene wabo Yohana, bagala Zebedayo, yabo bombi bali mu bwato kuguma nyishe wabo Zebedayo bagwete бага kulula njenga zabo. ²⁰Yabo nyabo Yesu anya babuza liryo banya siga ishe wabo mu bwato ali kuguma nya bakozi, banyashimba Yesu. ²¹Yesu nya yabo birage, banyingira mu kaaya ki Kapernaumu. Yulo lwali lusiku lwi sabato Yesu anyigira mwi nyumba yi mishangana no ya Bayahudi anyatondera kwigiriza bandu. ²²Iri buva galya migirizo gage, ganya basomeza bwenene, kulia aligwete aga bigiriza miazi yu bushobazi, ti yubyo binwa bitari byu kwigiriza yabo bi maaja. ²³Mwijo nyumba yi mishangiro,

mwalishengenwe nyu mundu wali bambirwe nya bazimu uye mulwazi anyamubwira kw'izu linene ti. ²⁴"Eh! Yesu wi Nazareti! biki utulolize kwo? Ka wijire kutushereza? ngwiji kwo wehe yulia mutalule wa Mungu." ²⁵Uye muzimu, Yesu anyamuka mukira, ti "Have! lyoka muye mundu." ²⁶Yabo bazimu iri buva kuko banya lyoka muye mundu, bagwete бага miriza. ²⁷Balya bandu boshi iri ba bona kuko, banya somerwa bwenene, banya buzania, ti, "Eh balya biki yibi? ka yaga migirizo ga kalaga mahyaha, ga gwete nyu bushobozi agwete agahamuliza, tutashubag'ibona bindu mwene nyayibi. Ukuri migirizo gage ga gwet'ubuhasha, uno mundu agwete agahiva bazimu nyabo, banyemere! ²⁸Mwazi gwa Yesu Kristo gwanya lumbuka mwi poroveresi yoshi yi Galilaya. ²⁹Yesu anya huluka mw'io nyumba yi mishangano ya Bayahudi, ari Kuguma nya Yakobo nya Yohana, banyingira mwi nyumba ya Simoni nya Andrea. ³⁰Bishazi akahika mwiyo nyumba nya wirwa kwo nazala wa Simoni alambamire ku ngingo agwet'ashushirwa. ³¹Kuko Yesu anya shegenera habutanubi lyage anya mugwatira kukuboko nyu kumwimaya. ³²Iri akab'izuba mira byasoka, banyadetera Yesu abalwazi boshi ku kuguma nya baligwetwe nya bazimu. ³³Bandu boshi ba muyako kaya, banya sok'uluzi lwi yo nyumba ³⁴Balya balwazi boshi Yesu anyabakiza amalwazi gabo, nyukuhiva abazimu baligwete bandu wiji ko yabo bazimu balimuji byo bikatuma agabalahiriza batadete. ³⁵Iri kubaka shesezhi, butazi tejukana, Yesu anya byuka, anya lyoka mwa yako kaya nyu kugenda lundi luhande, iyo mund'akagenda anyatondera kuhuna Mungu. ³⁶Simoni nya birage banyagenda бага muloza. ³⁷Iri baka mubona, banya mubwira, "Kwo bandu boshi bagwete бага kuloza." ³⁸Yesu nyaye anya bashuza, "Tugendage mu tundi twaya twino munda, gira bandu bato nabo ngendi bigiriza kinwa kya Mungu. Kulia libyo byo ngijira." ³⁹Kuko ko Yesu alikegenda agalenga mwi poroveresi yoshi yi Galilaya, nyu kwigiriza bandu mwi nyumba zabo zi mishangano nyu ku hiva bazimu." ⁴⁰Mundu muguma wu bukumu anyij'imwa Yesu uye mundu wu bukumu anyafukam'imbere lyage, anya mwinginga, ti, "Iri wangaloza wa nga ngiza." ⁴¹Uye mulwazi Yesu anya mufwira imbonga kuko anya golol'ukuboko nyu ku muhumano ko anya mubwira, "Ndozize ube mugumana." ⁴²Lilyo uye mundu wu bukumu anyashukwa. ⁴³Haho, haho Yesu anyamuhaugula kwi misi nyu kumu bwira wigenderage. ⁴⁴Hatagire mundu yesh'ugabwira ko makizibwa tikoke ugend'i kwareza muingi, utange nyi ndulo yu kweresa ko wakira. Ngako lubaja lwa Musa ludesire." ⁴⁵Ir'uye mundu agenda, anyagenda agabwira bandu kaziko Yesu akamukiza. Kya nyatuma Yesu ata kihashu kwingira mu kaya ku bweranyange, anyagend'ibera inyuma lyako; bandu banya kazi sholokera yaho bali.

Chapter 2

¹Iri haleng'isiku ngerwa, Yesu anyashuli halu kira mwa kaya ki Kapernaumu. Iri banya nya kwa kola mwa kaya, ²Banyi ji sholokera mwa yabo bandu, banya sinda na mwo bwenene. Bya nyiji tuma hatanga kibo nesire bundi busiku gundi mundu angabera. Kiri nya haluso; yabo boshi Yesu aligwete aga bi giza binwa bya Mungu. ³Banyija bamudetere umundu zingamire, ubetwirwe nya bandu bane. ⁴Uye mulwazi, yabo bandu banyagira mbu bamudet'imbere lya Yesu, ti koke batanya hashu, kulia bandu bali bingi bwenene liryo banyatula hanyanya lya katwe kinyumba mukutungania hali Yesu banya shonolera huye mirabo anyu gwejiye ku bwajo. ⁵Iri Yesu abona ko bamu bisire ku bwemere, anyaba bwir'uye mulwazi, "Mwana wani byaha byabe bya kogwa." ⁶Yaho hali budetere abigiriza baguma bat'wi bi maja, yabo bigiriza banyatondera kwibuza mwi mitima yabo, ti, ⁷"Kituma bikagi uno mundu agwet'agadeta ibitari nga byo imbere lya Mungu? Ti nday'ushire kukog'ibya, utali Mungu yenene." ⁸Lyo mitono yabo mibi Yesu Kristo anyu gimanya, kya nyatuma aga babuza, "Kituma biki mugwete muga tona kuko?" ⁹Kihi kija kubwira uno mulwazi? Ka kumubwira: Imukage wange ikyajo kayb'ugenda? ¹⁰Ndozize mu manye kwo mwana wu mundu agwet'ubushoboza buku kog'ibya ha byabe muno mwi kihugo." Yesu anyabwir'uye mulwazi, ¹¹"Ndaku bwira ko nimuke, wange kiajo kyab'uuluke!" ¹²Liryo, uye mundu anyangi kiajo kyage imbere lya yabo boshi, anyahulukir'imbuza irir babona kuko boshi banya somerwa. bany'igana nahamwetu nyu ku deta, "Tutashubag'ibona bindu biri ngayibi tuta shubag'ibibona." ¹³Yesu anyu shubi kwandagarira yi nyaja yi Galilaya kandi bandu banyagi sholokera anyatonder'agabigiza boshi. ¹⁴Irayab'akol'agagenda anyabona lawi mugala Alfayo abudetere mu nyumba anyagwete aga buguliza yu mo. Yesu anyamubwira, "Eh Lawi unjimbwe! uye Lawi anyimuka, anyamushiba." ¹⁵Hanyuma Yesu anyu budatala nyu kulia ibiriw'imwa Lawi, Nya yumo, imwa Lawi mwali budetere ababuguzi bingi, nya bandi bana byaha, baligwete bagashangir'ibiribwa kuguma. Nya Yesu nya bigirizibwa bage. Nya bingi baleke mushimba. ¹⁶Mwa batwi bimaja, baguma balimw'ibanga lya bafarisayo, mbu babonage, ko Yesu agwet'agaria kuguma nya babuguzi, nya bandi bana byaha, banyabwira bigizibwa bage, "Maki gano! ti mugwete mugashangira biribwa ku kuguma nya babuguzi, nya bandi banyabyaha!" ¹⁷Iri Yesu akuva kuko anyababwira, "Abatali balwazi batangaloza wukuba buka. Ti koke uwangaloza muganga anyari mulwazi naho. Ibika tuma ngija atali mbu lyo mbana, ndakiji buza ban'ukin bajimbe, tikoke ngija hanyanya lya baki." ¹⁸Bigizibwa ba Yohana walike vubika nya ba lenguzi, balike kwishekwa kulia. Bandu banyiji Yesu, hanyanya bibiki bigirizibwa ba Yohana ke vubika na bigizibwa ba bafarisayo bagwete bagishweka kulia, ti koke bigizibwa babe batagwete bagishweka kulia? ¹⁹Yesu anyabashuza, "Musarire ko banga larika mundu ku buhya; anyu nyishweke kuria lisirwa kwa yubo buhya, bishazi muhya mushosi akiri kuguma nya mwehe." ²⁰Ti koke bigaba bishazi muhya wu mushosi agaryoka mukati lyenu: Nyu mukati lya yizo niku ryo bagishweka kulia. ²¹Indaye mundu wanga nonera kiroko kihayhya hu mulondo mutazi. Inyage gira kko, kira ka kihayhya kiga bera yikyo kya butazi nya yuko kubereka kugaba kwingi bwenene. ²²Konya kuko ndaye mundu wanga bika divai mbyaya mwa masupa gu luhu huge kwire, iri wanga gira kuko, iyo divai mbyahya igabera masupa yago ga butazi, nyi iyo fivai nya masupa byoshi biga tereka busa ti byumenene kubuka divai mbyahya mwa masupa ma hyahya gu luhu. ²³Lusiku kuguma lwa kasiku Yesu anyarenga mukati li ndalo yu bulo, Bigizibwa bage banyatondera kuhumbula kuhumbula masuke gu bulo ngako bakahasha mukati lyu kugendo mwi yo njira. ²⁴Liryo Bafarisayo banya bwira Yesu, "Hanyanya li biki bigizibwa babe bagwete bagira bino bilahirwe?" ²⁵Yesu anyabashuza, "Mutashubagisoma kwa Daudi akagira bishazi aliloziz'ibiriwa. Kulia yenene nya bandu bage bakuv'u mwana?" ²⁶Ti akingira mwi nyumba ya Mungu nyu kulia mikati mishukwe yarihanirwe imwa Mungu? bino bindu bikakoreka bishayi Abiatari ali musingi mukulu. Ti bagingi naho bali hangulirwe kurya mikat'iyu, ti Daudi akalya, aheza nya bandu bage kuko nya kuko. ²⁷Yesu anyu genderera kubabwira, "Lusiku lwa kasiku lukabikwa hanyanyalyu mundu, yi mundu atakabumbwa hanyanya lyu lusiku lwa kasiku. ²⁸Hanyanya lya kukuno, mwana wu mundu ye nawetu atagaha lusiku lwa kasiku.

Chapter 3

¹Yesu anyingira buhyahya mwi shengero linini ilibuziwi sinagogi. Mwali mundu uwali gwete malebera. ²Banyali kelolekeza Yesu iri angamukiza lusiku lwa ka siku lubuziwe sabato, mwi mbikirizi zu ku mu behera ³Yesu anyabmwira uye mushosi(mundu) wu kuboko kwa malebera: Imanga yaho, ho tushambira. ⁴Munyuma anyababwira kumenene lusiku lwa kasiku(sabato) ku gira mija iri kandi mabii, ku kulula mundu kandi iri ku muniga? Ti, ⁵Lilyo lilyo anyaligalala mbande zoshi nyu bute, nyi gongo hanyanya lyabo kwa kagungutima kabo, anyabwira ulya mundu: golola kuboko kwabe. Anyakugolola, lilyo lilyo anyakira. ⁶Bafarisayo banyahuluka, lilyo lilyo banyagira luhango nya bandu ba Herode hanyanya lyu kumwagaza(kumuniga). ⁷Yesu anyalyoka yaho nya bigirizibwa bage anyagenda yi nyaja. Bandu bingi bi Galilaya nyi buyahudi ⁸geke bi Yerusalemu, nyi Idumaya, nyi kajabu ki Yordani ni mbande zi Tiro nyi Sidoni, ndeko nene lyo bakuvwa bali ke kola banyagenda mund'ali. ⁹Anyawira bigirizibwa bage baloze hya bwato, lyo batasindikwe sindikwe nyiyo ndeko ya bandu. ¹⁰Kulya ali ke kiza malwazi, ga bandu bingi, boshi abali balwazi bali ke kwi kabula kwa liye lyo bamuhuma ko. ¹¹Bazimu lyo bali ke mu bona, banyakekwikumba nyu kumama: Uli mugala Mungu. ¹²Tya naba kanukira bwenene batamushobeke. ¹³Anyaterama yu mumana; anyabuza balya alisimire, banyija hasi lyage. ¹⁴Anyalondola ikumi nya babili, lya bera nyalibo, lya batuma bagendi bala mwazi mwija ¹⁵nyu buhashe bukuhivwa bazimu. ¹⁶Balya ikumi nya babili akalondola bo babano: Simoni, yakaheza izina mbu Petro; ¹⁷Yakobo mugala Zebedayo, nya Yohana, mwene wabo nya Yakobo bakaheza izina lya Boanerge ko kudeta bana bi mulazo; ¹⁸Andrea; Filipo; Bartolomayo; Matayo; Tomaso; Ykobo mugala Alfayo; Tadayo, Simoni wi Kanani; ¹⁹nya Yuda Iskariote, ulya ukaguza Yesu. Banyagend'ikaya, ²⁰ilya ndeko yanyashambira buhyahya, nyu kwabirwa kiri kulya biliwa. ²¹Babusi ba Yesu, lyo bakuvwa ibikakoleka, banyiji gira mbu bamufuluse, kulya balike deta ti gaba asireha. ²²Kandi basarazi, abakalyoka i Yerusalemu, banyakedeta: agwete Belzebule; kwi misi yu mwami wa bazimu agwet'agahivwa bazimu. ²³Yesu anyababuza, nyu kubawira nga mu migani: Kute muzimu angahivwa muzimu? ²⁴Iri bwami bwangigaba bonene, yubo bwami butangalama; ²⁵nyiri inyumba ya ngigaba yonene, iyo nyumba itangakilama. ²⁶Iri muzim'uangilwisa yenene, igaba, anganyasimika, tya gwete buzinda. ²⁷Ndaye mundu uwangingira imwa mundu ugwete misi nyu ku nyaga bindu byage, buzira kutangi shweka uye mundu ugwete misi; lya nga nyagaga ibindu byage mu nyumba. ²⁸Nyabawira ukuli, byaha byoshi bigiji kogwa mwa bana ba bandu, ti kulahira(kuduka) ko bagiji twisa; ²⁹ti yeshi ugalahira(ugaduka) Mutima mweru atagiji kogwa: iji kwa gira mabii gi myakula. ³⁰Yesu anyadeta kuko kulya bandu bali ke deta mbuali nya bazimu. ³¹Nina nya bene wabo, abali imbuga, banyatuma idumwa zu ku mubuza. ³²Ndeko ya bandu yali budetere hasi lyage, banyamuwira: Lola, nyoko nya bene wenu bal'buga bagwete bagakuloza. ³³Anyashuza: Nande ye maye, nya banyande bene wetu? ³⁴Hanyuma, anya lolekeza balya bali budetere hasi lyage: lolekezagye, anyadeta, maye nya bene wetu. ³⁵Kulya yeshi, ugizire buloze bwa Mungu, uye ali mwene wani, mwli wani, kandi maye.

Chapter 4

¹Yes akatondera kandi agigiriz'ibutanbi li kinyaja ki Galilaya. Ndeko ngulu ya band'ika shambira kuguma nya ye. Liryo anyigira mwi kihatwa anya budatala mwo. Kihatwa kyali mukati hi nyaja nya bandu bali kwimaz'i mutazi, ibutambi hi nyaja. ²Yesu anya bigiriza bandu bingi kwi migani. Yehe anya babwira kukuno mukati ka migirizo gage. ³Muvirize! Mundu muguma akagend'ibyal'imbuto. ⁴Iryakaba agwet'aga byala mukati ki ndalo, nguma zanya hirima ibutambi ri njira, tu nyanyi twanya zirya. ⁵Zindi mbuto zanya lurima mwa mawe mutali idaho lingi. Mbuto ziyo zanya mera duba kulia yaho hatal'idaho lingi. ⁶Bashazi izuba lika kaya lya nya, zi galumiza, nya kuko zitaligwet'imi ikanire za nyuma. ⁷Zini mbuto zanya hirima mukati ti mishomwa iyo mishomwa yanya mera nyu ku zi namiriza zitanyakimera. ⁸Ti zindi mbuto zanya hirima mukati ki daho rija, mbuto zanya kula nyu ku buta mahu. Ziguma zika buta mbuto makumi ga shatu, zindi makumi gari ndatu, nyi zindi mbuto igana. ⁹Hanyuma anya babwira, "Ugwete matwiri ku kuva uve." ¹⁰Bigizibwa ikumi nya babiri ba Yesu kuguma nya bandu bali, ibutambi lyage, bishazi bakaba bakola bwo none. Banya mubuzi ababwire kut'iyoy mizan'idesire. ¹¹Yesu anya babwira, "Mwehe mukabwikulwa ku manya mbisho yu bwami wa Mungu, ti bandi bandu basire imbuga ri ndeko bake kuva bindu byoshi kwi njira yi migani. ¹²Lyo bamu sayi lola ti batabone, "Nyabo buve, ti bata manye, lyo batabe nyi bishazi byuku hindu kile Mungu nyu kukogwa." ¹³Yesu anyirikira aga babwira, "Iri mutanga manya guno mugani, kute mugamanyi, no gindi migani? ¹⁴Muhizi ake biala kinwa kya Mungu. ¹⁵Zirya mbuto zikaterekera mu butambi bwi njira yugo mugani gweresiz'abandu bagwete baguva binwa mugani bya Mungu ti muzimu anyiji bilyosa mwi mitima yabo. ¹⁶Idaho lya mawe lyeresize mugani gwa bagwete baguva kinwa kya Mungu, bana kyangirire ku busime. ¹⁷Ti litameziri mukati lyabo nga mizi. ¹⁸Zirya zindi zikaterekera mwi mishomwa, lyere size mugani gwa bagwete baguva kinwa kya Mungu. ¹⁹Bishazi bagwete бага hahala hanyanya lya malibuze gi mwi kihugo, banyabe bali muku tebwa nyu bugale nyu kwifija, kinya tume kirya kinwa kigahanga kuta mera. ²⁰Zirya mbuto zikabyalwa lija, byeresize mugani gwa bandu bagwete baguva kinwa kya Mungu nyu ku kyemera, nyabo banya but'amatunda. Baguma makumi gashatu, bandi makumi gari ndatu, nya bandu'igana. ²¹Yesu anya babwira kukuno: "Ka mundu angas'itara anya li tumbikire, iri kand'alifunde mu ngologoshi? Nanga! ume nen'alibike kwi kiterekero! ²²Kanya kuko, kazi bibishanire bigabikwa habwerula. ²³Iri mundu agab'agwete matwiri gu kuva uve!" ²⁴Yesu anyashubi babwira, "Ibyo mugwete muguva nu byuve bwija! kulya lugera mugwete mugagerera bandi lona nenyu mugiji gererwa kuko. ²⁵Kuya ugwet'i kindu, ago ngererwa kindi, ti ulya utagweti aga nyagwa kirya'agwete nyu kuha ulia ugwete kindi kindu." ²⁶Yesu anya shubi deta, "Ubwani bwa Mungu; twangabweresanya ku mugani gu muhizi ukagendi bial'imbuto. ²⁷Zirya mbuto, zanya mera, zanya kekula ubwakya bwira, nga kwi bishazi ahunire, iri kand'abyusire. Nyizo mbuto zalike mera nyu kukula. Ti atakamanya kute mbuto zalike mera. ²⁸Idaho lyonone lyalile zimeza zinyalinde za kula nyi bishazi zakula zinya de 'amashala nyi mihula hanyuma zinyere. ²⁹Bishazi zakeba mira zera, anyagendi zigesha, kulia bikola bishazi byu kuimbika." ³⁰Yesu anya babwira kukuno, "Ubwani bwa Mungu buli kute? tanga bushushanya nyi biki? ³¹Yubo bwami, buli nga hya mbuto hi, haradali, kulia yilyo hya mbuto yo hinini kuhim'izindi zoshi zigwete ziga byalwa. ³²Ti riangaba ya byalwa nyu ku mera, nyu kukula, hinyijiba mbuto nene kuhima zindi zoahi zu mu ndalo. Nyu kudeta matabi minene agajabusire, hanyakelind'utunyonyi mwi kimbehwa kyi yo mitabi. ³³Yesu akigiriza bandu kwi migani mingi mwene nyiyo; kuko kwa gigiriza bandu kinwa kya Mungu ngako bahashire kuckyuwa. ³⁴Akadeta nyabo, ataba bwiziri kwi migani yi bishazi alikeba, ali kuguma nyabo, alike babwira bindu byoshi. ³⁵Lulo lusiku, iri kakaba kakola kabigingwe, Yesu anyabwira bigizibwa bage ko. "Tujalukage inyaja. ³⁶Kuko bigizibwa banya sengeruk'indeko ya bandu, banyingira mu bwato Yesu alimo, banya genda kuguma nyaye, banyagenda balusirwe nya gandi mato. ³⁷Mwiyo nyaja mwanyab'umuhusi (zoruba) mwingi yubo bwato bwanyake sokwa nyi mi dunda bwato bwanyalozi kwijula meji. ³⁸Kwiji kuko, Yesu ali kunire mwiwite ri nyume abisire nyi twe lyage ku mushego. Balya bigizibwa bage, banyiji musisi mula, banya mubwira, "E mashi mwigiriza, utabwini, kiri kandu kukuno twali fira muno!" ³⁹Yesu anya byuka. Iri bona yugo muhusi mwi nyaja nyayo, anya bibwira kukuno, "Hulika!" liryo yokyo kimbunga kyanya toroka. ⁴⁰Munyuma Yesu anyabwira bigizibwa bage, "Hanyanya libiki mwobohire? kiri kukuno mutagweti ubwemere?" ⁴¹Banya boha bwenene, banyatondera kubuza nya, "Uno ali mundu mu ki? kulia zoruba nyi nyaja bimukezire?"

Chapter 5

¹Hanyuma Yesu nya bigizibwa bage banya jabuk'inyaja, banya hika mwi kihugo kya Bagerasi. ²Iri Yesu ashonoka mu bwato anyashanganana nyu musire muguma ulyosire mwa maherero i makaburi, ³Mwa yago maherero mwa nyalike kota, ndaye mundu wali hashire ku mushweka, kiri migozi. ⁴Kulya balike lozigira mbu bamushweke nyi minyo roro, nyi mirinda batanya hashe, yilyo byoshi arike bitwa, ndaye waligwete misi yu ku mu hashi. ⁵Bishazi byoshi, bushigi nyu mushi alike soka soka mwa yago maherero (makabwi) kiri nyu mwi migazi aligwet'agamiriza nyu kwitema tema nya mawe. ⁶Uye musire, irya langiza Yesu kwa hare, anya tibitira mund'ali, anya fukam'imbere lyage. ⁷Urya musire anyamiza, ti, "E Yesu Mwana wa Mungu, uli hanyanya lya byoshi, bikagi, ondozize. Ko mashi Mwana wa Mungu, utandibuze." ⁸Yesu anyadeta, "E muhusi lyoka muyu mundu!" ⁹Yesu anyamubuza, "Izina lyabe we nyande? anyamushuza, izina lyani nye Legioni kulia tuli bingi." ¹⁰Yabo bazimu banya mwinginga bwenene atabahire mwa yikyo kihugo. ¹¹Nyu mwijo migazi, mwali lukuli lwi ngulube. ¹²Yabo bazimu, banya mubwura, banyadeta, tubike mukati lya zino ngulube, twingire mwabo. ¹³Anyemera yabo bazimu. Iyo mihusi yanya ryoka yanyingira mukati lya yizo ngulube; nya yu lo lukuli loshi lya yizo ngulube lunyagendi kwi lasha mwa nyaja. ¹⁴Abangere bazo banya tibitir'ikaya, kiri nya mwa mandalo, bangendi bwira bene nyi ngulube kwo byaba. ¹⁵Iri bakahika hali Yesu, banyashang'ulya mundu mira alyosiwa mwiyo mihusi (bazimu) anya kola kwembir'iri milondo, anya budetere, anya kola mugumana. Balya band'iri babona kuko banya gwatwa nyi kyoba. ¹⁶Balya bakibonera kazi byakoleka kuye musire nyu kwa yizo ngulube, banya babwira byo. ¹⁷Yabo bandu, banyinginga Yesu mbu asanhwe mwi kihugo kyabo. ¹⁸Iriakaba akola agashonera mu bwato, uye mund'ushibi sirehire, anya mwinginga ko bagende boshi kuguma.

¹⁹Ti Yesu atakamwemerera, anya mubwir'agend'imwage. Ugendi bwira bene wenu bindu bikuhuna wetu akugirira nyu ko akukiza. ²⁰Anyigendera, anyatondera kwigiriza mukati li Dekapoli, bindu bikulu Yesu amugirira. Bandu boshi banyatangala. ²¹Yesu anyashubi kwingira mu bwato. Iryakaba mir'ajabuk'inyaja, bandu bingi bwenene banyasholokera ho alikwibuga. ²²Hanyijag'umundu muguma izina lyage ye yairo, wu mwi nyumba yi mishanga nano ya Bayahudi, uye yairo iryabana Yesu anyafukam'imbere lyage. ²³Anya mwinginga bwenene, ti, "Munyere wani akola bu fwa. Wij'umubike, ko maboko aga kira nyukuba mugumana!" ²⁴Kuko Yesu nya yairo banyagendanwa, nya bandu bingi banyamushima, bagwete baganya musinda sinda. ²⁵Nyu mukati lyabo, mwali mukazi, uwali mahisa miaka ikumi ny'ibiri, ali nyu bulwazi bu kulyoka muko. ²⁶Uye mukazi akalibula bwenene! aligwete agabu kwa nya bafumu bingi-bingi, alimali kusa bindu atanyakira, ubulwazi bwanakaya kuhima waligwete butazi. ²⁷Iry'uye mukazi wva miazia ya Yesu, akij'inyuma, nyu kwingira mukati li ndelo ya bandu binyuma, nyu kuhuma ku mulondo gwage. ²⁸Kulya aligwet'agisaliza, ti, "Iri nyanga huma na ho ku mulondo gwage, ngakira." ²⁹Kuko, iri akaguhuma ko gulia muko gwanya kala. Uye mukazi anyuva kwa magala gage kwa kira loshi. ³⁰Yesu anyiyuva ko misi yamulyoka mo, kyanyatuma aga kebegana, "Anyabuza bandu, inde wambuma kwi byambalwa?" ³¹Abigizibwa bage banya mushuza, "E mashi mwigiriza ti wenene ubuine ko bandu bagwete bagisinda-sinda ku we. Kutage utubuzize kwinde wa mbuma ko?" ³²Kulya kuko, Yesu anyabaleza-leza mwa masu abone kazi wa muhuma ko. ³³Uye mukazi alikwiji kwa kira, kyanyatuma agiji fukam'imbere lya Yesu, agwete, aganya juguma nyu koboha. Anyiji kwi kabula kwa magulu gage nyuku mubwira byoshi by'ukuri. ³⁴Yesu anya mubwira, "Munyere wani bwemere bwa mutula, bulwazi bwabe bwa kira." ³⁵Iri Yesu akaba akigwete agadeta, hanyija bantu kulyoka muye mukulu yairo, banyamubwira, "E waliha! Munyere wabe mir'afwa, utaki luhye mwigiriza!" ³⁶Bishazi bakiji bwira yairo kuko, Yesu atanya twaza, anya mubwira, "Utobohe! ubigi Mungu ko bwemere naho." ³⁷Nya Yesu anya bwira yabo bandu ka hatabe ye бага gendanwa nyaye, atali Petro, Yakobo, nya Hohana mwene wabo Yakobo. ³⁸Iri baka hika hamuye mukulu yairo banyasha nga bandu bakola gwete bagalira. ³⁹Yesu anyingira mu nyumba, anyababwira, "Biki yibyo mugwete muga lilira? Uyu mwana atafwiri. Ti ahunire." ⁴⁰Yabo bandu, banyamushekera, Yesu nyaye anya bahulus'imbuga boshi, anyanga bazereb'uye mwana nya bigizibwa bage bashatu, anyigira mukati li kyumb'uye mwan'ali mo. ⁴¹Anya mugwatira ku kuboko, anya mubwira, "Talita kumu! E Munyere byuka." ⁴²Liryo, uye munyere anyabyuka, anyatondera kugenda. Balya band'iri babona kuko, banya somerwa bwenene! (nyuye munyere ali ko ligwete miaka ikumi ny'ibiri) bandu banya tangala bwenene kubona yibyo Yes akagira. ⁴³Bisha Yesu aka byus'uye munyere, anyaba konereza ko hatagire mundu ye bagabibwira. Azindi babwira ko uye munyere ahebwe byagalila.

Chapter 6

¹Yesu anyalyoka yaho, anya kulukir'imwabo kuguma nya bigizibwa bage. ²Nyu ku lusiku lwa kasiku, anyatondera kwigiriza bandu mwi nyumba yi mishangano ya Bayahudi, iri baka muva bingi babo banya somerwa yabo bandu banya buzanya, ti, "E balya uno, alyosire bino binwa byoshi hahe!" Nya buno butegereze aherwe buli bukage? Kiri nya bino bitangaz'agwete agagira, agwete agavigira kwi njira nyiki? ³Ishe atali ulia mubaji wi biti? Nya nina atali ye Mariamu? Nya bene wabo, k'atali Yakobo nya Yose, nya Yuda, nya Simoni? ka tweshi tutali botani hano?" ⁴Kuko Yesu anyabwira, "Umulevi atanga kosha lushaga, mutali mwa kaya kabo, nya mubene wabo nyi mwage." ⁵Yesu atanya kishasha kugira ukukazi gira ibitangaza yaho hamwabo, hanyuma byuku hiza balwazi balezure kwi njira yuku bikirwa maboko. ⁶Anya somerwa ko bo bakalahira ku mubika ko bwemere. ⁷Akabuza bigizibwa bage ikumi nya babiri, anyatondera kuba tuma babiri, babiri nyuku baheza ubuhashe bw'uku hiv'imihusi. ⁸Anyaba lahira kukuno, "Hatagire kindu kyo mugatwala ku hugezi kwenu, nga mukati, kandir'iri shaho, mutakazi shwekera ifaranga mu kibuno, mugende mufumbasir'ingonyi naho. ⁹Mugende mwambala nyi birato, mutanya twale milond'ibire. ¹⁰Anya babwira, "kazi hoshi musingira mwi nyumba, mote yuno halinde lusiku lo mugalyoka yaho. ¹¹Bandu ba handu haleb'iri banga lahira ku mwegereza, kand'iri kumuviriza, mukulyoka yaho, mu nya bugumule kiri lutumutumu ululi kwa magulu genu, bube bu shuhuda ko mushula yaho hamwabo!" ¹²Kuko yabo bigizibwa ba Yesu banyalyoka yaho yabo bigizibwa banyagenda bagigiriza bandu kulk'ibya byabo. ¹³Banya shanga bandu bingi bagwete nyi mihusi (bazimu) banyake bahiva mu kuba shiga ma vuta ¹⁴Mwazi gwa Yesu, gwanyalumbuka bwenene mu bandu. Kiri nya mwami Herode nyaye anyaguva bandu baguma nayakedeta, "Uno ali Yohana muvubis'uafula mubafire! kyo kitumir'ali yu buhashe bukugir'ibitangaza." ¹⁵Abandi nyabo, "Mbu nanga! ye Eliya, nya bandi ti ali muguma wa ba mabii ba futazi." ¹⁶Iri mwani Herode akuva kuko, nyaye anyadeta, "Kulya Yohana muvubisi nga singul'itwe ye wa fuka!" ¹⁷Kuly'uye Herode yenene ali mali shang'agwatisa Yohana nyu kumu bika mwi nyumba yi mbohe akagira kuko hanyanya lya Herodia, kulia ali muka mwene wabo Filipo, uye mwami Herode anjiji mwanga. ¹⁸Kulia Yohana akamu lahira kwatanga gonda Herodia kulia ali muka mulumana wage. ¹⁹Yikyo kinwa kyanyatuma Herodia gajinikira Yohana, anyaloza ku mwita, atanya hashu. ²⁰Kulia Herode alikobohire Yohana anyakazi mulanga, kulia alima nyire ko Yohana ali mundu mwija, anyume menen'imbere ya Mungu uye Herode alike kuviriza magambo ga Yohana, mbu galike muter'ulushungezi. ²¹Lusiku huguma Herodia anyabon'ibishazi byu kwita Yohana. Lwali lusiku lu kubutwa kwa mwami Herode, iri Kanika Herode anyagira lusiku lukulu, Anya larik'abatwari kuguma nya bakulu, Anya larik'abatwirir kuguma nya bakulu hi Galilaya. ²²Uye munyere wa Herodia anyigira, anyatonder'ukubina, yukokubina kwage kwa nya simisa mwani Herode ukuli, kiri nya yabo birage. Mwani, "Umbuire kazi byu lozize ngakuheza byo!" ²³Herode anyashubiza, mu kushikiza, ti, "Nakitwa! kazi byoshi byo uga mbuna ngakuheza byo, kandi lubaka buhande lu bwami bwami. ²⁴Ulya munyer'anyetehuluka, unyagendi buza nina, ti, "E maye, mbunage biki!" liry nina, ti, "Uhune itwe lya Yohana wu kuvubika!" ²⁵Ulya munyere, anyi'agalusire, anyabwira mwami bisi kwi sahani. ²⁶Mwami lyakuva kuko anyajenguluka bwenene! tikoke atanya ki mulahirira kulya ali mali rapa imbere lia bala like. ²⁷Kuko, anyatum'umusirikani, anyamubwira kw'agend'amudetere itwe lya Yohana. Uye musiri kani, anyagenda mu nyumba yi mbohe, iri akalasingula Yohana itwe, ²⁸Anyalideta kwi sahani, anyalifuma badika ulya munyere, nya ye anyalihereza nina. ²⁹Bigizibwa ba Yohana, iri bakuva kuko, banyiji kwang'ikimbiri mbiri, nyu kugend'ikibisha mwi shinda. ³⁰Ndumwa za Yesu, iri zikagalukira imund'ali zanya mugamulira kazi byo baligwete bagakola, nya kazi ko baligwete bagigiriza bandu. ³¹Bandu bakijira Yesu nyukugenda bali bingi bwenene, kiri bigizibwa bage nya yenene bataka bona bishazi by'ukulia. ³²Kuko banyagenda nyu bwato, lundi luhand'uutali bandu. ³³Ti koke bandu bingi banya babona, banya bamanya, kuko bandu ba mutwaya toshi banyaba shimba ho balikengenda, banya bashnga yo. ³⁴Iri Yesu akashomola mu bwato, anyashubi shanga bandu bingi bwenene! yabo boshi anyabuvirirwa indegerwa nyu ku bigiriza. ³⁵Iri bukaba mira bwira, bigizibwa bage banyiji mubwira, "Hano tuli, mulimu kishuka (muzimu) mira twanyirirwa. ³⁶Uhangelage yaba bandu bagende ya mandalo, kiri nya mu tundi twaya twino munda, gira bagendi gula byo bagalya." ³⁷Yesu anyabashuza, "Nanga! mwehe, muba hereze byo bagalya!" Nabo, ti, "Indayo biribwa byu kwigusa yaba boshi. Byanganga ifwaranga iziri nga magana gabiri ge dinari, ulozize twa nge ifwaranga nyingi mwene yizo, lyo tugendi balo zega byo bagalya." ³⁸Yesu nyaye, ti, "Mugwete mikati inga? Mutagendi lola" iryaba mira bamanya banyiji mubwira, "Tugwete mukat'itano nyi samika zibiri." ³⁹Yesu anyadeta ko babutadaze yabo bandu ndeko ndeko, ku bweyo bubishi. ⁴⁰Kulya banya budatala, baguma ndeko ya bandu igana-igana, nya bandi ndeko ya bandu maku migatano-gatano. ⁴¹Yesu anyagirya mikat'itano, nya zirya ifi (samaki) zambi anyalegamira mwigulu, anyadeta mukong'imwa Mungu, iryaka kojola-kojola irya mikati anyagiheza indu mwa zage, gira ziheze yabo bandu. Nya yizo ifi (samaki) banyazigabira yabo bandu. ⁴²Balya boshi banyalya bwenene, banyiguta. ⁴³Ibishazi

bigizibwa bakatalimisigala yi makati siyi ifi, yanyijuza ngeza ikumi nya zibiri zijwire! ⁴⁴Nya bashosi abakaly'iyo mikati, bali hisire bihu mbitano. ⁴⁵Haho Yesu anyabwira bigizibwa, bage ko bashonere, mu bwato, gira bashangw'ikaja bo ki ki nyaja, mu kaya ki Betsaida, yehe anyanya sigal'agwet'agasenderuk'u mushambiro. ⁴⁶Nyiri akusa kusengeruk'umushambiro anyanya tera mira bakol'ibuza, nyaye anyakir'ibulambo yenene. ⁴⁷Ubushigi bwany'ira, yabo bigizibwa bage banyaba bakol'ibuziba, nyaye anyanya kir'ibulambo yenene. ⁴⁸Yabo bigizibwa, anyanya bona kazi ko bagwete bagahimbuka mu kushoja. Mukub'imbusi ya ligwet'igabahangirira, bwenene, iri hakaba ku mbazi, Yesu anyij'aga munda bali, agwete agatondagira hanyanya li nyaja, anyanya lojiba hijuka. ⁴⁹Balya bigizibw'iri ba mubona kwa gwet'agatonda gira kwi nyaja, banyanya somerwa, banyanya yotera kw'indulu, ti, ⁵⁰"Yee! Kishu kirira!" nyay'anyanya babwira, "Mukany'umutima. Ndi nyehe! Mutabohe. ⁵¹Iri akashonera mu bwato, irya mbusi yanyanya hoha! Balya bigizibwa banyanya somerwa bwenene. ⁵²KUlya, mitima yabo yali kubisirwe, batanyariso banukwire nyi kisomeza iki kakoleka kwiyo mikayi. ⁵³Yesu nya bigizibwa bag'iriyakaba mira bajab'inyaja, banyahika mu kihugo ki Genezarati, banyanya kululir'ubwato lwabo ku ngombe, banyanya bushweka. ⁵⁴Iri bashonoka yumo mu bwato, bandu banyama nya ko Yesu. ⁵⁵Kyanya tuma bagatibitira mwi mbande zoshi, gira bagendi mudeter'abalwazi. Nua mu kazi twaya to balike kuva kwa kola mo, balike mudetera balwazi abali kwi byajo byabo. ⁵⁶Nya kazi hwali ke lenga, mukala mu twaya tuhamu, kand'iri mu tunini, kiri nya mu bisho la, balike bika, balwazi banyanya mwinginge ko abahangule, bakazi humu naho kw'ikano lyu mulondo gwage. Nya kazi abakalihuma ko banyanya kizibwa.

Chapter 7

¹A Bafarisayo, nya bigiza baguma bi maja, banya lyoka i Yerusalemu, banyiji shanganana hali Yesu.²Banyabona ko baguma bali ba mu bigizibwa bage baka lungulira bagalya, buzira kute kkwishuka maboko. ³Yabo Bafarisayo, kuguma nya bandi Bayahudi boshi, batakelya, batanyii kwishuka mabiko. Yibyo bishimbene nyi mugeza yu kkwi yerusako bakasigirwa nya ba she kuluza babo. ⁴Kiri bishazi bakeryoka mu tugukiro, batakelya batazi. Kwishuka, bikala bashimbire nyi gindi mya nya mingi nga kushuka bikombe, tulindi nyi nyungu zika kolwa nyi miringa. ⁶Yesu anyabashuza, "Ti muli bahyahya! Isaya aka det'ukuli mukutang'ubulezi hanyanya lyenu kukuno: Bano bandu bagwete bagamb'itunda ku tunwa twabo, ti mitima yabo, itali hasi nya nyehe. ⁷Kunyi kumba kwabo, kuli kubusha! nyi mihango bagwete bagigiriza ikabikwa nya bandu.⁸Yesu anyagenderera kubabwira, Mugwete mugasi g'imikago ya Mungu. Ibutambi nyuku shimb'inkago yenu." ⁹Muli bashumi bwenene, bu kusig'imikago ya Mungu nyuku shimbilir'iyenu. ¹⁰Kulya, Musa akadeta, "Uhez'isho nya nyako itu nya nissa umenene kumigwa."¹¹Ti kuko mwehe mugwete mugadeta, ko mundu umenene abwir'ishe kund'iri nian, ko bindu nya nga kutabere mo, nya bitul'imwa Mungu (kuhana ndulo). ¹²Kuko ko mugwete muga lahiz'umundu ko ata kazi tabal'ishe, kandir'iri naima. ¹³Yo migako mukasigirwa nya bandu, bishazi mugwete mugashimbir'iyoy migako go mango mugwete muga gani gon'ikinwa kya Mungu hali nyagandi mabi mingi mwene yago go mugwere muga gira."¹⁴Hanyuma Yesu anyashubi buza yabo bandu anyababwira, "Mweshi munyuvirize bwija lyo mumanya! ¹⁵Ndakyoy kindu kya ngingira mu mundu, mu kulyok'imbuga kimugone ti kyukurioka mu mundu kyo kyanga nuyona." ¹⁶[Ugwete matwiri gu kuva uve]¹⁷Bishazi Yesu akingira nyi ndeko mu nyumba bigizibwa bage banya mubuza kute yugo mugani gu desire. ¹⁸Nyaye anyababwira, Kanyenu mutagwet'ubwemundu iri kyanga ko kira kindu kil'imbuga lyu mundu iri kyanga mwingira kitanga mugona (unajisi). ¹⁹Kindu yikyo, iri kitangingira mu mutima gwabe ti, iri kyangingira mwi bunda lyabe nya hanyuma kinya lyoke nyu kugenda mukati lyu musarani. Ko kudeta kukuno, Yesu eresiza kwo biriwa byoshi biribyukuliwa. ²⁰Yesu anyadeta kandi kukuno, "Ibyake huluka mu mundu byo byake mwirubaza. ²¹Mu mutima gu mundu, mo mwake huluka imitono mibi, nyu bweruzi, nyu buzimba nyu bwita tani. ²²Nyu bushule, nyu kugig'ibindu, nyi nzingo, nyu bulyalya, nyi bi kihugo nyu lugi, nyu ungamba, nyu bwikangate, nyi bimbala mbala. ²³Yibyo byo byake luluka mu mutima gu mundu. Byo binya mwiribazize."²⁴Yesu anyalyoka yaho, anyagenda mbandezi Tiro. Iryakahika yo, anyingira mu nyumba, nyaye atali lozize mundu amanye kwali. Mwi yo nyuma, ti bitanyahashikana. ²⁵Mukazi muguma, munyere wage aligwasirwe nyi mihusi (pepo) anyuv'umwazi hanyanya lyage. Anyiji fukani imbere lyage. ²⁶Anya mwinginga, ti, "E waliha, umbivir'ino mihusi muno munyere wani." Nyuye mulazi ali muguku-kazi ukabutirwa mwi kihugo ki Siriyafoyi miki. ²⁷Yesu anyamushuza, "Utelek'abana bigute! Bitumenene kwang'ibiribwa by bana, nyu ku bihez'utubwa!" ²⁸Ulya mukaz'anyamubwira, ti, "E nahano, biriku ko, ti koke, hali mango tubwa twakazilya, kwi byo bana batera kwa meza!"²⁹Yesu anyamushuza, "Kukuno washuza kuko, ugendag'imwabe, i mihusi ishu bigwete munyere wabe mira yalyoka." ³⁰Uye mukaz'anya fuluka, anyashanga munyere wag'agwejere ku ngingo, nya bazimu bashubi mugwete mira bigendera.³¹Yesu anyalyoka luhande lui Tiro, anyalenga mwa kaya ki Sidoni, mu kugenda yi nyaja yi Glilaya mwi poroveresi yi Dekapoli. ³²Iyo munda, bandu banya mudeter'umund'ufwir'amatwiri, anyali wi kigugu mizi. Yabo bandu banyi nginga Yesu amubike ko maboko.³³Kuko, Yesu anyalyos'uye mundu mukati li ndeko hanyuma, anyamubik'imimwe mwa matwiri, nya kandi, anyatwira mate, anyamuhuma ku lulimi. ³⁴Haho Yesu anyamubik'imbangu anyadeta kwizu linene, anyabwir'ulya mundu, "Hefalta!" (kuli kudeta: iguka!) ³⁵Liyo, uye mundu, matwiri gage ganya zibuka nyu lulimi lwage lwanya goboka, anyatondera kudeta bwija.³⁶Anyamubwira mbu batabwr'u mundu hanyanya lyu bubize buyu mundu. Kuko, balya bandu banya genderera kudeta iyo mikolwa yage mwa bandu. ³⁷Balya bandu banya somerwa ngana, banyake zi deta, "Nyu mundu, kazi byagwet'agagira agwet'abigira bwija! kiri nya bafwir'ama tugwete tuga deta."

Chapter 8

¹Mwa yizo siku, bandu bingi bwenene, banyashubi sholokera hali Yesu. yabo bandu bataligwete byo bagolya kyanyatuma Yesu agabuza bigizibwa bage. Anyabwira, ²"Bano bandu nya buvirw'imbonga kulya zikola siku zishatu zino tulihaguma nyabo, batanyaki gwet'ibiriwa. ³Ndaloziziz bagende banya koli shalisire, kulya baguma babo bagalyokerera hale, halimang'umwena ga nga baho leza mu njira." ⁴Bigizibwa bage bayamushuza, "Mwa guno muzitu hahe mund'angabon'ibiriwa byuku bigusa?" ⁵Yesu anya babuza, "mugwet'imikat'inga?" nyabo ba nyashuza "Tugwet'imikat'irinda" ⁶Yabo bandu boshi, Yesu anyababwira, babudatale hashi, anyang'irya mikati kwir'irinda, anyeresu masu mukyanya anyahuna Mungu. anyagikojola kojola, anyagiheza bigizibwa bage bagabire bandu. Nya bigizibwa bage banya gyanga nyuku gabira bandu. ⁷Baligwete nyi bishonga bigerwa. Yesu anyashubi hana mukong'imwa Mungu hanya lyazo, nyazo anyashubi deta ko bzigabire bandu. ⁸Boshi bakalya nyu kwiguta, hanyuma bigizibwa banyatola bitolo b'imikati nyi bi samaki. iyo misigala yanyiji za ngega zirinda zi juire! ⁹Bandu bakalya, bali nga bihumbi bine. Iri Yesu abasenguruka, ¹⁰Anyashonera mu bwato, kuguma nya bigizibwa bage, banyagenda luhande lui Dalimanuta. ¹¹Bafarisayo, banyijira Yesu, banya muleza, mu kumuhun'ikyereso ki mitangaza ky'ukulyok'imwa Mungu. ¹²Yesu anyakungumir'i mutima bwenene, anyadeta ku kuno, "Mwe bandu bakino kibusi, kituma biki mugwete mugaloz'ikyereso ki kitangaza? nyamubwir'ukuli, ko nfakyo nga mweres." ¹³Iri Yesu adeta kuko, anyabasiga, anyashubi shonera mu bwato, anyajabuk'inyaja. ¹⁴Bishaz bigizibwa ba Yesu balimu bwato, lali nyu mukati muguma, banyi bagir'ukutwal'igindi. ¹⁵Yesu anya bakengula kukuno, "Mukazi nyi samaya Bafarisayo, nyi ya Herode." ¹⁶Bigizibwa banyatondera kuga muzania, ti, "Ibitumire aga deta kuko, ka kuly'indayo mikati tugwete." ¹⁷Yibyo bakadeta Yesu anya bimanya, kyanya tuma agababwira, "Hanyanya li biki mugwete mugabwirana, hanyanya lyuku gosh'imikati? ka mutazi manya kuko? ka mutazi soba nukirwa? ti mukanyizi imitima Yesu. ¹⁸Mugwete kagungutima? Mugwete masu ti gatali gu kubona? Mugwete matwiri ti gatali gu kuvwa? Mutanyagwete geke lukenge? ¹⁹Lyo nga gabilya mikati tano nyu kuheza bilya bihumbi bitano bya bandum muka gushikanya ngenga zinga izijwire bihande byaliyo? Banamushuzam ngenga zirinda. ²⁰Anyashubi babuza, "Nya balya bandu bihumbi bine nyabo ka mutakikengeri kazi ko bakiguta kwirya mikati irinda naho? Mwa yabo mukatol'imisigala yi ngega zinga?" nyabo, ti, "Ikujuza ngega zirinda," ²¹Yesu anyabuza, "Aho! ka kili kukuno mutazi sobanukwirwa?" ²²Yesu nya bigizibwa bag'iri baka hika mwa kaya ki Betsaida abandu, banyabadeter'imundu utake bona (imbumi) banya mwinginga agihume kwiyo mbumi. ²³Yesu anyagwatir'iyoy mbumi bukuboko, anyagihengukan'inyuma lya kaya, anyagitwira mate kwa masu anyashubi gibika kwa maboko, anyagibuza, "Ka hali kind'ubuine." ²⁴Irya mbumi ya nyina mula masu yanya deta, "Ngoli buime bandu, ti babonesire bga tuti tugwete tugagenga." ²⁵Yesu anyashubi gihuma ku masu. Lero yanya langiza bwenene, yanya humuka, yanya bon'ibindu byoshi. ²⁶Yesu anya mubwira, "Ugendag'imabe! utakilenge mu kaya." ²⁷Yesu anyalyoka yaho nya bigizibwa bage anyagenda agalenga mu twaya twi mwimbande zi Kaisaria Filipi bashazi bakaba bakiri mu njira, anyababuza, "Aho bandu bagwete bagadeta ko ndi nyande?" ²⁸Banyamushuza, "Baguma, bagwete bagadeta ko we Yohana wukuvubika, nyabandi mbu we Elia, nya bandi mbuli muguma wa mu balevi (manabii)" ²⁹Yesu anyashubi babuza, "Mwehe, nyenu mugwete muga deta ko ndi nyande?" Petro anyashuza, "Wehe we ulya Masiya." ³⁰Haaho, Yesu anyaba homereza ko hatagire mundu ye uga banyisa hanyanya lyage. ³¹Yesu anyatinder'agiz'abigizibwa bage kukuno, Mwana wu mund'uwemenene kuli buzima kwi njira nyingi. Agalahirwa nya bashaja ba Bahayudi, nya bakulu ba bagingi, nya bigiza bimaja anyitwe ti koke ku lusiku lwa kashatu anyafuke. ³²Bishazi Yesu akabwira bigizibwa bage kuko, lero kwali kola ku bwera nyange. Kuko Petro anyamu hengukana. ³³Ti koke Yesu anyashubi kebegana, anyalola ku nigizibwa bage, anyashubi Petro kukuno, "E shetani lyoka habutambi lyani! Kulya utagwete mutono kwi lya MMungu, ti kwa bandu. ³⁴Yesu anyabuza yabo bandu boshi kuguma nya bigizibwa bage, anyashubi babwira kukuno, "Iri mundu agaloza kunjimba, ilahire yenye, anyashubi betule nyu muzigo gwage yenene azindi njimba. ³⁵Mundu akaloz'ite lyage, yu galitera, ti kok'iyanga litera hanyanya lyani, nya hanyanya li myazi mija lyoke ahalikiza. ³⁶Iri mundu angabona byu mwi kihuo byosi anyitere yenene bikage yibyo angaba unguka? ³⁷Nyi biki byo anga tanga ly'ikiza? ti ndabyo! ³⁸Bandu ba kino kibusi kibi, batatwazizi Mungu! Mundu wa bino bishazi iryangab'al'imbere lyabo anyafwagage nyi shoni hanyanya l'ibinwa lyani, uye, ye Mwana wu mundu agiji fwira kwi bishazi, agija mu bulangashane bw'ishe ali kuguma nya baganda bage batahule!"

Chapter 9

¹Yesu anyashubi bwir'abandu, "Nyamubwir'ukuli ko mu bandu bimazire hano, baguma mwabo batagafwa batazi bona ubwani bwa Mungu ko bugwete bugija ku buhashe bwage." ²Iri haka lenga siku ndatu, Yesu anyanga Petro, Yakoba nya Yohana anyabetaramana ku mugazi mure, iri bakaba mira baluka, Yes anyu hinduk'ikikeb'imbere lyabo. ³Mironda yage yanyaba myeru pe pe pe, yanya shushana bwenene. ⁴Liryo, hanyaboneka bashosi babiri, Musa nya Elia, bagwete baza mudesu. ⁵⁻⁶Petro nya birage bali boshi banyaboha bwenene, banya gosha byo bagadeta kuko. Petro anyu hababa, ti, "E Rabi, kuli kwija ko tuli hano, tubak'ibitunda bishatu, kiguma kyabe, nyi kindi kya Musa, nyi kindi kya Elia." ⁷Haho, kibungu kyanya hulukira unyanya lyabo kyanya babwika, mwa nya lyok'izu nyu ku deta kukuno, "Uno, ye Mwana wani mukundwa! muvirize!" ⁸Liryo bigizibwa banya lola mbande zoshi, bata nayabona gundi mundu kuguma nyabo, hanyuma lya Yesu yenene. ⁹Iryakaba, baligwete baganda gala mu mugazi, Yesu anyu bakomereza, ti, "Yibyo mwabana, hatabe mundu muga bibwira, halinde kuhisa kw'ibishazi Mwana wu Mundu agafuka mwa bafwire." ¹⁰Yibyo byoshi banya bwemera. Ti koke banyatondera kubu zania: Yuko kufuka mwa bafwire, kuli kudeta kute? ⁹..... ¹⁰..... ¹¹Yabo bigizibwa ba Yesu, banyatonder'ukumubuza, ti, "Biki bitumir'a bigiza bi maja bagwete baga deta mbu ku menene Elia ate kwija?" ¹²Yesu anyu bushuja, "Bir'ukuli ko Elia ate kwija, ashagwe aga kumbiriz'ibindu byoshi. Kuguma nya yibyo, kyo kitumire bisarazirwe ko Mwana wu Mundu mwenene ake longez'amalibuze mingi nyu kuganywa bwenene. ¹³"Nya mubwira, ko Elia mir'akija! mira bakanyamugira kazi koshi balilozize nga ko byali sarazirwe mukati ly'ulusarango lweru hanyanya lyage." ¹⁴Yesu nya yabo bigizibwa bashatu iri bandagala nyu kushanga yabo birabo, banya bona bandu bingi bwenene babazu ngulusire, bagwete baga hambana nya bigiza bi maja. ¹⁵Balya bandu boshi, iri babona Yesu banya somerwa bwenene! banya tibitira mund'ali, bagende mulamusa. ¹⁷Nyu mundu muguma mukati liyo ndeko anyamushuza, "E mwigiriza, ngu deter'umwana wani kulya kalikavuma. ¹⁸Bishazi yugo muhusi iri gwanga mugwata, gunya muhiri nye nyu mwan;atondere kulyok'ulufuko mwa kanwa nyu ku keshambya meno haguma, anyumirire nyabwisa bigizibwa babe bahire yugo muhusi (yabo bazimu) ti batahasha." ¹⁹Yesu anyashuza, "Mwe bandu ba kino kibusi, ka mutabisiri Mungu ku bwemere! ngota nya mwe mango maki? Nganya kazi mugo yera bishazi biki? Nyedeter'uye mwana!" ²⁰Iri badetera Yesu uye mwana, urya muzimu irya Muzimu irya banaga Yesu, liryo anyashegag'umwana, anyitimba hashi, anyu kazi balanduka balanduka, aga nya lya k'ifulo mwa kanwa. ²¹Yesu anyabuz'ishe wu mwana, "Uno mwana akaba kukuno kulyokera bishazi biki?" ²²Hali mang'uye muzimu ake mukabula mukati lyu muliro nyu mwa meji, akeloza ku mwita. Kuko utuvirw'imbonga! Utu tabake mashi, iri wanga hashu! ²³Yesu, ti, "Biki byanga tum'ugambuz'iri nyanga hashu? Iri mundu'agabika ko Mungu ubwemere byoshi bikashikene. ²⁴Liryo ishe w'uye mwana anyadeta kw'izu linene, ti, "Mbisire ko Mungu bwemere, ti koke buki mihire undabale hanyanya lyu kugosha kwemera. ²⁵Yesu anyabona ko bandu bingi bakoligwete bagija yaho, anyu ka mukir'uye muzimu (muhusi) Kukuno, "E muzimu gu ku menya, nyu guku zibi amatwiri! Nyakubwira, ulyoke mu'yu mwana! Utanya kishubi mugalukira mo!" ²⁶Uye muzimu anyamuriza, nyu ku shagaza shagazi'uye mwana kwi misi nyuku ryoka muriye. Mwana anyaboneka ngu fwire, bandu bingi banyatondera kudeta mbwa fwa. ²⁷Ti koke kudeta mugwatira ku kuboko, anyu mubyusa, uye mwan'anyimuka. ²⁸Iri Yesu akaba mir'ingira mu nyumba, bigizi bwa bage banya mu buza mu kohwe-hwe, "Biki byatuma tutahira gulya muzimu?" ²⁹Anyu bashuza, "Muzimu kisigo mwan'uye ake lya ka naho mwi njira yu kuhuna Mungu. ³⁰Yesu nya bigizibwa bage, banya lyoka yaho nyuku lenga mbande zi Galilaya. Yesu atali lozize habe mund'ugamanya ho bali. ³¹By'aligwete agiriza bagizibwa bage anyu babwira ko Mwana wu mundu agalikwa mwi maboko ga'bandu, banya mwite, ti koke, ku lusiku, lwa kashatu anyafuke. ³²Yibyo byo Yesu akababwira ti bigizibwa bage batakamanya, byalike bigiza, banyo bona. ³³Yesu nya bigizibwa bage, banya hika mwa kaya ki Kapernaumu nyu kwingira mu nyumba, Yesu anyu buza bigizibwa bage, "bishazi mushuba mu njira biki virya mushu bigwete muga bambana? ³⁴Boshi banya hulika! Kulya bishazi bali mu njira, bali gwete bagaha mbana mbw'inde ugaba mukulu wa wirage. ³⁵Yesu anyu budatala, anyu bashambiza ko bali ikumi nya babiri, anyu babwira, "U mundu wangaloza abe wimbere, umenen'yabe wi nyuma, anyabe ye mukozi wa boshi!" ³⁶Hunyum'anyang'umwana muto, anyu mubik'imbere lyabo, anyar'imugwasire, anyu babwira, ³⁷"U mundu wanga sheneza mwanuke uli nguno kwi zina lyani, iri nye ashegerezize. Nyi bishazi anganjegeneza, iri atali nyehe naho nya shegerezize ti ashegerezize nya dat'uka nduma." ³⁸Yohana anyabwira Yesu, "E mwigiza, tuka bon'umundu muguma, agwete aga hiva bazimu kw'izina lyabe. Twanya mulahira, kulya atli miretu." ³⁹Ti Yesu anyashuza, "Mutamulahirire kulya hatali mundu wangagir'ibisomeza kwijina lyani, atanga kishube deta kubi." ⁴⁰Mundu, iri angaba atagweti agatuhangirira, iry'ali luhande lwetu. ⁴¹Kazi yeshi iwanga muhez'ikopo lya meji hanyanya lyani, kulya muli bandu ba Kristo, ukuli uye mundu atagoshihebwa luhembo lwage. ⁴²Yaba banini, bakoli nyemezire, kukuno, ho mundu angalyosa muguma wabo, kwanga bere kwija ashwekerwe iwe li nene

mwigosi anya kabulwe mwi nyaja. ⁴³Ukubako kwabe, iri kwanga kuhubisa, ukutwe! byanga kuberere bwija wingire h'ugalam'uli kirema, ho wangaba nya maboko gombi, uzindi kabulirwa ima kwere! mundo muliro gutaga zima. ⁴⁴[Nyi mivuzi yayo itali yu kufwa.] ⁴⁵Nyu kugulu kwab'iri kwanga kuhubisa ukutwe, byanga kuberere bwija ukwingira ho ugalama uli kirema, ho wangaba nya magulu gombi, uzindi kabulwa ina kwere! ⁴⁶[Nyi mivu zi yayo itali yu kufwa! nyu muliro gwa yo gutagazima!] ⁴⁷Nyi su lyabe, nyario, iri lyanga kuhubisa, ulilyose! byanga kuberere bwija wingire mu bwami bwa Mungu uli nyi su liguma, ho wanga bere uli nya masu gombi un yalashw'ina kwere! ⁴⁸Nyi mivuzi yayo itali yu kufwa! nyu muliro gwa yo gutazima! ⁴⁹Kwa kuko, kira mundu agaba ng'alungwa ko nyu munyu, mukulezibwa mu muliro. ⁵⁰U munyu, kiri kindu kija, t'iri gwangaba gwa ganeka, ndabyo byanga shubi gunonesha! Kuko nyemu mube nga munyu ugu ki nonire, mule nyu mutula mukati lyenu.

Chapter 10

¹Yesu anyalyoka yaho, anyagenda mbandi zi bu Yahudi, Ika jabu ku lwiji Yordani. Bandu bingi bwenene banya mushokolera yaho anyashubi bigiriza nga ko ali komere. ²Bafarisayo baguma, banya mwijira, mbuba mutebe ti, "Ko mundu'herwe luhuma ko angahiva mukage?" ³Yesu anyabashuja, "Biki yibyo Musa ndisire mwi maja?" ⁴Nyabo, ti, "Musa akadeta ko mushosi anga saranga maruba gu kulahira mukage, azindi muhiva." ⁵Yesu anyabashuja, "Ibikatuma Musa aga musarangira kuko hanyanya li mitima yenu mikayu. ⁶Ti bishazi Mungu akabumba byoshi butazi, akabumba musosi nyu mukazi. ⁷Kyo kitumir'umusosi agasg'ishe nya nina anyibike ku mukage. ⁸Yabo bombi banyabe bakola magala maguma. ⁹Ko kuko, kazi byo MUngu akabika kuguma, hata kib'umund'ugashubi bishambula. ¹⁰Bishazi ali koka mu nyumba nya bigizibwa bage, kandi banya mu buza hanyanya lya kikyo kinwa. ¹¹Yesu anyabashuja, "Mundu, iri angahira mukage anyang'ugundu mukazi, uye, ari mushule. ¹²Mukozi akolyok'imwiba nyu ku lobolwa nyu gundi musosi, uye nyay'ali mushule." ¹³Bandu banyadetera Yesu bana banuke, gira ababike ko maboko, abigizibwa bage, iri babona kuko banya bakayira, Lyoke yaho! ¹⁴Yesu, iri abona kuko, anyagalwa, anyababwira kukuno, "Muleke yabo bona banuke banyijire mutaba bahirize, kulya kazi bali nga yaba bona banuke, bohe bo ben'ubwami bwa Mungu. ¹⁵Nyimubwizir'ukuli, iri mundu atangangirir'ubwa mi bwa Mungu nga mwana muto atangagira." ¹⁶Kuko Yesu anyaga balya bana, anyababika ko maboko anyabashanira. ¹⁷Iri Yesu akaba aga lyoka yaho, mundumugugma nyatibita ho ali, anya fukam'imbere lyage, anya mubuza, "E Mwigiriza mwija, ngire kute lyo nyingira mwa kalamu ki myaka nyi myakula?" ¹⁸Yesu anyamubuza, "Kituma wadeta kondi mwija? Mwija'li kuguma naho, Mungu yenene. ¹⁹Wiji ko migako idesire: Utitane, utabe mushule-utabe muzimba, utabe mushuni utatebane. Utund'isho nya nyoko." ²⁰Uye mundu anyashuja, "E Mwigiriza, manyir'io mugako yoshi ku lyoker'ubwa nuke bwami." ²¹Yesu anyamulola ku lukundo, "ugendi guza kazi byoshi byugwete uheze bakeni, kuko lyugaba ukoli bi kirwe iki hinda mw'igulu! Lyoke uzindi njimba." ²²Ulya mundu, iryuva kuko anyizibala, anya lyoka yaho, kulya ali mugale bwenene. ²³Yesu anyaleza leza masu mwa bahya bigizibwa bage, anyababwira, "Mugale kwingira mu bwani bwa Mungu bikayire bwenene." ²⁴Yibyo binwa bya Yesu byanya someza bigizibwa bage, kyanyatuma agashubi babwira, "E bana bani bikayire bwenene kwingira mu bwani bwa Mungu. ²⁵Umugale haugingira mu bwami bwa Mungu bihunire ngama kusheshera kwi kitule ki sindano." ²⁶Bigizibwa lya bakuvwa yibyo binwa, banyatanga lwa bwenene nyu ku buzanya bonone kwa bonone, "Indage wanga kikizibwa?" ²⁷Yesu anyabashuja, "Yikyo kinwa mwa bandu kitangaziga, tikoke Mungu alihashire, kulya imwage yehe byoshi bihashi kene." ²⁸Petro anyamubwira, "Loloza! twehe mira tugasiga byoshi, twanya kushimba." ²⁹Yesu anyamushuja, "Nyamubwir'ukuli, iryangoba mundu akasig'inyumba hanyanya lyani nya hanyanya li myazi mija, kandiri bene wabo, iri baali babo nya ba nina wabo, kandiri b'ishe wabo, kandiri bana bage, kandir'indalo. ³⁰Uye kwi bishazi akili hano mwi kihugo, aga byangirira kali igana. (Nyumba, nya bene wabo.) Nya bali bage, nya ba nina, nya bana, nyi ndalo. Kuguma nya malibuze. Nyi bishazi tondo agaluke kagaba kalamu ku myaka nyi myakula. ³¹Ti bandu bingi bi mbere, bagijiba bi nyuma nya bakiri bi nyuma, bagijiba b'imbere." ³²Yesu anyashangwa mu njira yu kuteramir'i Yerusalemu bigizibwa bage bali mali somerwa, nya bandi bali bashimbire, bali kobohire, Yesu anya hengu kana balya bigizibwa bage ikumi nya babiri anyatondera kubamanyisa ibiga mukoleka ko. ³³"Lolage! Tukola tugateramir'i Yerusalemu, nyi yo munda, umwana wu mundu agatangwa mwa bakulu ba bagingi, nya mu bigiriza bi maja bage mutwija lubaja lu kwitwa, bazindi mutanga mwa bapagani. ³⁴Yaho bapagani bagamushekera, banya mutwire nya mate, bagamu shul'iki ngonyi bazindi mwita. Ti lusiku lwa kashatu ha nyuma lyu kufwa kwage, agafuka!" ³⁵Hanyuma, Yakoba nya Yohana, bagala Zebedayo banyijira, banyamubwira, "E Mwigiriza, tulozizi ze utugirire kazi byo tuga kuhuna." ³⁶Anyababuza, "Biki yibyo mulozize nyi mugirire?" ³⁷Nyabo, ti, "Bishazi ugaba mu bulangashane bwabe, utwemerere kubudatala kuguma nyawe, muguma mu lulyo lwabe nyu gundi mu lumusho lwabe." ³⁸Yesu anyabashuja, "Yibyo mugwete muga mbuna mutali mari? Ka manga hashi kunywa kikombe kya malibuze kyo nganwera ko? Ka mwanaga nya batizibwa ku bubatizo bonga batizibwa mo?" ³⁹Nyabo, ti, "Tugahasha!" Yesu anyababwira, "Kilya kikombe kya malibuze kyo nganywera ko, nyenu mugakinwera ko. Nyu bubatizi bwa ko. ⁴⁰Kubudatala bandu luhande lwani lu lulyo, kandiri luhande lu lumusho, atali nyu ga kugira. ti Mungu yenen'ugakugira. ⁴¹Birabo bigizibw'ikumi, iri buva kazi ko bagala Zebedayo bakahuna Yesu, banyabona kubi bwenene! ⁴²Yesu anyababuza boshi kuguma, anyababwira, "Mwiji ko mwa kapagani batwali bagwete bagaka mbalirana, nya bakulu babo, bagwete bage bakolesa kwi misi. ⁴³Tikoke mwehe atali ko bizab'imwenu! Iri mukati lyenu mundu angaloza abe mukulu, umenene abe mukozi wenu. ⁴⁴Ny'iriyanga loza kuba wimbere, abe muja wa boshi. ⁴⁵Kiri nyu Mwana wa Mungu kwija kwaga, kutali mbu lya akazi kolerwa. Akija gira akazi kolerana, akanyitanga itwe lya kulula bandu bingi. ⁴⁶Yesu nya bigizibwa bage, banya hika mwa kaya Yeriko, iyakaba akola agalyoka mwa yaho kaya kuguma nya bigizibwa bage, bandu bingi bwenene

banyagenda ba bashimbire. Nyu mu butamubi bwiyo njira muli budetere muhuta muguma. Gwali ke huna kun'inbindu, izina lyage Bartimayo(Kuli kudeta: Mwana wa Timayo). ⁴⁷Uye Bartimayo, iruva ko Yesu wi Nazareti agale nga mukati liyo njira, anyater'izu bwenene ti, "E Yesu, Mwana wa mwami Daudi! Unyuvirwe lukago mashi!" ⁴⁸Bandu bingi banya kanukir'uye Bartimayo mbw'ahulike, Ti anyagenderera kwamiri za kwizu linene, ti, "E Mwana wa Daudi unvire mbonga mashi!" ⁴⁹Yesu anyimanga, anyadeta, "Mumubuza!" Liryo banya mubuza, banyamubwira, "Agwet'agakubuza, wimukaze, inyashagaluke!" ⁵⁰Yugo muhuta gwanya kabulir'ikoti lyago, gwa nyija hali Yesu. ⁵¹Yesu anyu gubuza, "Biki'ulozize ngu girire?" Nyaye ti, "E Rabi, ndozize masu gani gabone." ⁵²Yesu anyu mubwira, "Ufulukage, kuko ubusir'ubwemere bwabe imwa Mungu, mira wakira." Liryo uye Bartimayo masu gage ganya bona, anyagend'ashimbire Yesu mw'iyu njira.

Chapter 11

¹Yesu nya bigizibwa bage, iryakaba bakola hasi Yerusalemu, banya kenga mwa kaya ki Betefage, nyu mwa kaya ki Betaniya, hasi nyu mugazigwi Mizetusi Yesu anyatuma bigizibwa bage babiri mukati lya bigizibwa bage. ²Anya babwira, "Mungenda mwa kalira kaya kal'imbere lyenu. Mugabona mo mwana wi punda ushewisire. Ndaye mund'uzindi mushonera ko, uye punda, mu mushwekule, munya mundetere. ³Nyiri mund'ambuza, Kituma biki mugwete mugamu shwekula? Munyamu shuze, ti: naha mwetu ali nyi gorwa lyage, aganyashubi mugalula duba. ⁴Yabo bizibwa, banyagendi shanga uye mwana wi punda mu njira ashwesirw'imbuga ha luzi, banya mushwekula. ⁵Bandu bali yaho banya babuza, "Biki bitumire mugwete mugashwekul'uye mwana wi punda?" ⁶Banyashuza nga ko Yesu alimali shangwa ababwira. Kuko, banyaleka bamutwabe. ⁷Ryobakahisa uye punda munda Yesu ali, banya mwaja ko mironde yabo, Yesu azindi budatala ko. ⁸Bandu bingi banyaja mironde yabo mukati liyo nyira nya bandi banya ketwa mitali yu tuti. ⁹Bandu baka shangw'imbere lya Yesu nya bali mushi mbir'innyuma, baligwete bage bandu kalulu nyu kumwimbira kukuno "Awi yinyi Mungu ahabw'itunda! kukuno ijire kwi zina lya Nahano, akugashanire!" ¹⁰"Bwami bwa shekuluza wetu Daudi bugwete bugija! Mungu ake bugashanira!", "Mungu inamwe kulia ali hanyanya lya boshi." ¹¹Yesu anyahik'i Yerusalemu nyu kwingirwe mundu l'ishengero, anyaleza lya masu mwi boshi bilimo. Nya kulya kalikola kabingingwe, anya lyoka yaho, anyagenda mwa kaya ki Betania kuguma nya bigizibwa bage ikumi nya babiri. ¹²Bukya ku mukyo, bagalyoki Betania, Yesu anyashalika. ¹³Anya langiza kati ka ku mutimu, anyakegerera, alole iri angabona ko bitumbwe. Irya shegenera kwa yako kati, ashanga kutali kili kitumbwe kiguma yanyuma li biasi, kulya bitali bishazi bya yako kati ku mutini byu kutongeka. ¹⁴Karya kati Yesu anyakabwira, "We kati! hatagir'umundu agashuli lya kwi bitumbire byabe!" Yibyo byo Yesu akadeta bigizibwa bage banya bwuwa. ¹⁵Iri Yesu ahika mwa kaya ki Yerusalemu, anyigira mu bubuli bw'ishengero. Anya shanga bandu bagwete bagadandaliza mo nya baligwete bagaba gulila. Anyashandaza utuhashe twabalikazi kaburania ifaranga kiri nyi bitumbi bya balike dandaza mahumba. ¹⁶Kuko, kuko anyalahiriza bandu batalenge m'igizo yabo mukati li kiliba k'ishengero. ¹⁷Anyababwira ti, "Bisarazirwe mwa mandiko meru kukuno, Nyumba yani igiji kebuzibwa ya mahuno mwa bandu bi milala yoshi. Ti mwehe, mwagihindula kabisho ka banyazi." ¹⁸Bakulu ba bagingi nya bigiriza, bi maja iri buva kazi ko Yesu akadeta; banyaloz'injira yu ku mwita ti bali mwabohire kulya bishazi aligwete agigiriza bandu boshi baligwete bage somerwa. ¹⁹Iri ka kaba kabingingwe, Yesu nya bigizibwa bage banya lyoka mwa yako kaya. ²⁰Iri bukya sheshezi, Yesu nya bigizibwa bage banyalenga hwa kalya kati ku mutini, banyashanga koshi kuma kuhika kwi mizi. ²¹Petro anyakangera kayi ko Yesu aka kadaka, anyamubwira, "E Rabi, lalaga! Karya kati ku Mutini kakuma loshi." ²²Yesu anyashuza, "Mwake bika ko Mungu bwenene!" ²³Nyamubir'ukuli, mundu angabwira guno mugazi ko kugendi kwikabula mwi nyaja, anyabe ali nyu bwemere ko bigaba, atanyabe nyi mbuzi-mbuzi mu mutima gwage, iri biga nyaba kuko. ²⁴Nyamubwira ko kazi byo mugahun'imwa Mungu mwenene ko muga biha bwa. ²⁵Ibishazi mwangala mwimazire mu kuhuna Mungu mu kaba nyi kinwa nya mirenu muguma, mute mukoga. kuko nyenu isho, wen'uli mwi mbingu aga mukoga ama kubigenu. ²⁶[Kulya, iri mutanga kogona, nyenu, isho wenu'li mwi mbingu atangakikoga mabi genu.] ²⁷Yesu nya bigizibwa, banya shubi kwingira mwa kaya ki Yerusalemu, iryakaba akola agalenda hw'ishengero, bakulu ba bangigi ba nyingira mo, bali kuguma nya bigiriza bi maja nya bashaja ba Bayahudi, kuko banya mubuza, ²⁸"Bino ugwet'ugagira, ugwet'ugabigira ku buhashe buki? Nyand'uka kuhereza bo?" ²⁹Yesu anyabashuza, "Nani, nyamubuza kinwa kiguma. Iri mwanganjuza, nani ngamu manyisa buhashe buki ugwete ngagira bino. ³⁰Yohana akaryosa buhashe wu kuvubika kuryok'imwande? kunguba'iri mwa bandu? mumbuire!" ³¹Balya bakulu banyabwirana, "Wi twangashuza ko bukalyoka mwi gulu, agatubuza, Biki! bikatumwa mutamwemera?" ³²Iri twangashuza ko mwa bandu, biga tukayira!" (Bagadeta) Ko bo bali kubohire bandu. Kulya balikwemere ko Yohana ali nabii w'ukuli. ³³Kya nyatuma bagashuza, ti, "Tuta manyiri." Yesu nyaye, ti nani ubuhashe ba ngwete ngagira mo bibo ndanga mumanyisa bo."

Chapter 12

¹Yesu anyatondera kudeta nya yabo bandu kwi njira yi migani, anyababwira ku kuno, "Hali mundu muguma ukabyal'indalo yage mwi mizabibu. Uye mundu, anyagizungulus'ikyogo, anya humba mo nzi mo yukuke ganira mo, anyubaka mo nyi kitunda kya balazi biyo ndalo, hanyuma anyagihandisa mo bahizi. Anya balamira mwi kindi kihugo. ²Iri siku zu kwimbala zihika, uye mwen'indalo anyatuma mukozi wage muguma munda bahizi bali. Gira agendi bahuna yage ndulo. ³Yabo bahizi iri babon'uye mwen'indalo banya mugwata, banya mulimbagula, banya mugalula maboko busha. ⁴Mwen'indalo anyashubi batumira gundi mukozi uye gundi nyaye, banya mubera kuguma mw'itwe banya mugira kubi bwenene. ⁵Hanyuma, anyashubi batumir'ugundi, uye yehe banya mwita. Anyagenderera kubatumira bakozi bingi. Banya limbagula baguma mwabo nya bandi banya bita. ⁶Mwen'indalo alikoli sigerene mundu muguma naho mugala wage, anyali musimire bwenene! Koku ko anya mutuma nyaye. Azindi nyadeta, Uno mugala wani yehe bagamuh'itunda. ⁷Iri balya bahizi balangiz'uye mwana, banya bwira na! Ti ulira yu ga yana bindu b'ishe. Mugire tumwite, gira tu kabime mo. ⁸Kuko banya gwat'ulya mwana, banya mwita, banya kubulir'ikirunda inyuma l'indalo! ⁹Hanyuma Yesu anya buza, "Balya bahizi mwene nyiyo ndalo agabagira, iyo ndalo?" ¹⁰Ka mutashubi soma mu nzarango nyeru ahandisirwe kukuno: Iwe Iyo bubasi bakalahira, liryio Iyo likazi kania hagongo ku litaliro! ¹¹Nahano yu kagira kuko kunyali kwa kahebuz'imwetu. ¹²Kuko yabo bakulu banyaloz'ukugwata Yesu kulya baka manya. Ko yugo mugani atwire hanyanya lyabo. Banyaboha kumugwata kulya yaho hali bandu bingi, banyigendera. ¹³Bakulu ba Bayahudi, banyatumira Yesu, bandu baguma mwa Bafarisayo nya ba mw'indeko ya Herode, gira bamugwatira kwi binwa byage. ¹⁴Banyaji mubuza, "E Mwigiriza, twiji k'uli mundu wu kuli, unya gwet'ugigiriza myazi ya Mungu mu kati ku'kuli. Nda nyaye mundu wobohire, utanyagweti ugakangwa nyu bukulu bwa bandu. Ka tumenene tuke lyulira ikoli mwa kahisari, kand'iri nanga? ¹⁵Ka tumenene, tu ke hana nyiyo ndulo? Balya Bayahudi, Yesu anya manya ubulyalya wabo. Kyanyatuma aga bashuza, "Kituma biki mugwete muga ndenga mo? Ndeter'ulufwaranga lwi dinari nyi lulole ko." ¹⁶Iri ba mudetera lo, anya babuza, "Imo shusho iri ko nya rin'izina, biri byande?" Nyabo, ti, "Biri bi mwa kahisari." ¹⁷Yesu nyaye, ti, "Muhehereza kalusari bi mwage. Nya Mungu nyaye muhereza bi mwage!" Balya bakulu, iri buva kazi ko Yesu abashuza, banya somerwa! ¹⁸Basadukayo baguma bany'injira Yesu. (Bohe balika lahira kw'abafwire batanga fuka) Banya mubwira, ¹⁹"E Mwigiriza, Musa kasiga twandikira kw'iri mundu angafwa, anyasig'umukazi ata nyabuta nyaye, abutire mukulu wage bana. ²⁰Hali bana balinda babutanwa. Ifula yanyang'umukazi, yanyafwa ita nya buta nyu ye mukazi. ²¹Muhu muna ugamulonda, anya mu yana, nyaye anyafwa buzira kubuta nyage. Wakashatu nyaye anya muyana. Byanyaba kuko. ²²Balinda bahika ku wa kalinda. Yabo bata bana boshi ko bali bahinda bakamuyana, ndanyaye ukubuta nyaye, nyiri hakazinda, uye mukazi nyaye anyafwa. ²³Ku lusiku bafwire bagafuka, uye mukazi agaba wande? Kulya balya boshi ko bali balinda baka mwanga!" ²⁴Yesu anyabashuza, "Mudaganyisire bwenene! Mutiji ko bisarazirwe mwi nzarango nyeru, mutiji ko nyu buhashe bwa Mungu buli. ²⁵Bishazi bafwire, bagafuka bataga kigonda, iri kugondwa. K'Ulya bagajike lama ngo kulya balembezezi balamire mw'imbingu. ²⁶Kiri nya Musa, kamanyisa ko bafwire bagafuka kulya bishazi akandika hanyanya lya kirya kijiti,anya ndika ko Mungu akamubwira kukuno, Nye Mungu wa Ibrahimu, nya wa Isaka, nya wa Yakobo. ²⁷Kuko, Mungu atal'agagi Mungu wa bafwire. Ti ali Mungu wa bagumana! kwa kuko muhulire bwene." ²⁸numuguma waba sarazi sarazi anuva bagwete baganula nalie. anama nya kwabakula bwija anamubuza mwimi gako yoshi guhage mutazi ²⁹Yesu ana mwakula mutazi goguguno uva israel nawetu Mungu ye muguma ³⁰Kuko, umusime ku mutima gwabe goshi, nyu kwi nzariro zabe. Zoshi, nyu ku bwenge bwabe boshi, nyu kwi misi yabe yoshi. ³¹Nyi kinwa kigalonsa kyo kikino, "Usime ye mubakanwa nyaye nga we nene! yizo maja zombi, ndalo lundi luzi kulire." ³²Uye mwigiriza wi maja anyamushuza, "E Mwigiriza wa shuza bwija! wanyadet'ukuli ko hali nahano, Mungu muguma naho, nyako ndaye gundi, atali nyehe. ³³Byumene mundu akesima Mungu ku mutima gwage goshi, nya ku bwenge bwage boshi, nyu kwi misi yage yoshi. Umenen'usime nyuye mutulamwa nyaye haguma, nga ko wisimire, wenene. Iryangaba mundu akegira kuko, ahimir'uwatanga matulo gu kusiriza nya gandi matulo goshi." ³⁴Iri Yesu abona, kw'ashuza nu bwenge, anyamubwira, "Utali hale hale nyu bwami bwa Mungu." Hanyuma ma lya yibyo binwa, ndakiy'ukakibuza Yesu kindi kinwa. ³⁵iri akaba alike kwigiriza mwi shengero anadeta kute mwake deta mbu Kiristo ali mwana wa Daudi ³⁶ti Daudi yenene kwimisiyu mitima mweru. nawetu anabwira nawetu ubere mukuboko kwani kululyo halinde nibike bagoma babe mwifo lya magulu gabe ³⁷Daudi yenene amukwizire mbu nawetu. kutoge kandu akola mwana wage numushambiro munene balike muviriza na magene ³⁸ana bobwira mwimigirizo yage mwimanye namigizo gabafarisayo abakesima kushomola banembete mia mbalwa mire mutuguliro bagana genda baba lamuSA ³⁹nuku budatala mwama sinagogi ni mwibifumbi bimbere mwamabiri ⁴⁰nukulya nyumba za bakana. nukubu lyalya banake huna munda twika malibugabo gagijiba mingi bwenene ⁴¹naye anake lola ndibiri yi meengo nuko mushambiro balike

tanga njuma zabo bagale bingi banake tanga nyinyi ⁴²hanija muka nakazi mkeni anabika senti zi biri loluhande lwijuma. ama buza bigiziwa bage anadeta bili kuli uno mukana mukeni atanga kuhima bano boshi ababika mwina ndimbiri yukubikira miengo. kulya bano bashi babika ibyabalugira; tiumo kubukeni bwage abika bika byage byoshi agwete byo biliwa byage geke. ⁴³Iri Yesu akabona kuko, anyabuza bigizibwa bage, anyababwira, "Nyamubwir'ukuli, kirya ngaba mbuno namufwir'akenire bwenene ye watang'ibindu bingi kuhima yaba boshi. ⁴⁴Kulya bohe, yizo ndulobatanga zitalingeni nyi bindu byabo, ti yehe akunangulira mo byoshi ibyanga mutebere mu bukene lwage."

Chapter 13

¹Iri Yesu akalyoka mwi nyumba ya Mungu, muguma mu bigizibwa bage anyamu bwira, "E Mwigiriza lolaga! Lulako lwa kahebuza, yulu! lola banangungubanga ba mawe agahuliko!" ²Yesu anyamushuza, "Ka mubwine, luno lubako lunene? ndalyo iwe ligasigala kwi rindi, goshi gaga hongo lerwa hashi." ³Yesu alikoli budetere ku mugazi gwi Mizeituni, luhande lukulangiza nyumba ya Mungu. Petro, Yakobo, Yohane nya Andrea, hanya mwijira, banya mubuza, ⁴"E waliha utubwire yibyo byoshi wadeta bigakoleka mangoki? nyi kyeso kihe kyesize ko bikola wasi bibe?" ⁵Kuko, Yesu anyatondera kubabwira kukuno, "Mulolekezi bwija, hatagire mundu yeshi ugamuteba. ⁶Ti hagija bandu bingi kwizina lyani, bagiji nyake deta, Nye yulya Masiya! Yabo bandu bagateba bandu bingi. ⁷Kwa yibyo bishazi, mugijike kuvwa myazi ya mazibo, nyu lunganga lago, kiri mwanguva yibyo muta hemuke! yibyo byoshi, byumenene bitangi te ba, ti biteresizi ko yugo mwisu gukola. ⁸Kihugo kiguma kigagendi ter'ikindi, nyu bwami buguma nyabo bugagendi ter'ubundi, nyi bihugo bingi bigaterwa nyu mwena, nyi misisi nyayo igiji ke bilenga mo yibyo byoshi bigaba nga ndondera yu mukero." ⁹"Kwa yibyo bishazi, mugijike kwilolekeza, mwenene kulya mugiji ketangwa mwi nama za bakulu. Munyake himbulwa mwi nyumba zi mishanganano muga nyi mangikwa imbere lya ba guvurunene hanyanya lyani, ny'imbere lya bami. Kuko lya muhasha ku mbanir'ushuda imbere lyabo. ¹⁰Kuli kwija myazi y'ubukize ite kwigirizibwa mwa bandu mu mahanga goshi. ¹¹Bishazi бага mugwata, banya muatwale mwa batwi bi maja, mutagende mugagerereza mbu kute tugagendi deta. Ti kwa yibyo bishazi lyo mugahebwa kazi ko muga deta mutali mwe muga deta ti mutima mweru go guga mudeta. ¹²Mundu irya ngitisa mwene wabo, ny'ishe wu mwana, anyitise umwana wage. Abana nyabo бага hindukira babusi babo hanya bitise. ¹³Bandu boshi bagamushomba hanyanya l'izina lyani. Ti kok'iri mundu anga kazi hebera, alind'aga nya kuheza, agakira. ¹⁴Kwa yibyo bishazi, muga bon'ibala lyu kushereza likoli kwimazire hilitangi mazire (mundu mwa yibyo bishazi agasoma yibi binwa abimanyirire) haho, bandu bali i Buyahudi, bakatibitire mwi migazi. ¹⁵Mundu iryangaba shomire kwi nyumba, atashonoke mbu ange ma kindu. ¹⁶Myiry'angaba mu ndalo, atagalukire hwasig'ikoti lyage. ¹⁷Mwa yizo siku, agaba yowe mwa bakazi bagashagwa, nya mazimi, nya bazere bagaba ba kigwete bagoza! ¹⁸Muhune Mungu yibyo byoshi bitabe bishazi bi mvula! ¹⁹Yizo siku zigaba zikayu bwenene. Malibuze mwene nya go, gatashubagi baho, ukulyokera kwi ibishazi Mungu aka bumbi ikihugo kuhika zene. Gatanya ki shubiba ho. ²⁰Yizo siku nga Nahano atangazinihize ko, indaye mundu wanga kizire, ti koke akazi nihya ko hanyanya lya bandu ali mali shangwa, londola. ²¹Mwa yibyo bishazi, iri mundu anga mubwira, "Lologe! ulya Masiya yuno hano" Handiri langize! yulira halira! mundu mwene nyuye muta mwemerere! ²²Haga lyokera bandu bagideta ko boba masiya, hagalyokera ba Nabii bu bushumi, yabo bagiji ke kweresanya ibyeresanya ibyereso lyo bateba aba londolwa ba Mungu nga byangaziga. ²³Muvwage! ko nibyo lira nyashangwa nya mubwira byo! ²⁴Ti mukati lya yizo siku, hanyuma lya yago malibu izuba ligabikwa mwi kizigi, nyu mwezi kutaga kaa. ²⁵Nyi ndonde zigijike tereka! ibir'inyanya byoshi biga jungubana. ²⁶Lyo bandu бага bon'umwana wu mundu agwet'agija mu lukungu, mukati ku bukalage, nya mu bulangashane bwingi. ²⁷Agatuma bagandi bage, bagendi mwi mbande zoshi, gira bagende baza shambya, balondolwa bage, kulyo kera kwi mbeka yi nyanya. ²⁸Mulolekez'u mugani hanyanya lya kati ku mutini bishazi matabi gagwete gaga mina, nyi byasi nyabyo, binyadohe, lyo muga manya ko kyanda kiri wasi. ²⁹Konya kuko, mango mugabona yibyo byoshi, lyo mugamanya kwi bishazi bikola hasi bwenene. ³⁰Nya mubwir'ukuli, kino kibusi kitaga hera, yibyo byoshi bitazi holeka. ³¹Mbingu nyi kihugo bigahera, ti binwa byani byohe bitaga hera! ³²Ti ndaye mund'umanyire ylo lusiku nyi bishazi biki kiri balemberezi bake kota mwi mbingu, kiri mwana wage. Hanyuma lya data naho yu bimanyire. ³³Kuko mutamanyiri lusiku lwa byo, mutagwejer'iro, mube masu! ³⁴Yibyo, twanga byeresanya ku mugani gu mund'ukol'ugabalama, bishazi atazi genda nyasuga bika mukozi mu mukolwa gwage, anyabwire nyu mulazi wu luzo ko atagwejer'iro akeba masu. ³⁶Kwi bishazi angija mbira, atashanga mira mwa hunira! ³⁷Yibyo nyamubwira, nyabwira nya bandi boshi, ko mutangwejer'iro, muke ba masu!"

Chapter 14

¹Hali koli sigere siku zibiri mbere lyu lusiku lukulu lui Pasaka, nyi zi mikate mizira sama. Bakulu ba bagingi kuguma nya bigiza bi maja, baligwete bagaloza njira yo бага gwata mo Yesu ku bwenge lyo ba mwita. ²Tikoke, banyadeta, "Yuko kumwita, kutabagage lusiku lukulu lui Pasaka lyo kuganga lutalyoka mukati lya bandu." ³Bishazi Yesu ali kola mwa kaya ki Betania, any'ingir'imwa Simoni, mundu wu bukomu. Irya kaba koli budetere ahali biribwa. Mukazi muguma nyingira mwi yo nyumba alidite isupa liwe liwe mwai malasi ga kengwa nyi Nardo, ganya li gi kishingo kikajire bwenene ganyali bisirwe mwi njebe ikabajwa mw'iwa lija. Uye mukazi anyakega fukumulila Yesu mw'itwe. ⁴Bandu baguma bali yaho, iri babona kuko, banyagalwa bwenene, ti, "Biki byatuma agagona gano malasi ganyaligi kishingo kingi kukuno?" ⁵Ti tushuba tuga gaguza kwi dinari magana gashatu zinya habwe bakene" Yabo bandu, banyatondera kumu kamukira bwenene! ⁶Yesu anya batwira kukuno, "Biki bitumure mugwete muga shuz'uno mukazi? Mu mu leke masi! Kulya bino angirira, mbinzimize bwenene!" ⁷Kulya mugaba nya bakene kuguma nya mwe siku zoshi, mwanga nyabatabala kuzi bishazi mulozize. ⁸Bishazi abulagira gano malasi kwa magala gani, agira kwa shibo lozize, ashigu moyo gwani malasi imbere li bishazi, ku kulindur'ulusiku lo nga kabulira mo. ⁹Nya mubwir'ukuli: Hanyanya lyuku kumbula uno mukazi, lin'igambo akangirira, liga kazi nyaye agaji ke kangerwa. ¹⁰Yuda Iskariote, muguma wa balya bigirizibwa bage ikumi nya babiri, anyagendera bakulu ba bagingi, ly'agendi tanga Yesu imwabo. ¹¹Yabo bakulu, iri buvwa yugo mwazi banya sima bwenene banya mulaganya ko bagamuhez'ifwaranga. Kuko anyatonder'ukuloza bishazi bija ngatangira mo Yesu. ¹²Lusiku lu'kutonder'isiku ngulu zi mikate mizira sama, lwanyahika. (Lo lusiku lwi byanabuzi bi Pasaka byenezire bibagwe) Bigizibwa ba Yesu banya mubuza, "Hah'ulozize tugendi ku kukoler'i biribwa bi Pasaka." ¹³Yesu anyatuma babiri mwabo, iri anyababwira, "Mugendage mwa kaya, Mugashanganana mo nyu mushosi muguma abetwir'a kabindi ka meji munyamushimbe. ¹⁴Nya kazi nyumba agi ngira mo, munyabwire mwen'iyoyumba, ti: Mwigiriza abuza, mbu hake bukuli, buli, bo ngalira mw'ibiribwa bi Pasakakuguma nya bigizibwa bani. ¹⁵Haho, agamutwala mwi nyumba'iri hanyanya ligindi, anya mwereso mu bululi bihamu. Mugashang'ibindu byoshi bikola mo. Nyi bindi byoshi byumene muga bishaga mo. Mumo muga tukoler'ibiribwa bi Pasaka." ¹⁶Yabo bigizibwa bombi banyagendi kwingira mwa kaya, banyashanga byoshi biri ngako Yesu ababwira, banyatonder'ukugererez'ibiribwa bi Pasaka. ¹⁷Iri baka kabigingwe, Yesu anyahika yaho, ali kuguma nya bigizibwa bage ikumi nya babiri. ¹⁸Nyiri bakaba bakoli budetere nyu kuly'ibiribwa, anya babwira, "Nyamubwir'ukuli, kirya ngaba tugwete tugashangira bino biribwa, muguma wenu agandanga mwa bagoma." ¹⁹Bigizibwa bage banyatondera kufwa bute bwenene! banyatonder'ukumubuza muguma muguma, "Ka niehe?" ²⁰Yesu anyabuza, "Uye mundu ali muguma wa mu bigizibwa bani ikumi nya babiri, anyali ye uga tweze kuguma. ²¹Mwana wa mundu agagendi kwitwa nga ko byandi sirwe mwi nzarango nyeru hanyanya lyage. Ko nya kuko, uye, ugamutanga mwa bagoma, ali ya yewe imwage! Uye mundu, byanga muberere bwija, nga'tanga busirwe!" ²²Yesu nya bigizibwa bage, iryakaba bakola mulya anyang'umukate, anyatanga mukongw'imwa Mungu, anyagu ganubula, anya baheza go anya babwira kukuno, "Mwange guno! Kulya gali magala gani." ²³Anyanga nyu rusozo hwi divanyi, anyatanga kongw'imwa Mungu, anya baheza lo. Kazi muguma wabo, anyalu nywera ko. ²⁴Yesu anyababwira, "Mo divwayi gulagagi muko gwani guga goneka hanyanya lya bandu bingi. Mukukiz'iragi lihya hya. ²⁵Nya mubwir'ukuli, ko ndanga kishubiri nywa idivwayi, halind'ukuhisa mu bwami bwa Mungu." ²⁶Yaho banyimb'ulwimbo lu kwigana Mungu. Iri balyoka yaho banyagenda ku mugazi gwi mizeituni. ²⁷Yesu anyababwira bigizibwa bage, ti, "Mweshimuga nja ndirira, kulya bisirazirwe mwi nzarango nyeru kukuno: Ngita mungere wi bi buzi. Yibyo bibuzi bigashambuka. ²⁸Ti koke ngafuka mwa bafwire nyinya mutang'i Galilaya." ²⁹Petro anyamubwira, "Kiry'abandi boshi bangakujandira, nyehe ndaku jandirire!" ³⁰Yesu anyamushuza, "Nya kubwir'ukuli, mwa buno bushigi bwa zene, luhazi lutazi bika ubugira, kabiri uga b'iri mira wanyiyo gokola ubugira kashatu." ³¹Petro any kitwa, "Nanga! Kiri kwangaba kwitirwa kuguma nyehe ndaku lahire! Balya birabo bigizibwa nyabo banyadeta kuko. ³²Yesu nya bigizibwa bage banya genda mukati li ndalo ibuzibwe Getsemane. Hahi any ba bwira, "Sigalage hano! Nyehe, nga genda halira, ngendi hunira ho Mungu." ³³Yesu anyatwala Petro, nya Yakobo, nya Yohana anyagenda nyabo, anyatondera kuba nyi kyaba anyashenguka. ³⁴Any ba bwira, "Ngunire bwenene hasi nyu kufwa! Musigale hano mutanya gwejer'iro." ³⁵Yesu anya shegenera hambere hinini anyi kabula hashi, anyatondera kuhuna Mungu, iri byangazoga bya yikyo kishazi bimulengage. ³⁶Any deta kukuno, "Aba! E Data byoshi biri mu kusimire. Luno rusozo lwa malibuze mashi ulu ndyoseze! Ti kok'ugire byulozize! bibe byo biga koleka. Ti bitali byo ndozize!" ³⁷Yesu, iri angakuka, ashangana bigizibwa bage bahunir'iro, anyabwira Petro, "Simoni ka wahunira? Ka wabirwa nyu kutagwejera, kiri kishazi kiguma?" ³⁸Mutahunire ti muhume Mungu lyo mutahirime mukati lya malibuze, Mutima gulozize, ti magala gohe gali mu bukoho lwe. ³⁹Yesu anyashubi gendi huna Mungu, nyu kudeta bibyo-bibyo binwa. ⁴⁰Irya'shubi galukira halya

bigizibwa bage bali, anyashanga kandi mira bahunir'iro, kulya iro lyali kola lingi mwa masugabo, bata nya manyakute bagamu shuza. ⁴¹Nyi'ri Yesu ashubi bagalukira bwa kashatu, anyaba bwira, "Ka muki gwete muga luhukira mw'iro? Mashu muleke kuko! Ibishazi mira maboko ga bana byaha. ⁴²Byukage, tugende! Lole! Ulya wu kundanga, yulira kola hasi!" ⁴³Iri Yesu akaba kigwete agadeta, liryu Yuda anyu mu hulikira ko muguma wa bigizibwa bage ikumi nya babiri uye Yuda, kija nya banbu bingi, banyali fumbete ingati nya mahiri. Yabo boshi, balitumirwe nya bakulu ba bagingi, nya bigiriza bi maja, nya bashaja ba Bayahudi. ⁴⁴Yuda ali mali shangwa bamanyis'ikyereso kyo agaba songora mo Yesu, nyuku ba bwira, "Kazi ye nga nyunyuguta, ye yehe. Mumugwatage, munyagende mu mugwatirire!" ⁴⁵Kuko, Yuda nya shegenera munda Yesu, anyu mu bwira, "E Rabi! Anyu mu nyunyuguta. ⁴⁷Mwa yabo bandu, muguma nya shogol'ingati yage. Anyu gishogeka mukozi wu mukulu wa bagingi anyu mu tw'ukutwiri. ⁴⁸Yesu anyu ba bwira, "Kituma biki mwa nyijira ny'ingo ti nya mahiri nga bandu bijiri gwata umu nyazi. ⁴⁹Ti kira lusiku, tushubigwete tugashiba nwa mwi nyumba ya Mungu, muta nyangwata! Kwiji kuko, kaz'ibiyali mali shangwa byasarangwa mwi nzarango nyeru, byumenene bikoleke. ⁵⁰Yesu, iry'adeta kuko, bigizibwa bage boshi banya shaga, banya musiga. ⁵¹Musore muguma, gwanya shimba Yesu gunyember'ulubega lwa kalikopo naho. Nyi bishazi balya bandu baka gu gwata, ⁵²Gwanya basi gira lo gwanya shaga bwashi. ⁵³Yabo bandu, banyatwala Yesu mu mukulu wa bagingi. Hali mali shangwa bandi bagingi nya bigiriza bi maja nya bashaja ba Bayahudi. ⁵⁴Petro anyu shimbulira Yesu alin'ingira mu hubuga lwa hamu mukulu wa' ligingi. Anyu budatala kiguma nya balazi, nyu ku kalu k'umuliro. ⁵⁵Yabo bakulu ba bagingi, kuguma nya bandi bakulu boshi ba Bayahudi, bali gwete bagaloz'itumasitwo-baga det'ibinwa bwu kwitisa mo Yesu batanya bitali biguma. ⁵⁶Bandu ingi baka mudeter'ubushumi, ti byo bali kedeta bitali bguma. ⁵⁷Balya bandu banyu manga nyu kudet'ubushumi hanyanya lyage. Banya deta, ⁵⁸"Tukiyuvirwa agadeta, "Mbu anga homol'ino nyumba ya Mungu, ikubakwa nya maboko ga bandu, nya hanyuma l'isikuzi shatu nya maboko gabo." ⁵⁹Kiryangaba yuto tu nwa tukabanganiza Yesu kuko, ti bushumu bwabo butanyaba buguma. ⁶⁰Hanyuma, ulya mukulu wa bagingi anyimanga mukati, anyabuza Yesu, anyadeta, "Ka ndakyo kinwa wanga tushuza?" ⁶¹Hanyum'anyu hulika, atakakula kiri kinwa. Ulya mugingi mukulu anyashubi mubuza, "Ka we ulya Masiya, Mwana wa Mungu wu bulagashane?" ⁶²Yesu anyashuza, "Nye yehe! muganyabon'u Mwana wu mundu abudeter'uhande lu lulyo lwa Mungu wu buhashe boshi! mugamubona'gija mu lukungu lu mw'igulu." ⁶³Bishaz'ulya mugingi mukulu akuvwa yibyo binwa anyu datul'imirondo yage nyu kudeta, "Tuta kiozizi kandi bushuhuda boshi hanyanya lyuno mundu. ⁶⁴Ti mwenene mira mwinyuvirwa kazi kw'adeta ibitali nga byo imbere lya Mungu! Kutage mubwine." Yabo boshi banya tw'ulubaja ko Yesu menen'itwe. ⁶⁵Mwa balya bakulu, baguma banyatondera kutwira Yesu mate, banya mubwika malanga, nyu kuke mutimb'ibifune, nyuku mubuza, "Tubwirag'ushubigwet'uga (kushulika?" Nya basirikani balalizi nyabo banyagwata Yesu nyu ku mu band'imbi. ⁶⁶Petro ali kiri mu luzito lu bwami, mwi dako li nyumba, hanyija mukazi muguma wa mu bakozi bu mugingi mukulu. ⁶⁷Iry'abona Petro agwet'aga haluk'umuliro anyu mulolekeza, anyu mubwira, "Nya nyabe ushuba kuguma nyuye Yesu mu Nazareti" ⁶⁸Petro anyu lahira, ti, "Yibyo ugwet'uga deta nda bima nyiri." Liryu, anyu lyoka yaho, anyu genda haluso ry'uluzito. Uluhazi lwanyabika. ⁶⁹Ulya mukazi, anyu shubi bona Petro ha luso anyabwir'abali yaho. Ti, "Uno mundu ali moguma wabo!" ⁷⁰Petro anyu shubi lahira. Hanyuma hinini, balya bandu banyabwira kandi Petro ukuli wehe uli muguma wabo, kulya nyab'uli mundu wi Galilaya. ⁷¹Kuko Petro anyadeta, "Iri nyadet'ubusumi, ndakwe! Uno mundu mugwete mugambwira nda mumanyiri!" ⁷²Haho, haho, luhazi lwanyu bika bwa kabiri, Petro anyu kengera bilya binwa Yesu ali mali shangwa mubwura. Ti, "Luhazi lutazi bika kabiri, ugaba mira wanyu yogo kola, ubigira kashatu." Petro anyu tulikira mwa malira.

Chapter 15

¹Iri akaba she-shezi kumukyo yabo bakulu ba bagingi banyagir'inama, bali kuguma nya bigiriza bi maja nya bashaja mira bafundi kinwa, banya shweka Yesu, banya mutwal'imwa Pilato, banyamusikiriza. ²Pilato, anyamubuza, "Ka wa mwami wa Bayahudi?" Yesu anya mushuza, "TI wenene mira wabu deta!" ³Liryo, balya bakulu ba bagingi banya sitaka Yesu hanyanya li binwa bingi. ⁴Pilato anyashubi mubwira, "Wehe utadesiri kiri kinywa kwa yaga goshi bagwete бага kudetera! Ka ndabyo ugashuza?" ⁵Yesu atanya mwakula, Pilato anyasomerwa bwenene! ⁶Kazi lusiku lwi Pasaka Pilato ali komere kuba shwekulila mundu muguma balozize mwa balya bashwesirwe. ⁷Nyu mwi nyumba yi mbohe, mwali shwesirw'umundu muguma, izina lyage ye Baraba. Mwali shwesirwe nya bandi bahuni hanyanya lyu kwitana. ⁸Liryo, bandu bingi banya teramira mudi Pilato ali. Banya muhuna mbu aba shwekulile mushweke muguma, kushimbana nyu busime bwage. ⁹Anyababuza, "Ka mulozize nyi mushwekulile mwami wa Bayahidi?" ¹⁰Nyi bikatuma gabuza kuka, kulya li kwiji ko bakulu ba bagingi ba kadeta Yesu imwa ge hanyanya lya katima. ¹¹Balya bakulu ba bagingi hanya shimya bandu, ko bahune Baraba obe ye ba ba shwekulira. ¹²Pilato, anyashubi babuza, "Kukuno uno mundu ye mugwete mugadeta kw'ali mwami wa Bayahudi nyi mugirage kute?" ¹³Boshi kuguma, banyashuza kwizu linene, "Umwitire ku musalaba." ¹⁴Pilato, anyabashuza kandi, "Mabi maki go'akagira?" Banya kayiriz'ukwa miza, "Umwitire ku musalaba mashi!" ¹⁵Nya kulya Pilato ali lozize ku basimisa, anyabashwekulila Baraba hanyuma nyahan'uluhuma ko Yesu ahimbulwe, anyamutanga bagendi mwitira ku musalaba. ¹⁶Basirikani banya twala Yesu mwinda lyu luzito lwi nyumba yu mu gimbi mukulu, banya buza ndeko yabo yoshi bashambire. ¹⁷Yabo basirikani, banyambaza Yesu kanzu li kituku-tuku, banyamwabaza yo. ¹⁸Hanyuma banyatondera kumulamusa, "Yuu! E mwami wa Bayahudi! Twakulamusa!" ¹⁹Yabo basirikani, banyake mu kande band'u mulonge mwi twe. Banya ke mutwira nya mate, Banya kefu kama imbere lyage, kugira ko bagwete бага muhuna. ²⁰Iri bakusa ku mushekera, banya mu hogola lily'ikanza li kituku-tuku, banya shubi mwambaz'imilondo yage bazindi mutwala ho bagagendi mwitira ku musalaba. ²¹Yabo basirikani, banya shanganana nyu mundu muguma ugwet'ugalyoka mwi mbigiro, izina lyage ye Simoni banya mubetuza yugo yugo musalaba gwa Yesu (Simoni ali wa mwa kaya ka Bakrene, ye wa nyali, ishe wa halegiza ndere nya Rufu). ²²Yabo boshi banya twala Yesu akalike buzibwa Goligota, "Kwa kulya mugozi gw'ivuha l'itwe" ²³Banyagira mbu bamu herez'amavu mafushire mo manemane kok'anyagalahira. ²⁴Banya bambaza Yesu ku musalaba nyiri bakamu bamba, banyeshi imirondo yage, muku gigala, lyo bamanya byo kira muguma wabo agatwala. ²⁵Bishazi baka bika Yesu ku musalaba byali bishazi bya sheshezi. ²⁶Nya karatasi ki kumanyisa kazi byo Yesu agamanya ko, kali kwa ndisirwe kukuno, "Mwami wi bayahudi." ²⁷Banyazi babiri nyabo bali bambirwe habutambi lya Yesu, muguma luhande lu kuboko ku hulyo, nyu gundi mu lu moshu, ²⁸Kuko kwi binwa bika holeka, ibyali mali shangwa bya sarangwa mwi nzarango nyeru kukuno, "Aka gajirwa mw'aba kazi ba mabi." ²⁹Bishazi bandu balike lenga yaho balike duka Yesu, бага nya shagaz'ibitwe byabo, бага nya mubwira, "Ewe! Katali wu kadeta mbu gaho mol'inyumba ya Mungu. Nya hanyuma li'siku zishatu, unyabe kandi wa gijuzi?" ³⁰Wikizagye wenene, mu kwishomola kwa yugo musalaba uliko! ³¹Bakulu ba bagingi, nya bigiriza bi maja nyabo balike shekera Yesu mu kubuzania, "Yu huu! Uno mundu, kwi'ji aligwet'agakiza. Bandi, ti yenene ata hashiri kwi kiza!" ³²Ka lagagi ye ulya Masiya mwami wa Baisraeli? Aho! Lek'ishomolage kwa yugo musalaba, gira twibonere! Nyetu, tukazindi mwemera." Balya banya zi abaka bambwa ha butambi lya Yesu, nyabo banya ke mushekera! ³³Iri bikaba bikola bishazi ndatu ky'umushi, kizizi kya ni njula mukati kihugo kyoshi, halind'u kuhisa kwi bishazi mwenda. ³⁴Nyiri bikahika bishazi mwenda Yesu anyamiza kw'izu linene Yesu anyamiza kw'izu linene kukuni, "Helohi! lama sabakitani?" Ko kudeta, "E Mungu wani, e Mungu wani! Biki byutuma zanjandirira?" ³⁵Baguma mwa bali kwimazire yaho iri buvwa kuko, banyadeta, "Muvwe! Agwet'agabuza Elia." ³⁶Muguma wabo anyatibita, anyaja bik'ikinyuka mwa mavu guliluka lishi, anyakitunga ku mulonge, anyagira mbu aganywese Yesu. Uye mundu, anyadeta, "Lekaga tulole iri Elia giji mushonola." ³⁷Yesu anyamiza kw'izu linene mutima gwanya lyoka. ³⁸Mwi nyumba ya Mungu, mwali manisir'umulondo, ugwali gizir'ikisika. Liryo, yugo mulondo gwanya bereka mo kubiri, kulyoker'inyanya nyu kuhika hashi. ³⁹Mukulu wa basirikani ali kwimazir'imbere lya Yesu. Iry'abonaga kayi ko Yesu afwa, anyadeta, "Ukuri, uno mundu ashuba Mwana wa Mungu!" ⁴⁰Nya yaho hali bakazi baguma bali balikwi shungasire hale hanini bagwete бага langiza, mukati lyabo, mwali Maryamu Magadala, nya Salomi, nya Maryanu nina wa Yakobo, nya wa Yose. ⁴¹Yabo bakazibo balike shimbulira Yesu bishazi alikir'i Galilaya. Bo banyali ke mukolera. Hali nya bandi bakazi bingi balike mushimba mu kugend'i Yerusalemu. ⁴²Lwali kola lusiku lu kwegerer'imbere lyu lusiku lwi sabato. Nyiri bikaba bikola bigingo. ⁴³Kwa nyij'umundu wu mwa kaya ki Harimateya, izina lyage ze Yosefu, uye Yosefu, ali muna lushagwa wa mwa bakulu ba Bayahudi, anyali rindirire ko bwami bwa Mungu bugija. Uye Yosefu anyakany'umutima, anyagendag'imwa Pilato, anyamuhuna kw'aha bw'ikirunda kya Yesu. ⁴⁴Pilato, akuvwa ko Yesu mir'afwa anyaganganwa, anyatumir'umukulu wa basirikani,

amubuze iri byangaba biri kuko.⁴⁵ Nyiri akemera, Pilato anyanga hangula Yosefu ka agendi kwang'ikurunda. ⁴⁶Uye Yosefu, anyate gendigul'umulondo. Hanyuma, anyazindi gendi shonol'ikirunda ku musalaba anyanga kizingirazingira mu mulondo anyanga kilambika mwi shind'iko najwa mu lwala. Nyu huluzi lwiyo shinda nyaseneka ho kaburunge k'ikwe. ⁴⁷Kwa yibyo bishazi Maryamu wi Magadala, nya Maryamu nina wa Yose, banyu bonera kazi ho kirunda kyala mbikwa.

Chapter 16

¹Yulo lusiku lwi sabato, iri lukaba mira lwa lenga, Maryamu wi magadala, nya Maryamu nina wa Yakobo nya Salomi, banyagendi gul'amarasi gira бага shige kwi kirundo kya Yesu. ²Nyiri hakaba ku lukula lu lusiku kw'iyinga, yabo bakazi bamwatonder'injira yu kugend'iyu munda yi shinda. ³Iri bakaba bakiri mu njiri, banya buzani, "Lir'iwe libisirwe. Ha luzi lwi shinda, nya ndag'ulya uga tulyoseza lyo?" "Ibikatuma bagadesanya kuko, kulya yir'iwe lyali binene bwenene mbu bina mule amasu, banya bona ko mira lya sandikirwa ha butambi. ⁵Lyo bakingira mwi iyo shinda, banya shanga mo mutabana ember'ikanyu lyeru, anyabudetere mu kuboko kululu, lyo bakamu bona yumo banya kanguka. ⁶Uye mutabana nya ba bwira kukuno, "Muta kanguke mashi! Mugwete mugaloza Yesu wi Nazareti, ye bitira ku musalaba atakiri hano afuka mira mulolekeze mwenene ho batamulambisire. ⁷Mugendi bwira bigizibwa bage, kuguma nya Petro, ko mira shangwa i Galilaya. Nyi yo munda, yo muga mubonera, nga ko ali mali shangwa mubwira." ⁸Yabo bakazi banya huluka mw'iyu shinda ku mulindi. Kulya bali mali ganganwa bwenene, бага nya juguma nyu kuboha. Nyabo nidaye mundu baka bwira hanyanya lyu boba. ⁹Iri Yesu akaba mira fuka sheshezi kumukya lusiku lwi yinga anyatangi shangana Maryanu wi Magadala, ulya kahuvwa mo mihusi rinda. ¹⁰Maryamu anyagendi bwira balya boshi baligwete bagota nya Yesu kaguma, banya likigwete бага mulilira. ¹¹Iri bakuvwa'umwazi ko Yesu akola mugumana, nya ko Maryamu mira, mubona, batanya gutwaza. ¹²Hanyuma, bishazi babiri mwa bigizibwa ba Yesu baligwete бага genda mandalo, Yesu yenene anyaba yali kola gindi gindi. ¹³Yabo bombi'ri ba manya ko yehe banyagendi bwira birabo kiryakaba kuko yabo birabo, batanyemera. ¹⁴Habuzinda, Yesu anya shoshokera bigizibwa bag'ikumi nya muguma bashazi baligwete bagalya. Anyaba kanukira, mbu batali bisire ko Mungu bwemere, banya kayusiz'imitima yabo. Kulya bandi bali mali bona kw'akafuke mwa bafwire, ti bohe banya lahira mbu Yesu atafusiri mwa bafwire. ¹⁵Yesu anyabwira bigizibwa bage, "Mugende mukati li kihugo kyoshi nyu kwigiriza kira mundu mwazi mwija. ¹⁶Yabo bandu, iri batangemera, бага twirwa lubaja ko bahanwe. Ti kazi bagemera, бага dubikwa bohe, бага nya kululwa. ¹⁷Nya bagemer'inyazi mija, bagijike kweresanya bino byereso. Bagiji ke hivwa mihusi (bazimu) mwa bandu kw'izina lyani. Bagiji nyake deta kwi zindi-zindi ndeto. ¹⁸Nya kiri banga gwat'injoka bagaba бага bika maboko kwa balwazi, yabo balwazi banyake kira. ¹⁹Nahano Yesu, iryakus'uku bwira bigizibwa бага kuko, anyalengezibwa kugenda mwi gulu, anyagendi budatala luhande lu lulyo lwa Mungu. ²⁰Yabo bigizibwa бага, banya kugenda bagalenga kira myazi mija Nahano Yesu, aligwet'agabakola mo anyake beres'ukuli kwi binwa byabo. Nyu ku ke beresa mwi litangaza.

Luke

Chapter 1

¹Kulya bandu bingi bakabika maboko gabo kugira nyu lukenge iyo myazi ikakoleka ho tushambira, ²nga ko baka tubwira balya bali ba subura abakabibona, nya bakozi ba yikyo kinwa kulyokera butazi. ³Nani, nyabona kwakine, hanyuma lyu kulondekereza ukuli hanyanya lya bino bindu kutondera ubutondero bwa libyo, nikusarangire byo nga ku bishimbulira, mukengwa Teofile, ⁴lyu manyirira ukuli kwa migirizo kazi gukahewa. ⁵Bishazi bya Herode,mwami wi yudea,hali musingi muguma u wali ke buziwa Zakaria, wu luzi lwa Abia, mukage ali muguma wa banyere ba Haruni, anyali buziwe Elizabeti. ⁶Bombi babili bali bandu bu'kuli imbere lya Mungu,nyu kwi kenga buzira kasitaza mwi migako yana wetu . ⁷Batali gwete umwana kulya Elizabeti ali mugumba,banyali kola bombi bashaja. ⁸Bikaba bishazi agwetetagagira mukahua gwage gu busingi nga ko lwali ulusiku lwage lukukala, kwingira mwi shengero. ⁹nga ko migako yu busingi iri mu kufuhiriza mavuta gu uvumba. ¹⁰Nyi ndeko ya bandu bali imbuga bagwete bagikumba, bali mwa mahuno, bishazi buku fuhereza mabuta gongo gi uvumba. ¹¹Anyashoshokelwa nyu muganda wa nawetu, imazire mu lulyo lu lungetenge lyu kufuherezako. ¹²Lyo Zakaria akamubona anagongomwa,anyaboha. ¹³Ti, ulya munganda anyamubwira, utabohe, Zakaria kulya, mahuno gabe guvina kandi mukago Elisabeti agakulutira mwana mushosi. Ni zina lyage agabuzibwa Yohana. ¹⁴Nyabe ngaba nyu busime nyuku shambala, nya banda bingi bagasima banyanya lyu kubutwa kwage. ¹⁵Kulya agaba mukula imbere lya nawetu. Atagizi kenwa mavu,iri kandi kandi byoshi lyu ku lalusa,agaba yuziwe mMutima Mweru anyakiri mwi zimi lya nina. ¹⁶Agiji deta bana b'israeli bingi imbere lya Nawetu, Mungu wabo. ¹⁷Agiji shomola imbere lya Mungu nyu mutima nyi misi ya Eliya, lyo badeta mitima ya babusi imbere lya bana nya batengu mu bwene bwa alya bukuli, lyo bengerekezeza Nawetu bandu abumenene. ¹⁸Zakaria anabira muganda, Biki ibigaba kamanyiso? Kulya niri mushaja nya mukanye akola nyi myaka yu bushaja. ¹⁹Munganda anyashuza, "Nye Gabriel, nyakekwimanga imbere lya Mungu. Ndumirwe gu bwire, nyu ku kubwira guno mwazi mwija. ²⁰Lolekezagya,

ugaba kavuma, utaganyiji deta kuhikwira bino bindu bikoleke, kulya utemera binwa byani, ibakoleka ku bishazi byage.²¹Lolekezagya, bandu bali ke lindira Zakaria, banyasomerwa nyu ku kereza kwage mwi shengero.

²²Lyakahuluka, ali kavuma nyu kwabirwa kubadesa, banyabona ko abona bwigire(hali byeresibwa) mwi shengero anyagenderera kubadesa bga kavuma. ²³Lyo siku zage zingolezi zarira anyashibanya ashubir'imwage.

²⁴Butakya butira, mukage Elisabeti anyahék'izimi, anyibisha myezi tano anyadeta. ²⁵Lo lukogo angolera nawetu mwa zino siku andolekeza andyoshi shoni imbere lya bandu. ²⁶Mwezi gwa kalindatu muganda Gabriel anya tumwa nya Mungu mwa kaya ki Galilaya, akabuziwi Nazareti, ²⁷Imbere lya munyere utashulagi shulehwa wi nyumba ya Daudi ubizibwe Yusufu. Izima lyuye munyere alibuziwe Mariamu. ²⁸Muganda anyingir'imwage anyadeta, "Nakulamusa, wu kahewa lukogo, Nawetu ali kuguma nya weyuye. ²⁹Mukosomerwa nyu ku somerwa nya yikyo kinwa, anyibuza nguno musingo uguli nga kute. ³⁰Muganda anyamubwira, "Utabohe, Mariamu, kulya wabona lukogo imwa Mungu. ³¹Lolekezagya, ugahekizimi, kandi ugabuta mwana, ugiji muhez'izina lya Yesu.

³²Agijiba mkulu kandi agiji beziwa mwana wulya ul'inyanya bwenene, nya nawetu Mungu agiji muheza bifumbi lya Daudi, ishe. ³³Agiji kwimira nyumba ye Yakobo myakula, nyu bwime bwage butagujiba nyu buzinda. ³⁴Mariamu anyabwira muganda, "Kute yibyo byokoleka, kulya ndijirwi mushosi?" ³⁵Muganda anyamushuza, "Mtima mweru agija hanyanya lyabe, nyi misi nyu buhashe buye uli inyanya bugakuwika nyi kizuzu lyage. kyo kyatuma mwana mushuke ugabutwa imwabe agabuzibwa mwame wa Mungu. ³⁶Kandi, lola, mwene wenu Elizabeti nyahe alizimi lyu mwana mushosi mu bushaja bwage, nya guno mwezi guli gwa kalindatu imwage ye walibuziwe mugumba. ³⁷Kulya ndakyo kinwa ikita heshekeni imwa Mungu. ³⁸Mariamu anyadeta, lolekeza nye nyiri mukozi wa nawetu, kube kuko imwani nga ko wadeta. Lilyo lilyo uye muganda anyigendera. ³⁹Ko kuko, yibyo bishazi Mariamu anyagenda duba duba bande zi bihugo bo migazi, mwa kaya kaguma ki Yuda. ⁴⁰Anyigira mwi nyumba ya Zakaria anyalamusa Elizabeti. ⁴¹Bikaba bishazi Elizabeti akuvwa yugo musingo gwa Ibrahimu, hyana kyali mwinda kyanashangaza yuno mwi zimi(bunda) lyage, Elizabeti anyuzibwa mutima mweru. ⁴²Anyi deta kwizu lingi, nyu kutwisa mbu ugashanirwe weyuye hashambira bakazi, nyaye mubuta wi lunda lyabe agashanirwe. ⁴³Kute bya mbikira kute kino kinwa lya nina wa nawani anyijire nye?

⁴⁴Kulya lizu lyu kukerera kwabe lya lingira mwa matwiri gani, mwana wa kalenga anibalala(juguma) nyu busime mwinda lyani (mwi mbinda lyani). ⁴⁵Agashamire uy'ukumera, kulya ligakoleka bya ka wirwa nya nawetu.

⁴⁶Mariamu anyadeta, "Mutima gwani gwigana nawetu. ⁴⁷Nyu mutima gwani gwaba nya magene hanyanya ya Mungu mukuluzi wani. ⁴⁸Kulya abona kudekerera kwa mukozi wage ko nya kuko, lolekeza, kulyokera zene, mibulo yoshi igiji ke mbuza ukagashanirwa. ⁴⁹Kulya, wi misi angolera bindu binene, ni zina lyage lili lishuke. ⁵⁰Ni mbonga zage zakelama mubuto nyu mubuto kwa balya bakemwikumba. ⁵¹Agira misi ku kuboko kwage ashaba blya abengwete bukangate mu nzaliro zi mitima yabo. ⁵²Ahirimya lakulu mu bifumbi byabo byu bwami, nya balya bu ku dekerera abateramiza. ⁵³Bishali akabi gusa mija, nya bagale akalahirwa maboko busha. ⁵⁴Akatabala Israeli mukozi wage. ⁵⁵Nga ku kabwira bishe wetu, Ibrahimu nyu mabuto gwage kuhikira myakula. ⁵⁶Mariamu anyabera nyaliye nga miez'ishatu, hanyuma anyashulanya(galuka) kugend'imwage. ⁵⁷Bikaba bishazi byu kubuta kwage Elisabeti bya kwira anyabuta mwana mutabana. ⁵⁸Bikalanwa bage nyi balya bi kondo lyage banyuvirwa mbonga zage, banyasima, nya magene haguma nyaliye. ⁵⁹Lwanyaba lusiku lwa munane hanjiji kembula mwana, banyalozi muha izina lishe lya Zakaria. ⁶⁰Nina anyashuza nyu kudeta. "nanga, kutali kuko, ti, Yohana abuzibwe." ⁶¹Banyamu bwira, ndaye mundu mwikondo lyabe ubuziwe kuko. ⁶²Banyakemi, ishe lya banyama ka nga mu kuza. ⁶³Anyifija ahewe i kibao, anyasaranga mbu, izina lyage ye Yohana benyasomerwa boshi. ⁶⁴Haho hao kanwa kage hanyashwekulwanyu lulimi lwage geke, anyatondera ku kuza Mungu. ⁶⁵Banyingirwa nyi kyoba boshi abali ke kota hasi nyalibo, nya yibyo bindu byanyalabwa mwi kihugo kyoshi kyi migazi nyi minani yu bu Yahudi. ⁶⁶Nya boshi bakabyuvwa banyakebibika mu mitima yabo, nyu kudeta uno mwana agabali mwana muki? kuly kuboko kwa Nawetu kushuba kuguma nyalihe. ⁶⁷Nya Zakaria ishe anyi juzibwa mutima mweru, anyi lagula, nyu kudeta. ⁶⁸Iganwe Nawetu, Mungu wi Israeli, kulya ijira bandu bage, nyu ku hoshekulisa. ⁶⁹Atwimangiza nguliro yu bukuluzi mu luzi lwa Daudi, mukozi wage. ⁷⁰Nga kwa deta kulyokera mira kwa kanwa ka mulagu wago mushuke. ⁷¹Tukululwe nya bagoma betu nya mwamaboko gako boshi abatushombire. ⁷²Lyo abonera mboga bishe wetu, nyu kukengera kiragane kyage kishuke. ⁷³Kiri angaba akarapira Ibrahimu, ishe wetu. ⁷⁴Kwa gatutahala twe tukululwe mwa maboko ga bagoma betu, nyu ku ki mwikumba bugira kyoba, ⁷⁵Mu bushuke nyu kuli imbere lyage siku zoshi. ⁷⁶Nabe, mwana, ugabuzibwa mulagu, ul'inyanya, kulya ugikangi mbere li langa lya Nawetu, lyu mukungira njira zage. ⁷⁷Umanyise bandu bage bukulule, mukati lyu ku kogwa mabi gabo. ⁷⁸Kwi njira zi mbanga za Mungu wetu, munalizo byenge ikilyosire inyanya kyatukihira, ⁷⁹Kulomeseza balya abali mu kizizi ni kizuzu kyu lufu, nyu ku gendesha magulu getu mwi njira yu mutula. ⁸⁰Uye mwana anyangederera, kukola nyu kula nyi misi mu mutima. Anyi bera mwi mbinga(nderenganya) kuhika bishazi bya kiyerera ya ba Israeli.

Chapter 2

¹Yizo siku kaisari Augusto akohana mugoko, kudeta bandu boshi basarangwe mu kihugo kya barumi. ²Nguro guli mugaja mutazi uguka girwa bishazi Krenio ali mwami wi shamu. ³Kira mundu alikigend'igirira risanzani imwabo mund'akabutirwa. ⁴Kyo kyaluma Yosefu anyaterema kulyoka kaya ki Nazareti akali i Galilaya kugenda i Buyahudi, kuhikirira i Bethelehemu, kaya ka Daudi, kulya ye ali wi kondo li nyumba ya Daudi. ⁵Akagend'uyo kugira risanzima kuguma nya Maria, yali tizize alikola mwimishi kandi arizimi. ⁶Lyo bali i Bethelehemu bishazi bya Maria byu kubuta bya mahika. ⁷Nyaye anyabuta mugala wi fula anyamwika mu mironde yaba kalenge nyu ku mu gwejeza mu mukonge gu ku lira mo ngavu, kulya ndakyo kiziki kyali ho mwi nyumba zu kuhandisa abageni. ⁸Mwa mararo giyo mwari bangere li bibuzi, abali kelanga nyu kulagira bibuzi byabo bushigi. ⁹Liguma lyoke, muganda wa nawetu anyashosho kera, nyu bulangashane bwa nawetu bwanyalomesa mbando zote, banyingirwa nyi hyoba. ¹⁰Ti muganda anyabawira mutobahe, lolehezagye nyibaditire, mwazi mwija gwa magene ugagabe gwa bandu boshi. ¹¹Zene mwa kaya ka Daudi habutwa mukuluzi, ye Kristo nawetu. ¹²Bino byo bigaba kamanyis'imwenu mugashanga kalenge karwisirwe mironde ya kalenge, anyagwejeziwe mu mukenge gu kulira mo ngavu. ¹³Lilo lilyo hanyashoshokera ndeko nene ya baganda bi kungula kuguma nyuye muganda, bagwete bagi gana Mungu nyu kudeta. ¹⁴Iganwe Mungu i kungula, nya hono mu kihogo habe mutula kandu akemera. ¹⁵Yabo baganda lyo bakalyoka nyi kwigender'i kunguba, balya bangere banyabuzanya bonene ku bonene, "Tugend' i Bethelehemu kulolekeza bino bindu bi kusomeza i byatuhikira, byo nawetu atubwira myazi yage. ¹⁶Lilyo lilyo hanyagenda duba i Bethelehemu, banyanga Yosefu nya Mariamu nyulya mwana ma kalenge agwejeze mu mukenge gu ku lisiza mo ngavu. ¹⁷Lyo bakabona uye mwana banyahiziza babusi byo bawirwa hanya lyage. ¹⁸Boshi abakuvwa ino nyazi banyasomerwa nya yibyo balwirwa nya yabo bangere bi bibuzi. ¹⁹Ti Maria anyakebika bino binwa byoshi mu mutima gwage nyu ku ke bi lundubula. ²⁰Balya bangere banyashubanya, nyu ku kuza nyu ku tundurika Mungu kwa yibyo byoshi bawirwa nyu kuvwa. ²¹Lyo siku munane zikakwira, lyo byali bishazi byu ku kembulwa kwage uboshosi, anyabuzibwa Yesu, izina akahewa nyu mugandi ilyatijil'izini(atiji girwi izini). ²²Lyo bishazi byage bi kukyesibwa bikakwira, nga ko migako ya Musa yalidesire, Maria nya Yosefu hanyagendana mwana i Yerusalemu, lyo bamutanga i mwa nawetu. ²³Nga ko byali sarazirwe mu migako ya nawetu, kudeta, "Yesi mwana wifula agatangwa imwa nawetu". ²⁴Nyu kutanga mbero nga ko bakadetwa mu migako ya nawetu, "Tunyonyi tubiri twnjiwa, iri njiwa ngazi nyi njosi zibiri zibiri." ²⁵Hali lalangi mundu mugum'uyo Yerusalemu ibuzibwe Simeoni, umwali mundu wu kuli kandi wu kwi kumba Mungu, uwali kelindirira mbolezi zi Israeli, handi mutima mweru gwali hanyanya lyage. ²⁶Mutima mweru, akiyeres'imwage nyu ku bwira kwa tagijifa atanyabona Kristo nawetu. ²⁷Simeoni mu ku mongorwa(anyeresibwa) nyu Mutima Mweru, anyagenda mwi shengero. Lyo babusi bakadeta mwana lyo agirwa ko migako yali desire. ²⁸Lyo lilyo Simeoni anyagirisa mwana mwa maboko gage nyu kwi gana Mungu anyadeta. ²⁹"Nawetu nahano, nga kukalaganya, ka wemeraga mukozi wabe ngederage nyu mutula. ³⁰Kulya masugani gabona bukuluza bwabe. ³¹Bu ka bika gerere imbere lya masu ga bandu boshi: ³²Kyenge hanyanya li bwigire mwa bana birongo nya hanyanya li bulangashane mwa bandu babe Israeli. ³³Nyage Yosefu nya nima wu mwana hanasomerwa kwa yibyo ibikadetwa hanyanya lyu mwana. ³⁴Munyuma Simeoni anyabagashamira, anyawira Simeoni nina, "Uno mwana abosikwe hanyanya lwi kwi manga nyu ku hirima kwa bali bingi mu Israeli kigaba kosomeza kyo kigahizibwa nya bali bingi hanyanya lyage. ³⁵Lyo misaliro ya bandu bigi ibishurwa. ³⁶Geke hali mulagu muguma mukazi mwi shengero izina lyage ye ana binti Fanueli, wu mulala(ikando) lya asheri alikola mushaja bwenene, akalama nyiba miak'irinda nyabo iba anyafa. ³⁷Kuko ali mukanakazi wi myaka makuni gali munane nine. Ye atali ke lyaka yumo mwi shengero bushigi nyu mushi, tyali ke kwi kumba Mungu , mu kulahira biliwa nyu kuhuna. ³⁸Yibyo bishazi, ana anyij'i kuza(anyatondera kukuza), nyu ku hana mukongwa i mwa Mungu nyi kudeta mwazi guye mwana mwa bandu boshi abalike lindira ku kululwa kwi Yerusalemu. ³⁹Lya Maria nya Yosefu bakamalirabyoshi ibyali kumenene bigirwa nga ko migakw'idesire, hanyagaluka ibaya, imwabo i Nazareti iyo mund' i Galilaya. ⁴⁰Nyaye mwana anagenderera kwijula bwenge, lukogo lwa Mungu lwali hanyanya lyage. ⁴¹Kira Maria nya Yosefu bali komere kand'i Yerusalemu ku mushambiro gwi Pasaka. ⁴²Lyo Yesu alikola nyi myak'umi nyi biri banyaterama ku gi ngenda nga ko yali ngomerezi yabo. ⁴³Lyo mushambiro gukasira Maria nya Yosefu hanyashubanya gira bafuluk'ikaya, mwa yuko kufuluka kwabo, kwiji Yesu asigala i Yerusalemu buzira bohe kumanya. ⁴⁴Misaliro yabo mbu Yesu afuluka nya bandi abalikeliyoka yu mushambiro gongo mukwiji, lola kuya mwana atabali mo, mira banyagenda kigendo kyu lusiku luguma. Banyatondera kumuloza mwa bandu likondo lyabo nya bira ti batakamuna bona. ⁴⁵Lyo bakamugosha banyagaluk' i Yerusalemu, kwali kumuloza naho. ⁴⁶Hanyuma li siku zishatu hanya mushaga mwi ngombe, abudetere hashambiro bigiriza bi migako, agwete agabwiriza nyu kubabuza nabizo. ⁴⁷Boshi abakamuvwa banyasomerwa nyu buhashe bwage bumene buvwa duba, nya mashuzo kazi gali ke

shuza.⁴⁸Yusufu nya Maria nina lya bakamubona banasomerwa. Nina anyamubuza, "Mwana wani, kute kuno watugirira(kolera)? Twe, nye n'yisho twakuloza nyi ngamigani nene".⁴⁹Yesu anyabawira , "hanyanya li biki kunduza? mutamanyirira ko byumenene nyibe mwi nyumba ya Baba yangu?".⁵⁰Ti bo batakamanyira yibyo binwa abawira ko kudeta kute.⁵¹Lilyo lilyo, angandagaba nyalibo kugaruka i Nazareti, nyaye ali ke kuvwa babusi bage anyakebika yibyo banwa byoshi mu mutima gwage.⁵²Nya Yesu anyagenderera kukula mu mujuja nyubwenge, mu ku simisa bandu nya Mungu geke.

Chapter 3

¹Mwaka gwikuminya katana bishazi Kaisari Augusto, bishazi mwimangizi Pontio Pilato ari kwimangire bu Yahudi, Herode nyaye mwami wi Galilaya, mwene wabo Tilipo, mwani wi Iturea nyi kihugo kyoshi, ki Trokoniti, nyi Lisanía Mfalme wa Abilene, ²Bishazi byu bungingi bunene ba Anasi nya Kayafa, mwazi gwa Mungu gwa nya muhikira Yohana, mugala Zakaria, mwi mbinga(nderegenye). ³Anyahika kihugo kyoshi kya hasi nyi yordani, agwete agiriza ukuba tizibwa(kududubikwa) kwi kurega ukugadeta kukogwa mabi(byaha), ⁴Nga ko bakasarangwa mwi buguli binwa lya mulagu Isaya, izu lyu mundu ugwet'ugalira mwi nderengeny, mukunge njira ya nawetu, mugolole njira zage. ⁵Ndeka zoshi zigijuziba, nyi kira mugazi nyu mumana gugandagazibwa, ahaka hongoka, hagakungwa nyu ku gololwa, ⁶Nya boshi ba magala bagabona bukuluzi bwa Mungu. ⁷Ko kuko akarwira mushabira ya balya balikemungederera ababatize(abadudubike), emwee ibuta linjoka, nyande ukababwira mushaze bute ubagija. ⁸Ko kuko, muhese nahu agumenene kwi rega, mutanyatondere kudeta mwi mitima yenu, tugwete data, ye Ibrahimu, kulya nyabawira ko kulengera gano mabwe Mungu angilozozo Ibrahimu mo bana. ⁹Kukuno, hashu mira yabikwa hamasima lyu tuti, kati koshi akagaha nyu kubuta mahu mija kagatwiwa nyu ku bikwa mu muliro. ¹⁰Iyo ndeko ya bandu yanamubuza gya, tugirage kute. ¹¹Anyabashuza nyu kubawira, ugwete mirondo ibiri aheze mirage utagweti, nyu gwete biriwa agire kuko kuko. ¹²Babuguzi bi faranga(njuma) nabo bayiji batizibwa(kududulikwa) hanyamubuza, mwigiza, tugire kute nyetu? ¹³Anyabarwira, mutabuguze kulenga lugero, nga ko mutabwizirwe. ¹⁴Basura(shangalume) nabo banya mubuga, nyetu tungire kute? anyabawira, mutabulibuze mundu, tiri kandi muta shongerere mundu u bushumi, kandi musirokwe nyu luhembo lwenu. ¹⁵Ko kuko, bandu lyo bali kilindilira biki ligaba, boshi mukusalira salira mwi mitima yabo myazi ya Yohana, mbu kwanga nyaha ye Kristo, ¹⁶Yohana anyabashuza(anyababwira) boshi, ukuli nye nyababatiza(nyabadudubika) kwa meji, ti hijiri mundu wi misi kulima nye, ye ndagashwekula kiri i miguzi yi birato byage, yehe agabatizo(agabadudubika) ku mutima mweru nyu ku muliro. ¹⁷Agwete lwibo maloko gage, agashuka nyu ku kyesa, ti geke kubika haguma i ngano mu mugoo gwage tya gakyu byula byage ku muliro nyi ngulumira itangazimwa. ¹⁸Ko kuko Yohana ali ke hala mwazi mwija mwa handu, nyu ku ba balira gandi migirizo mngi. ¹⁹Ti Herode lya ka kanukirwa nyalije hanyanya lya Herodia, muka mwene wabo, nya mabi goshi akagira Herode, ²⁰Anyogera nya lino hanyanya, li byoshi, anyamushweka Yohana mu nyumba zu kushwekerana mo(gereza). ²¹Lyo bikahika bishazi bandu boshi mira babatizilwa(dudubikwa), nya Yesu nyaye mira dudubikwa, nyaye anyahuna, nguba zanyiguka. ²²Mutima mweru gwa na shonoka hanyanya lyage nga njirwa(kahumba), izu lyanyalyok'i kuguba, we uli Mwana wani, musimwa, nzimisizwe nya we yuye. ²³Nya Yesu yenene bishazi akatondere kwigiza, ali gwete i myaka nga miaka makumi gashatu, nyi salilirwa kuba mugala Yosefu, wa Eli, ²⁴Na Mathati, wa Lawi, wa Melki, wa Yana, wa Yosefu, ²⁵Wa Mathati, wa Amosi, wa Nahumu, wa Esli, wa Nagai, ²⁶Wa Maathi, wa Matathia, wa Semei, wa Yusufu, ²⁷Wa Yoana, wa Resa, wa Zerubabeli, wa Shealtieli, wa Neri. ²⁸Wa Melki, wa Adi, wa Kosamu, wa Elmadamu, wa Eri, ²⁹Wa Yoshwa, wa Eliezeri, wa Yorimu, wa Mathati, wa Lawi. ³⁰Wa Simeoni, wa Yuda, wa Yusufu, wa Yonamu, wa Eliakimu, ³¹Wa Melea, wa Mena, wa Matatha, wa Nathani, wa Daudi, ³²Wa Yese, wa Obedi, wa Baazi, wa Salmoni, wa Noshoni, ³³Wa Aminadabu, wa Aramu, wa Heroni, wa Peresi, na Yuda, ³⁴Wa Yakobo, wa Isaka, wa Ibrahimu, wa Tera, wa Nahori, ³⁵Wa Serugi, wa Ragau, wa Pelegi, wa Eberi, wa Sala, ³⁶Wa Kenani, wa Arfaksadi, wa Shemu, wa Nuhu, wa Lameki, ³⁷Wa Methusela, wa Henoko, wa Yaredi, wa Mahalaleli, wa kenani, ³⁸Wa Enoshi, wa Sethi, wa Adamu, wa Mungu.

Chapter 4

¹Yesu ali mari keijura Mutima mweru, anyagaluka kulyok'i Yordani anyarisibwa(anyabwirwa) nyu Mutima Mweru agendi mwi nderegenye (mwi mbinga), ²Handu ali ki gerekwa nya muzimu siku makumi gane. Yizo siku atali kyelya nyu kunwa, hanyuma lya yizo siku anyuvwa mwena. ³Muzimu anyamubwira, "Iri we uli mwana wa Mungu, buiraga gano mabwe gabe mukate." ⁴Yesu anyashuza anyamulira, "Bisarazirwe: Mundu atalamiri ku mukate naho" ⁵Ibilisi(muzimu) anyamutwala ku mugazi mule anyamwelesa mami goshi gi kihugo kwi kishazi kiguma. ⁶Anyamulwira, "Ngaluka buhashe hanyanya lya gano nanii nya mija gage goshi, kulya gakabikwa mwa maboko gani nani nyanga heza yeshi nzimire(ndozize). ⁷Ko kuko iri ugandundulika, kwi kumba, kunwukamira nyu kwimba nye, byoshi bigaba byabe." ⁸Yesu anyamushaza, "Bisarazirwe: Wikumbe Nawetu Mungu wabe nyu ku mu kolera yenene nahe." ⁹Hanyuma ibilisi muzimu anyamutwala i Yerusalemu, anyamubika hanyanya li kisika(munara) mule gwi ngombe anyamubwira, "Iri we Mwana wa mungu, wikabule hashi kulyoka hano, ¹⁰Kulya bisarazirwe, Agawira baganda bage bakulange, ¹¹Nabo baga ku lengeza mwa maboko gabo lyutiji sitara magulu gabe kwiwe." ¹²Hanyuma anyashuza, "Bidesirwe utagereke Nawetu Mungu wabe." ¹³Lyo muzimu akamalira migereko yoshi kwa yilyo bishazi, anyalikula Yesu kuhikirira hindi bishazi i byumenene. ¹⁴Hanyuma Yesu anyagaluka i Galilaya, ali iijurire misi yu Mutima Mweru, nayo myazi yage yane nera hande zoshi zi kibaja nyi mwa matambi tamba gage. ¹⁵Anyatondera kwigiza mwa ma sinagozi gabo, kira mundu anyamwigana. ¹⁶Yesu anyagendi Nazareti, munda akalelewa sinagogi nga ko yali ngomerezi yage abyimanga asome, ¹⁷Nyage anyahewa ibugu lya mulagu Isaya, anyakigula nyu kushanga ho handisirwe. ¹⁸Mutima gwa Nawetu guli hanyanya lyani, kulya anjiga mavuta kwigiriza bahene mwazi mwija. Anduma kubalira abashwesirwe, hanyanya lyu kushwekulwa kwabo, nyi bihofu kubona kwabo kandi, kuheza luhuma abakabonerwa, ¹⁹Nyu ku bala hanyanya lyu mwaka gwa Nawetu ugwezibwe." ²⁰Hanyuma anyashweka kitabu(i bugu) anyagalulira mukozi anyabudatala, bandu boshi abali mu sinagogi banyamukunulira masu. ²¹Lilyo anyatondera kubawira, "Zene kino kinwa kyakoleka munagwete muguvwa." ²²Boshi abali hali banya mukuzanyu ku somerwa nyi binwa byage ibyali kwijwire lukogo, banyabuzanya, "Kuno atali mwana wa Yosefu." ²³Yesu anyamuwira, "Ko kuko, migiji ki deta guno mugani, Mufumu wikize wenene, muganyiji bwira: gira hano hamwenu bilya tuvwa wagira i Kapernaumu." ²⁴Tya nyongera ukuli, "Ndaye mulagu uwake kwemerwa mwa kaya kage. ²⁵Nyabawira kwi kuli, hali bakana kazi bingi mu Israeli bishazi bya Eliya, lya nguba ikashwekwa imyaka atu nyi miezi ndatu kandi hanyali mwana munene mu kihugo (hano hashi). ²⁶Nya Eliya atakatumwa mu kiri Muguma wabo, ti mulya mukana kazi Muguma wi Sarepta mwi kihugo ki sidoni. ²⁷Kandi hali bandu bingi bi bibembi bishazi byu mulagu Elisha, ti nday'ukakyesirwa ti Naamani, mundu wi Shamu." ²⁸Banya kumira boshi abali mwi sinagogi lyo bakavwa yuko. ²⁹Banyahuluka banya mutwala imbunga lya kaya kuhika hitwe lyu mumana u gwali yaho yako kaya kaliku basirwe ko, lyo bamukabulira hashi. ³⁰Ti yi anyalanga lenga ho bashambira, anyigendera. ³¹Anyadagala kuhiki kaya ki Galilaya, anyamubwirira u lusiku lwi sabato(lwa kasiku). ³²Banyasomerwa bwenene, kwa migirizo gage, kulya kinwa kyage kyali nyu buhashe. ³³Nya yumo mwinda li sinagogi mwali mundu uwali kujure Mutima gwa bazimu, anyamama kwizu lingi, ³⁴Nyu ku deta, "Leka! Biki biri ho tushambira, Yesu kutushereza? Mushuke wa Mungu." ³⁵Yesu anyamushenya, anyadeta, "shweka kanwa, umulyoke mo!" Lilyo lilyo yugo muhusi(muzimu) anyamuhibinya hashambira bandu, anyamulyoka buzira kugira kandu abi imwage. ³⁶Kisomeza kyanyabagwata boshi, banyabwirana nyu ku deta, "kiri kinwa kiki kino, kulya agwete agabwira bazi mu ku buhashe bunene, nabo banalyoke." ³⁷Myazi yage yanenera hoshi kibaja(kihugo). ³⁸Anyalyoka mwi sinagogi, anyigira mwi nyumba ya Simoni, nina wa mukage, alilwazire namushuma munyemu anyahuna hanyanya lyage, ³⁹Anyimanga habutambi lyage, anyashemba ulya nyamushuma, anyamuleka, lilyo lilyo anyamugenda anyabakolera. ⁴⁰Bishazi izuba lyali mali kulubira, boshi abali nya balwazi babelulukene banyabadeta imwage, anyagolola maboko hanyanya lyabo anyabakiza. ⁴¹Bazimu banyalyoka bandu bingi, nyu gend'abagamama. ⁴²Shezi makyera kyera, Yesu anyagenda a habishamire. Bandu bingi banyakemuloza handu hoshi, lyo bakamubona banyolizi muhangarika atagende. ⁴³Ti te anyamuwira, bimbimire kubala mwazi mwija zu bwami kwa Mungu nyu mu tundi ywaya geke kulya hanyanya lya zibyo kyatuma ngija. ⁴⁴Nyage anyagenda kubala yugo mwazi mwija mu ma sinagogi gi bu Yahudi.

Chapter 5

¹Lusiku luguma Yesu alikwimazire hasi nyi ziba li Genezaret, lyo bandu bingi hali hayo bagwete bagasindana, kandi bamososire lyo buvwa mwazi gwa Mungu, ²Anaybona bwato gwa zibiri izi jizirwe i mutazi, yaho bavubi bali ke shuka tusira twabo. ³Anyigira mu bwa Buguma u bwali bwa Simeoni, anyamuhuna agereze bwato hinini mwa meji kulyok'imutazi. Hanyuma lya yaho anyo budatala nyukutondera agigiza anyali yumo mwinda li bwato. ⁴Lya kusa kudeta anyabwira Simeoni, "Shengenezagya bwato ma meji, hanyuma mwanda gaze tusira twenu, muvube iki." ⁵Simeoni anyamushuza, "Nawetu, twavuba bushigi boshi ti ndabyo twashula, ti kwi kinwa kyabe ngandagaza tusira." ⁶Lyo nyabo bagatwa ndagaza tusira twabo, hanya shula iki nyugi bwenene, tusira tusira twabo twanjijura twanatondera tugadatuka. ⁷Banakema bavubi birabo mwa yubo bundi bwato lyo biji batabala. Banyija, banyijuza yizo bwato zoshi zibiri ifi(samaki) kuhikirira lwato zikola mu ku lozi hangatira, nyu ku kulubira. ⁸Simeoni Petro, lyakabonayuko u kwija, anyafukama mwa magulu ga Yesu myu ku mu bwira, Nawetu, ulyoke hondi, ⁹Kulya ye na bavubi birage bakasomerwa bwenene nyifi(samaki) kuba nyingi. ¹⁰Kuko kuko birange nya Simoni, bo ha Yakobo nya Yohana, bana ba Zebedayo, banyasomerwa nyabo geke nya yuko. Lityo lilyo, Yesu anyawira Simoni, "Utakaboho, kulyokera zene ugaba muvubi wa kandu." ¹¹Lilyo banashegeneza bwato zabo imutozi li kiyaja, hanyasiga kira kindi nyu kumushimba. ¹²Yesu lyali mwa kaya kaguma mwa yuto twaya; hali mundu muguma mubembi, nyaye lyakamubona uye mundu anyi kabula hashi nyu ku fukama, anyamuhuna nyu kudeta, Nawetu ukaloza wangagyesa. ¹³Yesu anyagolola kuboko kwage nyu kudeta, Nyaloza; ukyesibwe. Lilyo lilyo bibembi byage byanyamulyoka. ¹⁴Hanyuma anyamuwira atabwire mundu yeshi. Ti anyamubwira gendi wi yerese ya bagingi, unyanyatange ku ku kyesiwa kwabe nga ko Musa akadeta bube busubura imwabo ko wakyesiwa. ¹⁵Munyuma myazi hanyanya lyage yanya yanashabulikana nyu kuviwa handu hingi nya bandu bingi banyakemwijira bamuvirize nyu ku kizibwa malwazi gabo. ¹⁶Ti ye ali keshogoka agende mwi mbinga(nderegenye), lya gendi huna. ¹⁷Mwa yizo siku, hanyaba ulusiku Yesu ali ke kwigiriza, bafarisayo nya bigiriza bi migako bali yaho bagalyoka mu twaya nga Galilaya, nyu Buyahudi, nyi Yerusalema; nyu buhashe bwa Nawetu bwali ke boneka mu ku kiza bandu. ¹⁸Lolekezagya ko hali bandu abali betwire mundu wa malebera, mu mbikirizi yu ku mubikiriz'imbele lyage. ¹⁹Lyo bakagosha ho bamubika hanyanya lya bandu kuba bingi yumo mwinda, banyaterama inyanya li buliti nyu ku muleza hashambira ibiriki nyu kumwandagaziza imbere lya Yesu yumo mwinda'ali. ²⁰Lyo Yesu akabona bwemere bwabo, anyamubwira, Ee mwira wakogwa mabi gabe. ²¹Bandisi nya bafarisayo banyatondera ku salira nyu ku kaja yibyo binwa banyakedeta, ali nyanduno ugwet'ugadeta binwa byu ku duka(byutumeneni)? nyande u wanga koga mabii ngatali Yesu yenene? ²²Ti Yesu, anyamanya nyifijo zabo, anyashuza anyabawira, biki mugwete mugibuza mu mitima yenu? ²³Biki i bilelusire, kudeta, mabi gabe gakogwa nyu kudeta, imanga, shomola? ²⁴Ti, lyo mumanya ko mwana wu mundu agwete hano hashi buhashe bu ku koga mabi: nyadeta, agawira ulya mundu wa malebera, imanga, wange ngingo yabe unyanagende imwabe. ²⁵Lilyo lilyo, anyimanga ho bali, anyanga ngingo yage yaligweje ko, nyu ku gend'imwage anyagwet'agakuza Mungu. ²⁶Boshi banyasomerwa, banyakuza Mungu, banyijulwa nyi kyoba, nyu kudeta, zene twabona bindu byu ku someza. ²⁷Hanyuma lya yaho anyalyoka, anyabonubuguzi wi koli, izina lyage ye Lawi, abudetere handu hu ku lyuziza, anyamubwira: njimba. ²⁸Lilyo, anyasiga byoshi, inyimuka(anyimanga), anyamushimba. ²⁹Nya Lawi anyamugirira mushambiro munen'imwage; hanyali babuguzi bi kodi bingi abali budetere bagwete bagalya boshi kuguma. ³⁰Bafarisayo nya bandisi banyakenunguna, banyawira bigirizibwa bage, biki bitumire mugwete mugalya nyu kunwa nya babuguzi bi kodi nya bandu ba mabii? ³¹Yesu anyabashuza nyu kubawira, abali bagumana batangifija mufumu, tyi abangifija bafumu bali balya bandu abalwazire. ³²Ndakiji buza bandu bukuli, ti balya bandu ba mabii, lyo bishobeka. ³³Banyamuwira, bigirizibwa ba Yohana nya ba bafarisayo, bakelahira biriwa bishazi byoshi nyu kuhuna, ti bigirizibwa babe bakelya nyu kunwa. ³⁴Yesu anyabashuza: mwangabwira bira bu muhya mutalye bishazi bali kuguma nyu muhya? ³⁵Ti koke isiku zijire muhya agatwalwa nyu kutaba kuguma nyalibo, lyo bagiji shweka nyu kulahira ibiriwa mwa yizo siku. ³⁶Yesu anyabawira gundi mugani, nday'uwakeshambira kiraka kyu mulondo muhyahya ku kiraka kyu mulondo mukulukulu; kulya akakibika kilya kiraka kihyahya kigasherera kulya mulondo muhyahya gutanga sonerwa ku mukulukulu. ³⁷Ndaye mund'uwakebika divai mbyahya mu bihatwa ibishajire, nyir'yangaba agibika mo, iyo divai inyasherere nyu ku bera yibyo bihatwa nyi divai inya bulagike, ³⁸ti kokekumenene kubika divai mbyahya mu bihatwa bihyahya. ³⁹Nya ndaye yeshi amalinwa divai ndazi uwangasima ijinwa mbyahya.

Chapter 6

¹Lwanaba lusiku lwa kasiku(i sabato) luguma alike lenga mwa ma ndalo gi ngano, bigiriziwa bage banyakegenda bagahulula ngano nyu ku zilya. Banyakizivungira mwa maboko nyi ku zilya. ²Bafarisayo baguma banyakebawira, kute kuno mwagir'ukutemeneni lusiku lwi saboto?³Yesu anyabashuza: ka mutiji mukasoma ko Daudi akagira bishaz'yakuvwa mwena, ye nya kazi bali nyaliye; ⁴anyingira mwi nyumba ya Mungu, anyanga imikati yali yi ndulo anyagirya anyacheza nya babo kazi bali nyaliye. Binyasarazirwe mwi migako ko bagingingi nyaho bo bumenene bagilye. ⁵Yesu anyashubi bawira ko " Mwana wu Mundu ye Nahano wu lusiku lu sabato." ⁶Bikaba lundi lusiku lwi sabato(lwa kasiku), Yesu anyingira mwi sinagogi anyigiriza; mwanyali mundu muguma kuboko kwage kwali kwa malebera. ⁷Bandisi nya balenguzi(mafarisayo) bali ke muhigira, balolekez'iri agakiza mundu lusiku longo lwa kasiku; lyo baloza kinwa kyu ku mushongerera mo. ⁸Tyali kwiji misaliro yabo, anyabwir'uye wali nya malebera gu kuboko: Inamuka wimange yaho mukati. Inyamuka anyimanga bwimanga. ⁹Yesu anyabawira, nyababuzza mwe, kuli kwija lusiku lwa kasiku(sabato) lumenene kugira mija, iri kandi mabi, kukiza mutim'iri kandi kugilibuza? ¹⁰Anyabatolera masu boshi bande zoshi, anyabwira uye mundu, golola kuboko kwabe, anyakugolola; kuboko kwage kwanyaba kugumana. ¹¹Banyagaya,nyu kubuza kute bangagira Yesu. ¹²Mwa yizo siku anyalyoka agenda mu mumana kugendi huna, anyakyesa bushigi boshi agwete agahuna Mungu. ¹³Lyo bwalimalikya, gukola mushi anyu buza bigirizibwa bage, anyalondola ikumi nya ba biri ho bashambira, anyu babuza ndumwa;¹⁴Simoni, ya kaha izina lya kabiri Petro, nya Andrea mwene wabo, nya Yakobo nya Yohana, nya Filipino nya Bartolomayo, ¹⁵nya Mathayo nya Tomaso, nya Yakobo wa Alfayo, nya Simoni ubuzibwe Zelote, ¹⁶nya Yuda wa Yakobo, nya Yuda Iskariote, ulya ukaba mulyalya nyu ku muguza. ¹⁷Anyandagala kuguma nyalibo, anyimanga kuguma naya bigirizibwa bage bingi ahandu hali ndeka, nyi ndeko ya bandu bingi abakalyoka i Buyahudi boshi nyi Yerusalemu,nyu bande zi mitazi yi Tiro nyi Sidoni. ¹⁸abalikwijiri muvwa nyu ku kizibwa malwazi gabo. Nya balya bali libuzibwe nya bazimu; banyakizibwa. ¹⁹Nyi ndeko yoshi yalikelozza umuhume ko, kulya buhashe bwali ke mulyoka nyu ku kiza boshi. ²⁰Anyinamula masu gage anyalolokeza bigirizibwa bage anyadata, muli nyi nama mwe muli bakene, kulya bwami bwa Mungu buli bwenu. ²¹Muli nyi nama mwe mushalisire zene, kulya mgiguta. Muli ni nama mwe mugwete mugalira kulya mugasheka. ²²Muli nyi nama mwe nga bandu banga bashomba, nyu ku ba bola, nyu ku bahiririka, nyu ku kabulira ibuga izina lyenu nga kinwa kibi, hanyanya lya Mwana wa Adamu. ²³Mube nya magene mwa yizo siku nyu ku tanduka tanduka, kulya luhembo lwenu luli lunene i kunguba, kulya bishe wabo bakagirira balagu kuko geke. ²⁴Namabi imwenu mwe mugwete bindu, kulya, kuholezibwa kwenu mira mwakuhebwa. ²⁵Namambi mwe mira mwiguta,kulya mugabona mwena. Nama mbi mwe mugwete mugasheka, kulya mugagira mulambi nyu kulira. ²⁶Mudasirwe mweshi mwe nga bagaba tundirika,kulya bishe wabo bakagirira balagu bu bushumi kuko geke. ²⁷Ti nyabawira mwe mugwete muguvwa, musime bagoma benu, mubakolere mija balya ababagayire. ²⁸Mugashanire balya abagwete babadaka, mugashanire balya aba benezire. ²⁹Uwakubanda mwi tama liguma musolere lindi, nya kazi uwangakunyaga i koti lyabe umuhereze nya kanzu kabe. ³⁰Muheze yesh'ugwe tugakunyaga bindu byabe, utanyaloze akugalulire. ³¹Nga ko musimire bandu babakolere, mubakolere kuko kuko nyenu, ³²Kulya mukasima balya babasimire, mweresa bwija buki? Kulya bandu ba mabi bakesima geke balya babasimire. ³³Nyenu mukabagirira mija balya bakebagirira mija mweresa mija maki? Kulya bandu ba mabi bakegira geke nyabo kuko. ³⁴Nyiri mwangashoza bandu nyu ku langalira luhemb'imwabo, mweresa bwija buki? Kulya bandu ba mabi bakeshoza bandi ba mabii nya kalangalizi ku ku galulilwa. ³⁵Ko kuko musime bagoma benu, mugire mija, nyu ku shoza buzira kulindirira kulyulwa kulya luhembo lwenu lugaba lwingi; nyenu mugaba bana buly'uli ikunguba, kulya ali mwija kwa balya abatakemuheza mukongwa nya bandu babi. ³⁶Ko kuko mube nyu lukogo nga kwishe wenu uli kunguba alugwete. ³⁷Mutashongerere nyenu mutagashongerera, mutahiririke nyenu mutagahiririkwa; mulikule nyenu mwalikulwa. ³⁸Mukeheza bandu bindu nenu mugahebwa ; kigero kyu sindirira nyu kwijulila, nyu ku shongera kuhikirira kubulagika, byo bandu bagabaheza mwi bifuba byenu. Kulya kigero kyu ka gerera bandi kyo nab'ugagererwa. ³⁹Anyabawira geke guno mugani: kihofu kyanga genda nyi kindi kihofu? batangahirimira boshi mwi nzimo nguma? ⁴⁰Mwigiriziw'atali mukulu kuhima mwigiriza wage. Ti mwigirizibwa yeshi ukahikirira akeshusha mwigiriza wage. ⁴¹Kyatum'ubwine i kyasi ikiri muisu lya mwene wenu tyu tabwini ikiguku kiri mwisu lyabe. ⁴²Kutage wangabwira mwene wenu: wije ngu lyose i kyasi kiri mwisu lyabe wu ta gwetu gabona i kiguku kiri mwisu lyabe? Ndyalya we, ti lyose i kiguku kazi kiri mwisu lyabe uzindi loza kute wangalyosa kyasi i kiri mwisu lya mwene wenu. ⁴³Atali kati kija ko ka ke hesa mahu mabi nya kati kabi kahese mahu mija. ⁴⁴Kulya kati koshi kake manywa kwa mahu gage, kulya batakehumbula mu mishomwa i tini nyi mwa matumba i zabibu. ⁴⁵Mundu mwija akelyosa bindu bija mu bikiro mija yu mutima gwage, nyu mundu mubi akelyosa bindu bibi mu bikiro zage nyibi zu mutima gwage mubi. ⁴⁶Kyatuma mugwete mugambuza Nawetu, Nawetu mutanya gweti

mugagira byo ngwete nga deta? ⁴⁷Nga beresa mundu ushushire u mundu uwij'irimwani nyu kuvwa binwa byani nyu ku bikolesa, nga ko bidesire. ⁴⁸Ashushenwe nyu mundu ukubaka nyumba yage anyahumba bwenene nyu kushingira ngulir'ifo mu lwala. Migezi nyi mbwembe za niji kwishatanga kwa liyo ti itahomoka kulya yali kubasirwe bwija. ⁴⁹Ti yeshi wuvwa binwa byani buzira ku bikolesa ashushenwe nyu mundu ukubaki nyumba yage kwi daho buzira nguliro. Migezi nyi mbwembwe za ni ji kwi libika kwa liyo, yana hirima nyu kukundumuka kwage kwanyaba kunene.

Chapter 7

¹Ilyakaba mira usa kudeta binwa byage, bigiziwa bage nakazi boshi balike mwiziriza, aningira i Kapernaumu.²I mulazi wa nahano mushangalume Muguma aali mulwazi basi kufa. ³Anyuva bagwete bagadeta hanyanya Iya Yesu, anatuma bagingi ba Bayahudi imwage iji kiza mulwazi. ⁴Lyo bakaluka imbere Iya Yesu, banamuhoha wenene nuku dita, byumene kumukolera yuko. ⁵Kulya alimund'usimire bandu betu, kandi akatubakir'isinagogi(ishengero).⁶Yesu anahanguka kugenda, nalibo Ilyakaba bakola hasi Iyu ku hika, uye nahano anatuma bandu kugendiwira Yesu, nahano, utitalangalize kulya nyehe ndume neni, kiri wehe kwingira mwi nyasi Iyi nyumba yani. ⁷Kulya nyibone ko ndumeneni nyenene kwija imwabe, kuji Deta naho kinwa kiguma n'umukozi wani agakira. ⁸Kulya nani, ngwete abangulire, nani gwete bandi bashangalume bo gwete ngakolesa n'iri nangawira muguma, Gengda angenda Ijaa ananije, kuno Mukozi wani gira kuko.⁹Lyo Yesu akuva yibyo binwa, anyemera uye mushangalume. Anahindikira iri bandu abali mushimbire anabawira, kwi Israeli nda kahana ugwete mbikirizi nene iri ngino. ¹⁰Lyo abali tumirwe numushangalume bakaguluka, banashanga muluazi rir'akira.¹¹Mukyo, Yesu anagenda mwa kaya kabuziwe Naini, bigiziwa bage na bandi bandu, boshi banahanguka. ¹²Lyo bakahiba hasi Iyu luzi lu kwingira mwa kaya, bana shangana mundu ufire, mwana wike ningawu mukana kazi, yaho hali bandu bingi ba mwayako kaya. ¹³I nahano y'akamubona, ana mufir'ambonga anamuwira, hurika utalire. ¹⁴Anamwegelera, anahuma kwi sanduku abali lidite banimanga andeta, mukanyimba nukuwira byuka. ¹⁵Lilyo kirunda kyanabyuka kyanabudatala, mukutondera kiga ganula Yesu anamuhezozo nina.¹⁶Boshi banagwata nyi kyoba, banigana Mungu, nukudeta, "Mulagu mukulu uno watushono kera." "Mungu ashondera bandu bage." ¹⁷Yugo mwazi hanyanya Iya Yesu, gwanenera kihugo kyoshi kiyudera, bi bihugo bi butambi. ¹⁸Yohana anawirwa nyazi yoshi na bigiziwa bage. ¹⁹Anabuzza bigiziwa bage babili anabatuma imwa Yesu kugendi mu wira uri ulya ugija, kand'iri tuga linda ugundi. ²⁰Banahika habutambi Iya Yesu banamuwira, "Yohana Muvibi kani atutuma imwabe twiji kuwira, Ilya ugaba wi ulya ugija, iri tulinda ugundi." ²¹Kwa kikyo kishazi, Yesu anakiza bandu bingi malwazi birema, mihusi, bihofu bingi byana bona. ²²Naye anabushuza, mugende mubalira umwazi Yohana kazi byoshi mwabona, mukuva, bihofu byabona, birema byashomora, bibembi bya kira, bitwitwi byuva abafire bafuka, mwazi mwija gugwete gugigirizuwa mwa bakeni. ²³Nama mulya yeshi utaga kunira na nyehe. ²⁴Lyo, abali tumirwe na Yohana bakagenda, Yesu anatondera agadeta numushambiro, hanyanya Iya Yohana, "Mukagend'ila biki yi nderegenye? lusheke lugwete lugashagala nu ruhusi". ²⁵Ti, mukagendi lola biki? abali kwembete mironde mya(yumenene?) n'abalamire mwi nyumba nyija zu bwani. ²⁶Ala, mukalyoka kugend'i lola biki? ka mulagu? ee nadeta, n'uhimire mulagu. ²⁷Yuye yuka sarangirwa bino lola, natuma mutumwa gwani imwabe, kugenda kwengerekeza injira mbere Iyabe. ²⁸Mamuwira, yeshi ukabutwa nu mukazi nday'ukulire Yohana yi koke, muto mu bwami bwa Mungu alimukulu ku muhima. ²⁹Boshi abakanwa, na bukulyuza lugeshe, Iyo bakwa yibyo banigana ukuri kwa Mungu banavibikwa kwa meji mingi na Yohana. ³⁰Ti ba ma Farisayo, na bigiriza bi migako bakalahila lu shungu Iwa Mungu hanyanya Iyabo batakawubikwa nyaluge. ³¹Nahano anyadita nibashusha nya nande mwe bandu ba lino ikondo? nabo bashushire biki? ³²Shushenwe na bana, ababu detere musoko, bagwete bagidesa desa bonene ku bonene nukudeta twabandira tukorobe ti mutabina, twiniba ti ndaye walira. ³³Kulya, Yohana muvubisi wa bandu akija atakelya mukate, atanakenwa mavu, nukudeta, agwetwe na bazimu. ³⁴Mwana wu mundu ija kulya nukunwa, nukudeta, ali mulyi kandi minwi, mwira wa musokona bandu bitima mibi. ³⁵Nyu bwenge bumanyikene ko buli nyu kuli mwa bana bage boshi. ³⁶Mu Farisayo muguma anahoha Yesu balye naliye. Yesu aningira mwi nyumba yu mu Farisayo, banabera kulungutenge. ³⁷Kubona mwa yuko kaya mwali mukazi muguma munama bi, akuva ko Yesu alimwinyumba yu mu Farisayo, alidite hyamulondo hiri mo mavuta gu kubaya. ³⁸Aningira anabudatala mwa magulu ga Yesu, anatondera kulira, kwiyo mirenge yage anatondera kushuka magulu ga Yesu, nuku gahotola ni mvirizage, ananga galya mavuta gu kubaya anamushiga. ³⁹Mufarisayo uwali mulalisire Iy'akabona kuko, anidesa yenene, "Ilyangaba uno mundu alimulagu, agama nya iri aliwishusho nyuki, nuno mukazi uwamuhuma, agamanya ko alimuna bubi. ⁴⁰Yesu anyadeta anabawira, "Simoni, haliko ngakuwira" mwigiriza Deta anashuza. ⁴¹Anyadeta, mundu muguma wu kushoza bandu babili balimugwete mwenda, muguma aligwete dinari magana gatano, nyu gundi wa kabili makumi gatano. ⁴²Lyo batali kigwete Iyo bangamulyula, anyabakoga boshi babiri. Mukati Iya yabo babiri nyande u wangamusima bwenene. ⁴³Simoni anyashuza anyadeta, al'yuye akakogo nyingi. Anyamuwira, watwa bubaja kwija. ⁴⁴Anyasoker'ulya makazi, anyawira Simoni, wabon'uno mukazi? nyingir'imwabe, utambeza meji gu ku shuka magulu gani, ti ye ashongolokeza magulu gani i mienge, nyu ku hotola nyi ku mbotala magulu nyi mwiri zi kitwe kyage. ⁴⁵We utanyunguta nyu ku mbubirira, tyuno, kutangirira bishazi nyingira ataleka kunyu nyuguta magulu gani. ⁴⁶Utashig'itwe Iyani mavuta, tyuno ashiga magulu gani mavuta gu ku baya bwija. ⁴⁷Hanyanya Iya yuko makubwira, akongwa mabi(byaha) gage agali mingi, kulya asima bwenene tya kikogwa hinini, ulya wakesima

hinini.⁴⁸ Hanyuma anyabwir'uye mukazi wakogwa mabii(byaha) gabe. ⁴⁹Lyo yabo abakabudatala nyahiye kulya, hanyatondera kudeta mu mitima yabo, at'inde uno kuhikirira akoge mabii(byaha)? ⁵⁰Anyawir'uye mukozi, bwemere bwabe, bwakukulula, ugendage nyu mutula.

Chapter 8

¹Hanyuma Iya yaho Yesu anyakegenda genda mwa kaya nyu twaya mu kwigiriza nyu kubala Mwazi Mwija gu bwami bwa Mungu, nya balya ikumi nya babiri bali kuguma nyaliye, ²Nya balya bakazi balebe aligwete kazimu nya malwazi banya kizibwa; nyabo bali Mariamu ubuziwe Magdalena yakalyosa bazimu balinda, ³Nya Yona muka kuza, uwali ku bera ho Herode, angabezire, nya Suzana, nya bandi bingi, bali ke mukolera kulengera bindu byabo. ⁴Lyo mushambira munene, gukashanganana, nya balya bakalyoka hoshi hoshi mu twaya kwij'imwage, anyadeta kwi mugani, ⁵Mubyozi akahinga agendi byala mbuto zage, nyaye lyali ke zibyala, nguma zikatibukira hasi nyi njira, zanyalubakwa, tunyonyi twanyazilya. ⁶Zindi zanatibukira ku mala, lyo zikatondera zigashebuka zanyuma kugosha mbeko. ⁷Zindi mbuto zanyatibukira mwama tumba, matumba nganyamera nyu kukula kunguma nyalizo nazo zanagokanyala hanyanya lilyo mishomo. ⁸Zindi mabuto zanyatibukira mwi daho lija: lyo zikomera, nyu kuha nguma kaligana. Lyali ke deta, ugwete matwiri gukuvwa uvwe. ⁹Bigirizibwa bage banyamubuza, ko kudeta kute guno mugani? ¹⁰Anyadeta, "Mwe mwahewa nama kumanya mbisho yu bwami bwa Mungu, ti bandi kwi migani, iri bangabona batabone, nya bakuvwa batamanyilire. ¹¹Nya yugo mugani, kuli kudeta ukuno, mbuto guli mwazi gwa Mungu. ¹²Balya bi hasi ni njira bo bakekuvwa, hanyuma hije muzimu anyanyonyomole (lyose) yikyo kinwa mu mitima yabo, lyo batiji kwemera nyu ku kululwa. ¹³Nya balya bu ku bwala bo balya bamalikuvwa mwazi bakigwangilira kinwa nya magene, nyabo batagweti mizi, batekwemera kishazi kinini, ni bishazi byu lugero anyahanguke. ¹⁴Nya zilya zikatibulika kwi mishomwa bali balya bakuvwa, nyu mu kugenderera kwabo bakesindwa nyi mikolwa nyi bindu, nyi nyifijo za magala, batanyalikirire kulya koshi. ¹⁵Nya zilya zi kwidaho lija, bo balya bakemera mwazi nyi mutima gumene, nyi mitima yabo yakekuvwa kinwa, nyu kubigwatiriza, hanyuma banyahese mahu mu ku boterera. ¹⁶Ndaye amalikwas'itara anyali wikire nyi kihakwa, iri kandi alibike mwa mwindalala, ty a kilibika a hinamusire, lyo abagingira babona kyenge kyage. ¹⁷Kulya ndakyo kinwa ikikabishwa ikitagabishulwa nyi bi mbisho itagamanywa nyu kubikwa gerere gerere. ¹⁸Ko kuko mulolekeza ko mwa ke kuvwa, kuly'ugwete kindu yu ga yewa kindi, nyutagweti kindu aganyagwa kiri bya salire mbwa gwete. ¹⁹Benewabo, nina banya mugendera, banyabirwa kumushengenera hanyanya Iya bandu kuba bingi. ²⁰Banyamuhiza mwazi nyu ku mu bwira, nyoko nya bene wenu bimazir'imbuga balozize kukubona. ²¹Anyabashuza anyadeta, maye nya bene wetu bali balya bakekuvwa mwazi gwa Mungu, nyu kukola nga ko gudesire. ²²Lusiku luguma Yesu anyashona mu bwato kuguma nya bigiriziwa bage, anyabawira, tyabuke kajabu ki ziba (kinyaja) banyagenda. ²³Nyabo lyo balikegenda, anya hunira. Hanyija muhusi mwi kinyaja, bwato. Bwanyatondera kwijula meji, byanyabakayira. ²⁴Banyamugendera, banyamubyusa nyu kudeta, Nawetu mukulu, Nawetu mukulu, twalibula, byakaya. Anyabuka, anyashenya muhusu nyu mukunda mbwembwe, byanyaholela, hanyaba mutula. ²⁵Anyabawira, bwemere bwenu buli hahe? banyaboha, nyu kujuguma, nyu ku wirane bonene ku bonene, alind'uno ugwete gabwira muhusu nya meji, nabyo byamuvwa? ²⁶Banyahika imutazi li kihugo kya bageresi, ikigwete kya lolana nyi Galilaya. ²⁷Nyaye lyakahiki mutazi, anyashashangana nyu mundu muguma wa yako kaya, ugwete bazimu, isiku nyingi alikeshomola bwashi atali ke lala mu nyumba ti kiziki kyage yali i mulungu. ²⁸Lyakabona Yesu anyamama, anyikabula mwa magulu gage (fukama) anyadeta kwizu lingi, biki biri ho tushambira, Yesu, mwana wa Mungu uli mwigulu? nyakuhoka (nyakwinginga) utandibuze. ²⁹Kulya Yesu akabwira yugo muzimu alyoke muye mundu. Kulya gwali mwinda lyage i siku nyingi, ali ke shwekwa tushweshwe tyu sheni ni zindi mwa magulu anyazitwe, anyali ke habukira mu binga nya yabo bazimu. ³⁰Yesu anyamubuza, izina lyabe wende? Anyamushuza mbu ndeko kulya bazimu bingi mwinda lyage. ³¹Anyali ke kwinginga Yesu atababwire bagende mwi nzimo. ³²Ko kuko yaho halii i ngulube nyingi zilagirwe mu mugazi; banyamwingiza abafire luhuma bingire mwa yizo ngulube, anyemera anyabaha (uhuma) . ³³Bazimu banalyoka uye mundu, banyigira mwa yizo ngulube, nya yizo ngulube zanyandagalira mwi ziba, zanyafa nya meji. ³⁴Lyo bangere bakabona yuko banyashaga, banya genda bagabala mwa kaya nyi ya mandalo. ³⁵Bandu banyagenda balole nyu kubona ukwa koleka, banyagendere Yesu, banyabona abudetere mwa magulu ga Yesu, embere mirondo, anyali nyu bwenge bwage, banyaloha. ³⁶Nya balya abakabona banyaba balira kut uye mulwazi wa bazimu akira. ³⁷Bandu bi kihugo kya bagerasi banyawira Yesu agende abalyokere imwabo, kulya bakagwatwa nyi kyoba kingi, ko kuko anyashona mu lwato anyagaluka. ³⁸Nyuye mundu ukalyoka bazimu anyamuhoha agende nyaliye, ti ye anyamusengeluka nyu kudeta, ³⁹Fuluka ugendimwabe mwabe, ubale bisomeza Mungu akukolera. Anyigelera nyu bala mwazi mwa kaya koshi bisomeza binene bya Yesu amukolera. ⁴⁰Ko kuko, Iya Yesu akaga luka, ndeko yanyamwagereza nya magene, kulya boshi bali ke mulinda. ⁴¹Lilyo hanyija mundu muguma izina lyage ye Yairo, nyaye ali mundu mukulu wi sinagogi, anyikabula mwa magulu ga Yesu, anyamuhoha ingir'imwage, ⁴²Kulya munyere wage aliko hasi lyu kufwa, anyali mwana wi kininga, wi mujuja gwi myaka ikumi nyi biri lyabi ke genda ndeko ya bandu yamakemuhangalika. ⁴³Nyu mukazi muguma, ye wali keshulula muko myaka ikumi nyi

biri, akanya malira bindu byage byoshi ya bafumu, buzira ku kira. ⁴⁴Anyiji nyuma lyage anyahuma kwi shongo lyu mulondo gwage, lilo lilyo kulyokwa nyu muko kwage kwanya sira. ⁴⁵Yesu anyadeta, "Mundu wabuma ko?" Lyo bandu boshi bakalahira, Petro anyamuwira, nawetu mukulu, ino ndeko nene ikusosire nyi ku ku sinda. ⁴⁶Yesu anyadeta, mundu abume ko, kulya bwine ko misi yandyoka. ⁴⁷Ulya mukazi lyakabona ko mira manywa, anjija ga juguma nyu kwi kabula mwa magulu ga Yesu, nyu ku deta imbere lya bandu boshi kyatum'agira kuko, nyu kut'akira. ⁴⁸Yesu anyamub wira, "Munyere wani, bwemere bwabe bo bwakukiza, wigendere nyu mutula. ⁴⁹Bishazi akigwet'agadeta kuko hanyija mundu ugalyak'imulya mukulu wi sinagogi, anyamuwira, munyere wabe mirafa, utalibuze mwigiriza. ⁵⁰Ti lyo Yesu akuvwa kuko, anyamushuza, utabe nyi kyaba emera gana, nyaye agakira. ⁵¹Lya kahika mu nyumba atakemera mundw'ingire nyaliye ti Petro yenene, nya Yohana, nya Yakobo, nyishe wu mwana nya nina. ⁵²Nya bandu boshi bali ke bira nyu ku deta deta, anyadeta, mutalile, atafwuno tya humire naho. ⁵³Banyamusheka bwenene, kulya bali manyire ko mirafa. ⁵⁴Anyagwata kuboko kwage, anyashony'izwe, anyadeta musole (mwana), imuka. ⁵⁵Lilyo, mutima gwage gwanyija lilyo lilyo anyimanga, nya Yesu anyahuma hamuke biriwa. ⁵⁶Babusi lye munyere banyasomerwa, anyabawira batakuwire mundu ukwaba.

Chapter 9

¹Lyo Yesu akabika haguma (akagushikanya) zilya ndumwa ikumi nya zibiri, anyabaha misi nyu buhashe hanyanya lya bazimu, nyu buhashe lu ku kiza malwazi. ²Anyabatwa bagende bala bwami bwa Mungu, nyu ku kiza malwazi. ³Mutagendane kindu kyu lugendo, ngonyi, shaho mukati, faranga (njuma, mutanyagende nyi mirondibiri. ⁴Mwi nyumba ndebe musingira, mwote yaho, haho ho mwa hangukira (mwatunde lera lugendo). ⁵Nya halya abatagabegereza, lyo mugalyoka mwa yako kayo, mugukumule muvungevunge gwa magulu genu, kuba bo bu subura hanyanya lyenu. ⁶Banyagenda, banyalinda nyu ku soka mu twaya, bagwete bagabala mwazi mwija, nyu ku gira bosomeza byu kukiza bandu malwazi. ⁷Nya Herode mwami anyuva myazi yoshi ko yukoleka, anyagongomwa kulya hali mbandu bali ke deta ko Yohana afuka kulyoka mwa bafire, ⁸Nya bandi mbu Eliya ashoshoka, nya bandi mbu muguma wa balagu batazi. ⁹Ti Herode anyadeta Yohana ngamutwa itwe; alagind'uno nyuvite myazi yage? anyaloza amubone. ¹⁰Lyo, ndumwa zikafuluka zanyamuhizika myazi yoshi ko bindu byalenga nyi byo bagira, anyabanga banyagenda nyalibo hamwabo mwabo bonene kuhikirira mu kaya kaguma akabuziwe Bethsaida. ¹¹Lyo ndeko ikamanya yanamushimba, anyabengerekeza nyu ku deta nyalibo myazi yu bwami bwa Mungu, anyakiza balya abali nyi nyifijo yu ku kiziwa. ¹²Nyi zuha lyali kola ki shogoka, banyagendi mwage baly'ikumi nya ba biri, banyamubwira, usenguluke ndeko, lyo bagenda mu twaya nya masa masamba lyo babona bibiwa nyi ho bagagwejera, kulya hano tulili deregenye (mbinga) itali ma kandu. ¹³Anyabawira "Mubaheze biriwa." Banyadeta, "Tutagweti kindu hanyuma lyi mikat'itano nyifi zibiri, tir'atali kuko tugende twenene tubagulire biriwa." ¹⁴Hanyali nga bandu bihumbi bitano. Yesu anyabwira bigiziwa bage, "Mubabudatala mu bishiri bishiri, bandu makumi gatano. ¹⁵Banyagira yuko, hanyababudataza boshi. ¹⁶Anyang'iyu mikat'itano nyifi zibiri, anyaligalal'ikuguba anyabugashanira, anyabigaba (anyabivuma), anyaeza bigiriziwa bage baheze bandu balye. ¹⁷Banyalya, banyiguta boshi, nyi mwa bilya bihand'ibika sigala bakagushukanya genga (bitiri) ikumi nya bi biri. ¹⁸Byanah'agweti ya bigiriziwa bage bali kuguma nyaliy'anyababuza, "Ego! Iyo ndeko igwet'iyadeta ko nye nyende?" ¹⁹Banyamushuza nyu kudeta Yohana wu ku Batisa, ti bandi Eliya, nya bandi ko muguma wa balagu bi nzamani (mira) ye wafuka. ²⁰Anyabawira, "Nenu mwadeta kute? Nye nde?" Petro anyashuza anyadeta, "We Kristo wa Mungu " ²¹Mu kudeta, anyadeta ko kumenene "Mwana wa Adamu alibuzibwe bwenene, nyu kulahirwa nya bashasha nya bagingi nya bandisi, nyu kwitwa nyu lusiku lwa kashatu afuke." ²²Anyabawira boshi, mundu yeshi usimire kunjimba, ilahire yenene, abetule musalaba gwage kira lusiku, anjimbe. ²³Kulya ulizize kukiza kalamu kage akakatera hanyanya lyani, angakakiza. ²⁴Bungukebaki mund'wahewe kihugo kyoshi, iryangi shereza yenene, iri i tere hanyanya lyani? ²⁵Kulya yeshi uganyuvirwa shoni nyi mwazi gwani, Mwana wu mundu agiji mu bulangashane, nyu mwa bulya lwa Data nya baganda bage. ²⁶Nyabawira, ukuli baguma mwa bali hano batagijifa batanyabona bwani bwa Mungu. ²⁷Hanyuma li siku munane adetere bino binwa, Yesu anyagendana Petro, Yohana nya Yakobo, banyaterema mumana kugendi huma. ²⁸Bishazi bali ke huna, shusho yi ranga lyage yanahinduka, nyu mulondo gwage gwanyakelangashanamwi shusho nyeru. ²⁹Lilyo lilyo, anyakeganula nya bandu babili : ali Musa nya Eliya, ³⁰Bakaboneka mu bulangashane nyu ku deta hanyanya lyu lufu lwage lwagafwa i Yerusalemu. ³¹Petro nya balya ali kuguma nya libo bali nyibo bigone gone, ti lyo bakabyuka banyabona bulangashane, nya balya bandu babiri abali kwimazire kuguma nya liye. ³²Lyo bishazi yabo balike sigana nyaliye, Petro anyababwira Yesu, "Naha mwetu mukulu, kulikwija twe kuba hano, tubake mitanda ishata, muguma gwabe we, kindi kya Musa, kindi kya Eliya, atanyiji bagwete anyadeta." ³³Lyali ku deta kuko, hanyashoshoka lukungu, lwanyabo girira kizuzu, nyu ku bwikira, banyaboha lyo bakingira mwa yibyo kikungo. ³⁴Izu lyanya lyoka mwa yikyo kihungu, nyu kudeta, "Uno ali Mwana wani, mulondolwa, mumwire ye." ³⁵Bishazi ily'izu likasira, Yesu anyaboneka akoha yenene. Nyabo banyahulika, batabwire mundu mwa yizo siku zoshi hioshi mwa yibyo byoshi bya babona. ³⁶Lwanyaba lwaka biri lwage, lyo bali lwage, lyo bali kwanda ga;a mumana, ndeko nene yanashangana nyaliye. ³⁷Lilyo, mundu muguma ana teri mibila (anyadeta kwizu lingi), nyu kudeta, "Mwigiriza nyakuhuma ulolekeze mwana wani, kulya ye mwana wani wi kininga. ³⁸Kola ko, bazimu, bakoma gwata, lilyo lilyo anyamame nyu kutera mbira, kandi akemudetera luhungu, anyalyosa fulu, atanyikimuleka ti ku kulibula, akemutubula tubula. ³⁹Nya hoha (nyinginga) bigirizibwa babe bamulyosa, batahasa." ⁴⁰Yesu anyashuza nyu ku deta, "E ibuto i bitogweti bwemere ikikasherera (kikahanguka) ngabere imwenu nyu kuba nyi mboterezi kuhikirira bishazi biki? Detyuye mwana wabe hano. ⁴¹Lyali kalo agiji, uye muzimu anyu mu kabula hasi, nyuku mu juguma nyu luhungu lwanyamugwata. Ti Yesu anyu gulira yugo muzimu, anyu kiza mwana, anyashubiziza ishe. ⁴²Boshi banyasomerwa mu kubona bindu binene / bikulu bya Mungu. Lyo bali ke somerwa hanyanya li yibyo byosh'alikegira anyawira bigiziwa bage. ⁴³Muvirize bino binwa mwa matwiri genu, kulya Mwana wa Adamu aligendi bikwa mwa maboko ga bandu. ⁴⁴Ti batakamanyira ko kute yikyo kinwa, kulya kika bishwa, ⁴⁵kyanyabishwimabo batalikimanye; banyaboha kumubuza ko kudeta kute yikyo kinwa. ⁴⁶Banyatondera bagasalira

ho bashamba nyand'ugaba mukulu. ⁴⁷Yesu mukomanya misaliro yabo anyanga mwana mto, anyamubika hasi lyage, ⁴⁸Nyu ku bawira, "Yeshi ungangilira kwizina lyani uno mwana anyagiira nyenene; nya yeshi wanyangirira, angirira ukadumakuly'ulya uli munini bwenene ho mushambira mweshi, ye yuye uli mukulu. ⁴⁹Yohana anyadeta, "Mwigiriza twabona mundu ugwet'ugahivwa bazimu kwizina lyabe, tuni mulahilira, kulya atatusimbiri." ⁵⁰Yesu anyamushuza mutamulahiriza, kulya utabashombire, ali kuguma nya mwe yuye. ⁵¹Lyo bishazi byage byu ku lengezibwa agendi kunguba bikegerera, anyatwa luhango lukugend' i Yerusalemu. ⁵²Anyatuma, i ndumwa bakaberi mbere banyingira mwa kaya kaguma ka ba Samaria, kumwengerekeza hwa ga hando. ⁵³Ti batakamwangilira kuly'alikengend'i Yerusalemu. ⁵⁴Lyo bigirizibwa Yakobo nya Yohana bakabona yuko, banyadeta, "Nawetu, ulozize tuhune mulilo gwandagale kulyoki kunguba nyu ku ba singola?" ⁵⁵Yesu anyabasokera, anyahashe mya myadeta, mutima muki yugo mugwete, ⁵⁶Kulya mwana mu mundu akija hatali hanyanya lyu ku ter'i mitima ya bandu, ti ku gi kulula (kiza) anyagenda mwa kandu kaya. ⁵⁷Bishazi balikili munjira, mundu muguma anyamubwira, "Nawetu, ngakushimba hashi ugagenda." ⁵⁸Yesu anyamushuze, "nyambwe zigwete mbako, nyi tunyonyi tugwete magisha, ti Mwanamu mundu atagweti kiziki (handu) lyu ku shenganya itwe lyage. ⁵⁹Anyawira gundi, "Unjimbe." Nyaye anashuza "Nawetu, umbeze luhuma (kishazi) ngend'izika (bisha) data." ⁶⁰Ti Yesu anyamushuza, "ULeke abafwire, bagendi zika birunda (abafwire) byabo (babo), nyabe, ugendi bala mwazi gu bwami bwa Mungu. ⁶¹Gundi anyadeta, "Ngaku shimba, nawetu, ti koke, umbe kishazi ngedi senguluka balya bi mwami. " ⁶²Yesu anyamushuza, "Yeshi mira wabika kuboko mu ku hinga anyakekebegana alolekezi nyuma atumeneni ku bwami bwa Mungu."

Chapter 10

¹Hanyuma Iya yaho Yesu anyalanyalo ndola bandi bigirizibwa makumi alinda, anyabatuma babiri babiri imere lyage mu twaya toshi nya handu hoshi yenene angagezire. ²Anyababwira, "Bihumburwa biri bigi ti bakozi bali banini muhunage mwimangizi wi mbuto atumage bandu (bakozi) mwi ndalo yage. ³Mugende, ti nyibatumira nyambwe. ⁴Mutiyikire, mutagendane ahaho, nyi Kirato, mutanyalamuse mundu mwinjira. ⁵Mwi kozi nyumba nguma mwingingira, muketanga nyu kudeta, Mutula gube mwino nyumba! , ⁶Nya yaho, nga hangaba mwana wu mutula mutula gwenu gube hanyanya lyage, kutali kuko, yugo mutula gwenu gugagalukimwenu. ⁷Muberage mwiyo nyumba hulya nyu humwa bi mwabo, kulya mukozi yeshi umenene kuhewa luhembo lwage. Mutakune kune, kulyokino nyumba kugenda muno gundi. ⁹Muhize balwazi bamuli, mubawire bwani bwa bwabegerera.

¹⁰Nya mwa kaya koshi ko musingira mo, nya ngabatabe gerezizi, lyoke mo, lyoke mwaliko, mugende mu muhanda yaliko, munyadeta,

¹²Nya babwira ko mwa yizo siku bigaba birelusire bwenene Sodoma kubotera mu bulibuze bwage kuhima yako kaya. ¹³Nama mb'iwabe Korozani! Nama mb'imwabe Betsaida! Kulya yibyo bosomeza ibya lolek'imwenu bikikolekage i Tiro nyi Sidoni, bangishobesire kwa bibyo bishazi, nyu kwambala i saki nyi luvu. ¹⁴Kyo katuma, lusiku lu kutw'i, maja Tiro nyi Sidoni bagiji rwirwa maja nyu bulembu. ¹⁵Nyabe weKapernauma uka ukatundilikwa kuhiki kunguba, ugandagazibwa kuhika ikuzimu ya bafire bikala. ¹⁶Ugwete ga nyuvwa, yugo buvwa, nyulya ugabahalahira andahira nyani, nyulya wa ndahira, abahira ukanduma. ¹⁷Lyo yabo makumi galinda bakagaluka nya magene, nyu ku deta, "Nawetu, nya bazimu nyabobatukenga kwizina lyabe."

¹⁸Anyababwira, "Nyabona Muzimu, atibuka kulyok'ikunguba nga mulazo. ¹⁹Lolekezagya, nyabaheza buhashe bu ku libata njoka nyi inge, nyi misi yoshi yulya mugona, ndanabyo bigabagaza. ²⁰Ti mutasime kulya bazimu baboboha, ti musime kulya mazina genu gasarazirw'ikunguba. ²¹Lilyo lilyo, Yesu anyijira mageni gu Mutima Mweru. ²²Anyadeta, nyaherwa lyoshi nya Data, ndanyaye wiji Mwana ti Data, ndanyaye wiji Data ti Mwana, nya yeshi Mwana alozize abishukire (Igulile) ²³Anyasokera bigizibwa bage, anyadeta yalibo mawe, "Ziri nama masu agagwete gaga bona lyo mu bwine. ²⁴Kulya nyababwira balagu bingi nya bani bakifija kubona byo mugwete mugabona batanyabibona, nyu ku byuvwa byo mugwete muguvwa ti bataka byuvwa. ²⁵Lolekezagya hali mundu muguma wi migako ali kwimazire amugere, anyadeta, "Mwigiriza, ngire kute lyo nyingira mu bwami bwi ntakula?" ²⁶Anyamuwira "Kute bisarazarwe mwi migako?" bikagi wake soma mwaliyo? ²⁷Anyashuza, "Usime Mungu wabe nyu mutima gwabe goshi magala gabe goshi, nyi kwi misi yabe yoshi, nyu ku bwenge bwabe boshi, mwikalamwa wabe ngo ko wi simire wenene." ²⁸Anya mubwira, "Washuza kwija, giraga kuko, nyabe ugalama. ²⁹Nyaye mu kuloza igire wu kuli, anyabuza Yesu, nya mwikalamwa wani yende (ye nyande) ³⁰Yesu anyashuza anyadeta, mundu muguma akandagala kulyoki Yerusalemu kugend'i Yeriko, anyagwatwa magutu nya bazimba (bitani), banyamunyaga byoshi alinyalibyo banya mushulika i bifune munyuma banyigendera, bamusiga gu fire. ³¹Mugingi muguma ali ke leng'iyi njira, Iya ka mubona anyamubambala, alenga kundi luhande lwi njira. ³²Nyuye Mulawi geke kuko kuko, Iya ka hika yaho anyamubona, anyabambala. ³³Ti Musamatia muguma mu ku balama kwage anyahika yah'ali, Iya ka mubona anyamufir'i mbonga, ³⁴Anyegerera, anyashweka nguma zage, anyazi shiga mavuta nyi divai (bufumu), anyamushonya kwi kifuganwa kyage, anyamutwala mwi nyubaka zu kwagereze za mo bo geni, anyamuluka. ³⁵Lusiku Iwa ka biri anyalyula dinari zibiri imwa mwene lubako Iwa bageni, nyu kudeta, mumubuke, nyi kishingo kyoshi kya mafumu nyi bindi, ano nyagaluka ngiji lyula. ³⁶Kutage weh'ubwire mwa yabo bandu bashatu, nyand'u wali mwikalanwa wuye mundu akagwatwa nya yabo bandu bashatu, nyand'u wali mwikalanwa nya yabo bitani? ³⁷Anyashuza, "Al'uye ukamufira mbonga." Yesu anyamubwira, "Wigenderage, nyabe ugendi gira kuko." ³⁸Mukabagaga mu ku genda kwabo anyigira mwa kaya kaguma, mukazi muguma ye Marta anyamwegerekeza imwage. ³⁹Nyaye ali nya mwali wage ubuziwe Mariamu, uwali ke budatala mwa magulu ga Yesu, Iya ke kuviriza binwa byage. ⁴⁰Ti Marta alike hinda hinda mwi mlolwa mingi, anyamugendera, anyadeta, "utabwini buligo kuno mwali wanianzinga ngole nyenene? Ko kuko umuwire andabale." ⁴¹Nawetu anashuza anamuwira, "Marta, Marta, wilibuza nyu ku hinda hinda, nyu ku gongonwa hanyanya li bindu bingi, ⁴²Ti i kyumenene kiri kindu kiguma naho, kandu ye Mariamu alondola itu Iya tonda nday'ugiji munyanga lyo."

Chapter 11

¹Lusiku luguma Yesu alikehuwa handu haguma, lyakusa muguma mwa bigirizibwa bage anyamuwira, "Nawetu, utugwize ku huna, ngako Yohana akigiza bigirizibwa bage kuhuna."²Anyamubawira, "Bishazi mugwete muga huna, muketwisa, Data! Izina labye likuzibwe, bwami buale bwije.³Utuheze kira lusiku uluhembo lwetu.⁴Utukoge mabi (byaha) getu (byetu), kulya nyetu twake koga abaketuhubira, itanya tubike mu ngero."⁵Anyababwira kandi, "Nga muguma wenu agwete mwira, anyagendi bushigi amwire, mwira, njoza mikat'ishatu,⁶Kulya muguma mu bira bani ahika, abalamuka ali hamwani ndagweti byu ku muzimana, iri kumuheza,⁷Nyuye wu mwinda anyamushuza nyu kudeta, utandibuze, luzi mira bwashwekwa, nyetu tugwejere hango nye nya bana bani, ndagahuluka nguheze?⁸Nyabawira kiryangamba atakahuluka amukeze kulya ali mwira wage, ti geke kulya atakaluha kumuhuna, agahuluka nyu ku muheza nga ko nyifijo yage iri.⁹Nyani nyabawira, muhune nyenu mugaherwa, muloze, nyenu mugabona, mukokombe, nyenu mugigulibwa.¹⁰Kulya yeshi uwakehuna akehewa, nyaye uwakeloza akebona, nyaye uwake komomba agigulibwa.¹¹Nyandage imwenu uli mubusi, mwana wage akamuhuna mukate anyamuhez'ibwe? Iri kandi ifi, ngatangamuhez'ifi amuheze njoka?¹²Iri kandi akamuhun'igi amuheze inge (njoka)¹³Ko kuko, akaba mwe muli babi mwiji kuheza bana benu bigabi bija, kutage Data uli kunguba anyanani heza Mutima Mweru balya bagwete banyamuhuna go?"¹⁴Nyaye ali kelyosa bazimu wa kavuma, lyo yugo muzimu gukalyoka uye kavuma anyadeta, ndeko yanyasomerwa.¹⁵Bandi bandu banyadeta, ayosa bazimu nyi Belzebuli, mukulu wa bazimu.¹⁶Bandi banyamugereka, mbu babone kusomeza kulyok'ikunguba.¹⁷Lya kamanya misaliro yabo, anyabawira, "Bwami boshi u bukigoma bonene ku bonene bwakigirwa mahungu, nyi nyuba ko hanyanya zindi zakehomoka.¹⁸Ko kuko, iri muzimu igoma hanyanya lyage yenene, kutage bwami bwage bugimangoga? Kulya mwehe mudesire mbu ngwete ngalyosa bazimu nyi Belzebule.¹⁹Kand'iri ngwete ngahivwa bazimu nya Belzebula, bana benu kutage bakebalyosa nyi biki? Kyo kyatuma bo bagiji batwir'alubaja.²⁰Ti koke, akaba nye ngwete ngalyosa (ngahivwa) bazimu ku munwe gwa Mungu, ko kuko bwami bwa Mungu mira bwa bijira.²¹Mundu wi misi u wishwesire siribo zage, mu kulanga abali bage (nyumba yage), bindu byage byakebera bwija.²²Ti mundu umuhimire misi akiji mwagulira nyu ku mu hima, anamunye yizo silibo gage zoshi nyi kwanga bindu nga mibunde anyabigabe.²³Mund'utali kuguma nyani ali mugoma wani, nyu mundu utagwetu ga gushikanya kuguma nyani, akashaba.²⁴Mzimu gukalyoka mundu, gwakilengera a hatali meji, mukuloza kiso kyu kuluhukira mo, ababwini anyadete,²⁵Ngagaluka mu lubako lwani lo nyalyoka mo.²⁶Nyi bishazi alika mo, akabona ya hyagirwa nyu ku hembwa bwija, lyo gwakigenda nyu kwanga bandi bazimu balinda, ababihire kumuhima, banyingire nyu handa mo, nyi shusho yage nzinda inyabihe kuhima ndazi.²⁷Bishazi alikedeta yilyo binwa, mukazi muguma mu mushambiro anyaterany'izu lyage, anyamuwira, nama mwi bunda ilikakubuta, nya mabere gu kongu.²⁸Ti ye anyadeta, kwangabule, nama mwa balya bakekuvwa mwazi gwa Mungu nyu ku kola nga ko gudesire (gu gugwatiriza).²⁹Nyi bishazi bandu (ndeko) bakishambiza hwali, anyatondera kudeta, lin'ibuta litali ibuta lija (lilibuta libi), ligwete ligaloza kisomeza, ti kisomeza kya Yona.³⁰Kulya, nga ko Yona ali kusomeza (kyereso) ya ba Ninawi, kwagijiba Mwana wa Adamu kwa lin'ibutwa.³¹Mwami kazi wishere agiji kwamanga nya lino ibitwa nyu ku litwila lubija mbu batumeneni, kulya ye akija kulyoka kwi miigo yi kihugo iji kwiriza bwenge bwa Sulemani, nya hano hali mundu mukulu kuhima Sulemani.³²Bandu bi Ninawi bagiji kwimanga lusiku lwi kutwiwa maja kuguma nya lin'ibutwa, nyabo bagakigaja nga litumeneni, kulya bo bakuvwa migirizo ga Yona banyishobeka nyu ku hinduba ko kuko hano hali mundu mukulu uhimire Yona.³³Ndaye wakekwas'itara anyalibike handu ahabishamire iri kandi mwanda li ngingo iri kashenga, tya ki li bika a hinamusire, lyo abagingira babone kyenge.³⁴Itara Iya magala, lil'isu, ko kuko isu lyabe likabe likyete, magala gabe goshi ganyaba mesiwe. Bishaz'isu lyabe.³⁵Ulolekezagye kyenge ikire mwinda lyabe, kitahinduke kizizi.³⁶Ko kuko, akaba kyenge mira kyenera mwa magala gabe goshi, utanyakigweti ho hatali kizizi, magala gabe goshi gagaba nyi kyenge, nga ko kyenge kyakekulomesa magala goshi mwi kyenge kyage.³⁷Lyali ke deta mu Farisayo muguma anyamubuz'ijilya imwage. anyingira anyabudatala anyalya.³⁸Lyuye mu Farisayo akamubona anyasomerwa kuly'atakishuba mabok'imbere alye.³⁹Nawetu anyamuwira, mwe ba Farisayo mwakeshuka kahe nya kebo imbunga, ti mwinda lyenu mwijire bulyalya nyu bubi.⁴⁰Mwe byoto, ukagira byu mwinda, katali yu ka gira nyi bi bunga geke?⁴¹Ti koke, mutangage yibo bi mwinda nyengo, lolekezagya, byoshi bigaba bij'imwenu.⁴²Ti, nama mbi mwenu, ba Farisayo, mwo ketanga kihande kikumi ki nyi shogo zi byoshi nyu kuleka bindu byumenene, ukuli nyu bwija bwa Mungu, byo bishuba kumenene mukole, buzira kwibagira yibyo bindi.⁴³Nama mb'imwenu ba Farisayo, kulya mwa kesima kuber'imbere mwa ma sinagogi (mwi mashengero), nyu ku hamusima mutubuye.⁴⁴Nam'ambimwenu kulya mushushenye nyi shinda izitakekwereza ibiri mwinda lyazo, kulya nga bandu bagahijuko ho ziri, nyu kuzishomola ko hatikala bijirire i bimuli.⁴⁵Mungu muguma wi migako anyashuza, nyu ku muwira, mu ku deta yuko, watuhiririka nyetu.⁴⁶Anyadeta, nyenu bandu bi migako, bigizria li

migako, nam'amb'imwanu geke kulya mwakebetuza bandu ibitangabelulwa, nya mwenene mutangabihuma kiri nyu munwe gwenu muguma.⁴⁷ Nam'amb'imwenu kulya mwake bubaka shinda za balagu, nya bishe wenu bo bakabaniga.⁴⁸ Mugwete mugabala nyu ku gira bu subura bwa bishe wenu, kulya bo bakabita nyenu mububakire shinda.⁴⁹ Kyo kyatuma bwenge lwa Mungu bwadeta, lolekezagya (ngadeta) balagu nyi ndumwa, nyabo bagita mo baguma nyu ku bahivwa,⁵⁰ Lyo lin'ibutwa libuziwa muko gwa balagu boshi, muko nguko shulula kutondera kubumbwa kwi kihugo,⁵¹ Kutondera muko gwa Abeli kuhikira muko gwa Zakaria, ukamigwa hashambira ngombe nyi lungetenge, ko kuko nyabanira, gugabuziwi'imwabo.⁵² Nam'imb'imwenu mwe bigiriza bi migako! Kulya mukalyosa luigulo (fungulo) lu kumanya, mutangira, nya balya bali ke gira mba bingire munyakebagalula.⁵³ Lyo ka lyoka yaho ba Farisayo nya bandisi (basarazi) banyatondera kumusinda sinda nyu bute (nyi kifune) nyu ku mu gobola nyi binwa bingi bingi (mabuzo mingi)⁵⁴ Banyamuhigira, lyo babona kinwa ikigahuluka mwa kanwa kage.

Chapter 12

¹Yago mango bigamba ny'ibihumbi bya bandu banyashumbira nyu kusindanasindana. Yesu anyatetangi ke ganula nya mube masu hanyanya l'isama lya Bafarisayo kushimbana ny'u bulyalua bwabo.²Ndayo mbisho itagavundululwa nyu kubishulwa gerere nyu ku manywa.³Ko nyakuko binwa byoshi mwangadeta mu kizizi bigivuwa mu kyege, nyi byoshi mwa deta mwa ka mbwehe mu matwiri biguviwa gerere gere inyanya lya kashonge.⁴E bira bani! Iri bandu bangaloza kumuwita, mutakekoboha bano bakekwita moyo ndako bangakola bya kashesha.⁵Nyalimweresa kazi mundu ya mw'imenene mukekobo; mwobohe kunu, kulya mwanalijegerera yehe yu kehimenene kukeboha!⁶Bwatufizi butano, ka butagweti kishingo kinini wenene? Kiri nya kunu atahubiri higuma yato.⁷Ti kiri ny'inviri za matwe genu zigajirwe. Ko kuko mutobohe kulya mwe mutalusire yuto tunyonyi.⁸Nyamuwira ko, kazi mundu yesh'ukenyemera mu masu ga bandu, Mwana w'u mundu nyaye agamwemera.⁹Ti kazi mundu yeshi ukendahire mu masu ga bandu, agalahirwa mu masu ga baganda nya kunu geke.¹⁰Nya kazi mundu ukedetere u Mwana w'u mundu bulig'uy'angakikogwa, t'uketota Mutima Mweru, atagakogwa¹¹Hano baligendi mutwir'ulubaja mu nganda z'u kwikumbira mo, nyu mu bagingi nya bami, mut'ushukute,¹²Kulya Mutima Mweru agamwigiza kazi ko mw'imenene kudeta.¹³Mundu muguma mu kigamba anyawira Yesu, "Mwigiriza uwira mwene wetu abeze luhande lwani lw'i bindu, kazi byo Data akatusigira."¹⁴Yesu anyamushuza, "E yage, nyande ukambika ko nge mutwir'ulubaja nyu mugabira bindu byenu?"¹⁵Yesu anyazindi wira bandu boshi, "Mube masu ny'ukuziguluka ikihaha k'ibindu, kulya bitanga hanga kalamo ku mundu, kiri naganyagala."¹⁶Lilyo anyabatwa mugan'ambu, "Hali mugale muguma wali gwete ndalo yegem'ali ke kwimbula mbuto nyingi wenene.¹⁷Anyatondera kudeta: Kute nyali giraga kukuno nya gosha ho ngabikira guno mwimbu goshi?"¹⁸Any'idesa: Nyali gira kuku, nya homula mihako yani yoshinyu kubaka gindi nene wenene, yumo monga bikira mwimbu ny'i bindu byani byoshi."²⁰Ti kunu anyawira: We muwija we! Zene zene bushigi ugajegerera. nya bino bindu byoshi walundaga hano bigabaga bya nyande.²¹Yesu anyashubideta, ko kuko ko byakeba kishanzi mund'ibikire bindu biluzire, tya tali mugali imbere lya Mungu.²²Yesu anyazindi wira bigiziwa bage, kyo kitumire nyi muwira ko, mut'ishuze hanyanya lya kalamo kenu, Ko mugalya biki; kandiri mw'ishuze hanyanya ly'i myoyo yenu,ambu mugambala biki.²³Bugumana butalusire biriwa, nyu moyo gw'imenene kuluk'i mirondo.²⁴Musalire hanyanya lya hungwe. Yuto tonyi tunyonyi tutake byala, tutakekwimbula, ndago muhako tugwete kand'iri handu hukubira mwimbu, ti kunu aketulisa. Mweyuye mw'imenene wenene kutaluka.²⁵Nyande muli mwe uwang'ishuza, amb'iyushulire kiri lusiku luguma kutaluka kala mu kage?²⁶Ny'ir'angaba mutangagali kola kandu kanini kali nga yako, hanyanya ly'ibiki mwishuza ku bindu bindu byene yibyo?²⁷Mukengere kazi kazi k'iruba lyake mera. Litake kwishuza kwilambirira mulondo. ti ko mwangamanya, sera nga kun'iruba (ndonde) lya kelangala.²⁸Ny'ir'angabagaga kun'akekwambaza byasi kwene kuno, ibyake boneka yaho nyu jiguka bukya kumuky'e mwe bandu bu bwemezi bunini?²⁹KO kuko mut'ishuze mu kuloza birwa kand'iri byo muganwa.³⁰Bali bandi kazi bakeloza byene yibyo byoshi. Ishe wen'ijiriri ko mu bikenere byoshi.³¹Kwa yaho, mutangilo'ubwami bwage. Iyo mugushulirwa bino bindu byoshi.³²E mwe kigamba kinini mutobohe! Kuly'ishewa wen'asimire ku muheza yubo bwamibwage.³³Muguze kazi bindu byoshi mugwete, mutabale bakene. Mw'ibikire njum'zitagweti bwangu, indanda mda itari kashwa.³⁴Kulya kazi ho ndanda yen'igaba, ho ny'i mitima yen'igaba geke.³⁵"Mwiengerekeze mu kukola nyu kuleka tumole twenu twasire.³⁶Mube nga bakozi balindire nahamwabo w'u buhy'agaluke kw'ija gira lusiku lunene, gir'an'iji kwa bakamwigulire liguma lyoke.³⁷Mushengera kwa yabo bakozi hano nahamwab'ija aga bashanga mu mahungo bamulindire! Yuko nyi muwigira nyalibo ku lungetenge, nyu kota yaho akenya.³⁸Mushenger'i mwa bakozi kazi bagaba bali masu kuhika kishazi ahahika bukaba bushigi kand'iri kindi kishazi.³⁹Mwijiriri ko nga mwene luganda angamanyire kishazi muzimb'agiji mu zimba, atangemezire luga.⁴⁰Ko kuko nyenu mw'iyengerekeze, kulya Mwana w'umundu agija bishazi mutilangaliri."⁴¹Lilyo Petro anyabuza Yesu, "Nahamwetu, guno mugani guli hanyanya lyetu naho kandiri nya bandi bandu boshi?"⁴²Nahano anyashuza, "Nyandage mwimangizi muguman'ugwete'mwenge? Ali ulya Nahano akabika yaho hanyanya lyu kw'imangira mugome muguma kushimbana nyu muhango gukabikwa."⁴³Mushenger'i mw'uye mukozi ye Nahamwabo agashanga agwete agakola, kazi mukolwa akamusigira.⁴⁴Ukuli ngana nyi muwizire ko, Nahano.⁴⁵"Ti mukozi wongo agides'ambu, Nahamwabo atami galuka; anyanazindi tondera kubanda birage bakozi, kakazi nya basosi, anyatondere kw'irira ny'u kunwa nyu kwilalukira.⁴⁶Nahamwabo agija luk'atamanyiriri, nyi kishaz'atijiriri. Anyamubanda wenene nyu kumutwira luba.⁴⁷Mukozi usimire Nahamwabo, t'atasimri kukola kazi ko Nahamwabi asimire, agashushu wenene.⁴⁸Ti nga mundu at'iji byo Nahamwabo asimire akole, ir'angahaba, aketwirwa lubaja lunini, nyu kindu biluzire, agahunwa bindi bingi kutaluka, nya kaz'ukulire birage boshi.⁴⁹"Muliro go ng'iji deta mu kihugo, nyanga simire mbone ko gwasire.⁵⁰Mbetwire kakinda k'ushuza kazi byo nyi menene kukola!⁵¹Ka musalire ko ngiji deta mutula hano ha kihugo? Nyamuwiza, ka kutali kuko, ng'iji

deta sigani. ⁵²Kulya hanyanya lya kuno, balondani ba tano бага sigana; bashatu bagagulira birabo babiri, nya yabo babiri bagagulira birabo bishatu. ⁵³Ishe w'umwana agagulira'mugala, nyu mugala agagulir'ishe. Munyere agagulira nina wabo, nya nina agagwaga, nyu mwalikazi agagulira nazala wage geke. ⁵⁴Yesu anyawira yibyo bigamba, "Bishazi mugabona lwikungu lwali lyoka i ndija, munyadete ko mvul'igania nia, nyau kuko ko bigi. ⁵⁵Ny'i bishazi mugabona muhusi gwa lenga kulyoka i mashaje, mudete k'izuba liga kaya, nya kuko ku nyabe. ⁵⁶E mashi mwe balyalya mw'ijiriri kumanya mbiri yi kihugo ny'i kyahanya kute mwangabirwa kumanyi. ⁵⁷Hanyanya li biki wenene mutanga manya kinwa kyu kuli? ⁵⁸Iri wanga genda mu lubaja ny'u mugoma wabe, wihangane mulongeze nyaye kishazi mukiri mu munjira ali, bazindi kutanga ku shangalume, nyazo zijikugendana hugashwekwa. ⁵⁹Nya kuwira, utagalyoka yumo kahika kishazi kulyula njuma nzinda."

Chapter 13

¹Mwa yibyo bishazi, hali bandu baka muwira myazi yi Galilaya, balya Pilato akashambya muko gwabo nyi mwengo yabo. ²Anya babuzi, anya bawira nyuku babuzi musalile ko bali bandu ba mabi kuhima bandu bi galilaya boshi katuma bili nga bino bika bahikira? ³Nya mulahira. Mutakilega mweshi mugalibula kuli nga yuko. ⁴Kandi, yabo ikumi nya munane a baka hirimirwa nyu mugazi iyomunda i siroamu, ba nyafa, musalile ko bohe bali bahubi kuhima bandu boshi a bali i yerusalemu? ⁵Nyamulahirire. Ti Mutabilega mweshi mugalibula kuko kuko. ⁶Anya bawira kandi u mugani, Mundu muguma ali gwete kati kage ka mahu (miwabibu) kali byazirwe mu kati ki ndalo yage anya genda loza mahu anya ga gosha. ⁷Anya wira mulawi wi ndalo yage mahu (mizabibu), myaka ishatu ino ngwete nga bona. u katwe, Ti kili kihugo ka kishereza? ⁸Mulazi wi ndalo anya mushuza, Nahamwetu ukaleke guno mwaka nyi kusirire nyi na nakuhirire. ⁹Kwanganyaba kanga deta mahu mija yaho ha nyuma. Ti kataka ha tuna katwe. ¹⁰Yesu ali ke kwigiriza mwi sinagogi lusiku lwa kasiku. ¹¹Fagiza hali, mukazi aligwete mishusi yu bugazi kigendo ki myaka ikumi nya munane, Ali gondamire atalishire kwi golola. ¹²Ili yesu aka mubona anya mubuza, anya mu bugazi bwabe. ¹³Anya bika maboko gage hanya. nya lyage, naye anya kololoka haho haho, nyu'kwiga na Mungu. ¹⁴Ti mukulu wishengero (synagogi), anya kunira, kubona ko yesu akiza mundu lusiku lwa kasiku, anya shuza, anya wira bandu, hali siku ndatu izumene kukola umukolwa, mwije mukiziwe kwa yizo siku, ti. lusiku lwa kasiku nanga. ¹⁵Nahamwetu, anya shuza anya bawira, Mwe balyalya! kila muguma wenu atakeshwekula Ngavu yage ili Punda yage lusiku mu luzito lwage nweza meji? ¹⁶Nyu'no mukazi, uli munyere wa Abrahamu, u wali shwesirwe nya muzimu myaka i kumi nya munane ka bitali kumenene ashwekulwe iyo migozi lusiku lwa kasiku? ¹⁷Ili akusa kudeta kuko bosha banya nyekerwa abakabirana nya liye, mmushambiro goshi gwanya sima anyanya lyi bindu byu kwigana ibika kolwa nya yesu ¹⁸Anya dete kandi, Bwami bwa Mungu bushushenwe nyi biki, ili nyi bushashanye nyi biki? ¹⁹Bushushenye nyi hungu linini lyi bulo (haradali) i likangwa nyu mundu muguma anya kabula mu kati ki ndalo yage kanya mera kanyaba kati, Tunyanyi twa mu kya hanya twa nyiji ke linda ku mitabi ya liko. ²⁰Anya data bugira kabili, nyi bushashanye nyi biki bwami bwa Mungu? ²¹Bushushenye nyi bigazire, ibika ngwa nyu mukozi muguma anya shambya mwi shaho zage zishatu byoshi byana gaga. ²²Yesu ali kelenga mu kaya nyu twaya, ali ke kwigiriza anyali mulugendo lwage luku genda i yerusalemu. ²³Mungu muguma anya mubuza, Ee Nahamwetu, a bagwete бага kululwa bali banini? Anya bawira. ²⁴Mwikanye kwingira kuluzi lwangu. kulya nya muwira kukuno bingi bagasima kuringira ti bataga hashu. ²⁵Bishazi mwene ni nyumba a gimanga nyu'kwigala luzi nyenu muga tondera kwimanga imbuga nyukukomomba ku luzi nyuku deta, Nahamwetu, nahimwetu, u twigulile! Nyaye aga mushuza, nyuku muwira Nda manyiri ho mugwete mugalyoka. ²⁶Lya muga tondera kudeta twali kelya nyu kunwa imbere lyabe wanyali ke kwigiriza mu kati ki njila. ²⁷Nyaye aga bashuza nyuku bawira, nda manyiri ha; ugwete muga lyoka, mulyoke imwani mweshi mwebandu ba mahibi. ²⁸Yaho hagabo kulila nyuku kaji meno, hano mwabona Ibrahimu, nya Isaka, na Yakobo, nya balagu boshi mwa yubo bwami bwa Mungu, mwehe mugabo mwa hebwi'mbuga. ²⁹Hagija bandu kulyoka indija nyi shere, Imashase nyi kajoba бага budatala ku Lungetenge mu bwami bwa Mungu. ³⁰Ulangize, hali bazinda bagaba batazinda. ³¹Mwa lulo lusiku ba Farisayo baguma mu banyamugendera, nyu ku mu bwira, lyoka hano ugende lundi luhande kulya Herode alozize akwite. ³²Anyabawira, mugend'ibwira uye nyambwe, lolekezaga, gwete ngalyosa bazimu nyu kukiza balwazi, zene nya shezi, nyi lusiku bwa kashatu ngusa. ³³Ti byumenene njomere zene, shezi, nyu lusiku ulushimbulire, kulya bitumeneni mulagu afwe mutali mwa kaya ki Yerusalemu. ³⁴Yerusalemu, Yerusalemu wu gwet'igita balagu nyu ku bashulika. Nya mabwe abakatw'imwabe, kanga ngalozi bagushikanya nga ngoko yakegushikanya i byana goko byage mwa mahwahura gake, ti mutakaloza. ³⁵Lolekezagye, mugasigirwa nyumba yenu, ti nyabawira, mutakakibone, kuhikirira i bishazi mugiji deta agashanirwe ye wijire kwi zina lya nawetu.

Chapter 14

¹Yesu akingira, mwi nyumba yu mukulu muguma wa bafarisayo lusiku lwa kasiku, alye mo biriwa, bafarisayo banga bali muhigire. ²Limbele lyage, hali mundu muguma uwali gwele bulwazi bukumwira nya meji bwifo lyi kondo. ³Yesu anyu shuza anyawira batwi bi mage nya ba Farisayo ka bitumeneni kukiza lusiku lwa kasiku ili kandi kute. ⁴Bohe banya hulika. Anya mwanga, anyu mukiza anyu muha luhuma kugenda. ⁵Hanyuma anyu bawira, "Nyande mu kati kenu, nga ngavu yage kandi iri punda wage anga tibukira mwikyimbini ata nya mulyase ulu lusiku lwa kasiku. ⁶Nyabo bataka humuka. ⁷Anyu bawira gundi mugani yabo abaka lalikwa ili bakabona na ko na ko balondola bifumbi bi mbele, anyu deta, ⁸Nga wanga lalikwa nyu mundu ku bubiri bu buhya, utaberago kwi kifumbi, ki mbele, hangijiba mwa balalikwa mundu witunda ukihimire. ⁹Anyu ulya uka mulalika we yuye, nya yehe, nyu kukuwira umu hijuse uno. Haho ugimanga ny'ishoni nyu kuloza ubuziki i nyumba. ¹⁰Ti, ili wanga lalikwa, lozeza ubuziki, i nyuma, kulya ili angija uka kulalika akawuri mwira wani wani wije uberere ino munda, imbele yaho ugaba ny'itunda i mbele lya boshi aba budetele kuguma nya we yuye. ¹¹Kulya uwiteramizizi agandagazwa, ny'ugiyandagaza aga teramizibwa. ¹²Anyu wira ny'uye uka mulalika, ukola ugagira biriwa bya mushi, kandi ili bya bakigingwe, utabuze bira babe, ili kandi bene wenu, ili kandi bazere babe, ili kandi batulani babe bagale, bakaleke lyulwa. ¹³Tyukol'uga gira bubiri, buza bakene, bandu ba malebera, bihofu, ¹⁴Nab'ugaba ni naama, kulya yabo batagweti byo banga kulyula, kulya uga lyulwa ku bufuke bwa bandu bukuli. ¹⁵Muguma wa yabo abali budetere ku lungetenge, lya kuva anyu deta, anyu wera Yesu. Agwete naama ugalya kuguma nya we yuye mu bwami bwa Mungu. ¹⁶Yesu anyu muwira, "Mundu muguma agira bubiri bunene, anyu buza bandu bingi. ¹⁷Anyu tuma mukozi wage bishazi byukulya, abuze balya boshi abaka lalikwa, mwije, kulya bindu byoshi mira byengerekiziwa. ¹⁸Ti, boshi bana tondera boshi kwihanga, mutazi anyu muwira ngagul'indalo, nyu menene ngende gilolekeza nya kuhuna ungoge. ¹⁹Gundi anyadeta, Mira nya gula ngavu zitano, nya genda zigereka, ungoge, nya kuhuma. ²⁰Gundi anyu deta nya gonda, nda gweti kishazi ki kwija iyo. ²¹Uye mukazi anye genda nyuku wira nahamwabo iyo myazi yoshi i ya lenga, mwene ni nyumba anyafa bute, anyu wira mukazi wage, lyoka duba ugende, njila zoshi nene ni nini udete abatishiri, bakene, birema, bihofu nya bamalebela. ²²Mukozi anyu deta, nahamwetu, yibyo wadeta mira bya koleka, nya kili kukuno buziki bukili ho. ²³Nahano anyu wira mukozi wage, uhuruki imbuga, ugende mwa manjila naho njia zi shambire, uwire bandu, bije bingire mu nyumba ku bwingi. ²⁴Kulya nya muwira kwa yabo baka lalikwa, ndaye kili muguma ugalya kubiriwa byu mulali gwani, bandu bingi abalike mushimba, anyu kebegana. ²⁵Ndeko nene zaligezire kuguma nya Yesu, anyakebegana anyabawira, ²⁶Nga mundu agij'imwani atana shombir'ishe, nya nina, nya mukage, nya bashosi nya bakazi, geke nya yenene, utangaba mwi giribwa wani. ²⁷Mundu yeshi utabetwiri musalaba gwage nyu kwiji nyuma lya utakaba mwigirizibwa wani. ²⁸Kulya, inde ho mushambira, akoloza kubaka u munara, utake butala kaka nyu ku gaja mukolwa gwasira nyi biki? ²⁹Atiji kwabika kugumalira mira nyengekeza i kilimba, handu boshi abagabona yuko haleki kwiji mu hililika. ³⁰Bakedeta uno mundu akatondera kubaka atanagweti misi yu ku malira? ³¹Tiri kandi, hali mwani muki ngalozige kugendilwa nyu gundi mwani utake tangi ludata nyu kutwa lubaja, kudeta yehe kuguma nya bandu kihumb'ikumi angashanga nana nyuye wijire hanyanya lyage na bandu bihumbi makumi gabiri? ³²Ngangabona atashiri, akatum'umwazi gu kuloza mutula nyuye mundu akili hale. ³³Ko nya kuko, kira muguma wenu atasiziri byoshi lya gwete, atangaba mwigirizibwa wani. ³⁴Munyu kiri kindu kija; ti nga munyu gwangatera ukutwa kwage(luhe) bikagi twana gu twisa mo? ³⁵Bitali mija kwi daho nyi kwi mboleya, bagikabulire ibunga uly'ugwete matwiri gi kuvwa uvwe.

Chapter 15

¹Babuguzi bi koli boshi nya bandu ba mabii banyashegenera hali Yesu buve biki agwete agadeta. ²Bafarisayo nya bandisi banyakekwidesa desa kukuno: uno mundu angirira bandu ba mabii, nyu kulya kuguma nya libo. ³Tyanya bawira guno mugani: ⁴Mundu muki ho mushambira, ngangwete bibuzi igana, anyasiga makumi gali mwenda na mwenda mwi mbinga nyu kugendi loza ikyo kibuzi kiguma ikyatereka buzinda akibone? ⁵Nyi bishazi akibona, anyakibetula kwi bitugu nyu busime boshi, ⁶mu kifuluka akolaga hakaya, anyabuze bira bage nya bilage bikalanwa nyu kubawira: tushambalage kuguma, kulya nyabona kibuzi kyani ikishubi telesire. ⁷Geke, nenu nyabawira kukuno, hagaba busime bwenene ikuguba hanyanya lyu mundu muguma wa mabii u wishobeka, kuhima bandu makumi gali mwenda nya mwenda gu kuli agatalozizi kwi shobeka. ⁸Kandi nyande mukazi ugwete shilingi(faranga) ikumi, anyatera nguma, utangasa kamole, ahyagire mu nyumba, nyu ku lozeleza, kuhikirira bishazi agagibona? ⁹Nyi bishazi agagibona, anyabuzagye bira bage, nyu kudeta: Tushambalage kuguma kulya ngabona ilya shilingi ngatera. ¹⁰Ko kuko geke nyabawira, hali busime bwingi imbere lya baganda(balemberenzi) ba Mungu hanyanya lyu mundu muguma uwishobeka. ¹¹Anyadeta kandi: mushosi muguma ali gwete bagala babili. ¹²ulya muto anyawira ishe: Data, umbe kishoko, kihande kyani ki bindu byo nyumenene ho tushambira. ¹³Hanyuma li siku nini ulya mugala muto, lya kagushikanya byoshi, anyabalamira mu kihugo kya hale, anyashaba bilya bindu byage byoshi mu bushule. ¹⁴Lya kaba mira shaba bilya bindu byoshi, mwena gwa kafage gwanija mwa yikyo kihugo, anyishanga akoli mwi kwifija. ¹⁵Anyagendi ke kolera mwikalanwa muguma wa yikyo kihugo, anyamugendana mwa mandalo gage gira akelanga(kutobera) ngulube. ¹⁶Ali ke kwifija alye kwa yugo mulolo (bukovu) go ngulube zali kelya, ti nyande wge amuheze kwaligo. ¹⁷Lya kisaliza mu mutima gwage, anyibwira: bakozi banga ba data bagwete bagalya mikate nyu kwiguta(fusi), nani hano ngwete ngafwa nyu mwena! ¹⁸Ngimanga, nyu kugenda munda data nga nyiji muwira: Data, ngahuba imbere lyabe nyi mbere li kunguba, ¹⁹ndakyumanini mbuzibwe mugala wabe; ungwatage nga muguma wa bakozi babe. ²⁰Anyimanga, anyagenda mund'ishe. Alikiri hale nya hamwabo, ishe anyamulangiza, anyuvwa mbonga, anyatibita anyamuhubirira, nyu ku munyunyuguta. ²¹Mugala anyamubwira:Data, nyahubira kunguba geke nyakuhubira nabe. ²²Ti'she bakozi bage: dete duba gulya mulondo mwija bwenene, mu mwambaze, mumwambaze nyu mulinga(mbete) ku munwe,nyu tushugulu kwa magulu. ²³Mudete ilya shuli itwezire, mugibage. Tulye kandi tushambale; ²⁴Kulya mugala wani alifire, afuka; alitelesire kandi yuno waboneka. Banya tondera bagashambala. ²⁵Yibyo bishazi mugala wi fula ali hizire, Lyakafuluk'indalo, akola hasi nya hakaya. anyuvwa nyimbo nya mabina. ²⁶Anyabuza mundu muguma mwa bakozi bishe, ala biki yibyo. ²⁷Uye mukozi anyamubwirw: mwene wenu agaluka(abalamuka), nya kulya isho amubona mugumana, isho ashija ilya shuli itwezire. ²⁸Anyafwa bute, atanyali kilozize ingire. ishe anyahuluka, nyu ku mu hoha ingire. ²⁹Tyanya shuza ishe, kukuno: lolekezagya, mingi ngwete nga ku kolera, ndanyashubsgi kutenguha, ndalo lusiku ushubagi mbeza kiri hyanahene lyo njambala nyani nya bira bani. ³⁰Nyi bishazi mugala wabe ahika, ukalya bindu byage nya bashule, ye wabagiraga shuli itwezire!³¹E mugala wani, kwishe akamushuza, wikala isiku zoshi kuguma nani, nyi byoshi ngwete bili byabe; ³²Kushuba kwija tushanbale nyi kusima, kulya uno mwene wenu ashubi fire, afuka, alitelesire, aboneka.

Chapter 16

¹Yesu anyawira geke bigirizibwa bage: Mundu muguma ali nyu mwimandizi wi bindu byage, anyabwirwa kuye mwimangizi ashaba yibyo bindu byage. ²Anyamubuza, nyu ku mu bwira: Biki ngwete nguvwa bagadeta hanyanya lyabe? Mbeza myazi yi ngolezi zabe, kulya utangakikwimangira bindu byani. ³Uye mwimangizi wi bindu anyidesa: kute ngagiraga kulya nawetu andyosa mu bwi mangizi bwi bindu byage? kuhinga ndagakihasha, kuhuna ngwete shoni. ⁴Ngoli kwiji kute ngagira ano nyalosiwa kwa buno bwimangizi lyo bandu banyegereza mwi nyumba zabo ano nya hiviwa mu mukolwa. ⁵Anyabuza balya boshi bali mu myenda ya nawabo, anyawira mutazi: mwenda gwi zinga gwa nawetu uri mo? ⁶Ngero igana za mavuta, kwa kashuza. Anyamubwira: Angaga kana karatasi akasarazirwe ko mwenda, usarange ngero makumi gatano. ⁷Hanyuma anyabuza gundi: Nyabe kute, zinga ulimo? Ngero igana zi ngano, kwa ka shuza. Anyambwira anganga lusarango lwabe, saranga makumi gali munane. ⁸Hanyuma uye nahamwabo anyatundilika uye mukozi mubi ku ku kolesa bwenge. kulya bana ba zino siku bali bwenge bwenene imbere lya birabo bi kihugo ko bashushene kuhima bana bi kyenge. ⁹Nani nyababwira: Mwigirire bwira kwi bindu ibyaboneka mu njira nyibi, bishazi bagagosha baka bengerekeze mwi biziki byi myakula. ¹⁰Ulyaya uli mwemezi mu binini yunali geke mwemezi mu bingi, nulya utakigira byumenene mu binini ali geke kuko mwi bindu bingi. ¹¹Ko kuko iri mutaka kola kwakine mu bindu byo mukabona mu njira nyibi, inde ugakuhezaga ibyumenene? ¹²Iri mutakakolesa kwa kine bindu bya mirenu, nyande ugabahezagya bi mwenu? ¹³Ndye mukozi uwanga kolera ba nahano babiri, kulya agashomba muguma nyu kusima gundi; agibika ku muguma nyu kwenega gundi. Mutanga kolera Mungu nyi bindu(mamoni). ¹⁴Bafarisayo abalisimire faranga kuhima lugero, bali ke kuvwa nabo yibyo byoshi, banaykimushekera. ¹⁵Yesu anyabawira: Mwe bayuye ,Mwe, mwa kesima muboneke abumenene imbere lya bandu, ti Mungu iji mitima yenu; kulya bilya bandu batundulisire imbere lyabo bikala bibi imbere lya Mungu. ¹⁶Nzarango zi migako nyu bulagu zali ho kuhikira bishazi bya Yohana; kulyokera zene, bwami bwa Mungu bugwete bugabalwa, nya yeshi ugwete ugihangana ingire mwalibo. ¹⁷Bilelusire kunguba nyi kihugo(kibaja)bihijuke nyu kulenga, ti kili kinwa kiguma ki migako kitangalega kitanakoleka. ¹⁸Ulya yeshi ukahivwa mukage nyu ku gonda gundi agira bushulehi, yeshi ulya uwangagonda mukazi uwahiviwa nyiba agira bushulehi. ¹⁹Hali mushosi mugale uwali ke kwambala milondo mija midukula, uwali nya kalamu kija kandi alike kwisimisa nya yubo bugale bwage. ²⁰Mukene muguma Lazaro, ali ke gwejeziwa haluso lwi nyumba yage, nyi luhere(mahute), ²¹anyali ke kwifija alye yizo ngombera zali ke tibuka hashi ku lungetenge luye mugale, ti geke tubwa twali ke lamba luhere lwage. ²²Uye mukene anyafwa, anyatwalwa nya balemberezi mu kifuba kya Abrahamu. Uye mugale nyaye anyiji fwagaga anyabishwa, ²³Iyo mundi kuzimu anyaligalala, yibyo bishazi malibuze mira ga kaya, anyalangiza Abrahamu, nya Lazaro mu kifuba kyage. ²⁴Data Abrahamu ungoge, ndumira Lazaro, lya ndweza ishongo lyu munwe gwage mwa meji lya mbohoza lulimi; kulya nyalibula bwenene mwino ngulumira. ²⁵Abrahamu anyamushuza: Mwana wani, ukengere kukabona bindu byabe, kalamu kabe koshi, ti Lazaro akalibula mwa kage kalamu; ewe hano mira holeziwa; nyabe walibula. ²⁶Kandi, ho tushambira hali nzimo, lyo yeshi ulozize ajabuke ije ino nyu wino kujabukiri iyo, atahashe kujabuka. ²⁷Uye Mugale anyadeta: nyakwinginga, data Abrahamu, utumage Lazaro mwi nyumba ya data; kulya ngwete bene wetu batano. ²⁸Lya bawira bino bindu lyo batijaga nabo mwa gano malibuze. ²⁹Abrahamu anyashuza: Bagwete Musa nya balagu; babuvwe. ³⁰Anyadeta: Nanga, data Abrahamu, iri bangagenderwa nyu mundu ulyosire ya bafire bagishobeka. ³¹Na Abrahamu anyamuwira: iri batanguvwa Musa nya balagu, batangatwaza geke binwa byuye mundu uwafuka kulyoka mwa bafire.

Chapter 17Yesu anawira bigiziwa bage, "Bindu byuku hirimya bandu b'imenene kuba , ti buhanya ku mundu ufwete ga bideta!

²Nga byanga hashikene ashwekerwe kw'iwe lyukuhulira ko mw'igosi, nyu kukabulwa mu kinyaja, ambu anga hirinmya muguma mwa bano banini. ³Kwa yaho mube masu. Iri mwene wenu akakuhubira, umushugule n'yiri angemera kuleba bubi bwage, umukoge. ⁴Iri mirabe anga kuhubira kali nda ku mulegelege, ny'iri anga ke kugalukira agwet'agakuhuna lukogo, umukogo." ⁵Bigiziwa bage banyamuwira, "Utushulire bwemezi." ⁶Nano anyashuza, "Iri mwangaba nyu bwemezi, nga kuno mbuto y'uluhuse, mwangahasha kuwira kano kati kishembe, 'Ukulike ugende kw'ibyalu mu kunyaja', nyako kati shuba ka munyemya. ⁷Ku mugani, mukati kenu muli mund'ugwete mukozi akamukolera kand'iri mungere wage. Iri uye mukozi anyafuluka kulyok'indalo, angamuwira'mbu ubuda. ⁸KUtalikuko, yehe agamuwir'atangi rya akazindi kw'iyengereza bwija, muku mukolera kuhika mangolya kunwa. ⁹Nahano w'uye mukozi agadeta mukongwa i mwa mukozi wage kulya amukolera bwija angakulya ku muhango. ¹⁰Kuko ko binyali luhande lwenu geke. Hano mira mwa kwiza kazi byoshi bakamuhangula ku kwiza, tuli byotukere naho." Yesu akiza balwazi bu mubembe. ¹¹Kishazi Yesu alike balamir'i Yerusalemu, anyalenga mu fulege gw'i Samaria. ¹²Kishaz'akab'agingira mwa kaya kaguma, hali bandu i kumi lwazire umubembe banya muhulukira ko. Bak'imanga nga halira ¹³Banyamiza, kudeta, "E Nahano Yesu utufir'imbonga!" ¹⁴Kishazi Yesu akabona, anyabawira'mbu, "Mugende ya bagingi bagendi mu lolekeza." Nyi kishazi bali koli ke genda yo banyakizwa. ¹⁵Kishazi muguma mwalibo akabona mir'akira, anyagulukira munda al'agweta agamw'igana kunu kw'izu linene. ¹⁶Anyikumba Yesu kuhika hashi mu mwinamo ambu, ukongwa ali Musamaria uye mundu. ¹⁷Yesu azindi babuza ambu, "K'atali bandu ikumi bo bakakizwa? Ya bo bandi bandu mwenda bali hahe?" ¹⁸Indaye gundi mundu ukiji deta kongwa nyu ku mutangira kunu, atal'uno mugeni naho?" ¹⁹Yesu anyazindu wira uye mundu, "Imuka w'igendere. Bwemezi bwabe mira bwa kukiza." ²⁰Bafarisayo banyamubuza Yesu, "Gahe bwami b'u kunguba bugaba?" Anyabashuza, "Bwami bukunguba bwijire buzira kubone bwera nyage. ²¹Bataga deta'mbu, mir'ima hano kand'iri imire handu halebe. Bir'ukuli kun'imire mwinda lyenu." ²²Anyazindi wira bigiziwa bage, "Hali siku mugufija kubona mwana w'umundu kishazi kinini, ti mugabona yikyo kishazi. ²³Bandu bagamuwira: Ali luhande lulebe! Kandir'ambu li hano! Ti mutahanguke mubashimbe iyo munda, ²⁴Kulya kulya mukebona muliro gu gwete gugalanga nyu kuboneka mw'i kyahanya, kuko ko Mwana wa Mundu. ²⁵Ti kok'imenene alibuze nyu ku lahirwa na bandu ba guno mubuto. ²⁶Nga kulya mu siku Nowa, ko kuko bigijiba mu kwija k'u Mwana wa Mundu. ²⁷Bandu bali gwete bagalya nyu kunwa, bali ke lobola ny'u lobolwa kuhika yizo siku Nowa; lyo aku kuheza bandu boshi. ²⁸Nya geke ko bikaba, ku siku za lutu. Bandu bali gwete bagalya nyu kunwa, bali ke guza nyu ku gulisa, bagwete. ²⁹Ti lusiku lut'kalyoka i Sodoma muliro ny'i miambi bya nyandala nga mitonyi kulyoka kunguba nya. ³⁰Hano Mwana w'u Mundu agaluka kuko ko big'iji бага. ³¹Kazi mundu agashangwa h'akshongo k'inyumba la nyumba, atashonoke kand'ambu iji kwanga bindu d'ikaya. ³²Mukengere kazi bikahikira muka lutu. ³³Kazi ugasima kulanga kalamo kage, agakatera; ti kazi mundu ugatanga kalamo kage hanyanya lya. ³⁴Nyi muwizire ko, mwa yubo bushigi, bandu ba bibiri bahaba ha ngingo, mugum'atwala nyu gundi. ³⁵Bakazi babiri bagaba haguma, mugum'agagenda nyu gund'agasigala. [³⁶Bandu babiri bagaba handalo, mugum'agatwala nyu gundi agasingala.]" ³⁷Bigiziwa banyamuwira, "Nahamwetu, hahe bino bindu bigakolekera?" Anyabashuza, "Kazi habozir'inyama ho banyunda bakeshubirafasi."

Chapter 18

¹Yesu anyawira bigiziwa bage guno mugani, ko b'imenene kuhuna bizira kuluha. ²Anyadeta, "Hali mutwiw'i maja wali mu kaya kaguma, utalikekenga kununya kira mundu yeshi. ³Mwa yuko kaya mwali mukana muguma geke, uwalike gendi hoh'uye mutw'i w'imaja ambu, 'Undwire luno lubaja hanyanya ly'uno mugamo wani.' ⁴Hakalenga siku nying'uye mutwiw'imaja agwet'agamulahirira, ti, any'iji kwisaliza ambu, kiri kawirwa ambu ndobohiri kunu, kand'iri kazi mundu yeke, ⁵Ti kukuno uno mukan'akaji mber'itwe, ngamukolera kazi byo asimire numukolere, lyo atagenderere." ⁶Nahano anyadeta, "Muvirize k'uno mundu mubi adesire! ⁷Ahogo.biki bigahanga kun'atatang'ulubaja kwa balya bamwemezire mwa kino kihugo? ⁸Nyimuwizire. Ti Mwana w'umundu atagagaluka, nyu kushanga bandu bemezire mu kihugo?" ⁹Anyabawira guno mugani abandu balikemaa mbu bo bukuli, abali ke kwenega bandi boshi. ¹⁰"Mulegelege muguma bandu babiri bakagendi huna mwi shengero(ngombe); mwa yabo bandu hali Mufarisayo nyu mubuguzi wi koli. ¹¹Uye mufarisayo any'iryosa ku mirage anyahuna'mbu, 'E kunu, nyadet'ukongwa kulya nyeyuno ndali ng'uno mubuguzi w'itulo. ¹²Nge kw'ishweka butalya biriwa kabiri ku mugobe, ngetanga kihande k'ikumi kw'ibindu byoshi ngebona." ¹³Ti mubuguzi w'ituloyeha any'imanga hale nya yaho bali, atashimbi ligalala kunguba, t'akishangula shangula anyadeta, 'E kun'ugonge nya mukozi wa mabi.' ¹⁴Yesu anyazindi bawira, "Uno mundu akafuluke mira mir'akogwa kuba muguman'imbere lya kunu, t'atali ngulya Mufarisayo kulya kazi mundu yesh'ukekw'ishonya ukekwardagazwa, nyuke kw'iyandagaza, akeshonywa." ¹⁵Banyamudetera Yesu bana banuke ly'abahume ko. Kishazi bigiziwa bage bakabona kuko, banyahangirira yabo bandu. ¹⁶Ti Yesu yehe anyababuza kudeta, "Muleke bana b'ij'imwani, mutanabahange, kulya bwami b'ukunguba buli bwa bandu abali nga bano. ¹⁷Yuko kuli nya muwira, "Kazi mundu yeshi utemezire bwami bu kunguba nga mwana muto, atang'ingira mu bwami kiri hinini. ¹⁸Mwami muguma anyabuza Yesu, "E Mwigiriza mwija, kuta ko nyangagira lyo mbona kalamo k'imyaka nyi myakula?" ¹⁹Yesu anyabuza, "Wambuza mwija hanyanya ly'ibiki? Ndaye mwij'uwikale atali kunu naho. ²⁰Wijire ko migak'idesire'mbu, utashulehe, utitane, utazimbe, utashobohe, ukenyemia isho nya yoko." ²¹Uye mundu anyamushuza'mbu, "Ngenyemia yibyo byosh'udesire, kulyokera butabana bwani." ²²Kishazi Yesu ak'uva kwene yuko, anyamuwira, "Kandu kaguma naho k'ukigoshire kimoja, uguze kazi bindu byoshi by'ugwete, ubigabire bakene, ly'ulimba." ²³Ti kishazi uye mundu ak'uva binwa byenye yibyo, anyashomba wenene kuly'ali mugale. ²⁴Kishazi Yesu akabona ko mira ashomba wenene, anyadeta'mbu, "Nya muwira ko bikayire ku mugale kw'ingira mu bwami bwa Mungu! ²⁵Ti birembire wenene kungamia kusheshera ku kitule kisinge, ho mugale agingingira mu bwami bwa Mungu." ²⁶Kazi bandu bakuva yibyo binwa banya deta'mbu, "E mashi bazana nyandage ugabona ubukize?" ²⁷Yesu anyabashuza, "Ibitahashikene ku bandu, bya kehashikana imwa Mungu." ²⁸Petro anazindu muwira, "Twa siga kazi byoshi byo tushubi gwete twenye kushimba." ²⁹Yesu anyabawira, "Bir'ukuli ngwete nga muwira, kishazi mund'asiga nyumba yage, mwene wabo, babusi kand'iri bana bage hanyanya ly'ubwami bwa kunu, ³⁰Agahemwa bingi kino kishazi. Azindu hembwa kalamo ki myaka nyi myakula tondo." ³¹Lilyo Yesu anyagendana bigiziwa bage ikumu nya babiri habutambi mw'iwe kudeta. anyabawira, "Twali gend'i Yerusalemu, nya kazi binwa byoshi bilagulwa nya balagu biga kwira. ³²Kuly'agatangwa mwa maboko g'ibindi birongo. Bagamulyogoza, bagamudota nyu ku mutwira mate. ³³Bagamubanda tuti nyu kumwita. Tagafuka lusiku lwa kashatu." ³⁴Bigiziwa bage bataka manya mbero ya yibyo binwa, kulya byali babire kumanya, batakamanya hanyanya. ³⁵Kishazi Yesu akashengenera ha butambi lyi Yeriko, mundu muguma w'imbum'ali budetere ha muhand'agweta ga hunahuna. ³⁶bishaz'akuvwa ndeko ya bandu yalenga, anyabuza biki yibyo? ³⁷Banyamuwira'mbu ali Yesu w'i Nazareti y'ugwete'ga lenga. ³⁸Anyazindi kwamiza, kwizi linene, "E mashi Yesu Mwani wa Daudi, unvir'imbonga." ³⁹Bandu bali hambere banyamukag'ahulike, t'akagenderera kuamiza, kudeta, "Mwana wa Daudi, unvire imbonga." ⁴⁰Yesu any'imanga, anyahangula bandu bamudetere ye. Kishaz'imbuni yong'ikashengenera habutambi lage, Yesu anyamubuza, ⁴¹"Usimire ngu kolera biki?" Anyamubuza, "Nahamwetu, nsimire nani mbone." ⁴²Yesu anyamuwira, "Ubone! bwemere bwabe bwakukiza." ⁴³Lilyo anyabona, anyanyashimba Yesu nyu kumukuza Mungu. Kishazi boshi bakabona yuko banyakuza nyabo Mungu. .

Chapter 19

¹Lyo Yesu akingira i Yeriko, anyalenga mwa yako kaya. ²Nyu mwa yako kaya mwali mundu muguma mugale Zakayo mwimangizi wa babuguzi bi koli(kodi), ³alisimire abone abone yesu yende; Tya tangashire, hanyanya lyi ndeko(bishiri) ya bandu, kulya ali mwasi. ⁴Anyatibita, amutanga, anyashona kwa kati ku mukuyu lya mubona, kulya angalezire yaho. ⁵Lyo Yesu akahika yaho, anyaligalala anyamubwira: Zakayo, shonoka duba; kulya byumenene nyingir'imwabe zene. ⁶Zakayo anyashonoka duba anyamwegereza nyu busime. ⁷Lyo bakabona kuko, boshi banatondera bagidesadesa: agendi handa ha mwa mundu wa mabi. ⁸Ti Zakayo anyimanga imbere lya Yesu nyu ku deta: Lolekezagya E Nahamwetu, nyaheza bakene luhande lwi bindu byani, niri, nyiri ngahubira mundu yeshi kinwa, ngamugalulila kane. ⁹Yesu anyamushuza: bukulule mbwingira mwino nyumba zene, kulya uno geke ali muagala Abrahamu. ¹⁰Kulya mwana wu mundu akiji loza nyu ku kulula ibyali telesire. ¹¹Bali ke kwiriza yibyo bindu, Yesu anyongerera mugani, kulya ali hasi nyi Yerusalemu, banyalisalire mbu haho haho bwami bwa Mungu bugashoshoka. ¹²Anyadeta mbu: hali mundu muguma ukabutwa mwi kondo lyi bwami anyabalama kihugo kya hale, lya gendi kwimikwa, nyu ku galika kandi. ¹³Anyabuza mwa bakozi bage banduikumi, anyabaheza lufaranga lui mina ikumi, anyabwira: muzikolese, muzungule halinde nyije. ¹⁴Ti bakozi bage banyamushomba, banyabatumira muguma wabo wabo agendi mu bwira: tutakilozizi uno mundu atwimire. ¹⁵Lya kabalamuka, mirimikwa ubwami, anyabuzagya balya bakozi bakaheza njuma zage, lya manya kute kira mundu akazungula. ¹⁶Mutazi anyija, nyu kudeta: Nahamwetu, mina yabikumi yungula gindikumi. ¹⁷Anyamushuza: Kwija, mukozi mwija; kulya wagira ukukwanine mu bindu binini, ugimangira twaya ikumi. ¹⁸Wa kabiri anyija, anyadeta: Nahamwetu, mina yabe yungula ginditano. ¹⁹Anyamushuza: nabe geke, wimire twaya tu tano. ²⁰Gundi anyija, anyadeta: Nahamwetu, lolekezagya mina yabe, nga gu fulika mu ngozi(mulondo); ²¹kulya nga koboha, kulya uli mundu mukayu; wakikwanga byu takahana, wanyakihumbula byu ta ka byala. ²²Anyamushuza: Nyakugwatira mu binwa byabe, mukozi mukayu(mubi); ushubi manyire kondi mundu ulindisire, uwakikwanga byo ndakahana, nyu kuhumbula byo nda ka byala; ²³Kyatuma utabika faranga zani mu ndirimbi zu kungula, buzinda mu kubalamuka nyiji zanga nyu bunguke? ²⁴Anyabwira balya bali yaho: Mumunyage ilya mina yani, mugiheze ugwete mina ikumi. ²⁵Banyamubwira: Nahamwetu, agwetu min'ikumi. ²⁶Nyabawira, bagiji heza ugwete, nyuly'ugwete bagamunyaga nyi byagwete. ²⁷Buzinda, mundetere bagoma bani, abatalozizi nyibimire, mubanyige hano nyinagwete ngabona. ²⁸Lya kusa kudeta yuko, Yesu agwete agagenda imbere lyiyo ndeko, aterame agendi Yerusalemu. ²⁹Lyali kola hasi nyi Bethifage nyi betania, luhande lu mugazi gubuziwe mugazi gwi mizeituni, Yesu anyatuma mu bigiriziwa bage bandu babiri, ³⁰nyu kudeta: Mugende mwa kaya ki kajabu nya hano; ano mwa hika mwaliko, mugabona mwana wi punda ashwesirwe, ndaye mundu yeshi mira ukagishonera ko; mugishwekule, mugidete- ³¹Iri hangaba mundu uwangababuza: kyatuma mwagishwekula? munyamushuze: Nahano(Nahamwetu) ifijire yo. ³²Abalitumirwe banyagenda, banyashangana bindu biri nga ko Yesu akababwira. ³³Bishazi balike gishwekula, bimangizi bage banyabawira: kyatuma mugwete mugashwekula uye mwa wi punda? ³⁴Banyashuza; Nahano, Nahamwetu, ifijire yo. ³⁵Banyadeta imwa Yesu uye mwana wi punda, hanyanya lyage banalambika mironde yabo, banyateramiza Yesu kwa liyo. ³⁶Bishazi bagwete bagashomola, bandu banyalambika mironde yabo munjira. ³⁷Nyi kishazi akola hasi nyi Yerusalemu, mu mwandagalo gu mugazi gwi mizeituni, ilya ndeko ya bigiriziwa, nyu busime bwingi, banyatondera bagigana Mungu kwizu linene mwi bosomeza byoshi bakabona. ³⁸Bali ke deta: Iganwe mwami wijire kwi zina lya Nahano! Mutula ikunguba, buziki bwi inyanya bwenene! ³⁹Ba Farisayo baguma, hashambira iyo ndeko, banyabwira Yesu: Mwigiriza, wira bigirizibwa babe bahulike. ⁴⁰Anyabashuza: iri bagahulika, mabwe gaga tela mbira! ⁴¹Kulya alikola hasi nya kaya kanene, Babonana agwete agakalilira, ⁴²anyadeta: Iri nyabe, mwa zino sikuherwe, ukimanyage siku izigatuma ugaheza mutula! ti kukuno zibishirwi mwa masu gabe. ⁴³Hagiji bashazi bagoma babe bagiji kubikira nyi byugi, bagiji kwigalila, nyu kubika mbande zoshi; ⁴⁴bagikushaba, we yuye nya bana babe ho mushambira, bataganyiji siga imwabe ibwe hanyanya libwe, kulya utakamanya bishazi ukagulirwa. ⁴⁵Anyingira mwi shengero, anyatondera agahivwa badandaza, ⁴⁶nyu kubawira: Bisarazirwe: Lubako lwani lugaba lubako lwa mahuno. Ti mwe, mwalugira kyogo kya bazimba. ⁴⁷Ali ke kwigiriza siku zoshi mwishengero. Nyabagingi, basarazi, nya bimangizi ba bandu balikelozza ku mwita; ⁴⁸ti batali kwiji hahe bagagwatira, kulya bandu boshi bali ke muvwa nyu busime(kwikuza).

Chapter 20

¹Iryaba lusiku luguma aligwete agigiriza bantu m'ishengero. Nyu kubabwira mwazi mwija, bakula ba bagingi nya ba sarazi kuguma nya bashaja, banya mu hulikira, banya mushoshokera. ²Bantadeta, banya mubwira utubwire bino ugwete ugabikola ku buhashe buki? Kand'inde uka kuha buno buhashe?" ³Anyakula, anyababwira, "Nani nga mubuza kinwa kiguma mu bwire. ⁴Kivu bikwa kwa Yohana ku ka lyoka ku nguba iri ku ka ryoka ya bandu." ⁵Baka wirana bonone ku bonone, banyadeta, "Tuka deta kwo bukaryoka kunguba aga deta ti mutaka we mera?" ⁶Tuka deta kwo buryoka ya bandu, бага tu banda mawe kulia bandu bemezire kwa li malagu." ⁷Banya mushuza ko tutama nyiri munda bwali ryoka. ⁸Yesu anya babwira, "Nani nda mubwiziri ku buhashe buki ngwete nga kola bino." ⁹Anya tondera ku bwira bandu guno mugani, "Mundu muguma aka byala ndalo yage yi mizabibu anya handisa bahizi, anyagendi mwi kindi kihugo anyamubera siku nyingi. ¹⁰Bishazi byu kwi mbula anyatuma muja bamuke kwa yago mahu gi mizabibu, bahizi banya mushulika, banya mugaluka maboko busha. ¹¹Anyatuma gundi muja banya mushulika, banya mweresa shoni banya mugalula maboko busha. ¹²Anya tuma wa kashatu nyaye banya mwagaja, bamu kabul'imbuga. ¹³Mwene nyi ndalo anya deta kutage ngagira? Ngatuma mwana wani nzimire ngaba бага mukenga. ¹⁴Lyo yabo bahizi baka mubona banyatondera ku bwirana uno yu gima tu mwite ryo twima. ¹⁵Banyamuka bula imwigo gwi ndalo banya muniga. Uye mwene ni ndalo kute aga babwira? ¹⁶Agija, anyuse yabo bahizi nyiyo ndalo anya gihe bandi, anya bololekeza anya deta, luno lusinga lu desire kute? Iwe lika bahirwa nya bubasi, lyo liko liba iwe linene lya habutambi." ¹⁷Mugalahirwa nya bandu boshi, hanyanya l'izina lyani. ¹⁸Yeshi uga hirima kwa lin'we liga muvuna vuna, nyaye liga hirimira liga mujigiriza. ¹⁹Bakulu ba bagingi nya basarazi banyagira mbu ba mugwate riryo, banyo boha bandu, kulya bakamanya ko yugo mu gani agu deta hanya lyabo. ²⁰Banyake mulola, banyatuma bandu bake bakemutega mwi binwa. Banyigira bandu bukuli lyo ba mugwata mwi binwa lyo bamubika mwi mikago ya mwami. ²¹Banya mubuza bagadeta, "Mwigiriza, twiji ko wake deta uga nyigiriza binwa byuku li, utanyake lola iranga lyu mundu. Ti ku kuli uke kwigi njira ya Mungu. ²²Ka byume nene i mwetu kwishula ndulo iri nanga." ²³Ti anya manya ubu lyalya wabo anya babwira, hanyanya libiki mugwete muga ngwereka? ²⁴Munyerese lunjuma lugwete shusho ya nde nyi nzarango zandi? Banya deta ya Kaisari. ²⁵Anya deta muhe Kaisari byage nya Mungu byage. ²⁶Ti bataka hashi mugwata kwi binwa imbere rya bandu. Banya somerwa kw'ishuzo lyage, banya tangalwa kwishuzo lyage, banya hulika. ²⁷Baguma mwa basandukayo, banyamugendera lalya abaki deta ko hatali u ku fulwa, banya mubuza, ²⁸Nyu ku deta, Mwigiriza, Musa akatusarangira ko, mundu uwafirwa uya munene wabo ugwete mukazi, tyatagwete mwana amwingire, lya hutira mwene wabo ibuta (bana). ²⁹Ko kuko, hali bandu (bene wabo) halinda. Fula ya nyafwa luziro mwana, ³⁰Wa kabiri anyingira nyay'uye mukazi, anyijifa buzira mwana. ³¹Ko kuko, wakashatu nyay'anyiji muganda, ko nya kuko boshi balinda, hanyafa buzira kubuta mwana. ³²Buzind'uye mukazi nyaye anyijifa. ³³Kuko, bishazi byu ku fulw'uye mukazi agijiba mukande? Kulya akagondwa nya boshi balinda. ³⁴Yesu anya babwira, bana ba kino kihungo bakigonda nyu ku gondwa. ³⁵Ti, balya бага jirwe ko bumenene kubona yikyo kihugo nya yuko kufulwa mwa bafir, batakagonda iri kandi kugondwa. ³⁶Ko kuko atanganyakifa kandi, kulya agaba nga baganda (muganda), nyabo bali bandu ba Mungi, kulya bali bana bu kufulwa. ³⁷Ti, bafire bakefubwa, kiri nya Musa akabyeresha kulengera yily'ivuzi, lya ka kwira Nawetu kuba ye Mungu wa Ibrahimu, nya Mungu wa Isaka, nya Mungu wa Yakobo. ³⁸Nyay'atali Mungu wa bafire, ti wa batafiri, kulya boshi bikali mwage. ³⁹Bandisi (basarazi) bandi bana mushuza, banamubwira, Mwigiriza, wadeta kwija, ⁴⁰Ko nya kuko batanyaki shubirira kumubuza kidi kinwa hanyuma lya yaho. ⁴¹Anyababwira, "Kute bandu bagwete bagadeta mbu Kristo ali Mwana wa Daudi? ⁴²Kulya Daudi yenene akadeta mwi bugu (nzarango) zi Zaburi, Nawetu akawira Nahano (Nawetu wani), ubudatala mu kuboko kwani ku lulyo, ⁴³Kuhikira mbike bagoma babe kifumbi kyu ku tereka ko magulu gabe. ⁴⁴Ko buko, Daudi abuza Nawetu, kutalagi mwana wage?" ⁴⁵Nya bandu boshi lyo bali kemwiriza, anyawira bigirizibwa bage, ⁴⁶Mwimanye na bandisi (basarazi) abakesima nga bagishomeza, kwambala mironde mire nyu lamuswa mu tuguliro, nyu kubera ku bifumbi bitazi mwi sinagogi (shengero), nyi bifumbi bimbere mwa malya (mishambiro) ⁴⁷Bakemira nyu kulya nyu bakoza bakana, nyu ku bu lyalya (ndialya) banyakehuna mahuno male male yabo bagatwiwa."

Chapter 21

¹Kishazi Yesu akinamila masu, anyabona bagala bagwete bagabika lugesha lwabo mu kahe ku lusho. ²Anyabona mukana mugoma muken'anyagendi lwage mu kahe bichere bibiri bisisu wenene. ³Anyadeta, "Kuli nya muwira ko, uno mukana ye watanga bingi kutaluka bandi boshi. ⁴Kulya bano bandi boshi batanga kihande k'ibindu byabo, bunini bo bo takeneri. Ti yehe antanga ku bukeni kazi binde Yesu akawira hanyanya ly'u bushereza b'u lusho." ⁵Bigiziwa baguma Yesu balike ganula hanyanya ly'u lusho, bagwete bagadeta imwa kunu. Ti Yesu anadeta, ⁶"Hali lusiku bino bindu muwine bigashomola, hataga sigala kiri'we liguma hanyanya l'i lindi." ⁷Lilyo bigiziwa banya mubuza, "Mwigiriza, yibyo binw'udesire, gahaga mango bigawira? Nyi nyi kyereso kihe kirya kigeres'ibigakwira?" ⁸Yesu anabawira, "Mulolekeze, mutakazitebwa. Bandi bingi kwi zina lyani bagadeta',bu ba ba Kristo, bistake bashimba. ⁹Mutobohe hano muva myazi ya kabungo ny'ikisolana ku mami. Bino bindi b'imenene biteba aka ti, kutaga ba kudeta ko buzinda bw'i kihugo bukye." ¹⁰Yesu anazindu kushula, "Birongo bigagula nyu kulwa nyi bindi, nya mami gagendi lwisa gandi mami. ¹¹Kihugo kigalenga mu musisi nyu kujuguma. Hagaba nya kunguba. ¹²T'imbere lya yuko yibyo birenge, mugalibuziwa. Bagamugendana munyumba z'ukutwirwa mw'i maja, nyu kumushweka migozi. Mutwala imbere lya hami nya bagingi hanyanya li zina lyani. ¹³Lyo mudeta hanyanya lyani imbere lyabo. ¹⁴Ko kuko mut'ishuze mu mitima yenu kudeta ko, bikibya tugadet'imbere lyab, ¹⁵Kulya nyenene ngamua binwa ny'ubwitonde bugatuma bagoma benu bataga lahira kazi byo mugadeta. ¹⁶Mugatanga nya babusi benu, bene wenu, nya bandu b'ikirongo kyenu, nya bandu b'imbaga yenu haga benu. ¹⁷Bandu boshi bagamushomba hanyanya ly'izina lyani. ¹⁸Ti kiri nyu luviri luguma lutagetereka mu kitwe kyenu. ¹⁹Koke mugenderere ku tuza, kulya kulengera yuko mugakiza kalamo kenu." ²⁰"Bishazi mugabona kaya k'i Yerusalemu mira kasokwa mo ny'i shangalume, munyamanye ko, bushereza bwako bwegerera. ²¹Kazi bandu bagaba i Yuda, batibitire ku mumana, nya kazi bandi bagaba mu Yerusalemu balyoke mo, hubi fulukir'i kaya. ²²Yu ziyo siku zigaba z'i bosomeza bya kunu, lyo kazi bikasarangwa mwi sarango nyeru bikwire. ²³Bakazi bali mazimi nya bagaba bagwete ba g'ozza bagalibuza mwa yizo siku! Kulya hagaba mushuza mweresa but'agwete hanyanya lya bandu ba guno mwimo gwa bino birongo. ²⁴Baguma bagafa mu kabungo banya bagendana mu mibunde mu bihugo bya banabirongo boshi. Nyi bindi biyo gabog'ukota mo ho gaga kwirira." ²⁵"Byereso bigabona mwi zuba, mwezi ny'i ndonde. Nyi birongo bigaba nyu mushuza haho ha kihugo, nyu kuganagana hanyanya ly'u mukungulo nyu mudwakalo gw'i kinyaja. ²⁶Bandu mukuvunik'imitima ku kyoba, nyu kulangalira i bindu bigiji girwa hanyanya li kihugo. Kulya misi yi kungub'igiji shagala. ²⁷Yikyo kishazi Mwana wa Mundu agalangika agwete agashonoka mu lwikungu, ku buhashe bwingi mw'itunda. ²⁸Hano yibyo byoshi byatondera kuba, mwinamuke ny'ukwimanga mwikanyiza nyu kusikama, kulya bishazi." ²⁹Yesu anyazindu batwa gunu mugani gudesire, "Mulolekeze bwija bindu byali ke kwira, mumanye ko bwami bwa kunu bulu bwasi. ³⁰Iri mwanga bona byasi byali shebuka, munyamanyirire ko kyanda kiri bwasi. ³¹Ko nyakuko hano mwa bona binwa bindu byali ke kwira, mumanye ko bwami bwa kunu bulu bwasi. ³²Ukuli, nyabawira lin'ibutwa litangalenga nya bino bindu bitanyakoleka. ³³Nguba tir'igulu nyi kibaja bigahijuka ti binwa byani bitakahushe nyu ku hijuka tondo. ³⁴"Mwilanga bwija, kut'iji tamanyu kusima kw'igutirira, kulaluka nyu kw'ishuza hanyanya lya kalamo. Iri kutali kuko, yulo lusiku ³⁵Nga kashaja. Kulya yulo lusiku lugahikira bandu boshi b'ikihugo. ³⁶Kyo kitumire mukyehunga nya mahuno kira hishazi, lyo muhashe kuziguluka yibyo kazi bigijiba, lyo mukabone buhashe bukw'ima. ³⁷Ko kuko mushi Yesu ali ke kwigiriza mwi shengero(ngombe) nyu bushig'anyagend'igwejera ku mumana u gubuziwe Mizeituni. ³⁸Bandu boshi balike muhikira ku mukyo sheshezi mu lusho, hanyanya lyu kumuviriza.

Chapter 22

¹Lusiku lunene lu mukate gutalimo mahemba, lubuziwe Pasaka, lukengerekera. ²Bakulu ba bagingi nya bigiza bi mikongo balike loza kazi ho bagangira Yesu iyo bamwite, ti bali kobohire kigamba kya ban. ³Muzimu anyigira muli Yuda, ulya walikebuziwa Iscarioti, alimuguma mu bigiziwa ikumi nya babiri ba Yesu. ⁴Lilyo Yuda anyagendi la gana nya bagingi bakulu nya balazi b'ulusho kute kazi k'agamutanga imw. ⁵Banyasima wenene, banyalagana ko bagamuha njuma. ⁶Yuda anyuvikana nyabo nyu kutondera kuloze mbiri ny'ugatangana mo Yesu imwabo, yibyo Yuda akabikola ku bubishama. ⁷Lusiku lu mukate gutali mo mahemba, lo lwali lusiku lukushika bibuzi byali kwengerekere hanyanya li Pasaka. ⁸Yesu anyatuma Petro nya Yohana, kudeta, "Mugendi kwengerekeza biriwa byu lusiku lunene lw'i Pasaka," ⁹Banyamubuza, "Hah'usimire tugendi lwengerekeze?" ¹⁰Anyabashuza, "Hano mwingira mwa kaya, mugashangana nyu mundu mugum'ubetirwe kabindi ka meji. Mukashimbe." ¹¹Mukawire mwene luganda ko, Mwigiza akubuza iri hahe hali kakuma ku kulira mu lusiku lunene lwi Pasaka nya bigiziwa bage. ¹²Nyuye mund'agamweresa kakuma kali mu lwingo kazimira kengerekezwa bwija. Nya yumo mo mugenger. ¹³Banyagendeza banyashanga biringakulya balawira. Banyengerekeza lusiku lunene lwa Pasaka. ¹⁴Lyo kihwambulu kikakwira, Yesu any'ota nyu kushangira nya bigiziwa bage. ¹⁵Anyabawira, "Nyifija wenene kushangira nya nenu luno lusiku lunene imbere ly'ukulubuzwa kwani!" ¹⁶Kulya nya muwira ko, ndagakishubi shangira ino Pasaka na nenu kuhika mango bigiji kolekana mu bwami bwa Mungu. ¹⁷Yesu anyanga kahe, nyu kukagasijanira'mbu, "Mwange kano kahe mu kabagane ko mushambira mweshi. ¹⁸Kulya nyi muwizire ko kutondera hno hishazi ndaga kishubinwa kandi divai na nenu kuhika mango tami bwa Mungu. ¹⁹Anyazindi nyongol'u mukate, anyabagira go nyu kudeta, "Guno go moyo gwan'umira geatangwa hanyanya lyen. Mukiji ke gira kukuno mukungengera." ²⁰Anyazindi kwanga kah'anyabaha kudeta, "Kano kahe kiri kihanga kihyahya kya kunu, kyo basika hanyanya lyo muko gwani. ²¹Ti mube masu. Kulya kazi mundu wandanga tushingire biriwa nyaye hano kuguma. ²²Kulya Mwana w'u Mundu agajegerera nga kulya bisarazirwe nya kunu, ti bulu buhanya bwingi kulya mund'ugamutanga!" ²³Banyazindi tondera kubuzania ho bashambir'ambu nyand'ugakola byene yibyo mwalibo. ²⁴Bigiziwa bakagendi mbak'ambu nyand'ukulire birage ho bashambira. ²⁵Yesu anyabawir'ambu, "Bambi ba birongo bake kw'imira bandu babo ku buhashe bwabo, banyake kwibuz'ambu bakozi ba mija. ²⁶Ti mwehe mutabe kwene yuko, ti kazi mundu usimire ku mukulir'imenene ku mutohera wenene, nya ke akemukolera. ²⁷Kulya, ali nd'ukuzore; hashambir'ukelya naho, ny'ulya ukemwendera birwa? Ukuli ngan'ali ulya kir'akawirw'ambu nyiri hano mu mwehe ng'ugwete. ²⁸Mwe yuye mwe mushuba nya nani mi migereko yani. ²⁹Nani nimubikire ubwami ngakulya Data akabumbukira, ³⁰Lyo mu hashu kulya nyu kunwa nya nani mu bwami bwani, lyo mudatala ku vifumbi byu bwami bwaniaeli u lubaja. ³¹Simoni, Simoni, uviriza Muzimu mir'ahewa kishazi kyu kumugereka nyu kumuhushania. ³²Ti mira kuhunira, lyo bwemezi bwabi butahohe. Hano washubir'imwani kandi, ukanye benewenu mutima. ³³Petro anyamuwira, "Nahamwetu, nyiyengerekeze kushwekwa nanabe kuhika ku kujegerera twembi." ³⁴Yesu anyamushuza, "Nguwizire we Petro ko zene, ugandahira kashatu ku tanyiji luhaze lutanya bika. ³⁵Anyababuza bigiziwa bage, "Kishazi ngamutuma ny'ukumuhanga kuhun'injuma, luvumba, kandi birato, biki mwali goshire?" Banyamushuza, "Indabyo." ³⁶Anyabawira, "Ti kukuno, kaz'ugwet'i njuma, azifumbate, nya kazi ugwete luvumba lwage aluhagate geke, nya kazi utagwet'u mugushu, aguze mulond'agwete agagule. ³⁷Kulya nyi muwizire, ko bimenene yibyo bikwir'imwani bino binwa byoshi mu sarango nyeru zikasa, nyaye awirwa mu bandu babi. Kulya kaz'ibindozire nye yuno balikeheka nyu ku sira." ³⁸Bigiziwa wanyadeta, "Nahamwetu, lolekeza, tugwete migush'ibiri hano." Anyashuza, "LLyo mugwete ikwizire. ³⁹Yesu anya hanguka nyu kugenda ku mumana gw'i Mizeituni kushimbana ny'i ngomero yage. Nya bigiziwa bage banyamushimba. ⁴⁰Kishaz'akahika ho, anyabawira, "Muhune lyo mutiji kengera mwa gerekwa." ⁴¹Anyazindi gendi kota hagehage bga halira, anyafukama, anyahuna kadet'ambu, ⁴²Data iri wanga simire, nya kuhun'undioseze kahe kali nga kano ka malibu. Ti kutabe kusima kwani ko kube." ⁴³Lilyo muganda kulyok kungumb'anyamushoshokera, nyu ku mu bika misi. ⁴⁴Yesu ai mwa malibuze mingi any'ihangana ku mahuno. Ndubano ya yanya mutonya nga muko kuhika hasi. ⁴⁵Kishaz'ali mali huna, . bage, anyabashanga bali kw'iro kulya bali ny'igongi lingi. ⁴⁶Anyabawira, "E mashi bazana, mira mwahunira? Muhune gire mut'ingire mu migereko." ⁴⁷Yesu akishazi, akaba atjikusa kudeta, kigamba kya bandu kya nyahika kishelerwe nya mugumya babiri. Banyalindirira Yesu lyo bamunyonyu guta ko. ⁴⁸ti Yesu anyababuza, "E Yuda, washengerera Mwana w'u Mundu ku kumunyonyuguta ko?" ⁴⁹Kishazi bigiziwa wa ba Yesu bakobon'ibikola bigaba, banyamubuza, "Nahamwetu, tuteme nyu mugushu?" ⁵⁰Nyu muguma wabo anyatema mukozi w'u muingi mukulu kutwiri kw'u lulyo. ⁵¹Ti Yesu anyadeta, "Umuleke, yibyo bisirire yaho!" Anyahuma kwa yuko kutwiri kuye mundu, anyamukiza. ⁵²Yesy anyawira bagingibakulu, bakulu balazi nya bashaja b'u lusho bo bijiri mugwata, "Mwija mwa hungira nyi migushu nya mahiri nga bandu bagangindi gwata munyazi? ⁵³Tushuba tweshi siku zoshi mu lusho, mutangwata.

Ti gano go mango genu; kishazi ky'u mwami w'ikizizi."⁵⁴Nyi kishazi bali mali mugwata, banyamugendan'imwa musingi mukulu, Petro anyashimba Yesu inyuyabi. ⁵⁵Banyasa muliro mu luha nyu kubutatala, nya Petro nyaye anyiji kaluka muliro nyalibo yaho. ⁵⁶Mukozi kazi mugum'anyabo na Petro ali habutambi lyu muliro, anyamulolekeza nyu kudeta, "Uno mundu ." ⁵⁷Ti Petro anyamulahira, anyadeta, "E mashi nyama, nyeyuno nda mwiji!" ⁵⁸Hishazi hiri kukuno gundi any'ija anyamubona, anyadet'ambu," Nyanabe ulimwene wabo geke!"Ti Petro anyashuza uye mundu, "Nyeyuno nda mwiji."⁵⁹Hanyuma ly'ikiwambulu kiguma, mundu muguma anyasisa kudeta, "Ukuli ngana, uno mund'ashuba haguma nya Yesu, kuly'ali mundu w'i Galilaya." ⁶⁰Ti kandi Petro anyadeta, "Ndijo yiby'udesire." Nyi kishazi alikigwete agadeta kuko luhaze lwa nyabika. ⁶¹Nahano anyamukebegana Petro, Petro anyazindi kengera binw'akawirwa nya Nahamwabo akamuwira k'agamulahira migend'ishatu luhaze lut . ⁶²Anyahulukira hambuga ny'igongo lingi. ⁶³Kazi bandu balike langa Yesu bakamushekera nyu ku mubanda. ⁶⁴Bakamutumbikiramasu nyu mubuza, "Umanyage kazi wa banda?" ⁶⁵Banyakemuduka bindi binwa bingi. ⁶⁶Lyo, bagekulu ba ba Bayuda nya bigiza b'imikongo, banyashumbira. Banyadeta Yesu imbere lyu lubunga lwabo lunene, ⁶⁷Nyukumubuza, "Utuwir'iri we Kristo." ⁶⁸Kandi nga nyanga ba buza mutagashuza. ⁶⁹Ti kutondera bino bishazi Mwana wu Mundu agaba abudetere mu lulyo lwa Mungu wu buhashe. ⁷⁰Banyamubuza boshi, "Kuli mugala kunu?" ⁷¹Banya detam ko kuko, tuki lozize bundi bu subura buki? kulya twenene tuvwa binwa bya kanwa kage.

Chapter 23

¹Bandu bu lubunga lunene banyimuka, banyagendana Yesu imbere la Pilato. ²Panyatondera kumubingira ko, "Twashanga uno mund'agwete agataba bandi ba kulahire. Ashubiki bawira ambu baleke ku ketang'imwa mwami w'i Roma. Na kashesh'adesire'mbu ye Kristo, ulya mwami ulinda." ³Lilyo Pilato anyabuza Yesu, "Ka we yuye we Mwami w'i kironko kya Bayuda?" Yesu anyamushuza, "Mira wakudeta wenene." ⁴Hiyo hishazi Pilato anyawira bakulu band ny'ikigamba kya bandu, "Mudesire kuko ngana hanyanya ly'uno mundu ti nya yuno ndabo bubi bwage bwine." ⁵Ti bohe banyagenderera kudeta kwizu linene, "Agwete agg'igiza bandu hanyanya lyu kukulahira nyu kwabirana mu kaya ki Yuda koshi. Atonderera i Galilaya na kukuno akolera hano ha mwetu." ⁶Kishazi Pilato akuva iyo miazia, anyabawira, "Kuno mundu atali w'i Galilaya?" ⁷Nyi kishazi akamanyanya ko Yesu ali mwikalawa kulyoka mwi kihugo kya Herode, anyamutumira Herode, kulya ali i Yerusalemu mwa yizo siku. ⁸Kishazi Herode akabona Yesu, anyasima wenene. Kulyokera butazi, aligwet'agamuloza kuly'ali mkumanya kyereso kyage. ⁹Anyabuza Yesu binwa binwa bingi ti, ndakyo kinwa Yesu akamushuza. ¹⁰Bakulu bandu ba bagingi nya b'igiza bi mikongo (migako) bali yaho banya mu bingira wenene hanya. ¹¹Herode nyi shangalume zage banyamulyogoza Yesu nyu ku mwenega. Banya mwambika mironde iri nga y'umwami, bazindi mugalulir'imwa Pilato. ¹²Mwa yizo siku Herode nya Pilato bo bali nga bagoma, lero banyahinduka bira ba Yesu yibyo bishazi. ¹³Lilyo Pilato anyagir'ikumbi lya bagingi, nya bimangizi ba bandi nya bandu babo. ¹⁴Anyabawira, "Mu nditire uno mund'ambu agweta ateba bandu, ba lulungane. Mira nya mubuza bino binwa hanyanya mbana nga ko mwa mubingira. Kiri Herode geke, kulya amugalula, nga zindi mushwekula." ¹⁵Ko kuko kiri Herode, atushubiziza ye kulya bona ndakyo kinwa kibi kimuli ko ¹⁶Kyo kitumire ngamugalula, nga zindi mushwekula." ¹⁷Yaho bihuna abashwekulire mu buunde mugoma (mushweke) bishazi byu lusiku lu mushambiro. ¹⁸Banyabanda kabuli boshi kuguma banyadeta, "Utushwekulira Baraba ti Yesu un'asigale muno afe." ¹⁹Baraba ali shwesirwe hanyanya ly'ulunganga lukaleengalukalenga mwa kaya lyu kwita bandu. ²⁰Kushimbana nya yuko kishazi Pilato alikesima kushwekula Yesu, anyaganula nya bandu. ²¹Banyashubi banda kaburi'mbu, "Umunaganike hanyanya lua kati!" ²²Pilato anyamuwira bya kashatu, "Bubi buki akola? Nyehe ndabo kiri bubi akozire, ubwangatuma agatwirwa lubaja hanyanya lu kufa. Nga hangula ba mubande tuti, nga zindi mushwekula." ²³Ti bohe banyagendere kuhuna Yesu anaganikwe nyu ku bamwa hanyanya lya kati. Buzinda anyagosha kwa. ²⁴Anyazindu hangula ko agakola kazi ko basimire. ²⁵Anyabashwekulira kazi mundu bali simire, uwali shwesire hanyanya lu kudeta luganga lu kwitaba simire. ²⁶Ny'ikishazi bali koligwete batwala Yesu kugendi munaganika, banyashanga mundu muguma ye Simoni wi Kirene uwali fuluk'i ndalo, banya mubetuza yako kati ka mahagi nya Yesu munyuma lyage. ²⁷Kigamba kinene kya bandu kya nyamushimba, Nya bakazi bali ke kwibanda banda ku mahaha nyu ku mulirira nyi gongo lingi. ²⁸Yesu anyabakebaga, anyadeta, "Eh mwe banyere b'i Yerusalemu mutandirire nye, ti mwi'irire mwenene." ²⁹Kulya hali siku zig'ija kishazi bandu bagadeta: Buli bwija ku bagumba, nya mazimi ga takabuta! ³⁰Yago mango lyo bandu bagatondera kuwira mimana, mutuliire, nyay'ambu mutu tumbikire! ³¹Kuly'iri bagangira binwa byene yibyo imwani nyuli kati kabishi, kute bigaba ku kati kumu? ³²Yaho hali bandi bandu babiri bakozi ba mabi, bakagendana haguma nya Yesu kunaganikwa. ³³Kishazi bakahika hakasngiro ku mumana habizwe "uvuha ly'ikitwe," banyaganika Yesu hanyanya lya kati. Banyaganika balya bakozi bamazi geke, muguma i lumoshu ny'ugund'i lulyo. ³⁴Lilyo Yesu anyadeta, "Data ubakoge, kulya bat'iji bubi bakozire." Bagashalume bany'esha mironde yage banyazindi gigabana. ³⁵Bandi banyakelangiza bwimanga yaho. Bagingi ba Bayuda banyake mulyogoza kudeta, "Akakiza bandi bandu, ikizagye yenene ir'angaba ye yulya Masiya, ukatolwa nya kunu." ³⁶Nya yizo shangalume zanyamulyogoza nyazo geke, banyamutwalira mavu gagazire ³⁷Banyamuwira, "Ir'angaba uli mwami wa Bayuda w'ikizagye wenene!" ³⁸Banyamubiko ko ikyereso hanyanya lya kati kidesire, "Uno ye Mwami wa Bayuda." ³⁹Muguma wa yabo bakozi ba mabi, anyamudakira, anyadeta, "Kute, weyuye utaliwe Kiristo? Ukizagye." ⁴⁰Koke mirage anyamukukira, kudeta, "Wehe utang'oboha kiri nya kunu kir'akawirwa'mbu watwirwa lubaja haguma nya liye? ⁴¹Nyalo lul'ukul'imwetu kulya twehe twahembwa luhembo kushimbana nyu mabi getu, tyuno ndabo bub'ya gwete." ⁴²Anyushula kudeta, "E Yesu, utany'ibagire nana lusik'ugija mu bwami bwabe!" ⁴³Yesu anyamwakula, "Kuli nya muwira zene zen'ugaba na nani Paradise." ⁴⁴Byalikola nga bishazi birindatu, hanyaba kizizi mu kihugo kyoshi kuhika bishazi mwenda, ⁴⁵izuba lya nya fera; kisika ki ngombe kya nya shambuka mukati. ⁴⁶Yesu anyamiza kw'izu linene, "Data nyatanga kalamo kan'imwabe." Kishaz'akusa bino binwa anyajegerera. ⁴⁷Kishazi ndali y'ishangalume ika bona byene yibyo, yany'igana kunu, nyudeta, "Ukuli uno mundu ashuba mundu mugumana!" ⁴⁸Kigamba kya bandu bakiji lolekeza ibakaba yaho, banyabona kazi byoshi bikaba yaho. Kwa yaho, banya mahaha ny'igongo lingi. ⁴⁹Nya kazi boshi bali kwijene nyaye, kiri nya bakazi bakamushimba kulyokera i Galilaya, banyimanga ba kukabulirwa kwa Yesu. ⁵⁰Yaho hali mundu muguma butirwa y'i Arimatea, mwi kihugo k'i Yuda, uwalikebuziwa Yosefu. ⁵¹Uno mundu ali mugumana bwa kunu. Ali muguma

wa bage muwa (bashanguzi) buhango lwa birage.⁵²Yosefu akagenda imwa Pilato nyu ku muhuna kitumba kya Yesu. ⁵³Kishazi ali mali kishonolera hashi kulyo kwa kat'anyakizingira zingira kw'ikirere kyo mulondo, a(ndaye mundu walishazi kabulwa mw'iyi namba.) ⁵⁴Yugo mulegelege gwali gu kwengerekeza kasiku kali kola bwasi kakwire. ⁵⁵Balya bakazi bak'ija nya Yesu kulyoker'i Galilaya banyagenda bashimbire Yosefu, banyasiga babonawa ⁵⁶banyazindi shubira, gire bagendi kwenga muhembo gu ke'iji hembra ku kitumba. lwa kasiku banyaluhuka ngakulya mikongo yali desire.

Chapter 24

¹Lwa kasi katazi kumukyo banyazundu ka w'inamba, bagwete muhembo bakangerekeza. ²Banya shang'iwe lyali bisirwe ho mira lya solwa. ³Lilyo banyigira mo mo banyashanga moyo gwa Nahano gutakihali. ⁴Mwa yikyo kishazi balike buzania kuko, bandu babiri banyabahulukira ko, bembere mironde myeru. ⁵Bany'oboha lilyo boshi bany'imana, ti yabo baganda banya bawira, "Hanyanya li biki mwijiri londeza mundu mugumana mwa bafire?" ⁶Atakiri hano kirwene, ti mira fuka, ka mwanga ki kengera kazi k'akumulaga, bishaz'alikiri Galilaya. ⁷Ku deta'mbu, imenene Mwana w'umundu atangwa mu bugoma ny'ukumubaja (kumuhola) lya akafuke lwa kashatu. ⁸Banya kengera binwa akabawira. ⁹Mukushibira kulyoka yi shinda, banyagendi bala myazi yoshi kwa balya ikumu nya muguma nyu ku bandu boshi. ¹⁰Bakazi abali mulibo hali, Mariamu magadalena, Yoana, Mariamu nina wa Yakobo nya bakazi bandi bakazi abali kuguma nalibo, banyabalira ndumwa yibyo bindu. ¹¹Yabo banawira ndumwa iyo myazi, batany'imeri iyo myazi yoshi, ya bo bakazi baka bawira, ¹²Ti Petro yehe any'imuka anyatibitira yi Shinoda, anyinama nyukulingulira mo, anyabon'imironde naho, mo anyafuluka mira somerwa. ¹³Gugo mulegelege, bigiziwa babiri nyabo bali ke balamira mwa kaya k'i Emausi kali hale ny'i Yerusalemu. ¹⁴Bali gwete ba hiza kazi kazi bikaba byoshi. ¹⁵Mwa yugo muhizo yaho, Yesu anyabuduka banyashangira lugendo boshi. ¹⁶Ti koke masu gabo gatakamanya Yesu. ¹⁷Any babuza'mbu, "Muhizo muki yugo mulimo? Yugo mira gwa mwanga mwanga bishazi?" ¹⁸Kleopasi anamushuza, "Hanyanya kibiki wet'ugabuza nga kun'utali mwikalanwa w'i Yerusalemu yaga? Utiji manya kazi byaba yo?" ¹⁹Yesu anyamubuza, "Kute kwaba yo?" Anyamwakula kazi byaba hanyanya lya Yesu w'i Nazareti ashuba kunu nya ku bandu geke. ²⁰Bagingi nya batwib'i maja, bamutanga nyu ku mutwir'ulubaja bamwita. ²¹Tushubilangalire ko y'ugiji kuluka Israeli, ti koke, lolekeza gya kazi byaba lusiku lwa kashatu. ²²Koke, kuli, bakazi baguma, zene batusomeza, bakerera w'i namba zene ku mukyo. ²³Ti koke ndago moyo gwa Yesu bashanga mw'inamba, benyedeta mbu baganda babiri ba bashanga ho benyebawira'ambu Yesu. ²⁴Baguma betu bahika hunamba lenye shanga kazi ka bakazi bongo badeta ko kunyali, ti yehe atakibona. ²⁵Lilyo Yesu anabawira, "Emashi bandu batengehiri, ny'i mitima yenu inyemire nyu kut'imeri byoshi balagu bakalagula. ²⁶Bit'imeneni ko Kristo, alibuziwe nyu kw'ingira mw'itunda lya lyage?" ²⁷Kutondera ku Musa nya bandi boshi, akaberesi mw'isarango zoshi kazi bimenene imwabo. ²⁸Kashazi bakaba bakola bwasi kuhika mwa kaya, munda bali ke genda, anyaba ng'uga basiga. ²⁹Banya hijuk'imbere lyage lyage banyadeta, wote nanetu hano, kulya mira bw'ira, kakola kabigingwe. Yesu anyahanda, anyemera kubera nyalibo. ³⁰Bishazi balikoli ke shenga mukate, any gun'ongola bishaz'alimali kw'igana, anyabahakuli. ³¹Masu gabo ganyazindi bona, bazindi mumanya, t'akanyerera mu masu gabo, anya betereka. ³²Lilyo banyatondera kw'idesa bombi, "Ka tutakanguka ly'ashubi ke tuwira hanyanya ly'isarango halya mumuhanda?" ³³Banyabyuka kumukyo nyu kushubira i Yerusalemu, banyashanga birab'i kumi nya muguma nya bandi bandu. ³⁴Banyawira, "Simoni Nahano mira afuka nganangana." ³⁵Banyatondera kuhiza kazi byoshi bikabahikira mu muhanda, nya kute kazi ko baka mu manya kishazi alikenyonola mukate. ³⁶Mwa yuko ku wira Yesu kwabo yaho, ilyo ngana anyiji Yesu anyabashoshokera ko, anyabalamusa, "Mutula gube hanyanya lyenu. ³⁷Banyakanguka nyu kumany'ambu, guli muzimu yugo gwa bahulukira ko kuko. ³⁸Anyabawir'ambu, "Hanyanya li biki mwakanguka nya zino nzaliro zenu mwazi lyosa hahe? ³⁹Mulolekeze bigasha nya magulu gani ko nye yuno, mu mbume ko, mundolekeze bwija, muzimu gutanga ba nyi mishuna kandiri. ⁴⁰Mukudeta kuko, anyaberesi bigasha nya magulu gage. ⁴¹Batali ke mwemezire, ti nya mageni mingi bali koli gwete, nyu kosomerwa mu mitima yabo, anyabuz'ambu, "Ka hali bulye bo mudite hano?" ⁴²Banyamweresi moto ndeka zibiri nya kashumba k'ubuki. ⁴³Anyaga ko hisu, anyalya bagwete ba lolekeza, . ⁴⁴Anyadet'ambu, "Bino byo nyali gwete nga muwira kudeta ko, ny'imenene ku kw'iza, kazi byoshi bikadetwa hanyanya lyani, lya nya ne nenu, mu mukongo gwa Musa, mu balagu ny'inyi." ⁴⁵Anyabizua mo mitima mweru, lya kinwa kyali detwa kikwira. ⁴⁶Anyabawira, "Bikasarangwa ko, Kristo agalibuziwa, aganyafuka kulyoka mu bitumba, mulegelege gwa kashatu. ⁴⁷Mubishuko nyu lukogo bi g'igizwa kwi zina lyage mu birongo bi Israeli byoshi, kutondera i Yerusalema. ⁴⁸Mwe yuye mwe basubura balya bakibonera bino bindu. ⁴⁹Lolekeza nyali mutumira kazi byo Data akumulaga, koke mote hano mwa kaya kuhika mango mugambala muhashe kulyoka ku nguba." ⁵⁰Anyabagendana luhande lu Betania, anyabagololera maboko nyu ku bagashanira. ⁵¹Yikyo kishazi alike bagashanira, any'iryosa mwalibo, anyajejulwa kugenda kunguba. ⁵²Kishazi bakusa ku mwigana, banyashubir'i Yerusalemu nyu mushengera mwingi. ⁵³Nyabo bakusa siku nyingi bali mwi ngombe, bagwete bag'itunda Mungu.

John

Chapter 1

¹Butazi hali kinwa,nakyo kinwa ali imwa Mungu ye kinwa ali Mungu. ²Uno butazi ,ali haguma nya Mungu. ³Bindu byoshi bika koleka: imwage nabuzira ye ndakyo ikindu koleka. ⁴Mwinda lyage mwali kalamu nako kalamu kyo kyali kyenge kya bandu. ⁵Nakyo kyenge kika lomesa mwi kizizu,nikizizi kita kuhima. ⁶Kukija mundu ukatumwa ima Mungu alibuziwe ye Yoana. ⁷Uno akija kwiji gira busubura,ajigira busubura byi kyenge,mbu lyobandu boshi bemera,imu uno. ⁸Uno atali ye kyenge tiakija mbuabe subura wakino kyenge. ⁹Kyali kyenge kyukuli,kyalike lomekeza ulya yeshi ukija mukibaja. ¹⁰Akija mukibaja nikibaja kika girwa nalie tikibaja kitaka mumanya. ¹¹Akiji mwage ti bali bage bataka mwangirira. ¹²Ti boshi abaka mwangirira lyage. ¹³Abaka butwa atali ku muko kandi iri kukusima kwa magala kandi iri kusima ku mundu,ti i mwa Mungu. ¹⁴Ye kinwa aka hinduka magula anota i mwetu netu twa na nabona bulangashane bwage bwage bulangashane nga bwa mwana wi kita uga lyoka imwa data uga ijwire lukogo nukuli. ¹⁵Yohana akahana busubura anatera mugoje mbu uno yengabala mwazi gwage ti uli munyuma lyani ye wali imbere nyani kulya yukatangi bali. ¹⁶Kulya kuku kwira kwage tweshi tukangirira lukogo,hanyanya lyu lukogo. ¹⁷Kulya migako ikatangwa kuku boko kwa Musa,lukogo nu ukuli ti kuja kuku boko kwa Yesu Kristo. ¹⁸Indae mundu ukabona Mungu bishazi byoshi,ti Mungu mwana wikita yeaka byikula. ¹⁹Nabuno bobusubura bwa Yohana,Bayahudi lyo bakatuma imwage gagingi na Balawi bali lyoka i Yerusalemu lyo bamuze,ala wende? ²⁰Naye anadeta,ataka lahira anadeta mbu atali nye Kristo. ²¹Bana mubuza,wendage?kawe Eliya?analahira mbu atali nyehe,kahe mulagu ulya,anakula mbu nanga. ²²Bana mubwiraga,alawe ulinde?tugendi bwira abatutuma kute,kute u bwine hanya lyubugumana bwabe? ²³Anadeta,nyehe nilizu lyu mundu uwakelira mwi nderegenye,mugo kunge njira ya nawetu! ngako Isaya. ²⁴Nayabo bali tumirwe bali lyoka yaba Farisayo. ²⁵Banya mubuza nuku mubwira kutage ugwe ugavubika,iri ataliwe Kristo,kandi iri Eliya iri ulya mulangu? ²⁶Yohana abakula anadeta nye ngwete nga muvubika mwameji,ti mukati lyenu mwimazire ye mutama nyiri. ²⁷Ye wijire inyuma lya ini yendu meneni kushwekula mugozi gwi kirato gyage. ²⁸Yibyo bikaba iyo munda i Betania Yordani munda Yohana alike uubika. ²⁹Lwakabiri lwage anabona Yesu ijili mwage,anadeta mulole mwana buzi wa Mungu ukaheka mabi gi kihugo! ³⁰Uno ye ngabala miazi yage mbu hijire mundu munyuma lyani uwali imbere lyani,kulya ali nalanaba. ³¹Nyehe ndali mwiji,ti lyo a Israeli kyo kyatuma ngija ngaja ngavubika mwa meji. ³²Kandi Yohana anahana busubura anadeta ngabona mutima agashonoka kunguba,nyaye anota hanyanya lyage. ³³Nani ndaka mumanya,ti akanduma kuvubika mwameji yuka mbwira kazi yu gabona mutima agashonoka hanyanya lyage uye yukeshuka kumutima mweru. ³⁴Nama ni nabwine na kandi ni subura uno ali mwana wa Mungu. ³⁵Kandi lwakabiri Yohana ali kwimazire na babiri babigiriza bage. ³⁶Ana bona Yesu anadeta lolekeza mwanabuzi wa Mungu. ³⁷Balya bigiziwa banuua aga deta bana shimba Yesu. ³⁸Yesu ana kebegana,ana bona bamushimbire anababuza muugaloza biki?bana mubwira mwigiriza,hahe wake bera? ³⁹Ana babwira mwija menu mwabona,banagenda bana bona wake bera banaberi imwage yulo lusiku. ⁴⁰Andrea mwene wabo Petro Simoni ali mwa yabo abakuva Yohana nukushimba Yesu. ⁴¹Huye anatangi bona Simoni,mwene wabo yenene anamubwira mbu twabona Kristo. ⁴²Ana mutwala imwa Yesu, Yesu ana mulolekeza anadeta mbu we Simoni mugala Yohana ti ugabuziwa we Kefa bulundu bulo ye Petro iri kandi iwe. ⁴³Lwakabiri anagira mbua gendi i Galilaya naye anabona Filipo Yesu anamwibwira ujimbe. ⁴⁴Ye Filipo ali mundu wi Betisaida ali mwikalano mukaya ka Andrea na Petro na Filipo ali mundu wibite saida mwikalana wa Petro na Adrea. ⁴⁵Filipo anabona Natanaeli anamubwira mbu twabona uwa lisalazirwe na Musa mwimigako na balagu Yesu mwana wa Yosefu mundu wi Nazareti. ⁴⁶Natanaeli ana mubwira ka i Nazareti yanga lyoka kandu kija?Filipo ana mubwira mbu ijaga ubone. ⁴⁷Lilyo Yesu ana bona Natanaeli ijire imwage anadeta mwazi gwage lola mwi Israeli wukuli kuli,mwinda lyage mutali kashembo. ⁴⁸Natanaeli ana mubwira ala kute wa manya? Yesu ana mushuza ana mwubwira Filipo ataji kubuza luyushuba ifo lya kati nakubona. ⁴⁹Natanaeli ana mwakula mwalemu uli mwana wa Mungu we mwami wa Israeli. ⁵⁰Yesu ana mwakula anadeta kuko nakubwira mbu nakubona wifo lya kati mira wani mera?wakibo binene kuhima bino. ⁵¹Ana mubwira wimere wi mere,ni mwubwizire,mwakibo nguba zigusire nabalembezi ba Mungu bagasho nokera mugala Adamu.

Chapter 2

¹Nu lwaka shatu kwali buya iyo mundi i Galilaya: na nina wa Yesu aliyo. ²Na Yesu alila risirwe yu buha kuguma nabigiziwa bage. ³Nu mutobo gwanasira nina wa Yesu ana mubwira batagueti kwenera. ⁴Yesu anamubwira bishazi byani bite kwenera. ⁵Nina anabwira baganda kazi kinwa aga mubwira mukigire. ⁶Nayaho hali mikenge ndatu ya mawe nayo yalibisirwe kumulo ngeko gwa Bayahudi kukeshuka i nga kabiri iri kashatu. ⁷Yesu anababwira mwijuze iyo mikenge meji nabo bana gizuriza. ⁸Anaba bwira mbu mujabure,mutwalire mukulu uwima ngire meza,banatwala. ⁹Namukulu wimangire lunge tenge mbu alabe galya mji akahinduka taniji hogahubuka,ti baganda bo balikwiji,abaka gajabula mukulu wu buya anabuza mukulu wu buya anabuza muya mulume. ¹⁰Ana mubwira kubuya bake tangi hana mutobo gunonire,bandu bamanyi nwa bwenene ana bahage ugutano niri kawehe ukibisire mija kiri kukuno. ¹¹Bobutondero bwi bisomeza Yesu akagira iyo mundi bulangashane bwege,nabigiziwa banamwemera. ¹²Munyuma anadagalira i Kapernaumu na nina nabigiriza na balumuna bage,banagibera siku nini. ¹³Ni Pasaka ya Bayahudi yalikolo bwasi,na Yesu anagenda kuhiki Yerusalemu. ¹⁴Anabona mwishengero bandu bagwete baguza ngavu ni bibuzi ni nyiwa,na bandi balike kaba faranga babudetere. ¹⁵Ana nga mugozi ana bahulusa boshi mwishengero ni bibuzi ni ngavu,anabulaga njuma zabelike kaba akabulira ni ngetenge zabo. ¹⁶Anabwira abalike gu a njiwa mbu muhuluse bino mutagire nyumba ya data kuba nyumba yubu dangaza. ¹⁷Bigiziwa banake ngera ko bisarazilwe,ko bongwa bwi nyumba yabe bugandwi. ¹⁸Bayahudi bana mwakula,bamwibwira ala kereso kaki weresizage kougizire bino? ¹⁹Yesu anakula anadeta mbu muhomole linishengero nahasiku zishatu nalyimaza. ²⁰Bayahudi banadeta,lini shengero likubakwa miaka makumi gane na ndatu,wugalimaza kwisiku zi shatu? ²¹Ti yehe alike deta hanyanya lya magala gagu. ²²Lyika fuka mwa bafire bigiziwa bage banakengera koa banemera yulo lusalango naikyo kanwa Yesu alideta. ²³Lyo ali Yerusalemu ya lusiku lukulu lwi Pasaka bandu bingi bakimera Yesu lyo bakabona bisomeza byalike gira. ²⁴Yesu ataki manyisi imwabo,kulya alibiji boshi. ²⁵Nakuko atali simire mundu amubwire mwazi gugundi,kulya yenene alikwiji ibili mwinda lya mundu.

Chapter 3

¹Hali mundu muguma wa ba Farisayo uwalibuziwe ye Nikodemo mukulu wa Bayahudi. ²Anijira Yesu bushigi, amamubwira mwigiriza ukalyoka imwa Mungu kulya ndae wangagira bino bisomeza ugu ete ugagira atali Mungu yuli kuguma nalie. ³Yesu ana muakula anamubwira wimere emera mundu atabusirwi kabiri atangabo na bwami bai Mungu. ⁴Nikodemo anamubwira kute mundu agabuta anakola mushaja? agahashikwi ngira mwibunda lya ninakandu abutwe akabiri? ⁵Yesu anakula wemere imera nikubwizire, mundu atakabutwa kwemeji nukumuta atangingira ku bwami bya kunguba. ⁶Ikika butwa kumagala gali magala, mikika butwa ku mutima guli mutima. ⁷Utaso merwe kuko nakubwira ti mubutwe kabiri. ⁸Muhusi gwake husa hogusimire, mizu byoga munda gwa lyoka ni munda gwagenda, kona kuko mundu uka butwa kumutima. ⁹Nikodemu anakula anadeta kute bino byanga hashikana? ¹⁰Yesu anakula anadeta kauli mwigiriza wa Baisraeli na bino binwa uta biji? ¹¹Emera wemere ngubwizire ko byo twiji twake bibala nibyotuka bona twake bihanira bwetu muta bwemezire. ¹²Iri angaba ni mwu bwizire bya hakihugo, muta bimeziri kahano namu bwira bya kunguba ka byo mugemera? ¹³Nindae ukashona kunguba, ti ulyo ukashona noka. ¹⁴Nga nakulya Musa ali kwina mula ilya njoka mwindere nye kona kuko mugala Adamu agi na mulwa. ¹⁵Lyo kazi yeshi ugi mera abena kalamu kimia kula mikati kage. ¹⁶Kulya kuli ngakuno Mungu akasima kibaji anatanga mwana wage wiki ninga lyo kazi yeshi ugimera atateroke ti yeshi ugimera atateroke ti abe nakalamu kimia kula. ¹⁷Mungu ataka tuma mwana wage hakihugo mbu akitwiru rubaja ti kihugo kikululwe nalie. ¹⁸Ugimera atagatwiru lubaja, ti timeziri mira atwirwa lubaja, kulya ataki mera mwana wiki ninga wa Mungu. ¹⁹Nakuno kakutwiru lubaja, kakyenge kikija hakihugo, bandu banasima kiziziz kuhima kyenge kulya ngolezi zabo zali mbi. ²⁰Kulya yeshi mukazi wa mabi akesima kizizi atingija yi kyenge mbu ngolezi zabo zanga kalihirwa. ²¹Ti uwake kola ukuli akekwiya yi kyenge lyongolezi zage ziboneke kwazikola mu Mungu. ²²Munyuma lya yaho Yesu na bigiziwa banagenda mwa kaya kabayandi, mashibiyo nalibo anake vubika bandu mwa meji. ²³Yohana nae alike vubika iyo mudi ainoni hasi lisilimu kulya yali meji mingi nabandu banake genda bavubi kwe. ²⁴Ye Yohana atali shazishwekwa. ²⁵Kwa niba mbaka kubigizi wa ba Yohana na Muyahudi muguma hanyanya lyu bukyesiwe. ²⁶Banagendera Yohana bana mubwira mbu eh mwigiriza ulya mwali naye kajabu ubija wali tangira busubura naye agwete aga vubika nabandu bashi ba mushimba. ²⁷Yohana anabakula kudeta ndae wanga ngirira kinwa kwashi ataherwi kulyoka kunguba. ²⁸Mwenene mundetere kongo deta ko atali nye Kristo ti nitumirwe imbere lyage. ²⁹Uli na muya ye muya mulume, ti mwira wa mwene muya ulya wake kwi manga amuvirize uke kuva magene nizu lya muyo mushosi. ³⁰Kuko mageni gani gakwira yehe irikira tinyehe nanguya. ³¹Uye ukija kulyoka kunguba ali hanyanya lya byoshi nuli mwikihugo asili yage iri ya kihugo, asili yage iri ya kihugo, naye akebala bya hakihugo nuulyo sire kanguba hanyanya byoshi. ³²Byi lya akabona nukuva byo agwete aga hanira busu bura ti ndae ugwete uga bwemera. ³³Uye ukemera yubo busubura bwage abisire kalunguko Mungu ali ukuli. ³⁴Kulya uka tumwa na hungu akedeta binwa kulya atake hana mutima kulugero. ³⁵Data asimire mugala kituma aka muha byoshi mwama boko gage. ³⁶Ugemera mugala agaba nakalamu kimiakula, utagi mera ataga bona kalamu ti bute bwa Mungu buliha nyanya lyage.

Chapter 4

¹Lya na wetu akamanyo ko Bafarisayo mira buvako Yesu yukoli gwete bigiziwa bingi kutabuka Yohana nuku bavubika. ²Ti Yesu atalike vubika mwa meji ti bigiziwa bage. ³Anasiga i Buhayudi anigende ri i Galilaya. ⁴Naye anarenga mukati katili Samaria. ⁵Anahika mukaya ki Samariya akabuziwe sikari,hasi lindalo Yakobo aliha mugala wagi Yusufu. ⁶Nayaho hali kijimbi kya yakoba,na Yesu kulya aliluhire mwayulo lugendo lwage anibudata lira kwayikyo kijimbi byalikola bishazi bili ndatu. ⁷Mukazi wi Samaria aniji ligameji Yesu anamwubwira mbeza meji ninwe. ⁸Bigiziwa baligeziri gula biliwa i kaya. ⁹Ulya mukazi wi Samaria anamubwira,kute kwaba we Muyahudi wambuna meji nye mukazi wi Samaria?kulya Bayahudi na bandu bi Samaria a batiji beni. ¹⁰Yesu ana mwakula anadeta ukimanyage kigabi kya Mungu,na nyande uwakuhuna meji,wanga muhunire naye anga kuhere miji magumana. ¹¹Ulya mukazi anamubwira,nahamwetu utagweti byukuliga mo nikijimbi kilehire ala hahage wangira yago meji magumana? ¹²Kawe mukulu hali ishwetu,Yakobo ukatuha kuno kijimbi na yenene anamwa meji galikyo nabana bage gike,ni nyama ali tuzire. ¹³Yesu ana shuza anamwibwira,yeshi uganwa gano meji akigwatwa ni njota. ¹⁴Ti ulya uganwa meji ngamuha ataki uva nyota mi akula,ti meji nga muha gagaba mwinda lyage shokoya meji gagijike shoka mukala mu kimiakula. ¹⁵Uye mukazi anamubwira na wetu umbeze yagomeji ndaki uve nyota ndeki kija liga. ¹⁶Yesu ana mwubwira genda ubuze i balo mwije nalie hano. ¹⁷Ulya mukazi anakula anadeta ndagweti mushosi Yesu anamubwira wakula bwija ndagweti mushosi. ¹⁸Kulya wali na bashosi batano,nayugwete atali ibalo kuko wadeta ukuli. ¹⁹Ulya mukazi ana mubwira newetu ni bwine kuli mulagu. ²⁰Badata balike kwikumba kugono mugazi nenu mbu i Yerusalemu yoyu menene kwi kumbi. ²¹Yesu ana mubwira maye unye mere bishazi bijire mutaki kwikumbira data mwaguno mugazi iri Yerusalemu. ²²Mwake kwikumba ye mutama nyiri twehe twake kwikumba kyo twiji kulya bukize bulyo sire ya Bayahudi. ²³Ti bishazi bijire binakola lya abake kwi kumba kukali bagi kumba data ku mutima nukukuli kulya data akeloza bandu bali nga bano ba mwikumbe. ²⁴Mungu ali mutima nabake mwikumba byumenene bamwi kumbe ku mutima nukuli. ²⁵Ulya mukazi ana mubwira niji ka Masiya agija(ubuzi we Kristo)na hano ija,yuga twi gulira binda byoshi. ²⁶Yesu ana mubwira nye ugwete ugakudesa ye yehe. ²⁷Lilyo bigiziwa bage bamija,bana somerwa kwa agwete aga desa mukazi,ti ndae ukadeta mbu ugwete uga mukazi anasiga ka bindi kage,anagenda mwakaya anabwira bandu. ²⁸Ulya mukazi anasiga kabindi kage anagenda mwakaya anabwira bandu. ²⁹Mwije mulole wambwira byoshi ngakola kaotangaba ye Kristo. ³⁰Bana lyoka mwakaya banagenda munda ali. ³¹I nyuma bigiziwa banake muhoha kudeta emwigiriza ulye biliwa. ³²Ana babwira nye ngwete bulye muta bumanyiri. ³³Bigiziwa banake desanya,kamuli wamudetera bulye? ³⁴Yesu anaba bwira bulye bwani bo hubuno nigire kusima kuka nduma,nusemukolwa gwage. ³⁵Mutake deta mbu hasigeremezi ine lya kushenga kwa tondera?mulole nimubwizire,mwinamulage masu genu mulole ndalo,ko byera mira,mutondere mwashenga. ³⁶Nuga shenga agahawa luhembo nuku shambya mahukwa kalamo kimiakula lya ukabyala nuku shenga lya babana magene kuguma. ³⁷Kuko yi kyo kinwa kinabe kwukuli muguma ake byala nugundi ani mbule. ³⁸Nyehe ngamutuma mwimbule byo mutaka luhira,bandi bakaluha,nenu mwingira mwi miluho yabo. ³⁹Na mwayako kaya bingi banimera hanyanya lya yako kanwa kuye mukazi ukahana busubura kwa mbwira byoshi nga kola. ⁴⁰Lyo Basamaria bakagenda wali bana muhoha mbuote imwabo,naye anagibera siku zi biri. ⁴¹Bandu bingi bwenene bani mera hanyanya lya kinwa kyage. ⁴²Bana bwira uye muka mukazi twe mera atali mbu hanyanya lya kinwa kye be naho,kulya twenene tuyuvirwa kandi twiji ko kunali uno ye rukiza wi kihugo. ⁴³Na munyuma lya yizo siku zi biri anagi lyoka anagendi i Galilaya. ⁴⁴Kulya Yesu yenene aka hanabusubura ko mulagu atake hewa itunda mwakaya kabo. ⁴⁵Lya li lyoki i Galilaya, ba Galilaya banamwa ngirira,kulya bakabona byoshi akagira i Yerusalemu ku lusiku lukulu kulya nabo bali gezire yulusiku lukulu. ⁴⁶Ana hika kandi ikanayi Galilaya,halya alihindula meji kuba mutobo halinukulu muguma mwana wage ali mulwazi iyo mundi iko Pernahumu. ⁴⁷Uye ili uvu ko Yesu ijire alyoki Uyahudi kuhiki i Galilaya anagenda munda ali mbu ana muhoha mbuakize mugala,kulya alikola bufa. ⁴⁸Yesu ana mubwira mutabwini kyereso ni bosomeza mutaga inera? ⁴⁹Ulya diwani ana mubwira nawetu ushonoke kulya mwana wani atiji fa. ⁵⁰Yesu ana mubwira genda mwana wabe abwine,uye mundu ani mera kinwa aka bwirwa na Yesu ananaga luka. ⁵¹Lyo alikola agaluka baja bage baniji mwangirira,banadeta mbu mwana wage akola mugumana. ⁵²Anababuza mwazi gwa kishazi atondera agaba mugumana,nabo banamubwira mbu bigingo ni saaziri nda lya shushira lyasira. ⁵³Ishe anama nya ko byo bishazi abwirwa na Yesu,mbu mwana wabe ali mugumana animera na bamunyuba yage boshi. ⁵⁴Kyo Kyereso kyaka biri Yesu akagira lyali lyoko i Yuhudi kuhiki Galilaya.

Chapter 5

¹Na munyuma lya yibyo hali lusiku lwa Bayahudi,naye Yesu anagenda i Yerusalemu. ²Niyo Yerusalemu kuluzi lwi bibuzi hali birika,libuziwe mu Kiebrania Betizata nalyo ligweti biziki bitano. ³Nayumo balwazi bingi baligwe jire mihuta,bigata na abifire birubu biguma balike linda meji ga gogome. ⁴Kulya hali kishazi mulembelezi alike shonoka anigire mwiyo birike anashagaze yago meji uwalike kwika bula mwa yago meji mutazi yaga meji gamali shagala anakire bulwazi boshi ali gwete. ⁵Na yaho hali mundu utahashiri mulwazi wi miaka makumi ga shatu na munane. ⁶Lyo Yesu aka mubona agewejere,ana manya kwali mwa yubo bulwazi sikunyingi ana mwubwira ka usimire ukire? ⁷Mulwazi anakula,nawetu,nyehe nda gweti uwanga mbika mwa meji meji gaka shagala,nikagira mbu nivubike gindi mundu anikabule mo imbere lyani. ⁸Yesu ana mwubwira imanga ubetule kishiro kyabe ugende. ⁹Lyi lyo anakira anabetula kishiro kyage anagenda,nayulo lusiku lyali lya kasiku. ¹⁰Ha Bayahudi bana mubwira uwakiziwa,zene lyo kasiku,bitumene ni ubetule kishiro. ¹¹Ana bakula uwangiza ye wabwira mbu mbetule kishiro kyabe ugende. ¹²Bana mubuza uye wakubwira ubetule ugende yende? ¹³Ti uwakiziwa utakama manya uwa mukazi,kulya a Yesu ali kwi ga bire,kulya hali kwijwire bandu bingi. ¹⁴Munyuma lya yaho Yesu ana mushanga mwi shengero ana mubwira lolaga mira wakira utakigire mabi kandi wangiji gwatwa ni bihimire yibyo. ¹⁵Ulya mundu anigendera,anagendi balira Bayahudi mwazi ko Yesu yuka mukazi. ¹⁶Hanyanya lya yuko Bayahudi banake talangiza Yesu kulya aka mukiza lwaka siku. ¹⁷Ana bakula data agwete akala kirizene,na nani ngwete ngakola mukolwa. ¹⁸Hanyanya lya yuko Bayahudi banake gira mbu bamwite,kulya atali mbu avuna kasiku naho ti haguma na yuko adeta mbu Mungu alishe enekwigira nga Mungu. ¹⁹Mwana atanga gira kinwa yenene ti kilya akebona ishi agira,kulya bya gwete agira bibyo byo nu mwana aga gira geke. ²⁰Kulya data asimire mwana,naye ake mweresa byoshi akekolo yenene,ni mikolwa mineni utalusire iyo musomerwe. ²¹Nga nako data akefula aba fire nuku bagira bagumana,kona kuko mwana ake fula basimire. ²²Kandi data atatwiriri mundu lubaja ti ahere mwana kutwa maja zoshi. ²³Lyo bandu boshi bakenge mwana ko bakezire ishi utakeziri mugala ata nakeziri ishe uka mutuma. ²⁴Mwemere imera ni mubwizire uwake kuva kinwa nduma agwetekalamo ki miakula ataga twirwa lubaja ti mira akalenga mulufu aningira mwaka lomo. ²⁵Mwemere mwemere nimbwizire bishazi bijire binakola,abafire baguva izu lya mugala Mungu na бага lyuva бага ба bagumana. ²⁶Nga nakuko data agwete bugumana mwinda lyage,kona kuko akahamwana naye bugumana mwinda lyage. ²⁷Anamuha mugako gukutwa maja kulya alimugala Adamu. ²⁸Muta somerwe na bino binwa,kulya bishazi bijire,balya boshi bali mwi shinda baguva izu lyage. ²⁹Nabo bamu lyoka,balya baka kola mija kufuka kwa kalamu na bakakola nabi kuku fulwa kuku twirwa lubaja. ³⁰Nyehe ndanga kola konwa nyenene,kona nake kuva konana ketwa lubaja,nu kutwa lubaja lwani kulikuli.kulya ndake laza kusima kwani nye nyene ti kusima kwa wali nduma. ³¹Iri nangi hanira busubura busubura bwani butali bukuli. ³²Hali gundi uga mbanira busubura nani niji kobu subura bwage akembanira buli bukuli. ³³Mwehe mukatuma bandu imwa Yohana naye anahanira busubura ukuli. ³⁴Ti nyehe ndake kwa ngirire busubura bwabene bandu,ti ndesire bino lyo mukululwa. ³⁵Yehe ali kamole akasire nuku lomesa nenu mukufa namageni gayikyo kyenge kuhishazi hinini. ³⁶Ti busubura bongwete bobunene kuhima bwa Yohana kulya ililya miko lwa data alimba nigyuseniyo mikolwa ngete ngagikola nayo iigambanira busubura ko data yuka nduma. ³⁷Ye Data wali nduma akembanira busubura izulyage mutashuba mukalyuva bishazi byoshi kandi iri shusho yage mutashuba mukagi bona. ³⁸Ni binwa byage mutabi gweti mwiti mwinda lyenu kulya mutamwe meziri ukatumwa naliye. ³⁹Mwakelingiza nzarango kulya musalire mbu mwemugwete kalamu ki miakula mwinda mwinda lyoge,nayi byo byo bimbanire busubura. ⁴⁰Mutama simiri mwiji imwani lyo mubanakalamo. ⁴¹Nye ndangiriri bulangashane ya bandu. ⁴²Ni mwiji ko mula gweti kusimana kwa Mungu mwinda lyenu. ⁴³Nye yu ngija kwizina lya data ti mutanyangiriri,gundi akija kwizi na lyage muga mwangi rira. ⁴⁴Kute mwa gemera mwe mwake hana bulanga shone mwenene ku mwenene,nubu langashane bwimwa Mungu ulimuguma muta buta bulazi. ⁴⁵Mutama nye mbungamushongerera imwa data,hali uga mushongerera ye Musa ye mulanga lire mwe. ⁴⁶Kulya muki emerage Musa mwanga nye mezire na nani kulya ye akasaranga miazi yani. ⁴⁷Ti mutake mera zarongo zage kute mwange mera binwa byani.

Chapter 6

¹Munyuma lyo yibyo Yesu anige ndera kajabu ku kinya kiga lilaya yona yi Tiberia. ²Nu mushambiro munene gwana bona biere byaka girira balwazi. ³Na Yesu ana shona mu mumana nabigiziwa bage. ⁴Ni Pasaka ya lusiku lukulu lwa Bayahudi lwali kola bwasi. ⁵Yesu lya Kaina mula masu gange anabana musha mbiro bijire munda ali ana bwira filipo mbuhahe twagula mikati lyo bano bandu balye? ⁶Nayikyo akadeta mbua mugereke, kulya ali kwiji biaga gira. ⁷Filipo anakula mikate yi dinari magana gabiri itanga kwira, muguma mugu ahawe kitolo. ⁸Mwigiriza wage muguma ye Andrea mwenewa bo Simoni Petro ana mubwira. ⁹Mbu hali mwana ugwete mikati itano zibiri ti bino bandu bali bingi. ¹⁰Yesu anadeta mubudata ze bandu, na yaho hali byasi bingi lyi lyo basho banabudatala bandu bihumbi bitano go mugajo gwabo. ¹¹Yesu ananga ilya mikati anaigana, anagabira abali budetere nayizo moto anabaha kokira mundu alikwi fijire. ¹²Lyo bakiguta anabira bigiziwa mushambye bitalo ibyasigala kutatereke kiguma. ¹³Bana bishambyo banizuka ngega ikumi na zibirikwa bilya bitolo bikwika ti itano yi shayiri iko ika sigala kubalike lya. ¹⁴Lyo yabo bandu bakabona bitabgaza akagira mbu uno kuli ukuli ali mulagu uwija hakihugo. ¹⁵Yesu ana manya ko balo zize kwiji manga mbuba mwi mike abe mwami, ani gaba anashona mumana yenene. ¹⁶Iri aba kakola kabigingwe bigiziwa bage bananda galira irwiji. ¹⁷Bana shona mubwato, banakejabuki nyaja bagenda Kaprinaumu kwa nali kola kizizi na Yesu atanaba shanga. ¹⁸Niku nyaja kyana dwakala hanyanya lyumuhusi mwingi. ¹⁹Lyi nilyo bana kulula migozi yu bwato kane kandi iri kashatu banalangiza Yesu agwete aga shomola kwa meji mira anegerera bwato, banoboha. ²⁰Ana babwira nyehe uno mutobohe. ²¹Banagira mbu bamwangire mubwato, bwoto bwanahika mwakaya bali genda. ²²Lyaka biri lyage mushambiro bakimanga kajabu kikinyaja banabona kondabo bwato bundi iyo ti buguma na Yesu atingi ²³(Zindi byato zanja za lyoka i Tiberia hasi lyaha lya balilya mikati, lilya na wetu akigana) ²⁴Lyo musha mbiro bakabona ko Yesu atagiri nabigiziwa geke batagiri baningira mubwato bonene banagenda i Kapernaumu bana loza Yesu. ²⁵Lyo baka mubona ikajabu kiki nyaja bana mubwira mwigiriza gahe mango wija? ²⁶Yesu ana bashuza anadeta mwemere mwemere nimubwizire mugwete mugandoza ti atali mbu kulya mwabona bosomeza ti kulya mwalire ilya mikati mwene kwi guta. ²⁷Mutakolire biliwa ibyake sherera ti biliwa bwukulama kuhika kalamo kimiakula bilyo mwana wa Adamu alimuha kulya yuka bikwa kalungu na data ye Mungu. ²⁸Bana mubwira mbutugirage kute lyo tukolera Mungu? ²⁹Yesu anakula ana babwira guno go mukolwa ga Mungu mwemere ye katuma. ³⁰Bana mubwira mbu bosomeza bihage wagira tubone lyo tukwemeraga? mukolwa guhaga? ³¹Bishewetu bokalya mana mwindere genyi ko bikasarangava aka baha biliwa bya kunguba byo balya. ³²Yesu anababwira, mwemere mwemere ni mubwizire atali Musa yuka baha biliwa yibyo bya kunguba. ³³Kulya biliwa byo Mungu byo bilyo bishonosire kulyoka kunguba mukuheza kihugo kalamo. ³⁴Ega bana mubwira nawetu siku zoshi utuhe buno bulye. ³⁵Yesu ana babwira nyeyuno nye biliwa bya kalamo ugaja biliwa imwani ataga bona mweno londo nuulya uganye mera ataka gwatwa ni nyota tondo. ³⁶Tinga mubwira komubwine ti mutemeziri. ³⁷Boshi Data aka mbeza ba giji mwani na boshi bagiji imwani ndaga bakabuli imbuga tando. ³⁸Kulya nye yuno ndaka shonoka kulyoka kunguba mbu ngole konzimire ti kusima kuulya wali nduma. ³⁹Nikusima kwa wali nduma kokukuno mbu mubalya aka mbeza ndatere kiri muguma ti ni mufule lusiku luzinda. ⁴⁰Kulya kusima kwa Data kakukuno kazi ugo lola mugaba nukumwemera ye abe nakalamo ki miakula nani ngamufula lusiku luzinda. ⁴¹Na Bayahudi banake nu nguna kulya adeta nyehe nye biliwa shonoka kulyoka kunguba. ⁴²Banadeta ka atali uno ye Yesu, mugala Yusufu yetwiji ishe na nina? ⁴³Yesu naye ana bakula ano babwira muta nungune mwe nene ku mwenene. ⁴⁴Ndae wa ngiji mwani atabuziwi na Data ukanduma nani nga mufula lusiku luzinda. ⁴⁵Bisarazirwe mubalagumbu bashi bagiriziwa na Mungu kuko yeshi ukuva nukwi ga imwa data akekwiya imwa Data akekwiya imwani. ⁴⁶Atali mbu mundu akabo na Data ti ulya ukalyoka imwa Mungu uye yukabo na Data. ⁴⁷Mwemere mwemere nimu bwizire uye yukabo na Data. ⁴⁸Nyehe ndi bulye bwa kalamo. ⁴⁹Bise wenu bakalya mana mwiderege nye, banafa. ⁵⁰Kino kyo kiliwa ikika shonoka kulyoka kunguba ko mundu akalya utafe. ⁵¹Nyehe nye biliwa bya kalamo ibika shonoka kulyoka kunguba iri mundu angalya bino biliwa aga Lomamia kula ni biliwa ngatanga go moyo gwani hanyanya lya kalamo ka kihugo. ⁵²Lyilyo Bahahudi banakegira mbaka bonene ku bonene banadeta kute uno agatuha magala gage tugalye? ⁵³Lyalyo Yesu ana babwira mwimere mwimere ni mubwizire mutaliri moyo gwa mugala Adamu nu kunwa muko gwage mutagweti kalamo mwi yu gwete kalamo mwinda lyenu. ⁵⁴Ugalya moyo gwani nuku mwa muko gwani yu gwete kalamo ki miakula naninga mufula lusiku luzinda. ⁵⁵Kulya moyo gwani byo biliwa bwu ukuli nu muko gwani kyo kinwe wa kyukyu kuli. ⁵⁶Ulya ugalya moyo gwani nukunwa muko gwani yuye yu gota mwinda lyani nani mwinda lyage. ⁵⁷Kukulya Data uli mugumana imwa nanindimugu mana imwa dala kanakuko ugandya agaba mugunana imwani. ⁵⁸Bino byo biliwa ibyashonoka kulyoka kunguba atali ngako kulyoka bishe wetu balilyo banafa ti ugalya bino agalama miakula. ⁵⁹Yibyo binwa akabideta mwi Sinagogi lyalike kwigiriza i Kapernaumu. ⁶⁰Bandu bingi mugizawa bage lyo bakuva banadeta mbu

kino kinwa kikayire nande wanga kyuva? ⁶¹Yesu ana manya mumutima gwage ku bigiziwa bage ba Mungu na hanyanya lya kino kinwa kya mu sitaza? ⁶²Kute kuga бага hano mwa bona mugala Adamu agashona kugenda munda ali? ⁶³Mutima go gwake bika kalamo binwa ni mubwizire guli mutima kandi kalamo. ⁶⁴Ti muli batemeziri mu mwe kulya Yesu alikwiji kulyokera butondero bande abatimeziri naye inde uga muguza. ⁶⁵Anya deta hanyanya lyalia yuko nimubwizire ko ndoe wangiji imwani ataherwi na data. ⁶⁶Hanyanya lya kuko bingi mbigiziwa bage bana mubugiziwa bage bana shubiri nyuma bata naki mushimba. ⁶⁷Yesu ana bwira balya ba Tenashara ka nenu mwalikwi gendera? ⁶⁸Lilyo Simoni Petro anamwakula, nawetu i tugende imwande? wu gwete binwa bya kalomo ki miakula. ⁶⁹Netu twemezire kandi twiji kawe ukyesiwe wa Mungu. ⁷⁰Yesu ana bakula ka! ndaka mulondola mwe ba Tenashara na muguma wenu ye muzimu? ⁷¹Akadeta Yuda mugala Simoni Iskariote kulya uye yuga mugaza naye ali muguma balya bate nashara.

Chapter 7

¹Na munyuma lya yibyo Yesu alike shomola i Galilaya kulya atalike sima kushomola Iyahudi kulya Bayahudi balike loza mbu bamwite. ²Nu lusiku lukulu lwa Bayahudi lo lukulu lwi bitunda lwali kola bwasi. ³Bene wabo bana mubwira mbu lyoka hano babi nabo babone mikolwa yabe ugwete ugakola. ⁴Kulya⁵Kulyo kiri bene wabo bataka mwimera. ⁶Lyilyo Yesu ana babwira bishazi byani bite hika ti bi hali. ⁷Kihugo kitanga mushomba ti kinjo mbire nyuyuno kulya ngwete nga deta ka mikalwa yakyo ibihire. ⁸Mugende mulye lusiku lukulu nyehe ndalunga ni genda ilya lusiku lukulu luno kulya bishazi bwani bite kwira. ⁹Lyo kusa kuba bwira yibwo ani yotera kuko i Galilaya. ¹⁰Lyo bene wabo balimali genda yi lusiku lukulu naye anagenda bubishamwa nga kwi mbisho. ¹¹Na Bayahudi banake muloza kulusiku lukulu banake deta mbu hahe ali? ¹²Hanaba kuhuhuma kwingi mumusha mbiro hanyanya lyage baguma mbu ali mundu mwija nabandi banadeta mbu nanga ti agwete agateba mushambiro. ¹³Ti ndaye walike deta gerere gerere kulya balike ko Abayahudi. ¹⁴Lyo lusiku lukulu lwali kola mukati Yesu aningira mushengero anigiriza. ¹⁵Bayahudi bana somerwa banadeta unohahe akamanyira bino utaka soma? ¹⁶Yesu anadeta kwigiza kutali kwani ti kuli kulya uka nduma. ¹⁷Mundu akasima kukola bwa simire aga manya mwazi gwa migo iri bilyosire imwa Mungu iri ngwete nga deta kubugu mana bwani ngana. ¹⁸Uwake deta kubugumana bwage akeloza itunda lyage yenene li uwake loza itunda lyuka mutuma ye wukuli nu mwinda lyage mutali bushasha. ¹⁹Ka Musa ataka muha migako? ti ndae muguma wenu uwake kola nigako ti mugwete mwalozi niga? ²⁰Mushambiro banakula hema usire here! nande ugwete ugalozi kwita? ²¹Yesu anakula anababwira nynyuno ngozire mukolwa muguma na nenu mwa somerwa. ²²Musa akamuha mugako ti atali mbu guka lyoka imwa Musa ti imwa bishiwetu nenu lusiku lwa kasiku mutake kye mbula mundu. ²³Kuko iri mundu ake balirwa kukye mukye mbulwa lwakasiku lyo mugako gwa Musa guta vumwe kutage munvire nubute mbu nakaza mundu lusiku lwa kasiku? ²⁴Kuko mutatwe lubakukuli. ²⁵Lilyo bandu baguma biyera salemu banadeta. katali unoye bagwete baloza mbu bamwite. ²⁶Kwiji agweti agadeta gerera batana mubwizirikinwa kwangaba bano bakulubiji ukulikouno ye kristo? ²⁷Tiuno twijimunda alilyokati kiristo honoijandae ugamanya munda agalyoka. ²⁸Yesu anabirangira mwishengero. anigiriza anadetanye mumanyire. nimunda ndyosire mugiji: tindakija kubugumana bwani: tiukanduma aliukuli. tiimutamumanyiri. ²⁹Nyehe nimwiji kulya ngalyoka imwage naye yukanduma. ³⁰Li banalozi mugwata: tindae ukalaza kuboko kwagembwa mugwate. kulya bishazi bitehika. ³¹Nabandu bingi mumushambiro banamwemera: banadeta. mbu kahano kiristo ija agakola bosomeza bingi ibitalusire bino agwete agakola? ³²Bafarisayo banuva mushambiro bagwete banunguna kukuno hanyanya lyage: lilyo bakulu babagingina bafarisayo banatuma baganda mbu bamugwate. ³³Lyilyo yesu anadeta. hishazi hinini nilikuguma namwe: hanyuma ngigendera imwa walinduma. ³⁴Mwandoza mutaga mbona: nimundandi mutangija. ³⁵Nabahudi banake ganula. mbu unohahe agagya tutamubone? kagagenda munda bayanoni balishagira abigize? ³⁶Ahakinwa kiki kino adesire. mbu mwandoza timutaga mbona? nimunda ndimutangija. ³⁷Lusiku luzindirikiza. lusiku yulo lukulu lwabubiri. Yesu anabirangira anadeta. mundu akuvanyota ijimwani anywe. ³⁸Ulya unyimezire. ngakonzarango zidesire. nyijizameji magumana gagalyoka mwinda lyage. ³⁹Yikyo kinwa akakideta ku miazzi ya mutima. ugobomezire bagangirira munyuma: kulya mutima atalishazi kwija kulya Yesu atalishazi kwiganwa. ⁴⁰Lyo bandimumushambiro bakuva binonwa. banadeta mbu ukuli yuno ulya mulagu. ⁴¹Bandi mbu unoye Kiristo na bandi banadeta. ka Kiristo alyoki Galilaya? ⁴²Nzarango zitagadeta ko Kiristo alyoka mwibutwa la Daudi. nukulyoka Ibetehemu mwaka yako alikekota Daudi? ⁴³Kwa nabakwigaba mukati kamushambiro hanyanya lyage. ⁴⁴Baguma banakegira mbu bamugwate. ndae ukagolola kubokembua mugwate. ⁴⁵Balya bagando banagendera Bakulu babagingi nabo bana babwira ti mulamudili? ⁴⁶Baganda banakula mbu ndae ushubi kadeta nguuno. ⁴⁸⁴⁹⁴⁷Bafarisayo banakula kananenu mwatebwa? Indemwa bakulu umwenezire. iri mwa Bafarisayo? Ti mushambiro guno abatiji migako abadasirwe. ⁵⁰Ana babwira Nikodemo (naye ye yulya ukamugendera lilya mirakulya alimuguma wabo). ⁵¹Kamigako yetu yaketwira mundu lubaja itara muviriza ka nukumanya bya kozire? ⁵²Banakula bana mu bwira. kanabe walilyoka Igalilaya! loza. ubone ko Igalilaya itakalyoka mulagu. ⁵³Kira mundu anyagaluk'imwage

Chapter 8

¹Banafuluka kira mundu imwage munyumba: na Yesu anagenda kumumana gwi mezetuni. ²Sheshezi lyobukakya aningira kandi mwishengero. na bandu boshi banamugendera; naye anabudatala anake bigiza. ³Basarazi na Bafarisayo banamudetera mukazi uwagwatwa kubushule. banamubika mukatiliabo. ⁴Banamubwira, mwigiriza uno mu kazi agwatwa kubushule. ⁵Ti mwimigako, Musa akatubwira tuke babanda mawe bakazi abali nga bano nabekute udesire? ⁶Nabo bakadeta kino kinwambu lyo bamushongerera. ti Yesu aninama. anake saranga numunwe gwage hashi. ⁷Nabo lyobaka kanya kumubuza. aninamuka. anababwira uye utagweti mabimumumwe abe mutazi kumuhebi iwe. ⁸Animama kandi. anasaranga ku munwe gwage kwi daho. ⁹Nabo lyo bakuva mitima yobo yanake basitaka banake huluka muguma muguma banato nderera kubashaja kirimuzindirika wabo. Yesu yuka musigala nulya mukazi imazire mukati. ¹⁰Yesu aninamuka atanabona mundu tiulya mu kazi. anamubwira. mukazi habe abakushongerera bali? ka ndae uwakutwira lubaja kuli muhubi? ¹¹Anamubwira mbu ndae na wetu Yesu anamubwira kiri nani ndakutwiriri lubaja wigendere: utakishubirire kukola biaha kondi ¹²Lilyo Yesu anababwira kandi anadeta. nyeyuno nyenkyenge kya kihugo. ugajimbulika atagagenda mwikizizi tondo. ti agaba ni kyenye kya kalamo. ¹³Lilyo Bafarisayo banamubwira we ugwete ugihanira busubura wenene busubura bwabe butali bukuli. ¹⁴Yesu anakula. anababwira nyehe kiringa hanira busubura busubura banibobukuli: kulyamiji mundanga lyoka ni munda ngagenda timwe mutiji munda mwalyoka ni munda. ¹⁵Mweshe mwaketwa lubaja kuku shimbulira bindubyu moyo: nyenda twiriri mundu lubaja. ¹⁶Nakiri nangalutwa lubaja lwani luli lukuli: kulya ndali nyenene tiadinyeyuno nuwali nduma. ¹⁷Kandi mwimigako yenu bisarazirwe ko. busubura bwa bandu babiri bulibukuli. ¹⁸Nyehe ngwete ngihanita busubura nyenene. na datu walinduma akembanira busubura. ¹⁹Lilyo banamubwira mbu ha hage isho ali Yesu anabakula matamanyiri na data mutamwimuki manyage na data mwanga mu manyire. ²⁰Yibyo binwa akabideta lyoalike kwigirizo mwishengero mwakuma kukubikira: ndanae uka munyata kulyabishazi bitali shazi hika ²¹Ana babwira kandi nyehe nagenda. nene mwandoza: muganafa mwamabi genu munda ngagenda mutangagija ²²Lyilyo Bayahudi banibuza kaaginiza kulya agwete agadeta mbu munda ngagenda mutanga gihiko ²³Ana babwira mwehe mulibhashi nanye niliwahigulu: muli mwa bakino kihugonyehe ndali wahakiugo. ²⁴Kuko ni mubwizireko mugafa mwa mabi genu: mutemeziriri konyeyehe mugafa mwa mabi genu. ²⁵Banamubwira alawende Yesu anababwira mbu kyo kinwa ni mubwizire. ²⁶Ngwete bingi byukudeta mukutwa lubaja hanyanya lyenu ukanduma aliwukuli nibyo nguvi imwage byo ngwete nga deta hakiugo. ²⁷Ti bataka manya kwaogwete aga kwira ishe. ²⁸Yesu ana babwira hano mira mwi na mula mugala Adamu lyo muga manya ko ye nyehe nda na giziri kanwa kubugu mana bwani ti ko data aka nyigiza ko nanake eta. ²⁹Naye yuka nduma alikugama nanie atanga nziga nyenene, kulya siku zoshi nake kola byukumusimisa. ³⁰Lyo alike deta yibyo bingiba mwimera. ³¹Anabwira mubinwa byani mugaba bigiziwa bani ukuli. ³²Kandi mwa manya kuli na kuli kwa mugira mushwikwirwe. ³³Bana mwakula twe tuli i bwutwa lya Ibrahimu tuta na shubagi ba baja ba mundu yeshi kutage wadeta mbu mwa shwe ku lwa? ³⁴Yesu anabashuza mwimere mwimere ni mubwizire yeshi wake gira mabi alimuja wa mabi. ³⁵Nu muja atake bera mu nyumba siku zoshi muna ake mubera siku zoshi. ³⁶Iri mwana anga mushwe kula mugaba bashwe kwirwe ukuli ukuli. ³⁷Nijiko muli butwa lya Ibraimu ti mulaziri nyita kulya kinwa kyaani kitali mwinda lyenu. ³⁸Byo ngo bana imwa data byo nake deta na nenu byo mukuva imwishe wenu byo mukuva imwishe wenu byomwake kola. ³⁹Bana mwakula banadeta ishe wetu ye Ibraimu! Yesu anababwira mukibage bana ba Ibrahimu muakozire mikolwa ya Ibrahimu. ⁴⁰Ti mulozize munyite nye mundu ugwete nga mu bwira byukuli byo nguva imwa Mungu, Ibrahimu atakagira yuko. ⁴¹Muuga kola mikolwa yishe wenu, lilyo bana mubwira tutaka butwa kubushule tugweti ishe wetu mguma ye Mungu. ⁴²Yesu ana babwira Mungu akibage ishe wenu mwanganzimire kulya nga lyoka imwa Mungu nani ngaja ndaka nija kubugumana bwani ti yuka nduma. ⁴³Ti muta manyiri yibyo ndesire? kulya mwe mutanguvako ngadeta. ⁴⁴Muve muli bishe wenu muzimu ni nyifijo zi ishe wenu zo musimire kukola nyehe ali mwita ni kulyokera butondero naye ataki manga mukuli kulya ukuli kutali mwinda lyage akashuma akegira ibijwire muyehe kulya ali mushumi nishe wa bushumi. ⁴⁵Nani kulya ngwete ngadeta ukuli mute meziri. ⁴⁶Nyande mukati lyenu uwanga hana busubura mbu ngwete mahubi? ti iri nanga deta ukuli ti mutemeziragi. ⁴⁷Ulya wa Mungu akekuva binwa bya Mungu akekuva binwa bya Mungu kuko mutuvuti mutali ba Mungu. ⁴⁸Bayahudi bana kula katuta desiri kuli Musamaria nabe ugwete bazimu. ⁴⁹Yesu ana bakula ndagweti bazimu, ti nikezire data nanenu munyenezire. ⁵⁰Nyehe ndagweti ngaloza itunda lyani muli ugwete uga loza nukutwa lubaja. ⁵¹Mwimere mwemere nimubwizire mundu aka gwata binwa byani atagafa miakula. ⁵²Lyilyo Bayahudi banadeta, mbu twamanyago kusirehire Ibrahimu akafa nabalagu bakafa nabe wadeta mbu mundu akagwata kinwa kwani ataga laba lufu miakula. ⁵³Kawe mukulu kutaluka ishe wetu Ibrahimu walifa? ⁵⁴Yesu anakula iri nangigana nyenene kutunda lyani li tali kandu uwake ndunda ali Data uye mwake kwira mbu ye Mungu wenu. ⁵⁵Ti mwehe muta muma nyiri ti nye nima manyire iri nanga deta mbu

ndamwiji iri ngoba mushumi nga mwe ti nimu iji niki kyage niki gwasire.⁵⁶ Ibrahimu ishe wenu akafa nya mageni kulya agabana lusiku lwani, ana lubona anagwatwa nu busime.⁵⁷ Lyilyo Bayahudi bana mubwira wutiji kwiza miaka makumi munane nabe uka bona Ibrahimu.⁵⁸ Yesu ana babivira mwemere mwemere ni mubwizire lyo Ibraimu atali shazi iba nyehe nali ho.⁵⁹ Bana tola mawe mbu bamuka bulego, Yesu anabi shama anahuluka mwishengero.

Chapter 9

¹Iri aba alirenga ana bona muhuta kulyokera kubutwa kwage. ²Bigiziwa bage bana mubuza mbu mwigiriza ala nande ukakola mabi uno mundu ili abali mubuta kituma aka butwa muhuta. ³Yesu anakula uno ataka kola mabi na babusi bage geke ti mikolwa ya Mungu iboneke mwinda lyage. ⁴Byu kukola mikolwa yage uwali nduma kulya gukiri mushi bushigi bwijire ndaye aga hashi kola. ⁵Bishazi ngiri hakihugo nyekye nge kya kihugo. ⁶Liakusa kutwisa yuko ana twira mate hashi anashiga muhuta kwamasu. ⁷Anamubwira genda wishuke kwi kijimbi kisilo amu(kukudeta ukatumwa)ana gena anishuka anagaluka agweti agabona. ⁸Lilyo bika lanwa bage nabalya abalikemubona butazi koalike huna ka atali ulya walike budetala agahuna? ⁹Baguma banadeta mbu yuno nabandi mbu atati ye ti amushushire,yenene anadeta mbunyahuno. ¹⁰Bana mubwira mbuala kutage uka bana? ¹¹Anakula mbulya ubuziwe Yesu akagira kijaga,ananjiga kwa masu ana bwira mbu gendi Siloamu wishuke nana gigenda nani shuka nene bona. ¹²Bana mubwira mbu hahali anadeta mbu ndiji. ¹³Bana mutwala ya Bafarisayo uwali muhuta butazi. ¹⁴Lya nali lyakasiku lyo Yesu ali toba kijaga nukumuzibula masu. ¹⁵Lilyo Bafarisayo nabo bana mubuza kandi nga kute ko abana ana babwira ambika kijaga kwa masu koni shuka nine bona. ¹⁶Baguma mwa Bafarisayo banadeta mbu uno mundu ataka lyoki imwa Mungu kulya alagwasiri mbu kute mukozi wa mabi angagira bisomeza bilinga bino? hanaba kwi gaba ho bashambiro. ¹⁷Bana bwira ulyo muhuta bwa kabiri wehe kute udesire miazi yage kuko akukiza masu?anadeta ali mulagu. ¹⁸Bayahudi batake mera mwazi gwage koali muhuta munyuma ana bona kuhika banabuza babusi bage ulya ukazi buka masu. ¹⁹Bana babuza ka yemwana wenu mwali deta mbuakabutwa muhuta?kutage alike bona? ²⁰Babusi bage banakula bana deta twiji ko una ye mwana wetu kandi akabutwa alimuhuta. ²¹Ti kwaka bonaga tutiji tutaniji uka muzibula masu,mumubuze yenune ali mundu mugu mana agadeta yenene. ²²Babusi bage bakade kuko balike koboha Bayahudi kulya bali mali kuvanwa mbu ugadeta mbu yi Kristo bamubyosa mwi Sinagogi yabo. ²³Kituma babusi bage baka deta mbaali mundu mugumana mumu buze yenene. ²⁴Kandi bana mubuza bwako biri ulya wali muhuta banamubwira mbu uhe Mungu itunda twehe twiji kuye mundu agwete byaha. ²⁵Uye mundu anakula iri ali ni byaha ndiji niji kanwa kaguma ko nali niji kamwa kaguma,ko nali muhuta ti nalike bona. ²⁶Bana mubuza akukolera biki?kute akuzibula mo masu? ²⁷Ana babwira mira namubwira ti mutuva kute kandi musimire kuvu kanenu musi mere kuba bigiziwa bage. ²⁸Lilyo bana muhiririka,banadeta kukola mugiziwa wuye twene tuli bigiziwa ba Musa. ²⁹Twehe kwijika ka Mungu akadeta na Musa ti uno tutiji munda ali lyoka. ³⁰Uye mundu anakula anaba bwira zomerwe ko mutama nyiri hoali lyoka! naye wanzi bula masu! ³¹Twiji ko Mungu atake kuva bahubi tii mundu akaba abohire Mungu anake kuva. ³²Kulyoka butazi ndashuba nguva wazi bula kihofu masi ukabutwa kuko. ³³Ataka lyoka imwa Mungu atanga kazire kandu. ³⁴Banaakula bana mubwira ema wuka butwa mwamanubi nabe wali twigiriza? bana muhulusa imbuga. ³⁵Yesu anuva mbu ba muhulusa imbuga,naye lyakamubona anadeta ka wemezire mwana wa Mungu? ³⁶Naye anakula anadeta yende ni mwemere? ³⁷Yesu ana mubwira umu bwine nuno ugwete ugakudesa ye yehe. ³⁸Anadeta nemezire nawe tu ana mufuka mira. ³⁹Yesu anadeta nyehe ngija hakihugo nikutwire lubaja,lyo balya batake bona babe mihuta. ⁴⁰Bafarisayo baguma abali yaho haguma nalie banuva yi byo bana mubwira ka netu tuli bihofu? ⁴¹Yesu ana babwira mukilage mihuta mutanga bere ni byaha ti mudesire mbu mwibine,kona mabi genu gosire.

Chapter 10

¹Yesu ana vhabwira mwemere mwemere nimubwizire uyuuta gingira kuluzi mwikyogo kya bibuzi ti ishoshha handi uye alimuzimba numunyazi. ²Ugingira muluso alimungure wi bibuzi. ³Zamu akemwigu lira ni bibuzi byake kuva izu lyage naye akebuza bibuzi kwa mazina gabyo nukubi twala imbyuga. ⁴Naye aka hulusa bibuzibyage byoshi akegendi imbere nabyo bina mushimbe kulya biji izu lyage. ⁵Mugeni bataga mushimba ti biga mushaga kulya bakiji izu lya bageni. ⁶Iyo migani Yesu akaba bwira ti bataka manya yibyo alike babwira. ⁷Lyilyo Yesu ana babwira nye yuno nye luzi lwa bibuzi ⁸Boshi abaka shanganwa bali bazimba nabanyazi ti bibuzi mba nabanyazi ti bibuzi bitaka buva. ¹⁰⁹Nye yuno nye luzi mundu akingiri mwani agakuluke aga bona bulye. ¹⁰Muzimba ake kwijizi mba nuku shija nukushereza nyehe ngija lya labe na kalamo kandi babe nalibo kingi. ¹¹Nyeyuno nye mulazi mwija mulazi mwija aketanga binguma na bwage hanyanya libibuzi ¹²Mundu wu luhembo utali mulazi. bibuzi bitali byage ibianga bana kabwa ki rungwe kijire. anajande bibuzi anishagire; na kabwa ki rugwe kana bigwate nuku bishaba. ¹³Uge ake shaga kulya alimundu wu luhembo. nibibuzi atabifuziri kulya bitali byoge ¹⁴Nyeyuno nye mulazi mwija miji bali bani na bani banyiji ¹⁵Nganako data anyiji ninye nimwiji data. nani naketanga lugu mana bwani hanyanya lya bibuzi. ¹⁶Nabibuzi bindi nibigwete bitali byakino kyogo; nabo nune nene nibi dete; nizu lyani bigabaga lyuva; munyuma hagaba ndeko nguma nu mulozi Mungu. ¹⁷Bya bitumire dala aganzima kulya natanga bugumana bwani nibwange kandi. ¹⁸Ndae mundu ubundyo kezeti nabuhana nyenene. ngwete buhashe buku butanga. nina gwete buhashe buku bwanga nandi kuno kangangirira mugako imwadata. ²¹¹⁹Kwaningira kwigaba mukati ka bayaundi. hanyanya lyabino binwa. ²⁰Bingi mwalibo banadata mbu asirehire uno. ti mugwete muka muviriga. Bandi mbu bino bimwabitali bya musire ka musire anga zibula masuga miuta. ²²Niyo Yerusalemu lwali lusiku lukulu luku labaruku bashazi bi mbeho. ²³Na Yesu alike shomola mwishe ngero. muluhya lya Sulemani. ²⁴Bayahudi banamusoka. kiri lihe nga tutalangiriza mwi mitima iri we Kirsto utu bwire gerere, ²⁵Yesu ana bakula ngana bwira timutaka emera ino mikalwa ngozire kwijina lya data yu ihanire busubura, ²⁶Ti mwe mute meziri kulya mutali kumugojo gwibibuzi byani. ²⁷Bibuzi byani byake kuva izu lyani; nani nibiji nabyo byake njimba. ²⁸Nani nake baha kalamo kimiakula; bataga natereka tondo; ndae wanga balyosa mwa mabo ko gani. ²⁹Data ukabamba ye mukulu kuyaba boshi nolanae wanga balyosa mwa maboko gadata ³⁰Nye na data luli baguma. ³¹Bayahudi kandi banatola iwe mba bamushulike. ³²Yesu ana bakula. mikolwa mija nimweresize. ilyo sire data; mukolwa mukagi mwalozu te mbeba mawe. ³³Bayahudi banakula. hanyanya lyu mukolwa mwija tutakuba ziri mawe; tikuku kufu ure. ni kulya ugwete ugigira wenene mbu uli Mungu. ³⁴Yesu ana babwira mbu itasarazirwe mwimigako yenu ko ndesire mwe muti ba Mungu, ³⁵Iri aka babuza ba Mungu balya bakijirwa na kinwakya Mungu [nizarago zitanga hinduka]; ³⁶Kaye data akakyesa. muku mutuma hakihugo mumu bwiziore bunakufuru kulya ndesire ko ndi mugala Mungu, ³⁷Iri ndakoziri mikolwa ya data muta nyemere; ³⁸Ti iri nigikozire. kiziaka ba mbuta nyemeziri nye. mwemere ilya mikolya; lyo mumanya ko data ali mwinda lyani nani mwinda lya data. ³⁹Banagira mbu bamugwate; ana lyoka mwa mabokogabo. ⁴²⁴⁰Anige ndera kandikaja bu kiyorogani. ilya munda Yohana alike bubika butazi inabura iyo. ⁴¹Na bandu bingi banagigenda. bana deta mbu Yohana atakagira bisomeza byoshi tibiyoshi Yohana aka deta hanyanya lyage balibyukuli.

Chapter 11

¹Mundu muguma ali mullwazi Lazaro wi Betania wu mukaya ka Mariamu na Marta,mwali wabo. ²Ye yulya Mariamu yulya wa lishiga na wetu mavuta ake hetola magulu ni nvirizage ye Lazaro mushija wabo ali mulwazi. ³Lyilyo bali babo banatuma ndamwa imwage kudeta na wetu ulya usimire atihashiri. ⁴Lyo Yesu akuva anadeta mbu yubo balwazi butali bulufu ti hanyanya litunda bya Mungu,lyo mugala Mungu ahewe itunda kwalibo.⁵Na Yesu ali simire Marta na mwali wage na Lazaro. ⁶Lyo akuvu keati hashiri anabera iyo siku zibiri yaho ili. ⁷Munyuma anabwira bigizi wa bage tugende kandi I yahudi. ⁸Bigiziwa bana mubwira mwigirizo lili gulo Bayahudi baloziri kukabula nawe nabe wali genda iyo kandi? ⁹Yesu anakula ka mushi guta gweti bishazi kumi na bibiri? mundu akagenda mushi atanga sitala,kulya abwine kyenge kya kihugo kino. ¹⁰Ti ukagenda bushigi ugasitala,kulya kyenge kitali mwinda lyage. ¹¹Akadeta yibyo munyuma lya yibyo ana babwira mbu mwira wetu Lazaro agwejera,ti nga genda ni mubyuse. ¹²Bigiziwa bana mubwira nawetu iri agwejere agakira. ¹³Ti Yesu alikedeta mwazi gulufu lwage nabo baka manya mbu adeta mwazi gukuhunira iro. ¹⁴Lyilyo Yesu anababwira gerere gerere,Lazaro afa. ¹⁵Nani simire hanyanyo lyinu kulya ndashuba iyo lyo mwe mera,ti tugende imwage. ¹⁶Lilyo Tomaso anadeta abwirabirage bigiziwa mbu tugendenetu tufahugu ma nalie. ¹⁷Lyo Yesu akahika anashanga akola mwishinda sikuzine. ¹⁸Nibetania yali hasi ni Yerusalemu ngamaili gabiri. ¹⁹Nabandu bingi bali kwijira i mwa Marta na Mariamu ku mushibo gulufu lwa mushija wabo. ²⁰Lyo Marta akuva mbu Yesu ijire ana gendi mwangirira na Mariamu ali budetere mu nyumba. ²¹Marta anabwira Yesu mbu emwe ukibage hano mushija wetu atanga fire. ²²Ti kiri kukuno nijiko byoshi ugahuna Mungu aga kuha. ²³Yesu ana mubwira mushija wenu aga fuka. ²⁴Marta ana mubwira mbuniji kwaga fuka lusiku luzinda. ²⁵Yesu ana mubwira mbu nyeyuko kufuka,na kalamo unyemezire kili angafa agalama. ²⁶Nuye anga lama nuku nyemera atagafa kiri miakula kawe mezire yibyo. ²⁷Ana kula mbu ega nawetu me mezire ko we Kristo mugala Mungu ulya ugija hakihugo. ²⁸Lya kusa kudeta yuko ana gendi buza mwali wabo Mariamu kwi mbisho,anadeta mwigiriza agete gakubuza. ²⁹Naye likuva unahuluka duba anagenda munda ali. ³⁰Na Yesu atali shazi hika mukaya ti alikiri halya Marta ali mwangirira. ³¹Balya Bayahudi abali na Mariamu shimba kumuholeza lyo baka bona kwa huluka duba bana mushimba bana manya mbu agenda. ³²Lyo Mariamu akahika ho Yesu ali ana mubona anahirima mwa agulu gage. ana mu bira nawetu ukibage hano mushija wetu atangafire. ³³Lyo Yesu akabona alira nanayabo Bayahudi abali mushimbire balira ana gongomua mumutima gwage. ³⁴Anadeta hahe mwamubika?banamubwira ija ubane. ³⁵Yesu ana lira milenge. ³⁶Bayahudi banadeta mbu mulole kwali musimire. ³⁷Bandi mbu una uka shwekula muhuta masu atanga gizire uno atafe?³⁹³⁸Lilyo Yesu agongomwa kandi mumutima gwage anahikayishinda nayo yali lwala niwelibisirwe hitwe lya liyo. ³⁹Yesu anadeta mulyose iwe Marta mwali wa nakufa anamubwira nawetu alike baya kulya ali kilunda siku zine. ⁴⁰Yesu ana mubwira ka ndakubwira ko ukimera uga bona bulangashane bya Mungu?⁴¹Lilyo bana lyasa iwe Yesu ana ligalala inyanya anadeta na kwigana kulya wanyuva. ⁴²Nani niji kowake nyuva siku zoshi ti hanya lya guno nushambiro guno abashengenene hano na deta bino lyo biemera ko ukanduma. ⁴³Lyo akusa kudeta yibyo analira kwi izu linene Lazaro wije ino mundi imbuga. ⁴⁴Anahuluka imbugo ulya walifire ashwesirwe magulu namaboko nu mulondo na kwa masu geshwesirwe na Yesu ana babwira mumushwekule mumuleke agende. ⁴⁵Lilyo Bayahudi bingi alikwijire imwa Mariamu bana bona bya gira bane mera. ⁴⁶Ti bandi bana genda ya Bafarisayo bana ba bwira byo Yesu agira. ⁴⁷Lilyo bakulu baba gingi na Bafarisayo bana shambiza lubanga, banadeta bikitu tu gizire?kulya uno mundu agizire bismeza bingi. ⁴⁸Iri twanga muleka bandu boshi бага mwemera na Baroma bagiji lutyosa hamwetu numulala gwetu. ⁴⁹Mundu muguma mwalibo ye Kayafa wali musingi mukulu mwayugo mwaka ana babwira mwe mutiji kinwa kyoshi. ⁵⁰Ka mutasaliri ko kumenene mundu muguma afe hanyanya lya bandu mulala goshi gutasherere. ⁵¹Nayikyo kinwa ataka kitwisa ku bugumana bwage ti kulya ali musingi mukulu yugo mwaka ali lagula ko Yesu agafa hanya nya lya yugo mulala. ⁵²Ti atali hanyanya lya yugo mulala naho ti kuguma nayuko ashambize bana ba Mungu abaka shabuka lyo baba haguma. ⁵³Kulyokera yilyo banagira luhango mbu bamwite. ⁵⁴Kuko Yesu atakaki shomola kyeneneke mwa Bayahudi,ana lyoka iyo anagena hasili nderege nye kuhika kaya kabuziwe Efraimu ana bera iyo nabigiziwa bage. ⁵⁵Ni Pasaka ya Bayahudi yalikolo bwasi na bingi banija kulyoka mwa mandalo kugendi i Yerusalemu imbere li Pasaka lyo bikkyesa. ⁵⁶Lilyo banake loza Yesu banake desa nya bani mazire mwishengero kute mubwine?atijiri kwa luno lusiku lukulu? ⁵⁷Na bakulu baba gingi na Bafarisayo bali hanire mugako mbu yeshi uga mubona aniji babalira mwazi lyo bamwu gwata.

Chapter 12

¹Siku ndatu imbere li Pasaka Yesu anahiki Ibetania munda Lazaro ali. ulya Yesu kafula mwa bafire. ²Bana mugirira bubira iyo: na Marta anabokolera: na Lazaro ali muguma kwa baliku lungetenge. ³Lilyo Mariamu ananga isupa Iya Maramu ganardo mija gikishingo kinene anashiga Yesu kwa magulu. anakehotola ninvirizage. niyo nyumba yoshi yanake baya yago maramu⁴Lilyo Yuda iskariote muguma mwa bigiziwa bageyubiji muguza anadeta. ⁵Kituma gono mavuta gangaguziwa kwi dinari magana gashatu gahawe bakene? ⁶Akadeta kuko atali mbu kufira bakeni mbonga tikulya ali muzimba naye ye wabi gwete shaho yi faranga alike zimba bihamburwe. ⁷Yesu anadeta mumuleke agashiga ku lusiku lukuzikwa kwani. ⁸Kulya bakeni mubagira siku zoshi kuguma na mwilimye mulangweti. ⁹Kuko bandu bingi mu Bayahudi banuva ko ali iyo: nabo banija atali mbu hanyanya Iya Yesu naho. ti babonena na Lazaro ulya Yesu akafula mwa bafire. ¹⁰Nabakulu ba Bayahudi banagira luhango lukutaye Lazaro. ¹¹Kulya hanyanya Iyage bingi mwa Bayahudi babigaba nukuemera Yesu. ¹²Nulusiku Iya kabiri lwage bandu bingi bakijira lusiku lukulu banuva ko Yesu ijire Iyerusalem: Bananga matabigi mitende banahuluka imbuga bagendi mwa ngirira banatera kalulu. Hosana yugashanirwe wijire kwizina Iya na wetu mwami wi Israeli! ¹⁴Na Yesu alibwine mwana wi punda. anashona kwaliengako byali sarazirwe. ¹⁵Mbu utobohe munyere wi sayuni: lola mwami wa behijire ashonire mwana wi punda. ¹⁶Bino bindu bigiziwa bagebataka bimanya bulazi: tilyo Yesu akatundwa. Iyobaka kengeraga ko bisarazirwe yibyo nuko bakamukolera yibyo. ¹⁷Lilyo banatenga busubura balya balya bali lialibuza Lazaro kulyoka mwishinda. anamufula. ¹⁸Naho nyanya Iyakuko mushambiro gwanagenda mwangirira kulya buvumbu agira yikyo kosomeza. ¹⁹Lilyo Bafarisayo banabwirana bonene ku bonene. mubwine ko mutumeneni kanwa koshi mulole kihugo kya genda mu nyumba Iyage. ²⁰Hali bayunani baguma mwalibo mwayobo baligezire kugendi kwi kumba yi lusiku lukulu. ²¹Yabo banagendera Filipino mundu wi Betesaida yi Galilaya banamuhuna banadeta na wetu tusimire tubone Yesu. ²²Filipo anagenda bwira Andrea: lilyo Anderea na Filipino bana bwira Yesu. ²³Yesu anabakula anadeta bishazi bya hika atundwe mwana wa Adamu. ²⁴Mwemere mwemere mbuto yi ngano itaterejiri hashi ile yake kota kuko yonene: ti ikafa yakebuta mbuto nyingi. ²⁵Ugasima bugumana byage yugashereza: naye ugabushomba bugumana bwage mwaki no kihugo yugibukiza kuhika kalamu kimu akula. ²⁶Mundu akangolera anjimbure: hondi hona mukozi wani agaba kandi mundu akangolera. data agamukenga. ²⁷Lilino mutima gwani gwagongomwa: nani nanindete kute? data ungulule mwakino kishazi? ti hanyanya Iya yibi bya buta nahika kwa hibibishazi. ²⁸Data uhe izina Iyabe itunda kwa niji izu kulyoka kunguba nilihere itunda nakandi ngalihalyo. ²⁹Mushambiro abali kwi mazire hasi banuva banadeta mbukuli mukungulo bandi mbu mulembezi amudesa. ³⁰Yesu anakula mbuyilo izulitali hanyanya Iyenu. ³¹Kukunokutwa lubaja Iwa kihugo kino akabutwa imbuga. ³²Nani irinangi inamula hitwe li kibaja ngakulula boshi imwani. ³³Akadeta Iyilo Iresa lufuluki agafa. ³⁴Lilyo mushambiro gwana akula twehe tukuva mwi Torati mbu Kristo agota mwa kula: nabe kute ndesire mbu byone nene mwana wa Adamu inamulwe uno mwana wa Adamu yendage. ³⁵Yesu anaba bwira kyenge kikuru kuguma namwe kishazi kinini mugende kulya muki kigwete yikyo kyenge kizizi kyaginji muhasha: kulya wakegenda mu kizizi atake monya munda agenda. ³⁶Kulya mugwete kyenge mukiemere yikyo kyenge Iyo muba bona banabakyenge. ³⁷Kiri akaba mbuaka gira yibyo bisomeza bingi imbere Iyabo bataka: ³⁸Lyokikoleka kinwa kya mulagu Isaya kiaka deta ehi na wetu nande ukemera miazzi yetu: nukuboko kwa nahano nande ukakwilirwa. ³⁹Kyo kituma batake mera: kulya Isaya akadeta kandi. ⁴⁰Abagira mihuta agirira mitima yabo inyeme: bangiji bona na masu yabo nuku manya kwi mitima yabo mitima yabo ina hinduke nina bakize. ⁴¹Isaya akadeta bino binwa kulya aka bona bulanga shane bwange ana kwira miazzi yage. ⁴²Ti kiri mwaba kulu bingi baka mwemera ti hanyanya Iya Bafarisayo bingi bataka mukwira bangiji gabwani Sinagogi. ⁴³Kulya bakasima batunde bandu ho banga tunda Mungu. ⁴⁴Yesu aka shonwa izu ana deta uga myemera atamye mezire nye ti uwali nduma. ⁴⁵Nuga ndola nye alozire uwali nduma. ⁴⁶Nihe ngijou Iyo niba lwenge Iwa kihugo Iyo yeshi uga nye mera ata bere mwikizizi. ⁴⁷Niri mundu akuva binwa byani atana bigwate, nyehe nda mutwiririr lubaja kulya ndakija mbu nibaturwu lubaja na kihugo ti nikulule kihugo. ⁴⁸Uye uge ndahira nye utemeziri binwa byani agwete uga mutwira lubaja kinwa nga deta kyo kyandwira lubaja lusiku luzinda. ⁴⁹Kulya nye nakadeta kubugu mane bwani ti Data ukanduma yuka mbwira byanga deta no byo ngaganula. ⁵⁰Nani niji ko biake deta kali kalamo ki miakula, kuko byondesire nye yuno ko Data aka mbwira ko nake deta.

Chapter 13

¹Imbere lyu lusiku bwi rasaka iri Yesu mira amanya ko bishazi bwage byahika byukulyoka mwikihugo kugenda imwa Data,naye ali simire bandu bage mwikihugo ali basimire kutalukira. ²Iri aba balilya biriwa bya kabi gingwe,na muzimu mira abiko Yuda,mugala Simoni Isikariote mutima guku muguza.³Na Yesu mira amanya koishemira bamu fumbasa byoshi mwa ma boko gage nakulya ali lyoka imwa Mungu yali nagenda kandi. ⁴Ani muka kubi liwa ana bika mirondo yage habutambi ananga kitambala anishweka mwiki buno. ⁵Ana bika meji mwi bakuli anakeshuka bigiziwa magulu nukuke hotola kwa kilya kita mbala ishweka. ⁶Ana hika kunetro yehe ana mubwira nawetu utanjuke magulu nyuyuno? ⁷Yesu ana mwakula mbu byogwete ngagira uta bimanyiri lilino ti waki bimanya munyuma. ⁸Petro anadeta wehe utanga njuka magulu Yesu anamubwira ndaka kushuka tutagweti bwiji bane na nyeyuno. ⁹Simoni Petro ana mubwira na wetu atali magulu ngamoi naho kiri namaboko gani ni twe lyani geke. ¹⁰Yesu ana mubwira umira wi wata ataki kwifijiri ti kwishuka magulu naho,tiakyere moyo goshi nenu mukoli kyere ti alali mweshi. ¹¹Kulya aka manya uga muguguza kituma akadeta mbu mweshi muta kyeri. ¹²Lyo ali manyi bashuka magulu nukwanga mirondo yage nuku budatala kandi anaba bwira ka mwamanya bino na gira? ¹³Mwe mwake mbuza mwigiriza na nawetu mwekedeta kwija kulya ko ni nali. ¹⁴Iri angaba nye yuno nyuli nahano na mwi giriza namushuka magulu mweshi. ¹⁵Kulya ni muhere kereso ngakouna mukalera nenu mukugire. ¹⁶Mwemere emere muganda atali ye mukulu hali nawabo kandi utumirwe ataliye mukulu kuhima uwatuma. ¹⁷Iri mwanga manya yibyo nu kubikola nama imwenu. ¹⁸Ndaboziri miazi ya mweshi niji bonga londola ti nzaranga zikoleke ukalya biliwa byani ye wali mbanda kasizira kage. ¹⁹k

²⁰Mwemere emere nimubwizire uye ugaangirira mundu yeshi ndumire anyangirira angirira uka nduma. ²¹Likusa kudeta kuko anago ngomwa mumutima ano hana busubura anadeta mwemere nimu bwizire muguma wenu aga nguza. ²²Bigiziwa banake lolana,banake gana gana alinde ye akwira. ²³Hali mwigiziwa muguma uwalike kwe gamira mwi kifuba kya Yesu ye Yesu alisimire. ²⁴Lilyo Simoni Petro anamukema nukboko mbu ubuze nande akwizire? ²⁵Ye wali kwegamire kifuba kya Yesu ana buza enawetu alande? ²⁶Yesu ana mubwira ulya nganyo ngo lela kifuke nukumufasa,ana nyo ngolera anana Yuda mugala Simoni Isikariote. ²⁷Munyuma lya yikyo kifuke muzimu ana mwingira Yesu ana mubwira byugakola ubikole duba. ²⁸Ndae mundu kwa balya bali budetere bagalya ukamanya kituma bamubwira kuko. ²⁹Kulya bandi bakasarira,mbu kulya Yuda yugira shasho Yesu amubwizire agule byo bagifija hanyanya lyu lusiku lukulu iri kandi atabale bakeni. ³⁰Lulyo likanga yikyo kifuke ana huluka lilyo byonali bushigi. ³¹Lyo aka huluka Yesu anadeta mwana wa Adamu iganwa na Mungu iganwa mwinda lyage. ³²Mungu naye amwigana mwinda lyu bugumana bwage naye, naye amwigana. ³³Emwe bana banuke kishazi kinini niri kuguma nawe muga ndoza ngako ngabwira Bayahudi ko munda nga genda mutangija kona kuko nimubwizimwe. ³⁴Ni muhere mugako muyaya musimane ngako nga meso ma mwe nenu musimane kuko. ³⁵Kuko bandu boshi bagama nya ko muli bigiziwa bani iri mwanga simana mwenene ku mwenene. ³⁶Simoni Petro anamubwira nahamutu hanu ugangagya? Yesu ana mwakula mbu hanga ga utanga njimba lilino ti uga njimba munyuma. ³⁷Petro ana mubwira kulya kute ndaku shimbe lilino nyehenga tanga kalamo kani hanyanya liabe? ³⁸Yesu ana mwakula kauga tanga kalamo kabe hanyanya lyani wemere wemere ngu bwizire luhazi lutaga bika utiji ndahira kashatu.

Chapter 14

¹Muta gongo mwe mwimitima yenu mwemezire Mungu munyemere nani. ²Munyumba ya Data muli biziki bingi nga ati kuko nangamubwizire kulya ngezire mukungira biziki. ³Kuko iri nagenda nimukungire biziki ngija kandi nimwi egerezi imwani lyo hongaba na nenu muhabe. ⁴Ni munda ngagenda mwiji njira. ⁵Tomaso anamubwira nawetu tutiji huga genda kutage twamanya njira? ⁶Yesu ana mubira nyeyuno nye njira nukuli na kalamo mundu atangiji mwa Data ata leziri imwani. ⁷Muki manyage mwanga manyire Data lilino mumu manyire kani mukamubona. ⁸Filipo anadeta nawetu utwerese Data bitosizi. ⁹Yesu ana mubwira nibina mwe siku zoshi utana manye Filipino? ukambona abwine na Data kutage wadeta mbu utwerese Data? ¹⁰Ute meziri kondi mwinda lya Data na Data mwinda lyani bino binwa naku mubwira ndake bideta kuluhango lyani Data uli mwinda lyani yewake kola mikolwa yage. ¹¹Wemere kondi mwinda lya Data, na Data mwinda lyani na mutakamera! kuko mwemere ha minya lya mikolwa yonene. ¹²Mwemere mwemere ni mubwizire uganyemera yeyuno mikolwa ngake kola yehena ye aga gikola ni minene kuhima iyo akola kulya nye nagendi imwa Data. ¹³Nenu iri mwanga huna kandu koshi kwizina lyani yibyo nga bigira lya Data igwane mwinda lya mugala. ¹⁴Mukohuno kandu koshi kwizina lyani nga bigira. ¹⁵Muka nzima muga gwata migako yani. ¹⁶Nani nga huna Data naye aga muha gundi nga mugwosa aberi imwenu kiri miakula. Ye mutima gukuli ye kihugo kitanga mwangirira kulya kita mubwini kitana mwiji ti mwehe mumwiji kulya usiri imwenu naye agaba mwinda lyenu. ¹⁸Ndaga musiga fuzi ngiji imwenu. ¹⁹Kishazi kinini kihugo kitaki mbona kandi ti mwe mwabona na kulya ndi muguma na nenu mugaba bagumana. ²⁰Yulo lusiku muga manya kondi mwinda lya Data na nenu mwinda lyani na nani mwinda lyenu. ²¹Ulya ugwete migako yani nuku gi gwata yuzimire nuga nzima aga simwa na Data nani nga musima nuku kwi yeresha imwage. ²²Yuda atali iskariote ana mwubwira kute nawetu mbu usimire wiyerese imwetu ti atali kwikihugo? ²³Yesu ana mwakula ana mubwira mundu aka nzima aga gwata kinwa kyani na Data agamusima netu tukija imwage nu kungira buziki imwage. ²⁴Mundu utanzi miri uye atake gwata biani ni kinwa mukuva kitali kyani ti kya Data wali nduma. ²⁵Bibyo lyo nga mubira lyo nalikiri imwenu. ²⁶Ti uye mutabazi uye mutima mweru uye Data aga tuma kwi zina lyani yuga bigiriza byoshi nuku muke ngeza byoshi nga mubwira. ²⁷Mutula na musigira mutula gwani nimuhere kongake muha atali ngako kihugo kyakehana, muta gongomwe mutanamwimitima yenu kandi mutabe ni kyoba. ²⁸Mukuva konga mubwira konigendera kandi ngiji imwenu muzimire mwanga berena mageni kulya nagenda imwa Data kulya Data ye mukulu kundaluka. ²⁹Ni mubwizire ko bitiji balyo hano bijiba mukemere. ³⁰Nye ndaki muganuza binwa bingi kandi kulya mukulu wakino kihugo ijire atagweti kindu imwani. ³¹Ti kihugo kimanye ko nzimire Data niko Data akambwira ko nake gira mwi muke twigendere.

Chapter 15

¹Nye yuno nye muzabibu gukuli na Data ye muhizi. ²Itali lyoshi mwinda lyani ilitoga buta ngali lyosa ni tabi lyoshi ilya buta ngali shuka lya libuta bwenene. ³Mwene mira mwakya hanyanya lya kilya kinwa nga mubwira. ⁴Mwote mwinda lyani na nani mwinda lyenu,nga kulya itabi litanga hashibuta lyonene litali lita osiri mwinda lya muzabibu kona kuko mutoosiri mwinda lyani. ⁵Nyehe nye muzabibu ninu mwihe matabi uga bera mwinda lyani na nani mwinda lyage uye agabuta bwenene kulya buzira nyenda byo mwanga gira. ⁶Mundu utagola mwinda lyani aga kabulwa imbuga ngi itabi nukuma bandu bake gasha mbia nukuga lunda hamulira gana singoke. ⁷Muhe mukota mwinda lyani ni binwa byani bika bera mwinda lyenu muhune byo mwifijire byoshi nenu mwa bihawa. ⁸Kuko Data aza tunda kulya mwabuta bwenene nenenu mugaba bigiziwa bani. ⁹Ngako Data akazima nye nani mana musima muba yenye mubere mukusima kwani. ¹⁰Iri mwanga gwata migako yani muga bera mukusima kwani ngako nga gwata migako ya Data nana bera mukusima kwage. ¹¹Ni mubwizire yibyo lya busime bwani bube mwinda lyenu nu busime bwenu bukwire. ¹²Mugako gwani goguno musimane ngako nga musima mwe. ¹³Ndae ugwete busime buhimire buno mundu kutanga bugumana bwage hanyanya lya bira bage. ¹⁴Muli bira bani iri mwanga kola byo nimu bwizire. ¹⁵Ndakimbuzizi baja kulya muja atanga manya byo nawabo agwete kakola ti mwe nishi nguwa mwira,kulya byoshi nguwa imwa Data nake mubalira byo. ¹⁶Atali mwe muka ndondola ti nyuka mulondola mwe nana mbika mugende mubutemahu na mahu genu gabere lya kazi byo mugahuna Data kwizina lyani amuhe. ¹⁷Bino ni mubwizire mwe musimane. ¹⁸Kiri mbu kihugo kimushombe mwiji ko kika tangi njomba imbere lyuku mushomba. ¹⁹Mukibage baha kihugo kyanga musimire ko muli bakye ti nye nga mulondola mwikihugo hanya lyakuko kihugo kimu shombire. ²⁰Mukengere kilya kinwa nga mubwira ko muganda atali ye mukulu ku nahamwabo iri akaba baka ndalangiza nye nenu kona kuko ba muta langiza iri baka gwaswa kinwa kyani nikyene бага kyemera. ²¹Bino бага muko lera kwizina lyani kulya batamanyiri uka nduma. ²²Ndakijage badesa batanga bere ni byaha ti kukuno batagweti ko bangadeta kubyaha byabo. ²³Uye uga njomba ashombire na Data. ²⁴Ndaki ko lage miko lwa yo guni mundu atanga hashi kola ti baka tubona nye yuno twena Data bana tushomba. ²⁵Lyo kilya kinwa kika sarangwa mwi Torati yabo kiko leka mbu baka nja mbera busha. ²⁶Ti hano uye mutabazi ijayenga mutumira uga lyoki imwa Data ye mutima gukuli ugalyoko imwa Data yuga mbanira busibura. ²⁷Nenu geke muga mbanira busibura kulya twali tweshi kubu tondera.

Chapter 16

¹Bino binwa ni mubwizire mungije gaya. ²Baga mugaba no ma Sinagogi bishazi bagijike salira mbuwa mu mwita agwete agi kumba Mungu. ³Na yibyo babikola kulya bata manyiri Data iri nye yuno. ⁴Ti ni mubwizire yi byo bishazi bika haka muko bikengere ko nga mubwira, naka mubwira butazi kulya nalikiri kuguma na mwe. ⁵Ti kukuno nyehe nigendera imwa uka nduma tindae mumwe uwambuza ko hahe ngagya? ⁶Ti kuko ni mubwizire Igongo lya mwijula mwi mitima yenu. ⁷Ti nu mubwizire byukuli bumumenene nyehe ndwoke kulya ndalyosiri uye mutabazi atagizi imwenu ti iri nanga genda nga mutuma imwenu. ⁸Naye hanu ija aga gokomeza kihugo ku miazi ya mabi nuukuli nu lubaja. ⁹Ku mwazi gwa mabi kulya bata nye meziri. ¹⁰Ku mwazi gu kuli kulya nigenderi imwa Data mutanaki mbona. ¹¹Ku mwazi gukutwi maja kulya ulya mukulu wi kihugo mira alwiru lubaja. ¹²Kiri angaba niki gwete bingi mwubwira ti mutanga lungani bigwata kukuno. ¹³Ti yeke ano ija uye mutima gu kuli yuga mulangula amubike hali ukuli koshi kulya ataga deta kuluhanga lwage yenene ti byoshi aguva agabi twisa ni bigija aga mubalira miyazi yabyo. ¹⁴Yuga nyigana kulya aganga kubyani nuku mubalira miazi. ¹⁵Nibyo Data agwete biri byani kituma na deta ko aganga mubyani nuku mubalira mwazi. ¹⁶Kukishazi kinini nenu mutaga mbona kandi kishazi kinini mwa mbona. ¹⁷Bigiziwa baguma babo banake deta mbu kinwa kiki kino adeta mbu kishazi kinimwa mbona? nayikuo mbukulya na genda imwa Data? ¹⁸Kinwa kiki kino adesire yikyo kishazi kinini? tuta manyiri bia desire. ¹⁹Yesu ana manyako balozire mubuza ana babwira kukyo mugwete mwabuzania ko na deta kishazi kinini mwetaki mbona ni kandi kishazi kinini mwa mbona? ²⁰Mwemere mwemere ni mubwizire mwehe mwalira nakushiba ti kuhugo kiga sima mwemugaba ni gongo ti igongo lyenu lya hinduka kuba magene. ²¹Mukazi aga buta akegongomwa kulya bishazi byage byahika ti amanyi buta mwana ataki kikengera galya malibu kubusime buku butwa kwa mundu mukuhugo. ²²Kukuno mwe muli ni gongo ti nyenga mubona kandi ni mitima yenu igaba namagene na mage ni genu ndae uga gagalyosa. ²³Nisiku yizo mutaga buza kinwa kyoshi mwemere mwemere ni mubuzire iri mwanga huna Data kandi koshi aga muha kwizina lyani. ²⁴Kiri kukuno mulahuna kandu kwizina lyani muhune muga hawa busime bwenu bukwire. ²⁵Yibyo ndesire kwi migani bishazi bijire byo ndaki mudesa kandi kumigani ti nga muha gerere gerere miazi ya Data. ²⁶Na yulo lusiku mugahuna kwi zina lyani ti ndambwizire ko nga muhunira imwa Data. ²⁷Kulya Data amusimire kulya mwe muka nzima nukemera konga lyoka imwa Data. ²⁸Nga lyaki imwa Data nani ngija hakihugo kani nasiga kihugo na gendi imwa Data. ²⁹Bigiziwa bana deta lolaga wa deta gerere utadesiri ku mugani goshi. ³⁰Twamanyaga ko wiji byoshi utifijiri mbu mundu akubuze kuko twi meraga ku uka lyoka imwa Mungu. ³¹Yesu ana bakula ka mwemeraga? ³²Lola bishazi bijire mira byanija lyo mugashabuka muguma muguma kwage muga naziga nyenene tindali nyenene kulya Data alikuguma nanye. ³³Yebyo nimu bwizire lyo mubanu mutula mwinda lyani mukihugo muli malibu ti mwihe mutima nye nahima kihugo.

Chapter 17

¹Bino binwa Yesu akabideta alike ligalala kunguba Amadeta, data ,bishazi mirabyahika wigane mwana wa be nayeli akwigana ; ²Ngako ukamuha buhashe ha nyanya lya bene bandu. lyoboshi ukamuha kalamu nimiakula. ³Naka lamu kimiakula kokakano,baku manye we Mungu Mugu buukuli, na Yesu rukiza ukatuma. ⁴Nyehe ngakwi gana hakihugo. kuhika nusa gulya mukolwa ukamba nigukole. ⁵Kwakino kishazi Data unigane kuguma naweyuye. kubulya bulanga shane waligwete kuguma nabe kihugo kitiji haba ⁶Izina lyabe ngalieresa bangu balya ukambeza mwikuhugo.; bali babe. wana bamba nikimwa kyabe baki baki gwasire., ⁷Mira bamanya ko byoshi ukamba bilyosiri imwabe, ⁸Kulya binwa ukamba ngabaheza byo, nabo baka byakirira. banamanya kukuli konga lyoki imwabe bani mera ko wukanduma;⁹Nyehe naba hunira bo. ndauniri kihugo.tibalya ukambeza kulya bali babe; ¹⁰Naboshi balya bani balibabe nabalibabe bali bani; nanani naganwa mwinda lyabo. ¹¹Nyehe ndakiri mwikihugo tibohe bali mwikihugo. nani nijire imwabe Data mushukwa, kwizina lyabe ukamba ulange bana lyobaba nu buguma ngako twehe tuli.¹²Lyonali nalibo ngabalanga kwijina lyabe lyo wilimba nana bakunga.ndae munguma wabo ukatereka. ulya mwana wuku tereka hano. l;yo nzarango zikoleke . ¹³Nijiragi imwabe ; nabino binwa nibidesire hakihugo lyo babe namageni ganikwizire mwinda lyabo. ¹⁴Nyehe ngabaha kinwa kyabe nikiugo kika bashamba; kulya bohe batali bahakihugo ngako nyehe ndali waha kiugo.¹⁵Nyehe ndahuniri mbu ubalyo se hakihugo ti ubalange nu lya mubi. ¹⁶Bohe batali bahaki hugo ngako nani ndali wa hakihugo. ¹⁷Uba kyese kukuli kinwa kyabe kyo ukuli.¹⁸Nganako uka nduma hakihugo nani kona kuko nabatuuma bo hakihugo. ¹⁹Na hanyanya lya libo niberula nyenene lyo bashukwa kukuli²⁰Atali bano naho ba nihunire nabalya bandi bagemera hanyanya likinwa kyabo. ²¹Boshi babe buguma ngako we Data uli mwinda lyani nani mwinda lyitu lyokihugo kimanya ko uka nduma.²²Na bulya bulanga shane ukambua nabaheza lyo baba na buguma ngako twe tuli nabuguma ²³Nyehe mwinda lyabo nabe mwinda lyani lyo babe bakwizire mubuguma,lyo kihugo kimanya ko ukanduma wanabasima ko uka nzima²⁴Data balya ukamba simire babe kuguma nanye hoshi ngaba babone bwani walimbeza kulya ukanzima ni bigingi kihugo kitanabi kwa.²⁵Data wukuli kihugo kitaka ku manya ti nye ngaku manya nayabo bakamanya ko uka nduma. ²⁶Nani nga bamanyisa izina lyabe lya, lyo yubo busime ukanzima bube mwinda lyabo nani nibe mwinda lyabo.

Chapter 18

¹Lyo akusa kudeta yibyo Yesu analyoka nabigiziwa bage bana genda kajabu ndalo ana mwingira na bigiziwa bage. ²Na Yuda uye wali muguza alikwiji yaho kulya Yesu alike hageno nyingi kuguma na bigiziwa bage. ³Lyo ynde alimali kwanga lukuli lwabasiri kani na baganda bali lyoka ya bakulu baba gingi na Bafarisayo banagenda iyo namatara nutumole ni silibo. ⁴Yesu alimanyire ibya mushanga ana bahulukira anaba bwira alande mugwetemwaloza. ⁵Bana mwakula mbu Yesu wi Nazareti, Yesu ana babwira ye nyehe na Yuda wali muguza ali kwimazire nalibo lyo aka babwira ko yenyehe bana shubiri inyuma. ⁶Lilyo aka babwira ko yenyehe bana shubiri anyuma hirima hashi. ⁷Kandi ana babuza kandi mugalozo nande? banadeta wi Nazareti. ⁸Yesu ana bakula ti mitra namubwira ko nye yuno kuko muga ndoza muleke bano bigendere. ⁹Lyo kiko leka kilya kinwa akadeta mbu balya ukambeza nakalera kiri muguma wabo. ¹⁰Simoni Petro aligwete mupanga anagule ngeza ana gubanda muganda wa muingi mukulu ana mutenga kutwiri kuluhanda lululyo nuye muja izina lyage ye wali Marko. ¹¹Yesu ana bwira Petro galula mupanga gwabe mu luhaho lwage ka kikombe Data ambere ndakinwere? ¹²Lilyo balya basiri kani nuye jemedari na balya bakozi ba Bayahudi bawata Yesu bana mushweka. ¹³Bana mwutwala imwa Amosi butazi kulya ali shezala wa kayafa uwali muingi mukulu mwayugo mwaka. ¹⁴Naye kuyafa yukaha Bayahudi luhango mbu kumene mundu muguma afe hanyanya lya bandu. ¹⁵Bana shimba Yesu Petro nu gundi mwigiriza nuye mwigiriza alimanyirwe na muingi mkulu aningira na Yesu muhandu hukuluhukiro ka muingi mukulu. ¹⁶Ti Petro ani manga hambuga kuluso ulya mwigiziwa gundi wali manyirwe na muingi mukulu ana huluka adetana walike langa luzi ana deta Petro mwinda. ¹⁷Uye mukazi walike langa luzi anabwira Petro kautali mwigiziwa wuno mundu? naye anakula mbu atali nye. ¹⁸Na balya baja na bakozi bali kwimazire bakaluka muliro gwa makala kulya kwali bishazi bi mbeho balike kaluka muliro. ¹⁹Ye muingi mukulu anabuza Yesu miazi ya bigiziwa bage ni miazi ya migirizo gage. ²⁰Yesu ana mwakula mbu ngadeta nikihugo gerere mwisima gongi nu mwishengero he Bayahudi boshi balike shanganana. ²¹Kituma ugwete uga mbuza nyeyuno? ubuze abalike nyuva biki nga babwira biji byo nalike deta. ²²Lyo akadeta yuko mukazi muguma wali kwi mazire ana banda Yesu luhi anadeta wakula muingi mukulu kuko? ²³Yesu ana mwakula iri nahubi deta hanaga busubura bwa yoba bubi ti iri na deta kwija biki wanjulikira? ²⁴Anasima anamutwala ashwesirwe imwa Kayafa muingi mukulu. ²⁵Na Simoni Petro ali kwi mazire iyo alike kaluka muliro bana mubwira kanabe utali mwigiziwa wage? naye analahira naye anadeta mbuatali nye. ²⁶Muja muguma wa muingi mukulu naye alimu kirongo kyulya ukatwiwa kutwiri na Petro anadeta ngakubona yi ndalo na lie? ²⁷Lilyo Petro analahira kandi lilyo luhazi lwana bika. ²⁸Bananga Yesu bana mulyosa imwa Kayafa kihiki Praitorio kwali kola shishezi ti bonene bataka mwingira yumo mu Proitoirio bangija ba nubushasha ti balye i Pasaka. ²⁹Lelyo Pilato ana bahulukira imbuga anadeta ala bikimusiasire uno mundu? ³⁰Bana mwakula mbu atakibage mukazi wa mabi tutanga mu diti imwabe. ³¹Pilato ana babwira muangage uno mumutwire lubaja mwenene kwi iyo migako yenu! Bayahudi bana mwakula twihe tuta gweti ruhusa lukwita mundu. ³²Lyo kilya kinwa kya Yesu alideta kweresa lufu luki agafa Petoiria kukudeta nyumba ya liwali. ³³Pilato ani ngira kandi mwinda Petoria anabuza Yesu ana mubwira kawe mwamiwa Bayahudi? ³⁴Yesu ana mwakula wudesire kubugumana bwabe iri bandu bo baku balira miazi yani? ³⁵Pilato anakula ema! kandi Muyahudi mulala gwabe nabakulu babagingi babakude imwani ala biki wagira? ³⁶Yesu anakula bwami bwani butali bwa kino kihugo nga bwami bwani bukibage bwaha kihugo nga baganda bani bangijiri ndwira ndiji bikwa mwa maboko ga Bayahudi ti bwami bwani butali bwahona. ³⁷Pilato ana mubwira kawi mwani? Yesu anakula wukudesire kulya ndi mwami ngamaba twa hanyanya lya bino na hanyanya lya bino ngija hakihugo lyo nihanira ukuli busubura nayeshi uli nukuli ake kuva izu lyani. ³⁸Pilato ana mubwira ukuli byo biki? likadeta yikyo kinwa ana huluka munda bali Bayahudi kandi ana babwira nyehe nda bwini buhubi boshi kuuno. ³⁹Ti mwenu iba mwanya gwa kumushwe kulira mundu muguma bishazi bi Pasaka kute musimire nimushwe kulire mwami wa Bayahudi? ⁴⁰Kuko bana banda kalula kudeta atali uno ti Barnaba nuyo Barnaba ali munyazi.

Chapter 19

³¹Lilyo Pilato. ananga Yesu ana mushulika mijereti ²Nala sirikani banaluka ishungwe limishomwa ,bana mwa bika kwitwe. bana mwambika mulondo gudukwire. Banake genda hali banake Deta musingo. Mwami wa bayahudi banake mubandbi.⁴Munyuma Pilato ana huluka imbuga. ana babwira uno mundu ni mudite imwinu mumanye ko nyehe nabwini mahubi imwage. ⁵Lilyo Yesu ana huluka, imbete lilya ishungu limisho mwa Pilato ana babwira loleuno mundo; ⁶Lilyo balya bakulu Baba gingi nabakazi babo lyobaka mubona. bana tera kalulu бага Deta. umulibuze; umulibuze; Pilato ana babwira,mumwange mwenene mumulibuze; kulya nye nda bwini buhubi imwage.⁷Bayahudi bana mwakula twetugwete mukago nu kumugako u menene afe kulya akigira mwana wa Mungu. ⁸Lyo Pilato akuva yikyo kinwa. ana genderera kuboha. ⁹Aningira kandi mwenda liporaitorio,ana bwira Yesu. Rwe hahe walilyoka; Yesu ataka mwakula kandu.¹⁰Pilato ana mubwira, ti utande siri, kuuta manyiriko ngwete buhashe bukuku shwekula nina ngwete buhashe buku kuli buza. ¹¹Yesu ana mwakula. wehe utanga bere mu buhashe boshi hanyanya lyani utaki buhewage kulyoki inyanya. hanyanya lya kuko wambika mwa maboko gabe yungwebta byaha bikilu bwenene.¹²Ni kulyokera yilyo Pilato anake lozi mushwekula; ti bayahudi banake banbirangira banadeta. uka shwekula uno utali mwira wakaisari; yeshi wake kwigira mwami ikala mugoma wa kaisari. ¹³Lyo Pilato, akuva yikyo kinwa, anadeta Yesu imbuga, anabudatala kwi kifumbi kyukutwira maja, ahake buziwa isakafu ya mawe. iri mwi kiebrania gabata.¹⁴Nalo lwali lukuengere keza iprasaka, yalikola bishazi ndatu.ana bwira bayahudi. mulole mwami wenu. ¹⁵Kuko yabo bana teri mbira. umulyose!umulibuze Pilato anababwira ka! kanibuze mwami wenu!bakulu baba gingi bana mwakula,twehe tuta gwati mwami ti Kaisari naho. ¹⁶Ana mubika mwa maboko gabo lyo bamulibuza nabo banangirira Yesu. ¹⁷Ana lyoka ahesire kati ka kamahagi kage kuhika handu ahabuziwe fuvu litwe kandi muki Ebrania i Golgota. ¹⁸Bana munaganika iyo na bandi babiri kuguma nalie muguma luhande na Yesu mukati lyabo nugundi luhande.¹⁹Naye Pilato ana salanga lwandiko anabika inyanya lya kati kamahagi izisarazirwe Yesu Munazareti mwami wa Bayahudi. ²⁰Yizo nzarango bingi mu Bayahudi balike zisoma,kulya ya handu ali naganikwa Yesu hali hasi lya kaya nabyo byali salazirwe muki Ebrania ni ki Rumi ni ki Yunani.²¹Lilyo bakulu ba bagingi na Bayahudi bana bwira Pilato mbu utasarange ko mwami wa Bayahudi ti ulya walike deta,nye mwami wa Bayahudi. ²²Pilato anakula byonasaramira nabi saranga.²³Na basiri kani abali manika Yesu bananga mironda yage banagera tufungo tune kuyeshi musiri kani kage kafungo ni kanzu nako nayako kanzu katali somirwe kali lusirwe kulyokera inyanyo. ²⁴Bana bwira na tuta kabere ti lukeshere mbale gube gwande lyo nzarango zikole ni mwambolo gwani baka gweshera mbale kuko kubaka gira yabo basirekani.²⁵Na kukati kamahagi hali kwi mazire nina na mwali na Mariamu magolalene. ²⁶Lyo Yesu aka bona nina nulya mwigirizawa alisimire imazire habutambi ana bwira nina maye lola mugala wabe. ²⁷Munyuma abwira ulya mwigiziwa lola nyoko kulyokera yibyo uye mwigiziwa ana mutwala munyumba imwage. ²⁸Munyuma Yesu ana manya ko byoshi byasira lyo nzarango zikoleka anadeta nuvite nyota. ²⁹Kwali kihatwa kujwire siki banabika Sifongo yali kwijware siki balyo banabika Sifongo yali kwijwire siki hanya lya ufito wa isopo bana mutwaliri ikanwa. ³⁰Lyo Yesu akangirira ilyasiki anadeta byasira aninama itwe anatwa mutima.³¹Kuko Bayahudi kulya balike kwengerekeza bilunda bitabelwa kasiku kulya sabalo lwa lisiku lukulu banohuna Pilato mugulu gabo gavunwe balyo siwe. ³²Lyilyo basirikani banavuna mutazi magulu nuwakabiri uka mani kwa kuguma naye. ³³Lyo bakahi munda Yesu bana shanga mira aje gerera bataka muvuna magubu.³⁴Ti musirikani muguma anamusha ilumo mwa mahaha hano lyoka mukona meji. ³⁵Nu ulya uka bona akahana busubura nu busubura bwage buli bukuli naye iji kwa adesiru ukuli lyo nenu mwemera.³⁶Yibyo bikaba lyo zarango zikoleke ndalyo ivuhaliage ilyo vunwa. ³⁷Ni zindi nzarango mbu bala ye baka shosha. ³⁸Kuhika munyuma lya yibyo Yusufu wo ari mataya naye ali mwigiriziwa wa Yesu(ti kwi mbisho nu kyobo kya Bayahudi) anahuna Pilato ana ino Pilato amuhe moyo gwa Yesu agulyose..³⁹Nukodemu naye anagenda ulya uka gendera Yesu bushigi lilya butazi anadeta anadeta mane mane ni undi ritre igana.⁴⁰Bana ngo moyo gwa Yesu bana gushweka sanda ni kitani kuguma na galya Manukato ,nga nako gwali mwanya gwa Bayahudi bakola bazika. ⁴¹Na yaho alinaga nikwa hali ndalo na mwinda li ndalo hali shinda mbiaya mutali shazi bikwa mundu yeshi. ⁴²Yumo hanyanya lyuku engere keza kwa Bayahudi bana bika Yesu kulya iyo shinda yalilihi.

Chapter 20

¹Kuhika lusiku lutazi luyinga Mariamu Magdalena anagenda yi shinda sheshezi kwali kiri kizizi anabona iwe lya lyosiwa kwi shinda. ²Ana genda duba anahika imwa Simoni Petro nimwa uye gundimwi giriza Yesu alisimire anababwira mbu balyosa nahamwetu mwi shinda,tuta niji hahe bamu bika. ³Petro nulya gundi mwigiziwa bana tondera kugenda yi shinda. ⁴Bana genda duba bombi nulya gendi mwigiziwa ana shangamwa ana siga Petro anatangihika kwi shinda. ⁵Ani nama anali ngulila anabona bitambala bisanda bigwere, ti ataki ngira. ⁶Perto Simoni amu shimbire aningira aningiramwi shinda analola bitambara biligwejere. ⁷Niyo leso yali kitwe lyage,itali gwejere kuguma ni bitambara ti bibuzirwe buzirwe handi habutambi. ⁸Lilyo niye gundi mwigiziwa naye wali tazirihika anabona ana nimeru. ⁹Kulya batali shazi manya nzarango ko kume nene afuke. ¹⁰Balya bigiziwa bani gendera ya manyumba gabo. ¹¹Ti Mariamu alikwimazire hasili shinda agalira alikelira aga ninama alingulira mwinda li shinda. ¹²Ana bona balemberezi babiri bembete mironda meeru babudetere muguma luhande lwitwe nu gundi ya magulu aliya bali bisire moyo gwa Yesu. ¹³Nabo banamubwira maye uga lilira biki?ana babwira kulya balyosa nahamwetu ndaniji hoba mubika. ¹⁴Lyokusa kudeta kuko anakebegana inyuma anabona Yesu imazire atana manya ko Yesu. ¹⁵Yesu ana mubwira mbu maye uga lilira biki?unga loza nyande?naye anasilira mbu uwake langa niyo ndalo ana mubwira nawetu iriwe wamwanga umbwire howamu bika nani nga mwanga ho. ¹⁶Yesu ana mubwira Mariamu naye ana kebegana ana mubwira muki Ebrania raboniko(kudeta mwigiriza wani). ¹⁷Yesu ana mubwira utangwate kondiji gendi imwadata ti ugende imwa bene wani ubabwire naterama nagendi imwa Data naye ye ishe wenu imwa Mungu wani naye ye Mungu wenu. ¹⁸Mariamu Magdalene anagenda anababwira bigiziwa mwaziko nabona nawetu niko amubwira yibyo. ¹⁹Kwa naba kabi gingwekayulo lusiku butazi lwi yinga,ho bigiliziwa bali nii luzi lwigere kulya balike ko boha Bayahudi ,Yesu anija animanga mukati lyabo ana babwira mutula gube imwenu. ²⁰Lyo aka babwira kuko anagolola maboko gage na mahaha gage,bigiziwa ba naba namagene lyo bakabona nawetu. ²¹Yesu ana babwira kandi mutula gube imwenu,ka Data ali ndumire nani n mutuma mwe. ²²Naye lyo akadeta anabafuhira anababwira mwingirire mutima mweru. ²³Naboshi mwalyo keza mabi galyoka nabo mwashwikera mabi gashwekwa. ²⁴Ti muguma wa bigiziwa atali ubuziwe Tomaso ubuziwe wihasha,lyo Yesu ali bahulukira. ²⁵Bandi bigiziwa bana mubwira mbu twabona nawetu anababwira mbu ndabwini nziggo mwama boko gage zilya Misumari nuku bika mundwe gwani halya hwa gulya Musumari nukubika kuboko kwani mwamera kiri hisu. ²⁶Munyuma lisiku munane bigiziwa bali kandi mwinda kandi,na Tomaso kuguma na libo Yesu anija ni nyuzi zigerwe ani manga mukati lyabo anadeta mutula gube imwenu. ²⁷Anabwira Tomaso deta hanogani udete nukuboko kwabe ukubike mwa mahaha gani utabe utemeziri,tiwemezire. ²⁸Tomaso anakula anamubira nahamwetu na Mungu wani. ²⁹Yesu ana mubwira kulya wa mbona wemera balini namabona wemera balini namabake kwemera i byo batabwini. ³⁰Muli bindi bisomeza bingi byo Yesu akagira imbere lya bigiziwa bage ibitaka sarangwa mwalino ibugu. ³¹Ti bino bika sarangwa ilyo mwi mera ko Yesu ye Kristo mugala Mungu nukukwe mera mule nakalamo kwizina lyage.

Chapter 21

¹Munyuma lya yibyo Yesu kandi aki yeresha ku bigiziwa bage hunyaja yi Tiberia akiyeresha kukuno. ²Simoni Petro na Tomaso ubuziwe wihasha naye Natanaeli wikanayi Galilaya nabona ba Zebedayo na bandi babiri babigiziwa bage bali haguma. ³Simoni Petro ana babwira nagenda ngavuba i Somaki,nabo bana mubwira mbu tweshi twagenda boshi banahuka bana shona mubwato ti mwayubo bushigi bataka bona kandu. ⁴Iri bwakya sheshezi Yesu ani manga mutazi ti bigiziwa ba taka manya ko ali Yesu. ⁵Yesu ana babwira bana banika mugwete bulye? banamwakula nanga. ⁶Anaba bwira mukabule kasira luhande lululyo lyu bwato i nenu mwabona bana kabula ti banabirwa kulile ngeza hanyanya li somaki kuba nyingi. ⁷Ulya mwigiriza Yesu alisimire anabwira Petro nawetu uno,naye Simoni Petro lyikuvako ali nawetu anishweka muondo gwage (kulya ali bwashi)ani kabula mwi kinyaja. ⁸Na bandi bigiziwa banija nu bwato,kulya batali hale nu mutazi ti kulya batali habe nu mutazi ti zalingazira magana gabiri banake kulula kasira kalimo zilya samaki. Lyo baka shonoka imutazi bana bona muliro gwa makala nago hosirwe someki nu mukati. ¹⁰Yesu anaba bwira mudete samaki mwa vuba hino hishazi. ¹¹Simoni Petro ana shona mubwato,anakulula kalyakasira imulazi lijwire samaki nene igana na makumi gatano na zishatu kiri akaba mbizali nyingi kuko kasira kataka bereka ¹²Yesu ana babwira mwije mushwekule tunwa ndae mundu mubigiziwa ukagira mbuamubuze ala wanande bakamanya koali nawetu. ¹³Yesu ana gendi kwanga mukate ana baha ni samaki kona kuko. ¹⁴Lulo lo lugendo lyakashatu Yesu aga boneka nabigiziwa munyuma lyukufuka mwa bafire. ¹⁵Lyo bakusa kulya Yesu ana bwira Simoni Petro ka Simoni wa Yohana kunzi mire kutaluka zino anamubwira mbu newetu umanyire ana mubwira lisabana bibuzi byani. ¹⁶Anamubwira bwakabiri Simoni Petro kunzi mire?anamubwira mbu ega nawetu umanyero ko ngusimire anamubwira langa bibuzi byani. ¹⁷Anamubwira bwakashatu Simoni wa Yohana kunzimire?Petro anagongo mwa kulya amubuza bwakashatu unzimire ana mubwira we nawetu wiji iri ngusimire Yesu ana mubwira lisa bona buzi bani. ¹⁸Anadetamwemere ni mubwizire gubwizire lyo walike kwi shwaka wenene nu genda husimire ti umali shaja ugalola maboko ngundi agaku shweka nuku kutwala munda utasimiri. ¹⁹Anadeta yikyo kinwa kwereza kulufu luki agi gana Mumgu lyakasa kudeta yibyo ana mubwira njimba. ²⁰Petro anake begana anabona uye mwigiziwa walisimi rwe na Yesu ashimbulire i yeyu lya wali kwe gamire kifuba kya Yesu bishazi byukulya. ²¹Petro ana mubona anabwira Yesu nuno? ²²Yesu ana mubwira iri nzimire uno alame halinde nije bita kuloziri wehe unjimbulele. ²³Lilyo yikyo kinwa kyanenera mwa bine wabo ka ataka gafa uye mwigiriziwa ti Yesu atakadeta kuatagafa ti iri nzimire uno abere alinde ngifa bitakuloziri. ²⁴Uno ye mwigiziwa ukahana busubura bwabino mege ya kabisaranga bino metu tivuji ko busubura bwage buli ukuli. ²⁵Hali bindi bingi byo Yesu akagira u bitaka sarangwa kiguma kiguma kiri kihugo kitaga kwira mo mabugu agonga sarazirwe.

Acts

Chapter 1

¹Ibugu lilya litazi nga kusarangira,Theofilo, mukati ku myazi ya magambo goshi a gaka tangilila kukola Yesu nyukwigiriza. ²Kuhika yulo lusiku akalengiziwa yabo akalondola mu mutima mweru. ³Yabo akeresa bugumana bwage,mwi byereso bingi hanyanya lyu kulibuziwa kwage , kudeta ali mugumana anake bashoshokera siku makumi gane a nali ke deta bindu bilozire bwani bu binguba. ⁴Kili bishazi ali keshanganana nalibo ana bawira batalyoka,Yerusalemu, ti balinde kilagane kya data, kulya mukuva nyazi yage mwani. ⁵Kudeta Yohana aka muvubika nyuku mushuka mwa maji, ti mwehe mugashukwa nyu mutima mweru hanyuma lya zino siku nini. ⁶Kuho, bishazi bakashanganana, bana mubaza, banadeta nawetu ,ha! mwabino bishazi lyo, uga galulila ba Israeli bwami? ⁷Anyu bawira, gutali mukolwa gwenu kumanya bishazi na mango yenene. ⁸Ti mugahewa misi, hano mutima mweru ija hanyanya lyenu,nenu mugaba basubura bani mwi, Yerusalemu na mwi Buyahudi boshi, nyu mwi Samaria, kuhika buzinda bwi kihugo. ⁹Amali deta yibyo, bishazi bali kelola, lukungu lwana mwangilila kulyoka mwa masu gabo. ¹⁰Lilya bali ke lola nyuku kanya masu ikunguba,lilya ali ke kwigendera bandu babili banyimanga habutambi lyabo, bali kwembere mibondo myeru. ¹¹Banya deta, mwe bandu bi Galilaya? kugenda igulu ikunguba, agaja ngako mwa mubono mu kutwalwa ikunguba. ¹²Mu nyuma bana galuka i Yerusalemu kulyoka mu mumana u gubuziwe gwi Mizeituni, u guli habutambi na Yerusalemu, nga lugezi lwa Sabato (lusiku lwa kasiku). ¹³Bishazi bakahika banyingira mwi kyumba kyinyanya mulya Petro,ali kebera na Yohana na Yakobo, na Andrea,Filipo na Tomaso,Bartolomayo na Matayo, Yakobo wa Alfayo,na Simoni Zelote, na Yuda wa Yakobo.

¹⁴Bano boshi bali ke bura mu mutima muguma mu kuhuna,kuguma na yabo bakazi, na Mriamu nina wa Yesu, na bene wabo.¹⁵Yizo siku Petro anyimanga mukati ka yabo benewabo(a gaka hika mazina igana na makumi gabili), anyadeta. ¹⁶Benewetu bishuba kumenene nzarango zi kwire, kazi mwa kanwa ka Daudi,mwi myazi ya Yuda, ukalangula balya bakagwata Yesu.¹⁷Kulya ashuba gajirwa kuguma nya nyetu,anyabona kitolo kya guno mukolwa gwa Mungu. ¹⁸Uno mundu akangula ndalo nyi luhembo lwi bushasha anya hirimira ibunda lyana bereka nya mala goshi gana lyoka. ¹⁹Bandu boshi a bake bera, Yerusalemu banyu gumanya, kili iyo ndalo ika buziwa mwi ndeto yabo Akildama,ko kudeta ndalo yu muko. ²⁰Kulya bisarazirwe mwibugu lya Zaburi, halya ake bera hatabe kandu,ili kandi hatabe mundu uga habera,nya gundi mundu ange handu hage amwimangire.²¹Kuko mwa yabo bandu bashi abalike tushimba bishazi nawetu Yesu alike kwingira nyukulyoko imwetu. ²²Kutondera lilya Yohana ali ke vuvubika bandu mwa meji,kuhika yulo lusiku akaangwa imwetu nyu kungenda higulu,bihunire muguma wabo abe musubura wukufuka kwage kuguma na netu. ²³Banyabika babili,Ysufu,ubuziwe Barsaba,u waligwete izina lya kabili Yusto,na Matiya.²⁴Hanyuma banahuna, nyuku deta, wehe,nawetu,u wiji mitima ya bandu boshi werese inde mwa bano bombi ye walondola. ²⁵Agwate buziki mwa guno mukolwa nya bunu bu nduma bo Yuda akagosha,agende hamwage yenene. ²⁶Banya beshera mbale,mbale yango yana hirimera Matiya, naye ana gajwa kuba kuguma nyi'ndumwa ikumi nya muguma.

Chapter 2

¹Bishazi lusiku lwi Pendekoste luka kwira bali boshi handu haguma. ²Hakija muhusi gwi kihuh u guka huluka kulyoka kunguba gwanaijuza nyumba yoshi kazi bali budetere mo. ³Hanya bahulukira mulila u gwali nga lulima gwana babudatalila kila muguma wabo nyukwi belula. ⁴Boshi banijuziwa mutima mweru,ngako mutima aka bahashisa kudeta. ⁵Na mwa yilyo bishazi Bayahudi bali ke bera i Yerusalemu bandu bashukwe bandu bi kila kilango hifo lyi gulu. ⁶Banyuva izu lyu lunganga mwa yugo mushambiro bali shengenene banya somerwa kulya kila muguma akabuva bagwete bagadeta mwi ndeto yage yenene. ⁷Bashi banasomerwa bana wirana lola bana boshi a bagwete bagadeta ka batali bi Galilaya? ⁸Kute kwaba twehe tuve kila mundu ndeto yetu yukubutanwa? ⁹Barpati nya Bamedi nya Baelamu nya yabo bakebera iMesopotamia, Buyahudi nyi Kapadokia,Ponto nyi Asia. ¹⁰I fringia nyi Pamfilia,Misri nyi bande zoshi zi Libia habutambira lyi Kirene, nya bageni bukulyoka Rumu,Bayahudi a bagwete baloza kwihindula. ¹¹Bakrete nya Baarabu,twuva bano bagwete bagadeta mwi ndeto zetu ngolezi zi kitangaza za Mungu. ¹²Bashi bana somerwa,bani'ingirwa nyi nganingani,ko kudeta kute bino bindu? ¹³Bandi banake hiririka, nyuku deta, balaluka nya mavu mahyahya. ¹⁴Ti Petro anyimanga kuguma nya yabo ikumi nya muguma ana kanya izu lyage, anya bawira mwe bandu bi Buyahudi na nenu mweshi mwe mwake bera i Yerusalemu mu manye lino igambo nyukuviri za binwa byani. ¹⁵Kutali yuko musalile, bano bandu batalalusiri, kulya zili saazi shatu zu mushi. ¹⁶Ti lino igambo lyo lilyo likadetwa mwa kanwa ka mulagu Yoeli. ¹⁷Zigaba siku zubuzinda,adela Mungu,nga bulagira bandu boshi mutima gwani,na bana benu na banyere benu. ¹⁸Nya mwa yibyo bishazi nga bulagira bakezi bani Mutima gwani,nabo bagalaguba. ¹⁹Nani ngeresa kisomeza i kunguba igulu nyi kitangaza mwi kihuzo hashi,muko nyu mulilo,nyu lubira lyu kyusi. ²⁰Izuba ligasoka kuba kizizi,nyu mwezi kuba muko,imbele lya yulo lusiko lwa nawetu u luli luhamu nyu lukusomeza. ²¹Nya igaba yeshi ugabuza izina lya nawetu aga kululwa. ²²Emwe bashosi bi Israeli,muvirize bino binwa,Yesu wi Nazareti,mundu uka eresewa imwenu na Mungu mwi bosomeza nyi bitangaza bilya Mungu aka gira mu kuboko kwage mukati kenu,ngako mwenene mu manyire. ²³Uno mundu akatangwa mu lushungu lwa Mungu nyukulongekewa,nuku manya kwage kulyokera butazi,mwehe mwana mubika kwa kati kamahagi mwa maboko ga bandu babi,mwana mwita. ²⁴Ti Mungu anya mufula,anya shwekula mugozi yu bululubu lufu,kulya bitakahashikana agwatwe nalo. ²⁵Kulya Daudi akwizire myanzi yage nyamubona nahamwetu imbele yani sikuzoshi,kulya ali luande luku boko kwani kululyo,nda shagali. ²⁶Mwa kuko mutima gwani gwana sima,lulimi lwani lwana sima,kandi moyo gwani gugabera mubu langalile. ²⁷Kulya utagaseza mutima gwani ikuzimu mwa bafu, ili kandi utagatanga mushukwa wabe aboneko agasherera. ²⁸Ukamanyisa njila zakalamu, nganyijuzi busime mwamalanga gabe. ²⁹Bashosi,bene wetu,mundeke,ndete buzila boba imbele lyenu myanzi ishe wenu mukulu,Daudi,ko akafa anyazikwa(kubishwa mwidaha),nyi ishinda lyage lili imwetu kilizene. ³⁰Kuko kulya ali mulagu,anyi jiko Mungu akabika mulahu,ko mukati kayabo aga buta bimwi kibuno kyage kifumbi kyage kyubwine. ³¹Yenene anya tangilila kubibona bino binwa,anyadeta mwazi gukufuka kwa Kristo,ko mutima gwage gutakasigwa ikuzimu,ili moyo gwage gutakabona kusherera. ³²Uye Yesu Mungu aka mufula,nane tutweshi tuli basubura bage. ³³Kuko yehe,amalishana nyukubera mu kobako ku lulyo kwa Mungu nukwangilila imwa Data ikyo kilagane kwi mutima mweru,anabulaga kino kindu mugwete mugabona zene nyukwa. ³⁴Kuly Daudi atakashona ikunguba;ti yenene adesire,nawetu awizire nahamwetu,ubele muluhande lukuboko kwani kululyo. ³⁵Kuhika bishazi ngabika bagoma babe hifo lyamagulu gabe. ³⁶Kuko buziki boshi bwi'Israeleli bamanye ukuliko Mungu agira uye Yesu yemukabika kwa katika mahagi abe nahamwetu nya Kristo. ³⁷Lyo bakuva yibyo bana humwa mwi mitima yabo,banyawira Petro nyizindi ndumwa,benewetu tugire biki? ³⁸Petro anya bawira, mwishobeke muvubikwe mushukwe kila muguma kwizina lyage Yesu Kristo,muhewe lukogo lwamahubi genu,nenu mugahewa kigabi kwu mutima mweru. ³⁹Kulya kuno kilagane kili hanyanya lyenu,na bana benu,nya bandu boshi abali hale,nya hanyanya lya yabo бага buziwa na nawetu Mungu wetu bamu manye. ⁴⁰Anya babalila mwi gindi myazi mingi wenene,muku baonya,nyuku deta,mwikulule nino mbuto itelesire. ⁴¹Na yabo abaka angilila kinwa kyage bana vubikwa mwa meji nyuku shukwa;nya yulo lusiku bandu bani irikira ngabihumi bishatu. ⁴²Banyaba bagenderere mwi nyigirizo zindumwa,nyu buguma,nyuku vuna mukati,nyu kuhuna. ⁴³Kila mundu boba bwana mwingila bosomeza nyibitangaza byana kolekana nyindumwa. ⁴⁴Nya boshi abakaemera baali handu aguma,nyu kuba nabindu byoshi mu buguma. ⁴⁵Balike guza biwanja byabo nyibindu byabo byo bali gwete,nyuku bigabira bandu boshi ngako kila onundu alihunire. ⁴⁷⁴⁶Nisiku zoshi mu mutima muguma nyu kuke kwingira mwishengero,nyu kuvuna mukati nyumba kwi nyumba,nyuku shambira biliwa byabo mu busime nyu mu mutima gerere. ⁴⁷Nyuku igana Mungu,nyuku simisa bandu boshi.nawetu anya lili kila ishengero ila lusiku mwa yabo baka kululwa.

Chapter 3

¹Petro nya Yohana balike shona kuguma mukugenda ishengeru mwi bishazi bikuhuna,byali bishazi mwenda. ²Hali mushosi muguma u wali nya malebela(Bifunga)kulyoka kubutwa kwage,bandu bali ke muheka kila na lusiku nyuku mubika hu luuzi lwi shengeru i libuziwe bwija lyo ahune itulo mwa bandu buku ingila mwishengeru. ³Uye mushosi,anabona Petro nya Yohana bali kwingira mwishengeru anya huna ahewe itulo.⁴Petro ana mukanyiza masu,kuguma nya Yohana,nya deta,utulole. ⁵Ana balola nyuku salila ko aga hewa kindu nyalibo. ⁶Ti Petro anya deta,nyehe nda gweti njuma,ili kandi milinga,ti kazi kyo ngwete kyo nga kuheza. kwi zina lya Yesu Kristo wi nazareti,imanga ugende.⁷Ana mugwata kuboko ku kushosi,ana mwinamugwamula,haho shando zage ni nungiro za magulu gage zana bikwa misi. ⁸Anya lyoka duba animanga,anatondera kugenda,aningira mwishengeru kuguma nalibo,nyu kugenda,nyuku balala-balala,nyukwigana Mungu.⁹Bandu boshi bana mubona agwete aga genda,nyukwigana Mungu. ¹⁰Bana mu manya,ko yehe yushuba budetere nyu kuhuna itulo yaho hu luuzi lwija lwi shengeru,banijula busomere bwa yibyo bindu.¹¹Ngako ali gwasire Petro nya Yohana,bandu boshi banyigushikanya hanyanya lyabo duba mulubunga u lwali buziwe lubunga lwa Sulemani,nyuku somerwa bwenene. ¹²Petro mukubona yuko,anyawira yabo bandu,mwe bashosi bi Israeli,hanyanya lyi biki mwa somerwa nya bino?hanyanya lyi biki mugwete muga tulolekeza?nga twagira uno ashomole mwi bushukwa bwetu?¹³Mungu wa Ibrahimu wa Isaka nya wa Yakobo,Mungu wa ba data,aheza mukozi wage itunda Yesu Kristo,uye muka lahira nyuku mubika imwa Pilato,anyali mali longeka ashwekulwe. ¹⁴Ti mwehe muka gwata uye mushukwa,nyu wukuli,mwanahuna muhewe mwitani. ¹⁵Mwana mwita uye mukuli wu bugumana,Mungu anya mufula mukati ka bafwire,na netu tuli basubura bage. ¹⁶Nu kwindimbiri mwi zina lyage,izina lyage,izina lyage lya mubika misi uno mundu muwine nyuku manya,ni ndimbiri ili imwage yehe yaheza uno kano kalamu kakwizire imbele lyenu mweshi.¹⁷Nya kukuno,bene wetu,niji ko mukagira bino bundamanya,ngako bakulu benu bakagira. ¹⁸Ti magambo galya akagira Mungu kulyoko butazi mwa kanwa ka balagu bage boshi,kudeta Kristo wage aga libuziwa,kuko mira abikwiza.¹⁹Mwishobeke naho,mugaluke,lyo mahubi genu ga hotalwe,lyo bishazi byukufuka kulyoka mwa malangaga nawetu baje. ²⁰Atume Yesu Kristo u muka bikirwa kulyoka butazi.²¹Uye bikahune angililwe i kunguba kuhika bishazi bindu byoshi biga girwa bushazi biga girwa buhyahya,ibika ganulwa na bashukwa kulyokela butondero bwi kihugo. ²²Kulya ukuli Musa aka deta ko,nahamwetu Mungu wetu aga mwina mulila mulagu,mukati ka bene wenu,nga nyehe,mumuvirize yehe mwa magambo goshi agiji ke deta na mwehe. ²³Na bigaba mundu yeshi utagiji muviriza uye mulagu agatereka nyuku sherera nya bandu bage.²⁴Eego,balagu boshi kulyoka Samweli nya yabo bakija hanyuma lyage,boshi a bakadeta,baka igitira myazi ya zino siku. ²⁵Mwehe mukola bana ba balagu nya bya yibyo bilagane,yibyo Mungu aka lagana na bishe wetu,nyuku wira Ibrahimu,birongo byoshi byu mukihugo бага goshanirwa mwi buta lyabe. ²⁶Mungu,amali mufula mukazi wage Yesu,amutumire imwenu lyo mugashanirwe nyuku sola kila muguma wenu nya mabi gage.

Chapter 4

¹Bishazi Petro nya Yohana balike deta nya Yakobo bandu,bagingi nyi shangalume wishengero nya Basandukayo bana bahulukira. ²Banyali nyigongo bwenene kulya bigiriza bandu nyu kubanyisa kufuka kwa bandu mukati ka Yesu. ³Banya bagwata,nyuku babika mu busheke kuhika kumukyo,kulya byali bishazi bya kabigingwe. ⁴Ti bingi mwa balya bakuva gulya mwazi bakemera,na mugajo gwa bashosi gwali nga bihumbi bitano. ⁵Kumukyo,bakulu nya bashaja nya yabo bake saranga banashanganana i Yerusalemu. ⁶Nya Ana musingi mukulu,nya Kayafa geke,nya Yohana nya Iskanda,nya boshi kazi bali bi mwikilongo kya musingi mukulu. ⁷Banya bika Petro nya Yohana mukati nyuku babuza: mwi misi ya nande nyu kwizina lya nande mwagira bino?⁸Kuko Petro,alikwijwire mutima mweru,ana bawira,mwe bakulu ba bandu nya bashaja bi Israeli. ⁹Nga twanga buzwa zene mwazi gwi gambo lija,lyo agililwa uye mundu mugazi,ngako akiziwa. ¹⁰Mweshi nya bandu boshi mumanye bi Israeli ko kwi zina lya Yesu Kristo wi nagreti,nye mwehe muka mubika kwa kati ka mahagi,Mungu anya mufula mukati ka bafwire,kwa yilyo izina uno mundu imazire mugumana imbele lyenu. ¹¹Yehe lyo yilyo iwe mwe bubasi mukenge,lilyo lya bikwa libe iwe lihamu lyubutambi. ¹²Hatanyali bukulule mugundi yeshi-yeshi,kulya hatali lindi izina hifo likunguba lyo bakahewa bana ba bandu i lyanga tukulula. ¹³Kuko mukubona bu ndwali bwa Petro nya Yohana,nyuku bamanya ko bali bandu batagweti bwenge bali byoto,bana somerwa,nuku manya ko bali kuguma nya Yesu. ¹⁴Nyuku bona uye mundu uka kizwa imazire kuguma nalibo,banagasha byuku deta. ¹⁵Bana bawira ba lyoke mwa yikyo kigandaro kyabo,bana gira lushungu bonene ku bonene. ¹⁶Nyukudeta,tubagirire biki bana bandu?kulya bimanyikene nya bandu boshi abake bela i Yerusalemu ko kesomezai kya boneke,ba bakigira,nyetu tutanga kilahira. ¹⁷Ti kino kinwa lyo kita genderere mwa bandu,tu-boboye bata deta nu mundu yeshi mwa lino izina. ¹⁸Bana ba buza,bana ba gaka,bataki dete nyuku igiriza kwi zina lya Yesu. ¹⁹Petre nya Yohana bana bashuza,bana bawira,ka kuli ukuli imbele lya Mungu kumuviliza mwehe,tutuvilize Mungu,mutwe lubaja mwenene. ²⁰Kulya twehe tutanga leka kudeta bilya tukabona nyukuva. ²¹Nabo bamali kusa kubobahya kandi bana bashwekula,kulya bakagosha njila yuku balibuza,hanyanya lya bandu,kulya bandu boshi bali ke kwigana Mungu kwa bilya bika kolekana. ²²Kulya mujuja gwage uye mundu ukakolelwa yikyo kesomeza kyuku kizwa gwali talusire myaka makumi gani. ²³Hanyanya lyuku,shwekulwa,banyagenda imwa bandu babo,banawira nyazi nya magambo goshi ngako bawirwa nya bagingi bakulu nya bashaja. ²⁴Nyabo bamali kuva,bana telela Mungu mbila zabo mu mutima muguma,banadeta nahamwetu,wehe we Mungu,wu kagira kunguba nyi kihugo nyi nyaja nyi bindu byoshi ibi muli. ²⁵Nabe ukadeta mu mutima mweru mwa kanwa kishe wetu Daudi,mukazi wabe,hanya lyibiki bana bilongo bagira lube!nya bandu basalila binwa busha?²⁶Bami bi mwikihugo mira bilongeka,nya bakulu bagira lushungu kuguna hanya lya nawetu na hanyanya lya Kristo wage. ²⁷Kulya kuli ukuli,Herode kuguma na Petro kuguma na bana bilongo nya bandu bi Israeli,bigushikanya mwa kano kaya hanyanya lya mukozi wabe mushukwa Yesu,uye ukabika mavuta. ²⁸Lyo bagire byoshi bilya kuboka kwabe nyu bishungu lwabe luka himbikwa kalyoka butazi bishoshoke. ²⁹Nya kukuno,nahamwetu,ulole kute bagwete бага twobohya,utu hashise,utuheze misi yuku deta kinwa kyabe. ³⁰Ugolole kuboko kwabe ukize,bisomeza nyi bitangaza bikoleke mwizina lya mukozi wabe mushukwa Yesu. ³¹Bishazi bali mali huna Mungu,yaho mwa yubo buziki hana shagala,boshi banijula mutima mweru,bana deta kinwa kya Mungu nyi misi yubundwali. ³²Nya yabo bandu bingi a baka'emera bali nyu mutima muguma ndaye wali ke deta ko kindu kyoshi agwete bili bulugu byage yenene,ti baligwete bindu ku buguma. ³³Nyi ndumwa zana gira busu bura bukufuka kwa nawetu Yesu kwi misi mingi,nyu lukogo lwingi lwanaba hanyanya lyabo boshi. ³⁴Hatakanyaba mundu muguma mukati kabo waligwete nyifijo,kulya bandu boshi baligwete ma ndalo nya manyumba banya biguza,banya deta kishingo kya yibyo bindu baka guza. ³⁵Bana kibika mwa magulugi ndumwa,kila mundu bana mugabila ngako njifijo zage zali. ³⁶Nya Yusufu,uwali ke buziwa nyi ndumwa Barnaba,(ko kudeta,mwana wukuhohya)malawi shoka yage ali mundu wi Kipro. ³⁷Aligwete ndalo anya gi guza,anadeta njuma,anazibika mwa magulu gi ndumwa.

Chapter 5

¹Ti mushosi muguma izina lyage Anania,kuguma nya Safira mukage. ²Akaguza bilugu ana sika nyuku bisha kitolo ki kishingo kyage,mukage naye aka manya yibyo,ana deta nvumbato nguma ana libika mwa magulu ga Petro. ³Petro ana deta,Anania,hanyanya lyi biki muzimu ijuza mutima gwabe uwire mutima mweru bushumi,nyuku sika mwimbisho kitolo ki kishingo kindalo? ⁴Lilya kishuba imwabe,kita shuba bilugu byabe?na bishazi kitamali gulwa,kishingo kyage kitashuba mu buhashe kino kinwa mu mutima gwabe?utashumira mwana wu mundu,ti Mungu. ⁵Anania mukuvu bino binwa anyanya hirima,anyafa.Baba mwingi bwana gwata bandu boshi a bakuva yibyo. ⁶Misole yanalyoka,yana mubika kwi kipoyo,bana mutwala imbuga,bana mubisha.⁷Hanyuma lyi bishazi bishatu,mukage anyingira,naye atali gwete mwazi gwa yibyo bika koleka. ⁸Petro ana mushuza,mbira,mwaguza iyo ndalo kwa yikyo kishingo?Ana deta ego,kwa yikyo kishingo.⁹Petro ana muwira,kute kwaba lyo mwi bika kuguma mugereke mutima gwa nawetu?lola,magulu gabo ababisha ibalo gali ku luzi,nabo бага kubetula na nabe. ¹⁰Lilyo ana hirima mwa magulu gage anyafa,iyo misole yaningira bana mushanga mira afwa,bana mubetula imbuga,bana mubisha kuguma n'iba. ¹¹Boba bwingi bwanaba mwishengero lyoshi nya bandu boshi a bakwa yibyo. ¹²Nyu mwa maboko gi ndumwa bisomeza bingi byana koleka nyi bitangaza bingi mukati ka bandu,nabo boshi bali mwi misalilo miguma mu lubunga lwa Sulemani. ¹³Ndaye kili muguma ukagereka kwishambya nalibo,ti bandu bana batunda. ¹⁴Abakemera bana genderera nyu kwirikila imwa nawetu,bingi bashosi nya bakazi. ¹⁵Kili mwi njila mbamu bali ke deta balwazi ,nyuku babika kwi bihilo nyi kwi ngingo,hano Petro ija alenge,kizuzu kyage kiwike muguma wabo. ¹⁶Nago mushambilo gwa bandu ba matwaya utwali mwi ndambi lya Yerusalemu bana shanganana,banya deta balwazi,na yabo bali gwetwe nyi mihusi,nyabo boshi bana kiziwa. ¹⁷Analyoka musingi mukulu kuguma naliye(yabo bali mumulala gwa Basandukayo),bijwire bongwa. ¹⁸Banyagwata ndumwa bana bashweka. ¹⁹Ti malaika wa nawetu ana shewekula nyizi ya yumo bali shwekerwe bushigi,ana balyosa,anya deta. ²⁰Mugende mwimange mwishengero muwire bandu binwa byoshi bya buno bugumana. ²¹Nabo bishazi bakuva banagenda ku mukyo mwishengero,banatondera kwigiriza anyeja musingi mukulu na yabo bali kuguma naliye,banashambiza bandu bi lubunga,nya bashaja boshi ba bana bi Israeli bana tuma bandu mwa yubo buziki bukushwekelana lyo ba badete. ²²Bishazi yabo bakazi bakahika bataka babona mwa yubo buziki bukushwekelana,banagaluka,nyuku hana mwazi. ²³Nyuku deta,twa shanga ishwesirwe bwija,nabo bukulanga bimazire twigula tutashanga mundu yumu mwinda. ²⁴Bishazi mukulu wishengero nyu mukulu wabagingi bakuva yibyo binwa,ngani ngani zana bagwata hanyanya lyabo kute bigaba yibyo binwa. ²⁵Mundu muguma anyahika ana bawira ko yabo bandu mutashweka bali mwishengero bimazire bagwete bagigiriza bandu. ²⁶Haho uye mukulu wishengero anyanya genda kuguma nya bakozi banya ba deta,ti,kutali kwi misi,kulya bakoboha bandu bata ba bande inawe. ²⁷Bishazi baka badeta bana ba bika mu lubunga,musingi mukulu anyanya babuza. ²⁸Ana deta,ka tuta mulahilira kwi misi,mutigirize mulino izina?nenu,mulolage,mwijuzi yerusalamu migirizo yenu,kandi mwasima mudete muko guye mundu hanyanya lyetu. ²⁹Petre nyi ndumwa bana shuza,banadeta,bituhunire tuheze Mungu itunda tuta liheze bandu. ³⁰Mungu wabadeta afula Yesu,kazi ye mwehe mukita mwana mubika kwa kati ka mahagi. ³¹Uye mundu Mungu amutundulika nyuku mubika mukoboko kwage kushosi,abe mukulu nyu mukuluzi,aheze ba Israeli lukogo lwa mabi. ³²Na netu tuli basubura ba bino binwa,kuguma nyu mitima mweru kazi ye Mungu akaheza bandu boshi abake mubuza. ³³Bishazi bakuva yibyo binwa,banyuva bute,banya gira luhango ba bite. ³⁴Ti mundu muguma,mulenguzi,izina lyage Gamalieli,mwalimo wi migako,wukukengwa nya bandu boshi,anyimanga mwa yulo lubunga,anya deta balyose ndumwa bategenda inabugahisu. ³⁵Anabawira,mwe bashosi bi Israeli mwihangule na yuko muga kolel bano bandu. ³⁶Kulya imbele lya bino akalyoka Theuda,alike kwigana ko yehe ali mundu mukulu,bandu kuhika hasi magana gane bana mushimba,naye bana mwita nya boshi baka mwemera banashabulikana banyaba busha. ³⁷Hanyuma lyage,hanalyokera Yuda m Galatia,bilya bishazi byuku saranga bandu bamanye mugajo gwabo,anya kulula bandi bandu banya mushimba,naye geke anatereka nya yabo bali mwemezire banashabulikana. ³⁸Kukuno nya bano bandu,mubaleke,kulya luno lushungu ili guno mukolwa gulyosiri mwa bana ba bandu,gugavunwa. ³⁹Ti ili gulyosire imwa Mungu mutangahasha kuguvuna,mutije boneka ko mugwete muga higizanya na Mungu. ⁴⁰Banemera binwa byage,banabuza ndumwa,bana bashulka,banya bahilila batadete mwizina lya Yesu,banya balika bigendele. ⁴¹Nyabo banashambala kulya mira bagajwa ko bumenene kubona malibu hanyanya lyizina lya Yesu. ⁴²Nya kila lusiku,mwishengero nya mwi nyumba zabo bataka leka kwigiriza mwaze mwija gwa Yesu kwali Kristo.

Chapter 6

¹Mwa ibyo bishazi,mugaja gwa bigiriza gwanirikila,hali minungunu hashambira Bayahudi Bikiyunani hanyanya Iya Baebrania kulya bakana babo bakibagirwa mwi ngolezi ya kila na lusiku.²Yizo ndumwa zana buza bigiriziwa bingi,banyadeta,bitasimizi twehe kusiga kinwa kya Mungu nyuku kola ku lungetenge. ³Kuko bene wetu,mubondole bandu balinda mukati kenu,buku deterwa bija,abijwire mtima mweru,nyu bwenge Iyo tubabike Iya lino igambo. ⁴Nya nyetu tuga gendelela mu kuhuna nyuku kolela yikyo kinwa.⁵Yikyo kinwa kyanaba kija mwa masu gu mushambiro goshi,bana bondola Stefano,mundu wali kwijwire bwemere nyu mtima mweru,nya Filipo,nyaProkoro,nyaNikanori,nyaTimoni,nyaParmeno,nya Nikolao wukusola wi Antiokia. ⁶Banya ba bika imbele Iyi ndumwa,bamali bahunira banya ba bikira maboko hanyanya Iyabo.⁷Mwazi gwa Mungu gwanijula,nyu mugajo gwa bigiriza gwana luga bwenene mu Yerusalemu,bandu bingi ba bagingi banya kenga Iyo mbikilizi.⁸Nya Stefano ali kwijwire lukogo nyu buhashe,ali ke gira bisomeza nyi bitangaza binene mwa bandu. ⁹Ti bandu baguma bi singogi Ilyali ke buziwaa Sinagogi Iya baishikanderia,nya Iya yabo ba kilikia nya ba Asia,banyalyoka banyake buzanya nya Stefano.¹⁰Ti batakahasha kuhimana nubwenge bwage nyuye mtima mweru uwali ke deta naliye. ¹¹Bana funda bandu ba bili binwa abale ke deta,twuva uno mundu agwete agaduka Musa nya Mungu. ¹²Bana bika mwa bandi nyu mu bashaja nya basarazi,bana mugendera bana mugwata,banamutwala imbele Iyu lubunge. ¹³Banimaza basubura bu bushumi abali kedeta,uno mundu atalesili kudeta binwa bibi Iya handu hashukwe na hanya Iyi migako. ¹⁴Kulya twa muva agwete aga detako uye Yesu mundu wi Nazareti aga hagona hano,nyuku hindula migako tukaheya nya Musa. ¹⁵Bandu boshi a bali budetere mwayulu lubunga bana mubona malanga ga malaika.

Chapter 7

¹Mugingi mukulu anya deta ,ka!gano magambo kuko ko bili? ²Naye ana deta,bene wetu nya ba Data,muvilize:Mungu wu bulangashane akalyokera ishi wetu Ibraimu,bishazi ali i Mesopotamia,bishazi atazi bela i Haruni. ³Ana muwira,Iyoka mwa kaya kabe nyu mwi mulala yabe,ugende mwi kihugo nga kweresa.⁴Haho anya Iyoka mwi kihugo kya Bakalidayo,anyabera Haruni,anyalyoka iyo anyuma lyu kufa kwishe,Mungu ana mubungisa nyukuhika mwakino kihugo muno mulamire zene. ⁵Ili kandi ataka muhezo mwimo muno kili hwanga bika kugulu,anya muha kilagane kwage muheza habe ha mwage,nya bana bage atali nya gwete mwana. ⁶Mungu anyadeta kukuno,ko bana bage bagaba mu kihugo kyo bandi bandu,nabo бага ba giri babe baja babo,nyuku bagirira bibi mu myaka magana gane. ⁷Nya yikyo kilongo ikiga bagira baja nga babika mwa malibu,akadeta Mungu,nyu yibyo bagalyoka,nyabo бага nyikumba hano. ⁸Any muheza kilagane kyuku kyembwa,kuko Ibrahimu anya buta Isaka,ana mukyemba lusiku Iwa munane.Isaka anya bula Yakobo anya buta yabo ikumi nya babili,bashaja betu.⁹Yabo bashaja betu banyabonera Yusufu bongwa,bana muguza agende Misri,Mungu anyaba kuguma naliye. ¹⁰Any mulyosa mwa malibu gage goshi,nya muheza lukogo nyu bwenge imbele lya Farao,mwami wi Misri,naye ana mugira abe lugaza hanyanya lyi Misri ni nyumba jage.¹¹Mwanaba mwena mwi kihugo kyoshi ki Misri Kanaani,nya malibu mingi,kali bishe wetu bataka kibona biliwa. ¹²Yakobo anyuwa ko iyomunda i Misri ili biliwa,anya tuma ba Data mu butazi. ¹³Kili nyu bwa bene wabo,nyi kilongo kya Yusufu kyana manyikana imwa Farao. ¹⁴Yusufu anatuma bandu anya buza ishe Yakobo nyi milala yage yoshi kuguma,bandu mukumi galinda nya batano. ¹⁵Kuko Yakobo anaandagala i Misri,anyafwa yehe nya bishe wetu. ¹⁶Bana batwala kuhika I shekenu bana babisha mwishinda,lilya Ibrahimu akagula mwi kishingo ki njuma i mwa baana ba Hamori,iyo i shekemu.¹⁷Bishazi bya yikyo kilagane Mungu akaheza Ibrahimu byana egerera,yabo bandu banabo bingi nyukwirikila bwenene iyo i Misri. ¹⁸Byana hika bishazi gundi mwami,utali manyire Yusufu anyima. ¹⁹Uye ana bagirira mulala gwetu bibi,nyu kudedeta bana babo bato bakabulilwe,Iyo balama.²⁰Mwa yibyo bishazi Musa ana butwa,anyali mwija bwenene,mwa masu ga Mungu. anya lisiwa nyuku bangwa ma buziki bwishe nyezi ishatu. ²¹Nya bishazi baka mukabilila,munyere wa Farao ana mwaanga,nyuku mulela nga mugala. ²²Musa akigiziwa mu bwenge boshi bwi Misri,anyaba ndwali mukudeta nyu mwi ngolezi. ²³Amali iba nyi myaka makumi gane anyi yuva mu mutima agende lola bene wabo,bana ba baisraeli. ²⁴Any bona muguma agwete agirirwa mabi,anya mulwikiza,nyukwiholeta hagayanya lyuye wali bonerwe,anya banda uye wi Misri. ²⁵Any salila ko bene wabo бага manya ko Mungu,ti batakamanya.²⁶Lusiku lwage Iwa kabili anya ba hulukila bishazi bali mwi ndambala anya sima ababike haguma,babere nyu mutula,nya deta,e-mwe bashosi,mwehe muli mwenene ku mwenene hanyanya li biki mugwete mwa gililana bibi? ²⁷Ti uye uwalike gilila mirage mabi anya musindika,nyuku deta inde wakubika wehe mukulu wetu nyu kuba mutwi wetu wulubaja? ²⁸Usimire unyite,ngako wita uye mundu wi Misri lilya bigingo?²⁹Musa anyashaga mwa yikya kinwa anyabeba nga mugeni mwi kihugo ki Midiani,anyabuta batabana babili. ³⁰Ili ikaba mwaka makumi gane yamali lenga,Malaika anya mushoshokera,mwindelegenye yu munana gwi Sinai mwivuzi lyu mililo.³¹Musa mukugubona ana somerwa,mukwegella alolekeze,izu lya nawetu lyana mwijila. ³²Nyehe nye Mungu wa bisho,Mungu wa Ibraimu,nya Mungu waka nga Mungu wa Yakobo,Musa ana juguma atana gereka kulola. ³³Nawetu ana muwira hogola bilato mwa magulu gabe,kulya hano wimazire kili idaho likyeswe. ³⁴Nyabona malibu ga bandu bani go balimo i Misri,nyuva kulila kwabo,nani naandagala nibalyose kukuno ugende,nyakutuma i Misri.³⁵Uye Musa bakalahira,nyukudeta,inde wakubika ube mukulu nyu mundu wuku tulwira lubaja?yuka tumwa nya Mungu abe mukulu,mu kukuboko lyuye Malaika uka muhulukira mwilyo ivuzi lyu mulilo. ³⁶Uye yuka balyosa,anagira bisomeza ni bitangaza mwi kihugo ki Misri,nyu mwi nyaja yi shamu,nyu mwi nderegenye myaka makumi gane. ³⁷Uye Musa yuka wira baisraeli,nahamwetu Mungu wenu,aga mwina mulila mulila mulagu,mukati ka bene wenu,nga nyehe,mu muvirize yehe. ³⁸Yehe ye wali mwishengero mwi nderegenye kuguma nyuye Malaika uwali kedeta naliye mu mumana gwi Sinai,kandi kuguma nya bishe wetu,yuka angilila binwa byu buguma na atuheze. ³⁹Uye mundu bishe wetu batakasima ba mukenge,ti bana musindikala hale,nyu mu mitima yabo bana galuka i Misri. ⁴⁰Banawira Haruni,utugirire ba Mungu munini,abagagenda imbele lyetu kulya uye Musa,uka tulyosa mukihugo ki Misri,tutiji i bya muhikila.⁴¹Banagira mwana wi ngavu mwa yizo siku,banadeta miringa mwa yikyo kizuzu,banya shambalila mikolwa ya maboko gabo. ⁴²Kuko Mungu anyasoka,anya baleka lyo bikumbe byukunguba,ngako bikasarangwa mwi bugu lyabo balagu,ka!mwatanga mibinga imwani n'itulo mwaka makumi gane mwi nderegenye,mwe nyumba yi Israeli?⁴³Nenu mukanga mutalatala gwa moloki,ni ndonde zu mungu wenu refani,bitimbatiti mukagira lyo mwi kumba,nani nga mumanyisa mugende hale kataluka i Babeli.⁴⁴Yugo mutalatala gu busubura gwali kuguma nya bishe wetu mwi nderegenye,ngako aka kaga yuka deta nya Musa,ko agigire ngo mugani gulya akabona. ⁴⁵Iyo bishe wetu mukuhana banyingiza kuguma nya Yoshwa mwi kihugo kya

yabo banabibongo,bo Mungu akahiva imbele lya bishe wetu,kuhika mwi siku za Daudi. ⁴⁶Uka bona lukogo imbele lya Mungu,naye anahuna aheze Mungu wa Yakobo buziki. ⁴⁷Ti Sulemani aka mubakira nyumba. ⁴⁸Ti yehe uli higulu atake bera mwi nyumba izika girwa nya maboko,ngako mulagu adesire. ⁴⁹Ikunguba kili kifumbi kyani kyu bwime,nyi kihugo hali hukubikila magulu gani,nyumba ilikute muganyubakila?nahamwetu adeta. ⁵⁰Kutali kuboko kwani ko kuka gira bino byoshi?ili handu hahe nga luhukira?⁵¹Mwe bandu ba magosi ga nyemire,(bandu bi minduva),mutaka hyembwa mitima ili kandi matwiri,siku zoshi mwake lahira mtima mweru,ngako bishe wenu bakagira,na nenu ko kuko ⁵²Inde mukati ka balagu uye bishe wenu batakiita?bakiita yabo bakalagula myazi yu kwija uye wu kuli,yuye muka hana mwana mwita. ⁵³Mwe muka angilila migako mwi lagi lya Malaika mutana gigwata. ⁵⁴Mukwa yibyo binwa,mitima yabo yanafa bute,bana kaja meno hanyanya lyage. ⁵⁵Ti Stefano ali kwijwere mtima mweru,anya kanya masu gage,nyukulola ikunguba,anyabona bulangashane bwa Mungu,na Yesu imazire luhande lu kuboko ku kushos kwa Mungu. ⁵⁶Anyadeta,lolekeza,nyabona ikunguba ya shwekulwa,nyu mwana wu mundu imazire mu kuboko kwa Mungu. ⁵⁷Bana banda kululu mwizu linene bana zibya matwili gabo,bana mu balalila mu musalilo muguma. ⁵⁸Bana mulyosa imbuga lya kaya,bana mushulika kwa mawe,nabo basubura banabika mirondo yabo mwa magulugu mutabana muguma ubuziwe Sauli. ⁵⁹Bana mubanda kwa mawe Stefano anyali ke huna nyuku deta,nahamwetu Yesu,angilila mutima gwani! ⁶⁰Any kumba mavi,anya lila kwizu linene,nahamwetu,utabagajile buno buhubi amali kuusa kudeta yuko ana gwejera nya Sauli ali ke bona bwija ko baka mwita.

Chapter 8

¹Mwa yizo siku mabili mahamu ganatondera mwishengero ilyali Iyerusalimu,boshi banashabulikana mwi kihugo ki Buyahudi niji Samaria,kulyosa ndumwa. ²Bandu bitunda bi mwishengero bana bisha Stefano,bana mugirira mushibo muhamu. ³Sauli anya gona ishengero,kuke kwingira mwama nyumba,nyuku kekulula bashosi nya bakazi nyu kuke bashweka. ⁴Ti yabo bakashabulikana banagendela luhande nu luhande banake kwigiriza mwazi mwija. ⁵Filipo,ana-andagalila nyu kuingila mwa kaya kanene ki Samaria,anya bigiriza mwazi mwija gwa Kristo. ⁶Nyu mushambiro(gwa bandu)banake muviliza mu musalilo muguma yibyo binwa byalike detwa nya Filipino mukuva nyuku bona bisomeza ali ke gira. ⁷Kulya mihusi mibi ikalyoka bingi abali gwete naliyo,nyuku lila kwizu linene,nya bandu bingi bi malebela,nyi bifunga,banakiziwa. ⁸Busime bwingi bwanaba mwa yako kaya. ⁹Nyu mundu muguma,izina lyage Simeoni,yaho butazi alike gira bufumu mwa yako kaya,anyake someza bandu bi Samaria,nyuku deta kwali mundu mukulu. ¹⁰Boshi banake muviliza kulyoka muto kuhika mukulu,balike deta,uno mundu ili misi ya Mungu,uye mukulu. ¹¹Banya muviliza kulya aka basomeza siku nyingi mu bufumu bakemera Filipino,agwete. ¹²Ti bishazi bakemera Filipino,agwete agi-giriza mwija gu bwami bwa Mungu,ni izina lyage Yesu Kristo,bana shukwa mwa meji mingi,bashosi nya bakazi. ¹³N'uye Simoni naye anemera,ana shukwa mwa meji mingi,anyabera nya Filipino,anasomerwa mukubona bisomeza ni bitangaza, i byalike koleka. ¹⁴Ni ndumwa i zina i Yerusalemu,bishazi bakuva ko Samaria yemera mwazi gwa Mungu,bana tuma Petro nya Yohana. ¹⁵Mukuandagala,bana tuma ba hunira bangilile mtima mweru, ¹⁶Kulya atalishazi bashonokera kili muguma wabo,ti baka shukwa naho mwa meji mingi kwizina lyage nawetu Yesu. ¹⁷Haho Petro nya Yohana banabika maboko gabo hanyanya lyabo,nabo, nabo banahewa mtima mweru. ¹⁸Bashazi Simeoni akabona ko bandu bahewa mtima mweru mukubikirwamaboko nyi'nduma,anyasima abaheze njuma. ¹⁹Anya deta,mumbeze nani buno buhashe,lyo mundu yeshi nga bikilaa maboko gani,ahewe mutima mweru. ²⁰Ti Petro anya muwira,njima zabe zi telekele hale kuguma na mabe,kulya wasalila ko kigabi kya Mungu kyake boneka mwi kishingo ki njuma. ²¹Utagweti fumbato kili kilolo mwa lino igambo,kulya mutima gwabe guta gololosire imbele lya Mungu. ²²Wishobekage buno bubi bwabe,hune nahamwetu,aku-koge misalilo yu mutima gwabe. ²³Kulya nyakubona uli mubululu nga bu ndulwe,nya kandi uli mushwekwa wa mabi. ²⁴Bamali kusa ku gira busubura nyukwigiriza kinwa kya nawetu. ²⁵Petro nya Yohana bana goluka i Yerusalemu,banagwete bagigiriza mwazi mwija mu twayatwingi twi Samaria. ²⁸²⁶Malaika wa nawetu anya deta nya Filipino,anya muwira,ulyoke ugende luhande lwi kajoba kuhika mwi njila i yendegele kulyoka i Yerusalemu kugenda igaza,inali ndelegenye. ²⁷Nyaye anya lyoka,anyagenda,lola anya bona mundu wi kushi,mundu wi Etiopia,uka sayulwa uwali bisirwe hanyanya lyi'mbiko yage yoshi,naye aligezire i Yerusalemu kwikumba. ²⁹Mtima gwana wira Filipino,gendelela wegelele kwa kano kambiliti. ³⁰Filipo anya genda duba,anya muva agwete aga-iga kitabu kya mulagu Isaya,anya dete,ka! umanyire bino binwa ugwete ugi-igo? ³¹Anya deta,kute ngahasha kubimanya,nga mundu ata ndangwiri?anya hoha Filipino ashona nyuku budata la kuguma naliye. ³³³²Nyu lusingo lwa yibyo binwa ali-ke-kwiga lu luno,baka mudeta nga kibuzi mu lubagiyo,nya kandi nga mwana wi kibuzi uli kavuma imbele lya batwi bi byoya,atana shwekula kanwa kage, ³³Mu kwenegwa kwage kajingulwa kwage kwana inamulwa,ali nyande uga ganula'ikondo lyage? kulya bugumana bwage ba bulyosa mwi kihugo. ³⁴Uye ukasayulwa anya shuza Filipino,anya deta,nya kuhuno,una mulagu,adesire bino binwa,mu mwazi gwa nande,ili myazi yage yenene ili zugundi mundu? ³⁵Filipo ana shwekula kanwa kage,nyaye,anatondelela mwa yizo nzarango,anya mwigiriza mwazi mwija gwa Yesu ³⁶Banyaba mukugendelela mu n'jila,banahika handu ho bakashanga meji,bili biki bihazire nda-shukwe mwa meji mingi? ³⁷Filipo anya deta ukemera mu mutima gwabe goshi,bihashikene,anyashuza,anya deta nyemera ko Yesu Kristo ye mwana wa Mungu. ³⁸Anyimaza kambiliti,Filipo nyuye uka sayulwa banaandagalila mwa meji,naye anashukwa mwa meji mingi. ³⁹Bishazi bakalyoka mwa meji,mtima gwa nawetu gwana twala Filipino,nyuye ukasayulwa ataka ki mubona,anyagenda nyu busime. ⁴⁰Ti Filipino anaboneka mwi Azoto,nya bishazi alike lenga nyukwigiriza mwazi mwija mu twaya loshi,anya hika i Kaisaria.

Chapter 9

¹Ti Sauli anyake kobohya nyuku ke Salila kwita bigiriziwa banawetu anyagendera muingi mukula. ²Anyu huna amuheze maruba zuku genda i Damaski i zika sarangwa mwama Sinagogi,nga-ngabona bandu bino njila,bashosi ili kandi bakazi abashweke nyuku badeta i Yerusalemu.³Ndako ali mulugezi,anyaba akola wasi nyi Damaski ,makutu anyu hulukirwa ni kyenge kulyoka i kunguba. ⁴Anyu hilima hashi,anyuwa izu ligwete liga muwira,Sauli,Sauli hanyanya lyabiki wangoshesa mutula?⁵Anyakula,uli'nde nawetu?nyu nawetu anyu deta: nye Yesu yu gwete ugagoshesa mutula. ⁶Ti wimange,wingile mwakaya,nabenga wirwa i byumenene ugire. ⁷Bandu abali mulusize banyimanga bunda deta, nyukuwa izu ti,batawini mundu.⁸Sauli anyimanga kulyoka kwidaho,nyu masu gage gana shwekuka,atakabona kandu,banu mugwata kukuboko,banu mudeta i Damaski. ⁹Ana sigala siku zi shatu buzila kubona,kulya ili kandi kunwa.¹⁰Kuko hali i Damaski mwigiriziwa muguma i zina lyage Anania,nawetu anyu muwira mubyeleso,Anania! anyu deta nili hano,nahamwetu! ¹¹Nawetu anyu mwira,imange,ugende mwinjila ibuziwe kugololoka,uloze, mwi nyumba ya Yuda mundu u buziwe Sauli,wi Tarso;kulya,agwete aga huna. ¹²Naye aka bona mundu,izina lyage Anania,agwete angigira,nyuku mubikira maboko inyanya lyage,ashwekuba asu abone. ¹³Ti Anania anashuza,nahamwetu,mira-nguva myazi yuno mundu i mwa bandu bingi,mabi mingi akagirira bashukwa babe i Yerusalemu. ¹⁴Kili hano agwete buhashe,buku lyoka yabakulu ba bagingi ashweke boshi abake kubuza izina lyabe. ¹⁵Ti nawetu anyu muwira,genda naho,kulya una ali kihatwa kilondolwa kyani,aheke izina lyani imbele lya bana bilongo,imbele lya bami,nyimbele lya bana ba Israeli. ¹⁶Nganya mweresa byoshi kwaga libula hanyanya lyi'zina lyani. ¹⁷Anania ana lyoka, nyu bishazi akahika mwi nyumba,ana gololela saidi maboko,anyu deta Sauli,mwene wetu,nahamwetu Yesu uka kuhulukira mwi njila lilya walike kwija,anduma lyo uhewe kubona una nyijuziwe mtima mweru. ¹⁸Haho mwana tibuka mwamasu gage bindu nga magamba,anyu bona,anyimanga,anyu shukwa mwa meji mingi. ¹⁹Hanyuma analya nyuku bona misi,Sauli ana sigala siku nga zinga kuguma nyu bigiziwa abali i Damasiki.²⁰Mwa yibyo bishazi anyake kwigiriza mwa ma Sinagogi ko Yesu ali mugala Mungu. ²¹Boshi aboka muviliza baka somerwa,banake-deta: katali uno ye wali ke libuzanya i Yerusalemu a bali ke buza lino izina,katija hano aheke bashwekwa imwa bagingi bakulu?

²²Sauli anyu gendelela kuba ndwali anyu gangomya ba Yuda abali kebeera i Damaski kwereso ko Yesu ye Kristo. ²³Kili siki mingi zimali lenga,Bayahudi banagira luhango ba mwite. ²⁴Ti luhango lwabo lwana manyiva na Sauli,banu langa luvizi mushi nyu bushi ba mwite. Bigiriziwa bage banu mwanga bushizi banu mwandagaza mwi kibambazi mwa keebo. ²⁵Bishazi Sauli akahika i Yerusalemu,anagereka kwibika imwa bigiziwa,nyabo balike mwoboha boshi,batakemera ko yehe ali mwigiriziwa. ²⁶Ti Barnaba ana mwanga,ana mutwala imwa ndumwa,ana bahiziza kute akabona nahamwetu mwi njila,anyu deta naliye,nyu kute akigiriza mwazi mwija nyi misi i Damaski kwi zina lya Yesu. ²⁷Naye anaba kuguma nyalibo mwi Yerusalemu agingira nyukulyoka. ²⁸Anyigiriza mwizina lya nawetu mu bundwali,anyake deta nyukugira mbaka nyu Bayahudi bi Kiyunani nyabo banagereka ku mwita. ²⁹Ti bishazi bene wabo bakamanya banu mutwala i Kaisaria,nyuku muheka i Tarso. ³⁰Ishengero lyanabona mutula mu buyahudi boshi nyi galilaya nyi samaria,lyana ubakwa lyana gendelela,nyukwirikila,nyukushomola mubooba Bwana Wetu,nyuku gwasiwa nyu mtima mweru. ³¹Ngako petro ali ke soka-soka mbande zoshi nyuku lola bashukwa anyandagalila gake yabo baali kebeera i lida. ³²Anabona mundu muguma iyo,izina lyage ainea,uyu mundu agweje kwingingo myaka munane ; kulya aligwete malebela. ³³Petro anyu muwira, ainea, Yesu Kristo akukiza; lyoka;wengerekeze nyingo yabe. haho haho anyimange. ³⁴Nya bandu boshi a bali ke beera i Lida nyi sharoni banu mubona, banasokera nawetu. ³⁵Nya mwiriziwa muguma ali i yafa,izina lyage Tabita, kokudeta Dorika. unomukazi ali kwijwire ngolezi nyija myengo ali ketanga. ³⁶Mwa yibyo bishazi ana lwala,nyu kufa. Bamali mushuka,banu mubika mwi kyumba kinyanya. ³⁷Ngako Lida yali habutambi lyi yafa nyabo bigiziwa buva ko Petro alyo,banatuma bandu babili imwage,bamuhohe,nyuku deta,utatinde kwija imwetu. ³⁸Petro anyalyoka anyu bashimba,mukuhika kwage banu mutwala inyanya mwa yikyo kyumba,bakana boshi banu musoka bagwete bagalila,nyuku mweresa yizo kanzu nyi milondo Darika akahanga bishazi bilya alikili kuguma nalibo. ³⁹Petro ana balyosa imbuga boshi anakumba mavi,anyu huna,ha nyuma anasokera uye mufu,anu deta,Tabita,imanga!anyu shwekula masu,anyu bona Petro,anu budatala. ⁴⁰Ana muheza kubako,nyuku mwimaza,anabuzi bashukwa nyu bakana anyu mubika imbele lyabo. ⁴¹Yibyo byana manyikana mwa kaya koshi ki yafa,bandu bingi banemera nahamwetu. ⁴²Petro anyu bela siku nga zinga iyo i yafa mu nyumba yu mundu muguma,izina lyage Simoni mukungi wimbu.

Chapter 10

¹Hali mundu i Kaisaria,izina lyage Kornelio,shangalume wabasilikani igana windeko ibuziwe yi kitalia. ²Mundu wikwikumba nyukuoboha Mungu,kuguma ni nyumba yage,alike tanga myengo mingi,kuheza bandu anyali ke huna siku zoshi.³Anyabona mu byereso i bili gerere-gerere,nga bishazi mwenda byu mushi,malaika wa Mungu anyira imwage,ana muwira: Kornelio! ⁴Ana mulala,anyoboha any dete: biki nahamwetu? any muwira,mahuno gabe nyi myengo yabe i shonire nyuku hika igukuba lukengezo imbele lya Mungu. ⁵Kukuno utume bandu i yafa,ubuze Simeoni,ubuziwe Petro. ⁶Ahazire mwa mundu muguma,izina lyage ili habutambi lyi nyaja,aga kuwira ibikulozire kugira. ⁷Bishazi uye malaika uwali ke ganula naliye amali lyoka,Kornelio anabuza bakozi bage babili bumu nyumba,nyu musirikani muguma,mundu wu kwoboha Mungu mwa balya balike kola siku zoshi. ⁸Amali kusa kubawira magambo goshi any batuma i Yafa. ⁹Lusiku lwa kabili,bali mulugezi nyuku'egelela kaya,Petro ana teremira inyanya yali kyumba,mu bishazi balindatu ahune. ¹⁰Anyuva mwena,anasima alye bishazi balike deeka byukulya,anya hola. ¹¹Anyabona kunguba ya shwekuka,nyi kihatwa nga mubondo munene,gwana andagaziwa gu gwasirwe mwa mahembe gage gane nyuku hika kwidaha. ¹²Mwinda lyage mwali shusho zoshi zi nyama za magulu gane,nya yizo zukuhuta,nyutunyonyi tumukyahanya. ¹³Nyi'zu lyana muwira,imanga,Petro,niga,unyalye. ¹⁴Ti Petro nyadeta,nanga,nahamwetu,kulya ndashuba ngalya kili kindu kyu bushasha nyi kitwete ndolendole. ¹⁵Izu lyana mwijira bwa kabili,lyana mwira,ibikashukwa nya Mungu uta bi buze bushasha. ¹⁶Yibyo byanahika kashatu,hanyuma yikyo kihatwa kyanaangililwa ikunguba. ¹⁷Bishazi Petro ali nyi nganingani nyukwibuza ko kudeta kute bino byereso abona,yabo bandu a baka tumwa nya Kornelio,bamali buza buziki bwa Simoni,banyimanga imbele lyu luuzi. ¹⁸Banyabuza,ko,Simoni ubuziwe Petro ahazire muno. ¹⁹Nya Petro alike gerereza yibyo byereso,mtima ana muwira,lala,bandu bashatu bagwete ba kuloza. ²⁰Imuka wandagale,unyagende kuguma nyalibo,buzila nganingani,kulya wabatuma. ²¹Petro any andagalila yabo bandu,anyadeta,nyehe,nye mugwete muga loza,mwija hanyanya lyi biki? ²²Banyashuza,Kornelio,shangalume,wabasilikani igana,mundu wukuli angwete kyoba kya Mungu,anya ke tundwa nyu mulala goshi gwa bayuda,ashungulwa nya malaika mushukwa atume bandu imwabe,ugende mu buziki bwage,uvilize binwa imwabe. ²³Petro ana begereza nyuku bahandisa,lusiku lwa kabili,anyalyoka any genda kuguma nalibo,baguma baguma babo abali ka koota iyafa bana mushimba. ²⁴Lusiku lwa kabili lwage bana ingila i Kaisaria,nya Kornelio ali ke balinda,ana gusha bilongo byage byoshi nya birabage. ²⁵Bishazi Petro ali ke kwingira Kornelio,anya lyoka,ana hilima imbele lya magulu anyikumba. ²⁶Ti Petro ana mwinamula,anadeta imanga,nyehe nani nili mwada. ²⁷Na mukudeta nalye anyingila,anashanga bandu bingi bashengenene. ²⁸Ana bawira,mwehe mwiji ko bilahililwe mundu uli Muyahudi ishambye nyu mundu uli wu gwinda mulala,ili kugenda imwage,ti Mungu anjungula,ndabuze mundu yeshi bushasha ili ndolendole. ²⁹Katuma nyija,kulya mwambuza,nda lahira,nyamu buzagya hanyanya lyibiki mwandumira bukundoza? ³⁰Kornelio anashuza,zikola siku zine mwa bino bishazi nalike huna mu nyumba yani bishazi mwenda,nana bona mundu imazile imbele lyani,embele milondo yuku langala. ³¹Anadeta,Kornelio,kuhuna kwabe kuviwa,nyi myengo yabe ikengerwe imbele lya Mungu. ³²Kuko,tuma bandu bagende Yafa,ubuze Simoni,uwake kunga imbu,habutambi lyi kwija. ³³Kana liguma,nanatuma bandu imwabe,nabe wagira bwija kwija kwija,tulagi tweshi imbele lya Mungu,tuvirize byoshi nahamwetu aku himbikila. ³⁴Petro anashwekula kanwa kage,anadeta,ukuli namanyako Mungu atagweti lubolo. ³⁵Ti mwi milala yoshi,mundu u mwaboshire nyuku gira ukili ake kwemerwa naye. ³⁶Kulya kinwa aka twalila bana ba Israeli agigiriza mwazi mwija gu mutula gwa Yesu Kristo (ye nahamwetu tweshi). ³⁷Ilyo igambo mulimanyile,bilya bikahika mu Buyahudi mashi,lyana tangilila i Galilaya,hanyuma lyukushuka mwa meji mingi bilya alike kwigiriza Yohana. ³⁸Myazi ya Yesu wi nazareti,kute Mungu aka mushiga mavuta mu mtima mweru nyi misi naye ali ke hinda ino nino,nyuku gira mukolwa mwija nyuku kiza boshi bali bonerwe na muzimu,kulya Mungu ashuba kuguma naliye. ³⁹Netu tuli basubura bi magambo goshi aka gira mwi kihugo kya Bayahudi ni Yerusalemu,baka mwita,nyuku mubika kwa kati ka mahagi. ⁴⁰Uye Mungu aka mufula lusiku lwa kashatu,ana muhashisa kuboneka, ⁴¹Itali imwa bandu boshi,ti imwa basubura a bali mali londolwa nya Mungu,tunali twehe,twe tukalya nyu kunwa kuguma naliye hanyuma lyu kufuka kwage kulyoka mwa bafu. ⁴²Yesu ana tugaka twi girize bandu nyuku bala ko uno yuka bikwa na Mungu abe wukutwa lubaja mwa bagumana nya bafire. ⁴³Balagu boshi bake mutunda ko mundu yeshi uga mwemera agahewe kwi zina lyage lukogo lwa mabi. ⁴⁴Bishazi Petro ali ke deta yibyo binwa mtima mweru ana bashonokera boshi a bakuva yikyo kinwa, ⁴⁵Nya yabo baka kyembwa,yabo bali kwijire kuguma nya Petro bana somerwa kulya bana bilongo nabo ba bulagirwa kigabi kyu mutima mweru, ⁴⁶Kulya baka buva bagwete bagadeta kwi ndeto,nyukwigana Mungu, ⁴⁷Petro anyadeta,twanga lahira meji,bano batashukwe,mwa meji mingi,bandu a bahewa mtima mweru nga twehe? ⁴⁸Anyadeta bashukwe mwa meji mingi kwi zina lage Yesu Kristo,banya muhoha agenderere ku bera siku nga zinga nalibo.

Chapter 11

¹Kuko ndumwa nya bandi bali mu Buyahudi banamanya ko banabilongo nyabo bangililo mwazi gwa Mungu.

²Nya bishazi Petro aka terama kugenda i Yerusalemu balya bakakyembwa banya girambaka naliye.

³Banadeta, wingila imwa bandu batakyembwa wanalya naliba. ⁴Petro any tondela bunibuni

kubawira, anyadeta. ⁵Nyali mwa kaya ki Yafa, ngwete nga huna, mutima gwani gwana hala, nanabona

byereso, kihatwa kyandagala, nga mulondo muhamu kiandagaziwe kulyoka ikunguba kwa mehembe gage

gane, kyana mbikila. ⁶Nana kilolekeza nyuku shimbilila, nanabona nyamazu mukihugo izigwete magulu gane ni

nyama zu mumuzitu, nyayizo zukuhuta nyu tunyonyi zumukyahanya. ⁷Nya nuva izu ilyali kembwila imuka

Petro, ushiye uliye. ⁸Nyana deta, nanga, kulya kindu kibushasha nakigwete ndale ndale kitashuba kika ingila mwa

kanwa kani. ⁹Izu lyana mbwila bwa kabili kulyoka iku nguba, bilya Mungu akashuka, uta, bone nga bushasha.

¹⁰Lino igambo lyanakoleka kashatu, hanyuma byoshi byana twatwa iku nguba. ¹¹Lolekeza, haho-haho bandu

bashatu bakatumwa imwani kulyoka i Kaizaria, bana himanga imbele lyu luzi lwi nyumba twali-mo. ¹²Mtima ana

mbwira ni bashimbe, ndabone ngani ngani bana bashosi balindatu banagenda kuguma na nani, twaningira

munyumba yuye mundu. ¹³Any tunganulila kute akabona malaika uwali kwimazire munyumba yage nyuku

muwira, tuma bandu bagende i Yafa ubuze Simoni ubuzuwe Petro. ¹⁴Uga kuwira binwa biga kukiza, wehe ni

nyumba yabe yoshi. ¹⁵Bishazi nga tondera kudeta, mutima mweru anabashonokera, ngako akatu shonokera

mubutondero. ¹⁶Nana kengera kilya kinwa kya nawetu; Yohana akashuka mwameji ukuli, ti mwehe mugashukwa

nyu mutima mweru. ¹⁷Aho, ili angaba Mungu abaheza kigabi kilya alitweza twe tukemera nawetu Yesu

Kristo, nyehe nili nyande nihashe kusika Mungu? ¹⁸Hanyuma lyukuva yibyo, bana hulika, bani gana Mungu, nyuku

deta, Mungu aheza banabilongo kuha hala kubadetele bugumana. ¹⁹Balya bakashabulikana hanyanya lya malibu

agakiza mu mwazi gwa Stefano, banya balama kuhika i Foinike nyi Kipro nyi Antiokia, bataka igiliza mwazi, ti

imwa Bayahudi naho. ²⁰Ti baguma ba yabo abali bandu bi kipro nyi bi Kirene nyabo bishazi bakahika i Antiokia

banadeta nya Bayahudi bi Kiyunani, banyigiriza mwazi mwija gwa nawetu Yesu. ²¹Kuboko kwa nawetu kwali

kuguma nyalibo, nya bandu bingu banyemera, banyasokera nawetu. ²²Iyo myazi ya yabo bandu yanahika mwa

matwiri gishengero ilyali i Yerusalemu; banatuma Barnaba, agende ahike i Antiokia. ²³Bishazi akahika, nyuku bona

lukogo lwa Mungu ana shambala, anabahoha boshi babere nyu mutima u gushwesire imwa nawetu. ²⁴Kulya ali

mundu mwija, i jwire mtima mweru nyi mbikilizi, bandu bingi bana irikira imwa nawetu. ²⁵Barnaba

analyoka, anagenda i Tarso aloze Sauli. ²⁶Amali mubona ana mudeta i antiokia. i kaba mwaka mugumana

banashanga nana kugumanyi shengero nyuku igiriza bandi bingi. Nya bigiriziwa banabuziwa benezi butazi yaho

antiokia. ²⁷Bibyo-bibyo bishazi, balagu banyaanda kulyoka i Yerusalemu kwija i Antiokia. ²⁸Muguma wabo izina

lyage agabo anyimanga nyukudeta mubhashe bu mtima mweru, ko, mwena mwengi gugija mwi kihugo

kugumana. gwana hika bishazi bya Claudio. ²⁹Nya yabo bigiriziwa, kila mundu anyatuma ngako ali hashire byuku

gwasa bilabo abali ke kota i Buyahudi. ³⁰Banagira kuko, banabatwalila bashaja mwa maboko ga Barnaba nya

Sauli.

Chapter 12

¹Mwa bibyo bishazi,mwami Herode ana golola maboko gage bandu baguma bishengero mabi. ²Anyita Yakobo mwene wabo nya Yohana nyu mupanga. ³Mukubonako byasimisa Bayahudi ,anya gendelela ana gwata Petro.yizo siku zali siku zi mikate ita gazili. ⁴Anali mugwata nyuku mubika mu mugozi,ana mubika mwa maboko gi mizizi ine gabasilikani bane-bane,bamulange,nyuku sima hanyuma lyi Pasaka amulyose nyuku mubika imbele lya bandu. ⁵Petro anya langwa kuko mugozi,nyi shengero lyana huna Mungu buzila kutwa hanyanya lyage. ⁶Bushigi ubwali imbele lwa yulo lusiku Herode alisimire amulyose,Petro ali shwesirwe mwi migozi ibili yibyuma,anya gwejire hashambila basilikani babili,nya babili buku linda lwizi lwa yuma ba mushwekere. ⁷Lolekeza,malaika wa nawetu anyimanga habutambi lyage,kyenge kyanaaka yumo alishwekerwe.malaika anyabanda Petro mu tubali,ana mubyusa nyuku deta,lyoka duba.migozi yana hirima mwamaboko gage. ⁸Malaika ana muwira,wishweke mukaba,ambala bilato byabe.anygira kuko anya muwira kandi,ambala mulondo gwabe,unjimbe. ⁹Anyalyoka imbuga,ana mushimba;buzila kumanya ko bili byukuli ibyakoleka nya malaika;ti anyasalila ko byabona bili byereso. ¹⁰Bishazi bakalenga hubulazi bulazi nyu bwakabili,banyija kili kuluzi lwikyuma lukuingila mwakaya,lwana bigukila lonene.bana lyoka imbuga,bana lenga mwinjila nguma;haho malaika ana musiga. ¹¹Haho Petro,ana galukilwa nyu bwenge,anya deta,kukuno namanya buzila nganyinganyi ko nawetu atuma malaika kwage andyose mukuboko kwa Herode nya kulya Bayahudi boshi bashuba langalile. ¹²Nya amali gerereza yibyo anagenda imwa Mariamu nina wa Yohana ,ayizina lyage lya kabili Marko;nya bandu bingi bali shengenene yumo bagwete bagahuna. ¹³Anyalasa kuluzi, mukozi wu mukazi izina lyage Roda,anyija uvirize. ¹⁴Anamanya izu lya Petro;nyu,mu busime bwage anagaluka buzila kwigula,anya-tibita anya bawira ko Petro imazire imbele lyu luzi. ¹⁵Banya muwira,uli musire.ti yehe anya deta ko kuko bili.banya deta,ali malaika wage. ¹⁶Petro anya gendelela kulasa.bana igula,nyukusomerwa kumubona. ¹⁷Petro ana bakema nyu kuboko bahulike,anya bahiziza kute nawetu amulyosa mwa yugo mugozi,anadeta,muwire Yakobo nyabandi ino nyazi.anya lyoka,anagenda lundi luhande. ¹⁸Bishazi bukakya,basirikani banagwatw nyi gongo lingi,kute Petro aba. ¹⁹Nya Herode bishazi aka muloza ata mubone,anya buza-buza yabo balike langa,anyadeta babite.hanyuma ana-andagala kulyoka i Buyahudi kugenda i Kaisaria anya bela iyo. ²⁰Nyaye alikunirire bandi bi Tiro nya bi Sidoni,bana mugendera mu musalilo muguma,bamali gila bwira nya Blasto,uwalike kunga kyumba kya mwami kyuku gwejera,banya huna mutula;kulya kihugo kyabo kyali ke bona biliwa mukihugo kya mwami. ²¹Nyu mulusiku luguma u lukalondolwa,Herode,anyambala mirondo yage yu bwami,anabera mwi kifumbi kyage ki bwine,anya lyosa binwa imbeli lya bandu. ²²Bandu banya banda kalulu,banyadeta,lili izu lya Mungu litali izu lyu mundu. ²³Haho malaika wanawetu anya mubanda,kulya atakaheza Mungu bulangashane;anyaliwa nyi bizimu nijonga njila,anyafa. ²⁴Kinwakya nawetu kyana genderera nyukuba hoshi. ²⁵Barnaba nya Sauli,bamali gira bukozi bwabo,banagaluka kulyoka i Yerusalemu,banyatwala Yohana ubuziwe Marko.

Chapter 13

¹Nyiyo i Antiokia mwishengero ilyali iyo hali balagu nyabalimu,nyabo bo Barnaba,nya Simoni ubuziwe nigeri,nya lukio mundu wi Kirene,nya manaeni uwali wukwoza wa mwami Herode,nya Sauli. ²Bishazi bano balike girira nawetu bukozi nyuku shweka batalye,mtima mweru anya deta: mu-mbelulile Barnaba nya Sauli mu mukolwa gulya ngababuziza. ³Bamali shweka nyukuhuna,bana bika maboko gabo hanyanya lyabo,bana leka bigendele. ⁴Yabo bandu bamali twalwa nyu mutima mweru banyandagalila i Seleukia,nyukulyaka iyo banabalama mwi nyaja kuhika i Kipro. ⁵Mukuhika i Salami bana igriza mwazi gwa Mungu mwa Masinagogi ga Bayahudi,nyabo bali nya Yohana kuba mukozi wabo⁶Bamali lenga handu hasosirwe nyimeji kisiwa kyoshi kuhika i Pafo,bana bona mundu muguma,mufumu,mulagu wubushumi,Muyahudi izina lyage Bar-Yesu. ⁷Uno mundu alikuguma nya liwali Sergio Paulo,mundu wu bwenge,yehe liwali anya ba buza Barnaba nya Paulo bije imwage,anyasima ive kinwa kya Mungu. ⁸Ti elima,uye mufumu(kulyako kudeta izina lyage),anya bahanga nyukusima abike uye liwali mutima guku siga iyo mbikilizi. ⁹Ti sauli ye paulo ijurire mtima mweru,ana mulola. ¹⁰Anyanya deta,mundu wijwire mabi goshi,mwana wa muzimu,mugoma wukuli koshi,utalesili kuhindula njila zigorololole zanaawetu?

¹¹Kuko,lola,kuboko kwanawetu kuli hanyanya lyabe,nyabe ugaba kiyofu,utabone izuba. haho,kizizi kyana muhilimira,anya soka soka nyuku huma-huma,nyukuloza mundu uga mulangula. ¹²Mwa yibyo bishazi uye liwali,akabona ibika koleka,anyemera,anyahumwa nya yago migirizo ga nawetu. ¹³Paulo nya birage banyingira mu bwato banabalama kulyoka i Pafo,banyahika i Perge mwi Pamfilia.Yohana ana basiga anya galuka i Yerusalemu. ¹⁴Ti bohe bana lyoka i Perge,banalenga mukati ki kihugo,banahika i Antiokia,kaya ki Pisidia,banyingira mwi Sinagogi lusiku lwakasiku,banabera, ¹⁵Hanyuma lyukusoma migako nyibugulya balagu,mukulu i Sinagogi banatuma mundu imwabo,nyuku bawira,bashosi ili mugwete kinwa kyumenene bano bandu,mukidete. ¹⁶Paulo anyimanga,anyabakema nyukuboko,anadeta,mwebashosi bisraeli,na nyenu mwe mwake kobaha Mungu,muvirize. ¹⁷Mungu wa bano bandu bisraeli akalondola badata. anabatundulika bishazi bali kebera nga bageni mukihugo ki Misri ana balyosa ku kuboko kwage kwi misi anya balangula. ¹⁸Anyanya balisahasi myaka makumi gane mwinderegenye. ¹⁹Amali shereza bilongo bilinda mukihugo ki Kanaani anya baheza kihugo kyabo kube mwimo mubishazi bi myaka nga magana gane na makumi gatano. ²⁰Hanyuma lya yibyo,anya baheza batwi bimaja kuhika mulagu Samweli. ²¹Bana hunaga bahewe mwami,Mungu ana baheza Sauli mugala kishi,mundu wu mulala gwa Benyamini mu bishazi bi myaka makumi gane. ²²Anali mulyosa,ana inamula Daudi abe mwami wabo uye akagirira busuburako nyabona Daudi,mugala Yese,mundu usimisize mutuma gwani,ugiji gira buloze bwami. ²³Nya mwikondo lya Daudi mo Mungu,ngako akalaga akadetera ba Israeli mukuluzi,ye Yesu,ngako bikasarangwa. ²⁴Imbele iye,Yohana aka igriza boshi bi Israeli mwazi gukushukwa nyuku hahala. ²⁵Naye Yohana bishazi akusa lugezi lwage,anadeta : ndali uye musalile;ti lolekeza,hanyuma lyani hagija muguma,ndumeneni kushwekula bilato byage. ²⁶Benewetu,bana bi mwikondo lya Ibraimu,nya nyenu mwe mobohire Mungu,imwenu yo guno mwazi gu bukulule gutumirwe. ²⁷Kulya bandu abakebera i Yerusalemu nyabakula babo,kulya bata mumanya ye Yesu,kili binwa bya balagu ibyake somwa kila lusiku lwakasiku,babikwiza muku mulibuza. ²⁸Nyakandi batakabona kasitaza kuku-mwita,banahuna Pilato amwite. ²⁹Bamalikusa byoshi bikasarangwa hanyanya lyage,bana mwandagaza kwayako kati,banamubika mwishinda. ³⁰Ti Mungu anya mufula mwabafu . ³¹Anyanya baneka siku nyingi nya yabo bakashona naliye kulyoka i Galilaya kuhika i Yerusalemu,bo banyakola basubura bage imbele ilya bandu. ³²Na nyetu twabigiriza guno mwazi mwija gwi kilagane kyo bakahewa ba Data. ³³Mungu akwiziza bana betu yikyo kilangane,muku-mufula Yesu;ngako bikasarangwa mwi zaburi zakabili,wehe we mwana wani zene nakubuta. ³⁴Kandi kulya amufula mwabafu,atabone kugaluka mubusherera,adeta kukuno,nga baheza mwehe bindu bishukwa bya Daudi ibili byukuli. ³⁵Kwa yuko adeta nya handi,utagasiga mushukwa wabe abone busherera. ³⁶Kulya Daudi,amali kolela lushungu lya Mungu mwikondo lyage,ana gwejera,anabikwa kuguma nyabishe,anyabonabusherera. ³⁷Ti uno uka fulwa nya Mungu,atakabona busherera. ³⁸Kuko,bimanyikane imwenu,bene wetu,ko,imwuno mo mwigiriziwa lukogo lwa mabi. ³⁹Nyi mwage,mundu yeshi uga mwemera aga-gajwa ukuli mwibindu byoshi ibyatanga hasha gajirwa ukuli mwi migako ya Musa. ⁴⁰Mwi lolekeza bita muhikire bilya bikadetwa mwa balagu. ⁴¹Mulolekeze,mwe mwake kwenega,musomerwe,mutereke,kulya nyagira mukolwa mwisiku zene,mukolwa go mutanga'emezire kili mundu anga bahiziza bwenene. ⁴²Bishazi bakalyoka baka bahoha bawirwe bino binwa mu lusiku lwa kasiku u lugashimba lwakabili. ⁴³Mwa yugo mushambiro Bayahudi bingi nya yabo batauwa binashimba Paulo nya Barnaba,abalike deta nyabo,bana bakanya mutima kugenderera mukati kulukogo lya Mungu. ⁴⁴Lusiku lwaka siku uluka shimba,bandu bingi hasi kaya koshi banigushikanya bive kinwa kya Mungu. ⁴⁵Ti Bayahudi,bishazi bakabona mushambiro,banijula nyu bongwa,banyilyosa mu yibyo Paulo ali ke deta,nyuku kabulana binwa nyukuduka. ⁴⁶Paulo nya Barnaba banadeta kwimisi yubundwali nyukudeta,imwenu lyo kinwa kya Mungu kyanga

desirwe kana butazi,ti kuko mwakishegeneza hale,nyuku'ibona misalilo yenu ko mutashuba kumenene kalamu ki myakula,lola,twa sokera bana birongo. ⁴⁷Kulya,ko twa himbikilwa nya nawetu;nyakubika ube lwenge lwa banabirongo,udete bukulule kuhika mwisio gwi kihugo. ⁴⁸Bana birongo mukuva kuko,banashambala,banyigana mwazi gwa nawetu,nya yabo baali longesirwe kalamu ki myakula banemera. ⁴⁹Kinwa kya nawetu kyani'jula mwa yikyo kihugo kyoshi. ⁵⁰Ti Bayahudi bana bika binwa mwa bakazi batauwa nayabo bagwete bukulu,nya bakulu bu mwikaya bana inamula bandu bagoshese Paulo nya Barnaba,bana ba lyosa mwakaya kabo. ⁵¹Paulo nya Barnaba bana ba tumulila lutumu-tumu lwa magulu gabo,banagenda' ikonio. ⁵²Iyo bigiriziwa bana ijula busime nyu mtima mweru.

Chapter 14

¹Iyo munda i ikonio, Paulo nya Barnaba banigira kuguma mwi Sinagogi ba Bayahudi;nyangako bali kedeta,bandu bingi ba Bayahudi nya Bayunani banemera. ²Ti balya Bayahudi abatali kwemezire banake funda bandu,banabirongo bisalilo mibi hanyunya lyabo.³Kuko bana bera iyo bishazi bingi,nyukudeta kwi misi yy bundwali mukati kana wetu,ukabala kinwa kyu lukogo lyage,ana bahashisa bisomea nyi bitangaza bikoleke mwa maboko gabo. ⁴Ti koke bandu ba mwa -kaya bangababaguma bali luhande lwinduma.⁵Hanalyokera luganga lwabandu ba bana birongo na Bayahudi kuguma nya bakulu babo hanyanya lyabo,kubanduka nyuku bashulika kwa mawe. ⁶Paulo nya Barnaba,bana manya,bana tibitira listra nya Derbe,twaya twa likaonia,nyi twaya twali sosire. ⁷Banabera iyo,nyuku igiriza mwazi mwija.⁸Niyo i Listra hali mundu muguma,magulu gatali kanire kulyoka kubutwa kwage,atali shazi shomola. ⁹Uye mundu akuva Paulo lilya alike deta,Paulo,ana mukamunyiza masu nyukubona agwete bwemere buku-kira. ¹⁰Anyadeta nyizu linene,imanga kwa magulu gabe bwija.anyimanga duba-duba anyashomola.¹¹Nya mushambiro mukubona yibyo Paulo agira,banashonya izu,nyukudeta mwindeto yi kilikaonia,ba Mungu ba twandagalila mwi shusho ya bana ba bandu. ¹²Bana buza Barnaba,zeu,nya Paulo,Herme,kulya ye wali mudesi. ¹³Mugingi wa zeu uye ishengero lyage lyali imbele lya kaya,anyadeta ngavu nyi kikumbu ki ndonde ku luuzi kusima atange itulo kuguma nyu mushambiro.¹⁴Ti ndumwa Barnaba nya Paulo,bishazi bakamanya yugo mwazi banabera mirondo yabo,nyukugenda duba mukati ku mushambiro banagwete бага tera mbila. ¹⁵Nyukudeta,mwe-bashosi,hanyanya lya biki mwagira bingi?twehe netu tuli bana ba bandu nga mwehe;twa mwigiriza mwazi mwija,lyo muhinduke nyuku siga galya magambo gu busha nyukusokera Mungu uli mugumana,uka bumba kunguba nyi kihugo,nyi nyaja nyi bindu byoshi ibili-mo. ¹⁶Uye butazi bukalenga akasiga bana bilongo bagende mwi njila zabo bonene.¹⁷Ti atakisiga buzila busubura,kulya agira mija,kubaheza nvula kulyoka kunguba,nya bishazi byukuimbula,ake mwigusa mitima yenu biliwa nyu busime. ¹⁸Nya kwa yibyo binwa bana sika mushambiro,bata batangile itulo.¹⁹Ti Bayahudi banahika kulyoka i Antiokia nyi ikonio,bana wira mushambiro,bana ba banda mawe Paulo,bana bakulula habutambi lya kaya,bana salila ko afwa. ²⁰Ti bigiriziwa bana musoka,ani manga,nyuku ingila mwa-kaya;nyu lusiku lwa kabili lwage,analyoka,anyagenda kuguma nya Barnaba;Derbe.²¹Bishazi balimali kwigiriza mwazi mwija mwa yako kaya,nyuku bona bigiriwa bingi,banagaluka i Listra nyi Ikonio nyi Antiokia. ²²Bana kanya mitima ya bigiriziwa nyuku bahoha babere mu bwemere,nya kandi bituhunire kwingira mu bwami bu kunguba mwi njila ya malibu mingi. ²³Bana londola bashaja mukila ishengero,nyukuhuna kuguma nyuku shweka,bana babika mwa maboko ga nawetu uye bakaemera. ²⁴Banalenga mu-kati ki Pisidia bana ingila Pamfilia. ²⁵Bamali kwigiriza mwazi mwija mwi Perge banaandagalila i Atalia. ²⁶Nyuku lyoka iyo banagenda mu bwato i Antiokia,iyo yo bakahunirwa lukogo lwa Mungu mwa yugo mukolwa bali mali gira.²⁷Bamali hakabana ligusha ishengero,banabawira magambo goshi go Mungu agira kuguma nalibo,nya kute igulila bana bilongo luuzi lwi mbikilizi. ²⁸Bana bura siku nyingi,kuguma nya bigiriziwa.

Chapter 15

¹Bandu baguma kulyoka i Buyahudi banaadagala,bana bigiriza yabo bandu ko,mtaka kyembwa ngako Musa ahimbisire,mutanga kululwa. ²Paulo nya Barnaba banyaba nyi binwa nya bano,baterame i Yerusalemu imwa ndumwa nya bashaja,lya yibyo binwa.³Kuko,bana balama nyi shengero lyana bagwasa mwa yulo lugezi,bana hika mukati ki kaya ki Foinike nyi Samaria,nyuku bahiziza kute bana bilongo basoka,bana basimisa yabo benewetu. ⁴Mukuhika i Yerusalemu,ishengero lyana bahandisa nyi ndumwa nya bashaja nyabo bana bahiziza byoshi Mungu agira nyalibo.⁵Haho baguma ba Bafarisayo,abakaemera,banimanga,nyukudeta,bihumire banabirongo ba kyembwe nyuku bagaka balolekeze migako ya Musa. ⁶Ndumwa nya bashaja banigusha kuguma basalile yikyo kinwa.⁷Bana kabulana binwa bingi,Petro anyimanga,anya bawira,bene wetu,mwehe mumanyire kulyokera butazi Mungu akalondola mukati kenu,ko banabilongo bakuva kinwa kija mwa kanwa kani,nyuku emera. ⁸Nya Mungu,uwiji mitima ya bandu,anya badetela nyuku baheza mtima mweru kuko-kuko ngako aka tuheza twehe. ⁹Ataka nagira mbebelukanwe mukati ketu twehe nyalibo,anya bashuka mitima yabo mwi mbikilizi. ¹⁰Kukuno,hanyanya libiki mwali gereka Mungu nyukubika kongwa mwa magosi ga bigiriziwa,kazi badata ili twehe tutakasha kubetula. ¹¹Ti mu lukogo lwa nawetu Yesu uye twemezire tuga kululwa kuko-kuko nga bohe. ¹²Mushambiro goshi gwana hulika,bana uviriza Barnaba nya Paulo muku bahiziza myazi bosomeza nyi bitangaza byo Mungu akagira nyalibo mukati kabanabilongo¹³Bishazi bakusa kudeta , Yakobo anyadeta, bene wetu mu-nyuririze. ¹⁴Simoni atuwira kute Mungu yaho butazi Mungu akalola bana birango lyo alondole bandu mwalibo hanyanya lizina lyage.¹⁵Nya binwa bya balagu bagwatana na libyo,ngako bikasarangwa. ¹⁶Hanyuma ya bino nga galuka,nani ngubaka kandi nyumba ya Daudi,ikahirima,ngubaka kandi kuhirima kwage,nani ngagimaza. ¹⁷Lyo bana ba bandu a basigere baloze nawetu,nya bana bilongo boshi balya izina lyani lya detwa imwabo. ¹⁸Adeta nawetu,uwake manyisa yibyo kulyokera myakula.¹⁹Hanyanya lya yibyo,nyehe nabona kukuno,tuta bike tusitaza kwa balya basokera Mungu mwa bana birongo. ²⁰Ti tubasalangire ko biyeke nyu bushasha bwi bizuzu,nyu bushule,ni nyama zi nyamafu nyu muko. ²¹Kulya,kulyokera butazi Musa agwete bandu abake kwigiriza magambo gage,mukila kaya lusiku lwa kasiku lwake somwa mwa masinagogi.²²Kuko byana simisa ndumwa nya bashaja nyi shengero lyoshi kulondola bandu mukati kabo nyuku balwala i Antiokia kuguma nya Paulo nya Barnaba,nyabo,bo babano,Yuda uwali buziw Barnaba,nya Sila,ba bali bandu bakulu mukati kabo. ²³Banya Saranga maruba kukuno nyuku batuma mwa maboko gabo ndumwa nya bashaja,nyi mwa benewetu abali i Antiokia nyi shamu nyi kilikia abali banabilongo,musingo.²⁴Kulya tuva ko bandu a balyosire imwetu,tutana bawira ko babahabya mwi binwa byabo,nyuku muhangusa mitima yenu,yo twehe tutaka bagaka. ²⁵Twehe twa bona kwija,nyuku uvanwa mu mutima muguma,kulondola bandu nyuku batuma imwenu kuguma nya Paulo. ²⁶Bandu a bakitanga nyoyo yabo hanyuma lyizina lya nawetu Yesu Kristo²⁷Kuko twa tuma Yuda nya Sila бага mwigiriza mu tunwa twabo bibyo bibyo binwa. ²⁸Kulya kwa simisa mtima mweru nya nyetu,tuta babetuze gindi mizigo ti bilya byu-menene. ²⁹Mumanye,mwihangule nyi bindu i bikatangwa kwi bizuzu,nyu muko,ni nyama i zika tumbila,nyu bushule,mukinga nya libyo,muga-gira kwija,tugabonana.³⁰Yabo bamali hangulwa nyi shengero baluhuke,bana andagalila i Antiokia,nya hanyuma lyuku-bika bandu boshi mu-mushambiro bana baheza yago maruba. ³¹Nyabo,bamali ba soma,banya shambala kuko ba bahohya. ³²Kandi Yuda nya Sila,kulya bonene bali balagu,banya ba bika misi mwi binwa bingi.³³Nya bamali bera iyo bishazi,banya bemerera nya bene-wetu bagende ku mutula imwa yabo baka batuma. ³⁴Ti Sila anya bona bwija abere iyo. ³⁵Paulo nya Barnaba bana bare i Antiokia,banake kwigiriza nyuku bala mwazi mwija gwa nawetu,kuguma nya bandu bandi bingi.³⁶Hanyuma lyi siku nga zinga Paulo anyawira Barnaba,tusoke tulolekeze benewetu mu twaya toshi tukigiriza mwazi gwa nawetu kute bagendelele. ³⁷Barnaba anyasima agende nya Yohana u walibuziwe Marko. ³⁸Ti Paulo atana bona kwija bamu gendane uye uka basiga iyo i Pamfilia,atagende nyalibo mu mukolwa.³⁹Kuko hanalyokera kutu-vanwa byana deta ba-sigane,Barnaba anya nga Marko anyagenda i Kipro. ⁴⁰Ti Paulo anyanga Sila anyalyoka,anya hunirwa nya yabo benewetu ahewe lukogo lwa nawetu. ⁴¹Anyalenga mwi shamu nyu mukilikilia nyuku bika mashengero misi.

Chapter 16

¹Anya hika i Derbe nyi Listra nya yaho hali mwiga uwali buziwe Timotheo,mwana wu mukazi Muyahudi ukeemera,ti ishe ali myunani. ²Uye mudi aka deterwa bija nya benewetu abali ke bera i Listra nyi Ikonio, ³Paulo anya musima bagende naliye,anya mwanga nya mkyemba hanyanya lya Bayahudi abali yaho,kulya boshi bali kwiji ko ishe ali Muyunani. ⁴Bishazi bali ke lenga muka ka yuto twaya,bana baheza iyo migako ika gakwa nyi ndumwa nya bashaja a bali i Yerusalemu,Iyo bagigwate. ⁵Ishengero zana bikwa misi mukati ka yubo bwemere,mugajo gwabo gwana irikila lusiku ku lusiku. ⁶Banalenga mwi kihugo kya Frigia nya Galatia banalahilirwa nyu mtima mweru bata igitira mwazi mwija mwi Asia. ⁷Bishazi bakahika habutambi lyi Misia,banya gereka kugenda i Bethinia,ti mtima gwa Yesu gutana bemerera. Banyalenga i Misia,bana andagalila i Traa. ⁸Paulo anya hulukirwa nyi byereso,anyabona mudi wi Makedonia imazire,nyuku muhoha,nyuku muwira,jabuka wije i Makedonia utugwase. ⁹Kuko,amali bibona yibyo Byereso,twana loza tugende i Makedonia,kulya twabona kuli ukuli ko Mungu atubuza tubigirize mwazi mwija. ¹⁰Bana kula nanga kulyoka i Troa,twanahika i Samothrake,nya lundi lwage twana hika i Neapoli. ¹¹Nyukulyoka yaho twanahika i Filipi,kaya ki Makedonia,kaya a kali kahamu ka yumo handu barumi baka bungira twanaba mwa kano kaya,twana bera siku nga zinga. ¹²Lusiku lwa kasiku twana gendo habutambi lyu lwiji kazi tuka salila ko hali buziki buku huna twana budatala,twanadeta nya bakazi abali shengenene yaho. ¹³Mukazi muguma,izina lyage Lidia,uwali ke gula shusho ishambire Mungu,anya tuviriza,uye mutima gwage gukashwekulwa nya nawetu,engekeze byo Paulo ali ke deta. ¹⁴Bishazi akashukwa mwa meji mingi,yehe ni nyumba yage,anya tuhuha,anyadeta,ili mwambona kuba mwemezi imwa nawetu,mwingire mwi nyumba yani mubere,anya tukanya. ¹⁵Bishazi twali ke genda yaho handu hukuhuna,mukazi muguma wu mukazi uwali ni mihusi yi ndagu,anya tushanga,ukaheza ba nahamwabo nyunguko nyingi mukulagula. ¹⁶Anyashimba Paulo nya twehe nyuku bilangira,nyukudeta,bana bandu bali bakazi ba Mungu uli igulu,abagwete бага bigiriza njila yu bukulu. ¹⁷Anyagira yibyo siku nyingi,ti Paulo anya gongomwa,anyasoka anyamuwira uye muhusi,kwizina lya Yesu Kristo,umu lyoke uno. Haho-haho anya mulyoka. ¹⁸Ba nahamwabo bishazi bakabona ko kalangalizi ku bunguke kabo kabatereka,bana bagweta Paulo nya Sila,banabakulula mwakagulilo kuhika munda bakulu bikaya. ¹⁹Bana batwala mwa batwi bimaja nyukadeta bano bandu bagona kaya ketu nabo bali Bayahudi. ²⁰Kandi bagwete bagadete myazi itamezirwi ni myanya yetu,kuziangila ili kuzishimba,kulya twehe tuli Barumi. ²¹Mushambiro goshi gwanalyoka,bana bagendera,batwi bimaja bana balyosa mirondo yabo kwi misi,bana lyosa kinwa bashulikwe tuti. ²²Bamali bashulika bwenene, bana bakabula mu bushweke,bana wira mukazi wa yumo,abalange bwenene. Naye amalihewa buno buhashe,anya bakabula mwi kyumba kyu mwinda ana bashweka kyuma kwa magulu. ²³Ti bishazi byu mukati byu bushigi Paulo nya Sila bali ke huna Mungu nyu kumwimbira nyimbo zuku mwigane,nya bashwekwa bandi bali kebuiriza. ²⁴Makutu,hanyaba mujugumbo muhamu gwi kihugo,kili ngulila,haho nyuzi yana shwekuka,kushwekwa kwabo boshi kwana sira misi. ²⁵Uye mulazi wa yumo ana byuka naye bishazi akabona ko nyuzi ya yubo bushweke yashwekuka,anyalyosa mupanga,anyaloza kwiyita,anya salila ko bashwekwa batibita. ²⁶Ti Paulo anya tera mbira,anya deta,utigire kulya tweshi tuli hano. ²⁷Anya huna tu mole itale tudetwe,anya balalila mwinda,anyagwete agajuguma nyu boba,anya bahilimira Paulo nya Sila. ²⁸Anya bayosa imbuga,anya deta,banahamwetu,nyumenene ngire biki lyo ni kire? ²⁹Banamuwira wemere nawetu Yesu,nabe ugakululwa kuguma ni nyumba yaba. ³⁰Bana mwira mwazi gwa nawetu yehe nya bandu boshi abali mwi nyumba yage. ³¹Anya begereza kikyo kikyo kishazi kyu bushazi,anya bashuka kuhikimbwa kwabo,hanyuma ana shukwa mwa meji boshi bibyo bibyo bishazi. ³²Anya badeta inyanya mwi nyumba yage,anya baheza biliwa anyasima bwenene yehe ni nyumba yage yoshi kulya mira emera Mungu. ³³Bishazi bukakya batwi bimaja bana tuma bakulu ba basirikani banyadeta muleke yabo bandu bigendere. ³⁴Uye mulazi anyu wira Paulo yibyo binwa,anyadeta mushwekulwe,kukuno,mulyoke imbuga,mwigendere nyu mutula. ³⁵Paulo anya bawira,batushulika imbele lya bandu boshi buzila kututwira lubaja nya nyetu tuli barumi,kandi banatukbula mubushweke,nya kukuno balisima batulyose bubishama?kutali kuko,ti bije bonene batulyose. ³⁶Bakulu ba basirikani bana wira batwi bimaja mwazi gwa yibyo binwa,nyabo bano boha,bishazi bakuva ko yabo bali Barumi. ³⁷Banyija banya bahoha,nya bamali balyosa imbuga bana bahuna balyoke mwa yako kaya. ³⁸Nabo banalyoka mwa yubo bushweke baningira mwi benewetu bana baholeza,banigendela.

Chapter 17

¹Paulo nya Sila banalenga mu Amfipoli nya Apolonia banahika,Thesalonike,Ahali Sinagogi Iya Bayahudi. ²Paulo anyengira mo ngako ali komere anyu ganula nyabo mwi binwa bi nzarango lusiku Iwa kasiku zi shatu. ³Anyu beresa bwija nyuku balangula ko byali kumenenwe Kristo alibule,nyukufuka mwa bafu,nyuno Yesu ngwete ngs muwira mwehe myazi yage ye Kristo. ⁴Bandi mukati kabo banemera,banashimbana nya Paulo nya Sila nya Bayunani abali kwabohire Mungu,bingi wenene,nya bakazi abali gwete bukulu batali banini. ⁵Ti Bayahudi,bana bona bongwa,bana anga bandu abatagweti myanya mija,bana shanganinya mushambiro,banagira lunganga mwa kaya,banaloza Paulo nya Sila bana bagendera bandu bi nyumba ya Yasoni,banasima babadete imbele Iya bandu bu mwa-kaya. ⁶Batana babona,banakulula yanoni nya bandi benewetu baga gira lunganga,nyukudeta,bano bandu basola kihugo,bahika ino mundu nayo. ⁷Nya Yasoni abegereza,nya bano boshi bagira bindu bilahirirwe nyi mikago ya Kaisari,nyuku deta ko hali gundi mwami,ubuziwe Yesu. ⁸Yibyo binwa byana gongomya ndoko yoshi nya bakulu ba kaya. ⁹Nyabo bamali Yasoni ndjuma nya birage bana basiga bigendere. ¹⁰Mwa yibyo bishazi yabo bene wetu banatwala Paulo nya Sila bushigi i Beroya,nyabo muku hika iyo baningira mwi Sinagogi Iya Bayahudi. ¹¹Yabo Bayahudi baligwete misalilo mija kutaluka yabo bi Thesalonike kulya bangilila kilya kinwa nyuku kishimbilila,nyukulolekeza nzarango kila lusiku,balole ko yibyo binwa ko bili. ¹²Bandu bingi mwa libo,banyemera,nya bakazi bi Kiyunani a baligwete bukulu,nya bashosi a batali banini. ¹³Ti Bayahudi bi Thesalonike bishazi bakuva mwazi ko gwa Mungu gwigiriziwa nya Paulo kili mwi Beroya,banagenda iyo nayo,bana bagongamya nyuku gona yugo mushambiro. ¹⁴Haho bene wetu banatwala Paulo igendere habutambi Iyi nyaji,ti Sila nya Timoteo banasigala iyo. ¹⁵Ti balya bakahalekeza Paulo,bana mutwala kuhika i Thene,nyabo bamali hewa migako yuku twalila Sila nya Timoteo,ko batatinde kumushimba,banigendera. ¹⁶Ngako Paulo alike balinda iyo i Athene nyukubona gwage gwana gaya bwenene mwinda Iyage. ¹⁷Kuko,mwi Sinagogi anyu tondera kuganula nya Bayahudi nya bandu bali kobohire Mungu,nya yabo baka shanganana naye mukgulilo kila lusiku. ¹⁸Bandu baguma bu bwenge babuziwe Baepikureo nya Bastoiko,banashanganana nyaye.bandi banyadeta,biki agwete alozi deta uno mudesi?bandi banadeta ashushire nga mundu wukwigiriza myazi ya bamungu Bahyahya,kulya ashubake kwigirizi myazi ya Yesu nyukufuka. ¹⁹Bana mugwata,banamutwaha handu habuziwe Aeropago,banyadeta,ka!twangamanya buno wenge buadesire kute ugwete ugedeta? ²⁰Kulya wadeta bindu bingi bihyahya mwa matwiri getu,tugasima tumanye,kuko,bino bidesire kute. ²¹Kulya bandu bi Athene nya bageni a bakebera iyo batali ke leza ti kudeta nyukuviriza myazi mihyahya. ²²Paulo anyimango mukati ka Aeropago,anyadeta,mwe bandu bi Athene,mu bindu byoshi nyabona ko mwehe muli bandu kugerereza bwenene bindu bishengero. ²³Kulya bishazi nalike lenga iyo,niya nyukubona bindu byenu byukwi kumba,nyabona lutali u lusalazirwe bino binwa imwa Mungu utamanyikeni,nyehe nyamwigiriza myazi yage uye mwehe mwake kwikumba buzila kumuma nya ²⁴Mungu uka bumba kihugo nyi bindu byoshi ibilimo,yehe,kulya ali nawetu wi kinguba nyi kihugo atake bera mwi shengero izikubakwa nya maboko. ²⁵Atake kola nya maboko ga bandu nga ulozize kindu kyoshi kyoshi,kulya ye ake heza boshi bugumana nyu muka nyi bindu byoshi. ²⁶Yuka gira kila kilongo kya mwana wu mundu kulyoka mu-muko muguma,babele mwa malanga gi-kihugo kyoshi anyusa kubabikira bishazi i byaka bika kulyokera butazi nyi bisika yi mikolwa yabo. ²⁷Anyu sima baloze Mungu,bikanye bamubone muku-huma huma,kulya atali hale nya kila muguma wetu. ²⁸Kulya imwage tugwete kalamu,twakegenda,nyu kuba nyu muka gwetu,ngako muguma wenu,mutazi nyimbo,ukadeta,kulya tweshi tuli kashushanya kage. ²⁹Kuho,kulya twehe tuli kashushana kage Mungu,tuttumeneni tusalile ko bu Mungu bushire miringa. Ili ndjuma,ili iwe,bindu bika shangolwa nyu bwenge bwa mwana wu mundu. ³⁰Mungu buzira kushimba lila bishazi akigira ngata biwini,ti hoshi bishobeke. ³¹Kulya akabika lusiku lwaga twira kihugo lubaja,kwu-ukuli,kwuye mundu akalondola,naye aheza bandu boshi busubura bukuli bwa gano magambo muku mufula mukati ka bafu. ³²Bishazi bakuva mwazi gu kufuka kwa bafire,bandi banalyogola,bandi banadeta,tugakuviriza kandi mwa yibyo binwa. ³³Kuko,Paulo anyu Iyaka anyu basiga. ³⁴Ti baguma babo banyashimba Paulo,banyemera,mwa yabo mwali Dionisio,Mwareopago,nya mukazi muguma izina Iyage Damari nya bandu kuguma nya yabo.

Chapter 18

¹Munyuma lya yibyo binwa Paulo ana lyoka i Antene anahika i Konriton. ²Anabona Muyahudi muguma,ubuziwe akila mundu wi poto. naye aliki lyoka mwiki hugo kiitalia,kuguma na Pursila mukage kulya kuludio akabyira Bayahudi boshi balyoke i Rumi naye analungulila imwabo. ³Kulya balike kola mukolwa muguma.ana bera imwabo,banake kola kuguma kulya bali kwiji kuluka ihema. ⁴Anake kwi bala mwi Sinagogi kulusiku lwa kasiku anake gereka mbu akulule Bayahudi na Bayunani. ⁵Iri aba sira bona Timoteo bandagala kulyoka i Makedonia ye Paulo ana hangalikwa bwenene na yekyo kinwa anake baha busubura Bayahudi ko Yesu ye Kristo. ⁶Banake gira mbakanalie nuku muduka Mungu,ana bugumula mirondo yage,ana babwira mbu mukogwenu gube hanyanya lya matwe genu: ti nyehe nikyere kulyoka lino nigendera i mwa bona birongo. ⁷Ana lyoka iyo aningira munyumba ya mundu muguma ye Tito Yusto,wali kobohire Mungu,nyumba yage yabi haguma ni Sinagogi. ⁸Kirspo mukulu wi Sinagogi ane mera bimwage boshi na bandu bi Korinto bingi lyo bakuva banemera nuku vubikwa mwa meji. ⁹Nawetu anabwira Paulo kwi kiroto bushigi mbu utobohe ti udete utahuli kaga. ¹⁰Kulya niri kuguma nyabe ndaye ugaze kulya ngwete bandu bingi mwa yaka kaya. ¹¹Ana gibera mwako ni miezi ndatu agigiriza mwazi gwa Mungu imwabo. ¹²Lyo galio akagirwa mukulu wi akaya,Bayahudi banagulira Paulo kumutima muguma,bana mudeta kwikifumbi kyuku twiri imaja. ¹³Mbu uno mundu agwete aga kulula bandu mbu bakekwi kumba Mungu ko migako itadesiri. ¹⁴Lyo Paulo akalozzi bumbula kanwa mbu adete ye galio anabwira Bayahudi kiki bage kinwa kyuku hiririka kandi iri kyuku nyaga kibi emwe Bayahudi manga mwugwasize. ¹⁵Ti iri gali hanyanya ri migako na naazina galio mubilole mwenene kulya nyuyuno ndasimiri kuba mutwi wi maja wa yibyo. ¹⁷¹⁶Ana bahiva mbu bayoke imbere lya yikyo kifumbi kyuku twiraka maja. Nabo boshi bana gwata Sostene ye mukulu wi Sinagogi banake muhinoga imbere likifumbi kwukutwiri maja na Galio atani fundira. ¹⁸Munyuma lya yibyo Paulo anagenderera kubela iyo siku nyingi i Korintho,hanyuma anya siga benewetu anyanga bwato anya genda i shamu,kuguma nya Prisila nya Akila banyagenda kuguma nyaye,amali begwa mwitwe lyage iyo i kenkrea,kulya aligwete mulahi. ¹⁹Bana hika i Efeso,anya basiga iyo yenene anyingira mwi Sinagogi anyaganula nya Bayahudi. ²⁰Banya muhuna agenderere kubera,anyalahira. ²¹Ti anya balaga,nyukudeta,nga galuka imwenu kandi,nga Mungu anga ngwasa,anya genda i Efeso. ²²Amali shonoka i Kaisaria,ana telema inyanya,anya lamusa ishengero,kanyuma anandagalila i Antiokia. ²³Ila akaba mira abera siku nga zinga anyalyoka,anya lenga mukati lya ka Galalia nya Frigia,kaya kwa kaya,anya bika bigiziwa misi. ²⁴Muyahudi muguma ubuzi we Apolo,mundu wi Iskanderia,mundu wu bwenge,anyahika i Efeso;anyali ndwali mwi sarango, ²⁵Uye mundu ali kwigiriziwe njila ya nawetu,nya kulya mutima gwage gwalike kwaka mwinda lyage,akatondera kudeta nyuku igiriza kwu kuli myazi ya Yesu,naye alikwiji kushukwa kwa meji mingi kwa Yohana nayo. ²⁶Anyatondera kudeta ku misi mwi Sinagogi,kuhika Prisila nyi Akila bishazi baka muva bana mutwala imwabo,bana mulangula njila ya nawetu kwu kuli wenene. ²⁷Nya mukusima ajabuke nyaja agende alenge i akaya,benewetu bana mubika mo buhangane,bana sarangira yabo bigiziwa bana mwegereza,naye bishazi anyagwasa wenene yabo balimali kwemera ku lukogo lwa Mungu. ²⁸Kulya abahima ukuli imbele lya bandu boshi ko Yesu ali Kristo.

Chapter 19

¹Bishazi Apolo ali i Korinto, Paulo amali lenga mwa-matioaya twi nyanya, anya hika i Efeso; anya shanganana nya bigiziwa baguma baguma iyo. ²Anya babuza, ka! Mukaangilila mutima mweru bishazi mukemera? bana mwakula, nanga, kili kuvu ko hali mutima mweru tutakuva. ³Anya babuza kuko mukashukwa mu bushukwe bwa Yohana. ⁴Paulo anyadeta, Yohana akashuka ku bashuke bukuhahala, anya wira bandu bemere uye ugija nyuma lyage, kudeta Yesu. ⁵Bishazi bakuva yibyo binwa banashukwa mwa meji mingi kwizina lya Yesu. ⁶Bishazi Paulo aka babikira maboko, mtima mweru gwana bashonokera, banatondera kudeta kwi ndeto, nyukulagula. ⁷Nyu mugaja gwabo bakahika bashosi ikumi nya babili. ⁸Anyingira mwinda lya Sinagogi, anyadeta kwi misi mwi bishazi bi myezi ishatu, agwete agadeta nya bandu hanyanya lyi bindi byu bwami bwa Mungu, anyikanya kukula abali ke muva. ⁹Ti bandi banyaba bakayu, bana lahira kwemera, nyukuduka iyo njila imbele lyu mushambiro, kuko, anyalyoka anyu basiga, anyu belula bigiziwa, anyake deta nya bandi kila lusiku mwi somo lyu mundu muguma, izina lyage Tirano. ¹⁰Yago magambo gana genderera byanalama myaka ibili, kili boshi bali ke bela i Asia Bayunani. ¹¹Nya Mungu anyu gira bisomeza kulengela maboko ga Paulo kuleza ngomeleza. Kili balwazi banadeterwa bitambala nyi milonda zilyosiwe kwa magala gage, malwazi gabo gana balyoka. ¹²Bayahudi baguma bukugenda-genda bagasoka, banagereka kukwira izina lya nawetu Yesu hanyanya lya yabo bali gwasirwe ni mihusi mibi, nyukudeta nya muhiva kwizina lya Yesu, uye agwete agigiriziwa nya Paulo. ¹³Abali ke gira yibyo bali batabana balinda ba mundu muguma ye skewa, Myahudi, muguma wa bagingi bakulu. ¹⁴Uye muhisi mubi, anyu bakula, anyu bawira, Yesu ni mwiji nya Paulo ni mumanyire, ti mwehe mwe banyande? ¹⁵Nyuye mundu uwali gusirwe nyi mihusi anyu tandukira babili babo anyu bahasha nyuku bahima, banalyoka butibita mwiyo nyumba bali wahi banyagalisile. ¹⁶Yibyo byana manyikana nya Bayahudi boshi nya bayunani abali ke bera i Efeso, boshi banoboha, nyi zina lya nawetu Yesu lyana kuziwa. ¹⁷Nya bingi ba balya boko'emera banyija kwi shobeka nyukudeta ngolezi gerere gerere. ¹⁸Nya bandu bingi mu kati ka yabo abali ke kola byu bufumu, banagushakanya bitabu byabo, banabyoka kumulilo imbele lya bandu boshi, banagira mugajo gwi kishingo kyalibyo, banabona ko bihisire ndejuma bihumbi makumi gatano. ¹⁹Kuko, ko kinwa kya nawetu kikagenderera nyukuhima kwi misi. ²⁰Yago magambo gamali sila, Paulo anyu himbika kugenda i Yerusalemu, anyu jabuka i makedonia nyi akaya, agende i Yerusalemu, anyagwete agedeta, kuba kwani yaho, bimbunire nibone i Rumi geke. ²¹Anyatuma bandu babili mwa balya bali ke mukolela bagende i Makedonia, nyabo ali Timoteo nya Erasto, ye nene anyu bera i Asia siku nga singa. ²²Mwa yibyo bishazi hanya byokera lunganga lunene hanyanya lyu mwazi gwi njira ya nawetu. ²³Kulya mundu muguma, izina lyage Demetrio, mikungi wi bihatwa bi kwikubira ko bi ndjuma bya Artemi Diane, uwali ke heza yabo bakungi bunguke bwingi. ²⁴Anyu bagusha yabo, kuguma nya bandi aba gwati guko guko mukolwa, anyu deta Ee mwe bashosi, mwiji ko bugale bwetu bulyosire mwa guno mukolwa. ²⁵Kandi mwabona nyukuva ko bitali mwi Efeso naho, ti mwi Asia yoshi geke uye Paulo atalika bandu bingi nyuku basola misalilo yabo, nyukudeta ko yebyo bigwete biga girwa nya maboko atali ba Mungu. ²⁶Atali ko guno mukolwa gwetu gwanga deta kwenegwa naho, ti nyi shengero lya Mungu mukazi uli mukulu, Artemi Diane, kugosha itunda, nyuku lyosewa bulangashane bwage, uye Asia yoshi nyu mukihugo moshi bake kwikumbaye. ²⁷Yibyo binwa byana bakunza, bana balangira Artemi wi Efeso ye mukulu. ²⁸Kaya koshi kanyijula nganyi nganyi, banagenda duba banyi ngira handu hu kushatira, bamali gwata gayo nya Aristarko, bandu bi Makedonia abali bali balimire kuguma nya Paulo. ²⁹Paulo anyasima ingire mu kati ka bandu, bigiriziwa banya muhanga atingire. ³⁰Nya baguma ba bakulubi Asia, abali bira bage, bayugo mushambiro gwali malibo kutuvikanwa, nya binginya tuma bandu i mwage, nyuku muhoha atingire yaho huku shatira. ³¹Kuko baguma bali ke lila kukuno nya bandi kukuno, kulya yugo mushambiro gwali malibo kutuvikanwa, nya bingi babo batakamanya hanyanya lyi biki bashanganana. ³²Bana lya Iskanda mu mushambiro, Bayahudi bana mubika imbere Iskanda anyu bakema nyu kuboko anyu sima adete nya bandu. ³³Ti bishazi bakamanya ko ali Muyahudi, banya bilangira boshi kwizu liguma mwi bishazi bi saa zibiri, nyukudeta, Artemi Diane wi Efeso ye mukulu. ³⁴Nyu musarangi wi kaya amali hohya bandu, anyadeta, Ee mwe bashosi bi Efeso, mundu muki utamanyiri ko, kayagukuli, bihunire muhulike, ki Efeso kali ku kukunga shengero lya Artemi (Diane), uli mukulu, nya wa kindu kilya kika hiri kulyoka kungumba? ³⁵Kuko yago magambo gali gukuli, bihunire muhulike, mutagire biduba duba. ³⁶Kulya mwadeta bano bandu, abatazimba bindu bishengero batana duka Mungu wetu mukazi. ³⁷Kuko ili Demetrio nya bakazi abali kuguma naye bagwete kinwa hanyanya lya mundu, ngombe zihali nya bakulu baliho, basitakane. ³⁸Ti mukaloza kinwa kyoshi mwa magambo gandi, gaga kungwa mu mushambiro u gwemezirwe. ³⁹Kulya tugwete boba bukushobekwa hanyanya lya bino bya lenga zene.

Chapter 20

¹Bishazi yulo lusindo lukatwika Paulo anya buza biigirizi wa anya bashungula,anya lagana nyalibo analyoka,anagenda i Makedonia. ²Amali lenga yizo mbande nyuku Bahohya mwi binwa bingi anya hika i Bayunani. ³Anya bera nyezi i shatu iyo,ali mali longeka ange bwato agende i Shamu,ti Bayahudi bana mu gwatira luhango,haho anashubira i Makedonia.⁴Bana bandu bana mulusa Sopatro Muberoya,mwana wa Piro. ⁵Ti yabo bandu badi mali shangwa bana mulinda i Tiroa. ⁶Twehe hanyuma lyi mikati itagagiri,twana lyoka i Filipi,twana bashanga i Troa,lugezi lwi siku zi tano twana bera iyo siku zinda.⁷Lusiku lwa kasi katazi ki yinga,twali shanganene tuvune mukati,Paulo anya gira mushanganana gwi nyigirizo,kulya alilongesire ku balama lusiku lwa kabili,naya ana londekeza binwa byage kuhika mukati kubushigi. ⁸Hali matala mingi mwa yikyo kyumba kinyanya yumo twali shanganene.⁹Mutabana muguma,izina lyage Eutiko,ali budetere kwi dirisha,ana kanyiziwa nyiro,Paulo anya genderera ni nyigirizo,iro lyana mulugira,ana hirima kulyoka kwa yikyo kyumba kya kashatu,bana mwinamula mira afa. ¹⁰Paulo,anashoneka,ana muhirimira,ana mu fugatira,anya deta,mutagire bwage bukili mwinda lyage.¹¹Bishazi akaterama anya vuna mukati,anyalya,anya genderera kuganula nabo kuhika kumukyo hanyuma anagenda. ¹²Bana mudetera uye mutabana,ali mugumana,yibyo bwana baholeza bwenene.¹³Twehe twana shangwa kugenda mwi bwato,luhande lwa Aso,twana longeka kwanga Paulo iyo,kulya ko yenene kwaka sima,kulya ali keshomola nya magulu. ¹⁴Bishazi akatushanga iyo i Aso,twana mwanga,twana genda i mitilene.¹⁵Twana lyoka iyo,nya lusiku lwa kabili twana hika habitambi lyi kio,lusiku lwa kashatu twana hika i,samo,twana bera i trogilio,lwakane twana hika i mileto. ¹⁶Kulya Paulo ali longesire kulenga i Efeso mwi bwato,ije legelela i Asia,kulya ali duba,anya simire atibite ahike i yerusalemu lusiku lwi pentekoste,nga byanga hashukana.¹⁷Paulo anya tuma bandu kulyoka i mileto bagende i Efeso anyabuza bashaja bishengero. ¹⁸Bishazi bakahika imwage,anya bawira mwenene mumanyire kute nali imwenu kulyoka lusiku lutazi lilyo nga libata hano Asia,kute nali i mwenu bishazi byoshi. ¹⁹Ngakolela nawetu ku kubotelela koshi,nyuku mirenge,nya mwi migereko yoshi iyali ke detwa nya Bayahudi. ²⁰Munyamire ko,ndaka bisha kandu akumenene i mwenu ti nga mwigiliza gerere-gerere nyumba kwi nyumba. ²¹Nyuku buza Bayahudi nya Bayunani basoke bishobeke munda Mungu nyuku mwemera nawetu Yesu Kristo.²²Kukuno,mulolekezagye,nanga njila kugenda i Yerusalemu ninashwesirwe mu mutima,nda manye i biga ngwata iyo. ²³Niji naho,ko,kaya ku kaya,mutima mweru a ngengeza nyukudeta,ko,kushwekwa nya malibu bindindire. ²⁴Ti ndagaji kalamu kani nga kindu kitunda imwani ngakuusa lugezi lwani nyu mukolwa gulya nawetu akambeza,nyigirize mwazi mwija gu lukogo lwa Mungu.²⁵Nya kukuno,mulolekeze,nyehe nyiji ko,mweshi kazi ngigiriza bwami bwa Mungu,nina gweite nga genda ino nino,mutaga ki mbona malanga kandi. ²⁶Hanyanya lya yuko,nyadeta zene ko nyehe ndagweti buhubiku muko gu mundu yeshiyeshi. ²⁷Kulya ngabiguriza mulangeko goshi gwa Mungu buzila kubisha.²⁸28Mumanye mitima yenu,nyiyo ndeko yoshi,yabo mutima mweru aka mubika mulolekeze,mulise ishengero lya Mungu ilyo aka gula ku muko gwage yenene. ²⁹Niji nyenene ko hana nalyoka nyambwe ngayu zigingira i mwenu,zitagana u vira indeko mbonga. ³⁰Kandi mukati kenu mugalyoka bandu a бага igiriza nyigirizo nyibi,bakulule yabo bigiriziwa babashimbe bohe.³¹Hanyanya lya kuko mumanye,mukengere ko myaka ishatu,bushigi nyu mushi,ndakaleka kugaka kila mundu mwi milenge. ³²Kukuno nya babika mwa maboko ga Mungu,nyu kwi kinwa kyu lukogo lwage,yulo lwanga hashu muheza bwime kuguma nya boshi a bakashukwa.³³Ndakasima ndjuma,ili milinga,ili milondo yu mundu. ³⁴Mwenene mwiji ko maboko gani gakakola kwi nyifijo zani nya za yabo bali kuguma nani.³⁵Mu bindu ngamweresa ko mumenene mukole nyuku gwasa abatihashiri,nyuku kengera binwa bya nawetu Yesu,ngako akadeta yenene,kuli kwija kutanga kuhima kwangirira.³⁶Amali kusa kudeta yibyo ana fukama,anyahuna kuguma nalibo boshi. ³⁷BAnalila boshi,bana hirimira Paulo kwigosi,banishambya naye.³⁸Banagongomwa wenene hanyanya lya yikyo kinwa akadeta,ko bataga kimubona malanga kandi,bana mulusa bana muhisa hwagangira bwato.

Chapter 21

¹Ili tukabamila tasigana nakuabiri twa nagenda bwi manga mupaka ikosi na bukya sheshezi twanahika i Roda kulyoka iyo munda twa nahika ipatala. ²Tukashaga bwato bugajabuka i Fainiki twanatelama twa nigiliza. ³Nilituka bona kipuro tuana kisiga luhande lulu moshu, twanagenda mupaka i Suria twanandagala i Tiro kulya yaho Merikebu iga shonosa mizigo ya liyo. ⁴Ili tukashanga bigiliziwa twana bela siku zililinda nabo baka wila Paulo kwi misi yu matima mweru atatela me kugenda i Yerusalemu. ⁵Ili tukusayizo siku twani muka nabandu boshi kuguma na bakazi na bana babo, bakatulusa mupaka imbuga lya kaya, twana fukama imutazi twana huna. ⁶Twana lagana twanashana mubwato nabo banagaluka imwabo. ⁷Nili tukusa lugezi lwetu kulyoka i Tiro twanahika i Tolemai, twanalamu sabene wetu twana habala lusiku luguma. ⁸Sheshezitwa ni muka twa nahika ikaisaria, twaningika imwa Filipo mwigilizo uru mwazi mwija uweli muguma wa balya balinda twanabela ha mwage. ⁹Uno mundu aligweti banyeke banene banyeke balike lagula. ¹⁰Ili tukagibela sikunyingi mulagu muguma izina lyage agaba ananda gala ku lyoka iyudea. ¹¹Anatuhikila ananga umugozi kwa Paulo kwa mukibuno anashwe ka magulu na maboko gage yenene anadeta mutima mwehu ngwa deta ku kuno kuko bayuda bi Yerusalemu бага shweka mundu mwene guno mukaba бага mudeta mwa maboko kabona butongo. ¹²Ili tu kuva bino binwa twehe nabandu bayaho twana muhoha atagende i Yerusalemu. ¹³Paulo ana shuza mwagirakule kwira nuku vuna umutima gwani? kuba nyehe ni yengerekezize kutari ku shwekwa naho ti nukufa mukati ki Yerusalemu hanyanya lizina lya naha mwetu Yesu. ¹⁴Ili akahila lushungu lwetu twana hulika twana deta buloze bwana ha mwetu bu koleke. ¹⁵Hanyuma lya yizo siku twananga mizigo yetu twa nashona kugenda i Yerusalemu. ¹⁶Bigiriziwa bandi kulyoko i Kaisaria bana tu shimba banadeta Munasone mundu wi kipuro mungiriziwa wizamani kulya tuga bera hamwage. ¹⁷Niritukahika i Yerusalemu bene wetu bakatwegereza kubushambare. ¹⁸Bukya shesheji Paulo akingiro kuguma na twehe imwa Yakobo nabashanaya bashi bali iyo malyukubalamusa anabala umera zi yoshi muguma kumuguma ko Mungu aka kola mu bana birongo kumu kolwa lwa ngwage. ²⁰Niribakuva bani gana Mungu bana wira niwene wetu uwine bihumbi mingi mingabyaba Yuda amira bemero naboshi badite ubongwa kwimigako. ²¹Nabo mira bowirwa imyazi yabo komino wigiriza ba Yuda boshi abari mubana birongo kijanda Musa. anaba wira bata ragure bana bobo iri kushimba migako. ²²Ti biri biki? buzinamashaka mushambirobugasha nganana kulya baguva komira ahika. ²³Tigirakotwa kuhira tugwete bandu bene hano abakashwe kwa kwikiragane(nazini). ²⁴Anga yabo bandu wikyese ku guma nalibo nukubalyulila ba byengwe ibitwe lyabo lyo bandu bashibamonyako iyo myanzi baka wirwa hanyanya lya bebuli busha ti wenene ungwete uga shomora bwija nuku gwatiriza imigako. ²⁵Ti kwi miyanzi ya bana birongo aba kemera biratwa saranga nukuhangura ko batagwete gundimwanzi ti kwi ranga bonene nibikatagwa myengo kwibizuzu nu muko ni bindu kika namiliziwa nu bushure. ²⁶Paulo ananga yabo bashosi nulwakabiri anikyesa kuguma balibo anigira mwishengero anabala umwanzi kugugokomezwa lusiku lukukyeswa ni myego itagwe hanyanya lyekitamuguma wabo. ²⁷Iri yizo siku zirinda zikaba asi kuhika Bayuda kulyoka i Asia bana mubona mwishegero bana byusa mushambiro bana mugwata. ²⁸Bana bando kakoroba kashosi bi Israeli mugwasane uno ye mundu ugwete agigiriza bandu boshi bandu boshi hasi na Yuda ni migako mehano na hanyanya lya yaho biringiza ba Yuda mwi shengero anabika ubushasha hano handu hakyere. ²⁹Kulya habari Trofino me Feso muguma nabo mukaya bana manya mbu Paulo mira mwingiza mwi shengero. ³⁰Kyaya koshi kana gogomwa bandubana shanganana duba duba banagwata Paulo bana mukurura imbiga ishengero liguma lyoke luzi lwanigarwa. ³¹Niribaka rozanjirazu kumwita mwazigwana hikira mukuru windeko kudeta kwi Yerusalemu yoshi ya dwakara. ³²Liguma lyoke ananga basirikani nabagingi anabandagaza duba niribaka bona mukuru na basirikani bana janda kubanda Paulo. ³³Mukuru anegerera ana mugwata ana hangura ashwe kwe kwimigozi ibiri anabuza nande umo?kandi agwete agagira biki? ³⁴Nabandi mumushambiro bana banda karurur nukudeta kukuno na bandi kukuno ili akaba atahashiri kumanya ukuri kumwanzi anya nyalyu tururu ana hagura bamudete mwinyumba nene. ³⁵Ili akahika munyumba mwikyumba kya iguru anaba mirogwa nabasirikani hanyanya limisi yindeko. ³⁶Kulya mushambiro gwa bandu guka mushimba nu kubanda utururu hurusa uno mundu. ³⁷Niri Paulo akingiziwa mwinyumba nene ana muwira anga hangurwa kukuwira ikinwa?anamushuza wiji kiyuna nii? ³⁸Wehe utari mu Misri ukagawisa barya bandu bihumbi bine abakaguzi wa bito ni anabatwara mwiridere genye? ³⁹Paulo anadeta konyehe niri muyudo mundu wi Torso kayaki Kirkiya mundu wakaya katari busha naku huna umbeze ruhuma kudeta nababo bandu. ⁴⁰Ili akamuha ruhuma Paulo animanga mwayikyo kyumba kinyanya anarengeza makoko gage ili akahurika anadeta nabo kwindedo yiki Ebrania.

Chapter 22

¹Mwe bashosi bene wani na badata mu nyu vilize kongwete ngibala imbele lyenu. ²Ili bakuva kwa ganula nalibo ndeto yiki Ebrania, bana hulika anya deta. ³Nili mundu wi Kiyahudi nga butwa Tarso kaya ki kilikia ndinga le lwa mwa kano kaya mwa magulu ga Gamalieli, na nigiliziwa migako ya data, kuku shigisha nana ba mundu wi Jitihadi imwa Mungu ngako nenu muli zene. ⁴Nana libuza bandu mwino njila, nu kubaniga nana bashweka nuku babika mwinyumba yukushwekela bashwekwa, bashosi na bakazi. ⁵Ngamugigi mukulu naye akembala na bashasha bulu bunga, boshi balya nga ngilila zarango zabo, ku batwala mwa yabo bene wetu nana genda i Damaski kudeta yabo baliyo mupaka i Yerusalemu nabo bashwe sirwe ku gila bali buziwe. ⁶Lyo nali bala mile kuhikila i Damaski bishazi bya kabigingwe liguma lyoke lwenge kulyoka kunguba lwa na julika mbande zoshi. ⁷Nana hidima hashi nanuvaizu lya bwila Sauli Sauli katuma wandibuza? ⁸Nana shuza wenande nahamwetu anambwila nye Yesu wi Nazareti nyu gwete ugalibuza. ⁹Nayabo bali kuguma nanye yuno ba bakabana yulo lwenge ti batakukayilyozu yuye uka deta na nyehe. ¹⁰Nana deta nigire kute nahamwetu? nahamwetu ana mbwira imanga ugende i Damaski niyo uga wilwa byoshi byo urumenene kugila. ¹¹Nilinga banda wini hanyanya lyu lwenge luka julika mwa masu nana twalwa mwamaboko gayabo twali tweshi nana hika i Damaski. ¹²Mundu muguma Anania mulonde lwa kukushimba migako ukabalwa bwija na Bayahudi boshi abaliyo. ¹³Ananyijila ana bela habutambilya ni ana bwila mwenewani Sauli ubone nana muzibulila masugani hahohaho. ¹⁴Anadeta Mungu wabadeta akula ndola wehe ushashe kumanya bulo zebwage kubona uye urukuli nuku vaizu lilyo sile mwa kanwa kage. ¹⁵Kulya ugaba subura wage mwa bandu boshi mwa yibyo uka bona nayibyo ukuka. ¹⁶Katuma wa legelele? imanga uvuvubikwe ushukwe maerigabe ubuze izina lyage. ¹⁷Ilingaba mila na galuka i Yerusalemu lyo ngaba ngwete nga huna mwimu lyongaba ngwete nga uruku hola mutima. ¹⁸Nana mubana naye anabwila duba ulyoke i Yerusalemu kulya batagemela kungibala mwi myazi yani. ¹⁹Nani nana deta nahamwetu Bamanyile yabo ko nyehe nali bashweka mwa kasukuru balya balikwemezile nuku bashulika mukati lishengelo zoshi. ²⁰Nu mukagwa Sitefano subura wani wabe lyoguka bulagwa nyehe nani nyalike kwimanga hasi nali kwemela nukubuka milondo ya yabo bakamuniga. ²¹Naye anamwila, genda kwabe kwakulya nyehe ngakutumagende hale yabanabilongo. ²²Banyamuviliza hazinda yikyo kinwa banyashonya magu gabo, banadeta mumulyose uno mwi kihugo kulya atumeneni kulama. ²³Lyobalikolike banda kalulu nukukabulila milondo yabo nukukabulila lutumutumu mukyahanya. ²⁴Ulya mukulu anya hamera, adetwe mwindalyindeko nukudetako abiziwe myazi yage kukushulikwa mukaba lyo amanya kilibangamutelela kalulu ngakukuno. ²⁵Kili lyobakamalila kumushweka kumugazi Paulo anamuwili uye mukulu walikwimazile hasi lyu luzi, ka! kulikwija kushulika mundu uli mu Rumi naye atashuba akatwilwa lubaja? ²⁶Ulya mukulu lyo akuva, anyagenda anyabengelekeza, ulya mukulu, mukudeta waloza kugila biki? kulya uno mundu ali mu Rumi. ²⁷Ulya mukumbata anyiya anyamubuza mbwila, uno Murumi anyadetako kube. ²⁸Muku kuno kwi bindu bingi Paulo anadeta nani nili Murumi urukubutwa. ²⁹Yabobali kwi yengerekezize ku mwibuza bana genda bana musiga nuye mukulu naye anoboha lyakamanya kwali Murumi nganako ashwesiri. ³⁰Lwakabili lwage lyo akasima ku manya ukuli bitumile anga shongelelwa na Bayahudi bakulu bana mushwekula bana wila baba shangalume ni ndekoyoshi bashanganane bana deta Paulo hashi bana mubika imbele lyabo.

Chapter 23

³¹Paulo ana bahenekela bandu bulu bunga,anadeta bene wani nyehe kwi nziliro zikyele wenene nilamile mbele Iya Mungu mupaka kukuno. ³²Mugigi mukulu Anania anawila yabo bali kwimazile hasilyage bamushulika kanwa kage. Paulo ana wila Mungu agakushulika wehe,kisikakishizi lwe luhembo wehe ubwedetele kundibuza ngako migako nabe wahangula ni bandwe imyumali migako.⁴Yabo bali kwimazire hasi banyadeta ka!wa muoluka musingi mukulu wa Mungu? ⁵Paulo anyadeta ndamanya bene wetu,ndamanya ko yehe ali musingi mukulu kulya bisalazirwe utamudetere mabi mukulu wabandu babe.⁶Paulo Iyo akamanya ko luhande luguma bali basadukayo nuluhande lwakabiri bali Bafarisayo,anya shonyizu lyage mwiyo ndeko,benewetu nyehe nde Mufarisayo mwana wa Farisayo nyehe nyalibuziwa hanyanya ya kalongalizi ko kufulwa kwa bakafa. ⁷Lyo akamaliza kudeta yibyo hali kuhimanahakatirya Mafarisayo naba Sadukayo ndeko yana hambona. ⁸Kulya Masadukayo gadeta ko ndago malibu ili kandi ba malaika nu mutima ti ba Farisayo bemezire byoshi.⁹Hanyaba lunganga lwingi,bandisi bingi buluhande Iwa Bafarisayo banyi manga bana gamba nukudeta tuta wini woubi boshi mukati ryuno mundu ti iri angaba mutima iri kandi malaika adesire naye baribiki? ¹⁰Irongwe likulu Iyo likalyokera ulya mukulu anyoboha Paulo atashulikwe,anahamu luhumagira bashangalume bamwandagaze nukumulyosa kwi misi mwamaboko gabo nuku mudeta mwinda linyumba ya bashangalume.¹¹Yubo bushigi nahamwetu animanga hasi naliye anyadeta ube numutima mukulu kulya ngako ukambala myazi yani i Yerusalemu byakuhuna kumbalageke bumi nayo. ¹²Lyo bukakya Bayahudi banagiru buvanwe bani shweka kwi milaha kudeta batagalya,bataganwa halinde banige Paulo. ¹³Na balya bakalapirana kuko bakataluka bandu makumi gane. ¹⁴Nabo banagenda ya bakulu ba basiri kani na bagekulu,banyadeta miratwishweka kwi kirapo tutalabe kandu halinde tunige paulo. ¹⁵Ti nenu kuguma na bashaja bindeko mu muwira mukulu wabashangalume amudete imbere lyenu nu kweresa ko mubozize kumanya imyazi yage bya bwenene netu twiyengerekezize kumumiga ata negerera. ¹⁶Mwizo wa Paulo anyuva iyo myazi yukulyokeri mwabo anagenda nu kwingira mwi ndeko nuku muwira Paulo iyo muyazi. ¹⁷Paulo anyabuza musingi wage muguma anyadeta wange uno mukanyimba umudete imwa mukulu kulya agweti kinwa kyukumuwira. ¹⁸Ti ene mwanga anamutwala imuye mukulu anamuwira Paulo ulya mushwekwa ambuza enesina ngudetere uno mukanyimba kulya agweti kinwa kyuku kuwira. ¹⁹Ulya mukulu anamugwa kukuboko anyibelula liye uluhande anya mubuza kwi mbisho ugwe ti kinwa kiki ulozize kumbwira?²¹²⁰Anyadeta Bayahudi buvanwa kukuna umudete Paulo hashi shezi umubikimbere lindeko biboneke ko balozize kumanyi myazi yage bwenene. Ti wehe utemere kulya bandu batalusire makumi gane bamu merera,bishweka kumirahi batalye ili kandi batanwe halindirire bamunige,nabo mira buyengerekeza kukulindirira ikiragane imwabe. ²⁴²²Ti uye mukulu anya mujanda uye mukanyimba agende nukumuwira utwire mundu yeshi ko wambwira ino myazi. ²³Ana buza bagingi babiri anadeta mwengerekeze ba shangalume magana gabiri kuyenda i Kaisaria naba shangalume abashonire i farasi makumi galinda na bagwete matumo magana gabiri mwi biwambulu bishatu byushigi. Anya bawira,kwengerekeza inyama zimushonye Paulo nuku mugwata bwija nuku mutwala imwa Feliki mukulu. ²⁵Anyanga sananga ulwandiko kwene kuno. ²⁶Claudia Lusia mukulu witunda musingo! ²⁷Uno mundu agwatwa na bayahudi banyaba hasi lyuku muniga ko nyagenda kuguma ni ndeko yabashangalume nyama mukiza lyongahewa myazi ko yehe ali mu Rumi. ²⁸Nani mukuloza kumanya yikyo kinwa bamusita kira nyana mwandagaza nyana mubika imbere li ndeko. ²⁹Nyanabona ko asitakwa hanyanya libinwa bi migako yabo tyata kasitakirwa kinwa kindi kyoshi iki menene kunigwa iri kandi kushwekwa. ³⁰Kiri Iyo ngahewa myazi kudetako Bahuda bakagiri kumbiribi hanyanya runo munda nyana mugendana i mwabe nyana bawirabalya baka musitaka badete imyazi yage imbere ryabe yu musingo. ³¹Ti balya bashangalume banamwanga Paulongako bakawirwa bona mugendana mupaka i antipatiri musingo. ³²Bukyo sheshezi bana janda yabo bali shonile Parasi bagende kugumana liye nabo banagaluka mwindeko. ³³Nayabo ili bakahiki Kaisaria nukuheza mukulu yizo nzarango banya bika Paulo imbere lyage. ³⁴Naye iri akusoma ana babuza uno mundu ali uluhandae luhe?iri akawirwa kwali mundu wi kilikia. ³⁵Anyadeta ngakuviriza wehe hano bahika balya baka kushongerera anahangula alongwe mwe nyumba

Chapter 24

¹Hanyuma li siku zitano Anania muingi mukulu anandagala kuguma na bashaja nu mudesi muguma tertulo nako banawira uye mukulu myazi ya Paulo. ²Naye iri akabuziwa tertulo anatondera kumushongerera anadeta kulya twa bona kubotelela wenene wenene hanyanya lyabo Eefiliki mundu witunda nukuku lolekeza kwabe binwa bibi byakungwa mwakino. ³Ti byingilile bishazi byoshi nakila handu kuguma nu kwigana. ⁴Tunda kuluye wenene nakuhoha uru vilize kukubotelela kwabe binwa byetu binini ⁵Kulya tuwine uno mundu agwete bikayu anatondele mujina mukatika ba Yuda boshi mwikibaja kandi yehe imangile dini lya Banazareti. ⁶Kandi aka chofula ishengelo twana mugwata twanalizi muli buza kwi migako yetu. ⁷Ti Lusua mukulu wabo Sirikani anahika anamulyosa mwa maboko getu kwi misi. ⁸Anadeta abagwete bagamusitaki bahike imwabe wenene ugahasha kumubuza nukumanya byo twa mushitakila. ⁹Bayuda banemela kuko kuko nukudeta koyibyo binwa byali kukuno¹⁰ ili mukulu akamushonga kuboko adete Paulo ana shuza kulya ni manyire ko wehe uli mwitiji wimajawa kino kilongo kwi myaka mingi ndesire binwa byani kumutimagu bushambale. ¹¹Kulya wanga manya mbu sikuzitiji linga kuminazibili hanga lengela kugenda Yerusalemu kwi kumba iyo. ¹²Bano bandu bata kambona mwisinagagi ngwetenga gili mbakanu mundu. ili kugila lunganga mwi mishambilo ilimwisinagagi ili mutwaya. ¹³Batanga kigakomeza bino binwa bazitakira ¹⁴Ti kino kinwa nadeta imbele lyabe kuba mwino njila babuzize dini ya yani yu kuko lela Mungu, wabadeta nukwemela binwa byoshi bikasarangwa ni migako ni bugu lya balagu. ¹⁵Nilangalile imwa Mungu kubonene balangalileko kugaba kufuka kwa bafu, bukuli na batali bukuligeke. ¹⁶Hanyanya lyakuno ngendelele kubaninzalilo zikyele buzila bushasha mbele lya Mungu ni mbele lya bandu siku zoshi. ¹⁷Hanyuma li miyaka mingingahika kudetela bandu bikilongo kyani mwengo ni ndango. ¹⁸Mukati kabino byoshi bayudabandi kulyoka Asia bakanjanga mwishengelo nani mila na kyesiwa buzila mushambilo ili kalulu. ¹⁹Buru menene bano kuhika imbele lyabe nukunzitaka kobagwete kanwa hanyanya lyani. ²⁰Ili badete bonene bubi buki baka mbonako bishazi nali kwi mazile mbele lyu lubunga. ²¹Ili atali hanyanya lizu liguma nalikebilangila nili mukati kaba hanyanya likufuka kwa bafu nali buziwa imbele lyenu zene. ²²Ti Feliki ili akuva bino binwa akama nya wenene myazi yiyo njila aka balegeleza anadeta hano ahika Lusua mwikulu wabasirikani ngatwa binwa benu. ²³Ana wila balazi Paulo achungwe ti buzilakumukolela. ²⁴Hanyuma lizindi siku feliki ana hika kuguma na Darusila mukage wali Muyuda ana buza Paulo ana muviliza myazi yi mbikilizi mukatika Kristo Yesu. ²⁵Nibishazi Paulo alike kwigiliza hanyanya lyukuli nu lugelo namiali buzi aga gija Feliki anoboha wenene anashuza wigendele hano nabona bishazi nga kubuza kandi. ²⁶Akamia koagahewanjuma na Paulo lya amushwekula katuma akagendelela kumubuza nukuganula naliye. ²⁷Ili myaka ibili ikalenga Porkio Testo akashimba Feliki mumuko lwa na Feliki anasima kusimisa Bayuda anasiga Paulo mwa kasukulu.

Chapter 25

¹Ili Festo akabamilingila yaho hamwa mukulu hanyuma lisiku zishatu anatelama kugendi Yerusalemu kulya Kaisaria. ²Mugingi mukulu wabakulu ba Bayahudi, ana muwila myazi ya Paulo bana muhoha. ³Nuku muhuna kubakwage kuba alyose migako adetwe i Yerusalemu bahashe kumu hulu kila nuku mwitamunjila. ⁴Ti Fisto anashuza Paulo alazilwe i Kaisaria naye yenene iyengelekezize kugenda hahano hasi. ⁵Anadeta yaboba gwete buhashe mukati kenu bandagale kuguma nani bana musitaka kahali kinwa kibikuno mundu. ⁶Ili akaba milabela siku munani ili siku kumi atali wenene ananda galila i Kaisaria kishasiku ikumi anabudatalo kwi kifumbi kya malibu anabudatalo kwi kifumbi kya malibu ana hangula Paulo adetwe. ⁷Iliakija yabo Bayahudi bakandagalakulyoka i Yerusalemu bani manga habutambi lyage bana deta kushongelela kwingi hanyanya lyage gobata hashili kugokomezwa. ⁸Paulo anadeta ku kwi bala yenene nyehe ndakagosha kinwa hanyanya limigako ya bayahudi ili hanyanya lishengelo ili hanyanya lya Kaisaria. ⁹Ili Festo akasima kwisimisa imwa Bayahudi anashuza paulo anadeta ka!usimile kugenda i Yerusalemu ulibuziwe imbele lyani hanyanya lyaino binwa? ¹⁰Paulo anadeta nyehenimazile likete leya malibu kya kaisali hoha nyumanyire wenene. ¹¹Ili gali mahubi ili nagila kinwa kyumenene kufandalahili kufa ti ili atalikuli kinoki nwa bashongelele imwani ndaye ugahasha kumbika mwamaboko gabo nahuna Rufani imwa Kaisari. ¹²Ili Festo akusa kudeta na bandu bulubunga anashuza usimile Rufani imwa Kaisaria ugagenda imwa Kaisaria. ¹³Lusiku kulundi ili lukaba lwalenga Agripa mwami wi bernike banahika i Kaisaria nukuwila Festo. ¹⁴Nili bakaba mila babeli iyo mundu sikunyingi Festo anawila mwami myazi ya Paulo nukudeta alihano mundu miguma ukasigwana Feliki mukushwekwa. ¹⁵Yenali i Yerusalemu bakulu baba sirikani nabashaja baba Yahudi banambwila myazi yage basimule nye abenyu mwili buza. ¹⁶Nana bashuza gutali mwanya gwa Rumi kuhana mundu yeshi yeshi buzila uyemundu washongelelwa kubonana nayabo bamushongelela masukwa masu nukuhangulwa kwibala. ¹⁷Ilibaka shanganana ndaka legelela tilwakabili nanabudatalo kwi kifumbi kya malibu nana hagula uye mundu adetwe. ¹⁸Nayabo baka mushongelela ilibakimanga bataka deta kinwa kyoshi kyoshi ngako nali salire. ¹⁹Ti baligwete mabuzo gandi gandi hanyanya lyage mukatika kichili kyubo banene na hanyanya lyumundu muguma Yesu uwalimali faye Paulo akagendelela kudetako akafuka. ²⁰Nani nanaba ninganingani zuku loza ukuli kwa guno mwazi nanamubuza usimire kugenda i Yerusalemu uli buziwe hanyanya lyabino binwa. ²¹Ili paulo akauna alibuziwe na kaisaria, nana deta alangwe kulinda hanga mutwala imwa kaisaria. ²²AGRIPA anawila Festo Nani nalisi mule kumuiviliza uye mundu. anadeza uga muviliza shezi; ²³Sheshezi Agripa anija kuguma na Bernike nibindu bingi bangila handu hukuvabinwa kuguma na balazi bakulu nabandu bakulu bamukaga Festo ana hagula Paulo adetwe. ²⁴Festo ana deta. mwami AGRIPA nenu mweshi muli hano kuguma tweshi muwine uye mundu. yekilongo kyoshi kya baya hudi iyerusalemu. na hano geke basimule nibagwase bakabanda kaluluko uye mundu bita mumeneni kulamua wenene. ²⁵Tinye hengabona ko ata kagila vinwa. ikimu menene kufa naye na Kaisari ngasima ni mutuale imwage ²⁶Nakumwazigage ndagweti mwazi gukuli guku musarangila nahamwetu, hano hambelelyenu. wenene imbele lyabe mwami Agripa. amalibuziwa-buziwani bone kinwa kyukusarangirwa. ²⁷Kulya mburne kilikinwa kitu meneni kudeta mushwekwa buzila kweleza yakokushongelelwa akashongelelwa.

Chapter 26

¹Agripa ana wila Paulo wahagula kudeta bino binwa Paulo ana lengeza kuboko kwage anadeta. ²Bwine mutima gwani ku bani na nua Eemwami Agripa kulya ngibala imwabezene,mwayibyo binwa byoshi nga shongelelwa na Bayahudi. ³Kulya wehe umangile wenene migako na mabuzo goshi bagwete Bayahudi hanyanya lya yuko nakuhuna unyu vilize kuku botelela. ⁴Kulya Bayahudi boshi biji kalamu kani tangu buta bana ibyali butondelo mukati kikilongo kyani iyo mundua i Yerusalemu . ⁵Ibali nyiji kulyokela butazi ngabalisimire kwi bala kona Mafarisayo kukushimba bichiri bya mashengero getu yonga shigisha wenene. ⁶Nakukuno nimazile hano nili buziwe hanyanya limbikilizi yi kilagane badata betu baka hewa na Mungu. ⁷Zomulalayetw ikumi nibili ilindilile kuhikila nukwi kumba Mungu ku mwete bushigi nu mushi na nina nya liyo mbikilizi e Mufalume. ⁸Katuma mwehe muli ninzaliro ko kutemelako Mungu atake fulabafu. ⁹Biti kuli nyenene ngabona mu mutima gwani,izina lya Yesu Munazareti. ¹⁰Nani ngakola yibyo i Yerusalemu ngashwekabingi mwabemezi na mali hangulwa nabakulu baba shangalumenamali nigangemela. ¹¹Na wenene mumashengero ngabalibuza nuku bembeleza kudaka nanafabutenga mundu wabazimu nuku balibuza kili namutwayatwa bageni. ¹²Mwiyo mikolwa nali kagenda i Damaski nali hagulilwe nuku hewa budwali nabakulu baba shangalume. ¹³Ee mwami bishazi bya kabi gigwanana bona kubiwambulu ndatu lwenge kulyoka kunguba luta lusile lwengelw mwezi lwani shulika mbande zoshi nali nabatwali tweshi. ¹⁴Nili tukagwa tweshi nanuvaizu ligwete tiga deta na nyehe mwindeto yiki Ebrania Sauli-Sauli katuma wandi buza?ili misii mwabe kuli bata mushomwa mwa magulu. ¹⁵Nani nana deta wenande nahamwetw? naye anajuza nye Yesu ugwete ugilibuza. ¹⁶Ti byuka wimange kwa magulu gabe kulya nakuhulukila kulinga kuno ngugile mukazi mubazi wabino ukabona nibyo nga kwelesa. ¹⁷Ngakukulula kulyoka mukilongo kyabe na banabilongo imwabo nga kutuma. ¹⁸Ubashwekule masugabo balyoke mwikizizi bingile mulwenge bya lyoke mu misi ya muzimu nukuhikila Mungu bahashe ku kongwa mabigabo mwime kuguma nabakashukwa mwimbikilizi i mwani. ¹⁹Hanyanya lya yuko Ee Mwami Agripa ndaka tenguha byongelezi wa kunguba. ²⁰Ti ngatangite kwi giliza bandubi Damaski ni Yerusalemu nikibaja kyoshi ki Yudeya nabana bilongo bilege nu kuhinduka munda Mungu bakole mikolwaishushile kwi lega kwabo. ²¹Hanyanya lya yuko ba Yuda baka gwata mwishengero banalozi nyita. ²²Hanyuma lya Mungu kundabala,ni mazile mupaka zenengwitengibala mwa bana,naba kulu ti ndadesire kinwa ti yibyo bika detwa na balagu Musa bigija. ²³Kudetako byumenene Kristo kuli buziwa nayeye wa kwanza ku fuka kulyoka ka mwa bafu,nukwigiliza mwazi gu lwenge mwa bandu bage na mwabana bilongo. ²⁴Ili alike kwi bala kulingakuna Festo ani manga nizu li hamu Paulo usilihile,bwenge bwingi bwakusileya? ²⁵Paulo anadeta nda silehili Ee Festo mundu witunda ti ndesile bina byukuli na(ya wakili) ²⁶Kulya mwami amanyile bino binwa nangi manga imbele lyage buzila kyoba kulya ni manyile wenene ko ndakyo kinwa mwabino binwa i biga bishwa naye kulya guno mwazi gutaka lwa habutambi. ²⁷Mwami Agripa wemezili bagagu? nijiko ubemezile. ²⁸Agripa anawila Paulo umanyile ku ndebeleza kuba mwemezi. ²⁹Paulo anadeta ngwetenga huna Mungu akaba kubinini ili ku bingi atali wenene naha ti na bano ba gwete бага nyuviliza zene babe nga nyehe tubuzila kuno kushwekwa. ³⁰Mwami ani manga nu bimangile na Beniki nayabo bali bu detele boshi. ³¹Bana lyoka nukwigamba ino mundu nda bobubi a ubemumenene kufa ili kushwekwa. ³²Agripa anawila Festo uno mundu anga shwekwilwe nga tanga buzize Kaisaria.

Chapter 27

¹Ti bishazi bakahagula tubalame mupaka i talia,banabika Paulo nabandi bashwekwa mwa maboko gu mulozi muguma zina lyage yulio uru luhande lwa Aogisto. ²Twana shona mubwato bwa adaramiti ubwali kwi yengele kezize kubatwa nagenda mwi nyaja Aristarko Mmakedonia Watesalonika ali kuguma netu. ³Sheshezi tuana hika i Sidona yulio ana hagula Paulokugenda i mwa mwila wage,kubukwa nalibo. ⁴Kulyoka iyo mundua tukagenda munyaja twa na bulama ifoli Kipuro kulya mbusi zikatuhanga. ⁵Tuanalenga mungaja luhande lwi kilikiya ni pamufulia twana hika i mira kayaki Lukia. ⁶Niyo mudi nyanya mulazi akashanga bwato Alisanderia bwali kwi yengelekezize kubalama kugenda italia ana tutelamiza. ⁷Twana balama buni buni kwi sekunyingi twana hika hana kinido kubi kayu,nakulya mbusiyali ketuhanga twanalenga ifoli Krente,luhande lwi salimoni. ⁸Twanalenga kwibikayu luhande lwi kajabo twanahika handu halike buziwa bandari nyija hali hasilya kahaki lasea. ⁹Ili binwa mbulu bile bika lenga nulugezi lwa ligwete bikoyu kulya bishazi bikushweka byali ali lenga Paulo ana bashungulo. ¹⁰Anawila bashosi mbwine koluno lugezi lugoba nubulya nizeni bikayu bingi atali kwi mizigo nubwato naho,ti na kwakala muketu geke. ¹¹Ti uye mulozi anuviliza uwalike shamoza bwato na mwene bwato na mwene bwato binwa Paulo ali kedeta. ¹²Nayoho hata kumanana kwija kube lamwage bishazi bimbeho bingi mukati kabo bakagila luhango kulya ka iyo munda,bahashe kuhika ifainike ngabyangaha shikana nukubela iyo munda bishazi bimbeho lugalo lulilu hande lwi Krente lugwete lugololekeza ishele nindija ni kajoba ni mashaje. ¹³Ni mbusi yindija yanatondela hinini bana manyako babona kobasimire,bani muka nukubala ma mupaka i Krete kajabo kwa kajabo. ¹⁴Ti hanguma likiwambulu kinin muhusi gwi misi gubuziwe turakilo gwanabanda bwato. ¹⁵Nili bishazi bwato bukungwa kulya tulaka hashi himana ni mbusi twana busiga twanangwa. ¹⁶Twana lengaduba hasininyaja izina Kauda twana hashi ti kwi bikayu,kushweka bwato. ¹⁷Ili bakusakulengeza banashweka bwato kukuleza mugozi ifo,nukoboha balekikubila ifo lyu mushege,gwi Sirti bananda gaza matanga haho banangwa. ¹⁸Twalishulisilwe wenene shelyage batondela kukabulila mizigo mwinyaja. ¹⁹Nulusiku lwa kashatu tukakabulila bindu byu bwato kwato kwa mabokogetu twenene. ²⁰Izuba ni ndonde bita kaboneka siku nyingi ni mbusi nyingi yali inyanya lyetu kalangalizi kuku kululwa koshi kana tulyoka. ²¹Ilibaka bela bishazi bingi buzila biliwa Paulo ani manga mukati kabo nu kudeta basi bimumenene mu nyu vilize mutalyoke i Krete nukubona buno bulya nize na bino bikayu. ²²Na mushungula mube nubushambale kulya ndaye mundu kili muguma a ugatela bugumana bwage ti bwato bonene. ²³kulya buno bushagi mulembezezi wa Mungu nye mundu wage ngwetenga mukolela akimanga habutambilyani. ²⁴Anambwila utobohe Paulo bwimene wimange imbele lya Kaisari ilole Mungu bigabo ngako na wilwa. ²⁵Ti bashosi mwihangane kulya ni mezile Mungu bigaba ngako na wilwa. ²⁶Ti tuga kabuli lwa mwi nyaja nguma. ²⁷Ili bushigi bwi kumi na kane buka hikatwana twa lwa hano na yaho mwi nyaja yi Adoria mukati ku bushigi basho mozi bu bwato bana manyako bali hika i mutazi. ²⁸Banagera meji banashanga ngero makumi ga bili banagendelela kandi bana gela bana shanga ngero kumu na zitano. ²⁹Twanoboha tuta kasbulwe mwinyaja bana kabula nanga zine kulyoka luhande lwi nyuma li bwato bana huna mushigoshi. ³⁰Nabashomozi bu bwato bana lozi ti bitakulyoka mu bwato bananda gaza bwato mwameji ngakobasimile kuka bulila nanga imbele lyu bwato. ³¹Paulo anawila balazi naba sirikani bano batakabala mwinda lyu bwato mutaga kululwa. ³²Basirikani banatwa migozi yu bwato bana buleka bu hilime. ³³Ili mushiguka hika Paulo ana bahoha boshi balye biliwa ana deta zene lulisiku lwi kumi na zine kulinda nu kushweka buzila ku lya kandu. ³⁴Namuhoha mulye biliwa kulya bigaba kubukulule bwenu,kulya ndalo kili linviri lu muguma wenu uluga terka. ³⁵Ili akusa ku deta kuko ananga mukati angana Mungu imbele lyobo boshi ana guvuna anatondela kulya. ³⁶Banashaga luka boshi banalya biliwa. ³⁷Tweshi twali mubwato migana gabili makumi galinda na ndatu. ³⁸Ili bakaba mila biguta banangu lya kwi mizigo yu bwato nukuheba bulomwi nyaja. ³⁹Ili gukaba mushiba takamanya yikyo kibaja ti baka bona hija hukuja buka bana shungulana bingize bwato iyo munda ngabyanga hashikana. ⁴⁰Bana heba mugozi hale bana gusiga mwinyaja haho haho bana lembya ku mugazi ,baninamula tanga yi mbile ibane mbusibana genda kwijabo. ⁴¹Nilibaka hika hashambira nyaja zibili banaza misa bwato kilimbele lyage bwali ni misi yukuzama ana bela buzila kushagaza ti luhande lwi nyuma lwa na tonde la kuvunika hanyanya li mbusi. ⁴²Nulu shungu lwa basirikani lwa li kwita ba shwekwa mundu atoge nuku shaga. ⁴³Ti mulazi analozi tarosa Paulo kumukiza anabo la hilila batacole byo balonge sire anadeta yabo bakoga bi heme mwinyaja ba hika kajabo lwiji. ⁴⁴Nabakasigala baguma inyanya lyu tuti,bandi inyanya li byali mu bwato,nayaha bandu boshi bana hika kajabo lwiji longi.

Chapter 28

¹Lyotu kakulu lwa twana manyako yikyo kijimbi kibuziwe metita. ²Bayaho bana tukolela ibita gwete meneni kulya bakasa mulira bana twegereza tweshi hanyanya li nvula ikanya, na hanyanya limbeho. ³Paulo anagushikanya mizigo ni shali nukubika kumuliro, njoka yanija kwa yugo muliro yani bunga bunga kukuboka. ⁴Bayaho bana bona iyonjoka i gwete i galaluka laluka kuku boko, banawilana, bibonesireko uno mundu ali mwitani kili angaba akakululwa mwinyaja ukuli kutamulisiri kulama. ⁵Ti yehe akamushagaziza mumuliro buzila kumugila kandu koshi. ⁶Banamulolekeza wenene nukusalirako agahema nukuhilima hashi kilunda kwi liguma ti libakalindila wenene nukubonako ndako kubi kwamu gwata, bana sola nzaliro zabo nukudetako uno ali Mungu. ⁷Hali hasi lyayaho ndalo zumukulu wi nyaji izina lyage Publio uno mundu aka twereza ngabila anatugira bageni bage kwisikuzi shatu. ⁸Anaba ishe Publio ali gwete bulwazi bwa na mushuma nukushwaga muko Paulo aningila imwage nukuhuna anabika maboko gage hanyanya lyage ana mukiza. ⁹Ili bino bika koleka bandi bali balwazi mwinyaja banija bana kiziwa. ¹⁰Nabobanatuhezi tunda lingi nili tuka lyoka bana tu ishwekela byotwali lozize. ¹¹Hanyuma li mwezi shatu twanaba lama nu bwato bwi Alesanduria mbeho na kama nyiso kage kali ihasha bashosi. ¹²Twanahi i siraguse twa nagibelo sikuzi shatu. ¹³Nukulyoka iyo munda tukasoka twana hika i Regio na hanyuma lyu lusiku luguma mbusi yi ndija yanazu kwamo nulusiku lwa ka bili twana hika Poteoli. ¹⁴Yaho tuka shangabene wetu bana tuhoha kubelanalibo sikuzi linda nakukuno twano hika i Roma. ¹⁵Nukulyoka iyo munda benewetu bishazi bakuva myazi yetu banija nu kutushanga mwi soko yi Apio ninyumbazi shatu zabageni ili Paulo akababona anigana Mungu nukushagaluka. ¹⁶Nili tuka hika i Roma mulazi anbika bashwekwa boshi mwama boko gumukuluwa balazi ti Paulo akahewa lu huma abele hamwage yenene kuguma nu mushangalume uwalike mulanga. ¹⁷Anaba hanyuma lisiku zishatu anabuza bakulu baba Yuda bashanganane ili bakagila kinwa mwabandu betu kili mwi migako yaba data, ti nga bikwa mwa mabokoga ba Roma nishwesirwe mupaka i Yerusalemu. ¹⁸Nabo ili baka mbuza bana sima bajwe kule, kulya nda kyo kinwa kyali hanyanya lyani i lyalikumenene nife. ¹⁹Ti liba Yuda bakatwa hanyanya lya luno luhango, ngakanyiriziwa kuhuna Kaisari kuviliza kinwa kyani tya talilimbu nali gwete mwazigu kushongelelakilo ngo kyani. ²⁰Ti hanyanya lya kuno na mubuza mwiji ndola nukudeta na nyehe kulya nishwe sirwe kwa guno mugozi, hanyanya li mbikilizi ya Baisraeli. ²¹Bana muwila twehe tutaka bona nzarango hanyanya lyabe Bayuda nda naye mwene wetu uka hika hano kutu balila mwazi ili kudeta mwazimubi hanyanya lyabe. ²²Ti tusimile tuve zabe kulya hanyanya lyalino dini handu hoshi. ²³Ili bakamwengelekezeza siku bana muhikila i mwage bandu bingi wenene, anigiliza nukubala bwa bashungula hanyanya lya Yesu hanyanyi li mwazi gwa Musa na balagu kulyoka sheshezi mupaka kabigingwe. ²⁴Bandi bakemela kwibinwa i bikadetwa bandi batakemela. ²⁵Ili bakaba batuwenwi muklati kabo banigendela Paulo ali mali deta kinwa kiguma ko mutima mweru guka deta kwija na badata kwakanwa kumulagu Isaya. ²⁶Anadeta genda mwayabo bandu uba wila kuva muguva ti mutaga manya nukubona muga bona ti mutaga hasha kumanya kandu. ²⁷Kulya mitima ya bano bandu i kayerena ma twili ga bogakayire kuva, nama sugabo gazi bwirwe bali kibo na kwa masugaba, nukuva kwa ma twiri gabo, nukumanya kwi mitima yabo nukusoka kandi nana bakiza. ²⁸Ti bimanyikani i mwenuko buno bukule bwa Mungu, bwa twalwa mwa bana bilongo na bobaguva. ²⁹Ili akusa kudeta Bayuda banige ndela bana buzanya bingi mukati kabo. ³⁰Paulo akabela myaka ibili migumana mwinyumba yage moali pazile nukugi lyula, anegeleza bandu boshi bali kwi jire imwage. ³¹Akigiliza mwazi gu bwami bwa Mungu, nukwigiliza bandu mwazi gwa nahamwetu Yesu Kristo ku bundwali boshi ndanaye mundu uka muha kanira.

Romans

Chapter 1

¹Paulo mukozi wa Yesu Kristo ukabuziwa mwingili wali kukwigiliza mwazi Mungu. ²Ko Mungu ali bahere yikyo kilagane mukanwa kaba lagu bage mwizarango juke. ³Yemwana wage ukabutwa ukabutua mumulalagwa Daudi kwa magala. ⁴Nukugo komezwa ku buhashe kuba mwana wa Mungu ngaku mutima mweru ku bubufuke bwabakafa Yesu Kristo naha mwetu. ⁵Kulya hanyanya lyange tuko hewa lukogo twana buziwa kugila banabilongo boshi bahashe kubotelele mwinjila yi mbikilizi hanya lizina lyage. ⁶Kwa kulya hanyanya lya mwehe mukola balondo luaba Yesu Kristo. ⁷Kuboshi bali Rumi abasimilwe na Mungu. abaka buziwa kuba bashu kwa lukongo lube imwe nu numutula kulya ka imwa Data Mungu ni mwa nahamwetu Yesu Kristo. ⁸Butondela nigana Mungu wani Mukatika Yesu Kristo hanyanya uyenu hanyanya lyenu kulyambiliki ziyenu igwet'iga balwa kibaja

kyoshi. ⁹Ngwete ngikumba mu mutima gwani kukubalamwazi gumwana wage. Ali subura wani ngako ngwete nga bakwi la buzila kuluha. ¹⁰Siku zoshi muma hunogani ngola ngahuna nije imwenu nda legelele ili Mungu anga sima kugende leza lugendo lwani. ¹¹Kwa kulya nzimile wenene kumubona nimu heze kigabi kyu mutima lyo mugilwa ndwali. ¹²Kukuko tuholezane nyehena mweyuye kila mundu kwi kumbikilizi ya milage yenuni yani. ¹³Tibene wani ndasimiri mutamanye ,myazi ngako wenene ngasima kuhiki mwenu nana hangalikwa kilikukuno lyonibona mahu imwenu nenugeke ngako nigagwete munda bana bilongo. ¹⁴Nawiwa na Wayunani nabata li bayunani bene bwenge na batagweti bwege. ¹⁵Konakuko kulu hande wani nyehe niyenge lekezize kwigili za mwazi kilini mwenu mwe muli Rumi. ¹⁶Kwa kulya nda nguvilua mwazi gwa nawetu shoni kulya buli buhashe bwa Mungu ubudile bukulule kukila ugokomeli Muyahudi. butondo na Bayunani geke. ¹⁷Kwa kulya ukuli kwa Mungu kugende lele mwinda lyage. mukati ki mbikilizi nimbikelizi ngako bika sarangwa mundu wukuli agalama mu kuli kwi mbikilizi. ¹⁸Kwa kulya malibuze ga Mungu gaga wikulwa kulyoka Mungu ba hanyanya lyu butengu boshi nububi ga banana bandu. Abaketegeka ukuli kwa mabi. ¹⁹Kwa kulya bya Mungu ibi manji kene bikola mwinda lyabo kwa kulya Mungu akaba wikulila. ²⁰Kwa kulya byage ibita bane sili kulyokela kufumbwa kwi kihugo bya bonekana mukumanyi kana kwimi kolwa yage bo buhashe bwage bwi mya kula bu Mungu bwage alikiba na kasitaza. ²¹Kulya lya bakamanya Mungu bataka mwitunda ngaye Mungu ili kumuhe za mukongwa tibakaleleka mwa mabigabo na mitima yabo yikikiga yanabikwa kizizi. ²²Nukwibala koba botelele bakiteba. ²³Banahindula bulangashane bwa Mungu. Utagweti kushe ula kumugani kwi shusho ya bana bandu ugwete kushelela nibitu nyonyi nibi nyama ni bizimu byoshi. ²⁴Hanyanya lya lyuko Mungu akabajanda hanyanya li nyifijo zabo za magala gabo bashimbe bushasha kulikila kuhogo litunda magala gabo. ²⁵Kulya bakafindula ikuli kua Mungu. kuba bashumi bani kumba kibubwa nukukihe zitunda kuhima nukukihe zitunda kuhima ukabumba uwake kwiganwa mya kula na myakula. ²⁶Haho Mungu ana basige bashi mbilele nyifijo zambo zishoni kili bakazi bana hindula ngolezi zikikiga kuzitalii kikiga. ²⁷Basosi nabo kuko kuko aka janda ngolezi zu mukazi wi gikiga banasima kwifija. basosi anake gila ibitabu manani bana lyulwa mwi mitima yabo luhembo luku batela, mitima yabo itume kukuli. ²⁸Nilibakala hila kubana Mungu mwi nzalilo zabo Mungu aka bajanda bashimbe bwenge bwabo butume neni bagile ibita bumene. ²⁹Bijuile bulyalya bwa kila shushu bubi nyifijo na mabi bijuile ndambala nu bwitani nu kugayana nu kugayisana bandu bumutima mu binu kugambana. ³⁰Bashumi abashombile Mungu bitani babi bandu bikwitunda bandu buku behe lana mabi bata keziliba busi babo. ³¹Bijiwenene buli buzegu kuli bwa mwangu kukuba byobagwete bagakola bumenene lufu bakozile yibyo tya tali kuko naho tibemele zenye na byo bagwete bagakola. ³²Bo bakemanya bwenene kutwiwa lubaja nya Mungu, mbu abagira yibyo bumenene lufu, bagwete bakola yibyo ti bitali byonene nahom ti bakekuvanwa nya yabo bakebigira.

Chapter 2

¹Kuko mundu yeshi alibuze utanga libuza kua kulya hanyanya libuza kua kulya hanyanya lya yaho utabuze gundi wilibuza wenene kubusha kwa kuya wehe ugalibuza wanga gila kuko kuko. ²Nyetu tuma nyire ko malibuze ga Mungu galigukuli hanyanya lya bake gila yibyo. ³We mwana wu mundu wewa kwi buza bagwete бага gila yibyo nuku kola yibyo. wenene kute umanyiba ugiyeka na malibuze ga Mungu. ⁴Wenenga bwingi bulukogo lwage nukwali kwage nukubotelela utamanyeko bwija bwa Mungu buga kuhotola uhashe kwi lega. ⁵Tinga kubukayubwabe nu mutima gwabe guta gweti nzalilo yu kwi lega wibikila ndanda yu brete kwa yulo lusiku lu bute nukwelesa kwa malibuze gu kuli kwa Mungu. ⁶Ugiji lyula kila mundu nga kwaka kola. ⁷Yabo hanyanya lyuku gila mija bagwete бага loza bulangashane nitunda nukuta shelela. bagahewa kalamu kimya kula. ⁸Nayabo bumujina abatabo te leli mukuli ti bemezile ku hililika бага hewa bute na malibu. ⁹Mushuza na malibu hanyanya lya kila mutima gumwa na wu Mungu gwake gila mabi Muyahudi na mu yunani geke. ¹⁰Ti bulangashane nu mutala nitunda kwa bake kola mija Myawudi na muyunani geke. ¹¹Kulya hatali kusimilila imwa Mungu. ¹²Kulya bosi abaka gosha buzila migako bagateleka buzila migako. Nabakogosha nisheria бага libuze wa ni sheria. ¹³Kulya atali yabo bake kuva migako bobukuli mbele za Mungu. Ti yabo bake kola magako. bagagajwa ku kuli. ¹⁴Kulya bana bilongo batagweti migako abakegila kwi myanya yabo ibili mwindali migako ya bobata gweti migoko bakola migako mwi mitima ya bobonene. ¹⁵Bagwete bagelesa mikolwa yi migako iko sarangwa mwi migako ikosarangwa mwi mitima yabo nzali lo zabo zigwete ziga babala ninzalilo zabo geke zigwete zigaba shongolela nuku ba detela. ¹⁶Yulo lusiku Mungu agali bana ba bandu ngako mwazi gwani imwa Yesu Kristo. ¹⁷Ti li wehe wangaba wabuzi wa muyahu nu kusimila migako, nikwitunda munda Mungu. ¹⁸Nukumanya kwa lozize nukubiyemela bindu bija ni be wigili ziwa mwi migako. ¹⁹Nukumanya kuku liko wenene uli mwimangizi wibihofu lwenge lwa balimu kizizi. ²⁰Mwingiliza wa bakiga mwingiliza wa bana banuke ugwete bwenge bwingi bukuli mukati ki migako. ²¹We wake kwigiliza gundika utake kwigiriza we nene, we wake balilugundi mwaze mwija atazimbe wenene wa kuzimba. ²²We wa kedeta mudu atagilebushule wenene wa bugila. we wikalu gayile kizuzu wagurata mashengela. ²³We wa kekwigana mwi migako wa vumila Mungu ilunda kuku tengu ha migako. ²⁴Kulya izina lya Mungu mila lya da kwa imwa bana bilongo hanyanya lyenu. nga kobika sarangwa. ²⁵Kulya kukembwa kumenene uli mundu wi migako tili wangaba musheleza wimigako kukebwa, ti liwa ngaba mwimbuzi wi migako kukembwa kwabe kutalikukebwa. ²⁶Ili angaba yehe utakakebwa agwasile migako ka, kutakembwa kwage kutagagajwa. ²⁷Nuye utaka kembwa kubukiga ugwasile migako ka ataga kuli buza we wuka kembwa wanasheleza migako. ²⁸Kulya yehe atali muya huuli Munyahudi imbuga naho mukati ka magala. ²⁹Ti yehe ali Muyahudi uli Muyahudi ugokomele nu kukembwa kuli kumayo mukati ku mutima ti ateli muzarango mu nyitundu zage zitalyosili mwa bana ba bandu i imwa Mungu.

Chapter 3

¹Kuko Muyahudi agendele kuteni kukebwa bilibuki. ²Kumenene mu kila nji kulya bakahewa mbisho ya Mungu. ³Bilibik'ilyangaba mu gajo guaba batakemela ka, kutemela kwabo kugahindula bwemere bwa Mungu. ⁴Nanga Mungu atabonesilikwa kila mushumi kobika sarangwa lyumianya kuli kuru kuli mubinwa byabe ukalu gingila mwa malibuze. ⁵Ti iliangaba mahubigetw wagenda leza ukuli kwa Mungu tugile kute, ka Mungu ali mushum'ukadeta kulibula na deta ga mwana wa bandu. ⁶Na yaho Mungu agahasha ku ti kulibuza kibaja. ⁷Atili kuli kwa Mungu kuge ndelele kwelesa bulangashane gwe hanyanya libushumi bwani. Ti nyehe nga kili buziwa kuba mundu wa mabi. ⁸Biki byangatuma tu ta deta ngako shongelelua, ngana ko bandi baka nyize kudeta ko tusike yibyo tugile no mabi lyo mija gija. bokuli bula kwa bo kuli kukuli. ⁹Bilibikibasi, tu li bija kuhi ma bandi, nanga kili hinini kulya mila tua sitaka Banyahudi na Bayunani ko bali ifo lya mabi. ¹⁰Ngako bika sarangwako ndaye mundu uru kuli kili muguma. ¹¹Ndaye umanyile ndaye wa keloza Mungu. ¹²Boshimila bahaguka mila babola bashigeke ndaye wa kegila mija kili muguma. ¹³Kalamu kabo ilishinda ishwi kwili mutunwa tuabo bali bashunu nuboge mutunwa twabo. ¹⁴Tunwa twabo twijuile idaki nubululu. ¹⁵Magulugabo gali dubaku bulagamuko. ¹⁶Bushe leza ni naningani bili mu mutima yabo. ¹⁷Ni njila yu mutula bata kagimanya. ¹⁸Kusima Mungu kuta balimo mwa masugabo. ¹⁹Ti tuma nyile bindu byoshi bidesilwe ni migako bidesilwe kwa ya bobalifoli migako kugila kila kanwa kazibe ni kibaja kyoshi kube ifolya mwalibuze ga Mungu. ²⁰Kulya ndaye mwenema gala ugagajwa ukuli imbele lyage kwi ngolezi zimi gaka kulya kuma nya mabi kukija mwi njilayi migako. ²¹Ti kuli kwa Mungu kwi mazile buzila migako kugwete kuga balwa nimi gako na balagu. ²²Ukuli kwa Mungu kuli mwinjiliyi mbikilizi mukatika Yesu Kristo. Ku boshi bemezile ndayo mbelulu kanwe. ²³Kulya boshi bagizile mahubi nukugoja bulangashane bwa Mungu. ²⁴Bagajirwe ukulibusha kulukogo luage mwinjila yubukalule buli mu kati naye. ²⁵Ye Mungu akabika atukike kuguma mwinjila yi mbikilizi mukati ku muko gwage ili elese ukuli kwage hanyanya lyuku zilekelele kukubela kwa Mungu mabigoshi agaka kolua. ²⁶Lyo ashasha kwilesa ukuli kwage hanyanya lya yuko abe wukuli nugajile ulya imwemezile Yesu kuba uru kuli. ²⁷Hahage kwi tunda? kushwesirwe imbuga kwimigako miki? kwimigako yi ngolezi ti kwi migako yi kalangane. ²⁸Twabonako mwana wu mundu agajilwe ukuli kwimbikilizi buzila ngolezi zimiako. ²⁹Aukute, Mungu ali Mungu wa Wayahudi naho, ti atali Mungu wa bana bi longo geke. ³⁰Ilibili ukuli Mungu ali muguma ugi muga jil ukuli balya baka kebwa mukati ki mbikilizi. ³¹Ti tuhinduli migako mwi mbikilizi iyo, nanga nanyuma lya yibyo tuangendele za migako.

Chapter 4

¹Tu dete biki ye Ibrahimu ishe wetu biki akabona mwinjira ya magala. ²Kulya iri Ibrahimu akajir'ukuli. Kwingolezi agwete binwa lwi kwitunda ti atali imwa Mungu. ³Kulya mzarango kute zidesire Ibrahimu akeme Mungu anaga jwa kubukuli mwigwe. ⁴Ti kumunda ukoziye mukolwa luhembo lwage lutali lukogo ti mwenda. ⁵Ti kulya utake kola. ti emezire ulya wake gajira n'ukuli abato bohiri Mungu bwemere bwabo bugajirwe kub'ukuli. ⁶Ngako Daudi eresize mbunama kulya mundu Mungu bajir'ukuli buzira ngolezi. ⁷Nama ku baka kogwa mahubi gabo. ni byaha byabo bika tu mbikwa. ⁸Nama kulya mundu nawe tu ata mugajiri mabi. ⁹Ega zino nama ziri mwabaka kye mbulwa na batakye mbwirwi? tudesire Ibrahimu akagir'ukuli mubwemere bwage. ¹⁰Aka gajirwa kute? lyp alimali kyembulwa atali nyuma ti imbere lyuku kye mbulwa. ¹¹Naye akangirira kyereso kukukye mbulwa kalungu ka kuli ku bwemere kali gwete butaz'atiji kyembulwa lya abaishe wa bemerezi kirangaba batakye mbwirwi, bagajirwi i kule geke. ¹²N'ishe wukukye mbulw'atali kubaka kye mbulwa nahoni mwabalya abegwete bashimba luwezo lu bwemere bw'ishe wetu Ibrahimu uwali bigwete atana kyembulwa. ¹³Kulya lya liragi mbuagimigira kihung'akahewa Ibrahimu ni butwa lyage. atali kwinji yi migako ti ku bwemere nu kukuli. ¹⁴Ir'angaba balya bimigako bo bagima bwemere buli busha miragi lagirwa busha. ¹⁵KUlya mukago gwake gira bute kulya buzira mukage ndago mahubi. ¹⁶Kulya bino muli munjira ya bwemere. Kube mwinjira za lukogo lyo bwemere bwimanga kwibutwa lyoshi atali bi migako ti nabalya abagwete bwemere bwa ishe wetu Ibrahimu. ¹⁷Ngako bika sarangwa naku bika ube ishe we birongo bing'imbere lya bimezire Mungu uwake h'abafire buguman'uwake buza bindu ibitali nga biahali. ¹⁸Yehe lyo kalangalizi katili. Yehe analangalira lyo abaishe wi birongo bingi, ngoko bikadetwa mbu kuko kugaba. ¹⁹Uy'utangazihiri mubwemere akasarira shusho yimoyo ageng'ufire lialikola nimiak'igana nishusho yukufa yibunda lyage ye sara. ²⁰Hatali ngani ngani kwi kiragane kya Mungu kukutemera, ti akabona misi kukukwe mer'anaha Mungu itunda. ²¹Anamanya kukuli ko Mungu agagira bilya alimulaganya. ²²Kuko anagarw'imwage kub'ukuli. ²³Ti bitaka sarangwa hanyanya kwaka gajirwa ukuli imwage. ²⁴Ti hanyanya lyetu geke tugajirwe iritwanga imera uku fula Yesu mwabafire. ²⁵Ukataknga kwa mabi getu lyo tugajirwa ukuli.

Chapter 5

¹Ega tumanyiri gajir'ukuli kwinjira yu bwemere tugwete bwemere imwa Mungu kwinjira ya nawetu Yesu Kristo. ²Imwage tuka hawa njira yu bwemere tuhike kulukogo luno twi mazire mwahilo tunalima na magine mukalanga lizi kubulangashane bwa Mungu. ³Atali kuko naho tihuli namageni mwa malibu geke tumanyire ko malibu gake gira kubaterera. ⁴Nukuhohherera kwake gira kuboterera, nuku boterera kwake deta kalangalizi. ⁵Na kulangalizi katanga deta shoni kulya kusima kwa Mungu ku kabula girw'imwetu kunjira ya mutima mweru ye tuka hawa. ⁶Kulya lyatutali nimisi lyo bishazi bika kwira Kristo anyafa hanyanya lya balya bato bohiri Mungu. ⁷Kuli bikayire mundu kufira mundu ut'ukuli ti buhashikena kugereka kufa hanyanya lulya mundu mwija. ⁸Ti Mungu ireziwe busime bwag'imwetu lyo twalikiri bandu ba mabi Kristo anyafa hanyanya lyetu. ⁹Lyohehe tumanyi gajir'ukuli ku muko gwage twakulwa mu bute nalie. ¹⁰Kulya lya twali bagoma tukiji banwa na Mungu kuku ku mwana wage lyohehe munyuma lyukwiji baniwa nalye. Twaku hulwa ku bugumana bwage. ¹¹Ti atali kuko naho tituli na mageni imwa Mungu imwana wetu Yesu Kristo, imwage tuk'angirira kwiji bana. ¹²Iriangaba bibi bukingira ku mundu muguma mwikihugo, nukufa kwi njira ya mabi nuku kukifa kwanija kubandu boshi kulya boshi bakagira mahubi. ¹³Kulya imbeli magako mabigali hakihugo tibubi batali gajirwe lyo migako ita lishazi ba. ¹⁴Ti kufa kukima kulyoka Adamu kuhika Musa kir'imwaba bataka kola mabi. ngogo aligira Adamu wali mugani kulya ngija. ¹⁵Ti luhembo lulukogo lutali kumene na yubo buhubi lyo hehe lukogo lwa Mungu nuluhembo hanyanya lyu lukogo lu mundu muguma, ye Yesu Kristo buluzire ku bandu bingi. ¹⁶Ngako mundu muguma ukagira mabi atali lugero lwa lulya luhembo kutwiru lubaja kukuja ya mundu muguma yanade bute tiluhembo lulukogo lwali hanyanya lya mahubi, mingi yanadeta kugajir'ukuli. ¹⁷Kulya hanyanya lya biibu bya mandu muguma bubi bukima nuku mundu mugu balya bangire kukogo mu luhembo lukuli bagima mwakalama kuye muguma Yesu Kristo. ¹⁸Kuko kubhubi buguma bandu boshi bakatwiru lubaja lubute kuko kukola kwijo kigima ky'ukuli bandu boshi bakahaw'ukuli kwa kalamo. ¹⁹Kulya hanyanya lyu bwabi bwa mundu muguma hubi gakiringi mu bandu. Kona kuko mundu kuku kenge ku mundu muguma bandi banangira mu bandu kukuli. ²⁰Ti migako ikingira lyo buhubi bulunga benene ti mugako gukija lyo mabi galuga bwenene ti lyo gakaluga lukogo lwa nilikira lwingi bwenene. ²¹Nga nakuko bubi bwali kwimira mukufa kona kukoku njira yu kuli lukogo lwime kiri kwakalamo ki miak'imwa Yesu Kristo nawetu.

Chapter 6

¹Kuko tudete kute katulame mwu byaha lyo lukogo lyili kire. ²Nanga kiri hisu twetu kafira mabi kutage twalama kandi mwaligo. ³Kamuta manyiri ka twesi abatwali vubikwa munda lya Yesu Kristo tukashukwa mukufa kwage. ⁴Kuko tukazikwa haguma nyae kunjira yuku bikwa mukufa kiri ko Kristo alikufa mwa bafire kwinjira yu bulangashane bwa data kona kuko tushomole kubuhyahya bubu gumana bwage. ⁵Nga kukulya mukijibana nalie kumagani lyu lufu lwage kona kuko tugiji bana kumu gani gukufuka kwage. ⁶Mukamanya kino kinwa koshusho yetu ndazi ikalibuziwa haguma nalie lyo magalagama bi guboneka busha tutaki kolere mabi kandi. ⁸Tiiri tukafa nya Kristo twa mezire ko twalama kugumana na liki. ⁹Iri twanga manya ko Kristo amanyi fuka mwa bafire kandi atagaki fa kandi. ¹⁰Kulya kukufa kwage akafi mabi liguma maho ti kukulama kwage akalamira Mungu. ¹¹Kona kuko nenu mwigaje nga bafire kwa mabi na babwene imwa Mungu mukati ka Kristo Yesu. ¹²Kuko mabi gatakimire magala genu agake gwatwa mulufu kuhika mukenge nyifijo zage. ¹³Mutangenderere kutanga birumbi byenu kuba siribo zu kuhiririka kwa mabi, ti mwitange imwa Mungu ng'abali fire ti mwanafuka ni birumbu byenu imwa Mungu kuba siribo zukuli. ¹⁴Kulya mabi gatagaki mwimira kandi kulya mutal'ifo li migako ti ifo lyulukogo. ¹⁵Kute tukolemabi wengete tutaifo li migako tifo lyu lukogo nanga kiri hisu. ¹⁶Ka mutamanyiri koye mwali kwitanga bugumana bwenu mwage mukola baja bage muku mukenga iri bukozi bwa mabi ubwake deta lufu iri bakozi bukukenga ubwake det'ukuli. ¹⁷Ti Mungu iganwe kulya mwali baja bamabi timuka kenga kumitima yenu galya migirizo mwali hawa. ¹⁸Kuko mukashwekulwa mukoli ndumwa yukuli. ¹⁹Ndesire ngako bandu bake deta kubugazi bwa magala genu ngako mwalita nga magala genu kukola bushasha nu bubi bwingi kona kuko mutange magala genu kuba baja bukuli muhashe kushukwa. ²⁰Kulya lyo mwali baja ba mabi mwalishwe kwirwe hale nukuli. ²¹Ala bunguke buki mukabona kwa yiby'ibikolike mubonya shoni mwayibi bishozi, kulya buzinda bwa bino kuli kufa. ²²Ti mira mukashwe kulwa kulyoka mwa mabi, mukugirwa baja ba Mungu bunguke mugwete kuli kukyeswa nubuzinda kalamo kumyakula. ²³Kulya luhembo lya mabi kuli kufa, ti luhembo lwa Mungu kali kalamo kimiakula.

Chapter 7

¹Bene wani mutamanyiri katuma nadeta na yabo bamanyile mugako kulya migako ibimile mundubishazi angabo mugumana. ²Kulya mukazi ulini mushosi ashwesirwe ni migako muye mushosi kwibishazi anga baakiri mugumana. Ti iliangafa uya mushosi ana shwekulwe mwimigako yuye mushosi. ³Ti bishazi ali muguma n'iba iliangaba nu mushosi gundi abuziwe mushule. Ti il'iba angaa, akola mila shwekulwa atashwesilwi niyo migako atakiri mushule kili angagondwa kugundi mushosi. ⁴Nenu mwebene wani nenu mila mwafila migako hanyanya linjila ya magala ga Kristo muhashe kubama gala gugundi yukafukamu, katika bafila kugila tubutie Mungu mahu. ⁵Kulya lyo twali kimagala nyifijo iza mabi zaliho hanyanya limigako ikakola mukolwa mubilimbago byetu mwana butila lufu mahu. ⁶Ti kukuno mila twa shweku lwa mwi migako. mila tuafila yibyo byalike tuhanga kugila tuhashe kukola mwi bishazi biyahya bwi mutima tibitali bishazi bya butazi. ⁷Tudetage kute? mikigako gatali mabi? nanga! tinda ngamanyile kwifija ti kwi migako kutanga desirwe kwija. ⁸Ti mabi ga kabona buziki kwiyo migako yanagila mwinda lyani kila koshi kukwi fija kulya mabi buzila migako ifile. ⁹Nani nyali mugumana yaho hambele buzila migako. Ti il'ikij'iyomigako mabi gakija na nafa. ¹⁰Nanabona iyo migako idite bugumana ngi mwani nyehe idite lufu. ¹¹Kulya mabi kubona buziki mwiyo migako ikandeba na hanyanya lya liyo nanafa. ¹²Migako ilimishuke yukulika ndi mija. ¹³Ko! iyo yali njila lwali lifu imwani? nanga ti mabi kugila gabonekeko mabi wenenegaka gilalufumwinda lyani mwinda lyani mwiyo njili nyija hanyaliyo migako mabi ga gendelele kubisha wenene. ¹⁴Kulya tuma ko migako ili wenene kimutima ti nyehe nili mundu wa magala niguzilwe hifo lya mabi. ¹⁵Kulya ndamanyili byo gwetenga gila kulyo ibyoni bisimire nda bigiziliti yibyo niga yile ti yibyo nigayile byongwete nga gira. ¹⁶Ti ilina nanga kola yibyoni ga yile nimeleko iyo migako ili mija. ¹⁷Ti atali nyenene mu mutima gwani ngwete ngakola yibyo tigali yago mabi gandimo. ¹⁸Kulya ni manyile ko mwindayani mo mwinda lyo magala gani mutali mwazi mwija kulya kuloza ndozize tikugila bija ndasimire. ¹⁹Kulya yibyo bijanzimire ndabi kozili zi yibyo bibi nda simiri byo ngwete nga kola. ²⁰Ti yibyo nda simire ngabyo ngweti ngakola atali nyenene nyugwete nga bikoli ti yage mabi gali mukati kani. ²¹Nabonako ino migako imwani nyehe nyusimire kukolamija imwani lili libi. ²²Kulya nisimire migako ya Mungu ku mundu wa mwinda. ²³Ti mwibilimbago byani nabana migako ili hal'igwete ndambala niyo migako ya mabi ili mwibi limbago byani. ²⁴Buhanya imwani nyemukenenye nandu gangulula nagano magala gu kufa?. ²⁵Namwigana Mungu mwinda Yesu Kristo naha mwetu t'il'angabakuko kubwenge bwani na kolela migako ya Mungu ti kwa magala gani migako ya mabi.

Chapter 8

¹Ngako, hatari kutwirwa lubaja hanyanya lya bali mukati lia Kristo Yesu. ²Kulia mugako gu muka mweru guli mu buguma mukati lya kristo Yesu guka njwekula, hole nyi mikogo ya mahubi gu lufu. ³Kulia abitahashikeni kwi migako kwa kulya kutaba nyi misi hanyanya lia magala, Mungu, kukutuma mwana wage mukati lyu mugani kwa mugani kwa magala gali mwi byaha, nya kulya mugako guka twirwa lubaja mukati lya magala. ⁴Kuly'iragi ly'imigako munda lyetu twehe mwi kilagane kyu kutashinaba kushwekulwa mu kati lya magala. Ti bindu byu mutima. ⁵Kulya bashimbire magala bali mwi bandu bya magala, ti koke abashimbire magala bali mwinga za magala, ti abashimbire bindu byu mutima, bali mwi migererezo yi migani yu mutima. ⁶Kulia musariro gwa magala kwi lufu, ti musariro gu mutima kali kalamu nyu mutula. ⁷Kulya musariro gwa magala buli bugoma hanyanya, lya Mungu, kulya atemeru mugako nyu kuli. ⁸Balya bashimbire magala batanga simisa Mungu. ⁹Iri muka gwa Mungu, ngwa ngata mu mwe, nyenu mutashimbir'umutima. ti mundu ataberi nyu mutima gwa Kristo, uye atari wage. ¹⁰Iri Kristo angota mu mwehe magala genu gafwire hanyanya lya mabi, ti mutima gwenu guli mugumana hanyanya ly'ukuli. ¹¹Ti, iri mutima gwag'uye ukafula Yesu mukati lya bafire angota mu mwehe, uye walifula Kristo Yesu mukati lya bafire, agiji fula magala genu gali mukati lyu kujegerera ku mutima gwage, osire mwinda lyenu. ¹²Kuko, iri atali kuko, mwene wetu, tugwet'umwenda, gutali gwa magala, tutashimbe bindu bya magala. ¹³Kulya, itimwanga lama kukushimba bindu bya magala, musimire kujegerera, iri mwangashulia ngorezi ya magala ku mutima, muga lama. ¹⁴Kulia boshi balangwilwe nyu mutima gwa Mungu, yabo bo bana ba Mungu. ¹⁵Kulya mutangirira mutima gu buj'ugudite kyoba, ti mukanginira mutima guku bagira bana, kwa yuko twalira Aba, kudeta data. ¹⁶Mutima gwo nene gu desire haguma nyi mitima yetu kulya twehe tuli bana ba Mungu. ¹⁷Nya kukuno tuli bana ba Mungu, kuko tuli bime, bime ba Mungu, bimore kuguma nya Kristo, nya kuko tukali bula kuguma nyaye, lyo twiganwa kuguma nyaye. ¹⁸Kwa kulya ngajire malibuze ga bino bshazi kuba ndakyo ku bulangashane bukiji wikulwa i mwetu. ¹⁹Bibumbwa byoshi bilozirwe kwi nyota yu kwigulilwa nya bana ba Mungu. ²⁰Kulya bibumbwa byoshi bikabikwa mwi kyoba kyu busha, ti atali ku kusima kwage. Ti hanyanya lyag'ukababuza mukati lya kalangalizi. ²¹Kulya bibumbwa byonone nya byo nyu luhuma lukahanwa mukati lyu buja bukugoneka. ²²Kulya tumanyire ko bibumbwa byoshi bilwazire kuguma nyaye. ²³Iri yatali kuko nyetu twenene tu han'indulo yu mutima, nyetu tulwazire mukati lyu bagumana bwetu, nyu kulolekeza ku kugirwa bana, bukuluza wa magala gwetu. ²⁴Kulya tuka kululwa, ti kindu kya liloizwa kita kaboneka, kokuko, indaye wangoloza byataga bona, mundu yeshi akeloza. ²⁵Bilya byuku boneka, iri twanga langalira kindu tutanyakibona tukirindire. ²⁶Konya kuko mutima nyago gutugwasize ku bugazi bwetu kulya tutii kuhuna ngako kuli, nyu mutima nyago gwa ko tuhumira kwa malibu. ²⁷Nyay'uke ringiriz'u mutima anyamanyire musariro gu mutima guku bahinira bakyesiwa, nga kw'asimire Mungu. ²⁸Nyetu tumanyire ko mukati li bindu byoshi bya Mungu bakegira mukolwa kuguma nyaba musimire mukati lyuku boha byoba simire, balya babuziwe kukusima kwage. ²⁹Kulya balya akamanya mira akabalondola, bashushane nyu mugani gu mwana wage, abefula mu bene wabo bingi. ³⁰Nya yabo akalondola mira aka babuza, nya yabo akabuza anya bagajir'ukuli, yabo bakigana. ³¹Kuko, tudete kute hanyanya lya yuko? iri Mungu akaba luhande lwetu, inde wangaba inyanya lyetu?. ³²Uta kasigirira mwana wage iri akamutanga hanya lyetu tweshi, atanga gosha kutongerera bindu bya haguma nyaye. ³³Alinde uga bashongerera ba londalwa ba Mungu? Mungu yenen'ugabagajir'ukuli. ³⁴Yend'uga mulibuza nyuku muhana? Kristo yu kafa nya hanyuma lya yaho anyafuka mwa bafire, nyaye yuga tukulula. ³⁵Yend'ugatuberula nyu busime bwa nahamwetu? ka mulibuze? ka malibu? ka bugoma? ka mwena? ka bwashi? ka mugushu?. ³⁶Ngako bisarazirwe hatugwete tugitwa musi hanyanya hanyanya lyabo, tugajirwe nga bibuzi byuku shijiwa. ³⁷Ti koke mukati lya yibyo tuhimire nyi nyuma lyu kuhima kuye ukatusima. ³⁸Kulya mira nga many'ukuri kandiri lufu, kandiri bugumana, kandiri baganda, kandiri buhasha, kandiri birimo, kandiri bigijamo, kandiri buhashe, ³⁹Ibiri nyanya, kandiri birifo kandiri kibumbwa, nyi kindi kyoshi kitanga tuberuba nyu busime wa nahamwet'ubuli mukati lya Yesu Kristo.

Chapter 9

¹Bino binwa ngola nga deta biri by'ukuli, mumanye bwija ko biri binwa by'ukuli mukati ka Kristo! Kiri nyu mu Mutima Mweru, ²mbu ngwet'igongo lingi nyu bulyaniza butasiziri mwinda lyani. ³Kulya nyangashire kuhuna nyenene nyihanguke nyu ku belulwa nya Kristo hanyanya lya bene wetu, bene wetu ba magala; Bo! Baisraeli. ⁴Banyali bo Mungu akagira babe bandu bage. banyali bo'akeresanya mu bulanhashane bwage. Banyali bo akanywana nyabo ikihango. Boba kanya habwa nyi maja zage, nyi mihango yage. Bo'akanyeresas kute bake huna Mungu mwi nyumba yage. ⁵Yabo Baisraeli, bo balyosire mwi kondo lya boshe kuluza betu ba mira, nga ko Kristo anyabagagiye Mungu'li hanyanya lya byoshi tuke kwitunda ye myaka nyi myakula! Bike ba kuko. ⁶Nda desiri ko muhango gwa Mumgu gu gukafwa busha? Nanga! Kulya mwa bandu abagwete bagabutwa mwi kironko kya Baisraeli batli boshi ko bali ba Israeli nyi zina. ⁷Nya kiryangaba baka lyoka mwi kondo lya Ibrahimu kutali ko boshi bali bana bage. Ti Mungu aka bwira Ibrahimu kukuno, "Mwi'kondo lya Isaki, mo mugalyoka bandu bi kibusi kyabe!" ⁸Kwa yuko, bandu batanga gajwa ko bali bandu ba Mungu, nyu kushimbana nyu kubwa kwa magala. ti bishazi bagwete bage butwa ku muhango gwa Mungu lyoke banga gajwa ko bali bana bage. ⁹Bishazi Mungu akaheza Ibrahimu yugo muhango anyo deta kukuno, "Kwi bishazi bili nga bino, ngagaluka. Nyinya shange Sara miraabut'umwana wu byatabana!" ¹⁰Kutanyali kuko naho, Rebeka ali nya bana babiri baka buta nyumusosi muguma, shekuluzwa wetu Isaka. ¹¹Kiryangaba kuko, Mungu akadeta, "Shonga yu giji ke kolera mugaja." Akadeta kuko bishazi yabo bana batali shazi butwa, batanyali shazi gira mija, kandiri mabi. Bikaba kuko lya kulondola kwa Mungu kwimangikwe kwi shungi zage yenene. Ti hatali hanyanya li ngolezi, ti hanyanya li mbikirizi yage uwakebza ¹²Mungu qkqdetq mbu Shonga yu giji ke kolera Mugaja. ¹³ngako byandisirwe kukuno, "Ngaasima Yakobo ti Esau nya nya mushomba!" ¹⁴Kuko, tudete kute? Ka Mungu atagwete gagira'mija? Kutali kuko! ¹⁵Ti akababwira MUSA, "Ngafwir'ukogoye'nzimire kulufwir'imbonga, ngwete nga mufwira zo." ¹⁶KUko, kulondola kwa Mungu kutashimbeni nyu buloze bwa'ndu, kandiri kwi mikolwa yabo. Ti yahe akelondola kushimbana nyu lukogo lwage yenene! ¹⁷Byandisirwe mwi nzarango nyeru ko Mungu akabwira Farao, ti, "Ibitumire nga kwimika, kudeta nyeresany'ubuhasha bwani kwi byo ngakugirira kw'izina lyani lilumbuke mwi kihugo kyoshi." ¹⁸Kuko, Mungu akefwir'imbonga ya lozize. Nyu kugira ye'alozi'ubuka yu mutima kwa gwet'amukayusago. ¹⁹Nga muguma wenu angabuza, "Kituma biki Mungu agwet'agatubwira ko twahuba, ndaye mundu, wangahaga na nyu buloze bwage?" ²⁰Nani, ti, "Uli nga nyandage we mundu ngana, hali y'ugwet'ugahaliza Mungu? ka nyumgu y'ibumba yangabuz'umubumbi, kituma biki wa mbumba kukuno?" ²¹Ti mwi bumba liguma, mubumbi anga gira mwi nyungu zibiri! Nguma, iri mu kukolesibwa mukati ku lushagwa. Nya yabo bake bikola nga ke baha shire. ²²Kuko, ko biri nya ko byo Mungu akagira. Kulya, alilozize kweres'ubuhasha bwage nyu ku bashereza ly'eres'ubu kali bwage mukati ku buhashe. Kandi kuko, alike genderera bwenene! ²³Nya nyetu kwa kulia kundi, Mungu ali lozize kutweresa kazi ko bulangashane bwage buli bwa bakashukwa. ²⁴Twehe, twe Mungu akaheza magala ti kutakaba kiri nya mwa Bayahudi nyaho, ti kukaba kiri nya mwa nandu bi gindi milala. ²⁵Biri nga ko Mungu adesire mwi'bugu lya Hoseya, kukuno: "Bandu, kiri bangaba batali bi mwani, kake ngaba buza ko bali bandu bani. Kiri nyi kirango ndasimiri, nga kideta ko bakola basimwa bani." ²⁶Batakebwire, "Mutali bandu bani ti hanyuma banya buzibwa ko bakola, bana ba Mungu li mugumana." ²⁷Isaya nyay'adesire kw'izu linene hanyanya lya Baisraeli kukuno, "Kiri Baisraeli banga luganga mushege gwi mwi nyaja, abaga kululwa bali ba nini. ²⁸Kwa kulya, Nahano, mukahana bandu bu mwi kihugo ataga ti nda." ²⁹Isaya nyay'ali mali shangwa deta kukuno, "Nawetu ye w'ubuhasha byoshi, ata kitusigirage bandu bagerwa mwi kibusi, twanga bere nga bandu bu mwa kaya ki Sodoma nya ba mwa ki Gomora." ³⁰Yibyo byoshi bilozize kudeta kute? Banya birongo baka kululwa hanyanya lyu kuloza kugajir'ukuli'mbere lya Mungu, bagajir'ukuli'mbere lyage kwi njira yu bwemere bwabo. ³¹Nya ku luhande lwa Baisraeli, kirya ngaba balike shimb'imaja mbu lya bagajir'ukuli mbere lya Mungu, ti bitakaziga! ³²Kituma biki? Kulya balike loza ukushushan'imbere lyage kwi njira yi mikolwa yabo. Ti kuta kaba kwi njira yu kubika Mungu ko bwemere. Bikatuma bage sitala kw'iwe lyu kusitaza. ³³Nga ko bisarazirwe mwi nzarango nyeru, "Lolage! Mwa kaya ki sayuni, mira nya bika mw'iwe lyu ku sitaza, nyu lwala lu ku gwisanya. Kandiri mundu anga mubika ko bwemere atanga bonesibw'ishoni."

Chapter 10

¹Bene wetu byo ndozize bwenene mu mutima gwani, mahuno gani ngazi huna Mungu, hanyanya lyeni mukululwe. ²Kulya nyamubwira, mwihangane hanya lya Mungu tikoke kutali mu bwenge bwenu. ³Kulya kwangila wata manyir'ukuli kwa Mungu iri bang'irikira ukuli kwabo bonone batakibika ifo lyu kuli kwa Mungu. ⁴Kuko Kristo bo buzinda b'ukuli kulya kugira kir'ugamwemera abe nya kalamu ki miakula. ⁵Musa akandika hanyanya lyu kuli migako ya Mungu, mundu wangagira kuko agalama kwa njibyo. ⁶Kuly'ukuli kulyosire mukati lyu bwemere kudesire kukuno utadete mu mutima gwabe, kund'ugiji shona kugend'imbingu. ⁷Vind'ugandagala kikend'ikuzimu, kudeta Kristo inyanya, kulioka mu kati lya bafire. ⁸Ti koke, kidesire kute, yikyo kinwa kiri hasi nyabe, mukati lya magala gabe, kyo kikyo kinwa ky'u bwemere tukekwigiriza. ⁹Kulya kwishobeka kwa Yesu mwa kanwa kabe kubaye nawetu nyu kwemera mu mutima gwabe ko Mungu akamufula mukati lya bafire uga kululwa. ¹⁰Kwa kulya ku mutima gu mundu ake kwemer'ukuli kwa kanwamundu ake bala miazzi yu bulize. ¹¹Kulya lusingo ludesire, kaz'u mwenezire atabona shoni. ¹²Kulya hatali mbelukana yu Myahudi nyu myu nani, kulya ye nawetu tweshi, mugole kwa boshi bake mubuzi. ¹³Kulya, hazi uga buz'izi na lya nawetu agakululwa. ¹⁴Kuko mumu buzize kute mutanya mwemera?kandi mu mwemezire kute mutanya muva? kandi mumuvite kute mutanyuwa mwazi mwija. ¹⁵Kandi kute migigiriza muta twazirwi kabisarazirwe kuli kwija nga biki magulu gaga bola mwazi mwija. ¹⁶Tikoke, batal boshi bemezire yungo mwazi mwija, kulia Isaya adesire, nawetu, inde wemezire myazi yetu. ¹⁷Kuko bwemere iri shosho ya kuva, nyu kuva kulyosire kwikinwa kya Kristo. ¹⁸Ti ndesire, ko bohe bata kuva? lzu lyabo lyikwizire mu kihungo kyoshi, nyi binwa byabo mwi mizindi kiriza. ¹⁹Ti ndesire, ka Baisraeli bataka manya? ko Musa akadeta ko ngabik'ubongwa kwa bana birongo nyuku bakuniza. ²⁰Nya Isaya agwet'ubundwali bwingi, adesire,nga boneka mwa batalike ndoza nga boneka kwa yabo bataloke mubuzi. ²¹Tikoke Israeli adesire, mushi nga golola maboko mwa batemeziri, bakaju.

Chapter 11

¹Nya buzaga, ka Mungu aka kabulila bandu bage? nanga! kulya nani, nili mu Israeli, nuguma ba bakabutwa nya Ibrahimu, mundu wu mulala gwa Benyamini. ²Mungu ataka sindikira hale bandu bage, kazi akamanya kulyokera butazi. ili kandi muliji kulya kukadetwa nyi nzarango hanya lya Eliya? ngako akashongera ba Israeli imbele lya Mungu. ³Naha mwetu, bita balagu babe bashomola lutali zabe, nani nya sigala nyenene, banyagwete banaloza banyite. Bandyose mutima. ⁴Ti, kute Mungu aka mushuza? ngwete mbiko ya bandi bihumbi bilinda a batake fukamira Baali. ⁵Ko kunali mwa bino bishazi bya zene, hakili, byasigala, nga bulondozi bwu lukogo. ⁶Ti koko, ili bili hanyanya lu lukogo, zilakili ngolezi. yaho lukogo lutangabe lukogo. ⁷Kute kwaba? kazi kyo Israeli ashuba ke looza, ataka kibona, ti balya bakalondolwa bakakibona nya bandi bakabilwa kinyemerere. ⁸Ngako baka bisaranga, Mungu aka baheza Mutima gu kuhunira, masu ti gi mihuta, matrire gi minduva, killi luno lusiku lwa zene. ⁹Nya Daudi adesire, nyu lungetenge lwabo luba bere katego, nya kasira i biga bahirimwa, lube luhembo i mwabo. ¹⁰Masu gabe gabikwe kizizi lyo batabone, ubagondanye mgogo gwabo siku zoshi. ¹¹Kuko nya deta ka! basitala ly'ukuli bahiline? leka! ti hanyanya lya mahubigabo bana birongo baka kululwa, lya bonene babikwe bongwa. ¹²Kuko, ili buhubi bwabo bukola bugale bwi kihugo, nyu kwanguhirwa kwabo bukola bugale bwa bana birongo, ka kubwira kwabo kutali kwingi. ¹³Ti koke nya deta nya nyenu, mwe muli bandu ba bana birongo. ngako, nili ndumwa w bandu ba bana birongo, nyi ganira mukolwa gwani. ¹⁴Ni hashe kubabika bongwa abagwete muko muguma nya nyani nyuku bakulula baguma babo. ¹⁵Kulya ili byangaba kukabulwa kwabo kukadeta kwijibanya mwi kihungo, ka kwemerira kwabo kugaala biki ili batali buguma buzila kufa. ¹⁶Kandi nga bihumbulwa bitazi bikyesiwe bindi byoshi bigaba bishuke, nga i sina lyangaba likyesiwe kili nya mashangatabi nyabo kuko. ¹⁷Ti koke ili byangaba gandi mashangatabi gaka twiwa, nya nabe wulinga kati kabuzuwe Mzeituni wu mumuzitu wana shoshekwa yaho ha kati wanyaba muguma wa yako kati ki Mzeituni nyu bunono bwage. ¹⁸Utakolagwa kwigana hanyanya lyi mitabi yage, nili kandi wang'itunda atali we yuye utwazile isina ti lili isina lyo likuhesire we yuye. ¹⁹Kuko ugadeta mitabi yage ika twiwa lyo nyehe ni shogekwe. ²⁰Kwija gakatwiwa kushimbana nyi kutemera kwabo, nya nyabe wimazire kwi bwemere bwabe uti tundaga, ti wobaye. ²¹Kulya, iliangaba Mungu atakasiga mitabi a gakabumbwa kwa yako kati, nya nyabe ataga kusiga. ²²Lolekeza, kuko bwija nyu bukali bwa Mungu, mwa balya bakali bwa Mungu, mwa balya bakahirima, bukali, t'imwabe wehe buli bwija bwa Mungu unya bezire mwalibo, ili bitali kuko we yuye nabe banga kutwire. ²³Na yabo geke, bataka bera yuko kutaba nyu bwemere, bagashoshweka, kulya Mungu agwete buhashe byuku bashogeka kandi. ²⁴Kulya, ili wehe ukatwiwa bana kulyosa kwa yako kati kabuziwe mzeituni gu mu muzitu nga ko guli, wanashogwa, utanali wako kati, ti wana shogekwa mwa yugo mzeituni mwija, ka katumeneni yabo abali ba yugo mzeituni kuhasha nyukushogekwa mwa yugo mzeituni benene?. ²⁵Kulya, bane wetu, ndasimiri mutamanye ino mbisho, lyo mutibone kuba nu bwenge, kulya kitolo kya ba Israeli bakahirina, nyuku nyema alinde bana birongo bingire. ²⁶Kuko ba Israeli boshi bagakira, ngako bika sarangwa, mukuluzi agija kulyoka, Sayuni aga gaba Yakobo nya bubi bwage. ²⁷Na kino kyo kilagane kyani nalibo, nimali balyoseza mabi gabo. ²⁸Kuko kushimbana numwazi mwija bakola bagoma hanyanya lyenu, ti kushimbana nyu bulondozi bakola basimwa hanyanya lya ba data. ²⁹Kulya bigabi bya Mungu bita gwet mbahazi ili kandi kubuziwa kwage. ³⁰Ngako nenu butazi muka mutengusha Mungu, ti kukuno mwabo na lukogo kulya bakatenguha. ³¹Yabo nabo geke kukuna batenguha ngako mwangahewa lukogo nyabo bahewe lukogo. ³²Kulya Mungu abashwesire boshi kuguma mwa yubo butengu lyo abakoge boshi. ³³Ngako buli bukulu bwu bugale nyu bwenge nya kumanya kwa Mungu gatanggalolwa, ili kandi njila zage zitake lozwa. ³⁴Kulya alinyande ukamanya mugererezo gwa nawetu? ali nande ukaba mushunguzi wage. ³⁵Ali nande ukamuheza yehe kindu kitazi, naye agahembwa kandi?. ³⁶Kulya bindu byoshi bilyosire imwage, bili mu buhashe bwage. Kandi bigalusire imwage. Bulangashane buli naliye myakula kube.

Chapter 12

¹Kuko, benewetu, nya muhoha, mwi mboga zage Mungu, mwitange myoyo yenu ibe itulo ligumana, lishukwe, ilisimisize Mungu, go migirizo genu mija. ²Ili kandi mutashushe nga byumu kihugo kya zene, ti muhindulwe kugirwa buhyahya misalilo yenu, lyo mumanya ukuli bu buloze bwa Mungu kute buli bwija, yu kumusimiza, nyu ku kwira. ³Kulya kwu lukogo ngahewa na wira mundu yeshi uliyaho hamwenu atagerereze kutaluka ngako anga salile, ti abe nyi migererezo yu lugero, ngako Mungu aka mugabina kila mundu lugero lwi mbikirizi. ⁴Ngako mukati ka magala maguma tugwete bilimbago bingi, ti bilimbago byoshi bitakoziri mukolwa mugma. ⁵Kili na netu twe tulibingi tuli magala maguma mukati ka Kristo, nya bilimbago, muguma ku gundi. ⁶Kuko, kulya tugwete bigali ibili mbelulukanwe, ngabo mukahewa lukogo, bukaba bulagu, tulyose bulagu mga mbikirizi. ⁷Ili bwangala bukozi, tube mukati kubukozi bwetu, wu kwigiriza, mukati ku kwigiriza kwage. ⁸Wu kushungula, mukati ku kushungula kwage, nyuga hana nyu mutima guli gerere, wu kwimangira ku kwihangana, wukukoga, nyu busima. ⁹Busimane butabe bwi nolyalya mushombe ilili libi, mwigwatizire ku bili bija. ¹⁰Ku busimane bwa bene wenu, musimane mwehe ku mwehe, mu bukenge nunoshangwe i mbele lya bilenu. ¹¹Ku kwihangana, batali bagazi, munabe nyu nuhamgana mukati ki mitima yenu, nyuku kolela nawetu. ¹²Mwa kalangalizi, munagwete busime, mukati ka malibuze, nyukulinda, nyuku lama mwa mahuno. ¹³Mwi nyifijo ya bakyesiwe, nyuku shimba bute mwange ke kwegereza bandi, nyukwegereza bageni nyukwikanya. ¹⁴Mugashanire bagwete bamu talangiza, mubagashanire ili kandi mutabadake. ¹⁵Musime kuguma nya bali mu busime, mulile kuguma nya bali mu busime, mulile kuguma nya bagwete bagalila. ¹⁶Muvikanwe migererezo yenu mwehe ku mwehe. Mutagererezi ibili bihamu, ti mwemere kubikwa mwi bindu bigazi. Mutitundirago ubwenge. ¹⁷Mutahembaga mundu mabiku mabi. mulolekeze i bija mwa masu ga bandu boshi. ¹⁸Nga byanga hashikana mwu luhande lwenu, mubere mumutula nya bandu boshi. ¹⁹Basimwa, mutakolagwa mwiholele, ti muleke butee bwa Mungu, kulya bikasarangwa kwiholele kuli imwani nyehe, nyehe nga lyula, nawetu adeta. ²⁰Ti koko, mugoma wake nga angaba nyu mwene, muheze alye, akaba ni nyota, muheze anywe, kulya ukagira yuko, wabika makala gu mulilo hanyanya lyitwe lyage yenene. ²¹Utahimwe nyu bubi, ti uhime bubi mu bwija.

Chapter 13

¹Munda yeshi akenge buhashe bukulu, kulya hatali buhashe ubutakalyoka i mwa Mungu, nya bakulu abali bakabikwa nya Mungu. ²Kuko, nga wangatenguha uwimire alahira bagiheza malibu. ³Kulya a bimire batake kobohya bandu kulya bagwete ngolezi nyija, ti hanyanya lyi ngolezi nyibi. Kuko wasima utamwobole ugwete mwimo? gira bija, nabe uhewe itunda mwage. ⁴Kulya yehe ali mukozi wa Mungu imwabe hanyanya lyu bwija nga wangagira mabi wobohe, kulya atagwasiri(mugushu) mupanga busha, kulya ali mukozi wa Mungu, wukwiholela mwi bute hanyanya lyuye ukagira mabi. ⁵Kushimbana nya yuko, bili bija kukenga, atali hanyanya lya yubo bute naho, ti geke hanyanya lya migerezo. ⁶Hanyanya lya yuko kandi, mugwete mugalyula ikodi, kulya bohe a bimire bali bakoziwa Mungu nanya lamire mukati ka yugo mukolwa. ⁷Mubaheze boshi ukuli kwabo, mundu wukulyuza ikodi ahewe ikodi, mundu wukulyuza i ndulo ahewe yubo bushuru, nyu wumenene kwobohwa abohwe, nyu wumenene kuhewe i tunda aliwehe ilyo itunda. ⁸Mutabe nyu lube nyu mundu yeshi, nga butali busimane, kulya usimire mirage akwizire migako ya Mungu. ⁹Kulya, yuko kudeta utashulehe utite, utazimbe, utifije(muka milabe). ¹⁰Busimana litake gira kinwa kib'imwa mwikalanwa wabe, kuko busimane bo bukwizize migako. ¹¹Ego, tumanye bishazi, ko bishazi byuku byuka mwiro bikola wasi, kulya bukulule bwetu bukola hasi netu kutaluka lilyo tukatondera kwemera. ¹²Bushigi bwagenderera bwenene, mushi gwegerera, kuko tuhogole ngolezi zikizizi, nyu kwambala i mbunda zi bweru. ¹³Ngako bihunire nyu mushi tushomole nyitunda, kutabe kukwigutilila, nyu bulalwe, kutali kwisimisa nyu bushule, kutali mwa malongwe nyu bongwa. ¹⁴Ti, mwambale nahamweli Yesu Kristo, mutalolaga magala, lyo mukole ngako gusimire nyuku gira nyifijo zage.

Chapter 14

¹Yeshe mugazi wi mbikirizi mu mugwere, ti mutatwire lubaja migerezo yage. ²Mundu mugum'agwete mbikirizi, akulya byoshi, t'ulya mugazi akelya shogo. ³Ugwet'ugalya atene g'utagwet'ugalya, n'utagweti igalya ateneg'ugwet'ugalya. utatiri lubaja ugwete ugalya, kulya Mungu akamwangilira. ⁴Ulind'ugwet'ugatwa lubaja lu mukozi wa mirabe imange, shirime bilozire umwimangire. Ti agimanga, kulya nahawetu alinu buhashe buku mwimaza. ⁵Mundu muguma agwete agagira mbere lukanwe hashambira lusiku mu lundu gand'anabone ko siku zoshi go ziguma ku mwenebino kwi mundu agokomere mu byemezire yenene. ⁶Ugwete ugabelula siku mwi zindi, kwanakegira kuko hanyanya lya nawetu, ugwet'ugalya ali hanyanya lya nawetu kutumangwe te ugalya, kulya agwete agahana. Mukongwa imwa mungwa n'agwet'ugalya, ali hanyanya lya nahano umenene naye gege ahane mukongwa imwa Mungu. ⁷Kwa yukyo, ndaye mundu ulamire ku lwage yenene, ndanaye ugafa ha lwage yenene. ⁸Iri twangaba tuliho tuliho hanyanya lya nahano n'iri twangafa, tugafa hanyanya lyage. Kwa yuko tube ho, kandiri tufe tulibanaho. ⁹Bulyo byo bikatuma Kristo akafa, anafuka lyo imira afire na bawine. ¹⁰Hoo kituma kiki ugwete ugatwira mwene wenu ulubaja? na kituma kiki ugwet'uganwenega mwene wenu? tweshi tugatwirwa ulubaja imbere lya Mungu. ¹¹Kulya bisaraziwe kukuno "Niribo, nahana adeta, kira mundu agafukama imbere lya malangagani, ni ndeto zoshi zigigana izina lyage Mungu. ¹²Kana kuko, kira mundu agabal'inyazi yage imbere lya Mungu. ¹³Mutamtwirane lubaja mwenene ku mwenene, muhige naho lya hatabe kindu ikiga sitaza mwenene, kandili kumu kirinya. ¹⁴Niji, kandi njambere hanyanya lya nahano Yesu ndakyo kindu kyoshi kyu bushasha imwage kanakuko iri yi kya kindu kinali kyubushasha. ¹⁵Na mwene wenu ilyaga gaya hanyanya lyu bulye, kokudeta utakishomwiri mu busime ku bulye bwabe utashereze mundu yeshe ye Kristo akafira. ¹⁶Kwa yuko kusima na kwenu, hatije bulengeru bu kugayana. ¹⁷Kulya bwami bwa Mungu kutali kulya kandiri kunwa, ti ukuri mulula busime kwa yugo muka mweru. ¹⁸Ugwete ugakolera Kristo yiby, asimisize Mungu kandi emezirwe na bandu boshi. ¹⁹N'ilyaba kuko, nishimbe bindu byu mutula, ni bindu byumenene kudeta mutula. ²⁰Utashereze mukolwa gwa Mungu hanyanya lyu bulye, ukuri lyoshi bibi bija, biri bibi kulya mundu ugwete ugalya kuku shombe kanya. ²¹Bitali bija kulya nyama kunwa kandiri kugira kinduikigakumiza mwena wenu. ²²Iyo mbikiriza ugwete ugendelere kuba naliyo mukati ku mutima gwabe mbere lya Mungu iri nama mulya mundu yeshe utagwele ugilibuza mu mutima gwage kwa yikyo kinwa akemera. ²³Ti yeshe wingani ngani mubyo agwete agalya agatwirwa lubaja, kulya atalyo kwi mbikirizi. na kira ngolezi italyosire mukati ki mbikirizi zali mabi.

Chapter 15

¹Kuko byumenene twetugwete misi twange bugazi bwa batagweti nusi, kandi bitumeneni kusimisa twenene.

²Kira muguma mukati keti amusimise mutulani wage, ly'abona mija, ubakwe.³Kulya Kristo yenene atakisimisa ngako bisaraziwe nga bidukani by bakanduka byoshi bikaba hanyanya lyani .⁴Mukuba byoshi bikasarangwa yaho hatazi, netu bikarangwa hanyanya lyuku twigiriza gira lyo kukubotelera, nu kutuholeza kwi nzarango lyotuba na kalangalizi.⁵Ko Mungu wa kalangalizi nu wu kuholeza atuheza kuba kuguma twenene ku twenene ku mugani gwa Kristo Yesu.⁶Lyo kumutima nguma, nakwa kanwa kaguma mwa ngahasha kwigana Mungu Data, na nahano wetu Yesu Kristo.⁷Kwayuko mwegerezanya mwenene ku mwenene, ngako Kristo akatwegereza, lyo Mungu iganwa.⁸Kwa kulya nadeta ko Kristo akaba mwigiriza wi kiragane kyu kukembwa hanyanya lyu kuli kwa Mungu, lyo kiragane bakahewa ba Data wetu bigokomere.⁹Kandi lyo banabiro ugo bigane Mungu hanyanya lyi mbonga zage, ngako bi kasarangwa, kyokituma ngakwigana mukati ka banyabirongo, nani ngimb'izina yabe.

¹⁰Nakandi Musa adeta, "Mushambale, birongo, haguma na bandu bage."¹¹Nakandi Daudi adeta, "Emwe birongo byoshi, mwigane nahano, Emwe bandu boshi mwigane yehe."¹²Nakandi Isaka adeta, hagaba isina lya Yesu, naye agiji kwimira birongo, naye ye kirongo kyo bagala ngalira.¹³Kuko Mungu wa kalangalizi abijuze busime boshi mu mutula mukati ku bwemere, lyo mugenelere kuba na kalangalizi, mukatiki misiyu muka mwenu.¹⁴Bene wetu, mirabango komeza kwi miazi yenu ko nenu mira mwijula mija, miri mwijuziwi mwijula mija, mwi mwijuziwi'ubwenge boshi, kandi mbu mwanga kol'ishungula.¹⁵Ti naba sarangira, ku bundwali wenene ku luhande lwa zino nzarango, kwinaluo kubakengeza, kwa yulo lukoko ngahewa na Mungu.¹⁶Lyo niba mukozi wa Kristo Yesu mukati ka bandu bi birongo, nigire migirizo ga Mungu mukolwa gu bwimangizi, gira birongo byoshi ibe myengo iyemezirwe, imahishukwa mu mutima mweru.¹⁷Kyo kikyo, ngwet'igiza na mukati ka kristo Yesu mberelya Mungu.¹⁸Kulya ndaga kolwa ku kwira kinwa kyatakozili Kristo ku mukolo gwani, birongo bikenge, kwi kinwa kandiri kwi ngolezi.¹⁹Kwi misi yi batangaza ni bisomeza, kwi misi zu mutima mweru, ibikaba kulyokera Yerusalemu, nu twaya twimatambi lyage, kuhika iliriko nira nugiriza mwazigwa Kristo misi.²⁰Nakand'ugwete ngi hangana kwigiriza, hakigirize yaho izina lya Kristo li kolibake detwa, ndiji kubaka hitwe li nguliro yu gundi mundu.²¹Ti ngako bikasarangwa, balya batashuba ba kigiriziwa myazi yage bagabona, na balya batashuba ba kuva bagamanye.²²Kyo kituma ngahangalikwa kira kishazi ndanguk'imwetu.²³Ti kukuno, ndakilyo binjwesire zino mbande, kandi siku nyingi ugwete ugifija kwij'imwenu.²⁴Kazi kishazi kyoshi ngalyoka kubalamira Ispania(ngij'imwenu) kulya mulugezi lwani nzimire tubonane kutwalwa na mwehe, mutima gwani gui gutire imwenu hinini.²⁵Kukuno nagend'i Yerusalemu, kwigiriza bemezi bashukwa.²⁶Kulya isimisize bandu bi Makedonia ni akaya kugira hya kitoro hanyanya lua bashu kwa iyo mund'i Yerusalemu balya batihashiri.²⁷Ega, bibasimisize, bonene, kandi ba ki lyulir'umwenda. Kwa kulya ilyangaba banyabirongo bagwete baka kolesa bindu byabo bi mutima byu menene kubashomolera (kubakolera) byabo bya magala.²⁸Hano mira nusa yugo mukolwa, nukubalikira kalungu yilyo ihu, ngalenger'imwenu, kugend'Ispania.²⁹Nami nijiko, irinangi j'imwenu ngija ku bugokome bwi migashaniro ya Kristo.³⁰Bene wetu, nabahoha imwa Yesu Kristo, nu kwa yubo busime mu mutima mwihagane kuguma na nyehe mukati ka mahuno genu hanyanya lyani imbere lya Mungu.³¹Kudeta nikululwe ki Uyahudi, na kandi nukolwa gwani gu kwigiriza g'ugwete i Yerusalemu gwemere imwa bashukwa.³²Nihashe hika(mwenu ku bushambare, ngako asimire Mungu, lyo niluhuka tweshi kuguma.³³Mungu mutula abe ku kuguma na mwehe mweshi kube yuko.

Chapter 16

¹Natuma imwenu Fibi, munyere wetu mukozi wi shengero liri iyomunda Kenkrea. ²Kudeta mumwangilire mukati ka nahano, ngako byumene balya bakakululwa, numutabale mu kinwa kyoshi agamuhuna imwenu, kulya naye alimutabazi wa bandu bingi, akandabala nani geke. ³Munda mukize Priska na Akila, bakozi kuguma na nyehe mukati ka Kristo Yesu. ⁴Abali kwiengerekeze kisi kutwiwa itwe hanyanya lya kalamu kani, nadeta mu kongwa imwabo, atahali nyenene naho, ti na mashengero gi bilongo byoshi geke musingo mund'ishengero iliri mwi nyumba yabo. ⁶Munda mukize Mariamu, alike kwiribuza wenene hanyanya lyani. ⁷Mundamu kize Androniko na yunja, musimwa wani, abakashwe kwa kuguma na nyehe, bandu shoni mangaliri mukati ki ndumwa, nabo baali bemezi mukati ka Kristo hambere lyani. ⁸Mundamu kize Amiplito musinwa wani mukati lya nahano. ⁹Mundamu kize Urbano, mukozi kuguma na nyehe mukati ka Kristo, na sitakisi musimanwa wani. ¹⁰Mundamu kize Apele, uwemezire mukati ka nahano mundamu kize bandu bi nyumba ya Aristobulo. ¹¹Mundamu kize Herodioni, ikondo lyani, mudamukize bandu li nyumba ya Narkiso abemezire nahano. ¹²Mundamukize Trifaina na Trifosa, bandu bu mwete mukati ka nahawetu, mundamu kize Persisi musimwa uwali kwi hanganire wenene mukati ka nawetu. ¹³Mundamukize Rufo, mulondo lwa mukati ka nahano, na ninaye maye geke. ¹⁴Mundamukize Asinkrito, flegoni, Herme, Herma na bandi betu bali kuguma. ¹⁵Munda mukize Filologo na Yulia, Nerea, na mwali wabo, na Olimpa na bandi bashukwa abali boshi kuguma. ¹⁶Mulamusanie kwiranga likyere shengero zoshi za Kristo zabalamura. ¹⁷Bene wetu, nahuno ha mulolekeze balya ba kasho mbekanya na bagwete bagagira bindu byuku kuniza, mbelulukana migirizo go mukigiziwa mwikenge naligo. ¹⁸Kulya abalikuko batamu nawetu Kristo, ti bagwete bagakolera mabinda gabo bonene, nuku binwa bilembu nu byu kusimisa bagwete bagateba bandu bi mitima itakaniri. ¹⁹Kulya kuboterera kwenu, bandu boshi lira bakubona kuko nasima hanyanya lyenu, ti koke nzimire mwehe mube bana bwenge mukati ki bindu bija, ni byoto mukati ki bind'ibitumeneni. ²⁰Na Mungu wu mutula agalibata muzimu ifo lya magulu genu duba lukogo lwa nahano wetu Yesu Kristo lube kuguma mweshi(kubeyuko). ²¹Timoteo, mukozi kuguma na nyehe, amalamusa, na Lukio na Yasoni, na Sosipatro, i kandi lyani. ²²Nyehe Tertrio, nyuka saranga lino ibugu, nabalamusa mukati ka nahano. ²³Gayo, wa hasi lya ni, ishengero lyoshi abalamusa naye geke. Erasto mubisi wa kaya, abalamusa, na Kwarto mwene wenu. ²⁴Lukogo lwa nahano wetu Yesu Kristo lube kuguma mweshi kube yuko. ²⁵Kuko itundwe yehe ukahasha kubagira mube bundwali, kushimbana na migirizo gani nukwigiriziwa kwa Yesu Kristo kushimbana n'ukweresiwa ilya mbisho ikalikwa kutondera butazi bwi myakula. ²⁶Kyana gogomeziwa kwa bino bushazi kwi nzarango za balagu, kyanamanywa nabana bilongo boshi ngoko akahangu kira Mungu wi myakula, lyo bakenga mbikirizi. ²⁷Ye Mungu wu bwenge yenene bulangashane buli mwage kulengera Yesu Kristo, miakula ni miakula kube yuko

1 Corinthians

Chapter 1

¹Paulo ukabuziwa mwigiliziwa wa Yesu Kristo kukusima kwa Mungu na Sthene mwene wetu. ²Mwishengelo lya ilili Korinto balya bakashukwa mukatika Kristo Yesu, abakobuzi wa babe bashukwa kuguma na boshi bagwete бага buza izina lya naha mwetu Yesu Kristo handu hoshi, naha mwabo na naha mwetu. ³Lukogo nu mutula gubi imwenu kulyo kaimwa Mungu Data wetu ni mwa naha mwetu Yesu Kristo. ⁴Nadeta mukongwa imwa Mungu mukahewa mukatika Kristo Yesu. ⁵Kwa kulya mukila kandu mukagala mukati kage, mukati kibinwa byoshi nu bwenge boshi. ⁶Ngako kwi kwa Kristo kuka gendelela hanya lyenu. ⁷Mutaka goshe lwa niviga bi kyoshi kyoshi mwikuke langalila kwelesiwa wa kwa naha mwetu Yesu Kristo. ⁸Yuga mwegendeleza buzinda boshi lyo mulekigaywa yulo lusiku lwa na wetu Yesu Kristo. ⁹Mungu wetu ali urukuli yemu kabuziwa nya liye, mwingile mwi buguma bu mwana wage Yesu Kristo naha mwetu. ¹⁰Ti bwene wani na mu hoha mukatiki zina lya naha mwetu Yesu Kristo, kugila mweshi mu detele kugumia. ¹¹Kwakulya bene wani mila na wilua myazi yenu na yabo ba mwinyu mba Kloe kudetako imwenu ili kusho mbana. ¹²Ti byo bwine bibino, kudetako kila mundu wi mwenu kudetako nyehe nili wa Paulo, nani nili wa Kefa nani nili wa Kristo. ¹³Ka! Kristo mili gabo? ka! Paulo aka libuziwa hanya lyenu? ili kute mukashu kwa kwizina lya Paulo? ¹⁴Nigana Mungu kubona ndakashuka mundu imwenu, ti Krispo na Gayo. ¹⁵Mundu akaleki kwiji deta kanga mushuka kwizina lyani. ¹⁶Kandi ngashuka bandu ba mwenyu mba ya Stefano, hanyuma lya yabo ndamanyili ili nga shuka gundi mundu yeshi yeshi. ¹⁷Kulya Kristo atakanduma nishuke, ti nigilize mwazi mwija ti atali kuku botelela kwibinwa, kati ka mahagi ka Kristo kaleki kwijisholela. ¹⁸Kulya mwazi ngwa kati kamahagi kana wetu mwaba telesile batakegu gwaswa ti imwetu twetue mezile ilimisi ya

Mungu. ¹⁹Kulya bisarazirwe,ngasheleza ku botelela kwa ba botelele.nu bwenge bwa benge ngazitahila.²⁰Ali hahe uye ubotelele? ali hahe musarazi?ali hahe wakedeta nyi fijo zamila ka Mungu ata kagila bwenge bwi kibaja kuba bu wija? ²¹Kulya kubenge bwa Mungu,kibaja kita kamanya Mungu kubwenge bwage.²²Mungu akasima kuku lula abemezile kuku hubagiza kwabo kwa yugo mwazi gukabalwa. ²³Ti twehetugete tugigiliza Kristo ukali buziwa imwa Baya hudi bulibute ni mwa Baya hudi kuli ku hubagiza. ²⁴Ti imwabo babuziwa Baya hudi imwa Bayunani ali Kristo misiya Mungu nu bwenge bwa Mungu. ²⁵Hanyanya lyu bu hwija bwa Mungu bugwete bwenge bwenge bwingi kiehhi ma bwa bandu nubugazi bwa Mungu bugwete misi ku hima bwa bana ba bandu. ²⁶Kulya bene wani mulolekeze ko mwika buziwa kulya atali bingi bitegelezi zekimagala batali bingi bagwete misi batali bingi bagwete bwami mwabaka buziwa. ²⁷Ti Mungu akalondola bindu bihwija bikihigo abonye shoni bana bwenge kandi Mungu akalondola bindu bigazi bikihugo kugila abonye shoni ibigwetimisi. ²⁸Kandi Mungu akalondola bindu bitagajilwi bikihugo ni bikenegwa naam,bindu ibi taliho kugila asole ibiliho. ²⁹Ugwete magala yeshi atiji kwi tunda imbele lya Mungu. ³⁰Ti imwage mwehe mwabona kuba imbele lya Yesu Kristo,ukagilwa imwetu munabwengeubulyokene imwa Mungu ,nu ukuli,n'ubushukwa,n'ukukulu lwa. ³¹Gila,ngakuka kukasarangwa,ulya ugwete ugabona bugale abone bugale hanyanya lya Mungu.

Chapter 2

¹Ti koke benewetu, nyehe lyongija imwenu, ndakija kumwigiliza mbisho ya mungu mubuhwiza byibinwa, ili mkwitegeleza ²kulya ingagila ndamanye kinwa kyoshi imwenu ti yesu kristo, naye akalibuziwa. ³nani nali imwenu mukati kubahizi nu boba n'ukuyuguma kwingi. ⁴Ni kinwa kyani, n'ukwiliza kwani kutali kwi binwa byukwitegeleza nukuteba bwenge bwabanda, ti kibishazi bi mitima ni bi misi. ⁵gila kalangalizi kenu katabe mkati kukwi tegeleza kwa banababandu, ti mkati ki misi ya mungu. ⁶Ti koke hali kwitegeleza tukedeta mukati kabemezi; ti butali bwegebwikihugo kino, ilikkandi bwabimangile kinokihugo, abasosile. ⁷Ti twadeta kwitegeleza kwa mungu mukati kimbisho, yuko kwitegeleza ukkabishwa, yo mungu akasheleza kulyo kela bishozi bikalenga kwi migashanilo yetu. ⁸kaziyo abimangile kino kihugo batakimanyili kili muguma; kulya batakimanyage batangamuli buzize nahamwetu bulangashane. ⁹Ti koke, kushimbana niko bika sarangwa binwa bwo'isu litakabona, ili ku twili kutaka byuva, ili kandi bitakingila mutima gumwana whu numdu, binwa kazibyo Mungu ali benle kezize abamusimile. ¹⁰Ti koke Mungu mila atwigulila lwehe kumutima, kulya mutima guke lolekreza byoshi, kili mbisho Mungu ¹¹Kulya alinande mukati mkati kabana babandu ti mutima gwa bana babandu uguli mukati kage. nganya kuko ni binwa bya Mungu ndaye ubimanyile ti mutima gwa Mungu. ¹²Ti twehe tuta kagwangilila mutima gwikihugo, li mutima ugulyosile imwa Mungu, gila tumanye byo tukabikilwa na Mungu. ¹³Nabyo twabi deta, tyatali kwi binwa ibigwete bigigilizibwa kukwi tegeleza kwa bana babandu, ti koke ibigwete bigigilizibwa nu mutima, tunake bi lundubula yibyo binwa byu mutima. ¹⁴Basi mwana whumundu whu mwanya gwi kaya ataingibili binwa byu mutimagwa Mungu; kulya imwage uye ali mwibagizi, ili athashili kubi manya kulya bi manyikene kulengela mutima. ¹⁵Ti koke mundu whu mutima, ake bimanya byoshi byu mutima, na kandi yehe atakemanyika nu mundu. ¹⁶Kulya alinde ukamanya musalilo gwa nahamwetu, amumanyise? Ti koke twehu tugwete musalilo gwa Kristo.

Chapter 3

¹Nani bewetu ndakahasha ku deta na mwehe ngabandu bu mutima mweru,ti ngabandu bamagla, ngabana banuke mukati ka Kristo. ²Ngamumwesa miata ti bitali biliwa kulya mutali shazi hasha kili kukuno mwita hashiri.³Kulya kili kukuno mukeli bandu bamagala,kulya hali bungwa nukulo ngola mukati kenyu, mwehe mutali bandu bamagala mukagenda nga bana babandu. ⁴Kulya nga mundu mugu nwa angatenda nye nili wa Paolo gundi nyehe nili wa Paulo mwehe mutali bandu bamagala. ⁵Paulo yena ndera Apolo yenande? bali bakozi mwinjila yabo mukemela ngako naha mwetu akagabila kila mundu.⁶Nyehe ngabyala Apolo anabikameji ti Mungu ana bikuza. ⁷Ti uye ukabyala ndavyo akagila nuye ukabula kilameji ndavyo akagila ti Mungu aka bikuza. ⁸Ti uye ukabyala nuye akabika meji ali mundu muguma,nakila muguma aga hewa luhembo lwage yenene ngako malibuze gage yenene. ⁹Kulya twehe tuli bakozi kuguma na Mungu,mwehe mulindalo ya Mungu, muli lubako lwa Mungu.¹⁰Kulukogo lwa Mungu, nga hewa mubasi mukulu urubwenge ngabika ngulilo gundi mundu anije kubaka hanyanya lya liyo ti kila mundu alokeze kute ubasile hanyanya lyage. ¹¹Kulya mundu atangabika gindi ngulilo ti iyo ikabikwa ye Yesu Kristo. ¹²Ti li mundu angubaka hanyanya liyo ngulilo faranga,mawe,bikishingo,kikayu ili tuti,ili bukere,ili byasi. ¹³Mukalwa guwa kila mundu guka bonekagelele, kulya yulo lusiku lugelesa gulya bigeleliwa nu mulilo nu mulilo guga gela mukolwa gua kila mundu guli kute.¹⁴Nga mukolwa gua kila mundu akubaka hanyanya lyage ngwanga sigala agahewa luhembo. ¹⁵Nga mukolwa gu mundu ngwanga silila agalibula,ti yenene agakululwa ti angaba nga kumulilo.¹⁶Mutamanyiri ko mwehe muli shengero lya Mungu na Mungu mutima gwage guli mwinda lwenu? ¹⁷Nga mundu anga sheleza shekero yu mutima Mungu aga musheleza naye kulya shengelo lya Mungu lili lishuke,mwehe muli iyo shengero. ¹⁸Mundu ati tebe yenene nga mundu muguma mukati kenu anga bonako yu gwete bwenge,mukatika kino kibaja abe muhwija lya ahasha kuba nubwenge. ¹⁹Kulya bwenge bwa kino kibaja buli buhwija imbele lya Mungu.kulya bisazirwe akekwanga aba gwete bwenge kwa amabikabo. ²⁰Kandi na hamwetu amanyire nzariro za bagwete bwenge kulya lyibyo bili busha.²¹Katuma mundu yeshi yeshi ati tunde bande kulya bindu byoshi bili byenu. ²²Nga Paulo au Apolo ili Kefa ili kubaja ili kufa ili bugumana ili bindu byozine ili bindu bisija byashi bili byenu. ²³Nenu muli ba Kristo na Kristo ali wa Mungu.

Chapter 4

¹Mundu atugajile kukuno nga bakozi ba Kristo abamanyire mbisho ya Mungu. ²Kandi bihunile kwa yabo bandu bisho ya Mungu baboneke bagokomere. ³Tiimwani kili kinwa kini wenene nilibuziwe na mwehe kulmalibuga bandu tindilibuzizi nye nene. ⁴Kulya ndamanyiri kinwa hanyanya lyani ti hanyanya lyaho, ndaga jilwi ukuli ti ugwete ukandi buza ali na hamwetu. ⁵Kuko muta libuze binwa imbele li kishazi kulindo ho naha mwetu agija ugabika lwenge bilya bili mwi kizizi' bikabishwa,nukwe lesa bulugilile bwa magala katuma kila mundu agabona nyi tunde zage munda Mungu. ⁶Na bino binwa nagila mugani gwani nagwa Apolo hanyanya lyenu nu ku mugani gwetu muhashe kwi yigiliza muta salile kuhima yibyo bika sarangwa, kugira muguma wenu ati tunde hanyanya lyu muguma ao gundi. ⁷Nande ukugizile kuba hale hale? nabe ugwete bindu biki uta kangilila? ⁸Mila mwiguta mila mwa bona bindu bingi,buzila twehe mugagaza nga bami tunasimile wenene mugaze kugila tugaze wenene kuguma na mwehe. ⁹Kulya nzalile ko Mungu akatu lyosa tue bigiliziwa buzinda nga bandu bakali buziwa bafe. kulya tu gwete tuga lolekeziwa ni kibaja na bale mbelezi na bandu geke. ¹⁰Twehe tuli bawija mukatika Kristo a'mwehe muli nu byenge mukatika Kristo twehe tuli nu bugazi ti mwehe muli ni misi mugwete bulangashane ti twe he tuta gwete itunda. ¹¹Kilikukuno hino hishazi tuli nu mwena ni nyota tunali bwashi tuna shuli silwe makofi ndanohotuli. ¹²Twali bula wenene nukukola mikolwa kwama boko getu twenene,nukudutwa tugana gashanila,tukalibuziwa tuna botelele. ¹³Tuka shumurwa tuna dete kongwa mila twagilwa nga bushasha bwi kibaja. bushasha bwi bindu byoshi kili kukuno. ¹⁴Nda saraziri bino binwa kuku mwelesi shoni,ti kumweshungula nga bana bani basimwa. ¹⁵Kiri mwangaba na bigiriza bihumbi kumi mukati ka Kristo,ti mutagweti ba Data bingi,kulya mukati ka Kristo Yesu ngamubuta kamwazi mwiya. ¹⁶Ti na muhoha mwehe mube bandu bukunyimba. ¹⁷Hanyanya ryayuko ngatuma Timoteo imwenu mwana wani musimwa ugokomere mukati ka nahamwetu,yugiji mukengeza njira zani mukati ka Kristo. nga kongwe ngamwigiriza handu hoshi mukati ka mashengero. ¹⁸Bandi bagwete bagitunda ko ndagiji mwenu. ¹⁹Ti ngiji mwenu duba ngako nahamwetu asimire,ngana manya ti gutali mwazi gwabo naho abagwete bagitunda ti buhashe bwabo. ²⁰Kwakulya bwami bwami bwa Mungu butali mukati ki kinwa ti mubuhashe. ²¹Musimire biki?ngaji mwenu ni ngoni ao mukati kubusime nu mutima kukuboterera.

Chapter 5

¹Bidesirwe wenene ko hali bushule mukatikenu nu bushule ubutali muki kabana birongo kudetako mundu abe numukozi wishe. ²Mwe mugwete mugitunda ti mutafiri bute kiri uye uka giru mwazi guno aryosiwe mukati kenu. ³Kulya nyehe ukuli ndakabera imwenu kwa magala ti kumutima, mira na mubuza milana libuza uye ukogila yibyo kudetako nali imwenu. ⁴Mukati kizina lya na wetu Yesu Kristo mwehe mwa mali shanganana kugu manyu mutima gwani kuguma nu hashe bwa naha mwetu Yesu Kristo. ⁵Kutangalila muzimu uno mwandu magala gali buziwe. kilusiku lwa naha mwetu Yesu. ⁶Kwitunda kwenu kutali kwija mutijiko binini bikgazile byake gaza bingi? ⁷Mwekese nuku lyosa ibigazile bya butazi, mushashe kuba bulyalya ngako mwali buzila kugaga, kulya Kristo Pasaka yetu miraka tangwa hanya nya lyetu. ⁸Hanyanya lya yuko tugile buile ti atali kukugaga kwazamani, ata nali kwa mabi, ti kubundu buta gazili ngo go mutima mwija nu kuli. ⁹Namu saragira mwi nzarango ko mutabe kuguma na bashule. ¹⁰Nda desili mutabe kuguma wenenena bashule bwa mwakino kibaja ili na bandu bingi fijo, ili na banyazi, ili bi kwi kumba kizuzu. nga kukuno buru menene mwehe kulyoka mwakino kibaja. ¹¹Ti na musaragira mutabe kuguma nu mundu ubuziwe mwene wenu. ili angaba mushule ili wingi fijo ili uru kwi kumba kizuzu, ili uru kudukana, ili mulalwe ili nyazi, mute mere kulya kuguma na yehe. ¹²Kulya nyehe ni hagulilwe kute kulibuza yabo bali buguma? mwehe muta libuzizi yabo bali mwinda? ¹³Ti Mungu aga libuza yabo bali imbuga mulyo se mundu mubi mukati kenu .

Chapter 6

¹Ka!mundu uri mwenu ni kinwa namirage anga mushongelela mwabate muzili ti atali mbele lya bashukwa? ²Ti muta manyiriko bashukwa bagali buza kibaja? nili kibaja kiga libuziwa na mwehe ka! mutu meneni kutwa maja nini? ³Muta manyiriko muga libuza baremberezi,ti atali wenene bindu bya kano kalamu?⁴Ti ili mwaga bana handu agali buza kano kalamu, mwababika nga batwi bi maja abakagajwa nga ndabyo mukati shegero? ⁵Nadeta bino kugila ni mwenge lekeze ka! kuko imwenu mutali mundu muguma ugwete kwi tegeza. uwanga twa binwa bya mewene wage? ⁶Ti mwa shongelela na mwenene ku mwenene, kandi mbele lya yabo ba temeziri.⁷Ti miira mwangu hirwa wenene kuba mukwete muga shongelela na mwenene, ku mwenene kulya kutali kwija kuhililikwa, kutali kwija kunya gwa bugale bwenu? ⁸Ti mwehe mwenene mugwete mugahililika bandu nu kunyaga bindu byabo, kili ni bya bene wenu.⁹Ka muta manyiriko bandu babi batabata gima mu bwami bwa kunguba? mutitebe bashule batagingira mu bwami bwa Mungu, au bandu bikwi kumba kizuzu, ili bashule, ili bukushongelela nya na bandu bikwi gutilila. ¹⁰Na balalwe, na bikwi fija na bazimba, badukani na banyazi. ¹¹Mukati kenu mwali bandu bazinoshusho, ti mukashukwa mwana kyesiwa,mwana gajilwa ukuli mukati kizina lya naha mwetu Yesu Kristo nu myukati ku mutima gua Mungu wetu.¹²Bindu byoshi bitu meneni imwani, ti atali byoshi byu menene.bindu byoshi bitu meneni imwani,ti nyehe nda gabikwa hifo lyu buhashe bwi kindu kyoshi. ¹³Biliwa hanyali bunda ni bunda hanya libiliwa, ti Mungu aga bwisa yibyo byombi ibinda ni biliwa. ti atali magala gateli hanyanya lyu bushule, ti naha mwetu nanaha mwetu, hanyanya lya magala.¹⁴Na Mungu ana fula naha mwetu na kandi aga tufula netyu ku buhashe bwage. ¹⁵Ka muta manyiriko magala genu bikli bilimbago bya Kristo? ka nanga nga bilimbago bya Kristo ni bigile byu bushule? nanga. ¹⁶Ka muta manyiriko uye uka shambanu mushule bali magala maguma naye? kulya adesire yabo babili bagaba magala maguma. ¹⁷Ti uye uka shambana naha mewtu ali magala maguma na yehe.¹⁸Mushage bushule kila mabi mwana uru mundu agwete agagila bili mbugalya magala gage, ti! uye ugwete ugagila bushele agwete aga gila mahubi hanyanya lya magala gage yenene.¹⁹Muta manyili ko magala genu ili shegelo yu mutima me

²⁰Kulya muka gulwa kwi kishigo, mwigane Mungu mwa magala genu.

Chapter 7

¹Hanyanya lyabino binwa mukasaranga byumenene musosi ata hume mukazi. ²Ti hanyanya lyu bushule kila musosi abe nu wage mushosi. ³Musosi aheze mukage ukuli kwage na kuko kuko mukazi aheze musosi kuli kwage. ⁴Mukazi ata gweti mugako hanyanya lya magala gage,ti iba nu mushosi ata gweti mugako hanyanya lya magala gage,ti mukage. ⁵Mutimane ti mube mwalaga na kwi kishazi,kwi mbisho nu kuhuna mube kuguma muzimu angiji mugereka kuku ta banu lugero kwenu. ⁶Ti na deta kuko kuku muwila ti atali ku mugako. ⁷Ti nzimire bandu boshi babenga ti kila mundu agwete kigabi kya geyenene kulyo ka Mungu inokukuno nuno kukuno. ⁸Ti na wila yabo batiji batiji gonda,na ba kana byu menene ba belenga ko nani nili. ⁹Ti nga batanga hashu kwi hanga ba gonde, kulya kuli kwija kugonda howangaba ninyi fijo. ¹⁰Ti yabo mula baka gonda naba wila, ti yaho atali nyehe,ti naha mwetu mukazi ata sigane niba. ¹¹Ti ilinga sigana naye abele atakigonge ili alagane niba, kandi musosi atajande mukange. ¹²Ti nawila bandi bandu ti atali naha mwetu, kuba nga mwene wetu muguma agwete mukazi ti! atemezili nu yemukazi emezile kubela naye,atamujande. ¹³Na mukazi uli nu musosi utemezile, nuye musosi emezile kubela bonaye, atamujande uye iba. ¹⁴Kulya uyu musosi ute mezile, agemela kulengela mukake,nuye mukazi utemezile agemela kulengela musosi wage nga atali kukabana benu batanga bele bakyesizwe ti bakola bashukwa. ¹⁵Ti uye utemezili ili angolyoka,alyoke,yaho uye mwene wetu mushosi au mukazi atashwezilwi ti Mungu akatubuza kumutala. ¹⁶Kulya umanyile kute we mukazi, ko wanga kulula ibalo? ili umanyire kute we mushosi ko wanga kulula mukago? ¹⁷Ti ngako naha mwetu akagabila kila muguma ngako Mungu aka buza kila mundu, agendekelele kuko kuko kongwe tenga wira shengero zoshi. ¹⁸Ka mundu kilange abuziwa ti miraka kebwa? atagile ngata ka kembwa mundu fulani abuziwa tijikembwa?ti atakembwe. ¹⁹Kukembwa katali kandu nukutakembwa katati kandu,ti kuhezi tunda migako ya Mungu. ²⁰Kila mundu abele ngako anali,bishazi ali buziwa. ²¹Ka! uka buziwa nu mwija? utabone kubi ti ili wanga hashu kuba ushwekwi lwe bwimenene kubukolesa, ²²Kulya akabuziwa mukatika na wetu shusho yu buja kuli kushwe kulwa kwa naha mwetu, kuko kuko uye uka buziwa shusho yu kushwekulwa buli buja imwa Kristo. ²³Mukagulwa kwi kishigo mutabe baja babana ba bandu. ²⁴Bene wani kila mundu abele imbele lya Mungu kwiyo shusho ali nayo lyakabuziwa. ²⁵Ku mwazi gwa bangele nda gweti mugako gwa naha mwetu,ti na mushungula nyehe nyuka hewa lukongo na naha mwetu kuba mwemezi. ²⁶Na bonako bili bija hanyanya libikayu bili, kuba bili bija mundu abelekazi kwa nali. ²⁷Ka!ushwezirwe na mukago? utasimiri kushwekulwa utalonze mukazi. ²⁸Tili wanga bona utagweti kosa nili munyele anga gondwa ata gweti bubi,ti bandu bali nga yabo bangaba namalibuze mwa magala nani nali mulyo seza hibyo. ²⁹Ti bene wani, natenda kuku kuno. bishazi bisigele bitali bingi kulyo kela kukuno yaboba gwete bakazi babe nabatabagwete. ³⁰Nayabo bakagonda nga batangalila naye bobu kushambala nga batanga shambala nayabo bukugula ngaba tagweti kandu. ³¹Nayabo bagwete бага kolesa yikyo kibaja nga batanga kikolesa wenene kulya bili mwakino kibaja bigalenga. ³²Ti nzimire muleki libula uta shuba gi gonda ake kwi bika mu bya naha mwetu,umusimise naha mwetu. ³³Ti uye akagonda akekwi bika mwibindu bikibaja ngako anga simisa mukage. ³⁴ka kandi hali mbelulu kanwe mukazi nu munyele. utiji gondwa akekwi bika mubya naha mwetu. abe mushukwa magala nu mutima ti umila wagondwa akekwi bika mubikibaja abonekwa ga simisa musosi wage. ³⁵Na deta yebyo kugila mi mungule,ti atali mbu ni mutegele,ti kwa yibyo bisimise,muhashe kukolela naha mwetu buzila kulola kundi yeshi. ³⁶Ti mundu yeshi yeshi nganga bona atakoleli munyele wage bimusimise.munyele wage ibisimise nili angaba amuhimile bwija agile kwa simile atagizili mabi aba hangulile bagonde. ³⁷Ti uye ukimanga ngako moyo gwage gumu wizile.kundi ti angahasha kwi mangila byo asimire yenene kandi ahigile mu mutima gwage kulanga munyele wage agila bija. ³⁸Na kuko ugwete ugalanga munyele wage agila bija nuye utaga moza agendekelele kugila bija. ³⁹Mukazi akeshwekwa nga iba alimugumana. ti ili iba angafa ali huru kugondwa nu mundu yeshi ya simire mukatika nawetu naho. ⁴⁰Ti zili nama wenene kuhanga bela ngako anali kunyehe bwine nijiko nani gwete mutima gwa Mungu.

Chapter 8

¹Nuku mwazi gwi bindu bikatangwa myengo kwi bizuzu, twiji kotweshi tukwete kumanya,kumanya kugwete kwi tunda, ti kusimana kwake kubaka. ²Nga mundu nga ngamanya kwiji kinwa ata manyili kinwa,ngako bimumenene kumanya. ³Ti li mundu anga sima Mungu uye amanyikene na liye.⁴Kumwazi gwi bikatangwa myengo kwi bizuzu katali kandu mukibaja nakulya hatali Mungu ti muguma naho. ⁵Kiliangaba bali ti babuziwe ba Mungu ili mbigu, ili hano hakibaja ngakuko bali ba Mungu bi bingi , nabana hamwetubingi. ⁶Ti imwetu twehe Mungu ali mguma naho, ye Data ye bindu byoshi bilyo sile imwage netu tulamile imwage, agwete musosi muguma Yesu Kristo yehe imwage bindu byoshi bili netu imwage yehe.⁷Ti yubo bwenge butali mwabandu bosho ti bandi ti bandi kuku komela yikyo kizuzu.kili kukuno kulya nga bindu bika tangwa myengo mwi bizuzu ni nzalilo zabo, kulya zili bugazi kwi yuva.⁸Ti biliwa bita tuditi mbele lya Mungu kulya tuta lili ni hilwi na kandu natukalya tutili kilwi kandu. ⁹Ti mulole buno buhashe bwenu buleki gaisa yabo bali mu bugazi. ¹⁰Kuly a nga mundu anga kubona wehe uru kwete bwenge ubudetele kwi biliwa mwishegero li bizuzu, ka! musaliro guye mundu kulya ali mugazi gutaga gendelela kulya naye alye bindu bikatangwa myengo kwi bizuzu.¹¹Nuye uli mugazi ali buzwa kubugazi bwage naye ali mwene wetu Yesu Kristo aka hanyanya lyage. ¹²Kuku ko mukabagilila mabine wenu nu kubakaza zaliro zili bugazi mugwete muha mugilili mabi Kristo. ¹³Kulya biliwa bika kuniza mwene wani kweli ndagalya nyama mwakula nileki kuniza mwene wani.

Chapter 9

¹Kandali mushwe kulwa? kandali mwigiliziwa? kanda kabona Yesu naha mwetu? mutali mukolwa gwani mukatika naha mwetu? ²Ngandaba mwigiliziwa mwadi ti nili mwigiliziwa imwenu mwehe kulya mwekalungu kani kubwigiliziwa mukatika maha mwetu. ³Luno lo luhebo lwani mwayabo bagwete бага mbuza. ⁴Ka! tuta gweti buhashe bukulya nuku nwa? ⁵Tuta gweti buhashe kwanga kuguma tweshi mukazi mwene wetu nga yabo bigiliziwa bandi, na mwene wabo na hamwetu, na Kefa? ⁶Ili nyenene na Barnaba twetula hashili tuta gweti buhashe bukukola? ⁷Musirikani muki waga genda mwinda mbala bishazi byoshi kwi kishigo kyage yenene? nande wanga Muzabibu abilwe kulya kwa mahugage? ili nandie wanga langa ndego atanwe kwa mata gindeko? ⁸Kana deta bino mwabana babandu? ili migako nayo idesili kuko kuko. ⁹Kulya kwi migako ya Musa idesile uta shweke ngavu kanwa alye ka! yaho Mungu ata lozile bingavu. ¹⁰Ili adesile yibyo hanyanya lyetu?nili bika sarangwa hanyanya lyetu kulya muhizi ahinge na kalangalizi kulya umenene kwi mbula. ¹¹Ili angaba tewehe tuka mubyali la bindu byu mutima ka! bi tumeneni twi mbule imwenu bindu bya magala? ¹²Ili bandi bali kuguma mwa buno buhashe hanyanya lyenu tewehe atali wenene?ti tuta kakolesa yu bobu hashe ti twa botelela mwi bindu byoshi tuleki hanga mwazi mwija gwa na wetu Yesu Kristo. ¹³Muta manyiliko yabo bagwete bagakola mikolwa yishengelo bakelya ku bindu bishengelo na yabo bakekola kulu tali bakebana kafungo kabo kwi bindu bi lutali. ¹⁴Nana hamwetu adesibeko yabo bukwi giliza mwazi mwija bahewe nabo kafungo kabo. ¹⁵Ti nyehe ndaka kolesa kili kindu kiguma ndakanandika byo bibekuko imwani kulya zili na mani feku hima mundu yesh'yeshi kusola kuno kwi tunda kwani. ¹⁶Kulya kili nangigiliza mwazi nda gweti kwi tunda kulya kulya ni bikilwe mwa hobe na manyibii mwani ndakabala mwazi mwija. ¹⁷Kulya ili nangakola guno mukolwa kukusima kwani ngwete luhembo nili angaba tali kusima kwani ni langalilwe kutumwa na naha mwetu. ¹⁸Luhembo lwani bili biki?lolulunu ngola ngigilize buzila kulyulwa,buzila kukolesa kubuhashe bwani ngwete mukati kuku bala mwazi mwija. ¹⁹Ili angaba mila nashwekulwa mwa bandu boshi ngingila muja wa bandu boshi gila ni bone bandu bingi wenene. ²⁰Nalinga Muyahudi imwa Baya hudi,lyo ni pata Baya hudi mwa yabo balifo limigako nali ngifo li migako(kiliakabanyenene ndalifo li migako. ²¹Yabo batali ni migoko nali gutagwe ti migako,ti atali mbunda gweti mugako imbele lya Mungu ti ugwete mugako mbele lya Kristo ili nipate yabo bata gweti migako. ²²Mwa bandu busha nali busha kugila nipate bandu boshali nali mwi shusho yoshi ya bandu kugila ni nihashe kuku lula bandu. ²³Nani ngweti nga gila bino byoshi hanyanya li ku bala mwazi mwija kuguma na bandi. ²⁴Kamwitijiko yabo bake himana kukitibita boshi bake ti itati uwake hima ali Mungu? mutibile duba kuko mubone. ²⁵Na yeshi wake himana mukila mashata akekwi hangana kubyoshi bakegila yibyo bahewe luhembo lukushelela ti tewehe tuhewe luhembo lutaga shelela. ²⁶Kili nani nili duba kuko kuko ti atalinga uru kusiti na shulikana kifune kuko kuko ti atalinguwa shulika kya hanya. ²⁷Ti nali buza magala gani nukuga kolesa ndabe na mali kwi giliza bandu nyenene nibe mundu ugalahilwa.

Chapter 10

¹Kulya bene wani nda simili muleki manya ko badada wetu bali boshi hifo linguba boshi bana lenga mukati ki nyaja. ²Boshi bana shukwa babe ba Musa mukati kinguba na mukati ki nyaja. ³Boshi banalya biliwa byu mutima. ⁴Boshi bana nwa meji gu mutima kulya bakana kijimbi kyu mutima kikabashimba ni yikyo kijimbi ali Kristo. ⁵Ti bingi mukati kabo Mungu ataka simisiwa naliba kulya bakalibuziwa mwi ndelegenye. ⁶Bino bya mugani imwetu tuleki bandu bikwi fija mabi ngayyabo nabo bagwete bagi fija. ⁷Ti mutabe bikwi kumba kizuzu ngako bani bali,ngako bika sarangwa bandu baka budatala kulya nu kunwa bani manga babine. ⁸Ti mutagile bushule nga bandi babo bakagila bana hilima lusiku luguma bandu bihumbima ku m'gabali na bishatu. ⁹Ti tutageleke naha mwetu nga bandi bake mugeleka banashelezi wani njoka. ¹⁰Ti muta kunile ngako bandi baka kunila bana sheleziwa mu Harabu. ¹¹Yibyo bika bahikila nga kwi migani yana sarangwa anyanya lwu kutushungula twetwali butazi. ¹²Umanyile kwi mazile aolekeze atahilime. ¹³Mugeleko gutaka mugwata tiko ngomelezi ya bana ba bandu,ti Mungu ali imazile yu gamuleka mugelekwe kutaluka ko muhashire ti kuguma nayuko migeleko aga gila njila yukulenga muhashe kwi manga. ¹⁴Hanya lya lyuko bilani mushage mushage migilizo mabi gibizuzu. ¹⁵Na deta nga na bandu bubwenge musalire byo ndesire. ¹⁶Ikopoli migashanira tu gwete tuga gashanira ka!butali buguma kumuko gwa Kristo?yugo mukate twake lya butali buguma ku mukogwa Kristo? ¹⁷Kuba mukate guli muguma tweli bingi tuli mugala maguma kulya tweshi tugwete tuga ngili kwa yugo mukate muguma. ¹⁸Mulole yabo Baisraili bali ngakwa magala bali kelya myengo ka batagweti buguma nu lutali? ¹⁹Ni dete kute?yibyo bika tangwa mwengo kwi kizuzu kali kandu?ili kizuzu kali kandu? ²⁰Atali kuko ti yibyo bagwete бага tanga mwengo bagwete bagabi tanga mwa bazimu ti atali imwa Mungu nani nda simili mube kuguma na bazimu mutanga nwa kwi kikombe kya naha mwetu nikya muzimu. ²¹Mutanga ba kuguma kulungetinge lwa naha mwetu nu lungetenge lwa bazimu. ²²Ili twabika naha mwetu bongwa?ku tugwete misi ku mutalika? ²³Bindu byoshi byumenene tya tali byoshi byo byumenene bindu byoshi byangubaka. ²⁴Mundu ata loze bunguke bwage yenene tinu bwa bandii. ²⁵Kila kandu kake gulwa mukibuye mukilye buzila kubuza-buza,hanyanya li misaliro. ²⁶Kulya kibaja bili bindu bya nahamwe na byoshi bimuli. ²⁷Nu mundu utemezili aka mulalika mwehe mugende mulye byoshi bigabikwa imbele lyenu buzila kubuza buza hanyanya limisaliro. ²⁸Tinga mundu anga mu wila akano kandu katangwa myengo mutalye hanyanya lyage. ²⁹Na deta nzaliro ti atali zabe ti zuye gundi kulya hangalibiku kuba kuani kwa ngalibuziwa ni nzaliro zugundi? ³⁰Nga nangakolesa luhande lwani kukwi gana nidukwe hanyanya libiki? kubyo nigana? ³¹Ti mukola mugalya nu kunwa ili kugila kandu koshi koshi mugile byoshi ku kwi gana Mungu. ³²Muta hubile Bayahudi na Bayunani ili shengelo lya Mungu. ³³Ngakonyehe nzimire bandu boshi mwi bindu byoshi ndasime bunguke bwani nyenene ti bunguke bwa bingi bahashe kuku lulwa.

Chapter 11

¹Munjimbe ngako njimbire Kristo. ²Na mwigana ngako mungengere kubyoshi neno mugwasire yukukwa ngilila ngako nga mwigiza. ³Ti nzimire mumanyeko itwe lyakila mushosi ali Kristo, nitwi luru mukazi ali mushosi ni twelya Kristo ali Mungu. ⁴Kila musosi akolaga huna, ili akolaga deta naye awisirwe itwe agwete age negesa itwe lyage. ⁵Ti kila mukazi akolaga huna ili kudeta buzila kuwika itwe lya ga agwete agenegesa itwe lyage kulya ali guye uka begwa. ⁶Kulya mukazi ataka wika abegwe kunali kubi mukazi kubegwa tiawike itwe lyage. ⁷Kulya bitumeneni mushosi kuwika itwe, kulya yehe guli mugani nu bulangashane bwa Mungu. ti mukazi buli bulagashane bu mushosi. ⁸Kulya mushosi atakalyo ka mumukazi, ti mukazi mumushosi. ⁹Ili musho ata bubwa hanyanya nyu mukazi, ti mukazi hanyanya lyu mushosi. ¹⁰Hanyanya lya lyuko byumenene mukazi abe ni kishazi kyuku bika kwitwe hanyanya lya balembenze. ¹¹Ti atali mukazi buzila mushosi ili mushosi buzila mukazi mukatika na hamwetu. ¹²Kulya ili mukazi aka lyoka mumushosi, kuko kuko mushosi naye ake butwa nu mukazi, ni bindu byoshi kuba kwa libyo kulyoka imwa Mungu, mwilibuze mwenene mwi mitima yenu. ¹³Nibyu menene mukazi kuhuna Mungu atana wisilitwe? ¹⁴Kai yuko kububwa kuta mwigilizizi ko mushosi akaba n'nvili nyigi bibih'le imwage. ¹⁵Ti mukazi akabani nvili nyile buli bwija imwage kulya ahelweyuzo nvili nyile zibe hanyuma linya mbalo zage. ¹⁶Ti mundu yeshi akasima kudeta bongwa, twe tuta gwati mugako yungo ili shengero za Mungu. ¹⁷Ti mukati kuku magika bino ndamutuzili, kuba mutashengeneni, kutali kubuguke ti kwa mabi. ¹⁸Kulya mukola mugashanganana mushegero nuvite hali lunganga imwenu, nani nemera hinini. ¹⁹Kulya kushabuka kumenene kube mukati kenu, kugira bakemerwa baboneke mukati kenu. ²⁰Mukola mwa shanganana kuguma bitumeneni kulya biriwa bya nahamwetu. ²¹Kulya kira muguma akeba duba kwanga biriwa byage mwayuko kulya, kiri uno angaba nu mwena, nuno ala lusire. ²²Ka! mutagwati nyumba zukulira nu zukunwera? iri mwene zire ishegero lya Mungu, nukwegerekeza yabo bata gwati kandu? nimuwire? ni mutunde? ka! ndamutunda hanyanya lya kuko. ²³Kulya nyihe ngandiriri mwa nahamwetu byo ngamuheza, kulya nahamwetu yubo bushigiakahanwa, akangu mukate. ²⁴Ilya kusa kwigana ana gulya, anadeta ko ganogo magalagani aga katangwa hanyanya lyenu mugire kuko hanyanya lyu kungengera. ²⁵Nakuko kuko hayuma lyukulya anangi kopo anadeta lino kopo kiri kihago kihyahya mukati kumuko gwani mugire kuko mukola muganwa kukungengera. ²⁶Kulya mukola mugalya umukate nukunwa guno muko mugwete mugabala lufu lwa nahamwetu kulinda kwagija. ²⁷Kira ugalya guno mukate nukunwa ikopo lyu muko gwa nahamwetu ko bitumeneni agiheza ku shereza magala gage nu muko gwa nahamwetu. ²⁸Ti mundu ilolekeze yenene hanyuma lya yugo mukate nu kunwa yiryo kopo. ²⁹Kilya, kulya, nukunwa agwete agalya malibuze gumutima gwage ku kutamanyirira yago magala. ³⁰Kulya alibingi mukati kenu abata hashiri nu bugazi, na bandu bigi bagweje. ³¹Kiri twagimanyire mwimitima yetu tutaga libuziwa. ³²Iri twaga libuziwa twagalukirwa na nahamwetu aleki kwiji tulibuza kuguma niki baja. ³³Kwa kuko bene wani, mukola mwashanganana ye nukulindana. ³⁴Nga mundu agaba nu mewa alye mwinyumba yage muta shanganana kwa malibu, na yibyo bikasigali gija nga bikuga.

Chapter 12

¹Ebene wani humwazi gwi kigabi kyu mutima mweru ndasimire muleki manya. ²Mwijiko lyo mwali bana birango mukangwa kushimba bizuzu bitaga deta ngako bika wirwa. ³Kwa kuko na muwira ndaye mundu wake deta kumutima gwa Mungu kudeta Yesu aka dakwa niri atanga hashu mundu kudeta Yesu ye naha mwetu atali kumutima mweru. ⁴Hali mbelelulu kanwe zikigabi ti mutima guli gugo gugo. ⁵Kandi hali mbelulu kamwe zi bigabi na naha mwetu ye yuye yuye. ⁶Kandi hali mbelulukanwe zukukoli mikolwa ti Mungu ye yuye ugwete ugazikola mukati ka boshi. ⁷Kira muguma ahewe kweresiwa nu mutima mweru ku kungulana. ⁸Kulya mundu muguma ku mutima ahewe umwazi gu kwitegereza nu kundi mwazi gu bwenge. kwakesima mutima. ⁹Gundi mbikirizi mukati ku mutima yeyuye,nugundi kigabi kyuku kiza,mukatika yugo mutima muguma. ¹⁰Nugundi kolozi zi kitangaza, nugundi bulago,nugundi kumanyirira mutima,nugundi kutenda kwi ndeto,nugundi kulundubuli ndendo. ¹¹Tino mikolwa yoshi zigwete zigakolwa nayugo mutima muguma yeyuye ugwete ugagabira kira mundu ngakwasimire. ¹²Kulya ngako magala gali maguma,gagwete birimbago bingi,ni birimbago byoshi bya yago magala nabyo bili bingi gali magala maguma kuko kuko na Kristo. ¹³Kulya ku mutima muguma tweshi tukashukwa kuba magala maguma,kuba tuli Bayahudi iri Bayunani iri tuli baja,iri tushwekwire tweshi tukanwa mutima muguma. ¹⁴Kulya magala kitali kilimbago kiguma ti biri mbingi, ¹⁵Kugulu kukadeta ko nyehe ndali kuboko,ndali wamagala,katali wamagala hanyanya lya kuko? ¹⁶Nukutwiri kwangateta konyehe ndali su,nyehe ndali wamagala ka!kutali kutali kwamagala hanyanya lya yuko. ¹⁷Nga magala goshi gangabisu kuva kwangaba hahe?nga goshi gangaba kutwiri kubayiza kwangaba hahe? ¹⁸Ti Mungu akabika birimbago kira kiguma mukatika magala kubuloze bwage. ¹⁹Ti nga byoshi byangaba kirimbago kiguma magala gangabere hahe? ²⁰Ti birimbago biri bingi magala gali maguma. ²¹Isu litanga wira kuboko ndakwifijiri iri twe litanga wira magulu ndamwifijiri. ²²Ti wenene birimbago byamagala byakesalirwa kobiri busha byakesimwa bwenene. ²³Na yibyo birimbago byamagala byake salirwa ko bitagweti tunda,yibyo birimbago tubiheri tunda bwenene,ni birimbago byoshi ibitagweti bwija. bigwete bwija bwenene. ²⁴Kulya birimbago byetu ibigwet'ubwija bitagweti nifijo ti Mungu akashambika magala nukukahezi tunda bwenene,yikyo kirimbago kikanguhirwa. ²⁵Kulya hatabe ulunganga mukati ka magala,ti birimbago bikungane kirimbago kwi kirimbago. ²⁶Ni kirimbago kiguma kikiyita,birimbago byoshi biniyite,kirimbago kiguma kikigana birimbago byoshi byake sima kuguma nalikyo. ²⁷Mwehe mukola magala ga Kristo,nirimbago kila kiguma kwage. ²⁸Na Mungu anabika bingi mwishengero,baguma bigiriziwa bandi balagu.bakashatu bigiriza,kisha bisomeza nikigabe kwikukiza balwazi nuku gwasanya,nuku gendereza nibindi byoshi bi ndeta. ²⁹Ka!boshi bali bigiriziwa? boshi balagu?boshi bigiriza?boshi bagwete bagwete bagagiri bisomeza? ³⁰Boshi bagwete kigabi kwiku kiza balwazi?boshi bagwete bagatenda kwi ndeto?boshi bagwete bagalundubula? ³¹Musime bwenene bigabi bikulu kiri kuko namweresa njira nyija.

Chapter 13

¹Kiri nagadeta kwi ndeto zabandu ni zabalemberezi ni ribusha. ²Kiri nagaba nubulagu nuku manyibisho zoshi nibitagaza byoshi nga ndagweti mbikirizi igokomere nulugero lukuhashi bugisi migazi nga ndagweti kusimana ndali kandu. ³Kandi nga nangatangi bindu byani byoshi kulisa bakene,kandi iri nangatanga magala gani goshi kumuliro nga ndasimeni bitanga nyungula kandu. ⁴Kusimana kugwete kuboterera kuhana kusimana kutagweti kwitunda. ⁵Kutagoshiri tunda kutalozezi byage,kuta winu bululu kutagajiri mabi. ⁶Kutasimiri mabi ti kushembere kuguma nukuli. ⁷Kuboterere byoshi,kwemezire byoshi,kulangelire byoshi,kuli mubyoshi.⁸Kusimana kutanguhirwi ni kinwa bishazi byoshi byoshi tiri bwangaba bulagu bugasolwa,iri zangaba ndeto zigahulika,iri kwangaba kumanyirira,kuga hindulwa. ⁹Kulya tumanyiri kuluhande nukugiru bulagu kuluhande. ¹⁰Iri yaho hagokomere hali kuluhande hagasolwa.¹¹Lyo nali mwana mwanuke,ngatenda nga mwana mwanuke,nga salira nga mwana mwanuke,ngamanya nga mwana mwanuke,kulyokera yaho lyo ngaba mundu mugumana,mira nasola bindu bi kyanuke. ¹²Kulya kwabino bishazi tugwete tugalolera kwi kilolero kwi mbisho.yibyo bishazi tugaboni ranga kwi ranga,bino bishazi nimanyire kuluhande,yibyo bishazi nga manya wenene ko nani nimanyikene wenene. ¹³Ti bigenderere mbikirizi,kalangelizi,kusimana bino bishatu namukatika yibyo bikulu kuli kusimana.

Chapter 14

¹Mushimbe kusimana na kusima bigapi byu mutima ti wenene bushobeke. ²Kulya uye wake deta kwi ndeta atake deta na bandu ti na Mungu kulya ndaye uguva ti angwete aga deta kwi bindu bi mbisho mukati kimutima gwage. ³Tuye uru kulundu bula akedeta na bandu binwa byu ku bubaka nuku baholeza nuku babika haguma. ⁴U wake deta kwi ndeto ake kwi yubake yenene ti uru kulundu bula ake kubaka shengelo. ⁵Nani nzimire mweshi mudete kwi ndeto ti wenene mube nukulundu bula,kulya uru kulundu bula ye mukulu ku uru kudeta kwi ndeto,nga tanga lundu bula kugila shengelo yu bakwe. ⁶Iri nangiji mwenu nukudeta kwi ndeto nga mungula biki ngandanga deta nenu mwinjira yu kweresiwa iri mwi njira yu bwenge,iri mwinjira yu kubalu mwazi iri mwinjira yu kwigiriza? ⁷Kiri bindu bitagwete bugumana,byukulyosizu,nga kangaba kokoloba,nga kyangaba kindi,bitakahulusizu libelukenu luga manyika ko luli lwimbo luki,lugwete lugabandwa kwa kaloba iri kwi kinanda? ⁸Kulya mushekera nga gwangalyosizu ilita manyikene nande wangiengerekeza kwi ndambala? ⁹Kuko kuko nenu nga mutanga ryosa mwa kanwa mwazi gukanire,yugo mwazi ugukanire gugamanyehanya naho. ¹⁰Gali mazu mingi nukibaja ti goshi gumenene. ¹¹Nga ndanga manya ubwija bwa yiryo izu ngaba nga mukiga mbele lyuye ugwete ugalideta,nugalideta naye agaba mukiga mbele lyani. ¹²Kuko kuko nenu musimire kuba bandu bi kigabi kyu mutima musime wenene kuba nabyo kuba mubake shengero. ¹³Kulya ugwete ugadeta kwi ndeto ahune kuhewa kulu ndubula. ¹⁴Nga nanga huna kwi ndeto mutima gwani gwake huma ti bwenge butagweti mahu. ¹⁵Byangaba kute nangahuna kumutima kandi ngahuna kubwenge kandi ngimba ku bwenge,kandi ngimba kumutima mweru. ¹⁶Kulya wehe nga wanga gashanira ku mutima yehu budetere hakati ku mukiga agimera kute kube,hanyuma lyu ku mwitunda kwabe ngangaba tamanyiri byo wetu gadeta? ¹⁷Kulya kuli ukuli wehe wigana kwija ti uye gundi atubasirwi. ¹⁸Nigana Mungu kuba nge deta kwi ndeto ku muhima mweshi. ¹⁹Ti mukati kishengero ngesima ndete ibinwa bitano ku bwenge bwani,nihashe kwigiriza bandi kutaluka binwa bihumbi kumi kwi ndeto. ²⁰Benewani mulekiba bana nu bwenge bwenu ti mwa mabi muhindulwe bana banuke ti ku bwenge bwenu mube bandu bagumana. ²¹Bisarazirwe mwimi gako nga deta na bano bandu mwa bandu bi ndeto zndi na kwi milomo ya bageni ti kili kuko bata ga nyuva deta naha mwetu. ²²Zinondo bili bosomeza atali mwabe mezile ti mwa batemezili nuku lundubula atali mwa bete mezili ti mwa bemezile. ²³Nga shengelo lyoshi lya nga shanganana,na boshi badeta kwi ndeto nga mwa ngaba bandu ba ti mezili na bakiga kaba taga detako mulwa zile bazimu? ²⁴Tinga boshi banga lundu bula muni ngila ute mezili nu mukiga aga bainishwa na boshi agali buziwa na boshi. ²⁵Mbisho yu mutima gwage guli gelele na kuko agikumba Mungu nu kuhi lima lugali mukati kenu buzila bushasha. ²⁶Bene wani kwa bakute?muka shanganana kila muguma agwete lwimbo agwete migilizo agwete kwele siwa agwete ndeto kulundu bula bindu byashi bikoleke kuku baka. ²⁷Nga mundu anga deta kwi ndeto badete babili ili bashatu kandi muguma kumu kuma nu gundi alundu bule. ²⁸Atali uru kulundubula ahudi kemwi shengero adeti nu mutima gwage kandi na Mungu. ²⁹Balagu badete babili na bandi ba lundu bule. ³⁰Nu shuba bude dele angele siwa mwazi uye mutazi a hulike. ³¹Kulya mweshi mwanga kole siwa muguma muguma boshi bahashe kwiga na boshi baholeziwe. ³²Nu mutima gwa balagu gwake botelele na balagu. ³³Kulya Mumgu atali Mungu wubushasha ti uru mutula kuko kuko ngako kuli mwa mashengero goshi gaba shukwa. ³⁴Bakazi bahuli ke mukati kishengero kulya bata hewi luhuma kudeta ti bahulike ngako migako idesire. ³⁵Nili banga sima kwiga kinwa kyoshi kyoshi babuze.basosi babo mu manyumba gabo kulya bili shoni bakazi kudeta mwishengero. ³⁶Ili mwazi gwa Mungu guka lyoka imwenu? ili kumuhikila mwenene? ³⁷Nga mundu angibona kwali mulagu ili mundu uru mutima abona yibyo ni mu sarangile kuba ili maagizo ganaha mwetu. ³⁸Ili mundu angaba mukiga,abe mukiga. ³⁹Kwa kuko bene wani musima wenene kulundubula ti mutahanga kudeta kwi ndeto. ⁴⁰Ti bindu byoshi bikoleke ku bwija nu kwi trgeleza.

Chapter 15

¹Bene namu kengeza yugo mwazi ngamubalila go mukangilila hanyanya lya ligo mwimazire. ²Hanyanya lya yuko mwika kululwa ili muka gwatiliza binwa nga mwigiliza atabe mukemera busha. ³Kulyanga mu wila yaho hatazi byo ngangila nyenene kubako Kristo akafa hanyanya lya mabi getu ngako nzarango zidesire. ⁴Kuba akahulu kila bandu bingi bihumbi bitano mukati kabo bangu mabala mile mupaka zene. ⁵Kuba aka hulukila Kefa,kandi nayabo bigili ziwa. ⁶Hanyuma akahulu kila bandu bingi bihumbi bitano,mukati kabo bangu mabala mile mupaka zene na baguma babo mila baka gwejila. ⁷Hanyuma ana hulukila YAkobo nabigiliziwa boshi. ⁸Hanyuma lya bandu boshi ana mbulu nani nga mundu utaka butwa kwi bishazi byage. ⁹Kulya nyehe nili mwanuke mwindu mwa ndumeneni kubuziwa ndu mwa kulya nga libuza shengero. ¹⁰Ti kulu kogo lwa Mungu ngola kukuno ninali nulukogo lwage lwingi imwani lutali busha tinga gendelela kukola mikolwa kuhima boshi ti atali ngenene ti tukogo lwa Mungu kuguma nani. ¹¹Ali nyehe ili bohe kotwake kwigiliza komukone mela. ¹²Ili Kristo agwete agigiliziwa komila fuka mwa bafu.ti bingi benu mugwete muga detako ndago malibuga bafile? ¹³Ili ndago malibu ga bafu Kristo naye ata kafuka. ¹⁴Nili Kristo ataka fuka kwigiliza kwetu buli busha ni mbikilizi yenu buli busha. ¹⁵Netutu bonesire basubura bubushumi ba Mungu kulya tuka bala Mungu ko afula Kristo yehe yuta kamufula nga bafu bataka fuka. ¹⁶Ili bafu bataka fulwa Kristo naye ataka fuka. ¹⁷Nili Kristo ataka fuka mbikilizi yenu bidi busha mukili muma bigenu. ¹⁸Na yabo bagwejele mukatika Kristo batelesire. ¹⁹Nga mwakano kalamwe naho tu langalile Kristo twehe tuli bakeni kuhima bandi boshi. ²⁰Ti Kristo mila fuka mwa bafu nduloya bagwejele. ²¹Kulya lufuluka detwa nu mundu kuko kuko malibu gulufu gaka detwa nu mundu. ²²Kuba mukatika Adamu boshi ba Kefa kuko gege mukatika Kristo boshi бага lama. ²³Ti kila muguma hage ndulo ali Kristo hanyuma bali ba Kristo hano agaluka. ²⁴Yaho hohazinda hono ali muheza Mungu data bwami bwage hano alisola bwami boshi nubuhase boshi ni misiyoshi. ²⁵Kulya byumenene ime,abike bagoma bage ifo lya magulu gage. ²⁶Mugoma muzinda uga himwa luli lufu. ²⁷Kulya akabika bindu byoshi ifo lya magulu gage,ti hano ali deta byoshi bika bikwa hifu lyu kabi ka bindu byoshi utali. ²⁸Bindu byoshi byamali bikwa hifo lyage lya mwana wongo naye agabikwa hifo lyage ukabika bindu byoshi kuba Mungu abe byoshi mukatika byoshi. ²⁹Abagwete бага shukwa hanyanya lya bafu бага gila kute?nga bafu batanga fuka?katuma kushukwa hanyanya lyabo? ³⁰Netu katuma tuma tuli mubi kayu bishazi byoshi? ³¹Hanyanya lya lyakuno kwi tunda gqwete bene wani hanyanya lyenu,mukatika Kristo Yesu naha mwetu ngwete ngafa kila lusiku. ³²Ili kulu hande lwa bana babandu nganalwa na haya wani bishazi iyo mundu i Efeso ngwete bunguke buki?bataka fulwa bafu tulye tunwe kulya shezi tugafa. ³³Muta tebwe nganuzi nyibi yake sheleza mwanya mwija. ³⁴Mukolese bwenge ngako bili,mutakole mabi kulya bingi bata manyiri Mungu ndesire kukuno niba bonye shoni. ³⁵Ti nga mundu anga deta bafu bak fulwa kut? nabo bak kwijana magala maki? ³⁶Wemuhiwija byo wake byala tibyake tangifa? ³⁷Nibyo wakebyala utake byala magala galya gagaba ti busha ili yi ngano ili gindi. ³⁸Ti Mungu akeheza magala ngako asimire na kila mbuto magala gage. ³⁹Nyama yoshi itali nyama nguma ti gindi ili ya bana ba bandu,ngindi ya hayawani gindi yu tunyonyi gindi yi samaki. ⁴⁰Kandi hali magala ki kunguba na magala gikibaja ti giku gubagali hale na gi kibaja gali hale. ⁴¹Hali bwija bwizuba nu bwija bu mwezi nu bwija bwi ndonde. ⁴²Kuko na malibu ga bandu gake byalwa mukati kuku shelela,nuku fulwa mu kutashelela. ⁴³Kubyalwa kwa malila kufulwa kubwija kubyalwa kubugazi kufulwa kwi misi. ⁴⁴Kulya lwa magala gu mundu kufulwa magala gu mutima ,ili gali magala gumundu guli gu mutima geke. ⁴⁵Kobisarazilwe mindu mutazi Adamu ali mutima muguma na Adamu muzinda guli mutima gukushelela. ⁴⁶Ti guta tazili yugo gu mutima toyugo,gumundu hanyuma yugo gi mutima. ⁴⁷Mundu mutazi akalyoka mukibaja aliwi daho mundu wakabili akalyoka kunguba. ⁴⁸Nga kwaliye wa magala kobanali bohe ba magala,ngako aliye wiku nguba,ko bona li bohe bikunguba. ⁴⁹Ngako tukanga shushu yuye widaho kuko kuko tuganga shusho ya uri kunguba. ⁵⁰Bene wani byo ndesire bili bibino kuba nyuma nu muka bitangi ma mu bwami bwa kunguba ili busheleza kwima kutashelela. ⁵¹Mulole keze na muwila mbisho tutaga gwejila tweshi ti tweshi tuga solwa. ⁵²Kikiwa mbulu kiguma kuzibya nu kuzinda kuba mushekela gugalaka,na bafu бага fulwa baleki shelela netu tuga solwa. ⁵³Kulya byumenene ga no gukushelela gambale kuta shelela,naga no kukufa gambale kutafa. ⁵⁴Gono gukushelela hanogali kwa mbala guku tashelela,nagano gu kufa hanogali kwa mbala gukutafa,yaho ho yikyo kinwa kigaba ikika sarangwako lufulwa milwa kuku hima. ⁵⁵Kuli hahe we lufu kuhima kwabe?kuli hahe elufu bululu bwabe? ⁵⁶Bululu bulufu gali mahubi ili migako. ⁵⁷Ti Mungu iganwe ukatuheza kuhima imwa nawetu Yesu Kristo. ⁵⁸Ti bene wani basimwa mwima ngemu tashagale mugendelele kukola mikolwa ya na wetu siku zoshi kulya mwiji mali buge nu butali busha mukatika naha mwetu.

Chapter 16

¹Kumwazi gwa yuko kugushikanya hanyanya lya bashukwa ngakanganga wila shengero zi Galatia ne nu mugile kuko. ²Lusiku lutazi lwi yinga kila muguma abike ndanda imwanga ngako ahashire kuba mule kigushikanya kulinda hongija. ³Nini lyongahika ngabatuma kwi nzarango yabo bagamulondola bange mugojo gwenu mupaka Yerusalema. ⁴Nilibyanga manana ngende nani bagabalama kuguma nani. ⁵Ti ngiji mwenu na mali lenga iMakedonia kulya ngalenga iMakedonia. ⁶Hali mango nangabela imwenu bishazi byashi bimbeho, muhashe ku ndwala hoshi nga genda. ⁷Kulya nda simire kubonana nenu kuku lenga tinzimire kubelaimwe nu bishazi bingi naha mwetu aka mbeza luhuma. ⁸Tinga bela Efeso kulinda Pentecoste. ⁹Kulya niguli lwa luzi lwija lu menene wenene, banali bingi bagwete bagujulika. ¹⁰Ti, Timoteo akija mulolekeze abele imwenu buzila boba kulya agwete aga kola mukolwa gwa naha mwetu nganyehe geke. ¹¹Mundu yeshi ata mwenene ti mumu balamye kumutula ije imwani kulya ni mulindile na bene wetu. ¹²Ti kumwazi gwa Apolo nga muhoha wenene agende imwenu kuguma na yabo ti ali kusima kwage kugenda ti hano abona buziki. ¹³Mulinde nu kwi mangabundwali mwi mbikilizi mugile kashose mube bundwali. ¹⁴Byenu byoshi bikoleke kuku sima. ¹⁵Kandi bene wani na muhoha (mwiji bandu bimwa Stefano ko bali ndula ya akaya nabo mila bibika mu mukolwa kukalele bashukwa) ¹⁶Muhezi tunda bandu bali nga bano kila mundu ugwete ugakola nalibo nukwi libuza. ¹⁷Nani na sima konija imwabo Stefano na Fortunato na Akaiko kulya bano banyo ngezeze ku bwingi yibyo nali nihi lwe imwenu. ¹⁸Kulya basimisa mutima gwani nu gwenu mumanye wenene bandu bali nga bano ¹⁹Shengero Asia mubalamuse Akila na Priska bamulamusa wenene mukatika naha mwetu kuguma nishengelo lili mwinyumba zabo. ²⁰Guno guli musingo gwani nye Paulo mwa maboko gani ngenene. ²¹Nga munda atango gwani nye Paulo mwa mabokogani ngenene. ²²Nga mundu atanga sima naha mwetu Yesu Kristo adasirwe, Maranattr. ²³Lukogo lwa nawetu Yesu Kristo lube kuguma nenu. ²⁴Busime bwa ne bube kuguma, nenu mweshi mukati ka Kristo Yesu kube.

2 Corinthians

Chapter 1

¹Paulo ndumwa ya Yesu Kristo mu bulozi bwa Mungu nya Timoteo mwene wetu, mwi shengero i lili i Korinto, kuguma nya bashuke boshi abali mu kihugo kyoshi ki Akaya. ²Lukogo lub

³Kandiganwe Mungu, Data wa nawetu Yesu Kristo, Data wi mbaga, Munguwu mbolezi yoshi. ⁴uwake tu horeza mwa malibuze getu goshi lyo nyetu tushashi holeza balya bali mwa malibuze agabelulukene, mu yizo mbolezi, zo tugetwe tugahole zibwa nya Mungu ⁵Kulya kubona malibuze ga Kristo gushulwe imweteu ko kuko kuko kuholezibwa kwetu kushukire mwi njira ya Kristo. ⁶Ti koke, iri angaba twe twi mu mlibuze, hali hanyanya lyenu kuhole ziba kwenu nyu kukulwa kwenu, tiri geke, iri twaholezilwa, hali hanyanya lyu kuhore ziwa kwenu yo yake gira mukolwa gwage ku kuborera mwa malibuze tugwete tuga libuzibwa nyetu. ⁷Nya kalangalizi gerere, tunyiji ko kulya muli baguma mwa yuko kuholezibwa ⁸Kulya bene wetu, tutalozizi mugoshe kumanya (mutamanye) i bikayire ibikaluhikira i Asia, ko tukanyeme rwa bwenene ku hima misi yetu kuhikirira kutera kalangalizi ku kulama. ⁹Ega, twenene twaligwete lubaja lu lufu mukati lya magala getu lya tutabikiriraga magala getu, ti lyo tubika mbikirizi yetu imwa Mungu nwa ke fula abafire. ¹⁰Ukatikulula, kukululwa ukulinga kuno, kandi agiji tu kulula ye tunabikilire ku tu kulula. ¹¹Emwe nyu, kuketabalana kuguma mu mahuno hanyanya lyetu, lyo hanyanya lya kigabi tukaheba mu kutabala landu bingi, lyo bandu bingi babande mukongwa kanyanya lyetu. ¹²Kulya kwi tundirika kwetu kuli kukuno, kushobeka kwi mitima yetu, mbu mu bushuke nyu kweru bwi mitima ubulyosiri mwa Mungu, atali mu bwenge bwa magala, ti ku lukogo lwa Mungu, tukagenda mu kihugo imwenu bwenene. ¹³Kulya tutabasarangiri kinwa, ti bilya, mukazi soma iri kandi ku bilundubula yibyo kuhikira buzinda. ¹⁴Kulya mira mwa manyaku luhande ko turi bulangashane bwene, ko kukanyenu geke nyenu mugakula geke bishozi bya nyawetu Yesu. ¹⁵Nyani mukuba nya yako kalangalizi, nyalilizi kwiji imwendu kaka, lyo muhewa kigobi kya kabiri. ¹⁶Nyula lozize undengi imwenu mu gend'imakedoma, munyuma nyugalukir'i Makedonia imwenu, mukiji ndusa mu ku gendi buyahudi. ¹⁷Ka mu koloza gire yuko ka nyasalira kugira ukutumeneni? nga mugugu? tiri kandi yibyo mbikilire kugira, nibibikilire nga bya magala, kudeta bibe kukun'imwani nyu kudeta kuko? ¹⁸Iri kuli kuko, Mungu ali wu kuli, kinwa kyo tukabawira kitalii kuko iri kandi manga. ¹⁹Kulya mwana wa Mungu, Yesu Kristo, ye tukigiza ho mushambira, nya nyeyuno, nya silwano, nya Timotheo, kulya mu yehe kuli kuko (mwinda lyage muli naho kuko), ²⁰Kulya biragane byoshi lya Mungu iliri ho, mwinda lyage biri kuko kyo kyatuma, Amina

yage igweti aga twisiwe ho tuli, nya twe mu bulangashane bwa Mungu yenene iganwe.²¹Ye maye ukatwimanguka kuguma nya Kristo, nyu kutushiga mawita ali Mungu. ²²Yu ka matu biko akalungu, anyatuheza nyu ku bika mu mitima yetu i kikija²³Kyatuma nyabika Mungu subwa hanyanya lyu mutima gwenu,kudeta , mu kubafire, imbonga ndiji hika i Korintho. ²⁴Hatari mbu twimire bwemere bwenu, ti batabazi bi busime bwetu, kulya ku bwemere bwenu murimazire.

Chapter 2

¹Ngatwa lubaji nyenene ndaga luk'imwenu mwi ngongo. ²Kulya gabaganganya , inde u wangaki njagalusa, kulya ye nya gangonya?³Nyabasarangira ki byo kilyo kinwa, ano nyija lyo ndago gomwe nye baliya nyumenene nzimise ⁴Kulya mukati lya malibu ni kuluguta ku mutima nyabasarangira nyi mirenge mingi, ti hatari mbulyo mugongomwa, ti lyo mumanye uhisime bwingi ngwete hanyanya lyenu.⁵Tirihali mundu wagirama bute, atamwisa bute nyenene naho, ti mu luhande luguma (ndiji nyemera lulenga lugera) abagongonya mweshi. ⁶Bihumire munda uli nguye yuto , tushushu akahewa nya abali bingi. ⁷Kiri geke ukutali nga yuko, kumenene bumukoge nyu kunu hareza, mund'ulize nguye atiji nirwa mui ngongo lyage ilitalusire ligero.⁸Ko kuko nyabinginga musimane. ⁹Kulya nyasaranga hanyanya lya yuko geke, lyo nyuvwa ho mushambira ko muli bandu buko vwa mu bindu byoshi. Kulya nyasaranga hanyanya lya yuko geke, lyo nyuvwa ho mushambira ko muli bandu bukuvwa mu bindu byoshi. ¹⁰Ti nga mwanga koga mundu kinwa kyoshi, nani nyukoga mundu kinwa kyoshi,nyamukogo hanyanya lyenu imbere lya Kristo. ¹¹Muzimu atiji tuhima ,tutagoshire kwikengo nyi nzaliro zage.¹²Ko kuko lyo ngahik'i Troa hanyanya li murozi mwija gwe Mukristo, nyamigulilwa luzi mukati lya nawetu. ¹³Ndakobona mutula mu mutima gwani , kulya ndabona Titomwene wetu ,ti twasengurukana nyaliba,nyinilyoka kugendi Makedonia. ¹⁴Ti Mungu iganwe , uwake tuha kuhima kuhima mwinda lya Kristo, nyu kweresa kibaya kyu kumumanya hoshi mu mukolwa gwetu, ¹⁵Kulya twe tuli mavutagu kubaya bwija imbere lya Kristo,imbere lya Mungu, mukati lya yabo abagwete bagakululwa , nyu mu kati lya yabo aba gwete bagatereka.¹⁶Mwa yabo ba kabiri kibaya kyu lufu kyu kudeta lufu, mwa yabo batizi, kibaya kya kalamu kyu kudata kalamu ye nyandage u wumenene kwa yibyo? ¹⁷Kulya twe tutali nga bo bali bingi,abakibyaramwazi gwa Mungu kulya nga kwalu ku bweru bu mutima ugukyerere,nga gulyosiri mbele za Mungu ,tudesire mukati lya Kristo.

Chapter 3

¹Kute! tukola mwi kugana twenene?tiri twifijire nga bandi, maruba nyijazi kwi tundera izijire imwenu, iri kulyok'imwenu! ²Mwe, maruba getu agaka sarangwa mu mitima yetu gijiwi nyu kusomwa nya bandu boshi, ³Muri gerere, ko mwe maruba ga Kristo go tukasaranga, agakasarangwa tya taliku bwino, ti ku mutima gwa Mungu uli ho,hatali ku mabwe gu ku beza,ti kwa galya agali gi mitima yi nyama.⁶⁴Nyu ko tugwete imbere lya Mungu mu njira ya Kristo. ⁵Atali mbu twikizire twenene kusalira mbu kinwa kyoshi mbukiri kyetu twenene ti kusirokwa kwetu kwake lyok'imwa Mungu. Nyaye yu ka tukwiza tube lyo tuba bakozi bi ndagano mbyahya, ataliwi bwandiko(lusarango) ti bi mutima, kulya lusarango lwakekwita, ti mutima gwa hana kalamu nyu bigumana.⁷Kuko, mukolwa gu lufu uguka sarangwa nyu ku kwa mabwe, gukija mu bulangashane kuhirira ba Israeli bakabilwa kulola keza iranga lya Musa hanyanya lyu bulangashane bwi ranga lyage bwa nari bulangashane bu ku hinduka hinduka. ⁸Kanga, mukolwa gu mutima gutaga genderera kuba mu bulangashane? ⁹Kulya iri mukolwa gu bulibuze gugwete bulangashane, ndaguzire mukulwa gu kuli, gugwete bulangashane u burikire (mwingi). ¹⁰Kulya geke bulya buka kugwa bitali nyi bula ngashane nga bunu. ¹¹Kulya iri yubo ubakahinduka yali nyi nyu bulangashane hahe bwenene bulya ubudetere bu gwete bulangashane. ¹²Kulya mulangire kukuno twakolesa misi mingi. ¹³Kandi tutagwete tugagira ga nousa, uwali ke bika i kitambula Israeli ke bika i kitambala kwi ranga lyage, lyo bana ba Israeli bataligalale i byu.¹⁴Ti nzaliro zabo zikabikwa bunyemu kulya kuhikira zene , bishazi iragi lya kale (litazi) lyakesomwa batakekwishuka iranga, kulya bitakigulwa mbu bilyake mu kati lya Kristo. ¹⁵Kuhikira zene nga wngasoma Musa, kitambara kiwisire mitima yabo.soka ¹⁶Ti bishazi mitima ya soka nyi kwi rega imwanawetu, kitambara kyongo kinyalyosilwe. ¹⁷Kulya, nawetu ali mutima , nya halya ahali mitima gwa nawetu, ho hanyalaluhuma. ¹⁸Ti tweshi mwi ranga ilitawisirwi tugwete tuga galula bulangashane imwa nawetu nga mu kilolero kyu bulangashane bwa nawetu, tukahindulwa mu shusho nguma, mu bulangashane hanyanya lyu bundi, nga bulyosire imwa nawetu, mutima.

Chapter 4

¹Kya kutimire, na kwaguno mu kalwa, tu kahewa mbanga, tutaki jagambiri kandi. ²Ti mira twalahira bindu bi shoni ibigwete biga kolwa kwi mbisho, kandiri kushambiya binwa bya Mungu nu bushumi, Tiku kugoko meza bindu byu kuli twiyeresize kuba byu kuri,;ugererezo ya bandu zigatubala imbere lya Mungu.³Nakandi inyazi mija yotugwete tugeresha ilyangaba ibishamire, ibishamire naho mwa buteresire. ⁴Lyo mwinda lyabo Mungu wa kino kihugo agwete agahunya mi gererezo yubo balya batemzire, lyo bata lomesiwe nu lwenge lui migirizo gu bulangashane bwa Kristo uli ni shusho yage Mungu.⁵Kulya tu tagweti tu giyi giriza twenene , ti Kristo Yesu mu kuba nahano, netu twenene kuba bakozi benu hanyanya lya Yesu. ⁶Kwa kulya Mungu ukadeta ko lwenge lugalomesa kizizi, yu ka lomesa mwi mitima yetu atuheze lwenge lu bwenge bu bulanga shane bwa Mungu mukati ka malanga ga Yesu Kristo.⁷Ti koke tugwete ino mbiko(kitiri) mwi bindu bidaho. lyo iyo misi mingi yu buhashe ibe ya Mungu ty'atali kulya k'imwetu. ⁸Mbande zoshi tuliduba, Ti tutatwisisi nyota. ⁹Twalibuzwa, Ti batatulisiri twakabulirwa hashi, Ti tutagalisiri. ¹⁰Kira lusiku tuhesire lufulwa Yesu, lyo lwibalusa mwa magala getu kalamu ka Yesu.¹¹Kulya twe tuliho, kisa lusiko twaketangwa kufa hanya nya lya Yesu, lyo kalamu ka Yesu kibalusa mwinda lya magala getu aga Hesire lufu. ¹²Ka kuko yaho lufu lugwete lugakola mu kolwa mwinda lyetu, ti kalamu mwinda lyetu.¹³Kwa kulya tugwete yugo mutima gui mbikirize, kyona kituma ugadeta , netu geke twanemere, kyo kitumire tugwete tugadeta. ¹⁴Tu manyire ko uly'ukafula nahano, Yesu agatufula netu haguma na Yesu, tuga shushana twesh' nahuje. ¹⁵Kulya bindu byoshi bili hanyanya lyenu, lyo yulo lukogo iri bwangeshulwa wenene, kwa balya bah'bingi muko ngongwa yushulwa na Mungu iganwe.¹⁶Kwayuko tutalembiri, ti kilyangaba shusho yetu yi mugongo ya shaja, ti shusho yetu yu mwinda iri mbyaha lusiku ku lusiku. ¹⁷Kulya malibuze getu mangu, gali gi hyakishazi hinini naho,igwet'igatuletera bula ugashane bwi miakula ubuhi mire kuba bwingi bwenene. ¹⁸Tutalore ibigwete bigabona, ti ibi tabone keni kulya ibibonekene biri bi kishazi kinini, ti ibitabone keni bili bi myakula.

Chapter 5

¹Kulya twiji ko nyumba zetu zo tulamire mo hano hakihu go zikashelera, tuli nu lubango ululyosire imwa Mungu, nyumba itubasirwi kwa maboko, gi mia kula kunguba. ²Kulya mwizino nyumba zo hano hashi twakelwala, tu nifije wenene kui wika lubako lwetu ulu lyosire kunguba. ³Ilya ukatugira kwa kikyo kinwa ali Mungu yu kutuheza kikija kyu mutima. ⁴Kyokituma twe tuli mwa luno lubako bwa hano hashi twa kelwala, Tumabikirane kinyemelero, atali mbu tusimire kuhogolwa, ti kwa mbaziwa, lyo kilya kindu kilyokene nu lufu ki mirwe na kalamu. ⁵Ulya ukatugira kwa kikyo kinwa ali Mungu, yukatuheza kikija kyu mitima. ⁶Siku zoshitugwete mitima mukulu, kandi kandi Tu manyira ko bushazi tuk'ri hano kwa magala, kokudeta tu kola hale na Mungu. ⁷(Kulya tugwete twasho mola kwi mbikirizi, A tali kuku bona). ⁸Ti koki tu gwete mutima gu kamire: ne tu twabona ko tutakyumeneni tube mwa magala mukubera kuguma na nawetu. ⁹Kyona kituma, kandi, ilyangaba tuli hano, kandi tutali hano, twihangane kusimisa yeher. ¹⁰Kulya bituhunire tweshi kwimanga imbere lya yihyo kitfumbi kya malibuze kya Kristo lyo kira mundu hembwe kushi mbana ungolezi yage ilyangaba kwa magala kandi kwi bwija. ¹¹Ko kuko tulinikyabo kya nahano, tu gwete tuga simisa benebandu ti tugokomezibwe imbere lya Mungu nani ngalire ko tugoko mere mukati ki migererezo yetu geke. ¹²Kulya tuti tundulisire imbere lyenu twene ne kandi, ti tubahere biki bitumire tugi tundilika, lyo muba imbere lya malanga ga balya bagwete bagitundulika kwi bindu bi mbuga naho atali mbu kwi bindu byu mutima. ¹³Kulya, ilyangaba mwenge bwete buli bubalala, abi hanyanya lya Mungu, kand' ilyangaba bwenge bwetu buli haguma ali hanyanya lya yenu. ¹⁴Kulya busime bwa Kristo bwatugira tusima akafa hanyanya lya boshi kokuko ba kafa boshi. ¹⁵Kandi akafa hanyanya lya boshi lyo abali baguma batakibe baguma hanyanya lya mitima yabo bonene, Ti hanyanya lyu kafa amafuka hanyanya lyabo. ¹⁶Kilyangaba, twehe kutondera kuku tutamanyiri mundu yeshi hanyanya magala. njira ya magala, ti tutamumanyiri kukuno kandi. ¹⁷Ilyangaba, mundu alimwindu lya Kristo akola kibumbulwa kihyahya, byabutazi mira byalenga, lolaga bikola bihyahya. ¹⁸Ti byoshi geke bilyokenena Mungu, ukatushameya twehe kuguma nu mutima gwage Kristo naye yu katuheza mukolya guku tushambya. ¹⁹Ko kudeta Mungu alimwinda lya ya Kristo ukashaulya kihugo nu mutima gwage, atakitugajire mahubi gabo, maye mira abika mwinda lyetu kinwa kyuku tushambika. ²⁰Tuli tutumwa hanyanya lya Kristo kyokituma Mungu agwete agatuhoha kula nwa twetu, tugwete tugamuhuma hanyanya lya Kristo lyo mushambikwa na Mungu. ²¹Uly'utiji mabi akamugira kuba mabi hanyanya lyetu, lyo twehe tuba ukuri lya Mungu mukati kage yehe.

Chapter 6

¹Netu tuka kola kuguma nabie tutangi rere lukogo lwa Mungu busha. ²Kulya adesire: bishazi bikwe merwa ngakuta bala lola byo bishazi byuku merwa, kandi zene byo bishazi byukwe merwa nalilino byo bisha byu bukize. ³Tutabe kasitaza kiri hinini mukati kabinwa byoshi bikozi bwetu buleki keshongwa ninwe. ⁴Mukati ka kanwa koshi wiheze i tunda lija nga mukozi wa Mungu mukubote rera kwingi mukati lya malibu, mukati lya nyifijo mumalia nize. ⁵Mukati kuku shulikwa nu mukati kuku shewekwa bamalibu mukati kuku langa mukati kuku shweka biliwa. ⁶Mukati kuku kyesa mukati lya migirizo mukati kudekereza mukati ka mitima mweru katiya busime buzira bulyalia. ⁷Mukati ka kinwa kyukuli, mukati kabushashi bwa Mungu kwi siribo zukuli kuku boko kululyo nu lumosho. ⁸Kubulangashane ni shoni ku u shongerwa nuku tundwa, ngabashumi ti tuli bukuli. ⁹Ngabuta manyikeni tituma nyikeni, bwenene ngaba lya aba fire ti bagumana nga bashuli sirirwe ti tuta nizirwi. ¹⁰Nga abali nubute tiabali na magene siku zoshi nga bakeni titu gazize bingi nga abata gweti kanu ti twijwire ni bindu byoshi. ¹¹Tu nwa twetu tu shwekwirwe imwenu emwe bako Rinto ni mutima yetu i hamire. ¹²Muta gekeneri imwetu ti mugeke mwi mitima yenu mwenene. ¹³Kuko mwishule, ngako muka hewa ndesire namwenga bana bani, mitima yenu ihame. ¹⁴Mu tashekerwe kuguma na batemeziri kunjira izi tume neni kulya kwiji bana kuki kuli hakati lyu kuli, nubushasha kwi jiba na kuki ukuli mukati li kizizini kyenge. ¹⁵Ye Kristo agwete byiji bane buki na beliali? u wemezire agweti mezire? ¹⁶Kandi ngobe ya Mungu ni bizuzu? kulya mwe muli lubunga lya Mungu uli Mungu aka deta mbumwi inda lyabo na mwinda lyibo ngashomola ma ni ngaba Mungu wabo nabo baguba Mungu wabo nabo bagaba bundu bani. ¹⁷Hanyanya lya kino kinwa mulyoke mwalibo mwigabe na libo newetu adesire mutahume i bita kyeri nani ngamwangirira. ¹⁸Ngaba ishe wenu nenu mugaba banyere bani na bagala bani kuko kwa adesire nawetu Mungu.

Chapter 7

¹Ego basimwa bani, kulya tugwete yibyo biragane, tukanye mu mitima yetu nyu bushasha boshi bwa magala nyu mutima, nyu kuba bashuke mukati lyu kwi kumba Mungu,²Mutuheze kiziki mu mitima yenu, Tutakahiririka mundu yeshi. iri kandi kushereza mundu, iri kuloza bunguke imwa mundu yeshi,³Ndodesiri yiko kinwa lya nyibahiririka iri kubatwa lubaja,kulya mira nya deta ko muli mwi mitima yetu,kukaba mu kufira tiri kandi mu kalamu. ⁴Nyi balangalire bwenene,ngwete kinwa kyu kukuza hanyanya lyenu,nyijivire kuholeziwa,nyijivire magene mwa malibuze goshi,nijiviremagene gu ku taluka lugero.⁵Ti atali ku kwija kwage ti kwa kulya kuholeziwa akaholeziwa imwenu anatubwira miazzi yi nyo ta yenu nukwihangana kwenu hanyanya lyani nana genderera kubana magene. ⁶Ti Mungu,uwakeholeza balya basha basha,aliholeza mu kwija kwage Tito. ⁷Tyatali mu kwija kwage naho,ti nya kulya ku holezirwa koshi Tito aholeziwa imwenu,ambalira hanyanya li nyifijo yenu nyija,milenge yenu,kwihangana kwenu hanyanya lyani,kuhikira busime lwani mushukira bwenene.⁸Kwaku kulya kiri angaba mbu na mugongo nya kugano maruba, ndaheheli: ni kuri ngahahala, bwine ku zino nzarango zika mugango nya kiri angaba mbu kwi kishazi kinini naho. ⁹Kukuno niri namage ni atali mbu kwenge muka gongomwa mwa nana hinduka kulya mu kagongo mwa hanyanya lya Mungu lyo muta gwatwe na mabi kwi ngolezi yetu ku kinwa kyoshi. ¹⁰Kulya kugongo mwa kuli hanyanya lya Mungu ko kwake deta mba hazi iyake deta bukizi ubutali nukuhahala,ti ku gongo mwa kwi kihugo kugira lufu.¹¹Emwa mulole kugongo mwa ukuli nga yuku kuluhande lwa Mungu u kukagira kwihanga nga kute mwinda lyenu, nukwidetera nakandi kuva bute, buki nuboba buki ni nyoti nu kwi hangana kute kwiholera, kunjira zoshi mwiye size mwenene ko mukyere mwayikyo kinwa. ¹²Iri angaba ngamusarangira ndaka saranga hanyanya rage uye uku hiririka ti hanyanya lyeye uka hiririkwa ti kwi hangana kwenu hanya lyetu lyo iba gerere i mwenu imbere lya Mungu.¹³Kuko tuka holeziwa kandi mkuholeziwa kwetu twanaba nana magene bwenene ku taluka lugero hanya lya magene ga teto kulya mutima gwage gukasimisiwa wenu mweshi. ¹⁴Kulya muki tunda imbere lyabo mukiwa kwoshi hanyanya lyenu ndaka bonwa shoni i ti konga mubwira byoshi kukuli kona kuko kwitunda kwetu imwa Tito kwali kukuli. ¹⁵Nukumisima kwaliku lezire lugero lialike kengera kukenga kwenu mweshi ko muka mwegereza ku boba nuku juguma. ¹⁶Ndi namagene kulya mu binwa byoshi niringuvete mutima uguka nure hanyanya lyinu.

Chapter 8

¹Kandi benewetu , twa muwira mwazi gu lukogo kwa Mungu, lo bakahewa shengero zi Makedonia. ²Lilya ,bali mw migereko nya malibu mingi, bwingi bu busime bwabo nyu bukene bwabo ubwali bwingi buka balugisiza bugale nyu kukenga kwabo. ³Kulya nyamubalila kudeta , mwu buhashe bwabo, nyu kotaluke buhashe bwabo, mwukusima kwabo bonene bakatanga bindu byabo. ⁴Bali ke tuhuna bwenene huguma nyuku tuhoha mu mwazi gwa luno lukogo, nya buno buguma buku tabala bashukwe. ⁵Kandi bakagira kukuno atali ambu ngoko twali langalile naho, ti butazi bakitanga mutima langalile naho, ti butazi bakitanga mitima yabo imwa nahmwetu,nyimwetu geke, mu buloze bwa Mungu. ⁶Kili twana shungula Tito kuba kwiziza luno lukogo lwenu ngako yehe ali mutazi kubitondera. ⁷Ti koke ngoko mugwete yubyo bindu bingi, mbikirizi, nyuku deta, nyu bwenge, nyukwihangana koshi, nu busimane bwenu imwetu twehe, kuko muhewe bwingi bwa luno lukogo geke. ⁸Nda desire kweresa nya mwemerera ti kushimbana nyukwihangana kwa bandu bingi ni gire bulembe busimane bwenu. ⁹Kulya mwa manya lukogo lwa nahmwetu Yesu Kristo,kute akaba mukene hanyanya lyenu, ti ali mugal, lyo muba bagale mwa yubo bukene bwage. ¹⁰Nani mwa kino kinwa nasima ni muhe lushungu lwani, kulya kino kinwa kyumenene imwenu mwe mwali mu butendero, gunakola mwaka, kusima kugushukanya nyuku gira geke. ¹¹Ti kukuno mukwizagye yuko kigira, ngako mushuba kwiengere kezize nyuku kwiza, kushimbana na yibyo mugwete. ¹²Kulya, nga kusima kuli, mundu ake kwemererwa kushimbana na yibyo agwete, kutali kushimba nya yibyo atagweti. ¹³Kulya ndadesiri yibyo, lyo bandi babe nyi raha nya bandi babe nya malibuze. ¹⁴Ti bibe, byumene, mwa bino bishazi muku lugirwa kwenu kuba gwase mwa yuko kwanguhirwa kwabo imwabo, lyo bishazi bagaba bagwete bingibiga mugwasa nenu hano mwangushinwa, lyo byumane. ¹⁵Ngako bikoserangwa, ukashondoza bingi, atakaba nyalibyo kotaluka, ili kandi uno ukagushikanya binini ataka'nguhirwa. ¹⁶Ti Mungu akuziwe uka bika iyo nyota hanyanya lyenu mukati ku mutima gwa Tito. ¹⁷Kulya, ukuli akaangilila yulo lushungu, kandi anya genderera kwihangana ana balama kugenda imwenu mukusima kwage yenene. ¹⁸Nya kuguma maliye twana tuma mwene wabo uye ukatundwa mwi shengero zoshi hanyanya lyu mwazi mwija. ¹⁹Atanali yuko naho, ti akabondolwa nya mashengero abalame kuguma na netu mukati ku mwazi gu lukogo luno, tugwete tugakolela, lyo nawetu akuziwe, kumanyikane kwi yengerekeza kwetu. ²⁰Twi yeke na kino kinwa, mundu ata tudete kubi kushimbwana nya guno mwazi gwa kino kigabi tugwete tuga kolela. ²¹Tu tangilile kusalila agali mija, itali imbele lya nahmwetu naho, ti ni'mbele lya bana ba bandu. ²²Netu kuguma nalibo twa tuma mwene wetu kazi je tukabona bishazi bingi mwi bindu bingi kuba ni nyota, nya kukuno agwete i nyote nyingi bwenene kushimbana nija yako kalangalizi agwete imwenu. ²³Kuko mundu akasima mwazi gwa Tito, yehe ali muguma wani, nyu mukazi kuguma na nani hanyanya lyenu, kandi akasima myezi za benewetu, bohe zili ndumwa zishengero, nyu bulangashane bwa Kristo. ²⁴Kuko muberese imbele lyishengero ukuli bu busimane bwenu, na yuko kwitunda kwetu hanyanya lyenu.

Chapter 9

¹Nyu kumwazi gu kutaba bashukwe ndasimiri nyi musarangire. ²Kulya niji kwiengerekeza kwenu, hanyanya lya yuko ngwete agi'tunda hanyanya lyenu mwa bandu bi Makedonia, ko Akaya ishuba kwi yengerekezize mwa jugo mwaka mugumana uguta lenga, nya yuko kwi hangana kwenu kwa babika bingi babo mutima. ³Ti koke nyatuma yabo benewetu, lyo kwitunda kwetu hanyanya lyenu kutajanguke mukati ka yibyo, lyo mwiengerekeza, ngako ngo deta. ⁴Kulya, hano bija yabo ba Makeonia kuguma nani, nyukushanga mulazi kwiengerekeza, tutije bonaishoni twehe mukati kiyoshusho yukulanga lila. ⁵Kuko nabona ko kuli kwija ni shungule bene wetu, bashanganwe kuhika imwenu, nyuku kunga kigabi kyenu kyo mukalaganwa kulyoka butazi, lyo kiyengerekeza nya kuko kibe nga kigabi kimigashanira ti kitabe nga kyatangwa mwe nyota zu bugale. ⁶Ti koke nya deta kino kinwa, ukabyala bingi agahumbula bingi. ⁷Mundu yeshi akole ngako ashiiba longesire mu mutima gwage, kutali mwigongo, kulya Mungu asimire uye ugatanga nyu busime. ⁸Na Mungu angahasha bijiza bwingi bu lukogo lwage, lyo nenu, mube nyuku sirokwa mwa yibyo mulozize munyabe nalibyo kandi bingi mwi ngolezi nyija. ⁹Ngako bika sarangwa, akagaba nyuku heza bakene, ukuli kwage kulamira myakula. ¹⁰Na yehe ye wake heza uga byala mbuto, nyu mukati gube biliwa, aga baheza mbuto zikubyola nyuku zirikila, naye agirikila mahu gu'kuli imwenu. ¹¹Mugaba nga bagala mwi bindu byoshi, lyo mube nyu mutima gu kutanga, gu busime, gu bukenge u guga heza Mungu mukongwa mu mukolwa gwetu. ¹²Kulya bukozi bwa guno mukolwa guta ba kwizizi bano bakyesiwa bilya bahangahirwe nabilyo ti kandi ilishoko yubunguke nyu mukongwa gwake hewa Mungu. ¹³Kulya nga mwanga gerekwa mwa yubo bukozi, bagwete bagigana Mungu hanyanya lyuku hana itunda kwenu nyu mukati ku kwemera mwazi mwija gwa Kristo, na hanyanya lya kulya kutanga, busime nyu bukenge bwenu ngoko muka bashukanya yabo nya bandu. ¹⁴Nyabo bagwete bagahana hanyanya lyenu, kulya bamusimire hanyanya lyu lukogo lwa Mungu u lulezire lugero mwinda lyenu. ¹⁵Mungu iganwe hanyanya lyi kigabi kyage, i kitanga hashwa detwa.

Chapter 10

¹Nye Paulo namuhoha kuku'botelela kwa Kristo nyehe nyuli wukubotelela nili kuguma na mwehe, ndi ndaliho nili ndwali imwenu. ²Ti na muhuna bukwibona nga koniwine hanyanya lya yabo basalile kitwehe tuake genda ki magala. ³Ti kili angaba tugwite tugagenda kimagala tuta kozili ndambala hanyanya lya magala. ⁴Kulya silibo yetu yindambala zitali za magala tizigwete bushashe mukati ka Mungu kili kuhili mya misi yindambala za muzimu. ⁵Kuhimya misalira na kandu koshi kinamusile ikinamusile hanyanya lyu bwenge bwa Mungu, nukuguata mibunde kila bwenge buhashe kubotelela imbele lya Kristo. ⁶Kandi takaba twi yenge lekeza kusa butengu boshi kubotelela kwenu hano kwali hiki. ⁷Mulole ibiri mbele yea masu genu ili undu wa Kristo asalile kute mu mutima gwage? ngako yehe ali mundu wa Kristo netu geke kuko kuko. ⁸Kilya ili nangi yuva hinini hanyanya lyu bubashebwetu (tukaha wa nana hamwetu tu hasheku bubaka ti atali ku bahili mya). tutaboneshoni. ⁹Ndoboneke nga ngwetenga loza kubabo hya. kwi nzarango zani. ¹⁰Kulya bagwete baga deta nzarango zage zikayire ndwari tili angaba yenene magala gali bu gazi, ni binwa byage bili bugazi. ¹¹Mundu uli ngulyo asile kukuno ngakotuli mukati kabinwa mwi nzarango tutali ho. ¹²Kulya tuta tebili kugajwa kuguma na yabo bikwi tunda bonene ili ku ganjwa naboti bonene bakageleka mitima yabo. ni mitima yabo nuku shushanga mitima yabo ni mitima yabo. ¹³Ti twehe tuta gigana ko tutali tinga kulugelo tukage twa na Mungu nga kuhasha kuhika imwenu. ¹⁴Kulya tuta gajili mitima yetu kuta luka kotuli ngatula muhikili mwehe kulya twa tangihika imwenu ku mwazi gwa Kristo. ¹⁵Ti tuti tuzili kotutali ti kwa mali buze ga bandi ti tuli na kala ngazi ko mbilikilizi yenu ibeho tuge gende lela imwenu mwinjila yukuge lwa kwenu mukuba kugendelela. ¹⁶Nukubala mwazi gua nawe tu tuaya tuli mbele litwa ya twenu tuti tunde kulugelo lugundi mundu. bindu byali mali kungwa. ¹⁷Ti uye wikwitunda itunde mukatika na hamwetu. ¹⁸Kulya mundu we mezilwe atali yenene wake kwi tunda, ti na hamwetu ye wanga mutunda.

Chapter 11

¹Ti mwanga ngwa size mukati ku boto bwani bunini ti mugwa sange na nyehe. ²Kulya na mubonela bongwa bongwa bwa Mungu kulya nga mutiziza mushosi muguma kugila ni detete Kristo kazila mahingo(Bikirakasisa). ³Ti natielera ng'ilya nyoka kwi katiba Eva ku bwenge bwage yenene aleki kwi jimu sheleza musalira yenu muliki gandi kwemela kwenu nu kulya munda Kristo. ⁴Kulya uye wangija nu kwi giliza gundi Yesu yetuta kigiliza nilu mwa ngang'i lila gundi mutima muta kangilila, ili gundi mwazi muta kuva nu kwe mela mwagila bija kubote lela i mwage. ⁵Kulya zalire kuba ndaka gosha kandu bali gwete bigiliziwa bakulu. ⁶nili angaba nili mundu utiji kudeta guno gutali mwanya gwani ti mukela mwazi tugendelele mo imwenu? Kanga gila mahubiku botelela gila mwehe mutindwa kulya nga mwigiliza mwazi gwa Mungu buzila ku lyulwa? ⁸Ngamunya ga gandi mashengelo bindu byabo nukwaka iyinga lyanini mwi gilize mwehe. ⁹Nani lyonali kuguma na mwehe na kuhuna ndaka nyemela mundu kulya yabo bandu bakija kulyoka zani, nani mukatiki byosho gwete nga hangili kiza mutima gwani nda munye mele kili hinini kongwe ti ngi hanga. ¹⁰Nga yuko ukuli kwa Kristo kuli mwindu wanga nzibya kanwa kuku mwigana kwani iyomunda ku lubibi lwa Akaya. ¹¹Katuma? kuti? kulya nda musimiri? Mungu amanyire. ¹²Tubyo ngwete nga gira, nga bigira kugila niba bande yabo bagwete бага loza buziki bata bone buziki, kuba kwa yugo mwazi bagwete bagi tundila babone kane ngatwehe. ¹³Kulya bandu bali nga yabo bali bigiliziwa bubushumi bandu buku kola mi kolwa kubushumi nu kwi hindula babe mu gani gwa bigiliziwa ba Yesu Kristo. ¹⁴Ti bitali bisoliza kulya muzimu yenene ake kwi sata abe mugani gu mulembelezi urulwenge. ¹⁵Kitali kinwa kihamu bakozibage naye kwi hi ndula babe bakozimugani gwa balya bukuli balya buzinda bwabo buga banga mi kolwa yabo. ¹⁶Nadeta kandi mundu ata manye konyehe nilimu wija tilimwanga zalilila kuko munye mele nga muwija kugila nani ni hashe kwi gana hinini. ¹⁷Guli mwazi ndagubali ili ndagano ya naha mwetu tiku bu wija mukati kubu ndwali bunu bu kwi gana. ¹⁸Kulya mwehe mugwete bagi tunda hanyanya lya magala nani ngi gana. ²¹¹⁹Kulya mwehe mugwete bwenge mu gwesenyene nabawija kubusha mbala. ²⁰Kulya mwa gwa sanya nu mundu akamubika mu buja ili angamu mila nuku mugwata mbira n'uku mukuza nuku mubanda. nadetanga twa li ba gaziti ili angaba mundu angwete bundwali kobyoshi(nda deta kuku tashi mbilila) nani geke ngwete Bundwali? ²²Bali baebrania? nani geke boshe bali baisraeli? nani geke boshi bali mumu lala gwa Ibrahimu? nani geke. ²³Bohe bali bakozi ba Kristo? (nade tenga mundu wa bazimu) nyehe ni liwenene hanyanya lya malibu kugende lela wenene hanyanya li kushuli kwa kugendelela wenene hanya lyuku shwe kwa kugendelela we wenene hanyanya li kushuli kwa kuta lu sile wenene bishazi b'ulufu wenene. ²⁴Imwa baya hudi bishazi bingila katano ngashu li kwa orobaini kasoro kaguma. ²⁵Ngabandwa ngani ka shatu liguma nga bandwa mawe, kashatu kashatu nga vunikiwa bushigi ku kyo ni bela hagu ma imwage. ²⁶Muku bala ma kingi malibu gu lwiji. malibu ga banyazi malibu mukilongo kyani malibu mu kaya. malibu mu ndele genye, malibu mwi nyaja, malibu mu bene wani ba shuni. ²⁷Mukati ka malibu nu mwe shuza mukati ku kwiza wenene bishazi bingi ku mwenani nyota mukati kuku shweka bishazi bingi mukati behu nu kutamba. ²⁸Yibyo bindu bimbuga bili bigani nyijira wenene ko kulole keza kwa mashengero goshi. ²⁹Nande mu gazi, nda bemugazi nani? nande uli mutazi gila nani nda galye? ³⁰Nga byaga nyu ma nana kwi tunda ngitunda byu bugazi bwani. ³¹Mungu Data wana wetu Yesu uli mulangashane mwakula iji konda shumire. ³²Iyomunda i Damaski mukulu uru mu gingi Areta alike langa kaya ki Damaski kugila bangwate. ³³Nani na nanda gaziwa Ikapu kwa kabo nera kiki sika, nana kula lwa mukati ka maboko gage.

Chapter 12

¹Ndanga goshi kwitunda, kiri angaba kutasimisizi, ti koke ngahikira kweresiwa magalwe ga nawetu. ²Manyire mundu muguma mukati lya Kristo , mira kwarenga miaka ikumi nyi ne mudi'uye akalengeziwa inyanya lyu lubibi lwa kashatu.³Nani manyir'uye mundu, abe ali mukati ka magala, ndamanyiri, abe ali mbuga ya magala ndama nyiri, Mungu. ⁴Kulya baka murenge za mu kyanya, anyuv'ibi mwa bitashub'idetwa, ibi tu meneni mwana wu mundau kudeta. ⁵Ku mwazi gu mundu mwene nyu yo ngigana, ti koke hanyanya lyu buguma bwani ngifija, iri atangalba mukati lyu mwazi gu bugazi. ⁶Kwa kulia nyangasimire kui kangata ndabere kyoto, kulia nga det'ukuli, ti nihanga kugira mundu atangajire bwenene kwa ybyo agwete a gabon'imwani nyu ku byuva. ⁷Kugira ko ndi tunde bwenene buingi bukweresiwa, yaho ngehewa mushamwa mukati ka magala, mutumwa wa muzimu kwagira a njilike bwenene. ⁸Hanya lya yaho ngahoha naha mwetu bigira kashatu, kugira gu ndyoke. ⁹Naye anyu mbuira,lukogo lwani lu twisire imwabe kulia buhashe bwani wake hikirira ku bugazi ti ngitunda ku bugazi bwani nu bushambale buingi lyo buhashe bwa Kristo bube hanyanya lyani. ¹⁰Hanyanya lya yuko nzimisizwe nyu bugazi na ufizuri nyu lufu,nya malibu hanya lya Kristo,kuli nyiri mu bugazi lyo nyakela nyimisi. ¹¹Ngola kyato mwenwa ngayi riza, kulya bika nyu mana ni tundwe nya mwehe, ndali ndumwa mwi byoshi. ¹²Birik'uri bisomeza bi ndumwa bika korekana mwi nyimbo nyi bitangaya. ¹³Kulia kali kandu kaki muka nihi mirwa kataluka zind'ishengero, ti nyehe ndaka mu nye mera? mungoge kwa yago mahubi. ¹⁴Buno buli bugira kashatu nyeyuno kwi yengereke za nyu kuh'iki mwenu, ndalozizi bindu byenu, ti ngwete nga muloza mwehe kulia bitu meneni bana kkubik'indanda kwa bazere, ti bazere ku bikira bana. ¹⁵Nani kubushambale buingi nga shaba, kandi nga shabwa hanya li mitima yenu ka? kazi ko mugenderera ku musima bwenene , kananguhirwe nyu kusimwa?¹⁶Ti kube kuko, nyehe ndaka munye mera,ti kukuba mwenge nga mu bona kwamabi. ¹⁷Ka mundu yeshi yeshi yenga tum'imwenu, kuye mundu. ¹⁸Ngashungula Tito na natumwa nye mwene wetu kuguma nyaye ka tito aka mu huna kandu? ka tutaka genda ku mutima mweru, ye yuye naho nyu mwingi ndezi zage. ¹⁹Mugwete muga sarira ko mira twirasa imwenu ibere rya Mungu, tugwete tu gadeta imbere, lia Mungu na hibo boshi bene wetu ali hanyanya lyu ku mu baka. ²⁰Kulia na chelewa ku gira nda mushange, tiatari ngayuko nga mushanga, nyanabonek'imwenu,ngali ki kwiji shangu mujina, nu banwa na mabii, nyu kulongola,nyu kushongererana, nyu kugamula, nyu kwigana, nyu kuitunda, nyu bute. ²¹Nahano ngola ngija kandi Mungu wani akalek'invira bute imwenu nani ngaleki gayisa bingi abaka huba kulyokera yibyo, balek'igalukira mu bushasha nyu bali kegira.

Chapter 13

²¹Kukuno ko kwa kashatu ngij'imwenu ku tunwa twa basuhura babili iri bashatu kwi kinwa nyu ku kigoko meza. ²²Ngamubwir'imbere, nga kurianyariyo bwa kabiri,kuko kuko ngadariyo, nyiba bwizire yabo bakazi iri byaha, nyabandi boshi, kulia iri nyang'ija ndaga ba koga.³Kulia mulozize byereso bya Kristo ugwet'uga deta mwinda lyani ibi tari bugazi, ti kohe alamire kw'imisi ya Mungu, ti alinyu buhashe mwinda lyenu. ⁴Kuli akali buziwa mukati lyu bugazi,ti alamire mwi misi ya Mungu kulia nyetu tuli nyu bugazi muyehe. Ti tugalama mu buhashe kuguma nyaye kwi misi ya Mungu ili mwenu.⁵Mwigere mwenene ko muli mukati ku bwemere ili mutama nyiri mwenene ko Yesu ari mwinda lyenu? ko mukala hirwa. ⁶Ti tuli nyaka langalizi ko mumanyire ko twehe tuta kalahirwa.⁷Nyetu tuhunire Mungu, mutagire byoshi bi bii, tiatari mbutweshi tu bonekane, ti mweshi migire bilya biri bija, kirianga ba tuli nga tuka lahirwa. ⁸Kulia tutanga gira kinwa kyoshi hanyuma ly'ukuli.⁹Kiriangaba mira tuka sha hashasha twehe tuli nya mageni tunyali nyu bugazi, nenu muri nyu bundwali,kandi tu hunire yikyo nyakyo kuhikirir'imwenu. ¹⁰Kwakuko nyandisire yibyo kirindanga kihaba, kiri nyanga haba ndabe mukanyu ku bundwali ngahewa nya nahamwetu, ku kuboka iri kuhomola. ¹¹Nq kandi bene wetu musigalage, mu kwire, muhorore, mudetere haguma,mwote mukati lyu mutula, nya Mungu wu busime nu mutula abe kuguma nya mwehe. ¹²Mulamusanye kwi ranga likyere.Bashukwa boshi ba mulamusa. ¹³. Lukogo lwa nawetu Yesu Kristo, nyu busime bwa Mungu, nyubugu mana bu mutima mweru gube kuguma nya mweshi.

Galatians

Chapter 1

¹Nye Paulo ndumwa, utali ndumwa ya mbandu, ,iri yu mundu , ti nyu ya Yesu Kristo nya Mungu Data ukafunula kulyoka mwa bafire , ²Nya bene wetu boshi bo tuli kuguma nyalibo mwi shengero zi Galatia:³Lukogo nyu mutula gube imwenu, kulyoka imwa Mungu Data, nyi mwa nawetu Yesu Kristo, ⁴Ukatanga yenene hanyanya lya mabi getu, lya tukulula nya kino mwi kihugo kibi ikiri zene , nga kwa ka sima Mungu Ishe wetu. ⁵Bulangashane bubi mwage miaka nyi myakula , Amina (kuba)⁶Nyasomerwa kubona mwajanda duba ulya ukagabiza mu lukogo lwa Kristo , nyu ku hindukira gundi gundi. ⁷Itanyali gindi gindi , ti hali bandu abakebalibuza nyu kuloza kusala Mwezi mwija gwa Kristo⁸Ti kake akaba twe , iri kandi muganda uri kanguba agabigiriza mwazi goshi ugutali go twakabe wira adakwe. ⁹Nga ko nyatangilira kudeta , kandi nyadeta mundu yeshi akabigiriza gundi mwazi ugutali gulya mukangilira, adakwe. ¹⁰Ka zene ! bakola bandu bo ngwete nga¹¹Kwa kulia bene we galyo migilizo ngamu wila nukumwigilizo na mwila ko itali ngaya bandu ngana. ¹²Kwa kulya ndaka gya ngilila mwa bandu tiku kwelesiwa nana wetu Yesu Kristo. ¹³Kulyamila muka mwazi gwani ngako ngende lele mwi dini li kiyahudi ngako muka libuza ishengelo lya Mungu bwenene nukuli sheleza. ¹⁴Nani ngagendelela mwishengelo li kiyahudi kuhima bingi bali imbele lyani mumulala gwani nani hangana kukanya ko Data. ¹⁵Ti Mungu uka ndondola kulya kela mwinda lya maye ana mubuza kulukogo lwage. ¹⁶Akabana kwija kugende leza mwana wage mukati kani lyoni giliza bana bilongo mwazi gwage, ti nda kagila luhanga na bandu bumuko ni nyama. ¹⁷Ndakana shana kugenda eye Rusalemu kwa yabo bali balondolwa imbele lyani tingige ndela kwani hanguma nana galuka kandi idamasiki. ¹⁸Hanyuma li myaka ishatu nga tilama iyerusalema kugila tubonane nya Kefa nana bela imwage hanyuma li siku ikumi nya zitano. ¹⁹Tinda kabora gundi mwi giliziwa hanyuma lya Yakobo mwene wabo na Nahamwetu. ²⁰Nayibyo ngwete ngamusarangira imbere ya Mungu Data ndashumiri. ²¹Hanyuma nana genda luhande lwi Shamu ni Kilikia. ²²Ti ndakamanya ilanga lyani na mashangero g'ibuyahudi agali mukati lya Kristo. ²³Ti bake kuvwa naho kuy'ugwet'ugatugira bugazi yaha hatazi zenye nyaye alike kwigiliza mwazi gwi mbikirizi ilya akashereza yaho hatazi. ²⁴Anyigana Mungu hanyanya lyani.

Chapter 2

¹Hanyuma lyi miaka kumi nine , ngashona kandi kungend'ye musalemu haguma na Bamaba, na nanga Tito tweshi kuguma. ²Nani ngageenda kulya ngeresiwa, nana bawira yibyo binwa ngwete Nyigiriza bana birongo, Nga birira wenene kwa balya bagwete itunda, atali mbu nyuba duba ao nabanda duba ku busha. ³Ti Tito, ye twali kukuguma naliye, naye ali muyunani ataka kanirizwa. ku kembu lwa bwashi. ⁴Na yibyo, hanyanya lya bila babi (bashumi) aba kingira kwi meisho, kuiji tonda mutula gwete go tu gwete mukati ka Kristo Yesu, lyo batubika ubuja. ⁵Kulya ngaba kuko tuta kemera kiri hinini gira lyo tubo na kulangalira ukui kwi nyazi yage mija. ⁶Ti yabo bamunyike ne ko bali Bakulu, Ndakyo kindu kyo bakushula mwi mijazi yoshi gagenda ngabala byoshi byali biguma byoke, Mungu atingiliri iranga lya mwene mundu , na deta yabo bali bakulu bata kanyushulira kandu. ⁷Kubona ko migirizo go ba kambeza lanyanya lya abataka kembulwa , nga ku kulya Petro kw'abaka kembubwa. ⁸Kulya yehe ukatabala Petro kuba indumwa ya ba ka kembulwa ya nani ukandabala kugenda yaba nyabilongo. ⁹Kandi lyo bali malimanya yulo lukogo lonahewa, Yakobo, na Kefa na Yohana bo batundulisirwe nu ku boko ku lulyo ku buguma , nyehe na Barnaba. nabo bagende ya bandu abaka kembulwa. ¹⁰Kinwa kiguma kyo ba katutuma, tukengere ba kenin nani yikyo kinwa naali kigwetere mwete ku kikola. ¹¹Tikoke lyo Kefa akalyok'Antiochia ngamwa ga gaza masu kwa masu hanyanya lya mahubi gage. ¹²Kwa kulya lyobatali shazi kuija bandu baguma baguma kulyok'imwa Yakobo, alikelya kuguma na banyabirongo,Ti lyo yabo bakija, anagaluka kinyuma nyuma anigaba alike koboha aba kakembulwa. ¹³Nayabo bandi bayahudi banabakuguma nyaliye kiri na bar'anaba geke naye anagwetava nu bulyalya bwabo. ¹⁴Lolaga batakishomwiri ku mulongeko gu kuri gwi nzaranga, nawira Kefa, imbere lya bandu boshi, ilyangaba wehe uli muyahudi,ulamire nga munyabirongo, hanyanya lyi biki ugwete uga kanjiriza banyabirongo kushimba nyanya ya bayahudi?¹⁵Twe tuli bahahudi bakwi shoko,ti,tuta hubiri banyabirongo ¹⁶Tu manyire ko mwene mundu atagajirwi ukuli kwi ngolezi yi migoko , ti kwi mbikirizi ya Kristo Yesu, twehe tukemera Kristo Yesu lyo tugajirwa ukuli kwi mbikirizi ya Kristo tyatali kwi ngolezi yi migako, kulyaa kwi ngolezi yi migako ndaye mwene magala uga gajirwa ukuli.¹⁷Tikok'ilyangaba twe nene, ku kuloza kugajirwa ukuli mukati ku Kristo, tu kabonekana. bana bushasha (mabi), ka! Kristo Yesu akola mukozi wa mabi? naanga. ¹⁸Kulya iri nanguba ka bo naali mali homola , ni nerese ko kiri nyenene muri muhubi. ¹⁹Kulya nyehe kwi njira yi migako ugafira migako lyo nilama na Mungu.²⁰Ngalibuziwa kuguma na Kristo, ti mira nafuka tya takiri nyehe kandi akola Kristo yu kola mwida lyani n'ubugumana bongwete mukati kimbi kirizi yu mwana wa Mungu, yukula nziima anatanga mutima gwage hanyanya lyani. ²¹Ndakabuliri lukogo lwa Mungu, kulya, ilyangaba ukwi kutabonekeeri kwi njira yi migako kokuladeta Kristo akafa busha.

Chapter 3

¹Mwe Galatia mutali nyu bwenge ind'uka muloga mwe Yesu Akabikwa gerere gere r'imbere lya masu gu kalibuzi. ²Ngola ngiga kinwa kiguma imwenu. ³Kute kama kola byoto kukuno, mu nyuma lyu kutundera nyu mutima , mukola muga go komezwa mukati lya magala. ⁴Mugwa sirwe nya malibuze mwene nagano busha? iriagaba buli busha imwenu. ⁵Kuko yu ka muheza mutima goi biso meza, ka gizire yibyo kwi ngolezi yi migako, iri kuva bwemere?⁶Kulya Ibrahimu akemera Mungu amu gajir'ukuri. ⁷Kuko mu ma nyage ko boshi bali nyu bwemere , bo bana ba Ibrahimu. ⁸Nyu lusarangao lwa mira hutweresize ko Mungu akatugajira ukuri bwemere bwa bana birongo, lyo mwigiriza Ibrahimu mwazi mwija, mukati lyabe bana birongo boshi baga gashanirwa. ⁹Kuko yabo bali nyu bwemere baka barikiwa kuguma nya Ibrahimu wali nyi mbikirize. ¹⁰Kulia bashi bali nyi ngorezi yi migako bali ny' idaki kulia bisaraziwe , adasirwe utalamiri mu byosi bisarazirwe mw'ibugu li Torati. ¹¹Biri gerere ku mundugajirwe ukuri nyi migako aga lama nyu bwemere. ¹²Nyi migako itakija ku bwemere,ti ugwete ugakola iyo migako, aga lama mwa yibyo. ¹³Kristo aka tu kulula mw'idakili migako, kulia agakirwa idaki hanyanya lyetu. kulia bisarasirwe , adasirwe mundu yesh'umanisirwe kwa kati. ¹⁴Kulia migashaniro ya Ibrahimu ihikire bana birongo mukati lya Yesu Kristo lyo tuba nya kalangulizi ku mutima kw'injire yu bwemere. ¹⁵Ndesire nga mwana wu munda ki riangab'iragi lwu mwana wu mundu, iryang'ushul'ikinwa indaye wange kyongera. ¹⁶Kuko bulangalire buka detwa mwa Ibrahimu nyu kwa bana bage . ata desiri kwa babusimbu bingi iri muguma mwa bana babe, koku deta Kristo. ¹⁷Lyandesire lino, iragi lika gogomezwa nya Mungu, migako ika ryoka mwi miaka magana gane, hanyuma lita manyikeni, iri kuhindula bulangalire. ¹⁸Kulia bindu byu kushula mugako nyu bulangalire , Ti Mungu akamubwira Abrahamu kwi njira yu bulangalire kuko Mungu akaheza Ibrahimu kwi njira yu bulangalire. ¹⁹19Migako byo biki? i kingi zibwa hanyanya lya mahubi nyunye mwana akhewa bulangalire , bikahangulwa kwa balemberenzi nyu kuboko ku walitumirwe. ²⁰Ti walitumirwe atali tumerwe ku muguma. ti mugali muguma Ka migako ita shusheni nu bulangalire bwa Mungu?²¹nanga, kwa kulia ngazene kuka bikwa migako ihashire , ukuli kwanga bone sire kwi migako. ²²Ti nzarango mira zashwesire zoshi ifori misi ya mabii, ku gira ko bemezi bahewe yubo bulangalire kw'imbirize ya Yesu Kristo²³Ti hanyuma likwija iyo mbiki lizi tuali bikilwe hifo li migako, tushwesile hoigalinda igija iyo mbikilize iga wikulwa. ²⁴Kuko iyo migako abaye mwi mangizi kutudeta imwa Kristo. kugila tu boneka kubani mbikilizi. ²⁵Ti kili mbkilizi ikija tutakili tuta kili hefo lya mwinua ngizi. ²⁶kwa kulya mweshi mukola bana ba Mungu mwi njilo ya kalangalizi mukati kwa na wetu Yesu Kristo.²⁷Kwa kulya mweshi mwenu kashukwa mukatika Yesu Kristo mila mwamwa mbala Kristo. ²⁸Ndakiye muyuda na muyunani nda kiye muja nutali muja hatakili mukozi mushosi nu mukozi ti mwe shimukola kuguma munda Kristo Yesu. ²⁹Nili muli bandu ba Kristo mukola bumu butogwa Ibrahimu na bimikwa ngaku bulangalile.

Chapter 4

¹Ti , nyadeta ko mubishazi byoshi mumwika, kila angaba mwana, atagweti mbelulukanwa nyu muja, kili angaba nahano wi byoshi. ²Ti, ali hifo lya a bamwimangire , kili bishazi i bika bikwa mira nya Data. ³Nya nyetu, bishazi twali baana, twali ke kolesewa mwi bitali mbelulukanwe nyi bindi byu butazi byu mikihigo. ⁴Ti, ili bishazi bikahika , Mungu anyu tuma mwana wage ukabutwa nyu mukazi, anyu butwa hifo lya migako. ⁵Lyo akulule balya boshi a bali hifo lya migako, lyo tube bana. ⁶Nya kuko mukola bana, Mungu akatuma mutima yetu , uwake lila, Aba, ko kudeta, Data. ⁷Ili byo bibyo, we yuye, utakili kandi muja ti ukola mwana, kuko ukola mwimikwa wa Mungu. ⁸Ti mwa yibyo bishazi kulya mutaka manya Mungu, mukabalya a batali mu butondero mizimu. ⁹Kukuno mira mwa manya Mungu , ili kandi bwenene mukola manyikene nya Mungu , hanyanya lya biki kugalukira kandi nyigirizo zu bitazi i zitali nyija agateneziri, go musimire mukolele kandi? ¹⁰Mwake janda mikolwa mwi siku nyi myezi nyi bishozi nyi myaka. ¹¹Nyoboha kukuna nya kola hanyanya lyenu. ¹²Bene wetu, nya mu hoha mube nga nili nga mwehe. noako mwangililo i' lili libi. ¹³Ti koke mumanjire ko nga mwigiliza mwazi mwija butazi hanyanya lya magala kulemba. ¹⁴Nyu mugereko u guka bapata kushimbana nya magala gani mutika gwenega ili kandi ku gu lahira, ti mukanyangilila nga malaika wa Mungu, nga Yesu Kristo ¹⁵Kuli hahe , kulya , kwi buza uli nyi naama? nya mugokomeze ko ,nga byanga hashikana mukulwe masu genu mu mbeze nyehe. ¹⁶Ewe , ngola mugoma wenu kulya nya muwira i bili byu kuli? ¹⁷Yabo basimire ba mulyose, Ti bitali bi njila nyija, Ti basimire ba mushekere imbuga, lyo muba sime nyi kyuya. ¹⁸Kuli kwija kubabonera kyuya mukati ki kinwa kija siku zoshi, ti bitabe bishazi tuli nyehe kuguma nya mwehe naho. ¹⁹Bana mwe ngwete nga bonera bululu buku buta kandi ngako Kristo anga bumbwa mwinda lyenu. ²⁰Nzimire nyibe habutambi lyenu nyuku sola izu lyani kulya nyabona nganyinganyi hanyanya lyenu. ²¹Mu mbwirage mwe mwake sima mube hifo lya migako, Ewe! mutake kuva migako? ²²Kulya bisarazirwe ko, Ibrahimu ali gwete bana ba bili muguma i mwa muja , nya gundi i mwa mukage. ²³Ti koke uye wu muja , akabitwa mwa magala, uye wa mukage ali wi bulangalile. ²⁴

²⁵Kulya hajiri ali nga mumana Sinia u guli iyo i Arabuni, gu shushire Yerusalemu wa zene, kulya akozire kuguma nya bana. ²⁶Ti Yerusalemu yi gulu kohe lali kaya a kata tubusire mwi buja. ²⁷Kulya bisarazirwe, ushambale we mugumba, utere izu, ulile, wu'tagwete bululu buku buta kulya bana bage ukasigwa yenene bali bingi kutaluka buye u gwete mushosi. ²⁸Kuko, bene wetu nga Isaka twehe tuli bana bi mbulangalile. ²⁹Ti koke, ngako uye uka butwa kwa magala aka migira bugazi uye uka butwa kwi mutima ko binalizene ³⁰Kute nyarango zi desire? u hire muja nu mwana wage , kulya mwana wu muja ataga i mikwa kuguma nyu mwana utaka butwa mw' buja. ³¹Ko kuko bene wetu, twehe tutali baana bu muja, ti tuli baana buye maye utali muja.

Chapter 5

¹Kristo akatu shwekula mubaji. mwi mange muti ngire kandi mubaji. ²Lola nye Paulo ni mbwinzire ko kukye mbulwa kutungali mundu kandu. ³Ni mwibwizire ko mundu yeshi uga kye mbulwa ake kolanga migako yoshi. ⁴Mwi gaba nya Kristo mwe musimire ku gajirwa ukuli kwi migako mwa hirima nuku lyoka mulukogo. ⁵Kulya twehe kumutima tula ngalire kumutima tula ngalire ku langalizi ku kuli kwinjira yu bwemere. ⁶Kulya mukristo kukyembu lwa kutumeneni kandi iri kuta kye mbulwa, ti bwemere ubwake kola mukolwa. ⁷Mwalike tibita duba ala nya nde uka muhangalika mutakenge ukuli? ⁸Kuno kukululwa mwimisa liro kutalyo siri munda wali mubuza. ⁹Ibya gaga byake gaza ni bindi ili wanga bisha mbya. ¹⁰Ngwete kalangalizi imwa na wetu ko mutagaba nu gundi musariro gindi , tingwete uga mutalangiza agabetu la kutwiru lubaja kiri a ngaba nyande. ¹¹Na nani ebewe wetu irir nangi giriza mwazi gukukye mbutwa kitu maga nalibula , kuhika zene kakasi tazo kakati kama hagi mira kalyoko. ¹²Nzimire bano bandu abagwe te bamutangiza batwiwe ubugu mana bwabo. ¹³Kulya bene wetu, uwe mukabiziwa mube bashe kwire : ti kushwekulwa kwenu kutabe kukushi mbulila magala , ti muke kola kuku simana. ¹⁴Kulya migako yoshi ikwizire mu kinwa kiguma na kyo kino usime mwi kalano wabe kowisimire. ¹⁵Ti m kalyana ni kushitulana mulale mwanga shere zanwa. ¹⁶Ega ndesire mugende kumu tima kulya mutanga kwiza nyifijoza magala. ¹⁷Kulya magalo gake kwifija gahime mutima nu mutima mbu guhimu magala , kuko yibyo byake lwa, mutanga kola ko mulazize. ¹⁸Ti mukalangulwa na mutima mutali ifo li mikago. ¹⁹Ega ngolezi zamagala zi kala gerere zo bushule , bushasha bushule. ²⁰Kwi kumba bizuzu bulozi bugoma malongwe bongwa bute , mujina kutu vanwa bushumii. ²¹Usuda bwitani bulalwe kwi gitira mafwaka ni bishushene na yibyo: hanyanya lya bineo binwa ni mubwire ngako ngatangi mubwira kandi butazi , bandu bino mu nyanya , batagima bwami bwa Mungu. ²²Ti mahu ga mutima busimbashe busime mushengera bulembu bwi mezi. ²³Kuho herera kuba mwemezi lukogo rugero hatali mugako hanyanya lya bino binwa. ²⁴Na bandu ba Yesu mira baka libuza moyo ni nzarira mbini nyifijo mbi. ²⁵Tukalama ku mutima tuke genda ku mutima. ²⁶Tureke ke kwitunda kubusha tuke halarirana, nu kuke kwi fija byo bandi

Chapter 6

¹Bene wani ngamundu anga bela mwama hubi goshigoshi mwe muli ki mutima mu muga luli bulya bya mundu uli nyuye kumu tima gu botelele, ni kulala mutima gwabe uleki gelekwa wenene. ²Mu gwasanye mizigo nuku goko meza iyo migoko ya Kristo. ³Tiili mundu angi buna wiba kandu naye atali kandu angwete agati ba mutima gwage. ⁴Tiki lamunda agele ngo lezi zage yenene lyage hashu kwi tunda yenene mu mutima gwage ti atali imwa milage. ⁵Kulya kila mundu agabe tula itu lyage yenene. ⁶Mwi giliziwa akengele mwi giliza wage kubyoshi. ⁷Mutitebe Mungu atake kwi teba kwa kulya byoshi mundu aka byala byo aganyi mbula. ⁸Kulya uga bya la kwa mugala gage ibishelele ti uga byala ku mutima gwage agi mbula kalamu kimya kula. ⁹Kandi tuta luhe kugila mija kulya tugi mbula kwi bishazi byage, nga tutangafa mitima. ¹⁰Kwa kwiko ngako tu gwete tu gaba nu buziki tuko lele bandu boshi mija wenene bumu lala gwa be mezi. ¹¹Mulole kwi herufi nyiki ngulu ngamu sarangira kuku boko kwani nyenene. ¹²Boshi бага bane kana bija kwi bindu bya magala baba gwete bage mukanyi liza kuke bwa kugila bata tuaze kati kama hagi kana wetu. ¹³Kwa kulya kili bonene abaka kebwa bata gwasili iyo mugako. ti basimure nenu mu kembwe babone bunguke bwa magala genu. ¹⁴Ti nyehe na lahila ndasimili ni bone bwija hanyanya lya kila kandu. ti katika mahagi kana wetu Yesu Kristo kulya hanya lya liko kibaja kikalibuziwa imwani na nyehe muki aja. ¹⁵Kulya ku kembwa katali kandu ili kuta kemibwa, ti ki mbubwa ki hya hya. ¹⁶Na boshi бага boneka kwi yo migako, mutula gubi imwabo ni mbonga ti imwa Israeli wa Mungu. ¹⁷Kulyo kela zene mundu atandi buze, kwa kulya ngayile mwa magala gani tumanyiso twa Yesu. ¹⁸Bene wetu lukogo lwa na wetu Yesu Kristo lube kuguma ni mitima yetu kube yuko

Ephesians

Chapter 1

¹Paulo, indumwa ya kristo yesu, ku bulozi bwa Mungu, kwa bashukwa abali Efeso abamwemezi Kristo Yesu. ²Lukogo lubi imwenu nu mutula gulyosire imwa Mungu Data wetu n'imwa nawetu Yesu Kristo. ³Iganwe Mungu, Data na nawetu Yesu Kristo, ukatugashanira kwi Migashanira yoshi yu mutima, mukati ki kibaja kyu mutima mwinda lyage Kristo. ⁴Ngako ku kulya akatulonda la mukati kage, hatanabikwa nguliro zi kihugo, lyo tula bandu ba kyere bazira bishashi boshi imbere lyage mukati ku busime. ⁵Kwa kulya akatondera kutulondola, kutugira bana bage kwi njira ya Yesu Kristo, kushimbana nu buloze bwage. ⁶Wiganwe bulangashane bu lukogo lwage, lwakatuheza kulengera uye musimwa. ⁷Mukati kuye, ku kuko kwage tukakululwa anatukoga mabi, kushimbananu bwingi bu lukogo lwage. ⁸Yehe ya kahuhubira yibyo mukati ku bwenge nu bwengehushu. ⁹Banyuma lya kutumanya mbisho zu buloze bwage, kushimbwa nu bwija bwage, bwakatuloziza. ¹⁰Ko kudeta, kubukolesa kwi keshazi kyubukye, agabigushika nya bindu byoshi mukati ka Kristo, bindu bi kunguba n'ibindu bi kihugo geke ko kudeta mukati kage yehe. ¹¹Na mukati lyage netu tukimikwa, nu kulondolwa tangu butazi ku bulozi bwage yehe uwakezira bindu byoshi ku buloze bwage. ¹²Nyetu mukati kuye tuhere itunda lyu bulangashane bwage, twe tukatondera kumu bikira Kristo Kalangalizi ketu. ¹³Nenu geke mukati kage mira mwa kinwa kyu kuri, mwazi mwija gu bukuluzi wenu. kandu mira mwemera yehe, nu kubi kwa kalunga nu Muka Mweru bo bukiragane kyuye mushukwa. ¹⁴Ye kivija kyu bwime bwetu ko kudeeta bukuluzi bwi bwani bwage, kuba itunda lyu bulangasha ne bwane. ¹⁵Hanyalya yikyo, Nyehe nani, lyongamanya myazi yi mbikirizi yenu mukati ka nawetu Yesu, nu busime bwenu mwa bashukwa boshi. ¹⁶Ndalesiri kudeta mukongwa mukengera mukati ka mahuno gani. ¹⁷Mungu wa nawetu Yesu Kristo, Data wu bulangashane abaheze mutima gu bwenge nugu kweresiwa mukati lyu kumanya yehe. ¹⁸Masu gi mitima yenu mube lwenge, mumanye kalangalizi ku buzinda bwage ngako binali, nu bugare bu bulangashane bu burime bwage mukati ka bemezi ngako unali. ¹⁹Nu kubwiza bu buhashe mwinda lyetu twe twemezire nga ko unali, kushimbwana ni misi yu buhashe bwage. ²⁰Byakakola mukati ka Kristo lyakamu fula mukati ka bafire, anamugololera kuboko kwage ku lulyo mukati ki kibaja kyu mutima. ²¹Higulu wenene kuhima bwami boshi, mu buhashe nyi misi nyu bushangalume, nyi kir'izina lyoshi. ²²Analibatira bindu byoshi kwa magulu gage, anibika kwi mangira bindu byoshi hanayanya l'ishengero. ²³Go gago magala gage, bugokomere bwage, ubugokomere ku byoshi mukati ki byoshi.

Chapter 2

¹Nenu mwali hanyanya lya mabigenu na mahu bigenu. ²Mukagendala luhembo butazi kukushimba mwani weru buhashe bwi nguba. yugo mutima ugwake kola mukukolwa mwa bana ba mabi. ³Kwa kulya butazi twe shinetu tukagenda mu katikabo hanyali ninyifijo zetu twanaba kwi mya nya yetu bana bubute nga yabo bandi. ⁴Tikwa kulya Mungu ali mwi ngi wimbonga ku kusima gwake kwingi akatusima. ⁵Kili yibyo bishazi twa bilu nda hanyanya lya mabi getu. akatubika kugumana na Kristo twana kululwa lu kukogo. ⁶Natufula kugumana yehe. Anatubudotaza kugumana yehe muki baja kyu mutima. Mu katika Kristo Yesu. ⁷Kugila kubishazi bigisha abanu lukogo lwingi lutalusile lugelo kuluke lwa kulukogo kuluha ndi lwi mbikilizi. ⁸Kwa kulya muka kululwa kulukogo kuluhondi lwi mbikilizi. iyo itaka lyo kanamwi mitima yenu kili kigabo kya Mungu. ⁹Ti atai kwi ngolezi mundu yeshi aleki kwitunda. ¹⁰Kwa kulya tuli mukolwa gwage tuka himbi kwa mukatika Kristo Yesu tukole mikolwa mija kwa kulya kulyoke la butazi Mungu aka zikunga tuhashe kuzishomolelamo ¹¹Hanyanya lya yaho muke ngeleko mwehe mwali bandu bana bilonge hanyanya lya magala mubuziwe balya baka kebwa na balya bataka kembwa abaka kebwa ga magala gaka kungwa mwa maboko. ¹²Kulya yaho butazi butazi mwali manyile Kristo mila mwa gayana nikilongo kya Israeli bageni batagweti mikago yubulangelile mwi taligwete mbikilizi muloli na Mungu mukibaja. ¹³Ti mukati ka Kristo Yesu mwehe mwali hale yaho timukola hasi hanyanya lyu muko gwage. ¹⁴Kulya yehe yembi kilizi yetu. ukatugila twehe tweshi twe twali babili kuba Muguma ana homola kisika kya li tuisile na yehe. ¹⁵Il'akaba mila alyosa yubo bugama mukatika magala gage yo migaka ili mwi mbikilizo ikugi la agile yabo babili kuba mu nda muguma muhyahya muguma mukatiku mutima gwage agile mwila . ¹⁶Anababika kuguma boshi babili kuguma na Mungu mwa magala maguma maguma mwi njili ya katika mabogi lya kusa yubo buguma mwa katika mahagi. ¹⁷Niji kwi giliza mutula imwenu mwe mwali ho lenu mutula mwa yabo bali hasi. ¹⁸Kulya kulyo kela yehe tweshi tukapatanjila yukwe gelela dada mukati ku mutima muguma. ¹⁹Kulyo kela zene mutalibageni kandi ili bahijuka timuli batulani kuguma na bashukwa bandu ba mwi nyamba ya Mungu. ²⁰Mubasile hanyanya li guliloya ya bigiliziwa na balagu naye yenene iwe kihamu lya habu tambi. ²¹Mukati kage lubakoloshi lwa shambikwa kuguma, kuguma nukubo ibe shengelo ikyele mukatika naha ikyele mukatika naha mwetu. ²²Mukati kage nenu mubasi lwe kuguma kuba lubake lwa Mungu mukati ku mutima mweru.

Chapter 3

¹Hanyanya lya yuko, nyehe Paulo mushwekwa wa Kristo hanyanya lyenu mwe banabilongo. ²Ili mukwuva mwazi gwu lukogo lw Mungu yulo mgahewa hanyanya lenu. ³Ku kweresiwa nga wirwa iyo bisho, nga ko nya muwira butazi, mu mu kasaranga mu binwa binini. ⁴Mukukola nzarango, mugahasha kumanyira bwenge bwanimu kati ka mbisho yage Kristo. ⁵Iyo mbisho bana ba bandu bataka wirwa mu kati ki gindi mibuto ngo ko yizo Ndumwa zishuke zage ziko elesiwa nya balagu butazi mu mutima. ⁶Mbu, banu birongo bali bukwimira kuguma nya tweyono mu mwimo muguma nyu gu moyo muguma nyukushambira tweshi kuguma mwa yako kangalalizi kage, bili mu Kristo Yesu mwi njila yu mwazi. ⁷Yugo mwazi mwija ngako nga girwa Mukozi waliyo, kushibana nyikigabi yu lukogo lwa Mungu nalihewa mukushimbana nyi ngolezi yu buhashe bwage. ⁸Nye(Paulo), uli muto kotaluka bashukwa boshi, nga hewa luno lukogo uluk'igiriza banabirongo bugale bwage kyisto ubutali nyu lugero. ⁹Nyuku langashanyiza bandu boshi, bamanye myezi yu mikolwa ya yizo mbisho mu kati ku Mungu uka bibumba bindu byoshi.

¹¹Kushimbana nya yuko ali bikilile myakula mu kati ka Kristo Yesu Nawetu¹²Mu kati kage tugwete misi nyu buhashe bu kwegerera kalangalizi ku njila yu bwemere. ¹³Nahomamihuma mutatere bushangane hanyanya lya malibuze gani, hanyanya lyenu, ubuli bulangashane i mwenu. ¹⁴Hanyanya lya yuko nya fukama munda Data.

¹⁵Yehe kwizima lyage budata byoshi bwu'kunguba nyu bwi kihugo bu buziwe. ¹⁶Amuheze nga bugale bu bulangashane bwage, mugirwe misi mu mukolwa gwa Mutima wage mu kati ku mundu wu mwinda. ¹⁷Kristo abere mu mutima yenu ku bwemere munyabe nui isina nyi ngulilo mu kati ku busime. ¹⁸Lyo mumanye kuguma nya bashukwa boshi kute bihamire nyu bule nyukwandagala nyuku terama. ¹⁹Muna manye busime bwage Kristo, utalusire bwenge bgako buli bwingi. ²⁰Kuko akuziwe yehe a' ahashire kugira bindu byoshi i bisomezize kuleza lugero kotaluka byoshi twake huna ili kandi tusalile, kwi misi yukugira mukolwa mwinda lyetu. ²¹I mwage, akuziwe mwishengero mu kati ka Yesu Kristo, mu birongo byoshi myaka ni myakula! kube.

Chapter 4

¹Nye muswekwa mu Nawetu, nyabinginga mugende nga ko kubenene nga ko buzibwa kwenu kweresi ze geke. ²Mu kati li mboterezi nyu ku rindirira, nyu ku beturirana byozi ho mushambira mu busime. ³Nyu kwi hangana kulanga buguma bu mutima mu njira yu mutula. ⁴Hali magala maguma nyu mutima muguma, nya ko mukabuziwa mu kalangalizi kaguma, mu kubuziwa kwenu. ⁵Hali myawetu muguma, bwemere buguma, bu batizo buguma, ⁶Mungu munguma bya Data wa boshi, uli hanyanya li boshi, hashambira boshi. ⁷Ti kira muguma wetu akahewa lukogo ngako lugero lu kigabi kya Kristo kiri. ⁸Ko kyatuma bidesirwe: Akaterema inyanya anyadeta bigabi, anyabigabira bandu. ⁹Byo bikagi kudeta, Akaterema, ti gehe akandagala i kuzimu? ¹⁰Uly ukandagala, yena yuye ukaterama inyanya li nguba zoshi, lya kwiza bindu byoshi. ¹¹Kandi akigira baguma kuba ndumwa, bandi nga balagu, bandi bigiriza, bandu balazi nya balimu. ¹²Mu kubaka bashuke mu mbikirizi yi ngolezi nyu kubaka gake magala ga Kristo, ¹³Kuhikirira buguma bu bwemere nyu kumanyirira Mwana wa Miungu, nga mundu ukagirwa, ku shusho ya Kristo. ¹⁴Lyo tukakiba kandi bana, buktwazibwa nyugenda nyu kira muhusi gwa migirizo, mu kutebwa. Nya bandu, mu bwenge hushu bwabo mu njira yu ku hanga sanya. ¹⁵Nyu kwigiriza ukuli mu busime, tu kule mu bioshi muly'uli mwimangizi Kristo. ¹⁶Imwage yiri lukogo mu mihanda yage yoshi yu bukuluza, nga magala goshi ko gali haguma nyu ku gira kimbago kiguma, mu ngolezi nga ko kira kutimbango kiri, lya magala kubakwa gonene mu kusimana. ¹⁷Nyadeta kino kinwa, kandi nyakudeta mukati lya myawetu, kulondero zene mutakigende ngako hanyakilongo bagwete bagagenda mu ndabyo ni misaliro yabo. ¹⁸Buenge bwabo buli mo kizizi, bali bahyahya mwa kalamu ka Mungu, mu botoo bwabo, hanyanya li tugungutima kwabo. ¹⁹Bakatera nzahiro zoshi, hanyikiba mu bushasha, lya bagira bushashe boshi bo basimire ²⁰Ti mwe kutali kukuno ko mukiga Kristo. ²¹Niri geke, muka muvwa nga kokul' imwa Yesu, ili munage yo mukigizibwa nya kwi gukumula byoshi mugwete. ²²Kushimbana nya kalamu ki bishaz'ibikalenga, kalamu kashaja akaka shaha shaha mu nyifijo yi lushumi (itebo). ²³Kagiji girwa buhyahya mu mutima gu bwenge bwenu. ²⁴Nyu kwambala mundu muhyahya, ukakumbumwa nga Mungu mu mija nyu bushuke ubwakelyoka mu kuli. ²⁵Kyatuma mujande hushumi, nyu yeshi muguma wenu akadet'ukuli mu mwikalamwa wage, kulya tuli bilimbongo biguma baguma kwa kandi. ²⁶Nga magaba nyu bute mutagira mabii, izuba litakwere munyakiri mu bute bwenu. ²⁷Mutaheza muzimu kishazi. ²⁸Ugwet'ugazimb'atake zimbe, ti kwi misi ya maboko gage gakole lya gira iliri bija, byumenene. lyabona byukuhana mwa balya bali mwi nyifijo. ²⁹Munakanwa mutakehuluka nga bya ngahashikana binwa bija, abyangatabala mu kubuka nyu kutwisa binwa lyu lukogo mwa halya abagwet'ebaguvwa. ³⁰Mutakunize mtima mweru gwa Mungu. kulengera ye mukabukwe kalungu hanyanya lyu lusiku lu kukuhuhwa. ³¹Bululu boshi, hunyama boshi, bute boshi, malongwe goshi, kushongererana koshi, nyi byoshi byu bulyalya, bijonge ho mushambira. ³²Mulame kwija baguma nya bandi, mu ku luilirana, nyu ku kogana ho mushambira nga ko Mungu akabakoga mu kati lya Kristo.

Chapter 5

¹Kuko musime Mungu ngabbana basimwa. ²Mugenda kuku simana. ngako Kristo naye aka musima. kandi antanga hanyanya lyetu mwengo ni ndongo imwa mungu kubakibayo kija kija. ³Tibushule butijuleimwenu ili bushasha boshi boshi bomwinga sima nga memezi baligege. ⁴Shoni binwa byukulengelula ilimbaka yibyobuta simisi zi tikuli kwija kudeta mukongwe. ⁵Kulya guno mwazi mugu manyile likule kudetako hatali mushule wala muchafu wala kusima ye wu kwikumba bizuzu ugwete bwime mu kati ku bwami bwa Kristo na Mungu. ⁶Mudu atabatebe kwibinwa ibitumeneni kulya hanyanya lya yibyo bute bwa Mungu bugija hanya lya bana ba tengu. ⁷Mutabe kuguma nalibo. ⁸Kulya butazi mwali kizizi zigene mukola lwenge mu kati ka na wetu mugende nga bana bu lwenge. ⁹Kulya mahugu lwenge muli mu kati ka mija goshi mu kuli koshi. ¹⁰Nukumsimisa naha mwetu. ¹¹Ti mutabekuguma ni ngolezi zita busili zikizizi timu zi shemele. ¹²Kulya ibigwete biga lo leka imwabokwi mbisho bilishoni kudeta. ¹³Ti byoshi bika shemerwe kugende lezwa nu lwenge kulya byoshi bigende lele luli lwenge. ¹⁴Kuko ko badesile ubyuku wu gwejele ubyuke mwa ba file na Yesu aga kulomesa. ¹⁵Basi mulole ko mugwete mwiga shomola mutabenga bandu batagwete bwenge timubenga bandu bagwete bwenge. ¹⁶Mukengela bishazi kulya bilibishazi byubu byamabi. ¹⁷Hanyanya lya yaho mutabe bakiga zimu mange biki nahamwe tu aimile. ¹⁸Kandi mutabe balalwe, u muli bushule. Ti mwijuziwe nyu mutima. ¹⁹Muganuzanye mwi nyimbo zu mutima, mugwete mugimba nyukushambalila nawetu mwenu mu mutima. ²⁰Nyukwigana Mungu Data siku zoshi mwi bindu byoshi mwizina hyage nawetu Yesu Kristo. ²¹Mubotelele kila mundu ku milage muu boba bwa kristo. ²²Ee mwe bakazi, mubotelele i mbele lya biba benu, ngi mwa nawetu. ²³Kulya mushosi ali kitwa kya mukage, nga ko Kristo al'itwe lya kanisa, agali magali gage, y'uli mukuluzi. ²⁴Ti, ngako, ishengero lihero Kristo itunda nya kuko mwe bakazi muheze bashosi benu itunda mu bindu byoshi. ²⁵Mwe bashosi, musime bakazi benu ngako Kristo, nyukwitanga hanyanya lyage. ²⁶Lyo alishuke nyuku likyesa kwa meji mu kati kinwa. ²⁷I hashe kukadeta ijo ishengero lija bulangashane, katali ko kasitazo nyibishushire yibyo, libe lyubushuke i litali nyu bushasha. ²⁸Nya kandi bishunire bashosi nabo basime bakazi babo nga myoyo yabo babo bonene. usimire mukage i simire yenene. ²⁹Kulya ndaye mundu u wangashombo moyo gwage hosho hoshi. Ti ake gulisa nyu gu kunga, nga Kristo naye kolela, shengero. ³⁰Kulya tuli bilimbangu bya magala gage. ³¹Nyakuko mundu aga siga ishe nya Nina, nyu kuba kuguma nya mukage, nyu kuba kuguma, nya bombi bagaba moyo muguma. ³²Iyo mbisho ihamire, nya deta mwazi gwa Kristo ny'ishengero. ³³Ti, mundu yeshi asime mukage nga mutima gwage yenene, ili kandi mukozi atagoshe itunda munda iba.

Chapter 6

¹Eh mwe bana mukenge babusi benu mu kati hya nawetu kulia kuri. ²Ukenge isho nya nyoko kulia go nukago mtazi. ³Ube nyi nama, ube nya kalamu mwi kihungo. ⁴Nyenu mwe ba busi mutaha barire bana benu, ti mubalere mw'itunda nyu kweresirwa nya nawetu. ⁵Nyenu mwe baja mukenge na wetu ku moyo, nyi kyoba nyu kufuguma ku bwija bu moyo nyu kukenga nawetu. ⁶Tia tari buja bwa masu nyu kusimisa banabandu, ti baja ba Kristo, nyu kusimisa Mungu ku moyo. ⁷Kwi nyifijo nyija tukorera nawetu tya tari mwene mundu. ⁸Nyuku manya ko kira kinwa kija mundu akagira agakihewa nya nawetu, abe alimuja iri atli muja. ⁹Nyenu nawetu, mubogirire nyabo, mutabashase, nyu nuku manya ko nawtu wi mbingu atari ny'ukusi mirira. ¹⁰Tikoke mugenderera kuba ndwali mu kati lya nawetu nyu buhashe win misi yage. ¹¹Mwambale siribo zoahi za Mungu tukasho kuhima bushumi bwa mizimu. ¹²Kulia kuhimana kwetu ku tali hanyanya lyu muko nya magala, ti hanyanya lyu bwime wi kihungo ki kizizi ki mihusi mibi mukati ri ki baja mutima. ¹³Hanyanya rya kuko mwange siribo zoshi za Mungu lyo mumanyi hima siku za mabii iryangola mwakwiza byoshi, mwimange. ¹⁴Kuko mwimange, nyu kwishwe k'ukuli mwi bibuno, yuke wambola siribo y'ukuli mwi kifuba. ¹⁵Nyu kwengerekeza magulu kumwazi gu mutula. ¹⁶Hanyanya lya byoshi mwange siribo yu mutula ryo mumanya kuzimia mishosho ya muzimu. ¹⁷Kandi mwage siribo y'ubukuluzi, nyu mipango gu mutima kyo kinwa kya Mungu. ¹⁸Kwa mahuno kira bishazi nyu kulahira ku kuhunira bashukwa boshi. ¹⁹Nani mbewe ndeto mwa kama kani byo nyigiriza mwaki mwija. ²⁰Kulya hanyanya lyu mwazi mwija nye ndi ndumwa yu mugozi gu kudeta kinwa kyago. ²¹Kuko myenu mumanye niazi miazi yani iri ya kute. Tikiko mwene wetu mu simwa mu kazi wa nawetu. yuga mubwi bindu byoshi. ²²Nya mutwala i mwenu lyo mamanya miazi yetu nyaye aba horezi mitima yenu. ²³Mutula gube imwa mwene wetu, nyu busime kugua nyu bwemere, ubugalyako imwa Mungu data nya nawetu Yesu Kristo. ²⁴Lukogo lube kuguma na nya boshi basimire nawetu Yesu Kristo mu kati ki bindu bitanga sherera.

Philippians

Chapter 1

¹Paulo na Timoteo, bakozi ba Yesu Kristo, mu bashukwa boshi mukati lya Yesu kristo abal'i Filipo, mwabaaskofu(bimangizi) nya bakozi(shemasi) boshi: ²lukogo nyu mutula gub'imwenu kulyok'imwa Mungu ishe wetu nya Nawetu Yesu Kristo! ³Nyakuza Mungu wani mu ngumbu zoshi ngwete hanyanya lyenu, ⁴najaziri, mwa mahuno gani goshi hanyanya lyenu, mu kweresa magene gani ⁵mu kazi mugwete mugagira nenu mu kubala mwzi mwija, kutondera lusiku lutoza kuhikira zene. ⁶Nyiri nyibwemere kuly'ukatondeza yugo mukolwa mwija mwinda lyenu agagukomereza kuhikira lusiku lwa Yesu Kristo. ⁷Kur'ikuli ngwete nga bakengera mweshi, kulya muli mu mutima gwani, bishazi bi kushwekwa kwani, nyi bishazi byu gira busubura nyu kwemeza mwazi mwija, mwe boshi mushambire lukogo luguma nga nye yuno. ⁸Kulya Mungu andiri subura ko nyibasimire mweshi mu bulembu nyi mboterezi yoshi ya Yesu Kristo. ⁹Nya ngwete ngahuna mu mahuno gani, kusima kwenu kwirikire irukire mu kumanya nyu mu bwenge ¹⁰mu ku lundubula bindu bija lyo mtabe bandu bu ku datwa hanyanya lyu lusiku lwa Kristo, ¹¹abijuziwe mahu gu kuli agali mwa Yesu-Kristo, mu bulangashane nyi kukuza Mungu. ¹²Nzimire mu manye, bene wetu, ko ibika mbikira, bikatabala mu kugendereza mwazi mwija. ¹³Kandi, mu basura, hoshi, ndayu hubire ko hali hanyanya lya Kristo kyatuma njwesirwe, ¹⁴baguma mu bene wetu mukati lya Nawetu, nyihangana mu ngoti zani, zimbisire bwenene mu kubala buzira kyoba mwazi. ¹⁵Baguma, kul'ikuli, bagwete bagabala Kristo mwi nyota nyi mu mutima gwa malongwe; t bandi bagwete bagagubala nyi mbikirizi nyija. ¹⁶Yabo bagwete bagabala mu kusima, mu ku manyirira (tetea) mwazi mwija, ¹⁷ko kuko balya, bagweti, mutima gwa malongwe, bagwete bagabala Kristo mu kutali kwija nyi misaliro yu ku ndetera ibikayire mu kushwekwa kwani. ¹⁸Kazi koke? mu byoshi kukaba, ki magala, iri kandi ibyumenene, Kristo atabazirwi ku bunini: nyakusima, kandi ngiji kusima. ¹⁹Kulya nyiji ko yuko kugasokera kukululwa kwani, hanyanya lya mahuno genu nyu kutabalwa nyu Mutima mweru gwa Yesu Kristo, ²⁰mu kuvwa kwani bwija nyi mbikirizi yani ndanguvwa shoni yi byoshi, ti zene nya mira, Kristo agiji kuzibwa, kwangaba mwa kalamu, kukaba mu kufwa kwani; ²¹kulya Kristo ye kalamu kani, nyi lufu lungolela bunguke. ²²Ti kumenene mu mongolezi yani nyilame mwa magala, ndanga manyi deta byo ndozize. ²³Nyisindisirwe mbande zoshi zibiri: Nyiri nyi nyifijo yu kugenda nyu kuba nya Kristo, bingi ko balozize(kwija); ²⁴ti hanyanya lyenu kumenene ndangi bera mwa magala. ²⁵Nyi niji, ko nga lama nyu kota nya mweshi, mu kugenderera kwenu nyu mutula gwenu nya magene genu mu bwemere, ²⁶lyo, bishazi ngagaluk'imwenu, mube ni bindu bingi bi kw'itundira Yesu-Kristo. ²⁷Naho, mulame mu mboterezi nyija ishshire mwazi mwija gwa Kristo, lyo iri nya ngij'iji balola, iri nanga, nyuvwe ko mukisimisire/mukiri mu mutima

muguma, nyu kulwisa mu mutima muguma mu bwemere bu mwazi mwija,²⁸ mukutabaleka mobohwe ya bagoma boshi, kulya biga'imwabo busubura bu kutereka, ti mwenu kukululwa; ni yibyo ku luhande lwa Mungu,²⁹ kulya mukahewa lukogo, hanyanya lya Kristo, tyatali ku mwemera naho, ti geke kulibula kuguma nya liye,³⁰ mu kubik'ivi ndambala zo mukabona nya tabala, lyo mumanya ko nyizibisir'ivi hamugongo.

Chapter 2

¹Iri halagi kuholezibwa mu kati lya Kristo, iri hangaba ku kanywa mutima mukati lyu busime, iri hali buguma bu mutima, iri hali mbonga nyi lukogo, ²mugirage magene gani ga kwire, mu kuba nyi nyifijo nguma, kusima kuguma, mutima mugumam musaliro muguma.³Mutagire kandu koshi mu mutima gu kalondola iri kandi mu kuloza itunda lyu busha, ti muyandagaze nyi mboterezi ibagire mubone bandi nga ko mwibwine mwenene. ⁴Kira mundu ho mushambira, hwa nga bona bunguke bwage yenene, abone geke bwa bandi.⁵Mubage mwinda lyenu nyi nyifijo iyali mwa Yesu Kristo,⁶yo yali muli, nga shusho ya Mungu, atakabona nga kibango kyu ku nyagwa yuko kuba nga Mungu ti, ⁷tya ki shukumbula nyu kwisiga busha, mu kwanga shusho yu mukozi, mukuba nga bandu; ⁸anya boneka nga mundu ngana, nyu kwi yandaliza yenene, nyu kuboterera kuhikira lufu, kandi lufu lwa kati ka mahagi.⁹Kyo kyatuma Mungu akamwinamula bwenene, nyu ku muha izina ilili hanyanya lya mazina goshi, ¹⁰lyo kulengera izina lya Yesu kir'ivi lifunywe ikunguba, hano hashi nyi bi hifo li kihugo,¹¹nyi kira lulimu lu twise ko Yesu-Kristo ye Nawetu, mu bulangashane bwa Mungu data.¹²Ko kuko, bene wani basimwa, nga ko mwakikwemera bishazi byoshi, mukolere bukuluzi bwenu mu kyoba nyu ku juguma, tyatali naho nga mubwine, ti kandi bwija bwenene nga ndahali; ¹³kulya Mungu ye wa kebyusa mwinda lyenu kuloza nyu kugira, nga ko buloze bwage bwija buli.¹⁴Mugire hindu byoshi buzira minunguno ni kwi chika, ¹⁵lyo mtahiririkwe nyu kuba gerere abakyere, bana ba Mungu abatali mo bulyalya mwa kino kilongo ikyatereka ki mangonge, hashambira kyo mugwete muga lomesa nga byenge mu kihugo, ¹⁶mugwete binwa bya kalamu; nyanganyikangata, lusiku lwa Kristo, kulya ndakamanyira busha nyu ku kolera busha.¹⁷Geke kiri nyangijuzibwa mavuta mu kutanga myengo nyi mukukola hanyanya li bwemere bwenu, nzimire, nyanzimire kuguma neneu mweshi. ¹⁸Nenu geke, musime geke, kandi musime kuguma nya nyeyuno.¹⁹Ndangalire mu kati lya nyawetu kubatumira Timoteo, lyo nani nisima kuvwa myazi yenu. ²⁰Kulya ndaye mundu ngwet'ino wi mutima muguma nya nye yuno uwangalolekeza bwija ko mulamire; ²¹Boshi, bali mwi kwilozeza kira mundu ibyage, tyatali bya Kristo.²²Mwiji kwa ka bikwa mu lugero, mu kwi tanga mu mukolwa gu kubala mwazi twe nyaliye, nga mwana nyishe. ²³Ndangalire kubatumira ye bishazi ngamanyirira biki bwangaba hanyanya lyani; ²⁴nyinagwete yizo mbikirizi mukati lya Nawetu ko nani ngija hahano hahano.²⁵Nyabona nyibatumire mwene wetu Epafrodito, mirani wi mukolwa ni ndambala, kurengera ye mukandumira byilya byanga dabala mwi nyifijo zani. ²⁶Kulya nyifijo yage, alisimire amubone mweshi, anyagongomwa bwenene kulya akuvwa ko mukamanya kwali mulwazi. ²⁷Ali mulwazi, kandi mulwazi bwenne kuhikirira kufwa; ti Mungu akamufira mbonga, tyatanyari yenene, ti geke nyani, lyo ndabe nyi gongo hanyanya ligongo.²⁸Nyamutum'imwenu mu kwihangana, lyo musima mu ku mubona, lyo nani ndakibe nyi gongo.²⁹Mumwangililage mu kati lya Nawetu nya magene goshi, munyahez;itunda bandu bali nga bano. ³⁰Kulya hali hanyanya li ngolezi za Kristo akashegenerera lufu, nyu ku bika kalamu kage mu bikayire lya wikira kutaba kwenu kwenu mwi ngolezi zo mwalikengirira.

Chapter 3

¹Buzinda, bene wetu, Mushambale mukati lya Nawetu. Ndajaziri kubasarangira bibyobibyo, nyi mwenu yibyo biri bindu byu ku bakulula. ²Mwikenge nyi tubwa, mwimanye nya bakozi babi, mwikenge nya balya babi bi ku kwikembula. ³Kulya abakikwikembula, bali twe, twaki gira mishambiro yu kwikumba Mungu mu Mutima gwa Mungu, ye tugwete tugakuza mu kati lya Yesu Kristo, tutanyabisiri mbikirizi yetu mwa magala. ⁴Nga geke, nani, nyangabika mbikirizi yani mwa magala. Iri hali gundi usimire kwi bika mwa magala, nyanga kugira kwija bwenene, ⁵Nye, ukakembulwa lusiku lwa munane, wu mulala gwa ba Israeli, ikondo lya Benjamine, Muhebrania ukabutwa nyu mu Hebrania; nga ko migako idesire, mufarisayo, ⁶nga ku kwikanya, mulibuz'iwishengero; uwakikolesa migako nga kwiri, mu kumenene mu migako. ⁷Ti bino bindu byal'imwani bunguke, ngabilolekeza nga kutera, hanyanya lya Kristo. ⁸Kandi geke ngwete ngalolekeza bindu byoshi nga ku tera, mu kwija kumanya kwa Yesu Kristo Nahamwani, hanyanya lyage nga janda byoshi, nyangwete ngabilolekeza nga bijaga, lyo nyunguka Kristo, ⁹nyu kuba mwinda lyage, tyatali mu kuli ukwijire mu migako, ti kulya kwakiboneka mu bwemere mwinda lya Kristo, ukuli ukwijire imwa Mungu mu bwemere, ¹⁰ko kumanya Kristo, nyi misi yu kufuka kwage, nyu kuba nga kumenene imwage mu kufwa kwage, ¹¹mu kuhikirira, nga nyangahasha kuhikirira, bishazi byu kufulwa mwa bafire. ¹²Tyatali mbu mira nyahewa kimanyi, tiri mira nyahikirira lugero; ti ngwete ngalwisa(kutibita); mu ku gira ngwate, kulya nani ngangirirwa nya Yesu-Kristo. ¹³Bene wetu, ndasaliri ko mira nya gwata; ti ngizire kindu kiguma: nyukwibagira ibiri munyuma ti nyihanganire mu biri mbere, ¹⁴nyiri butabi mwi mbikirizi, lyo mbewa kimanyi kyu kubuziwa nya Mungu wi myakula mukati lya Yesu Kristo. ¹⁵Tweshi twe tumenene, tube na gugo gugo musaliro; niri mugwete gundi musaliro, Mungu agabalomeseza geke mwaligo. ¹⁶Ti konene, handu ho tukola, tushomole mu ngendezi nguma. ¹⁷Munyige, bene wetu, munya na lolekeze balya bagwete bagashomola nga ko mukabon'imwetu. ¹⁸Kulya bali bingi abagwete bagashomola nga bagoma ba kati ka mahagi ka Krist, nga bawira ko, kandi nyakudeta kino kishazi mu kulira. ¹⁹Buzinda bwabo kugaba kutereka; bagwete mungu wabo mabunda gabo, bake bika itunda lyabo mwa bilya bindu bikudet'ishoni, bakisalira naho bindu bya hano hashi(mu kihugo). ²⁰Ti koke kaya ketu kal'ikunguba, ko kyatuma tulindire mukuluzi wetu Nawetu Yesu-Kristo, ²¹ugiji sola magala gi ku jojomezibwa ko, mu kuba magala gi bulangashane bwage, mu buhash'agwete bu kwimira bindu byoshi.

Chapter 4

¹eh bene wani basimwa ni mubonere nyota. busime bwani ni kimani kwani. kuko mwimange bundwali mukati kanawetu e basimwa bani! ²ningingu ao aodia ninginga na sintike bakekwinira kuguma mukati ka nawetu ³nanabe we mirani wukuli utabale bano bakazi kulya bakalwira mwazi mwija haguma nanie naki lemantina kuguma noyabo bandi abalike kola mukolwa kuguma nanie bomazina gabo gasarazirwe mwibungu lya kalamo. ⁴mube namageni mkati kana wetu siku zoshi kandi nadeta mube namageni ⁵bubembu bwenu bu manywe nabandu bashi nawetu akola bwasi ⁶mutitalangize kwi kinwa kyoshi tikukuhuna nukwi kumba nukwigana nyifijo zenu zi manywe na Mungu ⁷numutulagwa Kiristo ugutalusire bindu byoshi gwa mulanga mitima nubugu⁸Buzinda, bene wetu. byoshi ibiri bija, bilya biri bitunda, bilya bir'ukuli, bilya byu kuli, bilya bisimirwe, bilya byumenene kuhez'itunda, bilya ibikyere nya kandi byumenene ku tundirika, byo byange misaliro yenu. ⁹Bilya mukiga, kwangirira ny kuvwa imwani, nya bilya mukabona imwani, mubikole. Nya Mungu wu mutula agaba kuguma nya bwa yuye.¹⁰Nyuvwa magene mini mukati lya Nawetu kulya mukagira bwija bwija kandi buhyahya nyifijo nyi ngolezi zenu imwani; mu ka kusalira bwija, ti bishazi bi ku kugira byo mwali goshire. ¹¹Hatali hanyanya li nyifijo zani kyatuma ndesire yuko, kulya nga komera kubera mu magene mu kazi koshi ndamire. ¹²Nyiji kulama mu kwenegwa, nyi niji kulama mu fusi. Mu byoshi nyi hoshi ngiga kulama mu kwiguta nyu ku shalika, mu kuba nyi bingi nyu mugosho. ¹³Nyakihasha byoshi mulya waki mbeza i misi. ¹⁴Ko kuko mukagira bwija kushambira mwi ngongo zani. ¹⁵Mukwiji mwenene, bafilipi, butazi bu butondero bu ku bala mwazi mwija, lyo nga lyoki Makedonia, ndaly'ishengero lya li kuguma nyani mu byo balikehana nyu kuhewa; mwali mwenene mwe muka kugira, ¹⁶Kulya nyiyo mund'i Tesalonike, mukandumira kabiri koshi, byo ngi tabala mo mu nyifijo zani. ¹⁷Tyatali mbu ngwete ngaloza ndabalwe; ndozize mahu gi ngolezi zenu gaboneke mu bunguke bwenu. ¹⁸Ngahewa byoshi nyi nari mu ku garagaza, nyu kwirikirwa bindu bingi, mu ku bi hewa nya Efrodito ibikalyok'imwenu nga mavuta galya gi baya lija, myengo mija yo Mungu emera, ya nyemerwa imwage. ¹⁹Kandi Mungu wani agashuza nyifijo zenu zoshi nga ko bugale bwage buli, nyu bulangashane, mukati lya Yesu Kristo. ²⁰Imwa Mungu wetu kand'ishe wetu ibe bulangashane myaka nyi myakula! Kube! ²¹Mulamuse bashuke boshi mukati lya Yesu- Kristo. Bene wetu abali kuguma nya nye yuno babalamusa. ²²Bashke boshi babalamusa, nya bwenene balya bi nyumba ya Kaisari. ²³Lukogo lwa Nawetu Yesu Kristo lube kuguma nyi mitima yenu!

Colossians

Chapter 1

¹Paulo mwigiliziwa wa Yesu Kristo kubuloze bwa Mungu na Timoteo mwene wetu. ²Imwa bene wetu bemewetu bashukwa bemezi mwakatika Yesu Kristo. Abali kolosai lukogo lube imwenu nu mu tula kulyoka imwa Mungu Data. ³Twi gana Mungu Data wa Yesu lukiza wetu sikuzoshi nukubahunila. ⁴Hotuka tonde la kuva mwazi gwimbikilizi yenu mukatika Yesu Kristo nukusimana mugwete mwabemezi boshi. ⁵Hanyanya lya kalangalizi mukabikilwa kunguba ngakomukuva myazi ya liko. Butazi kumwazi kukuli gu kwigiliza. ⁶Ikahika imwenu mwiki bajakyoshi nukutubuta mahunukuba kobya ngaba imwenu geke. Kulyo ka yulo lusikumukuva mwana manya wene lukogo lwa Mungu kukuli. ⁷Ngako mukigiliziwa na Epafra. Mwene wetu mushi mbilizi mwemezi wa Kristo hanyanya lyenu. ⁸Naye akatu wila kusimana kwenu mukati ku mutima. ⁹Hanyanya lya yuko nyetu kulyokela yulo lusiku tukuva tuta lesili kugila mahuno hanyanya lyenu. kugila mwijule bwenge bukusima kwage kuku botelela koshi naku manya mutima mwelu. ¹⁰Mugende lele ngako naha mwetu asimile mumu simise wenene nukubutama humija mwikila mikolwa nukugendelela mubwenge lushwa bwa Mungu. ¹¹Mukehashishwa ku buhashe boshi nga kwi misi yu bulangashane bwage muhashe kuba muhashe kwimba nyimbo mbeluluke nukubote lela nuku sima. ¹²Mukekwigana Data ukamu hashisa kwangelila luhande lu bwime lwa bashuke mukati ku lwenge. ¹³Naye akatukululakwi misi yikizizi anatulyosa nukutwingiza mubwami bu mwana wukusimana kwage. ¹⁴Kwakulya hanyanya lyage tugetebuku lule kukoguamabi. ¹⁵Naye ali mugani gwa Mungu utakaboneka mwana mutazi uru bi buba byoshi. ¹⁶Kwa kulya hanyanya lyage bindu vyoshi bikabubwa ibili kunguba nibili hano hashi ibibone sile nibita banesili, ili byangabo bindu bu bwimu ao bwami ao kwima ao buhashe bindu byoshi bikabubwa mwi njula lyage nahanyanya lyage ¹⁷Naye ali imbele libindu byoshi nibindu byoshi kugua sana na yehe. ¹⁸Naye yehe litwe lya mazalanga shengelo, naye ye butondelo mwana mutazi mwabakafa. kugila abendondelo mukati ka byoshi. ¹⁹Kulya mukati kage bikasimisa bindu byoshi bihikilile. ²⁰Nakulya kela yehe kwijiba nya bindu byoshi ni mutima gwage lyo gukusa kudetama tula kwa kati ka mahagi imwage abebindu bili hi gululinguba ibili kunguba ²¹Nenu mwemwali ho mwimbikilizi kandi mugoma mwinzali lozenu mwingolezi zenu nyibi amubika

kugma. ²²Mukati ka magala gage gi nyama kukua kwage kugila a mudete imbele lyage bashukwa abatagweti kashembo koski koshi. ²³Mugende lele kubana kalangalizi nukubikwa kubutondelo. Mube ndwali muta hinduke mukujanda mbikilizi yu lukogo

²⁵Iligizile mukoziwage ga mwenda wa Mungu, yo nga hewa ku bunguke bwenu nigokomeze mwazi gwa mungu.

²⁶Yugo mwazi guka bishwa ku lyo kelabutazi boshi na kulyo kela kubwitwa kwa bandu boshi, tibya wikulua mwa bemezi boshi. ²⁷Ngabyo Mungu akasima kumu manyisa ngaka bugale buli bu bulangashane bwino mbisho mukatiki bilongo naye ali Kristo mwinda lyenu kalangalizi kubulangashane. ²⁸Yetwehe tugwete tu gigiliza mwazi gwage nukushu ngula kila mundu nu kwigiliza kila mundu, mukati kuku botelela koshi tuhashe kudeta kilamundu ahikile Kristo. ²⁹Nani nilibuza kumwazi yugo nukwi hangana mu kukola mukolwa imwage ugwete uga kola mukolwa gwani kwi misi

Chapter 2

¹Nyasima mumanye, kute nyitanga hanyanya yenu, nya hanyanya lya bali'Laodokia, nya balya abatazimbona malanga gani ga magala. ²Lyo baholeziwa mitima yabo , babe kuguma mu kati ku busime , babone bugaleboshi bu bwenge bwu'kuli ba manye mbisho ya Mungu ye Kristo. ³Mbisho kazi mubishirwe mbiko zu benge. ⁴Nyadela yuko lyo mutatebwe nyu mundu yeshi mu binwa byukubateba. ⁵Kulya, ndabonesiri mwa magala, tuli tweshi mutima, tulole nyu busime mulongeko mwija u gwimire mukati kenu, nyuku shwekwa mwi mbikirizi yenu mu Kristo. ⁶Nga ko mukaangilila nawetu Yesu Kristo, mushomole mu kati kage. ⁷Mube nyi mizi mu kati kage nyuku shwekwa mwi mbikirizi, mwa yibyo uka hewa nyukugenderera kutanga mukongwa. ⁸Mwilango mutugwatwe mibunde nyu mundu yeshi nyu bwenge bwage bwu busha nyukumuteba. Nga ko nukahewa nya bandu nya ko muki'giriziwa butazi byi kihugo tibitali ngako bya kristo. ⁹Kulya , mukati gage , momuli ibikakolekana byoshi bya Mungu, hanyanya bya magala. ¹⁰Nyanyenu, mugwete byoshi mukati kage , yuli itwe i lyi'mire hoshi nyu buhashe. ¹¹Nyu mukati kage mukakembwa nga ko kuboko kutaka gira,nyu kwambala magala gi nyama , kukembwa nya kristo. ¹²Mukabishwa (kubatizwa) kuguma nya liye mu kududubikwa, mukanya fulwa nya yehe mwi mbikirizi yi misi ya Mungu uka mufula mwa bafire. ¹³Mwe mwali fire hanyanya lya mahumbi genu nyu kutakembwa kwa magala , akabaha kalamu nya yehe, anya tugirira lukogo mwa mahubi getu goshi. ¹⁴Aka hotola byuku tulibuza nyuku tushongelela mwa malibu gage, ibyali nyu bugoma i mwetu , anya bilyosa muku bikwa kwa kati kamahagi. ¹⁵Amali hogola byuku tulibuza nyu buhashe nyuku zyeresa mwi misi. ¹⁶Mundu ata mulibuze hanyanya lyi biriwa ili kandi mwi byukumwa, ili kandi hanyanya lyu lusiku lukulu, ili kandi mu mushango nano lu lugaja siku, ili kandi mu kandahumwa (sabata). ¹⁷Yibyo kilikizuzu yi bendu ibigija, ti magala gali ga Kristo. ¹⁸Mundu ata munyage kuhembo lwenu, mu kwiluza kwage yenene, nyukwigana ba malaika, anyibike mwi mbonezi yage nyukwitunda bushamu bwenge bwage bwa magala. ¹⁹Buzira kwibika kwitwe, kazi byoshi bya magala goshi ga shwesirwe mu bilimbangu bya magala nyi misi, na muli ndetezi, zilyosire, mwa Mungu. ²⁰Kuko ili mukafwa kuguma nya Kristo mwanasiga zilya nyigirizo lyi biki mwibika, hifo lyi migako, nga a balamire mwi kihungo. ²¹Mugwatirire, mutalabe , mutahume. ²²(yibyo bindu byoshi byake goneka bishazi byukukolesewa) mukashimbe migako ni nyigirizo ya banaba bandu. ²³Yibyo bindu bibonesire nga bigwete bwenge, mwi migirizo mukihimbikira mwenene, nyu kutuza,nyu tibitumeneni muku hanga nyifijo za magala

Chapter 3

¹Tiri angaba mkafulwa kuguma nya Kristo, muloze byu mwigulu munda abudetere mu kuboko ku lulyo lwishe. ²Muke sarira biri nyanya ti mutasarire byu mwi kihungo. ³Kuria mukafa nyu buguma bwenu bubishirwe munda Kristo. ⁴Bishazi Kristo aga wikulwa ali Mungu mana, nyonu mungawikulwa kuguma nyaye mu bulangashane. ⁵Ti mubishe birumbe byenu mwikihugo, bushule, buhashe, nyifijo nyibi, nzariro nyibi nyu kwikumba bizuzu. ⁶Hanyanya ryayibo hagija mali buze ga Mungu. ⁷Mukashomola nyemi mukati ryayibyo bishazi bya kalamu kenu. ⁸Tikoke mubike hare yibyo byoshi, bute, malibuze, nya mabinu kudukana mu mutunwa twenu. ⁹Mutawirani ubushumi kulio mkahogola mundu wa mira kuguma nyi ngolezi zoge. ¹⁰Nyu kuba mundu mu hyahya ugizirwe muhyahya amanye kwija mgani gwage yehe uka guhimbika. ¹¹Naho hatakiriri myunani, iri Myahudi, kukyembwa nyukuto kyumbwa mgeni, iri mukigo muja myutali muja, ti Kristo mu byoshi nyu mukati rya byoshi. ¹²Tikulia mukalondolwa nya Mungu, bashuke basimirwe mwambale mutima gu lukogo, mundu mwija, boterezi, mbboganyu boterere. ¹³Kugwasanya, nyu kukogana, kulia mundu akaba nyi kinwa nya mirage anyu mukoge kulia naha mwetu akatukoga nenyu kuko. ¹⁴Hanyanya rya yibyo byoshi mwambal'ubusime ko kushwekwa ku bwemezi. ¹⁵Nyu mutula gwa Kristo gube mwi mitima yenu, ko mukabuziwa ku moyo muguma kandi mumbwe bandu buku bande mukongwa. ¹⁶Kinwa kya Kristo kibe kingimu mwenyu bwenge boshi. Nyu kwigirizanya suyu kushungulana nyu boterezi, ino mugimbira Mungu wu lukogo kwi mitima yesu. ¹⁷Kazi kyo mugagira kwi kinwa nyi ngorezi, kwizina lya nawetu Yesu, nyu kudeta mukongwa inwa Data. ¹⁸Mwe bakazi mukenge biba wenu, kulia kusi misize na wetu. ¹⁹Mwe bashosi, musime bakazi benu mutabe nyu bululu nyabo. ²⁰Nyenu mwe bana muenge babusi benu kwi byoshi kulia kino kinwa kisimisize mu kati lya nawetu. ²¹Nyenu mwe ba data muleke ku halahira bana benu bati ji huha. ²²Ne nyu baja mukenge yabo ku moyo bali ba nawenu kwi byoshi tia tali ku buja bwa masu, ku kwiyesa kwa bandu ku kwija ku mutima nyu koboha nawetu. ²³Byoshi mugagira mubigire ku mutima ngi mwa nawetu ti atari kwa bandu. ²⁴Nyu ku manya ko mugapohera imwa nawetu luhembo nyi bindu byu kwimira. ²⁵Kwa kwila kuhiririka agimbule bindu bya kulya kuhiririka kwage.

Chapter 4

¹Mwe ba nawetu, muheze bakazi benu ibir'ukuli nyu byumenene, nyu kumanya ko nyemu mugwete nawenu i kunguba. ²Muboterere mwa mahuno, nu ku kyesa mwaligo nyu kwigana. ³Nyu kutuhunira nyetu geke, ko Mungu angashwekulira nyuzi kulengera yugo mwazi gwage(kinwa gwage), lyo tubala bisho Kristo hanyanya lyaliyo njwesirwe. ⁴Lyo nyihasa hubyeresha nyu ku bideta. ⁵Mugendage nyi bwenge mwa balya bi banga, nyu ku ngombora bishazi. ⁶Binwa byetu bibe ibishimbene ny lukogo, bitwire munyu, lyo mumanya kate mwangakeshuza bandu. ⁷Tikiko, mwene wetu musimwa Mukozi mwija, musimwa wani mukati lya nyawetu agababura imbidozire byoshi. ⁸Nyamutuma duba duba imwenu, lyo mu manya hute tulamire, lya holeza geke mitima yenu. ⁹Nyamutuma nye onezine, mwenezi kandi musimwa mwene wetu, uli mwene wenu. Agababwira byoshi bigwete bigaleng'ino. ¹⁰Aristarko, ukashwekwa kuguma nyani abalamusu, na Marko, mwihwa wa Barnaba, ye muvwa nyu kwangire migako hanyanya lyage, akahika imwene mu mwangilire. ¹¹Nya Yesu ubuziwe Yusto, yabo bali bandu bu kukembulwa kwa bashosi. yabo nyabo bali bakozi huguma nyanye hanyanya lyu bwami bwa Mungu, nyabo bo ba mboleza mu huba kwabo. ¹²Epafr, uli wenu, abalamusa Mukozi wa Yesu Kristo, ihengene kubalwika mwa mahuno gage, lyo bwenene, nyu mu kumenene muboterere, mu buloze bwa Mungu. ¹³Kulya nyamugurira bu subura kwe gwete agakola nyi kwi hangana hanyanya lyenu, kwa bolya bi Lardikia nya balya abali i Hierapoli. ¹⁴Luka, mufumu musimwa, aba lamusa, nya Dema geke. ¹⁵Mulamuse bene wetu abali i Laodikia nyi Nimfa, nyi shengero i liri mwi nyumba yage. ¹⁶Bishozi gano baruba (nzarango) gogasomwa imwenu, mwihangane kwenu koshi gasomwe mwi shengero lya ba Laodikia, mu nyuma mu njiji soma galya agagabijira kulyako i Laodikia. ¹⁷Kandi muwire Arkipo ikenge atashase mukolwa gu ka hewa imwa Nawetu, lya kola bwija. ¹⁸Nyabalamusa, nye Paulo, kwa maboko gani nyenene. mukengere tushweko nyiwesirwe. lukogo lube kunguma nya mwebayuye.

1 Thessalonians

Chapter 1

¹Paulo, nya Silve, nya Timoteo, yi shengero lya batesalonike, ilili lya Mungu Data nya Yesu-Kristo Nawetu: lukogo nyu mutula ngub'imwenu! ²Tugenderere kuhana mukongwa imwa Mungu hanyanya lyenu mweshi, nyuku babika mwa mahuno getu, ³nyu ku kengera bishazi byoshi ngolezi zenu zu bwemere, nyu kusimika kwenu muwa kalangalizi mukati lya mu Nawetu Yesu-Kristo, imbere lishe wetu. ⁴Twiji, bene wetu basimwa ba Mungu, ko mukalondolwa, ⁵mwazi gwetu mwija gutakabalw'imwenu mu binwa naho, ti nyu buhashe, nyu Mutima Mweru, nyi bwenge boshi bukubemeza go; kulya mutahubiri ko kuko ko tukiyeses'imwenu ho mushambira, hanyanya lyenu. ⁶Kandi mwenene, mukanyiga nya balya ba Nawetu geke, mu kwangirira Mwazi mukati lya malibuze mingi, mukati lyu busime bu Mutima Mweru, ⁷kuhikirira kuba bu kulolela, kamanyiso mwa bemezi boshi bi Makedonia nyi Akaya. ⁸Tyatali naho mbu mwazi gwa Nawetu gukalumbukimwenu iyo Mundi Makedonia nyi Akaya, ti bwemere bwenu mukati lya Mungu bukamanyikana handu hoshi, kuhikirira bitangutuhuna tukudete. ⁹Kulya bonene bagwete bagabala myazi yetu, kute tukungir'imwenu; nyi kute mukalika kwikumba balya ba Mungungu benu bu kubeja nyu ku kolera Mungu mugumana kandi wu kuli, ¹⁰lyo muhik'ikunguba ya Mugala, yakafula mwa bafire, Yesu, itukulwire nyu bute ubwijire.

Chapter 2

¹Mwiji mwenene, bene wetu, ko kwhika kwetuimwenu kutakalenga busha. ²Twamali libula nyu kulenga mu bishusha nyu kudukwa, kugirirwa mabi i Filipi, nga ko mwiji, twanyihangana mukati lya Mungu kubabalira mwazi mwija gwa Mungu, hashambira ndambala nyingi. ³Kulya kubala Mwazi kwetu kutali mo buhusa, nyu bushasha, nyu bulyalya; ⁴ti, nga ko Mungu akatuwtira lubaja ko tumenene tuhewe Mwazi mwija, ko kuko, tugwete tugadeta, kutali kusimisa bandu, ti kusimisa Mungu, uwakelingulira mu mitima yetu. ⁵Nanga, tutakadeta mu binwa byukwisimisa, nga ko mubiji; iri kandi binwa binyanyi nyanya, Mungu ali subura. ⁶Tutakaloza kusimisa bandu lyo batusima, kiri mwenu nya ya bandi; twanga kugizire nyu buhashe nga ndumwa za Kristo, ⁷ti tukeresha mboterezi nyingi ho mushambira. Geke nga mulezi uwake hoha nyu kulera banabage, ⁸twangaloza, mu nyifijo yetu nyu busime bwingi, twabona twasima kutabe kubaha naho Mwazi mwija gwa Mungu, ti geke nya kalamu ketu, kulya muli basimwa betu. ⁹Muangakengera, bene wetu, mukolwa gwetu nya malibuze getu: bushigi nyu mushi mu ngolezi nyi mukolwa, lyo tutababikire mundu yeshi imwenu kinyemerero, tukababalila Mwazi Mwiji gwa Mungu. ¹⁰Muli ba subura, nya Mungu ali ye geke, nga ko tukaber'imwenu mwe mukemera kushomola mu myanya igerere mishuke, yukuli kandi itagweti kushongelerwa. ¹¹Mwiji ko twali lamir'imwenu nga kw'ishe wu mundu akelama nya bana bage, kubinginga, kubaholeza, nyu bala ibalenga. ¹²nyu kushomola nga kumenene imbere lya Mungu, ubabuzize mu bwami bwage nyu bulangashane bwage. ¹³Kyatuma tugenderere kuhana mukongw'imwa Mungu mukwangilira Mwazi gwa Mungu, go tukabuvisa, mukagwangirira, atali nga mwazi gwa bandu, ti, nga ko gunali nene, nga Mwazi gwa Mungu, ugugwet'egwakola mwinda lyenu. ¹⁴Kulya mwe, bene wetu, mira mukaba bukwiga shengero za Mungu iziri mu Yesu Kristu i Buyahudi, kulya nyenu, mukalibula nya malibuze gago gago nya bikalanwa benu bandu bi birongo byenu nga ko gakalibuzibwa nya bayahudi. ¹⁵Bali bayahudi bo bakita Nawetu Yesu nya balagu, bo bakatulibuza, batasimisizi Mungu, kandi bali bagoma ba bandu boshi, ¹⁶bakatuhanjirika tutadete nya bana birongo lyo bakululwe, lyo bagira mabi gabo siku zoshi. Ti buzinda bute bwabahikira. ¹⁷Hanyanya lyetu, be wetu, lyo tukasingana kishazi kinini, mwa magala tyatali mu mutima, tukaba nyi nyifijo nyingi yu kubabona. ¹⁸Kandi tulozize kwij'imwenu, bwenene nye Paulo, liguma iri kandi kabiri; ti Muzimu akatuhangalika. ¹⁹Ko kalangalizi ketu yako, iri kandi magene getu, tiri kandi sita yetu yu bulangashane? Tyatali nenu geke, imbere lya Nawetu Yesu, bishazi agija? ²⁰Ko kuko, muli bulangashane bwetu nya magene getu.

Chapter 3

¹hanyanya lya kuko tukabona kandi tutahasha kuboterera lwanabona bwija tusigwe, antene twenene.

²twanatuma mwenene wetu Timoteo mwene wetu mukozi wa Mungu ku mwazi mwija gwa Kiristo lya amugira bandwalilyo amuholeza kumwazi gu bwemere bwenu ³mundu atagongo mwe kwa yaga malibu kulya mwenene mwiji katubikirwe gohe⁴kulya lya twaliimwenu tuka mulaliza ko twahawa malibu. nuko byohika na nenu muji ⁵kwayuko ndaliki hashiri kubaterera nana tu ma mundu imwenu lya nimanya mwazi gu bwemere bye mu ha tije mugoma ugamugereka na malibu genu ganabe gubusha⁶tilyo Timoteo alilyoki imweniatudetera mwazi mwija gu byemere bwenu nubusime bwenu nuko mugwete muga tukengera bwija siku zoshi; komugwete mugifija kutubona nanetu geke kumubona ⁷hanyanya lya yuko benewetu tukaholeziwa kwimiazhi yeshi. mukati lya malibu ni ndania zetu zoshi kubwemere bwenu. kulya kuko netu tulamire iri mugimanga bundwali munahano⁹kulya mukongwa muki twalyula munda Mungu hanyanya lyenu. kubusime tugwete hanyanya lyenu imbere lya Mungu wetu ni ¹⁰bushigi nu mushi twake huna kukwihangana tubone malanga genu. tunakwize ibimwanguhre mubwemere bwenu¹¹kuko Mungu nanawetu Yesu Kiristo, atulangule njira yetu lya tuhiki imwenu ¹²nawetaamuluze anana mwishulire mukati kubusime. mwenene ku mwenene ni mwabandu boshina nenetu geke kituli imwenu ¹³agire mitima yenu isimike ibe buzira kashembo mukati kukukyesia imbere lya Mungu data wetu,kubishazi bwikija kwa awetu Yesu Kiristo haguma na bashuwa bage boshi

Chapter 4

¹Ibisigalage, bene wetu, kulya mukig'imwetu kute mumenene mulame nyu ku simisa Mungu, nga nenu mugwete mugalama, twabahoha nyu mulahi kwi zina lya Nawetu Yesu mushomole kuko mu kugenderera bwenene. ²Kulya mwiji, migirizo maki ga Nawetu Yesu tukabigiriza ³Byo Mungu alozize, buli bushuke bwenu; ko kudeta mujande nyu kutagira bushule; ⁴kuli kudeta kira muguma wenu ihangane kulama nya magala gage mu bugumana nyi tunda, ⁵buzira kwingira mu nyifijo zitalusire lugero, nga ko bakegira bapagani(abatemeziri) abatiji Mungu; ⁶Mundu atazimbire mwenewabo kandi nyu ku muhubira mu bino bindu, kulya Nawetu akelyuza nyu kwi holera mu bindu byoshi, nga ko mira twa bawira nyu kweresa. ⁷Kulya Mungu atakatubuza mu kugira bushasha, ti mu kulama mu bushuke. ⁸Ulya walahira nyu kukabulira gano migirizo atalahiri mundu, ti Mungu, ukabaheza geke Mutima gwage Mweru. ⁹Kushimbana nu kusimana ho mushambira, mutifijiri babasarangire; kulya mukiga mwenene imwa Mungu yuko kusimana mwenene ku mwenene, ¹⁰kandi ko mwanyakegira mwa bene wetu boshi bi Makedonia goshi. Ti twabahoha, bene wetu, mwihangane loshi mwa yuko kusimana, ¹¹nyu kulama nyi tunda lyoshi buzira kuhahala, nyi kutuza, geke mu kwihangana nyi mikolwa yenu, nyu ku kola nya maboko genu, nga ko tukamubwira, ¹²lyo mulama mu bugumana mwa balya bi bunga, lyo mutabe nyi nyifijo yu mundu yeshi. ¹³Tutasimiri, bene wetu, mulame mu buhwija hanyanya lya bagwejere, lyo mutiji luguta nyu bute nga bandi abatagweti kalangalizi. ¹⁴Kulya, nga twemezire ko Yesu akafwa nya kandi akafuka, twemere geke ko Mungu agiji deta kuguma nya Yesu balya bakafwa. ¹⁵Lolekezagye, byo twabawira kushimbana ni mwazi gwa Nawetu ko gudesire: twe tukiri bagumana, musigale mukulindirira kwija kwa Nawetu, tutagitangira abakafwa. ¹⁶Kulya Nawetu yenene agwete kamanyiso akabika, mwizu lyu Muganda mukulu, nyi mulaso gu mushekera gwa Mungu, agiji shonoka ikunguba, nya bakafwa mukati lya Kristo bagiji fuka batazi. ¹⁷Kushimbulira, twe batijifwa, abagiji sigala, tugijilengezibwa tweshi mu kikungu, mu kushanganana na Nawetu mu kyahanya, ko kuko tugijiba nya Nawetu. ¹⁸Muholezanye mwenene ku mwenene mwa bino binwa.

Chapter 5

¹Kushimbana ni bishazi nyi mangoki, bitahuniri e bene wetu tubasarangire. ²Kulya mwiji mwenene ko lusiku lwa nawetu lugiji kwija nga muzimba bushigi. ³Bishazi bandu bagiji deta: Mutula, kuko! Lyo bushereza bugiji shoshoka nga ko bulyanize bwi zimi bwakegwata mwimishi, batanganyiji kwengeha. ⁴Ti, koke, mwe yuye bene wetu mutali mu kizizi, lyo yulo lusiku lubashoshokere nga muzimba; ⁵Muli mweshi bana bi kyenye nyi bu mushi. Tatali bi bushigi irikandi bi kizizi ⁶Tutahunire nga bandi, ti tube masu nyu lugero. ⁷Kulya abakigwejera, bakigwejera bushigi, nyabalalwe bakilaluka bushigi. ⁸Ti twe tuli bi mushi, tube nyi lugero, twambalire mu kifuba mbikirizi, nyi ngolezi nyija, nyi sita(sapu) kalangalizi ki bukulule bwa nawetu Yesu Kristo. ⁹Kulya Mungu atatubikiri bute, ti kwemera bukulule mukati lya nawetu Yesu Kristo, ¹⁰ukafwa hanyanya lyetu, lyo kwanganyaba lyo tukiye(tube masu), ti ngaba kandi lyo tugwejera, lyo tulama kuguma nyaliye. ¹¹Ko kuko, tukanyane mitima twenene ku twenene, mubikane misi baguma kwa bandi, nga ko kunali mwana ke ku gira geke. ¹²Twabahuna, bene wetu, mumanye balya bakikola ho mushambira, abakibarongora mukati lya nawetu, kandi nyu kubahunira. ¹³Mubasime bwenene, hanyanya li ngolezi zabo. Mube nyu mutula ho mushambira. ¹⁴Twa bihuna geke, bene wetu mushungule abalamire mu bushasha, mukehuleza balya baka shaha shaha, mwemere kuko abatagweti misi, muvwanwe mu ku rindirirana mwenene ku mwenene. ¹⁵Mwimanye hatabe mundu ugalyula mirage mabi, ti mushimbulire, bishazi byoshi mija, ho mushamira, geke imwenu mweshi. ¹⁶Bishazi byoshi mube mu busime. ¹⁷Muhune buzira kujanda. ¹⁸Muhane mukongwa ku byoshi kulya bo buloze bwage imwenu, mwa Yesu Kristo. ¹⁹Mutazimye Mutima. ²⁰Mutenege bulagu. ²¹Ti mugere byoshi, mwange ibiri bija; ²²mwimanye nya mabii goshi. ²³Mungu wu mutula abakyese yenene mweshi, nyi mitima, magala, nyubugumana bwenu bulangwe bwija, buzira binwa bibi hanyanya lyenu, bishazi bi kwija kwa nawetu Yesu Kristo! ²⁴Ukabuza atai mushumi, yu ganiji bigirra. ²⁵Bene wetu, mutuhunire. ²⁶Mulamuse bene wetu boshi mu musingo mushuke. ²⁷Nyabawira mukati lya nyawetu, ko luno lusarango lusomwe ya bene wetu boshi. ²⁸Mutula gwa nawetu Yesu Kristo gube kuguma nya mwe yuye!

2 Thessalonians

Chapter 1

¹Paulo, nya Silwano na Timoteo, muri shengero la Batesalonika, i lili mu Mung ishe wetu, nya Nawetu, Yesu Kristo. ²Lukogo lub'imwenu nyu mutula ugulyorire imwa Mungu Data, nya Nawetu Yesu Kristo. ³Mwene wetu, bituhunire kwigana Mungu siki zoshi hanyanya lyenu, nga ko kumenene kulya buemere bwene bwimazire, nyu kusimana ho mushambira kushukira bwenene. ⁴Tugwete tugigana hanyanya lyenu muri shengero za Mungu ku mboterezi nyu buemere bwenu mu malibue nyi mikundambwembre mugwete mwalenga mo. ⁵Kiri kismeza kyu kuli kwera ukutwiwa lubaja nya Mungu, lyo muboneka mumenene mu bwami bwa Mungu hanyanya lya liko kyatuma mugwete mugalibula. ⁶Kulya kumenene imbere lya Mungu kubalyula malibuze balya abakebalibuza. ⁷Nyu ku balyula mwe mugwete mwalibuzibwa, muhewa kuluhuka kwija kuguma tweshi bishazi Nametu Yesu agashoshoka ikunguba nya baganda bage bu buhashe. ⁸Hashambira nguhemira yu muliro, ku libuza abatiji Mungu nya balya abatemeziri mwazi mwija gwa Nawetu Yesu. ⁹Bulibuze bwabo bugaba kutereka myakula, hale nyi ranga la nawetu nyu bulangashane bwage buri misi. ¹⁰Bushozi agiya akuzibwe yibyo bishazi, mu bashuke bage nyu kumusomeza ashambiro mwa balya boshi abali kwemere mwa yizo siku (kulya busubura bwetu bukemerwa imwenu). ¹¹Kyatuma, tugwete twabahumira siku zoshi, lyo Mungu wetu abagashe nga mumenene mu kubuzibwa kwenu, anyagira kira nyifijo nyijo nyu mukobwa mwija gwi buemere kwi misi. ¹²Izina la Nawetu Yesu liku zibwe mwinda lyetu, nyenu mwinda lyage, ku lukogo lwa Mungu wetu nya Nawetu Yesu Kristo.

Chapter 2

¹Ega, bene wetu, twaba hoha hanyanya lyi mwazi yukugaluka kwa Nahano Yesu Kristo nu kushambira kuguma naye. ²Lyo mutagongomwe duba halinde mutere kakom'kenu, kandiri Mutakangwekwi mitima, kandiri kwi kinwa kandiri kwi mbwapuro lo bagwete bagatusalihira mbu lwetu, nga kuno lusiku lwa nahano lukola. ³Hatabe mundu yeshi nga muteba mwikira shusho, kulya butagija kutali kwa bulya bwe ngehushu, anatuwikulira ulya mundu mutengu(munamabi) mwana muteresi. ⁴Ulya mugoma igwete ugi yimusa mukila hyoshi hibuziwe hya Mungu, kandiri kumwikumba. Kiri yenene kubudatala mukati kishengero lya Mungu kwimanyisa yenene ko ye Mungu. ⁵Ka mutaki kengeriko ngamuwira bino bindu bishazi twalikiri kuguma. ⁶Kyo kituma, ibitumire bigahangalikwa mulimanyire lyo uye iji kweresiwa bushazi byage. ⁷Kulya, ilya mbisho yu lushungi igwete igakola mukolwati, haali ugwete uga kihangalika alinde lusiku atagakiboneka. ⁸Ho, haho sasa ulyamutengu agashwekulwa, ye nahano Yesu agita ku mukogwa kanwa kage nuku mulibuza ku bulangashane bwage. ⁹Uye, ye kwija kwage kulikwi migani yi ngolezi za muzimu, ku buhashe boshi ni bisomeza byu bushumi. ¹⁰Na kwa yuko kutebwa koshibu bulyaya kwa yabo bateresire, wa kulya batakemera kusima iyo kuli lyo bakululwa. ¹¹Kwa kuko, Mungu abatumira misi yu kutereka, n'ukwemera bushumi. ¹²Iyo balibuziwe byoshi abatakemera ilya ukuli, bali kekwi kwisimisa ku bulyalya¹³Imwetu twehe bene wetu basimwa, tumene kumwingana Mungu. Siku zoshi kulya akatulondala tangu butondero ku bukulule, kubu kyese mu Mutima nukwemera iyo ukuri. ¹⁴Kwiyo, akatubuza kwi nzarango lyotuhewa bulangashane bwaje nahano Wetu Yesu Kristo. ¹⁵Kukuno benewetu, twimanye bu ndwali, Muka nye migirizo goshi go muka ngilira, kwa kanwa ketu kandiri kwa nzarango tuka saranga¹⁶Ye nahano wetu Yesu Kristo yenene, na Mungu, Data wetu, akatusima , anatuteza kwa yubo yizo mboga zage, kutuholeza kwi miakula, na kalangalizi kija. ¹⁷Muholeze mitima yenu, Nu kwigira bundwali mukati ki ngolezi ni binwa bija

Chapter 3

¹Hazindiri kiza benewetu, mutuhunire, kinwa kyana wetu kigenderere kutundwa ngako kiri imwenu. ²Tukululwe na bandu abatali bukuli, babi kulya atali boshi bo bagwete bwemere. ³Ti nawetu ali wukuli, yuga mwimangika nukumulanga nuye mugoma. ⁴Ega twemezire nawetu hanyanya lyenu kulyo mugwete mwagira byo tugwete twa mulangula, nakandi mwa bigira. ⁵Ye nawetu alangule mitima yenu muhawe kusima Mungu nukuboterera munda Kristo. ⁶Tumubwizire mwe benewetu mukati kizina lya Yesu Kristo mwigabe nu mundu uwakeshomola buzira itunda, kandi batashimbiri migirizo gotuka mwigiza. ⁷Kulya mwenene mwijiriri kobi menene mutushimbulire kulya tukashomola kukuhohereza imwenu. ⁸Tutakalia bulye bwamundu kubusha tii kwamalibu mukutalangiira tukakola bushigi ngu mushi. Lyo tataluhye mundu kirimynguma imwenu. ⁹Atali mbi tuta gwati mugako. ti twenene twigire kuba mugani imwenu. mutushimbulire. ¹⁰Kulyokera lyo twali imwenu tuka mubwiar kino kinwa, ko mundu utake kola, aleke kuke lya biliwa. ¹¹Kulya tuvite kwi imwenu ili bandu abatagweti bagenda kububolerere, batagweti бага kola kiri hisu, ti bagwete bagibika mwi bindu bya bandi. ¹²Kuko tubabwizire mukuba shungula mukati ka nawetu Yesu Kristo, bakole mukolwa kukudekerera, bake lya biliwa byabo bonene. ¹³Ti mwebene wetu mutaluhe ku ku kola mija. ¹⁴Iri angaba mundu atameziri kinwa kyetu kwa luno lusarango, mulole uno mundu. Muta nashambe naliye lyo abona shoni. ¹⁵Ti muta mugaje ngakuno mugoma; ti mumu shungule nga mwene wenu. ¹⁶Nawetu wumutula amuhe mutula siku zoshi, kwi njira zoshi na wetu abe namwe mweshi. ¹⁷Musingo gwani nye nye Paulo kuku boko kwani nyenene. kano koka manyiso makati kizarango zo nzarazire. ¹⁸Lukogo lwanawetu Yesu Kristo lube namwe mweshi.

1 Timothy

Chapter 1

¹Paulo, ndumwa ya Yesu-Kristo, ku mugako gwa Mungu mukuluzi nya Yesu-Kristo kalangalizi ketu, ²imwa Timotheo, mwana wani uwumenene mu bwemere: uhewe lukogo, mbonga nyu mutula, kulyok'imwa Mungu Data kandi Ishe wa Yesu-Kristo Nawetu! ³Nyakukengeza nga ko nga kuhoha uber'i Efeso bishazi nyali kegend'iMakedonia, lyo wigiza bandu baguma batigize gandi migirizo, ⁴kandi mutibike mu mashinde nyi mibuto itali nyu buzinda, yu kudeta binwa bya malongwe ibitangagenderes mukolwa gwa Mungu mu bwemere. ⁵Mbikirizi yu mugako, kuli kusima ukulyosire mu mutima mushuke, mu mutima mwija, nyu bwemere bu kuli. ⁶Baguma, mu ku gosha yibyo, bakahabukira mu nganuzi nimyazi itali nyija; ⁷basimire babe bigiriza bi migako, batanyagweti bagamanyilira byo bakedeta. ⁸Tutibagiri ko migako iri nyija, nga naho ikolesibwe bwija, ⁹Mukumanya ko mugako gutakabikwa hanyanya ly mundu wi kuli, ti hanyanya lya bakayu nyi bishitabiga, balyalya nya bandu ba mabi, abalhire bya Mungu nyi byoto, abatakikenga babusi babo, bitani ¹⁰bashulehi, bazimba ba bandu, bashumi, nya bilya bindi byoshi bitashusheni nya migirizo gu kuli, - ¹¹kushimbana ni mwazi mwija gu bulangashane bwa Mungu wu mutula, Mwazi mwija gwa ka meza. ¹²Nyahana mukongwa muly'ukambezimisi, imwa Yesu-Kristo Nawetu, kulya akabona mwemezi, mu ku mbika mu bukozi, ¹³nye zali butazi wu kulahira, wu kulibuza, mundu wi ndambala. Ti ngahewa mbonga, kulya nyali ke kola mu kutamanya, mu kagungutima; ¹⁴nya kandi lukogo lwa nawetu lukirikira, kuguma nyu bwemere u buli mwinda lya Yesu-Kristo. ¹⁵Guli mwazi gu kuli kandi gumenene kwangirira, ko Yesu-Kristo akija mu kihugo kukulula bandu ba mabii, nyendi mutazi. ¹⁶Ti gahewa mbonga, butazi butazi lyo Kristo abikimwani mboterezi yoshi, lyo nyiba kamanyiso ka balya boshi bagijimwera hanyanya li kalamu ki myaka nyi myakula. ¹⁷Imwa mwami wi myakula, itakefwa, utakeboneka, Mungu muguma, itundwe nyu bulangashane, myaka nyi myakula! Kube! ¹⁸Mugako ngubwizire, Timotheo, mwana wani, nga ko bulagu bugizirwe hanyanya lyabe mubishazi ibikalenga, kulya kushimbani na yubo bulagu, ulwise ndambara nyija, ¹⁹mu kulanga bwemere nyi mutima mwija. Yugo mutima mwija, baguma mira ba ka gutera, baka maka nyu kuhabuka mu bwemere. ²⁰Mwa yabo muri Hemenayo na Iskanda, bo ga heza Muzimu, lya bigiza kutalahira mwazi mwija.

Chapter 2

¹Nyabingira, imbere iyi bindu byoshi, mugire mahuno, kuhoha, nyifijo, kuhana mukongwa, hanyanya iya bandu boshi, ²hanyanya iya bami nya balya boshi bakahew'itunda, lyo tulama mu mutula mu kuli koshi nyu bushuke bu mutima. ³Yuko kuli kwija ku nyana simisize imbere iya Mungu mukuluze wetu, ⁴usimire bashosi boshi bakululwe nyu kumanya ukuli. ⁵Kulya hali Mungu muguma, nya kandi mushambizi muguma a hashambira Mungu nya bandu, ye Yesu-Kristo mundu, ⁶ukitanga yenene hanyanya iya bandu boshi. Bo busubura bukagirwa kubishazi byage, ⁷nya hanyanya iya libo kagirwa mwigirizibwa nyi ndumwa,- ukabetuwibwa kwigiza banabirongo mu bwemere nyu kuli. ⁸Nzimire bashosi bahune handu hoshi, nya maboko mashuke, buzira bute nyi nzaliro nyibi. ⁹Nzimire geke bakazi, bambale, nyi tunda, nyi kuvwa shoni, nyimboterezi kandi kwija, abatisoziri nyu ku baba nviri, abatemberi myambalo yi noro, yi nigi, milondo yi kishingo kingi, ¹⁰ti bambale myanya mija, nga ko kwimenene bakakazi abali mu mukolwa gu kukolera Mungu. ¹¹Mukazi uvwe migirizo buzila lunganga, nyi mboterezi yoshi. ¹²Ndabawiziri ko mukazi igize, tili kandi kwimira mushosi; tya hulike. ¹³Kulya Adamu yu katangibumbwa, munyuma Eva; ¹⁴atali Adamu yu ka tebwa, ti mukazimu, mukutebwa anyingira mwa mabi. ¹⁵Agiji kululwa mu kubamaye, nganga boterera nyu mwanya mwija mu bwemere, mu kusima, nya kalamu kakyere.

Chapter 3

¹Guno mwazi guli kuli: Nga hali mund'ulozize abe mwimangizi, ifijire mukolwa mwija. ²Kwimenene mwimangizi atabe wu kushongwa minwe, mushosi utali wi lombem utuzize, ugwete lugero mu mwanya gwage, wu kwegerezania, uwiji kwigiriza. ³Kand'yatabe mulalwe, atabe wi ndambala, ti mundu uborere, wu kushambiza bandu, utasimiri bwenene faranga. ⁴Abe mund'uwimangire bi mwage bwija, nyu kulere bana bage mu kutaba nyu munduvwa, kandi bandu bu kuli; ⁵kulya nga mundu atiji kulera ngabo yage, kute agalera ga ishengeri lya Mungu? ⁶Kwimenene atabe mwemezi muhyahya, akalekikwijiba nyu bwikangate buzinda ahirime mu kutwirwa maja nga muzimu. ⁷Bihunire abe nyu busubura bwija bwa balya bali bal'ibunga, lyatiji hirima mu tutego twa muzimu. ⁸Ba shemasi bimenene babe nyu kuli, abatali balalwe, batabe bukusima kubona faranga mu njira nyibi, ⁹Balange ukuli ku bwemere mu mitima ikyere. ¹⁰Batigerwa, hanuma bakolage, ngabatali nyi binwa bibi. ¹¹Bakazi, geke, bimenene babe bukuli, abatali bu kushongerere bandi bandu, bu lugero, bemezi mu bindu byoshi. ¹²Bashemasi bimenene batabe birombe, abimangire ngabo zabo bwija, bana nya bandi boshi imwabo; ¹³Kulya abagwete bagakola bwija bagwete bagiherez'itunda, ni misi mu bwemere bwa Nawetu Yesu-Kristo. ¹⁴Nyakusalangira bino hindu, nyi mbikirizi yu kwija dub'imwabe, ¹⁵Iyu manya ko, ngakereza, kute kwimenene ku lama mu lubako lwa Mungu, lyi shengeri lya Mungu mugumana, nguliro nya kashegamo ku kuli. ¹⁶Kandi kutagenda mu ukubelelukenwe nya yuko, kisomeza kyu bushukuke kiri kihamu: ulya ukaboneka mwa magala, nyu ku gajirw'ukuli nyu Mtima, ukabonwa nya baganda, ukabalwa ya banabirongo, ukemerwa mukihugo, ukatemizwa mu bulangashane.

Chapter 4

¹Ega Mutima adesire gere gere mbusiku nzinda bandu bagigaba nu bye mere baguviriza mitima yuku tebana ni migirizo za bazimu ²kubulyalya bwa bandu abake shuma. bakehya nimiliro mwi nzaliro zabo banene³bake lahiriza bandu mbu batagonde nuku balahiriza biliwabyo Mungu alibumba mbubya ngilirwe kukwi gana kubagwete bye mere byalya abiji ukuli. ⁴kulya kazi kibubwakya Mungu kyoshe kiri kijani nindakyo kyuku lahirwa nga kyangangi lirwa kumukongwa ⁵kulya kikiyesiwe ku mwazi gwa Mungu ni kwamahuno⁶ukengeze benewetu bino binwa ugaba mukozi mwija wa Yesu Kiristo, numukomezi wu bwemere namigirizo mije galya ukashimba ⁷kuko wigabe ni mihizo yabashaja itali yi dini ugilahire;nabe wikomeze kuba ukyere. ⁸kulyo kwiko meza kuba ni mi misiyo moyo kali kandu kanini ti kuba ukyere bumene kubyoshi, kulya ugaba nubuguma mana bwazene nabulya bugiji kwija tondo.⁹kili kinwa ikijumenene kwemerwa byenene ¹⁰kulya tugwete tugili buza nukwi hangana kulya tulangalire Mungu ulimwengu mana naye mukuluzi wa bandu boshi. byenene imwa bemezi.¹¹bino bindu ubigize mundu atenege bukanyimbo byabe ti ubekiereso imwabemezi. mukati kinge ndezi nu mukundeta numukati kubusime nu bwemere na bukyese, ¹³kiri mango ngija wihangane kukesu mu nukushungula nukwigirizautajande kukolesa kigabi ikiri mwinda lyabe kilya ukahewa kubulagu nukubikirwa maboko gabashaja ¹⁵ukesalira bino wote mwabyo lyokugenderera kwabe kube ngerere imwa bandu boshi ¹⁶wilange bugumana bwabe ni migirizo gabe wi kanye mwayi byo; kulya mukugira yuko ugikiza wehe nabalya abagwete bagakuviriza geke.

Chapter 5

¹Utakeshemya mushaja, ti koke umushuhungule ngishoo; ushungule misole nga bene wenu, ²ba kazi bagekulu nga ba nyoko, banyere nga bali benu, mu bushuke boshi. ³Ukenge bakana abali ngana ngana bakana. ⁴Nga mukana agwete bana nya bijukulu, batangi kwiga kugira mija mwa bali babo nyu kugirira babusi bija bakalyos'imwabo, bilya bakigizibwa imwabo; kulya yibyo byumenene imwa Mungu. ⁵Ulya uli nganangana mukana, nya kandi alamire mu kutafundwa, abike kalangalizi kage imw Mungu nyu kulindirira bushigi nyu mushi mu kwinginginga nyu kuhuna. ⁶Ti koke ulya ulamire nyi nyifijo za magala, afire kir'anaba mugumana. ⁷Ubabwire bino bindu lyo baleki kwij'iba bandu bu kukanukira. ⁸Iri mundu atangitalangiza kuloza abali bage babe bwija, kandi bwenene balya bikondo lyage, alahira bwemere, anyali mubi kutakuka ulya utemeziri. ⁹Mukana mukazi abikwe mu mugajo gwa bakana, atabe hifo li myaka makumi galindatu, abe uwali mukazi wu mushosi muguma, ¹⁰Abe uwangahanibwa busubura mwi ngolezi nyija, ukalela bana nyu ku bakuza, wu kwengerekeza bandu, uwakeshuka magulu ga bashukwa, aketabala abatihashiri, uwake kola ngolezi nyija zoshi. ¹¹Ti koke ulahire bakana bakazi abakiri misole; kulya ano bifija kugondwa bagijigondwa, nga ko nyifijo yabo iri, ¹²bagilyosa mu byo bakatangi deta bagagira. ¹³Nya yuko kulya batakili nya ho bimangire(bali bagazi, birara), bagwete bagiga kugenda nyumba kwi nyumba; ti geke tyatali naho enge bali bagazi; ti bukushongerera, badesi bi binwa ibitabaloziri kudeta. ¹⁴Nzimire misole igonde, babe nya bana bimangire nyumba zabo, bataheze mugoma bishazi. ¹⁵Kulya baguma mira basoka nyu kugendera muzimu. ¹⁶Iri hali mwemezi muguma, mushosi iri hali kandi mukozi, ugwete bakana bakazi, akibatabala, nyi shengero litabetuzibwe yibyo, litalugirwe, ly'ishengero litabala balya bali nganangana bakana bakazi. ¹⁷Bashaja abagwete bagakola bwija bimenene bahew'itunda kabiri, ti bwenene babazi bu mwazi mwija nya bigiriza baligo. ¹⁸Kulya lusarango ludesire: utashwekaga ngavu kanwa ngi gwete igakera. Kandi mukozi imenene mbembo yage. ¹⁹Utemeraga bushongezi hanyanya lyu mushaja, ti ku tunwa(busubura) twa bandu babiri iri kandi bashatu. ²⁰Balya abagira mabi ubashemye nyu kubashungula, kubangirira imbere lya bandu boshi. ²¹Nyakurapira imere lya Mungu, imbere lya Yesu Kristo, nyi mbere lya baganda balondolwa, ukolese yibyo buzira kutwira mundu lubaja duba duba; utagire kinwa kyoshi mu ku simirira baguma. ²²Utabikiraga mundu maboko duba duba, utanya shambiraga mabii nyu mundu, wenene wi lange mushuke. ²³Utagegenderera kunwa meji naho; tyu kenwa nya mavu manini hanyanya lyi bunda lyabe nya malwazi agakekulibuza libuza bishazi biguma. ²⁴Mabii ga bali bingi gali gerere, batanyatwiwa lubaja, tya bandi gagijibikwa gerere buzinda. ²⁵Kuko kuko, ngolezi nyija izir'igerere; kiri yizo izitali gerere zitangasigala mbu zitabishulwe.

Chapter 6

¹Balya boshi bali hifo li ngolezi za bandu, balame nya ababimangire nga bumenene itunda lyoshi, ly'izina lya Mungu nya migirizo gatadakwe. ²Nya kandi abagwete bi;angizi bemezi batabenege, kulya mbu bali bene zabo; ti baba kolerege kulya bali bene wabo nya basimwa abalikuguma nyu kubakolera mija. Mwigirize yibyo nyu kubideta nga mugako. ³Ili hangaba mundu ugwete ugigiriza migirizo mabi, atanagwasiri bwija binwa bija bya Nawetu Yesu Kristo nyi migirizo agumenene, ⁴ijwire mahundu, ndaby'iji, anyali mulwazi nyu wi binwa binwa byu kudewa nyifijo nyibi nya malongwe, wu bongwa, nyu kushongelelana, kusalililana mabi, ⁵kuhoshana binwa bibi kwa bandu babi mu kuganula kwabo, ukutali mu kuli, basalire mbu bushuke bu mutima buli mo bugale. ⁶ti geke ili shoko yu bugale, ti konene kusima nya kazi byo mundu agwete; ⁷Kulya ndabyo tukadeta mu kihugo na ndabyo tugiji gendana; ⁸ili tugwete biliwa nyi myambalo, yibyo byangatukwira. ⁹Ti balya basimire bigaze bakehirima mu lugero, mu tutego, nyi nyifijo nyingi zu boto nyi zu kulibuza izaketwala bandu mu kusherera nyu kutereka. ¹⁰Kulya kusima faranga iri ndondero ya mabi goshi; nya baguma, mu kuziloza bwenene banahabuka hale nyi bwemere, nya bonene banyagendi habukira mu ndanya nya malibuze. ¹¹Hanyanya lyabe, mundu wa Mungu ushage yibyo bindu, loz'ukuli, bushuke, bwemere, busime, mboterezi. ¹²Lwisa ndambala nyija yu bwemere, gwatiriza kalamu ki myakula, hanyanya lya liko kyatum'ukabuzibwa, nya hanyanya lya liko ukatwisa nyu kwemera hashambira ba subura bingi. ¹³Nyakuwira, uwakeha bugumana bindu byoshi, nyi mbere lya nyawetu Yesu-Kristo ukatwisa binwa bija imwa pirato, ¹⁴byu ku gwatiriza migako, nyu kulama buzira bushasha, buzira kushongwa minwe kuhikira kushoshoka kwa Nawetu Yesu-Kristo, ¹⁵ugiji boneka ku bishazi byage uli nyu mutula kandi mwimangizi, mwami wa bami, ¹⁶ye nene agwete kutafwa, ukugwete kyenge ikitanga hikwa ko, kyo ndaye mundu ushubagi kibona iri kandi uwanga kibona, ugwete itunda nyu buhashe bu myakula. Kube! ¹⁷Uwire bagale ba bino bishazi bataba nyu bwikangate, kandi batanyabike kalangalizi kabo mu bugale bukulenga, ti kalangalizi kabo bakabike imwa Mungu, uwaketuheza bwenene bindu byoshi lya tushambale nyu kusima nyalibyo. ¹⁸Ubawire bakegira mija, babe bagale mu ngolezi nyija, berese mutima mwija nyu kugaba nya bandi, ¹⁹lyo bibikira ku bishazi bijire ndimbiri/mbisho ibisirwe ku nguliro ikanire, lyo bagwate kalamu kija. ²⁰Timoteyo, ulange muhoko, nyi kwiyeke nyi nganuzi zu busha nyi zu buhwija, nyu bwengehushu bwa malongwe gi boto ²¹byo baguma bagwete bagigiza, abakajanda bwemere. Lukogo lube kuguma nya mwe yuye!

2 Timothy

Chapter 1

¹Paulo mwingilizwa wa Yesu Kristo. kukusima kwa Mungu hanyanya lyu bulangalile bwi mya kula buli mukati ka Kristo Yesu. ²Timoteo mwana wani musimwa lukogo wanawe tulube kuguma na weyuye numbonga nu mutula zilyo sile imwa na wetu ni mwa Kristo Yesu na wetu. ³Na mwigana Mungu ngemela ku moyo mweru tangu buta zi bwa bashasha bani, ngako nake kukengela muka tika mahuno gani bushi gina mushi. ⁴Nani nzimilage nikubone nilinanga kengela milenge ya be ili ni jule busime. ⁵Ili nanga kengela imbikilizi ugala itagweti kulondola ikabela munda mukago lasi. na munda nyoko Eunike nini neme lako uga gwete. ⁶Hanyanya lya hyaho naku kengeza wihangane mushambilo ngwa Mungu guli mwinda lyabe kuku kubikila maboko gani. ⁷Kulya Munngu atakaka nuli la mutima gu boba tiguwi misi nu kusimana ku mutimana nu lugelo. ⁸Kwakuko utabonele shoni bushubula bwa nahamwe tu kandi utabonele shoni nye mushwekwa wage ti ubotelele mabi kuguma nanye yuno hanyanya lya migilizo kuguma na nye yuno kwi misi ya Mungu. ⁹Yuka tukulula anatibuza kubushuke t'atali kwingo lezizetu. ti kukusima kwage nulukogo lwage. lukogo yulo tuka luhewa mukati ka nawetu Yesu Kristo kulyoka butazi. ¹⁰Kobyengelela kwelesiwa ima lukiza Yesu Kristo ukahima lufu nu kwele sa kalamu. nukuta shelela kwa yugo mwazi. ¹¹Hanyanya lya hyaho ngabikwa nime mwigiliza muviliza mwimangizi. ¹²Hanyanya lya yuko nibo ne sile na mali buze gano, ti mdagai sili kulya niji yene mezile. kulya aga kunga yibyo nga bika kulyo kela yulo lusiku. ¹³Ukanye nukubikilila binwa kazi byo ukuva imwani mukati ki mbikilizi nukusi mana mukatika Yesu Kristo. ¹⁴Ubike yugo mwazi mwija gu Mutima Mweru uguli mwinda lyetu. ¹⁵Wiji guno mwazi ko boshi bali mu vwa kulya boshi bi Asia bakajaga mwalibo muli Figelo na Hermagene. ¹⁶Naha mwetu abakoge yabo bu luzi lwage Onesiforo. Kulya bishazi bingi akanzimisa t'ata kabonela shoni ku shwekwa kwani. ¹⁷Ti lyo ali hano ha Rumi akandoza kwi misi ana mbona. ¹⁸Naha mwetu amuheze kuba nimbonga mukati kage naha mwetu yulo lusiku. nganako aka ngolela ku bwing'iyomunda i Efeso wiji wenene.

Chapter 2

¹Eh mwana wani ube ndwali mulokogo bwa Kristo Yesu. ²Bilya binwa ukuv'i mwani mwa basubura bingi, bino binwa ubihe bandu bemezi abahasha kwigiriza bandu. ³Boterera mwamalibu haguma nanye musirikani mwija wa Kristo. ⁴Nday'uwake lwa ndambala uwake kwibika mwi bindu bya kino kihungo, asimise uwali musaranga abe musiri kani. ⁵Iri mundu angingira mwa mashata gukuhimana atanga hawa kimani ng'ahati miri kukuli. ⁶Muhizi ukahuha numuko lwaye umenene kulya bimbulwa bitazi. ⁷Umanyirire bino binwa ndesire Mungu agakula bwenge mukati ka gwani. ⁸Kengera Yesu rukiza uwali fuka mwa bafire . webuti wa lya dandi ngako mwazi mwija gwani. ⁹Nunwa yugo mgwete nga libula. Nuku shwekwa, nga Mukozi wa mabi, ti kinwa kya Mungu kita shwesirwi. ¹⁰Hanyanya lya bino miboterere mwa malibu goshi hanyanya lya balondolwa babone bukize ubul'imwa Yesu mubulangashane bwi miakula. ¹¹Kino kinwa kiri kyukuli kulya tukafa tufe haguma naliye na tuka fuka tufuke naliye. ¹²Iri twanga botorera tugima kuguma naliye niri twanga mulahira naye agaturahira. ¹³Tutaka mwimera, yehe ali mwemezi, kulya atangila hira yenene. ¹⁴Ukengeze bino binwa ushungule imbere lya mahane baleke keba ni mbaka zi miazi itagwete bunguke tu kushereza abagyuva. ¹⁵Ugenderere kwiyesa ko wemezirwe na Mungu mukozi utangafa shoni ukebala mwazi mwija. ¹⁶Wi yeki ni binwa, bita gwet'itwe bitali bidini , kulya bagogenderera munjira itali ya Mungu. ¹⁷Nikinwa kyabo kyagenderera nga kihanda, muka ti kabo ali Emeneo na Fileto. ¹⁸Bandu bali kuba kugira ukuli bakedeta mbu bafumira bakafulwa. Bahindu la bandu kasige bwemere. ¹⁹Ti bubakira bumenene bo buno Mungu ijiaba ndu bage nayeshingabu za iina lya nawetu ajande mabi. ²⁰Ti munyumba nene mutali bihatwa bi miringa ni moro naho, ti nibituti ni bidaho geke, bindi bigwe ti tunda ni bindi bitaligwete. ²¹Niri mundu angikyesa na bano agaba kihatwa kigakengwa ukyesire umenene ku mukolwa gwa mahano ukuzirwe kugira mukolwa mwija. ²²Ti ushage nyifijo zu busule, ushimbulile ukuli, nu bwemere nu busime nu mutula kugu mabake buza nawetu kumutima gukyere. ²³Ti urahire, byu boto agatali nu bwenge boshi. umanye ko byake deta malongwe. ²⁴Bitumeni mukozi wa nawetu kuba wa malongwe ti kuba mulembu kwa kwa bandu bashi. uwanga hashi kwigiriza buboterere. ²⁵Ake bashungula kubulemba abake mugirira mbaka lyo bika hashikana Mungu abahe kwishobeka bashimbe kuli. ²⁶Lyo babone kandi bwenge balyoke mututego twa muzimu. yuka bashweka mbu bakegira byasimire.

Chapter 3

¹Mumanyire ko siku nzinda habijiba bishazi bibi. ²Kulya bandu bagij'iba bikwisima bonene biraa bi faranga, bukwitundulika, batengu, badusi, batengu ba bahusi babo, batakedeta mukongwa, abati bashuke. ³Abatasimire bi mwabo, abatalozizi mutula bashongerezi abatangweti lugero, bakati, abatasimiri mija. ⁴Bitani (bukushongelera butani) babi bii, bu kwitundilika, abasimire mabii kuhina kusima Mungu. ⁵Bishusho yu beshuke iri kandi yu bwemezi, ti bukulahira musu yage, yabo nabo wimanye nalibo (ubalyoke mo). ⁶Kulya ho bashambira hali bandu abagenda mwi nyumba za bandu, nyu ku gwata mbira balya bakozi byoto ba mabii (byaha), abakegenda genda nyu muhusi gwi nyifijo zibelekene, ⁷Bakekwigwa isiku zoshi, ti batakehikirira kumanya ukuli gerere. ⁸Nga ko yane na Yambre bakahigisanya nya Musa, ko nya kuko, bano bagwete bagalahira ukuli, bali bandu abakasherere bwenge bwabo, bakabahirwa ku bindu bi bwemere. ⁹Ti kake batagagenderera bwenene, kulya boto bwabo bugigulwa imbere lya boshi, nga ho boto bwa yabo nyabo bukatumbuhura imbere lya bandu. ¹⁰Ti we, ukoshimbulira migirizo gani, nyi shusho yani, nyi nzahiro zani, nyi bwemere, nyu kundekelera(kutuza). ¹¹Nyu kusima, nyu mboterezi, kandi nya malibuze nyi mikunda mbwembwo yani, i bindu bikambikira i Antiokia, mu Ikonio, mu Listra, malibuze goshi goshi, ngo mga boterera mo, nyanye nyawetu, akangulula mwaliga. ¹²Ewe, nyabalya boshi abasimire kalamu kashuke mukati lya Kristo bali buzibwa. ¹³Ti bandu babii nya balye bitebo, bagagendera, nyu kushukira kuba babii, bake teba nyu ku genderera ku tebwa. ¹⁴Ti we, ulame mu bindu ukigi zibwa nyu ku komerezibwa, kulya wiji bande ukiga imwabo. ¹⁵Kandi kutondera bwamuke ukamanya nzarango njuke, go zanga kuh'itunda kuhikirira uhewe bukuluzi mubwemere ubuli nukati lya Kristo Yesu. ¹⁶Lasarango loshi, ulu gwete muka gwa Mungu, lumenene ku migirizo, nyu kushungula bandu Hanyanya lya mahubi gabo, nyu kuberesana njira nyija, nyu ku hagolola mu kuli. ¹⁷Lyo mundu wa Mungu asimike, nyu kwenera lya kola kira kindu kija.

Chapter 4

¹Nakumira mbere lya Mungu ni mbere lya Kristo Yesu, ulya ugalibuze abaguma (abakiri numuka) n'abafire kuku bishuka kwage n'ukubwami bwage. ²Igiriza kinwa, wiyengere keze kwi kishazi kyumene, nu kwi kishaji kitumeni, kanuka, kumesa, shungulaku kubulembu boshi nu kuigiza. ³Kulya hagija kishazi bandu bagalahira migirizo ga kalamu, ti ku kushimba njira zabo bonene, bagagira boshiri byuku bigiriza kwi nyifijo zabo bonene. ⁴Nabo bagigaba(kwitenga) baleke kwa bindu byukuli, bagahindikila mihizo yu bushumi. ⁵Ti wehe, ube nu lugero kwi bindu byoshi, Emera kulibula, kola mukolwa gu bwigirizabu mwazi mwija, kolesa mukolwa gwabe go bakakulondolera. ⁶Kulya, nyehe ngashigwa, ni kishazi kyu kufa kwani kyegerera. ⁷Ngalwisa ndambala nyija lugendo lwani nalusa, ngalanga mbikiriza yini. ⁸Hanyuna lya yibyo, nubikirwe kimani kyu kuri, kyo nahano mutwiwi maja wu kuli agamba yulo lusiku, atali nyenye naho, ti na bandu boshi nabalya bakasima kushona kwage kunguba. ⁹Timoteo, ishangana kwiji mwani duba. ¹⁰Kulya Dema akangiga, akasima kihungo kino kya zene, ana balamira kugendi i Tesalonike, kuske, anagend'i Galatia, Tito miragenda Dalmatia. ¹¹Luka yenene ye tulinaliyehano. Wangu Marko, mwije naliye kulya anyumene wenene. ¹²Tikiko namutwala i Efeso. ¹³Lilya ikoti nasiga i Karpo iyomund'i Troa, hanowija ulidetena galya mabungu, wenene bilya byulu. ¹⁴Iskanda mutuzi wimiringa, Akangilira mabi wenene, nahamwetu agamulyula kushi mbana ni mikolwa yage. ¹⁵Nabe, wikengenge nabiye, kulya akalahira binwa byetu. ¹⁶Mw'ideta lyani litazi, ndaye mundu yeshi waliluhandi lwani, boshi bakanjago, nahumabatagajirwe bubi kwa yihyo. ¹⁷Ti, nawetu akumanga kuguma na nyehe, anambikamisi, lyo mu mukolwa gwani yugo mwazi gubalwe ku halinde banyabirongo naba temeziri bwe yugo mwazi, nani, nanakululwa mu kanwaka kanunga. ¹⁸Nawetu agangulula na kira kanwa habi, agana ndaga halindi ningire mwayubo bwami bwi kunguba. bulanganshane buli mwage imyaka ni myakula kubu yuko. ¹⁹Undamukize Priska na Akila, na balya bimwa Onisiforo. ²⁰Erasto akabera Korinto. Trofimo ngamusiga iyomunda milebo atahashiri. ²¹wihangane wije kwi hya mbeho. Eubulo akalamusa na Pude, na Lino, Klaudia n'abanyiji boshi geke. ²²Nawetu abe kuguma nu Mutima gwabe. lukogo lwa nahano lube kuguma mweshi.

Titus

Chapter 1

¹Paulo mukozi wa Mungu, na kandi mwigiriziwa wa Yesu Kristo hanyanya lya kalangalizi ka balondolwa ba Mungu nu'kumanyirira ku'kuli u kudite bushuke. ²Mwa kalangalizi ki myakula, mwa yako Mungu atanga hashi shuma, aka kengerekeza kulyokera myakula. ³Anyeresa mwazi gwage kubishazi byage kwa yago migirizo gage nga bikirwa huhuma nyehe mwi migako yu mukuluzi wetu Mungu. ⁴Tito, mwana wani mwa kalangalizi tulimo. Lukogo nyu mutula gwa Mungu bibe imwabe i bilyosire i mwa Data Mungu nya Yesu Kristo mukiza wetu. ⁵Hanyanya lya yuko nga kusiga i Krete, kugira wengerekeze i bigoshire, nyu bubika mirongoko nga kongwa kwengerekeza bashaja mu kira kaya. ⁶Nga hangaba mundu muguma, ndashangulwa, naye ali mushosi wu mukazi munguma, ti agrete bana a bamezire, a batali ko kasembo koski ku kushongererwi ku bushasha ti ba boterere. ⁷Kulya, byu menene mwimangizi wi shengero, atabe ndashangulwa kandi iri mushangwa minwe, kulye ali mukozi wa Mungu, atabe mundu wi kwisimisa yenene, atabe duba mu kukunira, atabe mulalwe, atabe wu kulwisa, atabe mundu u simire birugu byu kwenegesa. ⁸Ti abe mundu wu kwegereza bandu, usimire, bija, ugwete lugero mwemere, mushukwa u wiji ku kunga mutima gwage. ⁹Iri anga kanya yugo mwazi gwa kalangalizi, nga kwaka nyigiriziwa, lya hashi kushungula bandu, kwa migirizo a gagwete kalamu, nyu kuhima a bagwete bagalahira yugo Mwazi gu'kuli. ¹⁰Hali bingi bata boteleli a ba gwete binwa i bitumeneni, bandu bu'kutebana, ti wenene balya bataka kembulwa(bushosi) bumenene basheke tunwa twabo. ¹¹Yabo, bagwete бага hindila, bandu bi nyumba ngumana, nyu kubigiriza i bi'tumeneni, hanyanya lyi'bindu i bi'tumeneni. ¹²Mundu wi mwabo, mulagu wabo bonene, anya deta bandu bi Krete bali bashumi siku zoshi, bandu bikwigutirira, bagazi. ¹³Busubura yubo buli bu'kuli. Hanyanya lya yaho uba kage ku kukaya, lyo baba bagumana mwa kalangalizi. ¹⁴Kandi batuvilize mihizo ya Bayahudi nyi migako ya bandu a bagwete bagilyosa mwilya yu kuli. ¹⁵Bindu byoshi biligerere kwa baligerere. Ti ndabyo bili gerere ku gwete bushashs a bameziri nyi mitima yabo itimeziri kuguma nyi migererezo yabo. ¹⁶Bagwete bagadeta bamezire Mungu, Ti kwi ngolezi zabo ba mulahire, bali bandu buku gayisa, batengu, nya batumeneni kwa kandu koshi kija.

Chapter 2

¹Ti wehe wigirize binwa byu bukize. ²Ko bashaja babe nyu lugero abu ma nene abagwete bwenge bagu mana mukati ku bwe mere nyu kusima, nyu kuboterera. ³Konya kuko bakazi bagekulu babe nyi ngendezi yu bushuke, ba tabe bu kubeherana, batabe balalwe, ti babe bu kwigiriza mija. ⁴Bigirize ba miamba bwenge bu kusima biba wabo nyu kusima bana babo. ⁵Kuba nyu lugero, kuba bakyere, nyu ku kola mwi nyumba zabo, kuba bija nyu kukenga biba wabo, lyo mwazi gwa Mungu guta dukwe. ⁶Konya kuko ba misole ubashungule kuba nyu lugero. ⁷Mukati li bindu byoshi wiyereze kuba kyereso ki ngolezi nyija. Nyabe werese ukuli nyi tunda mwi nyigiriso zabe. ⁸Nyi bimwa byu bugu mana ibitanga twirwa lubaja mwa mahubi, lyuye ugiji ke lahira, abone ishoni kulya atagweti kinwa kibi kyanga de ta hanyanya lyetu. ⁹Baja bakenge bona hamwabo, basimise ba nahamwabo mwi binwa byoshi, bata be bu kuke bakula. ¹⁰Batabe bazimba ti beres'ukuli lyo basimise migirizo ga Mungu wetu mu katika byoshi. ¹¹Kulya lukogo lwa Mungu lwake kulula bene bandu boshi lwa bwikulwa. ¹²Nalo lutwigizize kulahira bubi ni nyifjozu mwi kihugo, lyo tulama nyu lugero nukuli nu kuba mwemezi mwa kino kihugo kya zene. ¹³Tulindirire kalangalizi ki miga shamiro nu kwigulwa ku bulangashane bwa Kristo Yesu, Mungu mukulu nyu mukuluzi wetu. ¹⁴Nyu katanga ubugumana bwage hanyanya lyetu lya tu kulula nyu butengu boshi nyu kwi kyeseza bandu lya bimira yenene, balya bake kwi hangala mwi ngolezi nyija. ¹⁵Udete bino bimwa, shungula kanukira ku bundwali boshi hatabe mundu uga kweneza.

Chapter 3

¹Ukengeze bandu kuboterera imwa abagwete buhashe, n'abatwimangire, n'ukwiyengerekeza mu kira mukolwa mwija. ²Mutaduke mundu yeshi ti mube bandu bumenene aba botelere imbere bya bandu boshi. ³Kulya nyetu gege twali bandu abalulungene, bangambarazi, bazir'itunda, nukukola shusho yoshi ya mabi,twanagenderera kukolera nyifijo nyingi za magala, twana lama mwa mabi,twana kuniza mu kushombana. ⁴Ti,lyo bwija bwa Mungu, mukuluzi wetu n'ukwayubo busime bwage ubu kabonekana gerere, imbere lya bandu. ⁵Akatukulula, atali mbu hanyanya lyi ngolezi izumenene zotukakola,ti kwayizo mbonga zage nuku dudubikwa(kubatizibwa) mwa meji mukuhindulwa bulyalya nu Mutima Mweru. ⁶Gwakatutumira, nukutushonekara kwi bwingi kilengeraYesu Kiristo mukuluzi wetu. ⁷Lyo tugajirwa ukuri, kwayulo lukogo lwage, tyotwimira yako kalamu kimwakula, kokali kala ngalizi ketu. ⁸Kiri kinwa kyu kwemerwa, nina simire kubigokomezwa kulya boshi abakemera Mungu batondere kukolesa nuku kwiza ngolezi nyija. ⁹Lolekeza, ibira buja kandi ibyumene kwa bandu. Ti mukenge kugir'imbaka, lunganga nu kulwisa, nukuhambana hanyanya lyi migako, kulya yibyobyoshi bita tu kolere kandu, bitanagweti bunguke. ¹⁰Wikenge nyu mundu wi ndambala nyu ku gaba bandu, wamali mu shungula liguma iri kandi kabiri ngatuviti. ¹¹Nyu kumanyirira ko mundu ili nguye mira akahanguka(kutereka),kandi agira mabi,kulya mu kwi hangatiza yenyenye mukutwiwa lubaja. ¹²Bishazi ngatuma Artema imwabe iri kandi Tikika, wikanye kwij'imwani ino i Nikapoli,kulya nzimirire mber'ino bishazi bi mbeho. ¹³Zena, ulya mwigiza wi migako, nya Apolo,wihangana ubatabale mu kubalama kwabo,batanguhirwe nyi kindu kyoshi. ¹⁴Kumenene gake abali betu bige kugira ngolezi nyija, mwi ngolezi izili ngumana, lyo batabe buzira mahu. ¹⁵Boshi abali kuguma nanye bakulamusa. Ulamuse boshi abatusumire mu bwemere.lukogo lube nya mweshi.

Philemon

Chapter 1

¹Paulo, mushiekwa wa Yesu kristo na mwene wabo Timoteo, Filimoni, mu muimwa wet kandi miretu mukozi, ²imwa mwali wetu Afia na Arkipo, miretu wi kubwisa ndambala, nyi mwi shengero ilili mwage: ³mutla nyi mbonga zibe imwenu kulyoka imwa Muungu ishe wetu kandi nawetu yesu kristo;⁴ngenderere kuhana mukongwa imwa Mungu, myakitwisa izina lyabe mwa mahuno gani, ⁵kulya ngwete myazi yu bwemere bwabi mukati lya nyawetu Yesu Kristo nyi ngolezi yabe nyija mwa bashukwa boshi. ⁶Nyamuhuna ngolezi yabe ikome, hanyanya lya kristo, nyi kweresa yago mija goshi imwetu. ⁷Hanyanya lya yibyo, nyirikirwe nyu busime bwingi nyi kuva mutima kudekerera hanyanya li ngolezi zage nyija, kulya, kukulengera mitima ya bashukwa ikatuza. ⁸Kyatuma, kiri ngangaba ni lhuma imwa kristo, kukusarangira bilya ibyumenene, ⁹ko kuko hanyanya li ngolezi zage nyija, nyakuhuna, kulolekeza ko nyiri, Paulo, mushaja kandi kongera bushekwa (mushwekwa) wa Yesu kristo¹⁰Nyakwinginga nga mwana waningabut niri mwi migozi, Onezimo, ¹¹uali nga ndaye bihazi ibikalenga, ti zene akola umenene imwabe nyi mwani. ¹²Nyahutumira ye, yenene ibunda lyani. ¹³nyangifijire nyi musigalane, lya ndabala hutali, bishozi nyiri mu migozi yu bushwekwa hanyanya li mwazi mwija. ¹⁴Geke, ndashubi lozize nyibigire buzira musalilo gwage, lya buija buabe buta butale nga uwakugira kwimisi,ti kuke kulowa kwabe. ¹⁵Ngaba akalyoka imwabe kukishazi kinini, lya wijimubona mwi myakula, ¹⁶Byatali kandi nga mija, ti mukulu kuhima mija, nga mwene wetu musimwa, na nyani nyenene, nya kandi weyuye bwenene, mu magala ti geke mu nawetu. ¹⁷ili unguasire nga mwira wabe, umwangilile nga nye yuno. ¹⁸nyiri akahubira, nyiri hali mwenda akugwete, ngubike mu luhande lwani. ¹⁹nye Paulo, nyibisarazire mwa mboko gani nyenene, ngalyula, lyutadeteko wigwete mwenda wenene imwani, ²⁰ko kuko, mwene wetu, mboni imwabe yubo wija, mu nawetu, hulika mukati lya kristo. ²¹Mukulangira mboerezi yabe kyatuma nyakusarangira, manjire lyo nya kubwira. ²²Geke, umbikire kyajo ho ngijigwejera, kulya nzalilo nyakuheza mukongwa kwa mahuno genu. ²³Epafra, mirani ukagwatwa mu yesu kristo, ²⁴Nyakulamusa, geke Marko, Aristarki, Dema, Luka, birani mbi ngolezi. ²⁵Mbonga za nawetu yesu kristo zibe kuguma nyi miima yesu.

Hebrews

Chapter 1

¹Mungu ukadeta butazi na badatabetu mu kati ka balage mwikila shushoni kila njila. ²Buzinda bwazino siku adeta na twehe kulengela mwana wage akimika kwimangila byoshi na kulegelela yehe aka bumba kibaja. ³Kwa

kulya yehe ye lwenge lubulangashane ku mutima gwage anabyanga byoshi kwi kwimegako yage nu buhashe bwage ilya kusa kwi lega mabi anabudatala mu kuboko kushosi kukulu iyo mund'inyanya.⁴Akagilwa mwija kusaluka ba lembe lezi ngako zilyo izina akumila lyu bulangashane kusaluka lyabo. ⁵Kulya aka wila balembenzezi hahe ali bishazi byoshi uyemwa na wani nyehe nzene nakubuta nakandi nyehe agaba imwage Data naye agaba imwage mwana. ⁶Kili anga deta mubutwa wa kwanza mukibaja. Adete bikumbe balembenzezi boshi ba Mungu. ⁷Nuku mwazi gumulembe lezi ky deta ake hindula ba lembezezi bage kuba mihusi na bakozi bage kuba milazo yu mulilo. ⁸Ti kwi myazi yu mwana na deta kifumbi kyage kyubu langalashane Mungu kiliki myaka ni mya kula ningonilyu bwami bwabe ulingone yukuli. ⁹Usimile ukuli nukugaya mabi hanyanya lya yuko Mungu. Mungu wabe, akubisile mavuata mavuta gu bushambale kutale kabilabe. ¹⁰Nakandi wehe naha mwetu ya ho hatazi ukabika ngulilozi kibaja nikunguba kalikazika mabokogabe. ¹¹Yibyo biga shelela ti wehe ugimanga nabyo byoshi biga sita nga mulondo. ¹²Nili myambalo igashelela nagozigo hinduka ti wehe we yuye ni myaka yabe itaga sira. ¹³Ka hali mulembenzezi akamu wila bishazi byoshi byoshi ubuda tale mukuboko kwani kushosi kulinda konga bikua mugoma ifolyama gulu gabe. ¹⁴Ka yabo byoshi kagutali mutima gwage kola baketumwa kuguasa yabo baguma ngila bukulize.

Chapter 2

¹Kwa yuko byumenene kukolekeza wenene ibikuvikanwa twangi jihikilila kubigosha.²Kwa kulya il'angabo yu gomwa ziguka detwa numulembezi gwali bu ndwali na kila mabi nu butengu bika lyulwa ku kuli. ³Twehe kute tugabana kute ku kila tutaka funda buno buku lule bukulu bulinga buno, ubuka detwa na naha mwetu mukwelesiwa na baka bubona. ⁴Mungu naye anikumba kuguma naba kwibisomeza nuku someza ni misi ibelulukenwe nukugabo kumutima mwenu ngako akasima yenene.⁵Kulya atakabika hifo lya balembezi wibaja yikyo kigia kyo tugwete tuga deta kukuno handu maguma mukudeta. ⁶Mwana wu mundu bili biki kugila unwe kengeleli mwana wa mwana wumundu kugila umulolekeze.⁷Ukagila mwanuke kuba mwaji kutalika mulembezezi wana mwambazi kimani kyu bulangashane nu bwenge wana mushuka mu kati mikikolwa ya muma boko gabe. ⁸Wabika binndu byoshi ifo lya magulu gage kwaku kya mukubika bindu byoshi ataka gambwa ibitakabi kwa hifi lyage. Ti mutitiji bona bindu byoshi kubikwa hifo lyage.⁹Titwa mubona yehe ukagi lwa mwana kutaluka mulembezezi yeye Yesu hanyanya lyubulyanize bulufu milambazi wa kimani kyu buangashane nitunda kuba kulukogo lwa nawetu ala bule lufu hanyanya lya kila mundu. ¹⁰Kwa kulya byumenene yehe kulya hanyanya lyage na mwijila yage bundu byoshi bibisilwe anadeta bana bingi bahikile bulangashane.¹¹Kulya yehe uwake kyesa naya bo bake kyesima bashi balyosile mu muguma hanyanya lya yaho ata winishoni kubabuza bene wage. ¹²Nukudeta gigiliza izina lyabe mubene wani na mwinda lishengelo nga kwi mbila nyimbo zukuku tunda. ¹³Nakandi ngabani kulangalile ulole nyehe nili hano nabana nga hewa na Mungu. ¹⁴Kwa kulya bano bagwete бага shambila mukona magala na kuko agwete agasha ngila kuba mwi njila yu lu fu asheleze yehe ugwete misi yu lufu ye muzimu. ¹⁵Abalekele luhuma yabo kalamukabo koshi kalimu baba bu lufu bali mwa kalamu mu kubuja¹⁶Kulya kul'ukuli atazil'ukuli kumulembezezi ti azile ukuli ku mwanya gwa Ibrahimu mubuto gwage. ¹⁷Katuma akashushanya na kushusha bene wage mu bindu byoshi a hashe kuba musingi mukulu wimbonga ugokome mwinda lya Mungu, lya hasha kwimangila mabiga bandu bahe. ¹⁸Nakua kulya yenene aka libula lyakageleka ahashe kubatabala yabo bakage lekwa.

Chapter 3

¹kuko bene wetu bashukwe mwebijibanire na nibuza bikunguba. mukesalira ndumw numugingi mukulu ye Yesu ²ye wali wukuli kulya ukamubika nganako Musa naye ali munumba ya Mungu ³kulya uno agajirwe kuba umenene kuhewa itund kutaluka Musa nganako mwene ni nyumba ogajirwe tunda kuhima nyo nyumba ⁴kulya kila nyumba ikubakwa na munduti bindu byoshi bikabumbwa na Mungu ⁵nuye Musa alimudu wukuli munyimba yoshi ya Mungu. nga mkozi alie kyereso kubilya bigiji detwa munyuma ⁶ti kilisto nga mwana munyumba ya Mungu nanetu twe nyumba yage nga twangijibana nakalanga lizi ni namwyako kalangalizi tugwete tugakwigana ⁷nukwayuko ngako Mutima adesire. zene iri mwanguva izu lyage ⁸mutabe na kagugutima nga nibishazi byuku mugira bute nga bishazi biku gerekwa mwinderegenye. ⁹lilya bishe wenu bali ngereka mwi nderegenye banabona byonake ziro mwimiaka makumi gane ¹⁰hanyanya lya kuko nagaya lini butwanana deta bana siku zoshi bali bandu abakahabuka mwimitima yabo bane; balikwiji njira zani; ¹¹nganaka ngalahira batagingir mukuluhuka kwani ¹²mulole bene wetu hatabe mukati lyenu mundu wumutima mubi ugutemeziri nukwigaba na Mungu uli mugumana ¹³mushungu lane siku zoshi na zene geke hatijiba mundu ugaba nu mutima mukayu nukwiteba na mabi ¹⁴kulya tukola buguma na krisito iri twanga kaniriza butondero bukusimika kwetu kuhika buzind ¹⁵kuko badesire zene iri mwanguvi izu byage. mutabe nu tugugutimanga bilya bishazi mwalimugira bute. ¹⁶kulya bande abali mugira bute abakuviriza bali lyoka misiri abakalangulwa na Musa ¹⁷kandi bande abakagaya bali balya alinalibo mwi mwiaka makumi gane batali balya abakahuba birunda byabo bikahirimamwinderegenye ¹⁸kandi bande alilahitira mbu batagi ngira mukuluhuka kwage. bali balya abali tenguha ¹⁹twubiyine bakogosha kwingira kulya lohe batake emera

Chapter 4

¹Tobohage, kulya kilagane kyu kwingira mu kuluhuka kikiliho, hatabe muguma wenu uwangakereza. ²Kulya yugo mwazi mwija gukabalwa imwabo; ti mwzi bakabalilwa kutakatabala kandu, kulya gutakabona bwemere mwa balya bakaguvwa. ³Imwetu twe bakemera, twingila mu mutula nga kwa desire: nyazibera: batagiji kwingira mwa yuko kuluhuka kwani! Adeta yuko, kiri kwangaba ngolezi zikamalilwa kutondera ku kubumbwa kwi kihugo. ⁴Kulya akadeta haguma hanyanya lu lusiku lwa kalinda nya Mungu anyaluhuka mwi ngolezi zge lusiku lwa kalinda. ⁵Nya yabo kandi batagiji kwingira mu kuluhuka kwani! ⁶Ti geke, kulya hakibikirwe baguma ku gingira mo, ti koke kaka balya kiragane kikabwira hanyanya lyabo, batakagingira hanyanya li kutenguha kwabo. ⁷Mungu abisire buhyahya lusiku luguma nyu kudeta nya Daudi mu bishazi bikalenga, nga ko bidesire iyo mund'inyanya: zene nga mwanguvw'izu lyage, mutagire kagungutima. ⁸Kuly'iri Yoshwa akabaha kuluhuka, hatangakishoshosire lundi lusiku. ⁹Hali kuko lusiku lwa kasiku lu kuluhuka(sabato) ulubikirwe bandu ba Mungu. ¹⁰Kulya ulya wingira mu kuluhuka kwa Mungu aluhuka mwi ngolezi zage, nga ko Mungu akaluhuka nyi siku zage. ¹¹Twihanganage twingire mwa kuno kuluhuka, lyo hatabe mundu ugahanguka mwa yuko. ¹²Kulya mwazi gwa Mungu guli mugumana guna komire, gwiguhire bwenene nga ngoti(mbosho) yi bwiguhe bwa habiriri, iyangashoshwa nyu kuhikiria kugaba mutima nya magala, nyi bilumbu nya mavuta, aketwa nyifijo nyi misalilo yu mutima, ¹³Ndakyio kikabumbwa ikibishamire imbere lyage, ti byoshi biri gerere nyi kubishilwa imbere lyulya twatula lubaja. ¹⁴Kulya tugwete musingi mukulu ukajabuka ikunguba, Yesu, mugala Mungu, twihangane mu bwemere bo twakigiriza. ¹⁵Kulya tutagweti musingi mukulu uwanga tutabala mu bushabusha bwetu, ti koke, akagerekwa nga twe mu byoshi, buzira kugira mabi. ¹⁶Twegererane nyi bwikangate(misi) bwikifumbi ki bwami ki mbonga lyo tubona lukogo lyo tubona mbonga, lyo geke tutabalwa mwi nyifijo zetu.

Chapter 5

¹Ko kuko, Mukulu wa bagingi yeshi ulondwirwe hashambira bandu nyu kubikwa mu kukolwa gwa Mungu, Iya kedeta myengo nyi mbero hanyanya Iya mabii. ²Angaboneka busha mwa batiji nya balya bakatereka, kulya bushabusha kili geke kigabi kyage. ³Nya hanyanya Iya yubo bushabusha kyatuma agahana imyengo nyi mbero hanyanya Iya mabii gage, nga geke galya ga bandu. ⁴Indaye mundu, uke kwih'itunda yenene, ti ulia ubuzi we nya Mungu nga kulia haruni. ⁵Kuko, kuko Kristo nyaye akika ngata bugumana bwage ku migingi mukula. Ti koke yuka mubwira we mwana zene lyonyakubuta. ⁶Nga kwadesire hundi buhande we muginzi wi miakula ku mugani gwa Melkizedeki. ⁷Yehe siku zu mutima gwage, aka muha nye ukahasha ku mukumula mukati lyu lufu. ⁸Kisi angaba ari mwana, akiga ku kenga malibuze. ⁹Lyakaba mirakwiza bukize wi miakula kwa bamukezire. ¹⁰Hanyuma anyu buziwa nya Mungu kuba muginzi mukulu mugani gwa Melkizedeki. ¹¹Ye tugwet'ibinwa bingi byukudeta hanyanya Iyage gali malibu kudeta ko muli bagazi uri kuva. ¹²Kulya bihunire kuba bigiriz'abahumire kwigiriziwanyu mundu mugirizo matazi gi mulozizo mata tiataribiriwe bikayu. ¹³Kwa kuria kira mundu uganwa mata amanye mwazi gukuli, ti atamanyiri kinwa ky'ukuri kulia ali mwana muto. ¹⁴Tikoke biriwa bikayu byo bya bandu bagumana, kulia bwenge wabo, kuku tumwa bikomerere kumanyirira mija nya mabi.

Chapter 6

¹Hanyanya lya kuko , mukati kimigirizo galya matazi ga Kristo, tugenderere kuhika bikoleke tutakibike ngulira yu kuhinduka kumikolwa yukufa, niyu bwemere imwa Mungu. ²Namigirizo guku vubikwa mwa meji mugukufuka mwa bafire nagukulwiru lubaja miakula. ³Twagira bino binwa iru Mungu angatuha ruhuma. ⁴Kulya balya amira bakahe wa kylene nukulaba luhembo lwa kunguba nukugirwa buguma nya Mutima mweru. ⁵Nukulaba mwazi gwa Mungu nimisi yikihugo kigija. ⁶Numunyuma banahirima bitanga bashikana kandi bagirrwe buhyahya mbu bilege, kulya balibuze munawa Mungu kabiri imwabo bonene nukuma ita ni shoni imbere lya bandu. ⁷Kulya kihungo ikigwete kigamwa meji gi nvula iya kenia kingi, nukumeza shogo izume nene bohizi yakekwa ngirira miga shaniro imwa Mungu. ⁸Ti ikabuta misho mwa na magugu lirahirwe, linali hasini daki, nubuzindirikiza bwage kuli kusirira. ⁹Ti basimwa, kiri lwanga deta bino, twemezire binwa bija bingi hanyanya lienu ibiri bibukize. ¹⁰Kuko Mungu atali mu wija mbu ibagire mukolwa mukakola nukusima mukeresa hanyanya lyizina lyage , kulya muka korela bemezi, nakarizene nukigwete mwabakorera. ¹¹Ega tusimire kira muguma eresa twihangana ukukwizire na kalangalizi uhika buzi ndirikiza. ¹²Kuko mutabe bagazi ti bashimbulire balya bakimira iragi ku bwemere kukuboterera. ¹³Kulya lyo Mungu aliha, bahimu iragi, akmulanirare kugundi mukulu umuta lusire kulya ndae. ¹⁴Anyi deta ukuli kugashanira ngakugashanira nukukwirikira nga kugashanira kwirikira. ¹⁵Nakuko boterera anabikirairagi. ¹⁶Kulya bandu bake lapa hanyanya lya bakulu batalusire, nukulapa kwakekus'imbaka, nuku gokomeza binwa. ¹⁷Kwa yikyo kinwa Mungu akasima irese bwenene balya balya bimira yiri ragi nga ko lushiungu lwage lutanga hinduka. ¹⁸Kiri angaba bindu bibiri, bitanga hashi hinduka Mungu atanga shuma lyotu bona kuholezi wa ukukanire, twehe tuka libitira ku gwata kalangalizi akaka bikwa imbere lyetu. ¹⁹Byo tugwete nga manga ya mutima uli nga mutula na misi iyingire mwinda li kisika . ²⁰Handu akingira Yesu hanye lyetu huwali gendi imbere lyetu. ye musingi mukulukwi miakula kumugani gwa Melkisedek

Chapter 7

¹Kukulya Mlkisedeki uno mwami wi salemu musingi wa Mungu ulinyanya, uwali shanana na Ibrahimu munyuma lyukuhima bani anya mugasha nira. ²Uwali gabirwa nya Ibrahimu luhande lwi kumi lyi bindu alidite bulundubo byizima lyage ye mwami wukuli kandi mwani wi salemu bulundubulo ye, mwani wu mutula. ³Atagweti ishe iri nina kandi bu lasi ata gweti butondero bwi siku zage, kandi iri buzinda bu bugumana bwage. ⁴Mukesalira ko uno mundu ali mukulu kuhika ishe wetu Ibrahimu anya muha luhande lwi kumi lwi ni bunde. ⁵Namubana balawi abakaha wa mukolwa gwa bagingi bagwete mugako gukwanga luhande lyi kumi imwaba ndu babo ba bane wabo mbu bakalyoka mwibibuno bya i birania. ⁶Kuko uye ibutwa lyage litali kuguma nyalibo akanga luhande lwi kumi i mwa Ibrahimu, anagashanira uye wikiragane. ⁷Ti buzira mbaka mwanuke anaga shanirwa mumukulu. ⁸Nakuko abandu bafire banangirira luhande lwi kumi, Ti ulya ukadetwa mbu ali mugumana. ⁹Twa ngadeta kwi njira ya Ibrahimu kiri lawi uwake kwanga luhande lwi kumi akatanga luhande lwi kumi. ¹⁰Kulya ali mwi bibuno bya bishe¹¹Ega iri kukwira kwali mubugingi bwa Lawi kulya mu bugingi bwage mo bandu bali ke kwangirira migako ni hanyanya libiki njifijo yu gundi musingi aboneke kumugani gwa Melisedeki titali nga bwa harumi. ¹²Kulya yubo bugingi kuhindu ni mugakonago gwanahindu ka lilyo. ¹³Kulya hanyanya lyage binwa bika detwa kw'ali mundu wugundi mulala wa like kola kulungetenge. ¹⁴Kulya bino byeresire ko nawetu ali lyoka mumalala gwa bayunda nikwa guno mulala Musa akadeta kinwa hanyanya lya bagingi. ¹⁵Kandi binwa tugwete tugadeta bibonesire bwenene ko gundi musingi akiji ku magani gwa Melkisedeki. ¹⁶Utali musingi kwi migako ilya ya magala ti kwimisi ya kalamu akatagweti buzi ndirikiza. ¹⁷Kulya bakadeta busubula hanyanya lyage wehuli musingi miakula kumuga gwa Melkisedeki. ¹⁸Kulya hali kulyosa kwi migak'ikatanga kubugazi bwage, itakumeneni. ¹⁹Kulya iyo migak'itakwiza kinwa. ti kalangalizi kija bwenene ganabikwa handu hage mahanya lyakuko, tugwetugere Mungu. ²⁰Nikwa kulya itaka girwa buzira mulahi. ²¹Kulyo bandi bali bagingi buzira mulahi, Ti yehe kuguma numulahi, akabwira nawetu akalahira atangana hinduka uli musingi miakula kumugani gwa Melkisedeki²²Kuligero luno Yesu akaba mwima ngizi wiragi lija bwenene. ²³Kulya kua kuka bahangirike. batakole nukubera. ²⁴Kulya yehe ali wimiakul'agwete bugung'ubutanga lwoka. ²⁵Hanyanya lya kuko anga kulula balya bijire imwa Mungu kwinjira yage, kulya kulya ali mugumana lyike tuhunira. ²⁶Kulya musingi ulinguno utumenene ulyo uli mweru uli buzira bushasha, kind'iri kashembo ukugabwa na bahubi winyanya kuta luki nguba²⁷Utagweti nyifijo siku zoshi ngabalya bagingi bakulu boshi. butazi atange hanyanya lyage nu munyu hanyanya lya mabi ga bandu, ti yehe akagira liguma lyo alikwitanga yenene. ²⁸Kulya migako yake bika bandu bubu gazi kuba bagingi baku lwi ti kinwa kyu mulani ikikija munyuma li migako, li busime mwana, ukwizire kushiki kuhiki miakula

Chapter 8

¹Kinwa i kigwasire bino byoshi ywa deta lilino, tugwete muingi mukulu wa kukuno, uka butalamu koboko kwu hulyo wi kifumbi kibulangashane kyu buhashe bwu kunguba. ²Nyu muingi wa halya handu heeru, wa halya nawetu akengerekezaata nyali mwana wu mundu. ³Kulyo muingi mukulu yeshi akebikwa lyo ahane bagabi nyi'tulo, kuko nye nyaye bae nyi kindu kyu kutanga. ⁴Nga angabere hanyanya lyi kihugo atangabere muingi kulya hali a bake tanga ngako mikago idesire. ⁵Abake kola mwi shusho kizuzu ki bindu bikungulo, nga ko Musa aka wuma mya Mungu bishaz'ali mali kwinyengerekeza kugira yugo mutalatala(hema) kulya nya deta ulolekeze ubigire ngako uk'eresiwa byoshi mu manana. ⁶Kukuno akola nyu bukozi bwija kataluka, ngakodunwa yi kilagane kija,ngahodumwa yi kilagane kija, i likabikwa. ⁷Nga libya lilya litazi lyangabere litagweti kwanguhirwa, hatangabere handu ho hagabikwa iyo ya kabili. ⁸Kulya, bandu bakigwete bagahuba, anya deta mulolekeze, nawetu a deta, mwi siku i zigija, naga girira nyumba ya ba Israeli ni nyumba ya Yuda kilagane kilhyahya. ⁹Kitagaba nga kilogane nga hagana nya bishe wabo, mwa zilya sihu nga bagwata kuboko ni balyosa mwi kihungo ki Misri kulya batakangenderera mwi kilagane kyani, na nani ndaka bafunda nawetu a desire. ¹⁰Ti koke, lola kilagane, kazi nga lagana ni nyumba ya ba Isaraeli hanyuma lya zigo siku nawetu a deta, nga muheza migako jani mwi mitima yabo nga zisaranga nani ngaba Mungu imwabo nabo bagaba bandu bani. ¹¹Nyabo bataga kigirizanya kila mundu nyu mutalaniwage nyu mundu nya mwene wabo anya deta, mumanye Nawetu, kulyokera muto wabo kuhuka mukulu wabo. ¹²Kyo kyatuma nga bakoga mahubi gabo, nya mabi gabo ndagaki zi kengera kandi. ¹³Mwa yako kudeta, kilangana kihyahya, aka ligira lilya litozi kuba kishaja. Ti kindu i mira kya tondera kuba kishaja kili wasi kutereka.

Chapter 9

¹Kuko, kili kilangane kitazi kyali gwete ngomarezi zi migirizo nya halya handu hashuke akali mwi kihugo. ²Kulya mutalatala(hema) guka kungwa, mwilya ndazi mwali itara, nyu lugentenge, nyi mikati yukweresa yaho ho habuze kandu heru. ³Ni nyuma yi kisika kwa kabili, yugo mutalatala(hema) gwali buziwe handu heru. ⁴Yali gwete lutali lwi miringo ha kubikira mavuta gu kubaya nyi ndimbiri yi ndagaano, kyali tumbisirwa nyi miringa. mwa yikyo kitiri mwali kihatwa ki miringa byuku bika mo biriwa bibuziwe mana nyi ngoni ya haruni akakameri'ndonde nya yago mawe gi kilagame. ⁵Hanyanya lwi kitiri halib baganda babuziwe makerubi bu bulangashane, bali bisire kizuzu kwa yikyo kifumbi kyu lukogo, kuko tutagweti handu ho tuga balila myazi zi bina bindu kiguma kiguma. ⁶Kuko, bino bindu bimalisira kukikunga, bagingi bake kwingira mu kati kyu mutalatala lilo hutaza, mu bukozi. ⁷Ti koke, yuno mutalatala gwa kabili musingi mukul'ake kwingira yenene, hana liguma mu mwaka, buzira muko muko itanga yenene nya hanyanya lya mali ga bandu. ⁸Mtima mwenu eresize kino kinwa, ko njila yukwingira handu heru, itali shazi shwekulwa, yaho mutalatala mutaza gwali kimazire. ⁹Byo bishushire bishazi ibili zene, mwa yibyo bishazi myengo nyitulilo i zitazirwe, i zitanga hashu ku kwija nga mabi mundu ugwete ugi kwumba. ¹⁰Kulya ili migako ili nga ya magala naho, biliwa, nyu kyukuholola, kundi kundi ibika bikwa bishazi byukwirega buyahya. ¹¹Ti koke, Kristo amali kwija, uli musingi mukulu wi bindu bija ibigyi'ba, mu mutalatala uguli mukulu wenene, ibitaka koleka mwa maboko ga bana ba bandu, ko kudeta bitali byu mukihugo. ¹²Ili kandi bitali kwu muko gwi mbene nyu gwi ngavu, ti muko gwage yenene anyingira kana liguma bandu hashuke, amali pata kukululwa kwi myakula. ¹³Ili muko gwi mbene myu luvu lwi ngavu a baka mwirwa a baligwete ubuhashe lyo bakyewe magala. ¹⁴Kanga muko gwa Kristo, ukitanga mu mutima gwi mwakula, yenene buzile ndole ndole i mwa Mungu, yugo muko guga shuka misalile yi mikolwa i fwire. lyo mwikumba Mungu uhali. v 15Hanyanya lya yuko ali mushunguzi wi ndimbiri mbyahya, lyo hufu u lika girwa hanyanya lyuku kulula mahubi a gaali hifo lwi kilagane kitazi, yabo a bakabuziwa babe nyi kilagane kwu bwimikwa bwi mwakula. ¹⁶Kulya kulagane kwu bwimikwa kili ho, byumenene habe lufu lwage yehe ukakigira. ¹⁷Kulya kilaganekwu bwimukwa kigwete miei kulya hakaba lufu wa mundu, ili angale agwete muka lutangabe nyi misi. ¹⁸Kili kilya kitazo kitaka kitaka tondera buzila muko. ¹⁹Kulya migoko joshi bishazi yali mali detwa nya Musa i mwa yabo bandu boshi, ngako migako ika hangula, akaanga muko gwi ngavu myu gwi mbene, kuguma nya myi nyu mulondo mudukula gwi byoya nya hisopo anya shamukiza mwilyo i bugu nya bandu boshi. ²⁰Anyu deta guno guli mukogwi kilagane mukahangalilwa nya Mungu. ²¹Nya kilya kitalatala nya yibyo bihatwa byoshi byi migirizo i bika shamukizwa muko kuko nya kuko. ²²Mu kati ki migako hasi bindu byoshi byake shukwa mu muko, nyu buzira kubulaga muko ndalo lukogo. ²³Byali bija, kulya bizuzu i bili i kungula byanga shusirwe nga bindu bi kuku ngula byonene bibe itulo lyija kutaluka yizo. ²⁴Kulya Kristo ataki'ngira hashukwe a hakakolwa mwa maboko, ge guli mugani gwa handu hashuke bwenene, ti akingira ikunguba, nya kand'imbele ya ga Mungu hanyanya lyetu. ²⁵Atali ambu itange yenene kingi ngako musingi mukulu ake kwingira a handu hashukwe kila mwaka mu muko ngutali gwage. ²⁶Ili byangala kuko, byanga hunire alibuziwe kingi kulyokera kubikwa ngulilo ji kihugo, ti kukono, hu buzinda bi bishazi akitula kana liguma anya wikulwa nyuku shaaze mabi. ²⁷Ngako bandu baka bikirwa kufa kana liguma nya hanyuma, nya hanyuma lyu kufa buli balibuze. ²⁸Nya Kristo naye ukitanga kana liguma nyuku heka mahubi ga bandu bingi, agakija buzira anahubi bugira kabilimwa jabo bagwete бага mulinda bakululwe.

Chapter 10

¹Ko kuko, migako iri kizuzu kya bilya bija ibigija, ti bitali gerere gerere. Kwi myengo ilya bagwete bagatanga kira mwaka, itangahisa bandu abakishanganana mu kumanana. ²Ti geke, tutangajanda kuzitanga, kulya abakishanganana gwa Mungu, nga bangaba mira bashukwa batangakiba nyi ngani ngani zi mabii gabo? ³Ti geke, kukengera mabii kugwete kugabyusiwa nyino myengo yi kira mwaka; ⁴Kulya bitahashikani muko gwi shuli(ngavu) nyi kihebe(mbene) gulyose mabii. ⁵Kyatuma Kristo, mu kwingira mu kihugo, anyadeta: Utakaloza ndulo zi bifuganwa bibage nyi myengo, nyi zindi ndulo, ⁶nyi ndulo zi kusirizibwa hanyanya lya mabii. ⁷Ko kuko lyalimali deta: lola nyijire(mwi kitabu kyu rusarango ali nye yuno), kugira buloze bwabe, E Mungu. ⁸Lya kadeta kaka yuko:Utakemera myengo, mbero, nyi bifuganwa bibage nyu byukusirizibwa nyu byukulyosa mabii.(bilya bakitanga ka ko migako idesire), ¹⁰Mwa yuko ukuli buloze bwage kyo kyatuma tukashukwa mu mwengo gwa magala ga Yesu Kristo, liguma lyoke. ¹¹Ko kuko musingi akegira kira lusiku mukola gu kutanga myengo miguma yoke, itangalyosa mabii, ¹²Ye, amali tanga u mwengo muguma hanyanya li mabii, anyabudatala liguma lyoke mu lulyo lwa Mungu ¹³alindilile yabo bagoma bage babikwe hifo li shando zage. ¹⁵Byo Mutima mweru nyaliye atugirira busubura, kulya, hanyuma lyali mali deta: ¹⁶Lolekeza kihango kyo ngagira nyalibo, hanyuma lya yizo siku adeta nyawetu: Ngiji bika migako yani mu mitima, nga nyiji zisaranganmu mitima yabo, anyongera: ¹⁷Tondo ndakakikengere mabii gabo ¹⁸Ko kuko, a hali lukogo lwi byaha nya mabii hatakiri myengo yi byaha. ¹⁹Ko kuko, bene wetu, kulya tugwete, kulengera muko gwa Yesu, twangalenga mu lusho ²⁰mwi njira mbyahya kandi ngumana yakahangula hanyanya lyetu kulengera kisika kyu mulondo gu kwingira handu hashuke, ko kudeta mwa magala gage, ²¹nya kulya tugwete musingi mukulu ukabikwa mu lubako lwa Mungu, ²²twegererage nyu mutima mwija, mu bwijuze bwi mbikirizi, mitima ishusibwe nyi nyifijo nyibi, nya magala gashusirwe nya meji gakyere. ²³Tugwate bwenene mukolwa gwi ngolezi yakalanganizi ketu, kulya ukahana kilagane atakeshuma. ²⁴Tukelolana hotushambira(twenene ku twenene), lyo tubyusanya mu kusimana nyi mu ngolezi nyija. ²⁵Tutashage mishambiro yetu, nga kwiri myanya ya baguma, ti tuhohane twenene ku twenene, kulya geke mubwine ko lusiku lwegerere. ²⁶Kulya nga twangagiririra kukola mabii hanyuma lyu ku many'ukuli, hatakili imyengo yi bifuganwa hanyanya lya mabii, ²⁷ti bulindiriro bu kutwiwa maja nyi ngulumiro yu muliro ugugij mira(singola) byabi(bagoma bage). ²⁸Ukagira ibilahizibwe nyi migako ya Musa, afwa nyi buzira lukogo, mu busubura bwa babiri iri kandi bwa ashatu; ²⁹Bihano biki musalire ibyumumenene kutwirwa lubaja ulya ukenega mwana wa Mungu, uka gwata ngi daki muko gwi kihango, ugukatuma agashukwa, nyuka girira malyogo Mutima gwi mbonga? ³⁰Kulya twiji ukadeta: Nyenene nye wi kwigalulira mabi kwa mabi, nye wu ku lyula yeshi! Kandi: Nawetu yu gij'itwa lubaja lwa bandu bage. ³¹Biri bindu bikayire kuhirimira mwa maboko ga Mungu mugumana. ³²Mukengere yizo siku ndazi, zo mwali mali lomesiwa mukalwisa bita binene mukati lyu bulibuze, ³³luhande luguma, kwali nga kwibika mu bikayire ni maja na malibuze nyi shoni, nyi luhande lundi, kwibika mwa balya bali mu luhango luguma. ³⁴Ko kuko mukafira lukogo abashwekwa, mwanyemera nyi busime kunyagwa bindu byenu, ni kumanya ko mugwete ibindu bija byu kulama myakula. ³⁵Mutalyoke mwi mbikirizi yenu, ilya mwinda lyage muli luhembo. ³⁶Kulya mumenene kwikanya(kuboterera), mwamali gira nyifijo ya Mungu, mugiji hewa kilya kiragane mukabwirwa. ³⁷Kandi hinini, nyi kishazi kinini: ulya ugija, agija atagakitinda. ³⁸Ny'ulya mwemezi wani aga lama mwa kalanganizi, ti koke, nga ngilyosa, mutima gwani gutangakimusima. ³⁹Twe tutakiri mwa balya bu kwilyosa(kuzina zina) nyi kutera , ti mwa balya bagwete kalanganizi mu ku kulula mitima yabo.

Chapter 11

¹Kubani mbikirizi kwi kwe mera bindu byulangelire, nakandi kwemera byutiji bona. ²Kulya kwayuko bashaya betu bagigana. ³Kwiyo mbikirizi tumanyire ko kihungo kikabumbwa kwi kinwa kya Mungu, ni bindu bibone kenu bitakakolwa mu byo baali wine. ⁴Kwi mbikirizi abeliakatangila Mungu itulo lija kuhima kaini, kwa yuko a kabatwa kuba wu kuli, Mungu anmera myengo yage na kwayuko, kilya ngaba akafa, agwete aga kideta. ⁵Kwi mbikirizi inokiakalengezibwa, atiji bona lufu, kandi atakaboneka, kulya Mungu akamulengeza, atanalengeziwa higulu akabalwa kwali mundu usimisize Mungu. ⁶Buzira mbikirizi utanga musimiza, kwa kulya mundu yeshi wu kugendera mb'umenen'emene kwaliho, kandi agahemba balya boshi ba. ⁷Kwi mbikirizi ko Noa aka lagula ibundu byatiji bana, anagwatwa ni kyoba, anubak'ubwato anakulwila mbaga yage, kulengere yehe ana libuza kihungo, an'imira ukuli kulyokene ni mbikirizi. ⁸Kwi mbikirizi Ibrahimu akabuziwa anmera, anawirwa alyoke aloze kazi hw'agimira analyoka anagenda lwaba munda atiji. ⁹Kwi mbikirizi akabera mu kihungo kigeni mwa kalya kaya ki kiragane, nga mu kihungo kitali kyage, anabera mu mutalatala haguma na Isaka na yakoko lyo bimira haguma naye kwa kikyo kiragane. ¹⁰Kulya alilangelire kaya akagwet'inguliro, muhinubisi n mubasi ali Mungu yenene. ¹¹Kwi mbikirizi Sara yenene akahewa buhashe ana b'izimi alimalizeka kishazi kyage kulya akamugaja kuba mwemezi. ¹²Kyokitumani kuye mundu muguma mushaja, hakabutwa bilongo byoshi nga ndonde zili kukuba, kandi nga mushege guliifo lya meji, gutanga hashwa gajwa. ¹³Kwi mbikirizi ko bano boshi bakafa batanangilira kilya kiragane kyo bahahewa, ti baka langiza kwa hale, nukumanya ka bali bageni na balama hano hashi li daho. ¹⁴Kulya bano buku deta kukuno, belesize gerere ko bagwete bagaloza kihungo kyabo. ¹⁵N'iri bangakengere yako kaya bakalyoka mo, baangagalusire. ¹⁶Kukuno bifijire kihungo kija, kibuziwe kunguba kyo kituma, zitalishoni kubuza Mungu. Mungu wetu kulya aka twengelekezeza kaya. ¹⁷Kwi mbikirizi Ibrahimu akatanga Isaka mwana wage wi kininga ng'itulo yehe yu kangilira yikyo kegarane. ¹⁸Ko kudeta, yehe akawirwa, muno Isaka mulala gwabe gugabuziwa. ¹⁹Akakesalira ko Mungu alinu buhashe gege bu kuful'abafire, anamuhewa kandi kulyo ka iyo kumugani. ²⁰Kwi mbikirizi Isaka akagashanira yikoba na Esau kwi mwi bindu ibigaba yako hambele. ²¹Kwi mbikirizi Yakobo, alikol'ilufililiro, anabagashanira kira muguma bana ba Yusufu, anikumba ashezanire itwelyi ngoni yage. ²²Kwi mbikirizi Yusufu kuhika hasi buzinda bwage, akabala myazi yu kulyoka kwa bana bi Israeli, anahana mutongeko hanyanya lya mavuha gage. ²³Kwi mbikirizi Musa mukubutwa kwage, anabishwa miezi ishata na bazere bage, kulya ba kabona kwal'imwana mwija, bata noboha mugako gwa mufalme. ²⁴Kwi mbikirizi Musa ly'aka kula, anlahira kubu ziwa mwana wa munyere Farao. ²⁵Anabona kwija kwemera alibule kuguma na bandu ba Mungu kuhima kusimisa mwa mabi kwi kishazi kinini. ²⁶Akagaja ko kudukwa kwa Kristo nga buli bugale bunene kuhima mbiko yi Misri, ku lya alilangelire yulo luhembo. ²⁷Kwi mbikirizi akalyoka i Misri, buzira kyoba kyoba kyu bute bwa mwami, kulya akeresa bu ndwali, ngulya uwine uta shoba ukaboneka. ²⁸Kwi mbikirizi akagira Pasaka, anashahira muko ly'ulya wukulibuz'ifula ata bahumeko. ²⁹Kwi mbikirizi bana lenga mwi nyaja yu muko, nga handu hatazire, tulyo bamisini bakagira mbu bayabuke bana twalwa boshi. ³⁰Kwi mbikirizi bisika bi Yeriko byanahirima, iri mira ba bisoka siku zilinda. ³¹Kwi mbikirizi Rahabu, ulya mushule, atakalibula kuguma nayabo batengu, kulya akegereza tutondezi kwi mbikirizi. ³²Nani nidete kute kandi kulya ngagosha kishazi kyu kudeta hanyanya lya Gideoni na Baraka na Samsoni ne Yefta na Daudi na Samweli na balagu bakahima. ³³Yabo, kwi mbikiri bakahimu miime ga bana shweka tunwa tu tununga. ³⁴Bakazinya misiyu mulirobaka kululwa ku bwi gu bu mupanga, baka kiziwa malwazi gabo, zaali ndwali mwi ndambala, banashaza ba shangalume bi bindi bihungu(bagenu). ³⁵Bakazi bakangi lira birunda byabo ibika tulwa. Ti bandu bakagalika wenene halindu kwitwa batake mera kukululwa, lyobabe nu kufuka kwija. ³⁶Bandi bakagerekwa kwi daki nuku kabula mwinyumba yuku shwekelwa bandu(mbohe, kasukulu). ³⁷Bakashulikwa mawe bandi banatemwa temwa kwi misu meno, bakagereka, bukitwa kwi mipanga, balikesoka soka bembete nyuhu zi kibuzi ni zi mbene, bali buzia kandu bakabalibuza. ³⁸Bandu bo kihungo kitala kumene kuba kyabo, baali ke sokasoka mwi nderegenye, mwi migazi, mwi nyala, na mwi birimba. ³⁹Na yabo bandu boshi ilya kaba mira batundwa kwi mbikirizi yabo, bataka kyangilira kiragane. ⁴⁰Kwa kulya Mungu akatwengelekeza bindu bija, bagogomeziwa buzira twehe

Chapter 12

¹Geke kulya nyetu tusosirwe nyi kikungu kingi bya basu bura nga kukuno, tubik'ibutambi byoshi ibyanga tuhangaliza, bilya ibinyemire, mabii itusosire duba, tugire butibita mu mboterezi mwa yako kanamutangwe akabisirwe imbere lyetu. ²Nyu kulolekeza Yesu ukatamuli shoko nyu buzinda bu bwemere bwetu, kulyo hanya lyu busime nyu bushambale ububisirwe anyagoko mera kati ka mahagi nyi shoni, nyaye abudeterage mu lulyo lui kifumbi ki bwami kya Mungu. ³Mulolekeza bwenene nyu ku sahira hanyanya lulya ukaboterera mu kuhango likuna kunene u kuli nga kuno ya balya bandu bakegira mabii hanya lyabo, mutiji luha, nyu. ⁴Mutijihua mukilire kutonya muko nga, mu ku himana nya mabii. ⁵Kandi mwibagira lulya lushungu ulugwete lugadeta imwenu nga kudeta nya bana mwana wani ulenege kugalukirwa nya nawetu, tiri kandi utahole mutima ukakanukirwa nyu ku shemwa nyaliye. ⁶Kulya ye nawetu asimire akemushenya, nyu ku magalikira anyakeshuhula bosh'iji ko bali bana bage. ⁷Mubotere mu ku shushukwa muli nga bana bo Mungu agwet'agigiriza, kulya mwana mukagi utakegahukit'ishe. ⁸Nya kandi iri mutakeshushuhua, kulya lo luhembo lwa boshi, mukologa bana ba hanyanya lyu lugega. ⁹Kuguma nya yuko yuko twali gwete bishe wetu ba magala abali ke tu shushula, yetu twanyaboterera, ka kutalagi kwija kwibika hifo lya data wi matima yetu lyo tulama. ¹⁰Bishe wetu bali ke tu shushula kwi siku nini, nga ko bakakubona kwija, ti Mungu aketu shushula mu bunguke nya mija getu lyo tushambira mwa yubo bushuke. ¹¹Kuli kuli ko kushulikwa koshi kwake det'igongo, tyalali busime, ti buzinda kanya dete mwa balya bakaboterera mahu gu huli. ¹²Ko kuko galole maboko genu angakalemba nya mavi genu agakagaziha. ¹³Lyo mwengerekezeze magulu genu injira izi gororosire, lyo kindu i kiri mo malebera kitashahe shashe, kihewe misi. ¹⁴Mulozageye mutula nya boshi nyu bushule kulya buzira go, ndaye ugiji bona Mungu. ¹⁵Mwimanye, kuhikirira kulola hatahe nyu lukogo lwa Mungu. ¹⁶Lyo hataba mushule, nyi kyato nga Esau hanyanya li biriwa anyaguza bu fula. ¹⁷Ka mwijagi, mukulozogya ahewe migashaniro banyiji mu shenya, nyu ku mu kabulira, kiry'ari ke gi huna nyi milenge, kulya kwi rega kwage kutaka kibonyi shuzo lija. ¹⁸Kulya mutakegerera ku mugoki go gwangahumirwe ku kandi ugwali kr lyosa igulamira yu muliro nya kandi kyusi kikungundokyo kikungu kiru, nyi kizizi, nyi muhusi. ¹⁹Nyi mazu gi mushekera nyi lunganga lu binwa, kuhikirira abaguvwa, babuze batanyawirwe kindu kindu kyoshi. ²⁰Kulya batakalandirira yibyo kulya nga nyama yosh'akahuma mugazi, inyabandwe mawe ifwe. ²¹Nya yuko kwali ku kusomeza kuhikirira Musa adeta, nya somerwa ngwete nga nya juguma. ²²Ewe, mwashegenerera mugazi gui Sayuni, i Yerusalemu yi mwigulu, kanali ko koya ka mungu uli mugumana, munyakoli imbere lyi bihumbi bya baganda ba Mungu abumenene. ²³Bi shengero(mushambiro) li fula abasarazirwe i kuguba uwaketwa maja ye Mungu wa boshi, wi mitima ya bemezi abaka hikirira bushuke bumenene. ²⁴Bwa Yesu uli wu tuvikanwa mwi ndagano byalya, nyu muko ju ku huhura ugu gwete gwadeta kuhima gwa Abeli. ²⁵Ko kuko, mutakolwe mbu mulahira uly'ugwet'ugadeta kulya, iri batakakululwa halya bakamulahira ye ukabashungula hanyanya li kihugo, kandi tutaga kululwa twe tukamushagoye mushunguziwetu ulyosire, ukunguba. ²⁶Y;uye lyagelikajugunya kihugo naho yibyo bishazi, ti nyi hungumba geke. ²⁸Kyatuma, mu kuhewa u bwami ubutangashagala, twerese mutima mwija, mu kugira migirizo angali mija i mwo. Mungu, migirizo gu bushuke, agakyere nyu baba(kwikenga). ²⁹Kulya Mungu wetu ali nyaye nubiro gu ku ku lamba(singola).

Chapter 13

¹kusi mana kwe nu kugende rere ²mutibagire kwegereza bageni kulya mwayuko bingi bakegereza balembezi buzira kumanya ³mukengere bashakwa nga mushwesirwe nalibo; nabalya bake dukwa kulya nenu muli mwu moyo ⁴buya buhewi tunda na bandu boshi. ni bibwikwa bibe bikwesire kulya Mungu agatwira bashule boshi lubaga nukubalibuza ⁵mutabe numwanya guku sima njuma musilokwe nibyo mugwete kulya adesire ndaga kwanguhira kandi ndaga kusiga tondo. ⁶kuhika twagereka kudeta nawetu yewake ngasa nda goboha mwene mundu aga ngira kute ⁷mukengere uwalike mulangul mwazigwa Mungu mukololekeze buzinda byi ngendezi yabo. mwege nu bwemere bwabo ⁸Yesu Kirsto ye yuyezene shezi ni miakula ⁹mutatulive ni nyigirizo zindi zindi zikigeme; kulya byumenene mitima isimike kulukogo tuatali kubiliwa kulya abaligenda nalibyo batakunguka ¹⁰tugwete lungetenge la kazi abake kola kwaye lyo hema batagweti luhuma lukulya ibika tangwa ¹¹kulya yizo nyama izalike tangwa muko gwazo gwlike detwa ahakyere numugingi mukulu hanyanya lya mabi bitimbatiti byazo byalike irizi wa imbuga lya kaya ¹²hanyanya lyakuko Yesu nayo lyo ashuka bunebage kumuko gwage akulibula imbuga lyu luso. ¹³kuko tuhuluke tutwale kahiririka kage ¹⁴ega hano tuta gwati kaya kukulama titugwete twaloza kalya kagija ¹⁵hayanya lya kuko twiigane Mungu tumuhe miengo yukumwigirana go mahu gimiro iyake kwirega kwi zina lyage ¹⁶timutibagira kukola mija nukukwijiba na kulya miengo ili ngiyo yo yake simisa Mungu ¹⁷mukenge abake mulangula mukuboterera kulya babake lalira hanyanya li mitima yenunga bagiji hana mugajolyo bakiji kugira kubusimati kutabe kwa malira; kulya bitangu manana imwenu ¹⁸mutuhunire; kulya twemezire kugwete nzaliro nyija tusimire kuba ni ngendazi nyija mukati libindu byoshi ¹⁹naninamu hoha mwihangane kugira yuko lya nugaluka imwenu duba ²⁰Mungu wu mutula ukadeta kandi nawetu amufula mwa bafire mulazi mukulu wibubuzi kumoko gwi kihango kimiakulaye nawetu Yesu ²¹amugire kuba bakwizire lyo muhasha kugira byasimire ya Yesu Kiristo bulangashane budinauye imiaka ni miakula kube. ²²ti namuhoha mwangirire kino kinwa kyulushungu nimusarangire kwibinwa binini ²³mumanyeko mwene wetu Timoteo mira ashuekulwa niiri angija duba nga mubona twe nae. ²⁴mulamuse bashukwa boshi nbalya bake mulangula boshi, balya bali italia bamula Musa. ²⁵lugolo lube imwenu

James

Chapter 1

¹Yakobo, mukozi wa Mungu nya wa Nawetu Yesu Kristo, mwilya milala ikumi nyi biri iri bushaba shaba, Nyalamua! ²Bene wetu, mulolekeze nga kindu kya magene genezire migereko ibelelukenwe yo mwangalenga mo, ³mumanye ko migereko yu bwemere bwenu yangadeta kuboterera. ⁴Ti kuli kwiji kuboterera kuhikirire bwija ngolezi zage, lyo muma mumenene nyu kuhikirira, buzira kushaha shaha mu kindu. ⁵Ho mushamira nga hangaba mundu utagweti bwenge, abuhune imwa Mungu, uwakiheza boshi nya mutima mwija buzira kumushemya, aganyabuhewa. ⁶Ti koke akuhune nyu bwemere, buzira ngani ngani; kulya yeshi uwaganagana ashushire lukungu lwi kinyaja, ulwa ki hebwa hebwa nyu muhusi luhande nyu lundi. ⁷Mundu uli guye atasalire kwa kahewe kindu imwa Nawetu: ⁸uno mundu wi njira zibiri, akekwi buza njira nyiki angagenda mo. ⁹Bene wetu ba kalamu ka hashi bikangate mu ku lengezibwa kwabo. ¹⁰Bagale, bohe ge, bkangate mu ku boterera(kwiyandagaza) kwabo; kulya bagiji hijuka nga mauwa gi byasi. ¹¹Izuba lyimanga nyi kyuya kyage, lyumya kyasi, mauwa gage gatibuka, nyu bwija bwage bwa lyoka(fera): ko kuko mugale agiji fera mui njira zage. ¹²Ali ni nama mundu wu kulindirira nyu kuboterera mwi migereko; kulya amali gerekwa, agiji hebwa kimanyi kya kalamu, kyo Nawetu akalaganya mwa balya bamusimire. ¹³Ko kuko nga mundu, angagerekwa, atadete: Mungu ye wangereka. Kulya Mungu atangagerekwa nya bubi, atanyakigereka yenene mundu. ¹⁴Ti kira mundu akegerekwa nyi nyifijo zage yenene. ¹⁵hanyuma nyifijo, zikima, zinabute mabi; nya mabi gamali girwa, nganyadete lufu. Tutatebwe, bene wetu basimwa: ¹⁷lukogo loshi lwija nyi kigabi kyoshi kija kyakilyok'inyanya, imwa data wi byenge, mund'itari kuhinduka nyi kizizi, geke nyi kizuzu kyu kuhinduka. ¹⁸Akatubuta nga ko buloze bwage buli, mu binwa byu kuli, lyo tuba mbuto zage ndazi zu kuhumbula(limbuko) mwa bily'akabumba. ¹⁹Mukumanyirire, bene wetu. Ko kuko kira munduuvirize bwija, tyatabe duba mu kudeta, atabe wu kufwa bute duba; ²⁰kulya bute bu mundu butake kola buloze bwa Mungu. ²¹Kyo kyatuma, mukukabulira bushasha boshi nyi bwengehushu ubutalusire lugero, mwanirire bwija mwazi ugukabyalwa mwinda lyenu, go gwa nga nya kulula mitima yenu. ²²Mukolese binwa, mutanyaberere ku yuva naho, nyu kwi teba mwenene mu nzaliro nyibi. ²³kulya, uwaguvwa mwazi buzira ku gukolesa, ashushire mundu ugwete ugalola mu kioo malanaga gage, ²⁴amali lola mwalikyo, nyu ku genda anyibagire kwa shuba. ²⁵Ti yesu ugalanga migako yu kuli nyu ku gilolekeza, migako yu

luhuma, nyulya uga lindirira, utali wu kuvwa nyu kwibagira,ti ibisire mwi ngolezi, uye agaba ni nama mu ngolezi yage²⁶Iri hali mundu wiyiji kuba mundu wi dini, buzira ku hangirika lulimi lwage nya mabi, nyu kuteba mutima gwage, i dini lyue mundu lili busha. ²⁷I dini lyumenene kandi buzira bushasha, imbere lya Mungu ishe wetu, lili lyu ku shomolera fuzi nya bakana(bakazi) mwi binyeri byabyo, nyu kwi langa nyu bushasha bwi kihugo.

Chapter 2

¹Bene wetu, bwemere bwenu mukati lyu bulangashane bwa Nawetu Yesu Kristo, mutabe nyalibo mu kusimirira bandu baguma. ²Tutesalira, kandi, mu mishambiro yenu mundu ingira nyi mulinga gwi noro nyu mulondo mwija, hanyingirage mukene nyakahuku uwemberire; ³nyiri mwangalolekeza uye wembere bwija, munyamubwire: We yuye, ubudatale mwa kino kiziki kitunda! nyiri mwngadeta muye nyakahuku: We yuye, imanga! tiri kandi: Budatara hifo li shando zani! ⁴mutagiziri kalondola, mutanya kugira mu nzaliro nyibi? ⁵Muvwe, bene wetu basimwa: Mungu atakalondola bakene mwa masu gi kihugo, lyo baba bagale mu bwemere, nyi kwimira bwami bwakalaganya abamusimire? ⁶Nyenu, mugwete mugabonera bakene! Ka tali bagale bo bababonere, bo banyagwete bagabatwala mu nyumba zu ku shongerera mo(ya ba zuzi)? ⁷Ka tali bo bo bagwete bagaduka mazina mija go mugwete? ⁸Nga mwanga kola migako yu bwami, nga ko nyandiko zidesire: Ugishi sima mwikalanwa wabe nga ko wisimire wenene, wagira kwija. ⁹Tiri wangaba nya kalondola ku baguma, wagira bubu, watwiwa lubaja nyi mugako nga muhubi. ¹⁰Kulya yeshi ugwete ugagwatiriza migako yoshi, ti ahuba hanya lyu muguma, akola muhubi wi migako yoshi. ¹¹Kandi uwadeta: Utashulehaga, adeta geke: Utitaga. Ko kuko, utakashuleha, ti wita, wahuba mira hanyanya li migako. ¹²Mudete nyu kukola nga balya biji ko bagijitwiwa lubaja ku mugako gu luhuma, ¹³kulya kutiwa lubaja kutali nyi mbonga kulya yeshi utakakola kwakina. Ukumenene kwa ke hima kutwiwa lubaja. ¹⁴Bene wetu, biri nu bunguke buki mundu adete kwagwete bwemere, ngatagweti ngolezi? bwemere bwanga mu kulula? ¹⁵Nga mwene wetu iri kandi mwli wetu bali bwashi nyu kugosha biriwa byu kira lusiku, ¹⁶nyu muguma wenu ho mushambira anyamuwire: Ugende ku mutula, mukalake munyigute! mutanyabaheri ibyumenene kwa magala, yibyo bikwanine ku biki? ¹⁷Ko knyali mu bwemere: iri angaba butagweti ngolezi, bufire bonene. ¹⁸Ti hali mundu muguma uwangadeta: We, ugwete bwemere; nye, ngwete ngolezi, nani, ngakweresa bwemere bwani mu ngolezi zani. ¹⁹Wemezire ko Mungu ikala muguma yeke, wagira kwija; bazimu bamwemezire geke, banyakejuguma. ²⁰Uloziz'umanye. He mundu busha, ko bwemere buzira ngolezi buli busha? ²¹Abrahamu, ishe wetu, atakemerwa hanyanya li ngolezi, bishazi akatanga Isaka ku lungetenge? ²²Ubwine ko bwemere bwaliki kola kuguma kuguma nyi ngolezi, nya kandi mwi ngolezi bwemere buka kwiziwa. ²³Ko kuko, byakoleka bilya lusarango ludesire: Abrahamu akemera Mungu, hanyanya lya yuko anyaboneka mundu wu kuli; anyabuziwa mwira wa Mungu. ²⁴Mubwine ko mundu akekwerwa mu ngolezi, tyatali hanyanya li bwemere naho. ²⁵Rahabu ulya mushule wu mukazi atakemerwa ku ngolezi zage, bishazi akengerekeza ndumwa nyu ku bashaza mwi gindi njira? ²⁶Nga kulya mgala buzira mutima gufire, ko kuko geke bwemere buzira ngolezi bufire.

Chapter 3

Bene wetu, hatabe ho mushambira bandu bingi bu kwigiriza, kulya twiji ko tugji twiwa lubaja. ²Twakehuba tweshi mwi njira zibelulukenwe. Iri hali utangahuba mu binwa, ari mundu wumenene, uwangakeza magala gage nyu bushasha. ³Iri twakebika lijamu mwa kanwa ki farasi lyo itwemerera, twimangire magala gage goshi. ⁴Lole keza, kiri bwato, iziri nene zanya kisindikwa nyu muhusi munene, byato bwakeshomoziwa nyi kindu kinini nyuye wu kushomoza(nahoza). ⁵Ko kuko, lulimi kilimbagiro kinini, ti lwa ke twisa binwa binene. Lolezagye, kute muliro munini gwa nga gira muhira munene nyu ku gulumiza muzitu munene! ⁶Lulimi geke guli muliro; kiri kihugo kya mabi. Lulimi luli mu bilimbago byetu, mu ku bika bushasha magala goshi, nyu kwasa ngulumira mwa kalamu, nyakyo kyonene kugulumizwa nyi jenama(ngulumira yi myaka nyi myakula). ⁷Nyama zoshi nyi tunyonyi, zilya nyama zu kuhuta nyu zu mu lwiji, nyi zilya zu butuzi nya zilya mira zika tungwa nya bandu; ⁸ti lulimi, ndaye mundu uwangalutunga; buli bubi ubutakidekerera haguma; bwijwire mijonga yi kwita. ⁹Hanyanya lyage twakuza Nawetu ishe wetu, nya hanyanya lyage twa daka bandu abakagirwa ku shusho ya Mungu. ¹⁰Mwa kako kako kanwa mwakehuluka migashaniro nya madaki. Bitumeneni, bene wetu, bibe kuko. ¹¹Shoko yanga lyosa ku mulamba muguma meji mija nyu gu bululu? ¹²Kati ka buziwe mutini, e bene wetu, kangahesa mahu gi mizeituni, tiri kandi muzabibu kuha tini? Meji gi munyu munyu ngatangalyosa meji mija. ¹³Nyande ho mushambira uli mwenge nya muna bwenge? Erese ngolezi zage mu kulama kwija nyi mboterezi yi bwenge. ¹⁴Tiri mugwete mu mitima yenu ngolezi nyibi(yu bululu) nyu mutima gwa malongwe, mu ti tundulike muta nyashume hanyanya lyu bushumi. ¹⁵Buno bwenge butakili bulya bulosire inyanya; ti buli bu mu kihugo, bwa magala, bwa muzimu. ¹⁶Kulya halya hali ngolezi yu bululu nyi mutima bwa malongwe, hali bushasha nyi ngolezi zibelulukenwe za mabi. ¹⁷Bwenge bwi nyanya buli butazi ubukyesibwe, hanyuma, bu mutula, bwi mboterezi, bu ku shambiza, bwijwire mbonga nyi mahu mija, ubitagweti bongwa nyu bulyalya. Mahu gu kuli gakibyalwa mu mutula mwa balya bakeloza mutula.

Chapter 4

¹Hahage ndambala, nya malongwe ngalyoka ho mushambira? Katali mu nyifijo zenu izigweti zikalwisa mu bilimbago byenu? ²Mwifijire, mutanyagweti; muli bitani nyu kuviranwa bongwa, mutanganyabona, kulya mutagwete mugahuna. ³Mugwete mugahuna, kandi mutagwete mugahewa, kulya mugwete mugahuna kubi, mu mbikirizi yu ku simisa nyifijo zenu nyibi. ⁴Bashule mwe! mutiji ko kusima kihugo, kuli kugaya Mungu? Ulya ulozizagye kuba mwira wi kihugo isola kuba mugoma wa Mungu. ⁵Musalire ko Lwandiko ludesire busha? Mu bongwa bwa Mungu akekwiifja yugo Mutima uguli mwinda lyetu. ⁶Akituheza lukogo lwingi bwenene; kyatuma nzarango idesire: Mungu akeshemya abakikwitundukika, ty a keheza mbonga mwa balya bu kwiandagaza. ⁷Mubotererage imwa Mungu; mushemye muzimu, nyaye agashaga hale nya mwe. ⁸Mwegerere Mungu, nyaye agabegerera. Shuke maboko genu, bandu ba mabi; Mukyese mitima yenu, bandu ba mabii. ⁹Mugongomwe(muvwe bulibuze bwenu); mube mu mushibo nyu kulyosa mirenge; kusheka kwenu kuhinduke mushibo, nyu busime bwenu mwi gongo. ¹⁰Muboterere imbere lya Nawetu, aganya batundulika. ¹¹Mutakeshuzanya kubi ho mushambiram bene wetu, tir kandi uwatwirw mwene wabo lubaja, ugweti ugadeta kubi ku mugako nyu kuhirika mugako. Kulya nga wangatwa lubaja hanyanya li mugako. utalimundu wu ku lolekeza mugako, ti uri zuzi(mutwi wi maja). ¹²Muguma yeke ye Mutwi wi maja nyu ukagihimbika, ulya wangakulula nyu kutera; ul'inde, ugwet'ugatwira bilabe bakalanwa lubaja? ¹³Nenu imwenu, mwe mugwet'imugadeta: Zene tiri kandi shezi twagenda mwa kaya kalebe, twagigira mwaka muguma, tugadandaza nyu kunguka! ¹⁴Mwe mutiji biki bigija shezi! kulya, biri biki, kalamu kenu? muli kibungu(mukungu) ugwakeboneka ku kishazi kinini, buzinda kinyajonge. ¹⁵Ho, Mwangadesire: nga Mungu akulozize, tugalama, tunganiji gira ukuno tir'ikandi kukulira. ¹⁶Ti mwe mukola mu kwi kangata mu nzaliro zenu. Biri bindu bibi kwi yinamula kuko. ¹⁷Ulya wiji ku gira bindu bija, atanyakugiziri, agira mabi.

Chapter 5

¹Imwenu, e bagale! Muliage nyu ku mama, hanyanya li bikayire bigija hanyanya lyenu. ²Bugale bwenu bubozire, nyi milondo yenu yaliwa nya kashwa, ³Noro zenu nyi faranga za shusha; nyi kushusha kongo bo bugaba busubura hanyanya lyenu, nyu kwiji singola nyama zenu nga muliro. Mukabika mihogo yu bugale mwi siku nzinda! Lolekezagye, mbembo ya bakozi abakahumbula ndalo zenu, balya mukobohya, mubirangire, nyi mbira za bahumbuzi zahika mwa matwiri ga Nawetu wi shangalume(ndeke). ⁵Mukalama mu kihugo mu mabii nyi kwi simisa nyi nyifijo, mu kigusa mitima yenu nga lusiku lwi kubaga. ⁶Mukatwa maja zu mundu wi kuli, mukaniga, inde ukahimana na mwe. ⁷Mubotererage, bene wetu kuhikira lusiku lwa Nawetu. Mulolekeze, kute muhizi akerindirira bihumbulwa bija bi buhizi, anyabilindirire kuhikirira abone mvula yi kyanda nyi yi bondo. ⁸Nyenu geke, mulindirire, mwikwnye mu mitima yenu, kulya lusiku lwa Nawetu luli hasi. ⁹Mutake keba nyi minungunu ho mushambira, bene wetu, lyo mutijitwiwa lubaja: Lolekezagye mutwi wu lubaja(zuzi) ali haluso. ¹⁰Mwige, bene wetu kwa ba lagu bulibuze nyi mboterezi bo ba kanyadeta kwi zina lya Nawetu. ¹¹Lolekeze, twadeta ko bali ni nama balya bakalibula nyu kuboterera. Mukuvwa bagadeta hanyanya li mboterezi ya Ayubu, mwanyuvwa buzinda biki Nawetu akiji muheza, kulya Nawetu ali wi mboterezi nyi lukogo. ¹²Imbere li bindu byoshi, nene wetu, mutagila mulahi kwi kunguba, tiri kandi kwi kihugo, ni kwi kindi kyoshi mutatwisagya. Ti koke, Ego wenu anyabe ye, nya kandi kulahira kwenu kube kulahira, lyo mutagwatwagwa mu kutwirwa lubaja. ¹³Muguma wenu ho mushambira ngangaba mu bulibuze? Ahune. Muguma ali mu busime? Imbe nyimbo. ¹⁴Muguma ho mushambira ngalimulwazi? Abuze bashaja bishengero, nya bashaja bamuhunire, nyu kumushiga mavuta kwi zinz lya Nawetu; ¹⁵mahuno gi bwemere gagamukulula, nya nyawetu anyamwinamule; nyir'akagira mabi, agakogwa. ¹⁶Mushobeke mabii genu mwenene ku mwenene, nyu kuhunirana baguma ku bandi, lyo mu kira. Mahuno gu kuli gu mwemezi ga gwete misi. ¹⁷Elia ali mundu nga twe: anyahuna ni bwemere mvula itanye, itananya miak'ishatu nyi myezi ndatu. ¹⁸Kandi anyahuna buhyahya, kunguba ya nya nyesa mvula, nyi idaho lya nyeza mahu. ¹⁹Bene wetu, iri mukati lyenu muli mundu ukahabuka hale nyu kuli. gundi mundu anyamugaklule, ²⁰amanyirire kuno agiji deta mundu wa mabii mwi njira ya katerekera mo akulula mutima mu kufwa kandi awikira mabi mingi.

1 Peter

Chapter 1

¹peture ndumwa wa Yesu imwa balondolwa abaka shabukira nga bageni i ponto ni Galatia ni kapadokia ni Asia ni Betania ²nganako Mungu akatangi bamanya nukwiyeza ku mutima mwanabulagirwa muko gwa Yesu Kirsto. lukogo ni mboga zirikirw imwenu ³ahawe itunda Mungu data wa nawetu Yesu Kirsto ukatubutabwakabiri kwimbonga za lyo tuba nakalangelizi kakalamu mukufuka kwage Yesu mwana bafire ⁴lyo tubona bwine ubutaga sherera. ubutali nu bushasha. ubutanga honga ⁵nenu mugwete mwalana Mungu kwinjira yu bwemere lyo mubona bukize ubuengerekeziwe kubwikulya kubishsazi bizinda ⁶mulina mageni bwenene mwayibyo bishazi kiri angaba kwikishazi kiri angaba kwikishazi kinini kiri akaba mbu mwagongomwa kwimigereko ibelukenwe ⁷lyo kugerekwa bwemere bwenu ubugwete kishingo kinene ikihimire nere iziteresire kiriangaba mbu ikagerekwa kumurire kuboneka kwigana nububangashane nitunda kukuigulwa kwage Yesu Kiristo ⁸nenu mumusimire, kiri akaba mbu mutaka mubana mutamubwini ti mumwemezi; nuusima bwenene kubusime ubutonga detwa bubu banga shane ⁹mukati lyukuangirira buzinda bubwemere byenu bobukize bwi mitima yenumukati lyu mwazi gubukize ¹⁰balagu balike loza laza nuku lingiza lingiza mwazi gulokogo uluga mwijira ¹¹banibuza bigaba mangoki ni mikishazi kikiikika lagulwa nu mutuima gwa Kiristo ugwali mwinda lyabo. yukatangi basubura wa muli buagaka gwata Kiristo. nubu langa shene ubugijiba munyuma lya yibyo. ¹²banigulirwako atali hanyanya lyabo bonene. tihanya lyenu balike kola mukati kyibyo binwa ibigwete bigigirizwa na balya abalimwigiriza guno mwazi mwija kumutima mweru uwali tumwa kulyoka kunguba. bino bindu balembezi bagwete bagifija kubilingulira. ¹³kona kuko mushweke bibuno byi migererezo yenu. kandi mube na lugero mulangelire kuku kwira kwa yulo lukogo ¹⁴nga bana bukukenga mutishunye ni nyifije zakino kihugo na nenu mube bakyesirewe mukati kingendezi yenu yoshi ¹⁵nganakuko uwali mubuza abiyere nane nu mube bakyesirewe mwingendezi zenu zoshi ¹⁶kulya bisarazirwe. mugaba bakyesirewe kulya nani nikyere ¹⁷iriangaba mugwete mgomukwirambu data uye waketwa lubajalu buzira kusimirira ngako miko lwa yage inali. mukegenda kukyoba kwibishazi byenu byukota hano nga bahijuka ¹⁸nenu mukema ko mukakululwa tiatali kubindu, byake shereranga noro ni njuma lyomu lyoka mwizilya ndezi mbi mwali lyosa imwa lishe wenu ¹⁹ti kumuko

gwikishingo gwa mwonabuzi ugutagweti kashembo ili ili hindi hyoshi. kokudeta,gwa Yesu Kiristo²⁰ naye amanyikene ukuli imbere lyukubika nguliro zikihugo zitana bikwa, tiakiji bwikulya buzinda byimiaka ikarenga hanyanya lyenu;²¹ kulya imwage mukola bemezire Mungu. uwali mufula mwa bafire ana muha bulanga shanembu bwemere bwenu na akala ngalizi kenu kabe imwa Mungu.²² mumali kwikyesa mitima yenu nukuhikira kusimana kwa bamezi ukutali nu bulya mwihangane kusimana mutima,²³ kulya mutokabutwa kwi mbuto izake sherera li kwi zitake sherera, kumwazi gwa Mungu ugugwete kalamu ililamire kuhiki mwakula.²⁴ kulya moya goshi nga lyasi,nu bulimbe bwago nga ndondezi lyasi, byasibi kuma ni ndonde zinaholeke;²⁵ timwazi gwa Mungu gugalama maikula yoshi nayugo mwazi gogukigiriziwa imwenu.

Chapter 2

¹Mukabulire bulyalya nyu bwengehushu boshi, nyifijo, nyi detezi nyibi yoshi, ²Muifije, nga tulenge, mabere gi mutima mija, lyo kumulengera mu kule mu bukulule, ³iri mukalaba ko Nawetu ali mwija. ⁴Mumwegerere, ibwe lya kalamu, ilikakabulilwa nya bandu, ti likalondolwa imbere lya Mungu; ⁵nya mwenene, nga mabwe ga kalamu, mubakane mu kubaka lubako lu mutima, bugingi bushuke, lyo mutanga myengo yu mutima, isimisize Mungu kulengera Yesu Kristo. ⁶Kulya bidesirwe mu Nzrango: lolekeze nyabika i Sayuni ibwe nga nguliri, ilikalondolwa, lija; nyulya igalyemera ataki tale tale nzaliro. ⁷Itunda lilagi imwenu, mwe mwemezire. Ti mwa balya batemezire, ibwe ilikakabulilwa nya bubasi likola yo nguliro yu lubako, ⁸kandi ibwe lyu kusitaza nyu lwala lwala lu ku hirimanya; nga mundu agalistala ko kulya atakemera mwazi, nyi mwa yuko kwa kagirirwa akubone.

⁹Mwebayuye, kukola kundi kundi, muli bandu mukalondolwa, bugingi bu bwami, kirongo kishuke, ndeko ikangirirwa, lyo mubala mija gulya ukababuza mu kizizi, ¹⁰mwe kubishazi bya mira mutali kirongo, ti mukolage kirongo kya Mungu, mwe mutahewa mbonga, mira mwa hewa ga zo. ¹¹Basimwa, nyabinginga, nga mugeni nyu mubalama mu kihugo, mwikenge nyi nyifijo za magala izigwete ziga gira ndambala nyu mutima. ¹²Mube nyi myanya mija hashambira abatemeziri(bapagani), lyo, nga bangabashongerera mabi, banyiji bona myanya yenu mija, banyakuze Mungu, lusiku lwa ga bashomolera. ¹³Muboterere, hanyanya lya Nawetu, mu buhashe mimo goshi agakabikwa hashambira bandu, mwa bami nya ba ba nahano, ¹⁴tiri kandi mu birongozi nga abakatumwa nyaliye biji shushula bandu ba mabi nyu ku lola ngero za bandu bija. ¹⁵Kulya buli buloze bwa Mungu mu ku kola mija muhulise bandu abatiji nyi byoto, ¹⁶muli bandu bali ni luhuma, mutanyahindula yulo luhuma u mulondo gubishire bukayu, ti mukole nga bakozi ba Mungu. Mukenge bandu boshi; misime bene wetu; mukenge Mungu; mukenge mwami. ¹⁸Bakozi, muboterere mu kyoba kyoshi imbere lya bigiriza benu, tyatali naho mwa balya bali bija, ti geke mwa balya bagwete mianya ikayire. ¹⁹Kulya ziri nama kusimika mu ngongo nyu ku kenga Mungu, kiri ingalibuzibwa ukutali mu kuli. ²⁰Ko kuko geke, bulangashane buki buliho mu ku boterera mukugirirwa mabi nga mundu agira ibitumenene? ti nga mwa nga boterera mwa malibuze nga mugwete mugagira ibiri bija, ziri nama imbere lya Mungu. ²¹Kulya bibyo byo muka buziwa ko, kulya Kristo nyaye akalibula anyanya lyenu, anyabasigira hu ku lolera, lyo mu nyi shimba njira zage, ²²yu taka kola mabi, nyu mwakanwa kage mutakalyoka bulyalya; yu ka dukwa, atanyashuza, akalibuzibwa, buzira kwagula, anyabibika mulya waketwa maja bwija; ²⁴yenene yu ka betula mabi getu mwa magala gage mwa kati, lyafwa kwa mabii getu lyo tulama mu kumenene; ye mu kulibuziwa tukakira. ²⁵Kulya mwali nga bibuzi ibika habuka. Ku kuno mwagaluka imwa mulazi kangi mulazi wi mitima yenu.

Chapter 3

¹Bakazi, geke mwikenge biba wenu, iri hangaba bandu abatemeziri mwazi, bemere buzira mwazi mu ngendezi ya bakazi babo,²mukulolekeza ngendezi yenu yu kuagira bushule nyu kwi kenga kugira bushule.³Mubagage, ti kutabe kwi mbuga mu ku luka nviri, kwambarira noro, ni mirondo yoshi yo bembeti, ⁴ti myambalo yu mwinda ibishamire mu mutima, myambalo itali yu bushasha yu mutima mwija ugutuzize, byo bi kishingo kinene imere lya Mungu.⁵Ko kuko balikekwambala bakazi bashuke abali nya kalangalizi imwa Mungu, bi mboterezi imbere lya biba wabo,⁶nga Sara, uwali ke hez'iba itunda nyu ku mubuza nawetu. Kulengera ye mukolaga banyere, mu ku gira mija, nyu kutoboha kindu kyoshi.⁷Bashosi, mweresagye nenu kuluhande lweni bwenge mu kuba kuguma nya bakazi benu, nga bandu balembo; mubah'itunda, nga balya bagima kuguma nenu mu yizo mbonga za kalamu. Kube kuko, lyo hatabe ibigiji gira kasitaza mu mahuno genu.⁸Buzinda, mube mweshi nyi misalilo miguma nyi nyifijo nguma, yi mboterezi. ⁹Mutakigalula mabi kwa mabi, tiri kandi bidusi ku bidusi; gashanire, kulya hanyanya lya yuko kyatuma mukabuziwa, lyo mwimira migashaniro.¹⁰Iri hangaba mundu, usimire kalamu nyu ku bona siku nyija, ikenge nyu lulimi lwage lutatwise mabi nyi miromo yi binwa byu bushumi, ¹¹ashage mabi nyu ku shimbulila mija, aloze mutula nyu ku gushimbulila; ¹²kulya masu ga Nawetu gagwete galolekaza bandu bukuli nya matwiri gage gagwete gaguviriza mahuno gabo, ti malanga ga Nawetu ngashombire balya bakigira mabi.¹³Kandi nyande ugabalibuza, ngamwangihangana kugira mija? ¹⁴Geke, nga mwa ngalibula mu kumenene, muli nyi nama. Mutakibobohe, mutanya hahe.¹⁵Mukyese mu mitimaa yenu Kristo Nawetu, uli bishazi byoshi mu kutulwikiza, mu mboterezi nyitunda, mulya yeshi wabahuna kube mu mbikirizi iri mwinda lyenu, ¹⁶unyagwete mutima mwija, lyo, halya hoshi mwadukwa nyu kulibuziwa nga muli bandu babi, balya bagwete bagenega golezi yenu nyija mukati lya Kristo ba somerwe. ¹⁷Kulya kuli kwija kulibula, ili kuko bo buloze bwa Mungu, mukugira mija tyatali mkugira mabi.¹⁸Kristo geke akalibula liguma lyoke hanyanya lya mabii, yuli wi kuli hanyanya lya batali bi kuli, lyo batudeta imwa Mungu, tukafwa mwa magala, ti tuka fulwa mu mutima,¹⁹mukati lya ligo mwa ka gendi balira abafire(mitim'ishwesirwe), ²⁰iyali nya kagungutima, bishazi kulindilila kwa Mungu kukongerwa, bishazi bya Nuu, bishazi bukubaka bwato, mo bandu banini, ko kudeta bandumunane, bakakululwa nyu muliro.²¹Gano meji yali mugani gwi kubatizibwa(kududubikwa), ukutali ku kyesa magala, ti kwitanga kwi mutima mwija imbere lya Mungu, ko kwa akululaga, mwe ba yuye geke, mu kufuka kwa Yesu-Kristo, ²²uli mu lulyo lwa Mungu, kutondera bishazi akagend'ikunguba, nya baganda(balemberezi), buhashe nyi misi, akabihewa, nyu ku kengwa.

Chapter 4

¹Ko kuko, Kristo akalibula mwa magala, geke nyenu mube nyiyo misaliro. Kuly"ukalibula mu magala akamalila bya mabi, ²Iya lama, mu buloze bwa Mungu tya tali mwi nyifijo za bandu, mu bishazi ibimusigalire kubera hano hashi. ³Ko kuko bikaba mu bishazi bikalenga mukakolesa nyifijo za bapagani(bandu ba mabi), mu kushomola mu kwigaba, nyifijo za magala, bulalwe, fusi yu kulya nyu kunwa, kwikumba ku kwitana. ⁴Lilyolilyo bawine ka bigeni kulya mutali kuguma nyalibyo mu kana mutangwe nyu kotaluka lugero mu bushule, kandi bagweti бага ba hiririka. ⁵Bagiji tula lubaja mulya uli wumenene kutwa lubaja lwa bagumana nya bafire, Iyo buzinda, bamali twiwa lubaja nga bandu mu magala, Iyo ba lama mu Mungu nga ko Mutima gulozize. ⁶Kulya mwazi mwija gukabalwa geke mwa bafire, Iyo , bamalitwiwa lubaja nga bandu mu magala, balame nga ko Mungu alozize mu Mutima. ⁷Buzinda bu bindu byoshi buli hasi. Mube nyu bwengenyi lugero, nyu ku simika mu mahuno. ⁸Imbere li byoshi, mube ho ushambira nyi kusimana(ngolezi nyija). ⁹Mwengelekezanye ho mushambira, buzira minungunu. ¹⁰Nga bandu bija bi kunguka mu lukogo lwa mungu bishazi byoshi, kira mundu ho mushambira akolese kigabi kyage mu bunguke bwa bandi, ¹¹iri hangaba ugwet'ugadeta, kiri kwa ngaba ngu gwet'ugalagula ibya Mungu; nga mungu agakola, akole nyi misi kazi yo Mungu amuhezize, Iyo mu byoshi Mungu akuzibwa mu Yesu-Kristo, yu gwete buangashane nyi misi, myaka nyi myakula. Kube! ¹²Basimwa, mutakanguke, nga bindu biyahya ibya bahikira, mu ngulumira iri ho mushambira mu ku ba gera. ¹³Ti mube nya magene, mu genu malibuze go mugwete mwa malibuze ga Kristo, Iyo muba nyenu nya magene nyu busime bishazi bulangashane bugiji boneka. ¹⁴Nga mwalibuzibwa mwi zina Iya Kristo, muli nyi nama, kulya Mutima gu bulangashane, Mutima gwa Mungu, guli hanyanya Iyenu. ¹⁵Hatabe munu ho mushambira, ugalibuziwa nga mwitani, muzimba, mundu wu bubi, tiri kandi uwibisire bisire mu maja(mikolwa) zu gundi. ¹⁶Tiri hali mundu wangelibula nga mukristo, atakyuve shoni, tya kuze Mungu hanyanya li zina Iyage. ¹⁷Kulyab byo bishazi yibyo byu kutiwa lubaja bigatonderera kwi shengero Iya Mungu. Aho, iri imwetu yo bigatonderera, bigabagaga kute mwa balya batakwemera mwazi mwija gwa Mungu? ¹⁸Nyiri bandu bu kuli bagiku lula mu ku libula, kute bagaba bandu bu bushasha nya mabi? ¹⁹Ko kuko, balya bagwete bagalibua nga ko buloze bwa Mungu buli babike mitima yabo mu mubumi u wumenene, mu kugira mija.

Chapter 5

¹Loe kezagye byo ninginga bashaja abali ho mushambira, nye mushaja nga bo, musubura wa Kristo, nyu muguma ugashambira bulangashane ubugija kwija: ²Mulagire bibuze bya Mungu byo mukahewa mulagire, mutakabihewa mu kyoba, ti mu kusima, nga ko Mungu akasima; atari mu kuloza bunguke bubi, ti mu kwitanga; ³tyatali nga kwimira bandu nga nahano mubi, ti mube bandu bu kwigira ko hashambira iyo ndeko. ⁴Nyi bishazi mungere mukulu agishi shoshoka, mugiji hewa kimanyi kyu kulangashana ikitangasherera. ⁵Ko kuko, mwe mwali kiri misole, mu boterere imbere lya bashaja. Nya boshi, ho mushambira, muambalire mboterezi; kulya Mungu akishemya bi bwikangate, ti akekweresa lukogo lwage mw balya bi kwi yandagaziza(bi mboterezi). ⁶Mu botererage hifo lyu buhashe bu kuboko kwa Mungu; ⁷nyu ku mwisiza ko igongo lyenu lyoshi, kulya yenene yu ga gira byoshi bija imwenu. ⁸Mume nyu lugero, nyu ku kyesa(musimike). Mugoma wenu, Muzimu, agwete agahinda ngingwi igwete igamoka, igaloza mundu igamira(igashata shata). ⁹Mumu shemye nyu bwemere musimike, munanyamanye gago gago malibuze gakabikirwa bene wene mu kihugo. ¹⁰Mungu wi lukogo loshi, ukababuza kulengera Kristo mu bulangashane bwage bwi myakula, mwamali libula kishazi kinini, agababeja yenene, nyu ku ba heza misi, nyu kubahashisa mutashagazibwe. ¹¹Imwage yibe buhashe myaka nyi myakula! Kube! ¹²Kulengera silve, uli mwa malanga gani mwene wetu mwemezi, nyabasarangira binwa binwa binini, mukubahoha nyu kubawira ko lukogo lwa Mungu lo muli mo luli lwija. ¹³Ishengero lya balya bakalondolwa abali i Babeli lyabalamusa, geke nya Marko, mugala wani. ¹⁴Mulamusanyage ho mushambira mu musingo mwija. Mutula gube nya boshi balimu Kristo.

2 Peter

Chapter 1

¹Simoni Petro, mukozi kandi ndumwa ya Yesu Kristo, ya balya bakahewa bwemere bu kishingo nga kyetu, bwi tunda, mu kuli kwa Mungu wetu na Yesu Kristo: ²mbonga nyu mutula gwilikire mu kumanya Kristo Nawetu. ³Kulya buhashe bwage bu ki Mungu bukatuheza byoshi ibyumenene bugumana, kalamu nyu bushuke, mu kumanya yeh'ukatubuza mu bulangashane bwage nyu bwija bwage yenene. ⁴Kandi yu ka tuheza kalangalizi kanene bwenene, ki tunda nyu kya yuko mube baguma mu shusho yi ki Mungu, lyo mukululwa nyu bushereza ubuli mu kihugo hanyanya li nyifijo. ⁵Hanyanya lya yuko, mwihangane mukwilikira bwemere bwenu ukuli, nyu mukuli ukumanya, ⁶nyu ku bwenge lugero, nyu mu lugero lwenu mboterezi nyu kwi mboterezi bugumana, buyahya bu mutima, ⁷mu kukyesa mutima busime ho mushambira, nyu mu kusimana ho mushambira, kusimana. ⁸Kulya nga bino bindu biri mwinda lyenu, binijulilile mo bwenene, bitangabaleke mube bashabasha iri bagazi bandu abatagweti mahu, mu kumanya Nawetu Yesu Kristo. ⁹Kulya utagweti yibyo kiri kihofu, atangabona bindu ibiri hale, ibagira mira kulya kukogwa mabi gage ga mira(matazi). ¹⁰Ko kuko bene wetu mwihangane ku simika mu kubuziwa mukabuziwa, nyu kulondolwa kwenu; kulya mukagira yuko mutangakesitala. ¹¹Ko nya kuko kwingira mu Bwami bwa Nawetu Yesu Kristo nyu Mukuluzi wetu bwangahashikan'imwenu mubuhewe. ¹²Kyatuma ngiheza ibishazi ngibakengeza yibyo bindu bishazi byoshi, kiri mwangaba mu biji nyu kuboneka musimisire zene mu kuli. ¹³Nani mbwine nga mukolwa gwani bishazi byoshi ngiri mwa lin'ihema, ¹⁴nyu kumanya ko bishazi byani byu kulyoka mwa lin'ihema bigahika nyu kulyoka mwalilyo duba nga ko Yesu Kristo akakumbwira. ¹⁵Ti koke ngihangana kw'imbere lyu kufwa kwani mkikengera yibyo bindu. ¹⁶Kulya atali kwi mihizo ikagirwa ku bwenge bwa bandu, yo tukakolesa lyo tukababwira hanyanya li misi ya Nawetu Yesu Kristo nyu kwija kwage; ti twali mali bona twenene bosomeza byage. ¹⁷Kulya akahewa imwa data Mungu itunda nyu bulangashane, lya kadeterwa izu ilikalyoka bulangashane bukulu, Uno ali Mwana wani, musimwa, ye nzimisizwe nyaliye. ¹⁸Na yily'uzu twe tukalyuvwa ligwete ligalyok'ikunguba lyo twali nyaliye mwa yugo mugazi mushuke. ¹⁹Twe tugwete yikyo kinwa kyu bulagu ikiri gerere gerere, kyo, mugwete, mugalolekeza nga kamole akagwete kagalomesa a hali kizizi, mwagira kwija, kuhikira bishazi bya makyere kyera,nyi lutonde lwa sheshezi lu shoshoke mwi mitima yenu. ²⁰Mutemanyirira kinwa butazi, ko ndabo bulagu mu Nzarango juke ubwangelundubulwa nga ko mwana wu mundu mulebe alozize. ²¹Kulya bulagu butakadetwa hoshi ku buloze bu mwana wu mundu; ti bana ba bandu bakadeta ibikalyok'imwa Mungu, banyagwete bagalangulwa nyu Mutima Mweru.

Chapter 2

¹Hashambira handu hali balagu bu bushumi, ok nya kuko ho mushambira hagijiba bigiriza but bushumi, abagadeta migirizo gu bushumi, bukulahirakiri Nawetu ukabagula, buukwidetera bushereza ubutagalama.

²Bandu bingo bagiji bashimba mu bulyalya bwabo, kulengera no njira you kuli igadukwa. ³Nyu mu nyifijo yabo bagiheza bunguk'imwenu ku binwa byu kubumbirika; kulya kutwiwa maja kwabo kutondera mira kutakilegerera, nyu kwagalika kwabo kutakehunira. ⁴Kand'iri Nawetu atakalekelera balya baganda abakahuba, anyabakabula mu nzimo, anyababika mo tushweshwe mwi nzimo zi kizizi, balangwe kuhikira bulibuze bu kutwiwa maja; ⁵kand'atakalekerera balya bi kihugo kitazi, anyakulula Noa, ndumwa yu kuli, nya bandu bandu 'nda(balinda), Iya kadeta igarika mwi kihugo kibi. ⁶Kandi anyalibuza Sodoma nyi Gomora nyumuliyo nyu kuhinduka luvu, anyagira kibe kisomeza kwa bandu babi abigijiba ho, ⁷ir'akakulula Lutu, ukakunira bwenene nyu bushasha bwa balya bandu babi abataligwete lugero- ⁸kulya uyo mundu wi kuli alikelama nyalibo haguma nyu kulibuza mutima gwage siku hanyuma li siku, kwi myanya yabo itagweti migako- ⁹Nawetu akemanya kukulula bashuke nyi ngero, nyu ku babika abatali bukuli kuhikilira lusiku lu bulibuze bu ku twiwa maja; ¹⁰Kandi bwenene balya bakeshimbulila magala mwi nyifijo yi bindu byu bushasha. Nyu kwenega bimangizi. Balyalya, bandu bu kwikangata, batakekoboha ku duka bulangashane. ¹¹kubona baganda bakulu, abagwete misi nyu buhashe batake twisa binwa bi bidusi imbere Iya Nahano ye Nawetu. ¹²Nya yabo abali nga nyam'izitagweti bwenge, abakabutwa nga nyama zu ku gwata nyu ku tera, bakedeta nga biadusi ku bindu batiji, bagasherezibwa mu bushereza bwabo; ¹³Bagwete bagalyuziwa bubi bo bakakola, bakikwibika mu bulalwe mushi, bali ndabo bandu bi kudetaa shoni, bandu bukugira mishambiro yabo yu busime kandi ya mabi buzira lugero, bakagira mishambiro kuguma na mwe yuye; ¹⁴Ba masu gijwire bushule, bandu abatakiluha kugira mabi, bandu bi mitima yi nyifijo. Bana bi daki ¹⁵Bakasiga njira igololosire, banyatereke, banyashimbe njira ya balaamu, mugala Beori, ukasima luhembo lwa mabi. ¹⁶Ti koke akakanukirwa ku bulyalya bwage yenene; punda utangahashi deta anyadeta kwizu Iyu mundu, anya hangalika isire Iyuye mulagu. ¹⁷Bano biri bijimbi ibitagweti meji, nyi mukungu gukutwalwa twalwa nyu muhusi, babikirwe kizizi kiru. ¹⁸Kulya bakedeta binwa bingi byu kwi hamba nyu kwi kangata, kwi nyifijo za magala nyi teboo baki shula bandu abali mbu bashag'ilyitebo; ¹⁹bakibabwira mbu bagashwekulwa, bonene banalishwekwa bu bushereza, kulya mundu akahimwa nyu mundu akehinduka muja wuye mundu. ²⁰Kulya balya abalimali tibita ubushasha bwi kihugo mu kumanya Nawetu nyu Mukuluzi wetu Yesu Kristo, nga bangashulwa nyu kwabirwa kandi, shusho yabo nzinda inyabagage nyibi kuhim'ilya ndazi. ²¹Kulya byangabere bij'imwabo nga batangamanyir'ukuli, ho bangagimanyire, nya hanyuma kuleka gulya mugako mushuke go bakahewa. ²²Ti bikahik'imwabo nga gulya mugani gu kuli, kabwa galukira mashazi gako konene, nyi ngulube ikashukwa agaluka kwi jabika mwi bijaga.

Chapter 3

¹Mulolekezagye basimwa, gano maruba goga kabiri ngabasarangira. Mu gum'iri gindi, ndozize byuse nzaliro zenu nyija, ²Iyo mukengera binwa ibikadetwa mira nya balagu bashuke, nya gulya mugako gwa Nawetu kandi Mukuluzi wetu ugukadetwaa nyi ndumwa zenu. ³Mukemanya imbere li bindu byoshi ko siku nzinda hagija bandu bu kuhiririka, bu kushimbirira nyifijo zabo bonene, ⁴nyu ku deta: hahe lili lil'iragi lyu kwija kwage? kulya kutondera bishazi ba shekulwe nya bishe wetu bakafa, byoshi bikiri nga ko byali kutondera kubumbwa kwi kihugo. ⁵Kulya bashesirwe masu batamanye ko nguba yali ho kulyokera mira, nyi kihugo geke, kikagirwa kulyokera meji, ⁶nyu kwa yibyo bindu yikyo kihugo ki mira kyanasherera nya meji. ⁷ti kwi kinwa kyongo nguba nyi gulu zibikirwe muliro, nyu kulindirirabishazi byu kutwiwa maja nyu bulibuze bwa balya batemeziri Mungu. ⁸Ti koke basimwa, mutibagire kino kinwa, imwa nawetu lusiku luguma luli nga siku kihumbi, ni myaka kihumbi nga lusiku luguma. ⁹Nawetu atakikereza kugira i kiragane kyage, nga ko bandi basalire ko kyakekerekereza, tya kerindirira kulya atalozizi mundu yeshi atereke, ti boshi bahikirire kukululwa. ¹⁰Lusiku lwa Nawetu lugiji kwija nga muzimba; mwa yizo siku nguba zigiji jonga kwi kisindo kinene, na bira byoshi ibiri ho byu kushomora bya mira bigiji kokibwa nyu ku jongoloka, nyi kihugo nyi byoshi bimuri bigiji singoka. ¹¹Ko kuko, kulya bindu byoshi bigiji jongoloka, bibahunire mube bandu bi myanya miki mu gendezi zenu nya kalamu ka kyere nyu bushuke. ¹²ko munyalindire ko yulo lusiku lwa Mungu, nyu ku biririza, mwa yuko nguba nyi mikolwa yoshi ya mira igiji jongoloka nyu ku singoka. ¹³Ti koke, nga kulya kiri kiragane kyage, mulangalire kihugi kihyahya nyi nguba mbyahya, mo mul'ukulia. ¹⁴Kyo kyatuma, basimwa, mukulinda yibyo bindu, mwihangane mu kulama mu mutulanyu kutaba mu bushasha nyi shoni imbere lyage. ¹⁵Nenu mugaje kulindirira kwa Nawetu nga bukuluzi, nga ko musimwa wetu Paulo akabasarangira mu bwenge akahewa. ¹⁶Paulo akudesire hanyanya lya bino bindu mu nzarango zage, kulya hali ibakayire kumanyirira, nya yibyo bindu bandu abatigizibwi bakisola ukuli kwalibyo, nga ko bakegira mu zindi nzarango, mu kutereka kwabo bonene. ¹⁷Ko kuko, mu kule mu mbonga nyi mu kumanya Nawetu ye nya Mukuluzi Yesu Kristo. Imwage ibe bulangashane, zene nyi myakula! Amen! ¹⁸Ti koke benewetu mube mu mbonga, nyu mukati lyu kumanya Nawetunyu Mukuluzi Yesu Kristo. Bulangashane buli nyaliye zene nyi myakula.

1 John

Chapter 1

¹Ibyali kulyokera butondero, byo tukuvwa, byo tuka shagalukila nya maboko getu gakabihuma, hanyanya li mwazi gwa gwa kalamu, - ²Kulya Kalamu akija, tukamubona tunyagwete tugamumugirira busubura, kandi tugwete twababalira kalamu ki myakula, akali habutambi lya Data ka nya twijira, - ³byo tukabona nyu kuvwa, tugwete tugabawira byo, bikolisigeri mwenu nenu, lyo muba mu buguma hotushambira. Ko, kuko buguma buli kuguma nya Data nya Mwana wage Yesu- Kristo. ⁴Kandi twasaranga bino bindu lyo busime bwetu bukwire. ⁵Mwazi tukuvw'imwage, kuli kubabwira ko, Mungu kiri kyenge, kandi mwinda lyage mutali kizizi. ⁶Iri twadeta ko tuli mu buguma nyaliye, nya kandi tusomole mu kizizi, twashuma, tutanyali bandu bukugira ukuli. ⁷Tiri twangashomola mu kyenge, nga ko yenene akiri mo, turi kuguma ho tushambira, nyu muko gwa Yesu Mwana wage gwatushuka mu byaha byoshi. ⁸Iri twagadeta ko tutagweti byaha, twiteba twenene, nyu kuli kutali mwinda lyetu. ⁹Nga twangashobeka mabii getu, ali wu kuli nyu wumenene kutokoga, nyu ku tu kyesa nya mabii goshi. ¹⁰Nga twangadeta ko tutagweti byaha, twamugira mushumi, nyu mwazi gwage gutali mwinda lyetu.

Chapter 2

¹E'baana baani, nyabasarangira bino binwa lyo butagiraga mabi. Tiri hangaba uwagira mabi, tugwete subura habutambi lya Data, Yesu-Kristo wu kuli. ²Yukabetura mabi getu lya tudetera imwa Data, tyatali hanyanya li byaha byetu naho, ti mabi gi kihugo kyoshi. ³Tukagwatiriza migako yage, haho haho tumanye ko mira twamumanya. ⁴Udesire ko: nga mu manya, atanyagwatirizizi migako yage, ali mushumi, nyu kuli kutali mwinda lyage. ⁵Ti yeshi ulazire mwazi gwage, kusimwa nya Mungu kuli ngana ngana u kumenene mwinda lyage: ho haho twiji kwa tulamire mwinda lyage. ⁶Udesire kwalamire mwinda lyage kumenene ashomole nga ko yenene akashomole. ⁷Basimwa, gutali mugako muhyahya ngo nyabasarangira, ti mugako gwa mira go mukahewa kutondera butazi; guno mugako gwa mira, go mwazi mukuvwa. ⁸Ko kuko geke, guli mugako muhyahya go nyabasarangira, ukuli kugumana mwinda lya kuli mwinda lyenu geke, kulya kizizi kyashaga nyi kyenge kyu kuli kyashoshoka nyu ku lomesagya. ⁹Udesire kwali mu kyenge, anyashombire mwene wabo, akiri mu kizizi. ¹⁰Tyuy'usimire mwene wabo alamire mu kyenge, ndanabyo bishazi byu kuhanuka i bili mwinda lyage. ¹¹Tyuly'ushombire mwene wabo ali mu kizizi, agwet'agashomola mu kizizi, ataniji mund'agwet'agagenda, kulya kizizi kika zibya masu. ¹²Ngabasarangira, mwe bana bato, kulya mabi genu gakakogwa hanyanya li zina lyage. ¹³Ngabasarangira, ba data, kulya mukamanya uly'uli kutondera butazi. Ngabasarangira misole, kulya mukahima muzimu, ulya mulyalya. Ngabasarangira, mwe bana bato, kulya mukamanya Data. ¹⁴Ngabasarangira, badata, kulya mukamanya uly'uli kutondera butazi. Ngabasarangira misole, kulya mugweti misi, kandi mwazi gwa Mungu guli mwinda lyenu, kandi mukahima ulya mulyalya. ¹⁵Mutasime kihugo, nyi biri mu kihugo. Iri mundu angasima kihugo, busime bwa Mungu butali mwinda lyage; ¹⁶kulya byoshi ibiri mu kihugo, nyifijo ya magala, nyifijo ya masu, ny bwikangate bwa kalamu, bitalyokeni na Data ti bilyokene ni kihugo. ¹⁷Nyi kihugo kyalenga, nyi nyifijo zage geke; ti yeshi ugizire buleze bwa Mungu alamire miakula. ¹⁸Bana bato, bili bishazi bizinda, kulya mukuvwa ko andi-Kristo ijire, hakolaga ba andi-Kristo bingi: haho haho twiji ko kishazi kizinda kino. ¹⁹Bakalyoka ho tushambira, ti batali betu; nga bali betu, bangalamire kuguma na twee, ti yuko kwa hika lyo bimanyikana ko boshi batali bi mwetu. ²⁰Hanyana lyenu, mushigwa mavuta(Mutima mweru) gu kulyoka muly'uli mweru, munyagwete mweshi ukumanya mwinda lyenu. ²¹Ngabasarangira, tyatali mbu mutij'ukuli, ti kulya mukwiji, nya kandi kulya ndabo kir;ubushumi buguma bwakelyoka mu kuli. ²²Nyande mushumi, ngab'ulya wu ku lahira ko yesu atali Kristo? uye ye andekristo, ulahire Data nyu Mwana. ²³Yeshi ulahire Mwana atanyagweti kuko Data; yeshi uwemera Mwana agwete geke Data. ²⁴Bilya mukuvwa kutondera mira bibere mwinda lyenu. Nga bilya mukuvwa kutondera butazi byanga lama mwinda lyenu, mu lamire geke mu Mwana nya kandi imwa Data. ²⁵Nyi kilagane kyakatuheza, kali kalamu ki myakula. ²⁶Nyanasarangira yibyo binwa hanyanya lya balya bu kuloza muhabuke. ²⁷Nenu, mavuta mukahembwa nya ye ngalame mwinda lyenu, mutanifijiri mwigizibwe; ti konene kulya yago mavuta ga gwete ga ga bigiza bindu byoshi, nya kandi gumenene kandi butali bushumi, musimike mwinda lyage nga ko mukigiriziwa. ²⁸Nya kandi, bana bato, musimike mwinda lyage, lyo bishaz'agiji shoshoka, twijiba nyu busikame, nya yibyo bishazi byage tutijiba nyu kuhugwa nyu kuba geke hale nya liye. ²⁹Nga mwiji kwali wu kuli, mumanyage ko yeshi ugwet'ugakola ukumenene abusirwe nyaliye.

Chapter 3

¹Mulolekezagye ubusime Data akatusima, lyo tubuziwa bana ba Mungu! Ko kuko tunabali. Iri kihugo kitatwiji, ko kudeta kitakamumanya nyaye. ²Basimwa, tukolaga bana ba Mungu, nya kazi ko tugijiba kutijikulwa; ti twiji koke ko, bishazi kugijibwikulwa, tugiji shushana nyaliye, kulya tugiji mubona nga kwali. ³Yesh'ugwetiyo mbikiriz'iwage agwet'agikyesa, nga ko yenen'akyere. ⁴Yeshi uwagira mabi avuna mugako, nya mabi kuli kuvuna mugako. ⁵Nga ko, mubimanyire, Yesu akija alyose byaha, mwinda lyage mutanali mabi. ⁶Yeshi ulamire mwinda lyage atakigiziri mabi; yeshi ugizire mabi atakamubona, atakanyamumanya. ⁷Bana bato, hatabe ugabahangusa. Yeshi ugwet'ugakola ukumenene ali wu kuli, nga ko yenene ali wu kuli. ⁸Ugizire mabi ali wa muzimu, kulya muzimu akekola mabi kutondera mira. Mwana wa Mungu akija lya ashabe mikolwa ya muzimu. ⁹Yesh'ubusirwe nya Mungu atakekola mabi, kulya mbuto ya Mungu ili mwinda lyage. ¹⁰Ko kuko bakemanywa bana ba Mungu nya bana ba muzimu. Yesh'utakekola ukuli atali wa Mungu, ga ko geke kuli muly'utasimire mwene wabo. ¹¹Kulya byo mukabaliirwa nya kazi byo mukuvwa kutondera mira, ko tumenene tusimane twenene ku twenene, ¹²tutashushe Kaini, u wali mulyalya, kandy'inyita mulumuna. Kandi hanyanya li biki kyatuma akamuniga? kulya ngolezi zage zali nyibi, ti za mwene wabo zali zukuli tiri kandi nyija. ¹³Mutasomerwe, bene wetu, nga kihugokyangabashomba. ¹⁴Twiji ko tukalengera mu lufu kugenda mu kalamu, kulya tusimire bene wetu. Utasimiri alamire mu lufu. ¹⁵Yeshi ushombire mwene wabo ali mwitani, munyiji ko mwitani yeshi atagweti kalamu ki myaka nyi myakula mwinda lyage. ¹⁶Tukamanyirira kusima, mukutanga kalamu kage hanyanya lyetu; nyetu, twimenene tutange kalamu ketu hanyanya lya bene wetu. ¹⁷Nga hali mundu ugwete bindu bi mukihugo, anyabwine mwene wabo mu nyifijo, atanyafunde, kut'uye kusima kwa Mungu kuli mwinda lyage? ¹⁸Bana bato, tutakesima mu binwa nyu ku lulimi naho, ti mwi ngolezi nyu kuli. ¹⁹Lyo lilyo tugamanya ko tuli bukuli, tunyatuze mitima yetu imbere lyage; ²⁰kulya nga mitima yetu yangatushobeka, Mungu yehe ali mukulu kuhima mitima yetu, anyiji bindu byoshi. ²¹Basimwa, nga mitima yetu utangatushobeka, tugwete bukangate imbere lya Mungu. ²²Bibe biki twangahuna, tugabihewa imwage, kulya tuazie migako yage nya kandi tugwete tugakola ibyumenene imbere lyage. ²³Ka hahano go mugako gwage: mbu tukebirangira mwi zina lya mwana wage Yesu-Kristo, nyu kusimana twenene ku twenene, nga ko mugako akatuheza guli. ²⁴Yesh'ulazire migako yage ali mwinda lya Mungu, nya Mungu mwinda lyage; tu nyiji kwa lamire mwinda lyetu kulengera Mutima gwage akatuheza.

Chapter 4

¹Basimwa, mutakekwemera kir'umutima; ti konene mu kegera mitima, kumanyirira iri ili ya Mungu kulya balagu bingi bi bushumi mira bakija mu kihugo. ²Mukemanyirira mwa kuno amautima gwa Mungu: mutima goshi ugwemeziye Yesu ukija mwa magala guli gwa Mungu; ³nya kazi utima goshi ugutemeziye Yesu gutali gwa Mungu, go gugo gwa andekristo, ulya mu kuvwa hanyanya lyu kwija kwage, anyakola mu kihugo, ⁴Mwe, bana bato, muli ba Mungu, mukanyabahima kulya uli mwinda lyenu ali mukulu kuhima uli mukihugo. ⁵Bohe, bali bu mu kihugo; kyatuma bagwete bagadeta nga bu mu kihugo, nya kandi kihugo gigwete kigabuvwa. ⁶Twe, tuli ba Mungu; uwiji Mungu aketuvwa; utaliwa Mungu atangatuvwa: ho haho twakemanyirira mutima gu kuli nyu mutima gubuhushe. ⁷Basimwa, tusimana twenene ku twenene; kulya kusimana kuli kwa Mungu, nya yeshi usimire akabutwa nya Mungu. ⁸Utasimiri atakamanya Mungu, kulya Mungu buli Busime. ⁹Busime bwa Mungu bukij'imwetu kulya Mungu akatuma mwana wage wi kininga mu kihugo, lyo tulama kumulengera. ¹⁰Nya yubo busime butali mbu kulya tukasima Mungu, ti yu ka tusima nyu kutuma mwana wage a ndango yi kihango hanyanya lya mabi getu. ¹¹Basimwa, iri Mungu akatusima kuko, tumenene tusimanage twenene ku twenene. ¹²Nday'ushubagi bona; nga tusimenene twenene ku twenene, nyu busimene ubukwizire mwinda lyetu. ¹³Twiji ko tulimwinda lyage, kuly'akayuheza Mutima gwage. ¹⁴Nyetu, tukabona nyu kuhana bu subura ko Data akatuma Mwana nga Mukuluzi wi kihugo. ¹⁵Yesu gatwisa ko Yesu ali Mugala Mungu, Mungu alamire mwinda lyage, nyaye imwa Mungu. ¹⁶Nyetu, tukamanya busime Mungu atusimire, tuna kwemeziye. Mungu ali busime; kandi ulamire mu busime alamire mu Mungu, nya kandi Mungu alamire mwinda lyage. ¹⁷Kwali, ko tunyali geke muno mu kihugo: ho nya haho busime bu kwizire mwinda lyetu, lyo tuba nyi misi lusiku u kutwa maja. ¹⁸Kyoba kitali mu busime, ti busime ubukwizire bwake hivwa kyoba; kulya kyoba kyerese kutwiwa maja, nyu wobohire atakwiziri mu busime. ¹⁹Imwetu twe, tumusimire, kulya nyay'akatusima butazi, ²⁰Nga hali u wangadeta mbu: nzimire Mungu, anyashombire mwene wabo, ali mushumi; kuly'utasimiri mwene wabo yagwetagabona, kutyangasima Mungu yatagwetagabona? ²¹Nyetu tugwetimwage guno mugako: usimire Mungu asime geke nya mwene wabo.

Chapter 5

¹Yeshe uwemezire ko Yesu Kristo, akabutwa nya Mungu, kandi yeshe usimire ukamubuta asimire geke yeshe ubusirwe nyaliye. ²Twiji ko tusimire bana ba Mungu, nga tusimire Mungu, kandi twakekola nga ko migako yage idesire. ³Kulya busime bwa Mungu buli bu kulanga migako yage. Kandi migako yage itali yu bulibuze, ⁴kulya yeshe ibikabutwa nya Mungu akehima kihugo; kandi ko kuhima yuko kihugo, yo mbikirizi yetu. ⁵Yend'uye ukahima kihugo, al'ulya uwemezire ko Yesu ali mwana wa Mungu? ⁶Ye, Yesu-Kristo, ukija nya meji nyu muko; tyatali meji gonene, ti nya meji kandi nyu muko; nyu Mutima go gugwete gwa subura, kulya Mutima guli kuli. ⁷Kulya bali bashatu bo bagwete ba gira bu subura: ⁸Mutima, meji nyu muko, kandi byo bishatu buvenwe. ⁹Iri twangangirira bu subura bwa bandu, busubura bwa Mungu buli bunene; kulya busuburs bwage akabugira hanyanya lya Mugala. ¹⁰Uwemezire mwana wa Mungu agwete nyaye yubo bu subura; utemeziri Mungu amugira mushumi, kulya atemeziri busubura bo Mungu akagira hanyanya lya Mugala. ¹¹Busubura bwage bubuno, kudeta Mungu akatuheza kalamu ki myakula, nya kandi yako kalamu kali mu Mugala, ¹²ugwete Mugala anyagwete kalamu; utagweti Mugala Mungu atanyagweti kalamu. ¹³Nyabasarangira yibyo bindu, lyo mu manya ko mugwete kalamu ki myaka nyi myakula, mwe mwemezire izina lya mwana wa Mungu. ¹⁴Tugweti imbere lyage yubo bwikangate, ko twangahuna kindu nga ko buloze bwage buli, atuvwite. ¹⁵Kandiri twiji kwa gwet'agatuvwa, hioshi tugahuna, twiji ko tukola nyalibyo byo twahuna. ¹⁶Nga mundu angabona mwene wabo agwet'agira mabi agatangatwala mu lufu, ahune, kandi Mungu agaheza uye mundu kalamu muye mwene wabo, aganyaheza mwa balya abatagiziri mabi gu kubatwala mu luu. Hali mabi gaketwala mu lufu; hatali hanyanya lya yago mabi kyatuma nyadeta bahunire. ¹⁷Bushasha boshi buli bubi, hanyali mubi bulebe ubutanga twalana mu lufu. ¹⁸Twiji ko yeshe ubusirwe nya Mungu atakekola mabi; t yeshe ubusirwe nya Mungu akekwilanga yenene, nyulya mulyalya mwengehushu atagamuhuma ko. ¹⁹Twiji ko tuli bandu ba Mungu, kandi kihugo kyoshi kiri hifo li misi yuye mulyalya. ²⁰Twiji geke ko Mugala Mungu akija, akanyatuheza bwenge lyo tumanya i byumenene; tunyali mu byumenene, mukati lya Mugala ye Yesu-Kristo. Ye Mungu uwumenene, kandi ye nya kalamu ki myakula. ²¹Bana bato, mwilange nyi ba mungu bu ku bejwa.

2 John

Chapter 1

¹Mushaja, imwa kiria mulondolwa nya bana bage, mbo nzimire mu kuli, -tya tali nyenyene nyu basimire, ti boshi abakamanya ukuli, - ²hanyanyalyu kuli ukuli mwida lyetu, ukuganijaba nya twe miaka nyi miakula: ³mbonga, lukogo nyu mutula kulyok'imwa Mungu Data nyi mwa Yesu-Kristo, Mwana wishe, mukuli nyu busime! ⁴Ngasima kubona mu bana babe bagwete bagashomola mu kuli, nga ko migako tukahewa imwa Data. ⁵Kukuno, byo nakuhuna Kiria, - atali nga kukusarangira mugako muhyahya, ti gulya tukahewa kutangirira butazi, - ko twalisimene twenene ku twenene. ⁶Kandi busime buli kushomola nga ko migakw'idesire. Go mugako mumenene mushomole mo yugo kukusimana, nga ko mukigiziwa mu butondero. ⁷Kulya balya bu ku hangusanya bingi mira bingira mu kihugo, abatangatwisa ko Yesu-Kristo akija mwa magala. Uli kuko, ali muhangusi kandi andekristo. ⁸Mwiyeke, mutiji tera mahu gu mikolwa yenu, ti muhewe kimanyi ikikwizire. ⁹Yeshe ugezire hale atalamiri mu migirizo ga Kristo atagweti Mungu; ulamire mwa yago migirizo agwete Data nyu Mwana. ¹⁰Nga halimundu uwangij'imwenu atanyaditi yago migirizo, mutamwangirire mu nyubako zenu, utanyamuwire: Musingo! ¹¹Kulya ulya udesire: Musingo! ashambira mwi ngolezi yage nyibi. ¹²Kiri nyangaba nyi bindu bingi byu ku ba sarangira, ndaloza nyibigire nya kasi (kartasi) nyu bwino; ndalile nyiji mwenu, nyu ku ganula kanwa kwa kanwa, lyo busime nyu kushambala kwetu kuba uku kwizire. ¹³Bana ba mwali wenu Mulondolwa bakulamusa.

3 John

Chapter 1

¹Mushaja imwa Gayom musimwa, ye nzimire mu kuli. ²Musimwa, nyifijire ugashaninrwe mu byoshi kand'yube nya magala mija, nga ko mutima gwab guli. ³Nga sima bwenene, bishazi bene wetu bakafuluka nyu kutuwira hanyanya lyu kuli ukuli mwina lyabe, kugwet'ugashomola mu kuli. ⁵Musimwa, ugwet'ugakola kwakine mwa bene wetu bageni, ⁶bo bakadeta hanyanya lyu kwegeza kwabe bandu, mwi Shengero. Ugagira bwija uka batabala mu lugendo lwabo nga kumenene mwa bali ba Mungu. ⁷Kulya kwi zina lya Yesu-Kristo ko bakahangulwa, buzira

kuhewa hioshi ya bapagani (abatemeziri). ⁸Twimenene kwengerekeza bandu abali nga yabo, lyo tuba bakozi kuguma nyalibo mu kuli. ⁹Ngasarangir'ingombe binwa byangu; ti Diotrefe, usimire kulyoka mutazi ho bashambira, atakikitwegereza. ¹⁰Ko kuko, iri ndozize nyi ba bone, ngiji kengeza ngolez'agwet'agagira, mu kutwisa binwa bikayu hanyanya lyetu, nya bagweti bagaloza bakugire, akabahangirika nyu ku bahivwa mwi shengero iri kandi ngombe. ¹¹Basimwa, mutige mabi, ti mija. Ugizire mija ali wa Mungu; ugizire mabi atakabona Mungu. ¹²Boshi, kandu kuli konene, badeta kwija hanyanya lya Demetrio; netu, twamudetera kwija, unyiji ko busubura bwetu buli bu kuli. ¹³Ngaba nyi bindu bingi bi ku kusarangira, ti ndalozizi nyibigire nya kartasi tiri kandi nyu lusarango. ¹⁴Nyifijire kukubona hahano hahano, tuganyaganura kanwa kwa kanwa. Mutula gube kuguma na we yuye! Bira bakulamusa. Lamusa bira, nyaye nyaye kwage.

Jude

Chapter 1

¹Yuda, mukozi wa Yeesu rukiza, mulumuna wa Yakobo, kwa balya balibuziwa, abakasimwa nya Daata Muungu, nyuku langirwa Yeesu Rukiza. ²Daata Muungu abirikire ko lukogo, nyu mutuula, nyukukesima baandi! ³Ee basimwa, kushimbana naako njubake kwifijia bwenene kubasarangira ibilozire mwaazi gu bukuluule bweetu tweshi, nyijir'ikwiyuwa ko nibasarangirage lyo nibashungule n'yukubalalika kukelwiisiza bwemere ubwali hangulirwa bashuke kana-liguma. ⁴Kulya hakola baguma amira bi shosheka bubishama, bo yabo baandu bo kwaaga kwaabo kukatangite sarangwa kulyokera miira, bigaamba, ibyake hindula mboonga za Muungu ku bulyalya, bianake lahira Nawetu muguma yeeke Yeesu Kristo. ⁵Kandi nzimire nibakengeze, kiriangaba mbu mwalimanyi bimanya kwija-kwija ko, Nawetu, amanyi kulula baandu nyuku balyoosa mu kihugo ki Misri, munyuma anyiji libuuza abakanani kwemeera; ⁶nya balembelezi abataka langa itunda liabo, banani langa buziki ubwali bwabo, ko'ababisire bashweke bu mukizizi ki miakula nga minaanga y'ulusiku lukulu lu kutwa maaja; ⁷Nya kuko geeke ko tuherwe kamanyiso hanyanya li Sodoma ny'i Gomora ny'utwaaya tw'i matambi lyato; abali lamiire, kuguma nyalibo, mw'amashulehi nyamwa byaha ibitali by'imushusho Muungu alibabuumba nyayo, ko bakanya libuziwa nyu muliro gwa miaka ny'i miakula. ⁸Butafuunda yuko, yabo naabo, mu mihababu iri nga yumubiroto, bagwete bagabika magala mubuhubi, batake fuunda abimangizi, nyukuke duka ibyake langalaa. ⁹Ti koke mulembelezi mukulu Mikaeli, lyali gira mbaka ny'umuzimu mu ku lwiira nyaye hanyanya l'ikituumba kya Muusa, atakolagwa kumushobeka. ¹²Tuli tusitaza twi nyala mui mishambiro yenu ya mija, abagwete bagagira bu musimwa nyi bulyalya, nyi bishazi bashambira nya mweyuye biriwa. Nyu kulya bonene buzira boba. Biri bikungu buzira meji, ibisindisirwe nyi nyu muhusi; nyi tuti twi mbondo buzira mahu, tukafwa kabiri kabiri, bikakulwa, ¹³muhusi ugutangahangwa gwi kinyaja, ugwelesize shoni zabo bonene nga fulu; zili ndote zukuhabuka, zo bwirubala bwage kiri kizizi bakabikilwa myakula. ¹⁴Geke hali hanyanya lyabo Hinoki, wa kalinda kulyokera Adamu, a kalagula kukuno: Lolekezagye Naano ijire nya bashuke bage bihumbi(bingi), ¹⁵mu kutwa lubaja lwa boshi, nyu kweresa ngolezi za babii, mwi binwa bibi bakadeta hanyanya lyage(bidusi), nya mabi gabo. ¹⁶Bali bandu bu ku nunguna, bo bagwete bagagaya hanyanya lyo byabahikira, nyu kugira nga ko nyifijo zabo, nya bagwete mu tunwa twabo binwa byu ku tundula, abaki tundula mundu hanyanya lyo bagamungukira ko. ¹⁷Ti mwebayuye, basimwa, mukengere ibikadetwa butazi nyi ndumwa za Nawetu Yesu Kristo. ¹⁸Balike ba wira ko mu bishazi bizinda hagijiba bu ku hiririkana, bu ku genda ka ko nyifijo zabo nyibi ziri. ²⁰Hanyanya lyenu, basimwa, mu kwiubaka mwenene mu bwemere bwenu bushuke, mu kuhuna mu mutima mweru, ²¹Ko kukuno mu busime bwa Mungu, mukulindirira mbonga za Nawetu Yesu Kristu mu kalamu ki mtakula. ²²Mwangilile baguma, balya balahira; ²³Mukulule bandi mwalibyo mu ku bakulula mu muliro; nya mu bandi kandi, mube nyi mbonga izili mo kyoba, kuhikirira mulondo uguli mo bushasha hanyanya lya magala. ²⁴Kyatuma mulya yeshi uwangabatabala nyi kuhanguka koshi nyu kubahisa mu bulangashane bwage bwingi nyi busume, ²⁵Imwa Mungu yenene, mukuluzi wetu, mu nawetu Yesu Kristo, habe bulangashane, itunda, misi nyu buhashe, imbere li bindu byoshi, nya kukuno, nyi bishazi byoshi myakula! Kube!

Revelation

Chapter 1

¹Bubishule bwa Yesu Kristo alikwigulirwa nya Mungu mbu erese ndumwa zage bindu bigijiba duba, naye atuma mu kuboko kwa muganda wage anyeresha ndumwa yage Yohana, ²ukabala mwazi gwa Mungu nu kuba subura wa

Yesu Kristo ngako akabibona. ³ziri nama kwa bagasoma na baguviriza buno bulagu nu ku gwata ibikasarangwa kulya bishazi bikola bwasi⁴Yohana imwazilya shengero zirinda zi Asia ; lukoga bube,imwenu numutula ,zilyo sire imwaulya wali nuugijiba; iziga lyoka mwi mitima irinda babya bali imbere likifumbikya kana bwami ⁵Izilyosire imwa Yesu subura wukuli. fula ya bakafa na mukulu wabami bikihugo, yu tusimire nukutushuka mabi getu kumuko gwage ⁶nukutungira ubwami bwa bagingi imwa Mungu naye yi she;bukulu nu bulangashene bwa agwete miaka ni miabula kube.⁷lolekeza ijire nu lwikungu ni kira isu liga mubona na babya bali mushosha; ni milala yoshi yi kihuga bagaba mwimishibo namalira hanyanya lyage ⁸nyeshe nye Alfa nye na Omega. Butondero nubuzinda kwa adesire na wetu Mungu uli uwali yu gijiba mwene byage⁹nyeshe nye Yohana mwene wenu ushangere nenu mwamalibu nu bwami nu buboterere bwa Yesu Kiristo. Nali mwi kisanga kibuziwe patmo hanyanya lya mwazi gwa Mungu nubusubura bwa Yesu. ¹⁰nali mumutima siku zannahano nanuva izu linene nga lyumushekera ¹¹ubisaraange mwi bugu ubitwalire galya mashengero galinda Efeso ni simirana ni peregamo nitiatira ni saradni Filadelfia ni Laelodikiya¹²nana soka mbu ni lole ilyeuzu ilishubaka ndesa lyo ngasoka. nana bona kichatu kikubikira komole kinoro ¹³nu mukatikati lya yibyo binara nana bona mundu uli mugani gwa mwene mudu. alikwembete mulondo mule uguhisire kwi shando alishwesirwe mugazi ngwi noro mwikifuba¹⁴itwe ni nviri zage zali nyeru zai kweluhire nga lugungu nyeru bwenene. masu gage ai nga lwenge lumuliro ¹⁵na magulu gage ali nga miringa ikarenga mumuriro nizu lyage lyali nga lya meji mingi ¹⁶naye alifumbete ndonde zirinda mwukuboko kwage kwu lulyo; numupanga ugwiguhire mbande zombi gwalike lyoka mwaka nwa kage; niranga lyage lyali ngi zuba iligaki shoshoka ni misi yolyo¹⁷nani lyo nga mubona nanahirima mwa magulu gage ngakuno mundu ufire anabika kuboko kwage kululyo hanya lyani anadeta utobohe nye mutazi numuzinda ¹⁸nili mugumana nalifire tilolaga ngafuka nili mu gumana miakula yashi ngwete lyigulo lulufu ni kuzimu¹⁹usaraange bino wabona nibihali ni bigiji kwija hanyuma ²⁰mbisho ya yizo ndonde zirinda nayibyo bihatwa bilinda byo wabona mwamaboko ganiali muganda wazilya shengero zilinda; nazilya ndonde zilinda bali baganda bazilya shengero zirinda nabilya bihatwa bilinda za zilya shengero.zirinda

Chapter 2

¹Sarangira mulembezi wi shengero li Efeso: lolekezagya, wuvwe ulya ugwete ndonde zirinda mu kuboko kwage ku lulyo, yu gwete ugashomola mwa tulya tumole tulinda twi noro: ²Nyiji ngolezi zabe, mukolwa gwabe, nyu kuboterera kwabe. Nyiji kutanga boterera imbere lya balya babi; Nyiji kukagera balya bagwete bagibuza ndumwa batanyali zo, ukanyabbona bali bashumi; ³Ugwete mboterezi, ukalibula hanyanya lizina lyani, utakanya shahashaha. ⁴Byo ngwete hanyanya lyabe, ukajanda bwemere bwabe butazi. ⁵kengeraga hukahangukira, wishobekem nyu ku kolesa ngolezi zabe ndazi; utakakugira, ngiji imwabe, nyu kulyosa kamole kabe ho kali, ko kuko utakishobeka. ⁶Ti koke ugwete bino, utakesima ngolezi za babuziwi banikolaiti, ngolezi zo ngayire nani geke. ⁷Ulya yeshi ugwete matwiri uvwe bilya Mutima gugwete gugawira shengero: Ulyu ugijihima ngiji muheza alye kwa mahu ga kati ka kalamu, akali mu paradizo kaya ka Mungu. ⁸Sarangira mulembezi wi shengero li simirna: Lola wuvwage kuta adesire ulya uli mutazi kandi muzinda, ulya ukafwa, anyafuka: ⁹Nyiji bulibuze nyu bukene bwabe (kiri wagamba mugale), nyi tuhiririka twa balya bakekwibuza bayahudi batanyabali, ti bali sinagogi shengero lya Muzimu. ¹⁰Utohohe mbu kulya ugalibuzibwa, mugoma nyamugomora ye muzimu agashwekesa baguma benu, lyo mugerwa, mugaba nya malibuze gi siku ikumi. Ube mwemezi kuhikirira kufwa, nganyiji kuheza kimanyi kya kalamu. ¹¹Ulya yeshi ugwete matwiri uvwe ko Mutima gwawira shengero: ugiji hima atagiji libuzibwa ku bulibuze bwa kabiri. ¹²Sarangira mulembezi wi shengero li Pergamo: Lolekezagya wuvwe byadesire ulya ugwete mbosho: ¹³Nyiji hulamire, nyiji ko yaho ho hali kifumbi kyu bwami bwa Muzimu, Ugwatirize izina lyani, utakanyalahira bwemere bwani, kiri mu siku Za Antipasi, subura wani mwija, mwemezi, nyande ukitwa iyo munda imwenu, halya Muzimu agwete buziki. ¹⁴Ti ngwete kindu hanyanya lyabe, ugwete yaho bandu abasimire migirizo ga Balaamu, abagwete bagigiriza Balaki abike ibwe lya kasitaza imbere lya bana ba Israeli, lyo balya imyengo yi nyama izikatangwa kwa bilya bi kwi kumba nyu ku gira bushule. ¹⁵Ko kuko, nyabe, ugwete bandu abasimire migirizo ga ba Nikolaiti. ¹⁶Ko kuko wi shobekage; kutali kuko, ngiji imwabe hahano hahano, nganyiji balwisa nyi mugushu gwa kanwa kani. ¹⁷Ulya ugwete matwiri uvwe byo Mutima gwawira shengero: ulya ugahima ngiji muheza biriwa, mana agabishirwe, nganyiji muheza ishangabuye lyeru; nyi kwa yilyo ishangabuye kusarazirwe izina lihyahya, lyo mundu yeshi atiji, ti uwalihewa yenene. ¹⁸Sarangira mulembezi wi shengero li Tiyyatira: Lolekeza wuvwe, byo Mwana wa Mungu adesire, ulya ugwete masu nga kyenge nga ngulumira zu muliro, nya magulu gashushire milinga yi shaba: ¹⁹Nyiji ngolezi zabe, mboterezi nyi ngolezi zabe nzinda nyingi kuhima ndazi. ²⁰Ti kinwa ngwete hanyanya lyabe, ujande ulya mukazi Yezebeli, ugwete ugibuza mulagu, ugweti ugigiriza nyu ku hangusa bakozi bani, lyo bagira bushule nyu kulya inyama izatangwa mwa ba mungu. ²¹Nyamuheza kishazi, lyi shobeka, tyalozi kwiushobeka mu bushule bwage. ²²Lolaga, ngamukabulila kwi ngingo, nyu kudeta malibuze mwa balya bagwete bagagira bushulehi nyaliye, ngaba bashobeka ngolezi zabo. ²³Ngita bana bage; nyi shengero zoshi zigamanya ko nyiri uwake loloekeza imitima, nga nyiji lyula mundu yeshi nga ko ngolezi zenu ziri. ²⁴Imwenu, nya bandi boshi bi Tiyyatira, abatakesima yago migirizo, nya bataka gwatiriza yibyo bya Muzimu, nga ko ba ki bi buza, nyabawira: Ndakibisiri imwenu gundi muzigo; ²⁵ti naho, kazi byo mugwete, mubigwatirize kuhikirira bishazi ngija. ²⁶Ulya ugiji hima, nyu ku gwatiriza ilya ngolezi yani kuhika buzinda, ngahana buhashe hanyanya lyi birongo. ²⁸Nganyiji muha ndonde ya sheshezi. ²⁹Ulya ugwete matwiri uvwe kazi ko mutima gwawira shengero!

Chapter 3

¹Sarangira mulembezi wi sardi: lolekeza ibyadetwa nyulya ugwete mitim'irinda ya Mungu nyi ndonde zirinda: nyiji ngorezi zabe, ugwet'ugigwata mugumana, unyafire lo ²Wimanye, winamule ibisigere, bilya bikolaga hasi bifwe; kulya ndabwini ngolezi zabe kuba nyija imbere lya Mungu wani. ³kengerage kute ukangirira nyu kuvwa kandi wilange nyi kwishobeka, ngija nga muzimba, utaganyiji manyirira mangoki ngij'imwabe. ⁴Ti koke ugwete mu Sardi bandu baguma abatabika bushasha mirondo yabo. Tugiji shomola kuguma nyalibo nyi mirondo myeru, kulya bibumenene. ⁵Ulya ugiji hima agiji kwambaziwa myambalo myeru; ndaganyiji lyosa izina lyage mwikitabu kya kalamum nyi zina lyage ngiji li twisa imbere lya data nya balembelezi bage ⁶Ulya ugwete Matwiri emere (uvirize) byo mtima gugwete gabwir'ishengero! ⁷Sarangira muremberezi wi sengeru li Filadelfia: Lola ilyo mushukwa adesire, uwumenene, ugwete lwigulo lwa Daudi, uwakekwigula ndanaye wangingala, uwakekwigula ndanaye wangigala ⁸Nyiji ngolezi yabe. Lolaga, kulya ugwete misis minini, kandi ukalanga mwazi gwani, utakanyaahira izina lyani, mbisire imbere lyabe luzii lwigwirwe, lyo ndaye mundu angigala. ⁹Lola nyakuheza balya shengero lya muzimu, abagwete bagibuza bayahudi batanabali, ti bashumi; Lolekeza ngabadeta biji kuikumba (fukuma) mwa magulu gabe, lyo hamanya ko ngakusima. ¹⁰Kulya ukalanga mwazi ni mboterezi mukati lyanim giji kulanga bishazi byu lugero ulugija mu kihugo kyoshi, kuleza bandu mu lugero. ¹¹Nyijire duba. Ulanga byugwete, lyo mundu atanyage kimanyi kyabe. ¹²Ugiji hima, ngamugira nguliro mwi shengero lya Mungu wani, tondo atakanyamulyoke; ngiji mu saranga ko izina lya Mungu wani wi Yerusalemu mbyahya ishonosire kulyoka ikunguba imwa Mungu wani, izina lyani lihyahya. ¹³Ulya ugwete;atwiri uvwe go Mutima gwawira ishengero! ¹⁴Sarangira mulembelezi wi shengero li Laodikia: lola byadesire uye Kube,subura mwija, ukwenene, ubutendero bwa bilya bikabumbwa na Mungu. ¹⁵Nyiji ngolezi zabe. Nyiji kutali mbeho utanyali 'dutu! ¹⁶Kubona uli galambo, utali 'dutu, utanyali mbeho, ngiji kushala mwa kanwa kani. ¹⁷Kulya wadeta ko: Nyiri mugale ngi gaaza, ndakikwifijiri kandu, nya kulya utiji kuli ndaye, wi busha, mukene, kihofu,bwashi, ¹⁸Nyakushungula ugule imwani noro izilezizwe mu muliro, lyuba mugale, nyi myambalo myeru, lyo gyambazibwa lyo shoni nyi bwashi bwabe bitaboneke, nyu bufumu bu kushiga masu gabe lyu bona. ¹⁹Nye nyakekwegereza nya na keshulika yeshi ye nzimire. Wihangane, kandi wishobeke. ²⁰Lola, nyimazire haluso ngwete ngakomomba nga hangaba mundu uguva izu lyani igule, ngingir'imwage nyirye kuguma nyaliye, nyaye kuguma nya nyeyuno. ²¹Ulya ugahima ngiji mwibudataza kuguma nya nye yuno mu kifumbi kyani ki bwami, nga ko nyehe ngahima nyanya budatala nya data kwi kifumbi kyage. ²²Ulya ugwete matwiri uvwe ko Mutima gwawira shengero!

Chapter 4

¹Hanyuma lya yaho nyanyabona luuzi lwiguuka i kungumba kunguba nyanyuva izu lyu musheera lyanyadeta ..
uterame ino ,nani ngakweresa bindu ibigija. ²Lilyo-lilyo nyanya shagaluka mu mutima,nyanya bona kifumbi kyu
bwami kibisirwe i kunguba nyu muguma abudetere kwa yikyo kifumbi . ³nyuye wali budeteze aligwete shusho
yiwe li jJaspi niya Sardwane hali isubu nyi nvula byali sosile yikyo kifumbi kyu bwami, kyali Shushire zu maridi .
⁴nyi bifumbi makumigabili nyabine bi sosire kifumbi ki bwami , hanyanya lya libyo bifumbi makumi ga bili nya
bine ali budetere bashaja makumi gabiri nya bane beembete mironde nyeru nya kwa mate gwabo hali sita yi
noro . ⁵mwayi kyo kifumbi kyu bwami mwali kilyoka ,milazo nyizu limikungulo.ha mbere li kifumbi kyu bwami
hasire tumole tulinda utwaike lomesa bwenene yo mitima ilinda ya mungu.⁶Nya hambere li kufumbi kyu
bwami,hali kinyaja,shusho nga kilolero,bichuchire mawe giki chingo. Hashambira kifumbi hasosirwe,nya
bagumana bane BIJWIRE masu,imbere ni nyuma.⁷Mundu mutazi ashure ingwi ,wa KABILI ,ashushire mwanawi
ngavu

⁸Yabo bagumana bane bagwete kila muguma agwe bihwahwa ndatu ,na bijuire masu imbuga nyu
mwinda.Batake luha kudeta bushigi nyu mushi; mushukee,mushukee,mushukee kwe ye nahamwetu Mungu wu
buhashe boshi,wali,uwaali,uhali ugijiaaba⁹Bishazi yabo abawine balike muheza bolangashane n'itunda nyu
mukogwa ,ubudetere mwa yikyo kifumbi ki bwami,nyuye ula mire miaka nyi myakula. ¹⁰Yaboba shaaja makumi
gabili nyabane,bali kikwikumba imbere lyuye ubu detere kwi kifumbi kyu bwami,bali ki kwikumba uye ulamire
myaka ni myakula bagwe bagakabula yizo sita zabo imbere lyi kifumbi kibwami nyukundeta ¹¹Umene mewe
mungu na wetu kandi mungu wetu,wibuhashe boshi kulya uka gira byoshi,nyu buloze bwabe byoshi biri ,kobika
na bumbwa

Chapter 5

¹Hanyuma nyanabona mu lulyo ubudetere ku kifumbi ki bwami kitabu kisarazirwe mwinda nyi mbuga, kibisirwe tulungu tulinda. ²Nya na bona geke mulembezi wi misi, uwali ke bilangira nyizu lingi: Nyande wumenene kwigula kitabu, nyu ku vuna yuto tulungu? ³Ndaye mundu ikunguba, hifo linguba, hashi li kihugo, atakhashi kwigula nyu kulolekeza yikyo kitabu. ⁴Nyanalira bwenene kubona ndaye mundu ukwenene kwigula nyu ku lolekeza mwa yikyo kitabu. ⁵Muguma wa yabo bashaja anyambwira: Utalile; lolekeza, ingwi yi mulala ga Yuda, isina lya Daudi, akahima mu kwigula yikyo kitabu nya yuto tulungu tulinda. ⁶Nyanyiji bona, hashambira kifumbi kyu bwami nga bandu bane nya hashambira bashaja, kibuzi ikiri nga kibazirwe. Kyali gwete mahembe galinda nya masu galinda, yo Mitima irinda ya Mungu izitumirwe mu kihugo kyoshi. ⁷Anyija, anyanga kilya kitabu mu kuboko ku lulyo kyulya wali budetere mwa kilya kifumbi kyubwami. ⁸Bishazi akanga kitabu, balya bandu bane nya bashaja makumi gabili nya bane banyikumba imbere lyi kibuzi, kira mundu ali gwete lulanga nyi kihatwa ki noro ikijwire mavuta ku kubaya bwija, go mahuno ga bashuke. ⁹Banyali kekwinba lwimbo luhyahya, nyu kudeta: Wumenene kwanga yikyo kitabu, nyu kushwekula nyuto tulungu; kulya ukashijwa nyu kugula ku muko gwabe bandu bi milala yoshi, ndeto zoshi, birongo byoshi; ¹⁰Ukabagira bwami nya bagingi ba Mungu wetu, baganyiji kwima hana hashi. ¹¹Nyanakilolekeza, nyanuvwa izu lya balembezi bingi bande zoshi zi kifumbi ki bwami, nya bashaja nyi mugajo gwabo bali bihumbi kumi nyi bihumbi kwi bihumbi, bingi abatangajwa. ¹²Bali ke deta nyizu lingi: Kibuzi ikashijwa kyo kimenene kwangilila buhashe, bugale, bwenge, misi, itunda, bulangashane, ny kukuzibwa. ¹³Nyi bilya byoshi ibikabumbwa ibikala ikunguba, hashi, hifo li daho, hanyanya li kinyaja, nyi byoshi bimuli, nyanabyuva bigwete bigadeta: Mulya ubudetere ku kifumbi ki bwami, nyi mwa kilya kibuzi, kube kuzibwa, itunda, bulangashane, nyi misi, myaka nyi myakula! ¹⁴Nya balya bandu bane balikedeta: Kube! Nya balya bashaja bali ke fukama nyu kwi kumba.

Chapter 6

¹Hanyuma nyanyo bona mwana wikibuzi alishisirwe luguma lwayuto tulunyu , tulinda , Nyanyuva munguma wabal lagumana baneanyo deta kwizu limuku nguro , ijino. ² nali kilole keza , naniji bona nyamayi kushomolera , ibuziwe farasi nyeru , yewa lishonirwe kwiyo nyama , alinisibu; anya hewa ni kima ni kiguma, banyagendi hima. ³Ani gula kalungu kakabiri, nyanyuva uliya munguma na wakabiri anya deta ; wije. ⁴ Hanya shoshaka gundi nyama wu shomolera abuziwe farasi na yeali dukwire bwenene . Uye wali shonire anya hewa buhewa buhashe buku lyosa mutula mukibaja , lyo bandu baki shija na bonene; anyanya a hewa wangoti. ⁵Lyali kwigula kalungu ko kashau,nyanyuva uyu wine wakashatu anga deta; wije nyana langiza nya niji bona aliokera nyamayu kushomolera nyiru.wali gisho nyireya ali gwete lugero mwa maboko. ⁶Nyanyuva ashambira nyabo bane bawine izulia deta kigashakigu ma kyubulo ku njuma , nya kandi bigasa bishatu byubulo ubutali ngabo ku lunjuma luguma tikoke uta humaga kwa kuta hili kwa mavuta. ⁷Bishazi akigula kalungu kakane, nyanuvwa izu lulya mundu wa kane uwali ke deta: wije. ⁸Nyali kelolekeza, hanyashoshoka inyama ibuziwe farasi iri nga luvu kwi shusho. Uwali gishonere ko aliekwibuza lufu, nyi kuzimu imulusize. Anyahewa buhashe hanyanya li bihande bine bi kihugo, lyita bandu nyu mugushu, mwena, nyi lufu,geke nyi nyama zi muzitu zi mu kihugo.⁹Bishazi akigula kalungu ka ka tano, nyanabona ku lungetenge mitima ya balya bakashijwa hanyanya li mwazi gwa Mungu nyi busubura bo bakagira. ¹⁰Banyamama kwizu linene, nyu kudeta: Kuhikilila bishazi biki, Mwigiriza mushuke kandi mwija, wakikereza kutwa lubaja, nyu kwihola hanyanya li muko gwetu mwa balamire mu kihugo? ¹¹Kira muguma anahewa mulondo mweru; anyabawira batiluhuka kaka kishazi kinini , kuhikirira mugajo gwa bandi birabo bakozi gwenere nya bene wabo abagitwa nga bohe. ¹²Nyanakelolekeza, bishazi akigula kalungu ka kalindatu; hanyija musisi, izubz lyanyilubala nga nyabusuzu mwiru, mwezi gwa ya dukula nga muko, ¹³nyi ndonde zi kunguba za nya tibukira hashi, nga bishazi kati kabuziwe mutini kakitibuka mahu gage mabishi nga hali muhusi ugwaka shagaza. ¹⁴Kunguba kwa nya fera nga kitabu kyo ba funya; nyi bitwa byoshi nyi twaya tuli mwi binyaya twanya lyosiwa ho twali. ¹⁵Bagale bi kihugo, bakulu, bakulu ba basura, bagale, abagwete buhashe, bajanya batali baja, banyibisha mu nyala zi mimana. ¹⁶ Banyakebwira mimana nyi nyala: Mutugwire ko, kandi mutubishe mwa malanga guye ubudetere kwi kiti kyu bwami, nyi mbere lyi bute bwi kibuzi; ¹⁷Kulya kishazi kikulu kyu bute bwage kijire,kandi nyande ugakirindirira?

Chapter 7

¹Hanyuma Iya yaho nyanabona balembezi bane bimazire mu bande zine zi kihugo. baligwete mihusi ine yi kihugo, Iyo hatakibe muhusi mu kihugo, mu kinyaja, nyi kwa kati. ²Nyanabona gundi mulembezi, uwali keterama luhande izuba Iyakishoshokera, nyaye aligwete kalungu ka Mungu ka Mungu mugumana; anyatera mbira nene ya balya balembezi bane abakahewa buhashe bu kukola mabi mu kihugo nyi mu kinyaja, ³anyadeta: Anyabawira mutakigire mabi mu kihugo, nyi mu kinyaja, nyi ku tuti, kuhikirira tubike tulungu malanga ga bakozi ba Mungu wetu. ⁴Nyanyuvwa mugajo gwa balya baka bikwa kalungu, bihumbi igana na makumi gane na gane, bi milala yoshi ya bana bi Israel: ⁵mulala gwa Yuda, elfu ikumi na zibili bakabikwa kalungu; mulala gwa Rubeni, elfu ikumi na zibili, mulala gwa Gadi, elfu ikumi na zibili; ⁶mulaa gwa Asheri, elfu kumi na zibili; mulala gwa Naftali, elfu ikumi na zibili; mulala gwa Manase, elfu ikumi na zibili; ⁷mulala gwa Simeoni, elfu ikumi na zibili; mulala gwa Lawi, elfu ikumi na zibili; mulala gwa Isakari, elfu ikumi na zibili; ⁸mulala gwa Zabuloni, elfu ikumi na zibili; mulala gwa Yusufu, elfu ikumi na zibili; mulala gwa Benyamini, elfu ikumi na zibili bakabikwa kalungu.

⁹Hanyuma Iya yaho, nyanakelolekeza, lilyo nyanabona, hali ndeko nene, yo mundu atangahashiri gaja, yi birongo byoshi, bi milala yoshi, nyi ndeto zoshi. Bali kwimazire imbere Iyi kiti ki bwami ni kibuzi, bemberire mirondo myeru, nyi mabo agabuziwi michikichi mwa maboko gabo. ¹⁰Kandi bali ke bilangira nyizu linene, nyu kudeta: Bukulule buli bwa nawetu Mungu ubudetere kwa yikyo kifumbi kyu bwami, nyuye mwana wi Kibuzi. ¹¹Kandi balembezi boshi bali kwimazire imbere Iya kilya kifumbi ki bwami nya balya bashaja nya balya bandu bane; banyali ke fukama kuhika malanga gabo nyi kwi kumba Mungu, ¹²nyu kudeta: Kube! Ku kuza, bulangashane, bwenge, mukongwa, itunda, buhashe, nyi mis, bibe imwa Mungu, myaka nyi myakula! Kube!

¹³Kandi muguma wa bashaja anyanga kinwa anyambwira: balya bembezibwe mirondo myeru bo bande, nya kandi hahe balyoka? ¹⁴Nyanamubwira: Nawetu, ukwiji. Kandi anyambwira: Bo balya bijire kulyoka mwa galya malibuze; bakashuka milondo yabo, nyu ku zeruhya mu muko gwa mwanabuzi. ¹⁵Ko kyatuma bali imbere li kifumbi ki bwami bwa Mungu, nyu ku mu kolera bushigi nyi mushi mui shenero lyage. Ubudetere ku kifumbi ki bwami agubaka lubako hanyanya lyabo; ¹⁶batakanyakishaliketondo, batakanyakyuve nyota geke, nyi zubz tondo litakanyakibakira ko, ni ndakyo kyuya kyoshi. ¹⁷Kulya mwana buzi wa Mungu uli kwi kifumbi ki bwami yu giji balagira nyu ku batwala mwi shoko zi bijimbi bya meji ga kalamo, nya Mungu agiji hotola mirenge yabo yoshi mwa masu gabo.

Chapter 8

¹Bishazi akigula kalungu ka kalinda, kunguba yanaba ukuhulika kwi bishazi biri nga kihande ki kishazi kiguma.

²Kandi nyanabona balembezi balinda abali imbare lya Mungu, banyahewa mishekera irinda³Nya kandi gundi mulembezi anyija, anyabera ku lungetenge, agwete kihatwa ki noro; banyamuha mavuta mingi galya gu baya bwija, lya gatanga, kuguma nya mahuno ga bashuke boshi, ku lungetenge lui noro ululi imbere li kifumbi ki bwami. ⁴Kyusu kyanaterama, nya mahuno ga bashuke, mwa maboko ga balembezi imbere lya Mungu. ⁵Kandi mulembezi anyanga yikyo kihatwa, anyakijuza mulil gu lungetenge, anyakabulila mu kihugo. Hanyuvikanwa mazu mu kihugo, mikungulo, milazo nyi misisi. ⁶Kandi balembezi balinda abaligwete ilya mishekera irinda banyiyengerekeza ku gi lasa. ⁷Mutazi anyalasa. Hanyaba lugungu nyi muliro gushambire nyu muko, ibikakabulwa mu kihugo; nyi bihande bishatu bi kihugo byanaaka, nyi bihande bishatu bi tuti byanagulumira, nyi byasi byoshi bibishi byana gwata ngulumira geke. ⁸Mulemberezi wa kabili anyalasa mushekera. Kandu nga mugazi munene ugukagulumira nyu muliro gwanyikabula mu kinyaja; nyi bihande bishatu bi kinyaja byanyahinduka muko, ⁹nyi bihande bishatu yi ibikabumbwa biri mu kinyaja ibyali nya kalamo byanyafa, nyi bihande bishatu bi bwato byanasherera, ¹⁰Mulemberezi wa kashatu anyalasa mushekera. Ikunguba yanyatibuka lutonde lunene nga ngulumira; lwanatibukira mu bihande bishatu bi nyiji nyi shoko zi nyiji. ¹¹Izina lya yulo lutonde lyo pakanga, muliso gu bululu; nyi bihande bishatu bi meji byanyaba bululu, nya bandu bingi banyafwa nya meji, kulya gali kola bululu. ¹²Mulemberezi wa kane anyalasa mushekera. Kandi bihande bishatu bizuba byanyashulikwa, nyi bishatu bi mwezi, nyi bishatu bi ndonde, lyo yibyo bihande bishatu biba kizizi, lyo mushi nago gutera bihande bishatu byi kyenge kyage, nyu bushigi kuko geke. ¹³Nyanakelangiza, nyanyuvwa nunda agwete agabalala mu kati li kunguba, nyu kudeta nyizu linene: Mufahugo,mufahugo,mufahugo mu bali mu kihugo, hanyanya li zindi mbila zi mishekera za bandi balemberezi bashatu abagakilasa!

Chapter 9

¹munyuma lya yaho nanuuva izu lyalyo ka kunguba halleluya bukize ni misi nu bulangangashane bwa nawetu Mungu; gwete ²kulya kutwa maja kwage kuli kukuli na kunene; kulya atwira bubaj ulya mushuh mukulu ukashereza kihugo nu bushule byage. nukuhuna gulya muko gwi ndumwa zage mwa maboko gage³bana deta bwakabiri halleluya. nikwusu kyage kyanake shona mukyanya miaka ni miakula ⁴nabalya bashaja makumi gabiri na bane na bene bugumana bane banake kwi kumba. nuku mwinamira. Mungu ubudetere kwikifumbi kyu bwami. banadeta halleluya. mbu kube⁵izu lyanalyoka mwakilya kifumbi kyu bwami lya nadeta mwigani Mungu wenu. mwe ndumwa zage zoshi abamobahire. bato na bakulu ⁶nanuva izu ngalyu mushambiro munene, ni izu ngalya meji mingi nizu lya mulazo munene. halleluya nawetu Mungu ima⁷emwe tu shambale tusime. kulya buya bwa mwana buzi bwija na mukage iyengerekezize ⁸naye ahe wa kwambala mulonda mwija ugugwete gwa langala ugukyere; nayuga mulondo gulengere zo ngolezi zu kuli zabakye siwe ⁹naye anambwira saranga ziri namakubakala likwa kubumbiri bubuya bwa mwana buzi. anambwira bino biinwa bili ukuli kwa Mungu¹⁰nani nanahiri ma mwama gulu gage mbe nimwikumbe anadeta lala utagira; kuko nihe nili mirabe na mwene wenu uwake gira busubura bwa Yesu. wikumbe Mungu kulya busubura bwa Yesu mitima ya balagu. ¹¹hanyuma nanabona nguba yaniguka nanabona farasi mweru nuwali hitwe lyage abuziwe wukuli nu ugokomere atwe lubaja nukugira bita ¹²namasu gage gali nga komole ku muliro nahanyanya litwe lyage hali njembe nyingi. naye asarazirwe'zima nandae uliji tiuye ukalihewa¹³numulondo gwage gwali bombesiriwe mu muko nizina lyage ye kinwa kya Mungu. ¹⁴na bashanga lume bakunguba bana mushimba babnashonire farasi nyoeru. banembete mironde ilya ikyere byenene myeeru. ¹⁵ali numpanga mwakanwa kage mbu ashulike banabirongo kwa gugo. naye aga blanga kwa kati ki kyuma, alibata mukenge gwa mavu gabute bwa Mungu mwene byoshi¹⁶naye agweti izima lisara zirwe kumulondogwagwe. nihi malanga jgage, mwami wa bami na nahano wabanahano ¹⁷nana bama mulembezi muguma imazire mu katikati li zuba; analira mbuemwe tunyanyi toshi outwake balala muki hugo mwije mulye kububiri bwa Mungu¹⁸mwije mulye nyama za bami nizabakulu babashanga lume niza ndwali nizi farasi nizi babya bazishonire ni nyama zabandu boshi; zabata li baja na baja bato na bakulu ¹⁹nyuma knanabo na ulya wa nyama nabami bakihugo banashambiza ndeko zabo mbu biji bwisa ulihanyanya li farasi yage²⁰nyama ana gwatwa bo nulya mulagu wubushumi abalike gira bisomeza imbere lyage byakateba mu bandu bingi abakangirira kamanyiso kuye wanyama nabalike kwikumba kizuzu kyage yabo bombi anakabu lwa mwiziba lyu muliro banaki lyineiliasire mulira ni kibiriti ²¹nabaka sigala kubalya bali kitwa kumupanga gwalya wali budetere kwiilya farasi mupanga gwal lyoka mukanwa kage, mutunyonyi twaniguta nyama zabo

Chapter 10

¹I kunguuba yaniiji shoshoka shangalume y'umulembelezi uwisirwe kibuungu yeshi-sheshi, ny'itwe lyage lyali sosirwe n'ibuusi, nya kand'iranga lyooshi lyooshi liaike lomesa ng'izuba. Magulu gaage galike lomesa nga nguliro zi biberekana byumuliro. ²Mwa`maboko aligwete y'yibugu ihigwiirwe. Mulembelezi woongo aniji kwimangira hanyanya li kinyaa azindi biika ukugulu kwaage ku lumosho imutazi. ³Nyanabona agamiiza nya w'iizu ng'iingwi, nya lilyo-lilyo nyany'uuva ko mikungulo iriinda ya'amiza. ⁴Mukuviriza kazi byu iyo mikungulo yaalitwiisa, naani mbu nzarange byonyuuva. Nyawayee, mbu ``jaanda``, utasrange kazi by'yo mikungul'irinda yatwiisa. ⁵Uye mulembelezi nyalibona agimangiza kugulu ku lulyo mwi kinyaa n'ukugulu ku lumosho i mutazi, anyiji kwikabula mukyahanya mbu : hooshi yaaho! ⁶Nyawayee mbu, ``lero-lero, nye wakekolera Nawetu Muungu uwaali buumba binyaa, abuumba ny'imitazi, nya kaazi byooshi ibimwikala, n'ibiikal'i kunguuba; nyawanayee mbu : hooshi yaaho! lero bugijiiba bona buzindikiriza. ⁸nyizu, lyo nguuva ikunguba, lyana ,bwira buhyahya, nyu kudeta: genda, wange ikyo kitabu kinini mwa maboko gu mulembezi u wimazire ku kinyanja nyi kihugo. ⁹nyanyagegenda imbere lyu mulembezi, nyu ku mu bwira ambeze yikyo kitabu kinini. Anyambwira: wange kyo kandi ukimiree; kigaba bululu mwinda lyabe, ti mwa kanwa kabe kigaba kija nga buki. ¹⁰Nyanyanga yikyo kitabu kinini mwa maboko guye mulemberezi, nyanakimira; kyanyaba kija mwa kanwa kani nga buki, ti lyo nga kimira, mwi bunda nyanyuva bululu bwingi. ¹¹Hanyuma banyambwira: Byumenene ulagule buhyahya hanyanya lya bandu bingi, nyi bibaja, nyi ndeto, nya bami.

Chapter 11

¹Banyambeza mulonge uguli nga ngonyi, nyu kudeta: Wimange ugere ishengeru lya Mungu, lungetenge nye abakikwikumba mo. ²Ti ibululi bwage iyo munda imbuga muleke mutagigere! kulya ikahewa banabilongo, baganyiji libata mwa kaya kashuke imyezi makumi gane nya gabiri. ³Ngiji heza basubura bani babiri buhashe bu kulagula, nabo bemberire nabusuzu isiku kihumbi nya magana gabiri nya galindatu ⁴yilya mizeituni ibiri nya kilya kihatwa kyukubikira ko kamole byo biri imbere lya nawetu wa hano hifo lyi nguba. ⁵Iri hali ugwete ugalozi bagira mabi, muliro gu na lyoke mwa kanwa nyu kumira bagoma babo, yeshi ugwete ugaloza abagire mabi kwimenene itwe kuko. ⁶Bagwete buhashe buku shweka kunguba mvula itanye isiku zu bulagu bwabo; bagwete buhashe bukuhindula meji gabe muko nyu ku shulika kihugo nyi bihano byoshi bikala. ⁷Bishazi bagusa busubura bwabo, inyama igwete igaterama kulyoka mu bushereza igijibalwisa, nyu ku bahima, nyu kubita. ⁸Nyi birunda byabo bigijiba muluhya lwa kaya kanenem akabuziwe mu shusho yu mutima, Sodoma nyi Misri, halya ho nawetu akahagikwa. ⁹Hashimbira bandu bi birongo, milala, ndeto, bihugo, bagiji bona birunda byabo isiku zishatu nyi bihande, batanganyiji kwemera birunda byabo isiku zishatu nyi bihande, bataganyiji kwemera birunda byabo bibishwe. ¹⁰Hanyanya lyabo abalamire mu kihugo bagiji shambala nyu kuba mu busime, kandi bagiji ketumirana mbembo baguma ku bandi, kulya bano balagu balibuza kihugo. ¹¹Hanyuma li siku zishatu nyi bihande, mutima gu bugumana, kulyoka imwa Mungu gwa nabingira mo banyimangira kwa magulu gabo, kyoba kingi kyanagwata abali abali ke balolekeza. ¹²Ko kuko banyuvwa ikunguba izu lyo lyali ke bawira: muteramire ino munda! banyateramira ikunguba mwi kibungu; nya bagoma babo banyababona. ¹³Kikyo kishazi hanyija musisi, nyi kihande ki kumi kya kayam kyanahirima; bandu bihumbi birinda banyafwa mwa yugo musisi nya bandi banyoboha nyu kwigana Mungu wi kunguba. ¹⁴Bushereza bwa kabiri bwa nyalenga. Lolekezagye bushereza bwa kashatu bwijire hahano hahano. ¹⁵Mulemberezi wa kalinda anyabanda mushekera. Hanyaba mazu ikunguba agaliedeta: Bwami bwi kihugo bwahewa nawetu nya Kristo wage; aganyima myaka nyi myakula. ¹⁶Nya balya bashaja makumi gabiri nya bane, abali budetere imbere lya Mungu kwi bifumbi bu bwime bwabo, banyinamira malanga gabo nyi kwikumba Mungu, ¹⁷Nyu kudeta: twahana mukongwa, Nawetu Mungu wu buhashe boshi, uli, uwali, kulya wagwata bulya buhashe bwabe bwingi, nyu kwanga bwami bwabe, ¹⁸Bihugo byafa bute; nyu bute bwabe bwijaa, nyi bishazi bijire byukutwa majaa za bafire, zu kulyula bakozi babe balagu, bashuke nya balya bakekobia izina lyabe, bato nya bakulu, nyu kushereza balya bakeshereza kihugo. ¹⁹Nyi shengeru lya Mungu ikunguba lya nyiguka, nyi kingumbi ki kihango kya nya shoshoka mwi shengeru lyage. Hanabaga i milazo, mazuu, mikungulo, misisi, nyi lugungu lwingi.

Chapter 12

¹Kamanyiso kanene kanyashoshoka ikunguba: mukazi ubohirwe nyi zuba, mwezi mwa magulu gage, nyi kimanyi ki ndonde ikumi nya zibili kwitwe lyage. ²Ali'zimi, anyali ke mama nyu bulyanize bu kubuta. ³Kandi kamanyiso kanyashoshoka ikunguba; kwiji ilya njoka yu mugushe, igwete bitwe birinda nya mahembe garinda, nyi kwi bitwe byage bihatwa birinda. ⁴Mukira gwagegwali ke kulula bihande bishatu bi ndonde zi kunguba, nyu ku zikabulila mu kihugo. Njoka yongo yanimanga imbere lulya mukazi uwali kebuta, lya mira mwana wage, bishazi agusa ku buta. ⁵Anyabuta mugala, ugalagira birongo bioshi nyi ngonyi yi kyuma. Kandi uye mwana wage anyalengezibwa kuhika hwa kilya kifumbi kyu bwami. ⁶Nyuye mukazi anyashagira mu mbinga, ho hali buziki ubwali kwengerekezibwe nya Mungu, lya gilisibwa siku magana gabili nya makumi galindatu. ⁷Hanyaba ndambala ikunguba. Mikaeli nya balemberenzi banyalwisa ilya njoka. Nyi njoka nya balemberenzi bage banyabalwisa nyabo, ⁸ti batanyaba nyi misi yu kuhima, buziki bwabo bwanyabaga ikunguba. Yanyakabulirwa ilya njoka, nyilya ngindi nene ya mira ibuziwe muzimu iri kandi nyamugomora, ulya wakihangusa kihugo kyoshi, anyakabuliwa mu kihigo, nya balemberenzi bage banyakabulilwa kuguma nyaliye. ¹⁰Kandi nyanyuvwa ikunguba izu linene ilyali ke deta: Ukuno bukulule bwija, nyu buhashe, mwimo gwa Mungu wetu, nyu buhashe bwa Kristo wage; kulya akabulilwa, mushongerezi wa bene wetu, ye wali ki bashongerera imbere lya Mungu wetu bushigi nyu mushi. ¹¹Bamuhima hanyanya li muko gwa gwi mwana buzi nyi binwa byu busubura bwabo, kandi batakanyasima kalamu kuhikirira kukenga lufu. ¹²Kyatuma mushambale, ikunguba, nya mweshi bo mulamire yo. Nama mbi mu kihugo nyi kinyaja! kulya muzimu andagalila imwenu, nyu bute bwingi, amanyire kwa gwete bishazi binini. ¹³Bishaziyo njoka ikabona ko yakabulirwa hakihugo, anyagulira ulya mukazi ukabuta mwana wu mutabana. ¹⁴nyu bihwahwa bibili bilya nunda nene byanyahewa ulya mukazi, lya balala mu mbinga, kuhika imwage, munda akalisibwa kishazi kiguma, mu bishazi, nyi mu kihande ki kishazi, hale nyilya njoka. ¹⁵Kandi, mwa kanwa kage, anyavubula meji agali nga lwiji munyuma lyulya mukazi, lya mu kundumula nyalilo. ¹⁶Nyi daho lyanya tabala ulya mukazi, idaho lyanyashwekula kanwa nyu ku mira lulya lwiji ulukavubulwa nyi njoka mwa kanwa kage. ¹⁷Kandi ilya njoka yanyafwa bute hanyanya lulya mukazi, yanyagenda gira bita ku bandi bu mubuto gwage, balya bagwatirize migako ya Mungu bo banagwete busubura bwa Yesu.

Chapter 13

¹Kandi anyabudatala ku mushege gwi kinyaja. Hanyuma nyanabona nyama igwete mahembe ikumi nyi bitwe birinda yashoshoka mu kinyaja, nya kwa mahembe gage ikumi kwali bihatwa, nyi kwa yibo bitwe kwali mazina ga madaki. ²Ulya nyama ngabona alishushire ingwi; nya magulu nga gi kabwa ki mushuka, nyi nyunyu nga zi kanunga. Njoka yanyamuha misi, nyi kilya kifumbi kyage kyu bwami, nyi buhashe bunene. ³Kandi nyanabona kitwe kiguma mu bindi kigwete bulabe u bushushire bwa ngajegereza mundu; ti kihando kyongo kyanakira. Nyi kihugo kyoshi kyali mu ku somerwa iyo nyama. ⁴Banyikumba njoka, kulya akaheza ilya nyama buhashe; banyikumba ilya nyama, nyu kudeta: nyandea uli ngino nyama, nya nyande wanga mu lwisa? ⁵Banyamuha kanwa ku ktwisa binwa bu butundule nyi bidusi; anyahewa misi yu ku kola i myzi makumi gane nyibiri. ⁶Kandi anyashwekula kanwa kage ku twisa bidusi hanyanya lya Mungu, lya duka izina lyage, nyi lungetenge lwage, nya balya balamire mukihugo. ⁷Akahewa mugako agire ndambala nya bashuke, nya balya bakahima. Akahewa buhashe hanyanya milala yoshi, birongo byoshi, ndeto zoshi. ⁸Nya bandu boshi balilamire mu kihugo biji kwikumba ye, balya bo mazina gabo gatakasarangwa mu kitabu kutangirira ho kihugo kikabumbwa mu kitabu kya kalamu kya mwana buzi ukashijwa. ⁹Iri hali mundu ugwete masikio, uvwe! ¹⁰Iri hali ulozize kugendi shwekwa agagigenda, iri mundu akita ku mugushu, kumenene itwe nyaye mugushu. Ho hahano kuboterere nyi bwemere bwa bashuke. ¹¹Hanyuma nyanabona gindi nyama yaterama kulyoka mukihugo, iyali gwete mahembe gabili agashushire gu mwana buzi, yanyali ke deta ngilya njoka. ¹²Yalikioesa buhashe bwilya nyama ndazi mwa masu gage, nyu kugira ko kihugo nya bandu bikumbe iyo nyama ndazi, ye bihando byage byu kuloza afwe bikakira. ¹³Ali ke gira bisomeza binene, kuhikirira kushonosa muliro mu kihugo, mwa masu ga bandu. ¹⁴Anyali kehangusa bandu mukihugo kwa yibyo bisomeza akahewa akolese mwa masu giyo nyama, mu kuwira abali mu kihigo bagire ishusho yiyo nyama yali nyi bihando byu mugushu anyalamire. ¹⁵Anyawirwa afuhire muka mwiho shusho yi nyama, lyi deta, nya kazi yeshi utagikumba iyo shusho yi nyama itwe. ¹⁶Anyagira koshi kuhashikene, bato nya bakulu, bagale nya bakene, baja nya batali baja, babikwe kamanyiso ku kuboko kwabo ku lulyo nya malanga gabo, ¹⁷Iyo ndaye ugagendi gula nyu ku guza buzira kamanyiso, izina li nyama iri kandi mugajo gwi zina lyage. ¹⁸Ho hahano bwenge. Ulya ugwete bwenge agaje yizo nyama. Kulya guli mugajo gwa basosi, nyi mugajo gwage magana galindatu nya makumi galindatu nya ndatu.

Chapter 14

¹Nyalikelolekeza, nyanabona mwana buzi imazire ku mumana gwi Sayuni, ali kuguma nya bandu bihumbi makumi gane na bane, uwaligwete izina lyage nyi lishe bisarazirwe kwa malanga gabo. ²Kandi nyanyuva ikunguba izu, nga lunganga lwa meji mingi, nga lunganga lu mulazo munene; nyizu nguvwa lyali nga lya bazihi bi lulanga bagwete bagaziha. ³Banyali ke kwimba lwimbo luhyahya imbere lyi kiti ki bwami, nyi mbele lya balya bandu bane nya bashaja. Ndanyaye wanyaye wangashire kwiga yulo lwimbo, ti balya kihumbi nya makumi gane na gane, abakakululwa mukihugo. Balya bataka bikwa bushasha nya bakazi, kulya bakyere(batashubagi shulehwa); bagweti bashimba mwana buzi hoshi agwete agagenda. Bkakululwa mwa bandu nga mbuto ndazi za Mungu nya mwana buzi; ⁵nyi mwa kanwa kabo mutali bushumi, kulya batali nyi byaha. ⁶Nyanyabona gundi mulemberezi agwete agabalala mu kyahanya ikunguba, abagwete mwazi mwiji gui myakula, kugubakira bandu mukihugo, mu birongo byoshi, milala yoshi, ndeto zoshi. ⁷Ali ke deta kwizu linene: Mwoboha Mungu, munyamuhe bulangashane, kulya bishazi byage byukutwa lubaja bijire; nyu kwikumba ulya ukabumba kunguba, nyi kihugo, nyi binyajam nyi shoko za meji. ⁸Kandi gundim mulemberezi wa kabiri anyijam nyu kudeta: Akunanguka, akunanguka, Babeli munene, ukalalusa birongo byoshi kwa mavu gu bute bu bushule bwage! ⁹Nya kandi, mulemberezi wa kashatu anyabashimba nyu kudeta: nyizu linene: iri hangaba mundu utagikumba ilya nyama nyi shusho yage, nyu kubikwa kamanyiso ku malanga gage nyu ku kuboko kwage, ¹⁰aganwa, nyaye geke, ku divai yu bute bwa Mungu, kandi aganyiji haha mu muliro nya gulya muvungevunge ku bulibuze, hashambira mbaemberezi bashuke nya mwana buzi. ¹¹Nyi kyusi kya malibuze gabo kigaba myaka nyi myakula! bataganyiji luhuka mushi nyu bushigi, ulya wikumba iyo nyama nyi shusho yage, nyulya ukabikwa kamanyiso ki zina lyage. ¹²Ho haho mboterezi ya bashuke igaboneka, balya bakilanga migako ya mungu nyu bwemere bwa Yesu. ¹³Kandi nyanyuvwa ikunguba izu ligwete ligadeta: Saranga: Nama nyija kwa kino kishazi mwa bafire abagwete bagafa mu kati lya nyawetu! Kuko, Mutima gwadeta, lyo baluhuka mu mikolwa yabo, kyulya ngolezi zabo zibashimbire. ¹⁴Nyanakilolekeza, nyanabona, hali kibungu kyeru, nyi mwa yikyo kibungu hali budetere mundu ushushire mwana wu mundu, ugwete kwitwe lyage kimanyi ki noro, nya mwamaboko kyugi. ¹⁵Gundi mulemberezi anyahuluka mwi shengero, anyagwete agabirangira kwizu linene imulya wali budetere mu kikungu(kibungu): golola kyugi kyage, nyu ku humbula! kulya bishazi byu kuhumbula mbuto bijire, kulya mbuto zi kihugo mira zera. ¹⁶Nyulya wali mu kibungu anyagolola kyugi aligwete nyi ku ki kabulila mu kihugo. Nyi kuhugo kya nyahumulwa. ¹⁷Kandi gundi mulemberezi anyahuluka mwi shengero i lili ikungumba, anyagwete geke kyugi. ¹⁸Kandi gundi mulemberezi, uwali gweti buhashe hanyanya li muliro, anyahuluka mu lungetenge, nyu kudeta nyizu linene mulya wali gwete kyugi, nyu kuguza mahu gu muzabibu gwi kihugo; kulya mahu gongo gi kihugo mira gera. ¹⁹Kandi mulemberezi anyakabulira mugushu gwage mukihugo. Anya guza mavu gi kihugo, anyakabulira yuko ku guza mwi nyugu(mukenge) yu bute bwa Mungu. ²⁰Nya yugo mukenge gwanyalibatwa imbuga lya kaya; nyu muko gwanyalyoka mwa yugo mukenge, kuhikira kufwa kwi farasi, ku ngero kihumbi nya magana galindatu.

Chapter 15

¹Hanyuma nyanabona ikunguba kandi kamanyiso, ni kesomeza: Balemberezi barinda, abaligwete bihano birinda, bazinda, kulya kuengera bo bute bwa Mungu bukakolwa.²Nyanabona nga kinyaja ki kilauli, kishambire nyu muliro, nya balya bakahima nyama, nyi shusho yage, nyu mugajo gwi zina lyage, bimazire mwa yikyo kinyaja kyi bilauli(matale), bagwete lulanga(ndanga) za Mungu³Banyali ke kwimba lwimbo lwa Musa, mukozi wa Mungu, nyi lwimbo lwa mwana buzi, nyu ku deta: Ngolezi yabe iri ngulu nyi yukusomeza, Nahano Mungu wu buhashe boshi! Njira zabe zirikuli kandi zumenene, mwami wi birongo! ⁴Nyande utangoboha, Nahano, nyu ku kuza izina lyage? Kulya wenene uli Mushuke. Kandi birongo byoshi bigiji, nyu kwi kumba, kufukama imbere lyabe, kulya kutwa lubaja kwabe kwaboneka.⁵Hanyuma lya yaho nyali ke lolekeza, nyi shengero yi lubako lwi busubura bwanyiguka ikunguba. ⁶Nya balemberezi balinda abali gwete bilya bihano birinda banyahuluka mwishengero, bambalire mironde mija mishuke, yu kulangashana, nyu mukakaba gwi noro mu kifuba.⁷Kandi muguma wa balya bandu bane banyaheza balemberezi balinda bihatwa(tuhe) birinda byi noro, bijwire bute bwa Mungu ulamire myaka nyi myakula. ⁸Nyi shengero lya nyijula kyusi, hanyanya lyu bulangashane nyi misi; ndanyaye wangingire muishengero halinde yiby bihano birinda bya baemberezi barinda bikoleke.

Chapter 16

¹Nyanuvwa mbira nene igwete igalyoka mwishengero, yalikebwira balemberezi barinda mbu: Mugendi hungumula(fukumula) hanyanya li kihugo bihatwa birinda byu bute bwa Mungu.²Mutazi anyagenda, anyahungumulila kahe kage mu kihugo. Mahute mabi nyu gu bulyanyize ganyashulika bandu abaligwete kamanyiso kilya nyama nya balya bali ke kwimba shusho yage.³Wa kabiri anyahungumula kahe kage mu kinyaja. Kyanyahinduka muko, nga gwi kirunda; nya kyoshi ikakabumbwa kyanafwa, byoshi kyali mu kinyaja.⁴Wa kashatu anya fukumulira kahe kage mu nyiji nyi shoko za meji. Byanyahinduka muko.⁵Nynyuvwa mulemberezi wa meji adeta: Ul'ikumene, wuli, uwali; uli mushuke, kulya watwa luno lubaja.⁶Kulya bakabulaga muko gwa bashuke nyi gwa balagu, ukanyabaha muko banwe: bukumenene yuko.⁷Nynuvwa ku lungetenge lwadeta: Ko kuko, Nahano Mungu wu buhashe boshi, kutwa kwabe maja kumenene kunyali kwi kuli.⁸Wa kane anyafukumula kahe kage kwi zuba. anyabwirwa okye bandu nyu muliro; ⁹nya bandu banyahya nyi kyuya kingi, banyakeduka izina lya Mungu ugwete bulibuze hanyanya lya yago mahanya goshi, batanyishobeka bamukuze Mungu.¹⁰Wa katano anyafukumula kahe kage mu kifumbi kyu bwami kiyiyo nyama. Bwami bwage bwanyijula kizizi; nyabandu banyakigegeta lulimi nyi bulibuze,

¹²Wakalindatu anyafukumula(bulaga) kihatwa kyage mu lwiji, Efrati. Luiji lwa nya tala, lyo njira ya bami bagalyoka ikajoba yengerekezibwa. ¹³nyanabona mwakanwa kilya njoka, nyi kilya nyama, nya kanwa ku mlagu wu bushumi, bazimu bashatu, abashushire midoke. ¹⁴Kulya iri mitima ya bazimu, abagwete bagira bisomeza, nyu kugenda mwa bami boshi bi kihugo, lyo babagushikanya mwi ndambala yu lusiku lunene lya Munguwu buhashe boshi.¹⁵Loekezagya, yijire nga muzimba. Nama mulya ukyesize(kuanga bishazi), nyu kwambala mironde yage, lya ta shomole bwashi lyo batabone bwashi(shoni) bwage! ¹⁶Anyabagushikanya handu habuziwi mu kiebrania Harmagedoni¹⁷Wa kalinda anafukumula ikihatwa kyage mu kyahanya. Anyahuluka muishengero, kwi kiti kyu bwami, izu linene ilyali kedeta: kwagirwa! ¹⁸Hanyija milazo, mazu, mikungulo, nyu musisi munene, nago ugishubiba nga yugo kulyokera mundu ali mu kihugo,kwa nyali musisi munene. ¹⁹Nya kalya kaya kanene ka nya shambuka mo bihande bishatu, nyi bihugo bya banabirongo byanahirima, nya Mungu, anyakengera Babeli munene, lya muha kahe ki mavu ki bute bwage bwingi.²⁰Nyi twaya toshi tu mu binyaja twanya shaga, nyi mimana itanya kiboneka. ²¹Nyi lugungu lwingi, lo nguma zage zali nyi kigero ki talanta, za nyakitibukira bandu zalyoka ikunguba; nya bandu banya keduka Mungu, hanyanya lya yulo lugungu, kulya lwali lwingi.

Chapter 17

¹Hanyuma muguma wa yabo balemberezi abaligwete bihatwa birinda banyija, anyambwira: Wije, gankweresa kute ulya mushule mukazi munene ubudetere kwa galya meji mingi, kute agatwiwa lubaja. ²Kuguma nyaliye bami bi kihugo balikigira bushulehi, nyi ku mavu gu bushulehi bwage ko bandu mukihugo bakalaluka. ³Anyandwala mu mutima mwi mbinga. Kandi nyanabona mukazi abudetere kwi nyama igwete igalangashana, yijwire mazina ga madaki, igwete bitwe birinda nya mahemb'ikumi. ⁴Uye mukazi ali kwembere imirondo yi zambarau, ni yu mugushe, ambalire noro nya mabwe gi kishingo nyi nigi. Alifumbasire kihatwa ki noro mu kuboko, ikiwire bubi nyi bushsasha byulya mukazi mushule. ⁵Kwiranga lyage kwali sarazirwe izina lyu kusomeza: Babeli munene, nina wa bashulehi nya babi bu mu kihugo. ⁶Kandi nyanabona uye mukazi alaluka nyu muko gwa bashuke nyu muko gwi subula za Yesu. Kandi, mu kubona iyo nyama nyana somerwa. ⁷Nya mulemberezi anyambwira: kyatuma wasomerwa? ngakuwira bisomeza byuye mukazi nyiyo nyama imubetwire, igwete bitwe birinda nya mahembe ikumi. ⁸Irya nyama wabona, itakihali. agaterama kulyoka mu bulibuze, nyu kugenda munda agatereka(mu bushereza). Na bali mu kihugo, balya mazina gabo gatakasarangwa kutondera ho kihugo kikabumbwa mu kitabu kya kalamu, bagij somerwa kubona ilya nyama, kulya yali itanyakili, agiboneka kandi. ⁹Ho hano kumanya ukugwete bwenge. - Bitwe birinda iri mimana irinda, yuye mukazi abudetere ko. ¹⁰bali geke bami balinda: batano mira bahilima, muguma yu kiri ho, gundi atekwija, nyi bishazi agija agasigala kishazi kinini. ¹¹Kandi ilya nyama iyali, itakiri ho, nya yenene yukola mwami wa kali munane, anyali mu mugajo gwa balya balinda, agezire mu kutereka. ¹²Mahembe ikumi go wabona bali bami ikumi abatiba nyu bwami, ti bahewa buhashe nga bami kishazi kiguma nyilya nyama. ¹³Bagwete buloze buguma, banyagwete bagahana misi yabo nyu buhashe bwabo mwirya nyama. ¹⁴Bagijilwisa mwanabuzi, nyaye mwanabuzi agiji bahima, kulya ari Nahano wa ba nahano kandi Mwami wa bami, nya balya bakabuziwa, abakalondolwa nya bemezi abali kuguma nyaliye bagiji muhima geke. ¹⁵Kandi anyambwira: meji go wabona, galya ulya mushule wu mukazi abudetere ko, biri birongo, ndeko, nyi ndeto. ¹⁶Galya mahembe ikumi wabona nyulya nyama bagishomba ulya mukazi mushule, nyu kumunyaga byagwete banyamusige bwashi, bagiji irya nyama zage, nyu ku musiriza ku muliro. ¹⁷Kulya mungu ahuma mitima yabo bagire buloze bwage nyu kukola buloze buguma nyaliye, nyu kuheza bwami bwabo ilya nyama, kuhikirira binwa bya Mungu bikoleke. ¹⁸Kandi ulya mukazi wabona, ko kalya kaya kanene akagwete bwami hanyanya lya bami bi kihugo.

Chapter 18

¹Hanyuma Iya yaho, nyanabona mulembelezi, ashonoka kulyoka ikunguba, uwaligwete buhashe bwingi; nyi kihugo kyanalomesiwa nyu buhashe bulangashane bwage. ²Anyatera mbirabwenene nyu kudeta: Ahirima ulya babeli mukulu! Akola kaya ka bazimu, nyu lungetenge lwabo, lu tunyonyi toshi tubi, ³kulya bihugo byoshi banwa kwa mavu gage gu bute bu bushule bwage, kulya bami bi kihugo bakagira kuguma nyaliye bushulehi nya badandaza bi kihugo bakagala nyu buhashe bu bwikangate bwage. ⁴Nyanyuva ikunguba lind'izu ilyali ke deta: mulyoke ho bashambira, bandu bani Iyo mutingire mwa mabii gage Iyo mutingirire ku bihano byage, ⁵kulya mabii gage mira gijula kuhiki ikunguba, nya Mungu anyakengera mabii gage. ⁶Lyule ye nga kwa ka lyula, munyamukolele kabiri nga ko ngolezi zage ziri. Mwi kihatwa kya ka hungumula mo, hungumulile mo kabiri kage ⁷Bishazi bingi akiyimusa nyu ku kola mabii, ko kuko mumubike mwi ndanya nyi mushibo! ⁸hanyanya Iya yuko, mu lusiku luguma bihano byage bigija, lufu, mushibo nyu mwena, aganyiji sirizibwa nyu muliro. Kulya ali nyu buhashe, nawetu Mungu yu wamutwira lubaja. ⁹Nya bami boshi abakagira nyaliye bushulehi, nya mabii, bagiji lila nyu ku mama hanyanya lyage, kulya bagiji bona kyusi kyu kuhya kwage. Wimanga hale, mu boba bu bulibuze bwage, nyu kudeta, buhanya, buhanya! kalya kaya kanene. Babeli, kaya ku buhashe! kwi kishazi kiguma kutwirwa kwabe lubaja kwijire. ¹¹Nyabadandaza bi kihugo bagwete bagalila kandi bali mu mushibo hanyanya lyage ndaye ugwete wakigula budandaza bwage. ¹²Budandaza bwi noro, bwi faranga, bwa mabwe gi kishingo, bwi nigi, mirondo mija, yi mugushe, nya kati koshi ki uudi, bindu bya mahembe gi njovu, bindu bi tuti twi kishingo, twi miringa, twi byuma, nya mashangabuye, ¹³muli mudalasani, iriki, uvumba, ugwakebuzibwa amalaasi, ubaani. Muli nya mavu, nya mavuta, mushano, nyi ngano. Muli nyi ngavu, nyi bibuzi, farasi, nyi tumbiriti twi ndambala, magala ni mitima ya bandu. ¹⁴Mahu go mutima gwabe gwalisimire gakugenda hale; nyi bindu bijabikulangashana byakutereka, tondo utakakibibone. ¹⁵Badandaza ba bini bindu, abakagala naliye, bagiji kwimangira hale, mu kyoba kya malibuze gage; bagiji lira nyu kugira mushibo, ¹⁶nyu kudeta: buhanya, buhanya! kalya kaya kanene kashubikwembeti milondo mija, midukula(yu mugushe) yu kulangashana, ishushire inoro, mabwe gi kishingo nyi nigi! mwi kishazi kiguma bulya bugale bwasherera! ¹⁷Balya boshi bu kushomoza tunyonyi, boshi bu kubashomozeza yaho, bano bu kuubira, nya balya boshi abakikolera mu nyaja, bali kwimangire hale, ¹⁸bali ke tera izu, mu kuba kyusi kya malibuze gage: Kaya kahe akalishushenye nya yako kaya kanene? ¹⁹Bali ke kabula muvunge vunge kwa matwe gabo, bali ke lira nyi mishibo, bali ke mama nyu kudeta: buhanya, buhanya! Kaya kanene ko kakagaza balya bukukolera ku bwato mu nyaja ku bugale bwage, ku kishazi kiguma kasherera loshi! ²⁰Kungubam sima hanyanya lyage! nenu bashuke, ndumwa nya balagu, simagee nenu! kulya Munguabatwira lubaja hanyanya lyage. ²¹Mulembezi ugwete buhashe anyanga ibwe ilishushire lugyo lunene, anya lukabulira mu nyaja, nyu kudea: ko kukuno agakabulirwa nyi misi Babeli, kaya kanene, tondo atakanyakiboeke. ²²Tondo batakyuviwe imwabe mazu ga bazihi bi lulanga, mishekera yabo, na bazihi a baliyo, hatakakiji boneka imwabe kiri ulumbirwe mikolwa yoshi yu ku fulaa, iyo tondo itakyuviwe imwabe lunganga loshi lwi lugyo. ²³Kyenge kya kamole tondo kitagiji kwaka imwabe, nyizu Iyu gozire nyu gozirwe litakakyuviwe tondo imwabe, kulya baguzi nya badandaza babe bali bakulu bi kihugo, kulya bihugo byoshi bikatebwa ku bushuzi bwabe. ²⁴kandi kulyaa muko gwa balagu, bashuke, nya balya boshi abakashijwa mu kihugo gukaboneka imwabe.

Chapter 19

¹Hanyuma Iya yaho, nyanyuvwa ikunguba mbira nene yi ndeko iyali kedta: haleluya, kudeta wiganwe! Bukulue, bulangashane, nyu buhashe buli bwa Mungu wetu, ²kulya kutwirana kwage lubaja kuri ku kuli kandi kumenene; kulya atwira ulya ndoka yu mushule mukazi lubaja, ulya wali ke teba kihugo ku bushulehi bwage, kandi iholera muko gwa bakozi bage mu ku guhuna kandi mwa maboko gage. ³Anyashubirira, kwa kabiri: Haleluya, wiganwe! ... nyi kyusi kyage kyaterama myaka nyi myakula. ⁴nya balya bashaja makumi gabiri nya babiri nya balya bandu bane banyafukama nyu kwikumba Mungu abudetere ku kiti kyu bwami, nyu ku deta: Amen, kube! Haleluya, wiganwe! ⁵Izu lyanyalyoka mwa yikyo kiti ki bwami, nyu kudeta: Iganwe Mungu wetu, mweshi bakozi bage, mwe mugwete mugakimoboha, bato nya bakulu! ⁶Kandi nyanyuva ngizu li ndeko nene, nga lunganga lwa meji mingi, kandi nga lunganga lui mikungulo minene; nyu kudeta: Haleluya, wiganwe! kulya Nawetu, Mungu wetu ingira mu bwami bwage. ⁷Tushambale nyu kashagaluka, tube mu busime, tunyamuherezagye bulangashane; kulya mahya ga mwanabuzi gijire, nyu muhya kazi iyengerekeza, ⁸aganyambaziwa mulondo mwija, gukulangala, ugutagweti bushasha. Kulya, yugo mulondo mwija, ziri ngolezi zu kuli za bashuke. ⁹Ye mulemberezi anyambwira: Saranga: Nama mwa balya babuziwe mu bhya bwa mwanabuzi wa Mungu! kandi anyambwira: Bino binwa: Bino binwa biri binwa bija, byumenene bya bya Mungu. ¹⁰Nyanahirimira mwa magulu gagira nyimwikumbe; ti anyambwira: utagire yuko! nani nyiri mirabe, geke mukozi wa bene wenu abagwete bagagira busubura bwa Yesu. Wikumbe Mungu.- kulya busubura bwa Yesu buli mutima gu bulagu. ¹¹Hanyuma nyanabona ikunguba yiguka, lola ga, hanyija iyo nyama ibuzie farasi nyeru. Uwali gishonire ko ali buziwe ukwenene ni wu kuli, kandi aketwa maja nyu kulwa ndambala yu kuli. ¹²Masu gage gali nga ngulumira yu muliro; kwitwe lyage kwali tasi nyingi; ali gwet'izina lisarazirwe, lyo mundu atiji, ti yenene naho; ¹³kandi ali kwembeziwe mulondo ugwiwire muko. Iina lyage ye Kinwa kya Mungu. ¹⁴Bigamba bya basura abali ikunguba bali ke mushimba kwi farasi nyeru, ni myambalo mija myeru, itagweti bushasha. ¹⁵Mwa kanwa kage mwali kehuluka mbosho, yu kushulika birongo; agiji ba ragira nyi ngonyi yi kyuma; aganyiji libata mukenge gwa mavu nyi bute bunene bwa Mungu buhashe boshi. ¹⁶Ali gwete ku mulondo gwage nyi kibero kyage izina lyandisirwe: Mwami wa bami kandi Nawetu wa banawetu. ¹⁷Kandi narezi u wali kwimazire mwi zuba. anyu tera mbira bwenene, agabwira tunyonyi utugwete tugabalala mu kyahanya: mwiji, shambire haguma mu buhya bunene bwa Mungu, ¹⁸lyo mulya nyama za bami, nyama za bakuku ba basura, nyama za bagwete buhashe, nyama zifarasi nya balya bakizishomorera, nyama za boshi, baja nya batali baja, bakulu nya bato. ¹⁹Kandi nyanabona wa nyama, nya bami bi kihigo, nyi bigamba byabo mu mishanganano lyo bagira ndambala mulya wali budetere kwi farasi nyi kigamba kyage. ²⁰ulya wa nyama anagwatwa, kuguma nyaliye balagu bu bushumi, ukagira imbere lyabo bisomeza ibyaikagira mu ku hangusa abakemera kamanyiso kiyo nyama nyu kwikumba shusho yage. Banyakabulilwa bagumana mwi zibz lyu mulilo uguli mon muvungevunge gu bulibuze. ²¹Nya bandi banyanigwa nyu mugushu ugwali ke lyoka mwa kanwa kulya wali budetere kwi farasi; nyi tunyonyi twanyiguta nyi nyama zabo.

Chapter 20

¹Hanyuma nyanabona mulemberezi ashonoka kulyoka ikunguba, uwali gwete lwigulo lu bushereza nyi mukufu munene mu kuboko kwage. ²Anyagwata ilya njoka, njoka ya mira, ye muzimu nya namugomora, anyamushweka miaka kihumbi. ³Anyamukabula mu nzimo yu bushereza, banyigala nyu kubika kalungu mwa kanwa inyanya lyage, lya takihanguse birongo, kuhikira iyo miaka kihumbi irenge. Hanyuma lya yaho, kwimenene ashwekwe kwi kishazi kini. ⁴Kandi nyanyabona bifumbi bi bwami; nya bala bakabibudatalira banyahewa buhashe bukutwa maja. Nyanabona mitima ya balya bakashijwa hanyanya lyu busubura bwa Yesu nya hanyanya li mwazi gwa Mungu, nya balya batakikumba ilya nyama nyi shusho yage, nya balya bataka bikwa kamanyiso kage kwa malanga nyu kwa maboko gabo. Banyafuka, banyima kuguma nya Kristo myaka kihumbi. ⁵Bandi abafwie batakafuka kuhikirira myaka kihumbi irenge. Ko kufulwa kutazi. ⁶Nama nya bashukwe abagafulwa kwa kuno kufulwa kutazi! Kufulwa kwa kabili kutakili nyi misi hanyanay lyabo; Ti bagaba bagingi ba Mungu nya ba Kristo, bagiji kwima nyaliye miaka kihumbi. ⁷Bishazi iyo myaka kihumbi ikalenga, Muzimu agiji shwekulwa mund alishwesirwe. ⁸Agiji huluka ahanguse birongo mu bande zine zi kihugo, Gog nya Magogi, lya bagushikanya kwi ndambala; mugajo gwabo guli nga mushege gu mu kinyaja. ⁹Kandi anyaterama mu luha lwi kihugo, nyu ku hinda twaya twa bashuke nya kaya kasimwa. Ti muliro gwanyashonoka ikunguba, nyu ba mira. ¹⁰Kandi muzimu, uwali ke ba hangusa, anyakabulwa mu iziba lyu muliro nyu muvungevunge gu bulibuze, munda bali ila nyama, mulagu wu bushumi. Kandi bagalibuzibwa bushigi ni mushi, myaka ni myakula. ¹¹Hanyuma nyanabona kifumbi kibwami kinenene kandi kyeru, nyulya wali budetere ko. Kihugo nyi kunguba byanyashaga imbere lyage, hatanyakiba buziki bwabo. ¹²Kandi nyanyabona abafire bato nya bakulu, abali imbere lyi kifumbi ki bwami. Bitabu byanyashwekulwa. Nyi kindi kyanyashwekulwa, kyo kitabu kya kalamu. Kandi abafwirebanyatwirwa lubaja nga ko ngolezi zabo ziri, nga ko byali sarazirwe mwa yiko kitabu. ¹³Kinyaja kyanyashala abakafa bali gwete, nyu kuzumu yanyashala bakafwa abaligwete; nyaye yeshi anyatwirwa lubaja kushimbana ni ngolezi zage. ¹⁴Kandi lufu nyi kuzimu byanyakabulilwa mwi zibz lyu muliro. Lo lufu lwa kabiri, iziba lyu muliro. ¹⁵Yeshi utakaboneka asarazirwe mwa yikyo kitabu kya kalamu anyakabulwa mwi ziba lyu muliro.

Chapter 21

¹Hanyuma nyanyabona nguba mbyahya nyi kihugo kihyahya; kulya nguba ndazi nyi kihugo kitazi bikajonga,nyi kinyaja kitali kihali. ²Nyanyabona yashonoka ikunguba, hasi nya Mungu, kaya kashuke, Yerusalema mbyahya, uwengerekezibwe nga mukazi wemberire ngu gwet'ugalindirira iba. ³Kandi nyanyuvwa kwi kiti kyu bwami mbira nene ny kudeta: lolekezagye ishengero lwa Mungu nya bandu! Alama nyalibo, baganyaba bandu bage, nya Mungu yenene agalama nyalibo. ⁴Agiji hotola milenge yabo yoshi mwa masu gabo, nyu lufu, nyu mushibo, nyu kumama, nyu bulibuze, kulya bindu bitazi bikahijuka. ⁵Kandi ulya wali budetere ku kifumbi anyadeta: lolekeza, nyagira bindu byoshi kuba bihyahya. Kandi anyadete: Saranga; kulya bino binwa biri ukuli kandi byumenene. ⁶Kandi anyambwira: Byagirwa! Nyiri alfa kandi omega, mutazi kandi muzinda. Ulya ugwete nyota ngamunywesa busha ku meji gi shoko ya kalamu. ⁷Ulya ugiji hima agijhewa yibyo bindu; ngijiba Mungu wage, nyaye mugala wani. ⁸Ti mwa balya boba, abatemeziri, babi, bitani, bashule nya balozim nyi bi kwi kumba bandi ba Mungu, bashumi, kiziki kyabo kigaba mwi ziba lyu mulironyi muvungevunge ku kulibuza, lo lufu lwa kabiri. ⁹Hanyuma muguma wa bayla balemberezi balinda abaligwete bihatwa birinda ibijwire bilya bihano birinda bizinda anyija, anyambwira, nyu kudeta: wije, ngakweresa muhya, muka mwana buzi. ¹⁰kandi anya ndwala mu mutima ku mugazi munene mule. ananyereska kaya kashuke Yerusalema, akashonoka ikunguba imbere lya Mungu, ¹¹Mu kuba nyu bulangashane bwa Mungu. kulomesa kwage kwali nga kwibwe lija li kishingo, iwe li yaspi ngi shangabuye lili nga kilolero. ¹²Kali gwete kyogo kinene kandi kire mu kwinauka. kali nyi nyuzi ikumi nya zibiri, nyi kwa yizo nyuzi balemberezi ikumi nya babiri, nya mazina gandisirwe, galya gi milala ikumi nyibiri ya bana ba Israli: ¹³imashaje(mundi izuba lya kishoshokera) nyuzi zishatu, i ndirija nyi bande zoshi zine zi kihugo nyuzi zishatu zishatu. ¹⁴Kyogo kya kaya kyali nyi misingi ikumi nyibiri, nyi kwaliyo mazina ikumi nya gabiri gi ndumwa ikumi nya zibiri za mwana buzi. ¹⁵Uwali nge ndesa aligweto lugero lu mulonge gwi noro, lya gra kaya, nyuzi zage nyi kyogo. ¹⁶Na yako kaya kali nga mukumba ngero zage zine nguma zoshi, nyi luhande lwali gezirwe ngalundi. Anyagera kaya kongo nyi lusheke(mulonge), anyagaja ngero bihumbi ikumi nya zibili; bule nyu bwasi nyu kuterama igulu lyage byali ngero nguma yoke. ¹⁷Anyagera kilya kyogo, anyabona ngero igana na makumi gane na bune, kuboko ku mushosi, kwa nyali ku mulemberezi. ¹⁸Luzito (kyogo) lwa yako kaya lwalikubasirwe nyi jaspi (mabwe gi kishingo) nya kaya konene kali ki noro zilezire mu muliro, zi shusho nga kilolero kyere. ¹⁹musingi gwi Kyogo kyongo kyali hembirwe nya mabwe kabelelukenwe gi kishingo kingi: musingi mutazi gwali gwi yaspi, gwa kabiri gwi samawi, gwa kashatu gwi kalkedoni, gwa kane gwi zamaradi, ²⁰gwa katano gwi sardoniki, gwa kalindatuakiki, nyi gwa kalindagwi krizolito, gwa munane gwi zabarajadi, gwa mwenda gwi kuti ndukula, gwi kumi gwi krisopraso, gwi kumi na guma gwi hiakinto, gwi kumi nya kabiri gwi ametisto. ²¹Nyuzi ikumi nya zi bili zali nigi ikumi nya zibili; kira luzi lwali gwete nigi nguma naho. Kaya kongo kali ki noro zi kyesibwe, nga byuma byu kulangashana. ²²Ndakabona ishengero mwa yako kaya; kulya nyawetu Mungu wu buhashe boshi yi shengero lya liko, nya yikyo kyana buzi kyage. ²³Yako kaya katifijiri izuba iri kandi mwezi kukalomesa; kulya bulangashane bwa Mungu bugwete bwakalomesa, nya kandi mwana buzi nyi ngulumira yage. ²⁴Banabirongo bagiji shomola mwi kyenge kyage, nya bami bi kihugo bagagideta bulangashane bwabo. ²⁵Nyuzi zage tondo zitagiji mushi, kulya hatagijiba kizizi. ²⁶Bagijihadea bulangashane nyitunda li birongo. ²⁷Tondo hatagiji kwingira byosi byu bushasha, nya yeshi ukegira mabi nyu bushumi; mugiji kwingira naho balya basarazirwe mwa kilya kitabu kya Mwana buzi wa Mungu.

Chapter 22

¹Anyanyeresha lwiji lwa meji ga kalamu, aga gwete gagalangashana nga kilolero, gali ke lyoka mwa yikyo kifumbi ki bwami kya Mungu nyu mwanabuzi. ²Hashambira yako kaya, ku mitazi ibiri ya yulo lwiji, hali kati kati ka kalamo, akakeha kali kumi nya kabili, nyi kira mwezi kuha, nyi byasi byage byakitabala mu kubuka bihugo. ³Mutagakiba ibadasirwe . Bwami bwa Mungu ni kibuzibagijiba mwa yako kaya; bakozi bage bagiji kemukolera nyu kubona iranga lyage, ⁴Nyi zina lyage ligaba mwa malanga gabo. ⁶Anyambwira: Binwa ibir'ukuli binali bija, nya nawetu Mungu wi mitima ya balagu, atuma mulembezi wage kweresha bakozi bage bindu ibigija hahano hahano. ⁷Lola nyijire hahano hahano . Agashanirwe ulazire binwa byu bulagu bya kino kitabu. ⁸Nye Yohana, ukuvwa nyu kubona yibyo bindu. Lyo nguvwa nyu kubona, nyanahirima mwa magulu gu mulembezi u wali ki bi nyeresha, ngola mbu nyi mwikumbe. ⁹Tyanyambwira: wimanye utagire yuko! nyiri mirabe mukozi, geke wa bene wenu balagu, nya balya boshi bakilanga binwa bya kino kitabu. Wikumbe Mungu. ¹⁰Anyambwira: utabike kalungu binwa bi bulagu bya kino kitabu. Kulya kishazi kiri bwasi. ¹¹Utali mukuli agenderere kutamuba, nyuye uli mu bushasha, ibike mu bundi kandi; nyu mundu wi kuli akole kandi ukuli, nyulya uli mushule, ishukee kandi. ¹²Lola nyijire hahano hahano, nyu luhembo lwani, kulyula kira mundu nga ko ngolezi yage iri. ¹³Nye alpha kandi omega, mutazi kandi muzinda, butondero nyu buzinda bwi byoshi. ¹⁴Bagashanirwe balya bakeshuka mirondo yabo, lyo lyobiji iba nyi kigabi kwa kati ka kalamu, nyukwingira kwi nyuzi mwa kaya! ¹⁵Imbuga iri tubwa, balozi, bashule, bitani, balya bakikwikumba bandi ba mungu, nya yeshi usimire bushumi nyu ku bu deta. ¹⁶Nye Yesu, nyatuma mulembezi wani kubabwira yibyo bindu mwi shengero, nyiri isina nyi wimbuto gwa Daudi, ndonde ilya yakelomesa sheshezi. ¹⁷Nyu mutima nya mulya mukazi badeta: wije nyulya wivite adete: wije. Nyulya ugwete nyota ije; nyulya usimire ange busha meji ga kalamu. ¹⁸Nyadeta(nyatwisa) imwa yeshi wuvwa bino binwa: yeshi ugongera kandu kwa libyo, Mungu agumu hana kwi bihano ibidesirwe mwa kino kitabu; ¹⁹nyiri hali wangalyosa kinwa kwa bino binwa bya kino kitabu kya buno bulagu Mungu agiji lyosa ibishuba byage mwa kati ka kalamu nya kaya kashuke, ibidesirwe mwa kino kitabu. ²⁰Ugwete ugagera bino bindu adeta: Kuko, nyijire hahano hahano, kube! wije, nahamwetu Yesu! ²¹Mbonga za nawetu Yesu zibe na nyetu tweshi!